

శ్రీ యై న మః.

శ్రీరాష్ట్ర హయవదన పరబ్రహ్మదేవమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

నిఖిలాగమ పురాణ పూర్వాచార్య సూక్తిభ్య

సమమర్చితః

స్తోత్రరత్నాకరః

శ్రీరత్నబద్ధ హృదయస్తావాసి వాసుదేవ సమ్మృతికృతే

శ్రీమచ్ఛతమథన యతీశ్వర పదామ్బుజరేఖనా

బెంగళూరు తులసీ పనవాసి నా

తూర్పుల్, వేంకటాచార్యేణ యథామార్గినం

యథామనీషించ శోధితః.

తూర్పుల్ వేంకటాచార్యేణ

వాణిపేయం * కృష్ణరాస్త్రిణాచ

శ్రీమతగల్వాణపుర్యాభరణాయమానాయామ్

బెంగళూరు లుక్మిణి ముద్రాగ్రహణాయామ్

ముద్రితో వినియతేతరామ్.

Bangalore.

1897.

Copy Right Reserved.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమతే నిగమాంత మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ స్తోత్ర రత్నాకరస్థ స్తోత్రాణాం సూచీ.

పదసంఖ్య.	పుటసంఖ్య.
౧ జితంతాస్తోత్రమ్ ...	౧
౨ అపామార్జనస్తోత్రమ్ ...	౯
౩ మాజ్జల్యవివృద్ధి స్తోత్రమ్ ...	౧౨
౪ శ్రీవిస్తోర్తిస్యస్థలస్తోత్రమ్ ...	౧౬
౫ శ్రీస్తుతిః ...	౧౮
౬ నారాయణ కవచమ్ ...	౨౦
౭ శ్రీకృష్ణద్వాదశనామస్తోత్రమ్ ...	౨౪
౮ శ్రీసీతారామస్తోత్రమ్ ...	౨౫
౯ శ్రీరామానుజస్తుతిః ...	౨౬
౧౦ బ్రహ్మస్తుతిః, శ్రీ॥ వా॥ రామాయణస్తా ...	౨౭
౧౧ అస్తోత్రరశతవివృదేశస్తోత్రమ్ ...	౨౯
౧౨ సప్తర్షి స్తోత్రమ్ ...	౩౦
౧౩ శ్రీవిష్ణుహృదయమ్ ...	౩౨
౧౪ ఊర్ధ్వపుండ్రీధ్యానవిధిః ...	౩౪
౧౫ శ్రీహస్తాష్టకమ్ ...	౩౭
౧౬ శ్రీకృష్ణాష్టకమ్ ...	౪౧
౧౭ శ్రీసుదర్శన షట్కామ్ ...	౩౮
౧౮ ముకుందమాలా॥ కులశేఖరాః ...	౩౯

సంఖ్య.

పేజీ సంఖ్య.

౧౯	శ్రీఅశ్వత్థామ స్తోత్రమ్ యామునాచార్యాః,	౪౩
౨౦	చతుష్కోతీ	౪౯
౨౧	దేవరాజాష్టకమ్ కాశీపూర్ణాః	౫౦
౨౨	భరణాగతిగద్యమ్, శ్రీరామానుజాచార్యాః ...	౫౧
౨౩	శ్రీరంగగద్యమ్	౫౨
౨౪	శ్రీవైకుంఠగద్యమ్	౫౪
౨౫	శ్రీస్తవః, కూరనాథాః	౬౨
౨౬	శ్రీవరదరాజస్తవః కూ॥	౬౩
౨౭	శ్రీసుందరబాహుస్తవః కూ॥	౭౨
౨౮	శ్రీఅతిమానుషస్తవః కూ॥	౮౫
౨౯	శ్రీవైకుంఠస్తవః కూ॥	౯౧
౩౦	శ్రీరంగరాజస్తవః పూర్వశతకమ్ శ్రీపరాశరభట్టాః కాః	౧౦౧
౩౧	.. ఉత్తరశతకమ్ శ్రీపాభ॥	౧౧౩
౩౨	శ్రీసుందరత్నకోశః శ్రీపాభ॥	౧౨౪
౩౩	అష్టకోతీ శ్రీపాభ॥	౧౩౧
౩౪	ఉమామోహిణీ వేదాచార్యాః ..	౧౩౨
౩౫	స్వాతర్థిర్వేదకారికా॥ వంగిజంశేష్వరాః ...	౧౩౫
౩౬	పరమార్థస్తుతిః వరదగురవః॥	౧౩౯
౩౭	పరత్వాదిపద్మకస్తుతిః ..	౧౪౦
౩౮	గ్లోకద్వయమ్, గ్లోకత్రయంచ	౧౪౧
	అథ శ్రీమద్వేదాస్తమహాదేశికకృతయః.	
౩౯	శ్రీహయగ్రీవస్తోత్రమ్	౧౪౨
౪౦	గరుడదండకః	౧౪౫
౪౧	అచ్యుతశతకమ్	౧౪౬

విషయసంఖ్యా.

పుటసంఖ్యా.

౪౨	చేవనాయకపహ్లావత్	...	౧౬౩
౪౩	వరదరాజవంచాశత్	...	౧౬౪
౪౪	దేహభీకృస్తుతిః	...	౧౭౩
౪౫	యథోక్తకాస్తోత్రమ్	...	౧౭౬
౪౬	గోపాలవింశతిః	...	౧౭౭
౪౭	కామాసికాష్టకమ్	...	౧౭౯
౪౮	అష్టభుజాష్టకమ్	...	౧౮౦
౪౯	పరమార్థస్తుతిః	...	౧౮౧
౫౦	భూస్తుతిః	...	౧౮౧
౫౧	గోదాస్తుతిః	...	౧౮౬
౫౨	శరణాగతిదీపికా	...	౧౮౯
౫౩	న్యాసదశకమ్	...	౧౯౫
౫౪	న్యాసవింశతిః, తద్వ్యాఖ్యానంచ	...	౧౯౬
౫౫	న్యాసతిలకమ్	...	౨౦౯
౫౬	షోడశాయుధస్తుతిః	...	౨౧౩
౫౭	సుదర్శనాష్టకమ్	...	౨౧౪
౫౮	దశావతారస్తోత్రమ్	...	౨౧౫
౫౯	దయాశతకమ్	...	౨౧౭
౬౦	భగవద్భాగవతసోపాసమ్	...	౨౨౮
౬౧	అభీతిస్తవః	...	౨౨౯
౬౨	ఋషీరగద్యమ్	...	౨౩౩
౬౩	శ్రీస్తుతిః	...	౨౩౭
౬౪	గరుడసంచాశత్	...	౨౪౦
౬౫	దివ్యదేహుల్లాసనపఞ్చకమ్	...	

విషయసంఖ్య.	పుటసంఖ్య.
౧౧౨ శ్రీజ్వాలాస్పతిసంహ మజ్జలమ్ ౩౨౮	
౧౧౩ శ్రీలక్ష్మీస్పతిసంహ మజ్జలమ్ ౩౨౯	
౧౧౪ శ్రీరక్తేశ్వర మజ్జలమ్ ౩౨౯	
౧౧౫ శ్రీనివాస మజ్జలమ్ ౩౩౦	
౧౧౬ శ్రీరామభద్రమజ్జలమ్ ౩౩౧	
౧౧౭ శ్రీగీతాచార్య మజ్జలమ్ ౩౩౧	
౧౧౮ శ్రీశాంకషాణి మజ్జలమ్ ౩౩౨	

౧౧౯ శ్రీపార్థసారథి మజ్జలమ్ ౩౩౩	
౧౨౦ శ్రీభాష్యకార మజ్జలాశాసనమ్	౩౩౩

అథ శ్రీ శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతత్త్వపరకాలమహాదేశికకృతయః.

౧౨౧ శ్రీహయగ్రీవ ప్రాబోధికస్తుతిః ౩౩౫	
౧౨౨ శ్రీమన్నిగమాంతదేశిక ప్రాబోధికస్తుతిః	౩౩౮
౧౨౩ శ్రీహయగ్రీవ పంచరత్నస్తవః ౩౪౧	
౧౨౪ శ్రీలక్ష్మీపంచరత్నస్తవః ౩౪౨	
౧౨౫ ప్రపన్నానందస్తుతిః ౩౪౩	
౧౨౬ ప్రపన్నామృతస్తుతిః ౩౪౫	
౧౨౭ ప్రపన్నమకరందస్తుతిః ౩౪౮	

విషయసూచికాసమ్పూర్ణా.

శ్రీమద్భక్తరాజానందాచార్యచరిత్రము

శ్రీ మై న మః.

శ్రీలక్ష్మీ హయనదనంపరీక్షితశామ్.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

స్తోత్ర రత్నాకర ప్రారబ్ధమ్.

శ్రీమతి పాళ్ళరాత్రీ-జితన్తాస్తోత్రమ్.

కమప్యాద్యం గురుంపదే కమలాగృహమేధిసమ్ |
పవిత్రాచ్చస్తసాంపక్తా పాళ్ళరాత్రీస్యయస్స్వయమ్ ||

జితం తేపుణ్డరీకాక్ష నమస్తేవిశ్వభావన । నమస్తేఽస్తుహృషీకేశ
మహాపురుషపూర్వజ ॥౧॥ దేవానాందానవానాంచ నామఃస్య ధిదై
వతమ్ । సర్వదాచరణద్వస్తవంబ్రజామిశరణంతవ ॥౨॥ ఏక స నమసే

లోకస్య స్రష్టా సంహరక స్తథా । అధ్యక్షశాసను మనూచ గుణమాయా
సమావృతః ॥౩॥ సంసార సాగరంఘోర మన స్రక్షణభాజనమ్ । త్వా
మేవకరణంప్రాప్య నిస్తరస్తి మనీషిణః ॥ ౪ ॥ సతేరూపం నచాకారో
నాయుధానినచాస్పరమ్ । తథాఽపిపురుషాకారో భక్తానాంత్యంప్ర
కాశసే ॥ ౫ ॥ నైవకింశ్చిత్పరోక్షంతే ప్రత్యక్షోఽనికకస్యచిత్ । నైవ
కింశ్చిదసిద్ధంతేనచసిద్ధోఽనికకస్యచిత్ ॥౬॥ కార్యాణాం కారణంపూర్వం
వచసాంవాచ్యము త్తషమ్ । యోగానాంపరమాంసిద్ధిం పరమంతేప
దంవిదుః ॥౭॥ ఆహంభీతోస్తి దేవేశసంసారేస్త్రిన్భయావహే । పాపి
మాంపుణ్డరీకాక్షనజానేకరణంపరమ్ ॥ ౮ ॥ కాలేష్వపిచసర్వేషుదిక్షు
సర్వాసుచాచ్యుత । శరీరేచగతాచాపి వర్తతేమేమహద్భయమ్ ॥ ౯ ॥
త్వత్పాదకమలాదన్య న్నమేజన్తాన్తరేష్వపి । నిమిత్తం కుశలస్యాస్తి
యేనగచ్ఛామిసద్గతిమ్ ॥౧౦॥ విజ్ఞానం యదిదంప్రాప్తం యదిదంస్థాన
నమార్జితమ్ । జన్తాన్తరేపిమేదేన మాభూత్తస్యపరిక్షయః ॥౧౧॥ దు
ర్గతావపి జాతాయాం త్వద్గతోమే మనోరథః । యదినాశం నవిద్దేత
తావతాఽస్తికృతీసదా ॥ ౧౨ ॥ నకామ కలుషంచిత్రం మవతేవాద
యోస్థితమ్ । కామయే వైష్ణవత్వంతు సర్వజన్తసుకేనలమ్ ॥౧౩॥ స
ర్వేషుదేశకాలేషు సర్వావస్థాసుచాచ్యుతకింజురోఽస్తిహృషీకేశభూ
యో భూయోఽస్తికింజురః ॥ ౧౪ ॥ ఇత్యేవమసయాస్తుత్వాస్తుత్వా
దేవందినేననే కింజురోఽస్తితిచాత్మానందేవామైవంసివేదయేత్ ॥౧౫॥
యచ్ఛాపరాధఃకృతవా సజ్జానాత్పురుషోత్తమ । మద్భక్త ఇతిదేవేశ
తత్సర్వంక్షుస్తుమర్హసి ॥ ౧౬ ॥ ఆహంకారార్థకామేషు పీఠిరజ్జ్యేవ
నశ్యతు । త్వాంప్రసన్నస్యమేదేవ వర్ధతాం శ్రీమతిత్వయి ॥ ౧౭ ॥
కృపామత్యస్తదుర్బుద్ధిగి క్వచాత్త హితవీక్షణమ్ । యద్ధితంమమదేవేశ
తదాజ్ఞాపయమాధవ ॥ ౧౮ ॥ సోహంతేదేవదేవేశ నార్పనాదాస్తుతాన
చ । సామర్థ్యవాన్కృపామాత్ర మనోపృత్తిగప్రసీదమే ॥౧౯॥ ఉపచా

రాపదేశేనకృతానహరహర్తయః । అపచారానిమాన్సర్వాన్ తుమ
స్వపురుషోత్తమ ॥ ... ॥౨౦॥

జితంతేపుణ్డరీకాక్ష పూర్ణమాధుర్య విగ్రహః । పరానస్తపరంబ్ర
హ్మన్ నమస్తేపరమాత్మనే ॥౧॥ నమస్తేపీతవసన నమగకటకధారిణే । న
మోనీలాలకాబద్ధ వేణీసుందరవిగ్రహ ॥౨॥ స్ఫురద్వలయకేయూర నూ
పురాగ్దధూషణైః । శోభనైర్భూషితాకార కల్యాణగుణరాశయే ॥౩॥
కరుణాపూర్ణహృదయ శఙ్ఖచక్రగదాధర । అచృతానస్తపూర్ణాభ్యాం
లోచనాభ్యాంవిలోకయ ॥౪॥ కృశంకృతఘ్నం దుష్కర్త కాఠిణంపా
పభాజనమ్ । అపరాధసహస్రాశ్రామాకరంకరుణాకర ॥౫॥ కృపయా
మాంకేవలయాగృహాణమధురాధిప । విషయార్ణవమగ్నంమా ముద్ధ
ర్మంత్యమహోర్హసి ॥౬॥ పితామాతాసుహృద్బంధుర్భ్రాతృశత్రుస్త్య
మేవహి । విద్యాధనంచకామ్యంచ నాన్యత్కీర్ణ్య త్వయావినా ॥౭॥
యత్రకుత్రకులేవాసోయేషుకేషుభవోస్తుమేతవ దాన్యైకభోగేస్యా
త్సదాసర్వత్రమేరతిః ॥౮॥ మనసా కర్తృణావాచా శిరసావాకథఞ్చన
త్వాంవినానాన్యముద్దిశ్య కరిష్యేకీర్ణ్యదశ్యహమ్ ॥౯॥ పాహిపాహి
జగన్నాథకృపయాభక్తవత్సల । అనాథోహమధన్యోహ మకృతార్థః
కథంచన ॥౧౦॥ నృశంకపాపకృత్కూరోవఞ్చకోనిఘ్నరస్సదా । భ
వార్ణవ నిమగ్నంమామనన్యంకరుణోదధే ॥౧౧॥ కరుణాపూర్ణదృష్టి
భ్యాం దీనంమామవలోకయ । త్వదగ్రేహితంత్యక్తుం తావకంనార్హ
సిప్రభో ॥౧౨॥ మయాకృతానిపాపాని త్రివిధానిపునఃపిపునః । త్వత్పా
దపజ్జంజంప్రాప్తంనాన్య త్వత్కరుణాంవినా ॥౧౩॥ సాధనానిప్రసి
ద్ధానియాగాదీన్యజ్జలోచన । త్వదాజ్ఞయా ప్రయుక్తాని త్వాముద్దిశ్యకృ
తానివై ॥౧౪॥ భక్త్యైకలభ్యగిపురుషోత్తమోసా జగత్ప్రసూతిస్థితి
నాశహేతుః । అకిర్ణ్యనోనన్యగతిశ్శరణ్యగృహాణమాంక్లేశినమమ్బుజా
క్షు ॥౧౫॥ ధర్మార్థకామమోక్షేషు నేచ్ఛామమకదాచన । త్వత్పాదప
జ్జంజాస్వాదజీవిత్రుదీయతాంమమ ॥౧౬॥ కామయేతావకత్వేన పరిచ

ర్యానువర్తనమ్ । నిత్యజగరభావేనపరిగృహ్యేష్వమాంవిభో ॥ ౧౭ ॥
 లోకంవై కుణ్ఠనామానం దివ్యంషాద్గుణ్యసంయుతమ్ । అవైష్టవానామ
 ప్రాప్యంగుణత్రయవివర్జితమ్ ॥౧౮॥ నిత్యసిద్ధైస్సమాకీర్ణంత్వన్తయైః
 పాణ్డ్యకాలికైః|సభాప్రాసాదసంయుక్తంవవైశ్చోపవనైర్యుతమ్॥౧౯॥
 పాపీకూపతటాకైశ్చవృక్షపడ్మైస్సుచణ్డితమ్ । అపాకృతంసురైర్వ
 న్ద్యమయుతార్కసమప్రభమ్ ॥౨౦॥ పృకృష్టసత్వసమృన్నం కదాద్ర
 ట్యౌమిచక్షుషా । క్రీడన్తరమయాసార్థం లీలాధూమిషు కేశవమ్॥౨౧॥
 మేఘశ్యామంవిశాలాక్షంకదాద్రఢ్యౌమిచక్షుషా । ఉన్నగంచారువదనం
 బిమ్బాస్తంశోభితానవమ్ ॥౨౨॥ విశాలవక్షసంశ్రీశం కమ్బుగ్రీవజగద్గు
 రుమ్| అజానుబాహుపరిఘమున్నతాంసంచదుష్విషమ్ ॥౨౩॥ విశాలని
 మ్నరాభితమాపీనజఘనంహరిమ్ । కరభోరుంశ్రీయగికాన్తంకదాద్ర
 ట్యౌమిచక్షుషా ॥౨౪॥ శఙ్ఖచక్రగదాపద్మైర్జేతంపాదఽజగజమ్|
 శరచ్చంద్రశతాక్రాన్తనఖరాజివిరాజితమ్ ॥౨౫॥ సురాసురైర్నన్ద్యమా
 సమృషిభిర్వన్దితుసదా । కదావాదేవమూర్ధానం మాషకంపద్మయిష్య
 తి॥౨౬॥ కదాగమ్భీయావాచాశ్రియాయుక్తోజగత్ప్రళిః| చామరవ్యగ్ర
 హస్తంమామేవంకుర్వీతివత్ప్రతి ॥౨౭॥ కదాహంరాజరాజేనగణనాథే
 నహోచితః । చరేయంభగవత్పాదఽరిచర్యానువృత్తిషు॥౨౮॥ శాన్తాయ
 చవిశుద్ధాయతేజసేవరమాత్మనే । సమోభగవతేవిష్ణోవాసుదేవావిత
 ద్యతే ॥౨౯॥ నమస్సర్వగుణాశీశపద్గుణాయాదివేదసే । సత్యజ్ఞానా
 నన్తగుణ బ్రహ్మణేపరమాత్మనే ॥౩౦॥ చతుగపఞ్చనవపూర్వాహదశద్వా
 దశమూర్తయే । నమస్తేవాసుదేనాయ బ్రహ్మణే చతురాత్మనే ॥౩౧॥
 నమోఽనన్తాయవిశ్వాయ విశ్వాశీతాయచక్రిణే| నమస్తేపఞ్చకాలజ్ఞప
 ఞ్చకాలపరాయణ ॥౩౨॥ షడ్చక్రాలైకమనసాం త్వమేవగతిరవ్యయః|
 పరేవ్యోమిన్సితందేవం నిరవద్యంనిరజ్జయమ్ ॥౩౩॥ అప్రమేయపజంవి
 స్త్వఃపజ్జనాథంసురేశ్వరమ్ । వాగతీతంపరంశాన్తం శరణంత్యాంగతో
 న్స్త్వహమ్ ॥ ౩౪ ॥ వర్మోద్వన్ద్యాశిరిక్తం త్వాం కాస్తుభో ద్భావిత

సమ | విశ్వరూపంవిశాలాక్షుగకదాద్రక్ష్యురుచక్షుషా || ౩౫ || మోక్షం
సాలోక్యసారూప్యం పార్థయేనకదాచన | ఇచ్ఛావ్యహం మహాబా
హుసాయుజ్యంతవసువ్రత || ౩౬ || సకలావరణాతీతకిజ్జురోస్థితవా
సఘ | పునగిపునఃజురోస్థితవాహంపురుషోత్తమ || ౩౭ || అగ్నాద్య
యయాగాస్తపర్చశంయేన్ద్రయాకృతమ్ | భోగహీనంక్రియాహీనంమ
న్ద్రసీనమభక్తికమ్ || ౩౮ || తత్సర్వంక్షువ్యతాంచేవదీనంమానూత్మ
సాతుగురు | ఇతిస్తోత్రేణదేవేశంస్తుత్వామధునిఘాతినమ్ || ౩౯ || యా
గావసానసమయేదేవదేవస్యచక్రిణః | నిత్యంకిజ్జురభావేనస్వాత్మానం
వినివేదయేత్ || ౧౪౦ ||

జీతంతేపుణ్డరీకాక్ష నమస్తేవిశ్వభావన | నమస్తేస్తుహృషీకేశమహా
పురుషపూర్వజ || ౧ || విజ్ఞాపనమిదంచేనశుణత్వంపురుషోత్తమ | న
రనారాయణాభ్యాంచ శేవితద్వీపనివాసిభిః || ౨ || నారదాద్యైర్మునిగ
ణైస్సనకాద్యైశ్చయోగిభిః | బ్రహ్మేశాద్యైస్సురగణైః శంభుకాలప
రాయణైః || ౩ || పూజ్యసే పుణ్డరీకాక్ష దివ్యమన్తైర్నహర్విభిః | పా
షణ్డధర్మసజ్జీర్ణేభిఃకవద్భక్తివర్జితైః || ౪ || కల్యాణాలోస్థి దేవేశ సర్వధ
ర్మబహిష్కృతైః | కథం త్వమసమాచారగి పాపప్రసవఘోరహమ్ ||
అర్చయామిదయాసీన్ధోపాహిమాం శరణాగతమ్ | తాత్రయదవా
గ్నామాం దహ్యమానం సదావిభో || ౫ || తాహిమాంపుణ్డరీకాక్ష
కేవలంకృపయాతవ | జన్తమృత్యుజరావ్యాధి దుఃఖసంతప్త దేహినమ్ ||
పాలయాశుదృశాదేవతవకార్యుగర్భయా | ఇన్ద్రియాణిమయాజేతు
మశక్యంపురుషోత్తమ || ౬ || శరీరంమమదేవేశ వ్యాధిభిగపిపీడితమ్ |
మనోమే పుణ్డరీకాక్ష విషయానేవధావతి || ౭ || వాణీమమ హృషీకేశ
మిథ్యాపారుష్యదూషితా | ఏవం సాధనహీనోహంకింకరిష్యామి కేశవ ||
రక్షమాంకృపయాకృష్ణభవాభౌపతితంసదా | అపరాధశతంచైవసహ
స్రీమయుతంతథా || ౮ || అర్చదంచాప్యసఖ్యేయంకరుణాభేక్షమ
స్వమే | యచ్ఛాపరాధంకృతవానజ్ఞానాత్పురుషోత్తమ || ౯ || మద్నక

ఇతి దేవేశ తత్సర్వం తు ముర్హసి । అజ్ఞ త్వాదప్యశక్త త్వాదాలస్యాద్దు
ష్టభావనాత్ ॥ ౧౩ ॥ కృతాపరాధం కృపణం తు ముర్హసి మాంభిః
అపరాధసహసాగిణి క్రియంతే హర్షితం మయా ॥ ౧౪ ॥ తాని సర్వాణి
మేదేవ తు మన్వయధుమాదన । యజ్ఞస్తసంప్రభృతి మోహవశంగ తేన నా
నాపరాధశతమాచరితం మయా తే । అన్తర్మనోత్పగళం తవ వశ్యతో
మే తు ముత్సమ ముర్హసి హరేక రుణావళేన ॥ ౧౫ ॥ కర్తృణామనసావాచా
యాచేష్టా మమ నిత్యశః । కేశవారాధన సాస్యాజ్ఞస్త జన్తాస్తరేషస్వి ॥ ౧౬ ॥

జితం తే పుణ్డరీకాక్ష నమస్తే విశ్వభావన । నమస్తే వాసుదేవాయ శా
న్తానస్తవిదాత్తనే ॥ ౧ ॥ అధ్యక్షాయ సత్వస్త్రియ నిరపేక్షాయ శాన
తే । అమృతాయా వికారాయ తేజసాం నిధయేనమః ॥ ౨ ॥ ప్రధానపురు
షేశాయ నమస్తే పురుషోత్తమ । క్షైతకర్తాద్యసంస్పృష్ట పూర్ణషాడ్గుణ్య
మూర్తయే ॥ ౩ ॥ త్రిభిర్జ్ఞానబలైశ్వర్య వీర్యశక్త్యస్తరాత్తనే । త్రియు
గాయ నమస్తేస్తు నమస్తే చతురాత్తనే ॥ ౪ ॥ చతురిపఞ్చనవవృక్షహద
శద్వాదశమూర్తయే । అనేకమూర్తయే తుభ్యమమూర్తాయైకమూర్త
యే ॥ ౫ ॥ నారాయణ నమస్తేస్తు పుణ్డరీకాయ తే తు గ । సుభూతిల
టసు సససుస్థితాధరశల్లవ ॥ ౬ ॥ పీనవృత్తాయ తథుజశీవత్స కృతలక్ష
ణ । తనుమధ్యవిశాలాక్షపద్మనాభనమోస్తుతే ॥ ౭ ॥ విలాస విక్రమా
క్రాంతత్రైలోక్యచరణామ్బుజ । నమస్తే పీతవసన స్ఫురన్తకరకుణ్డల ॥ ౮ ॥
స్ఫురతి గోటకేయూరహరికాస్తుభభూషణ । పఞ్చాయుధ నమస్తేస్తు
నమస్తే పఞ్చకాలిక ॥ ౯ ॥ పఞ్చకాలపరైకాన్తియోగక్షేయ మహాప్ర
భో । నిత్యజ్ఞానబలైశ్వర్య భోగోపకరణాచ్యుత ॥ ౧౦ ॥ నమస్తే బ్రహ్మ
రుద్రాది లోకయాత్రాపరిచ్ఛద । జన్తప్రభృతి దాసోస్తి శిష్యోస్తి త
నయోస్తి తే ॥ ౧౧ ॥ త్వంచ సావమిగురుర్నాతాపితాచ మమ మాధవ ।
అపి త్వాంభగవత్ బ్రహ్మశర్వశ్రోమహర్షయః ॥ ౧౨ ॥ దృష్టం యష్టు
మపిస్తోతుం నహి స్మర్తుమస్మితే । తాపత్రయ మహాగ్రహ భీషణేభవ
సోగరే ॥ ౧౩ ॥ మజ్జతాం నాథనారేషా ప్రణతి స్సత్ప్రదార్పితా । అనా-

భౌమజగన్నాథకరణ్యశరణార్థినే ॥ ౧౪ ॥ ప్రసీద సీదతేమహ్యం నమ
స్తేభక్తవత్సల! మస్తగ్రహీనంక్రియాహీనంభక్తిహీనంయవర్చనమ్॥౧౫॥
తత్త్వస్తవ్యంప్రపన్నానామపరాధసహౌహ్యసి | అజ్ఞానాద్యదివాజ్ఞా
నాదశుభంయత్యుతం మయా ॥ ౧౬ ॥ త్వస్తవ్యంతదశేషేణ దాస్యే
నచగృహీణమామ్ | సర్వేషుదేశకాలేషు సర్వావస్థాసుచాద్యతఃకింక
రోస్తిహ్యషీ కేశభూయోభూయోస్తికిజరః॥ ... ॥౧౭॥

జితంతేపుణ్డరీకాక్ష నమస్తేవిశ్వభావన! నమస్తేస్తుహ్యషీకేశ మహా
పురుషపూర్వజ ॥ ౧ ॥ నమస్తే వాసుదేవాయ శాంతానస్త జితాత్మనే!
అజితాయనమస్తుభ్యం షాఙ్గ్య నిధయేనమః ॥ ౨ ॥ మహావిభూతినం
స్థాయ నమస్తేపురుషోత్తమ | సహస్రశిరసేతుభ్యంసహస్ర చరణాయ
తే ॥ ౩ ॥ సహస్రబాహవేతుభ్యం సహస్ర నయనాయతే | అమూర్తా
యనమస్తుభ్యమేకమూర్తాయతేనమః ॥ ౪ ॥ అనేకమూర్తయేతుభ్య మ
క్షరాయచతేనమః | వ్యాపినేవేదవేద్యాయ నమస్తేపరమాత్మనే॥౫॥ చి
న్మాత్రరూపిణేతుభ్యం నమస్త్రయ్య నమూర్తయే | అణిష్ఠాయస్థవిష్ఠా
యమహిష్ఠాయచతేనమః ॥ ౬ ॥ నేదిష్ఠాయయవిష్ఠాయ సర్వాస్త్రర్యా
మినేనమః | వర్తిష్ఠాయ జపిష్ఠాయకనిష్ఠాయచతేనమః ॥ ౭ ॥ పఞ్చాత్మ
నేనమస్తుభ్యం సర్వాస్త్రర్యామినేనమః | కల్పనాక్రోడరూపాయ సృష్టి
స్థిత్యస్తహేతవే ॥ ౮ ॥ నమస్తేగుణరూపాయ గుణరూపాతివర్తినే!వ్య
స్తాయచ సమస్తాయసమస్తవ్యస్తరూపిణే ॥౯॥ ఆదిమధ్యాంతకూన్యాయ
తత్త్వస్థాయనమోనమః | ప్రణవప్రతిపాద్యాయనమఃకప్రణవరూ
పిణే ॥ ౧౦ ॥ లోకయాత్రాప్రసిద్ధ్యర్థం స్రష్టబ్రహ్మాది రూపిణే | నమ
స్తుభ్యం సృసింహాదిమూర్తిభేదాయవిష్ణవే ॥ ౧౧ ॥ విపాకై గకర్తభిక్షో
భై రస్పృష్టవపుషేనమః | నమోబ్రహ్మణ్యదేవాయ తేజసాం నిధయేన
మః ॥ ౧౨ ॥ నిత్యసాధారణానేక లోకరత్నా పరిచ్ఛిదే | సచ్చిదానంద
రూపాయ వరేణ్యాయనమోనమః ॥ ౧౩ ॥ యజమానాయయజ్ఞాయ
యష్టవ్యాయనమోనమః | ఇక్షాంఫలనమస్తుభ్యం నమఇక్షాద్విశీలినే॥౧౪॥

గమనపరమహంసాయనమస్సత్వగుణాయన । స్థితాయపరమవ్యోమై
 భూయోభూయోనమోనమః ॥ ౧౫ ॥ సంసారవిషయావర్త సజ్జు-
 లేచమహాభయే । అపారేదుస్తరేఽగాధే పతితంకర్త భిస్సప్తకైః ॥ ౧౬ ॥
 అనాథమతిగచ్ఛిరందయయాపరయాహరే । మాముద్ధర దయాసిన్ధో
 సిన్ధోరస్తాత్సుమస్తరాత్ ॥ ౧౭ ॥ మస్త్రహీనంక్రియాహీనం భక్తిహీ-
 నంయదర్పితమ్ । తత్సర్వంక్షమ్యతాం దేవ దీనం మామాత్మసాతుకరు ॥
 నాహంహితంనజానామిత్వాప్రజాప్యేవశేవలమ్ । బుద్ధైవంనయగో
 విన్దముక్తుపాయేనవత్కనా ॥ ౧౮ ॥ త్వమేవవేత్సిశ్రేయోమేనేదమే
 తదితితచ । బుద్ధియోగంవమేదేహియేనత్వాముసయామ్యహమ్ ॥ ౨౦ ॥

శఙ్ఖమజితంతానమ్పూర్ణా.

జితంతేపుణ్డరీకాక్షనమస్తేవిశ్వభావన । నమస్తేస్తుహృషీకేశమహః
 పురుషపూర్వజ ॥ ౧ ॥ శ్రీమద్ద్వారవతీనాథ వర్ధతాం విజయీభవా ॥
 దివ్యంతవదీమమైశ్వర్యం నిర్మల్యాద విజృంభితమ్ ॥ ౨ ॥ దేవీ భూషా-
 యుధైర్విత్తైర్ముక్తైర్మోక్షైక లక్షణైః । సతోష్ఠతరైస్తవదీయైశ్చ సజ్జ-
 స్థాభిరసస్తవ ॥ ౩ ॥ ప్రాకారగోపురవర ప్రాసాదవణిమణ్ణపాః । శాలి-
 ముద్గలిలాదీనాంశాలాశైలకులోజ్వలా ॥ ౪ ॥ రత్నకాఞ్చనకౌశేయతౌ-
 మక్రముకశాలికాః । శయ్యాగృహాఃపర్యజ్జులవర్యాస్థూలాసనానిచ ॥
 కనకకనకభిక్షార పతన్గ్రహకశాచికాః । ఛత్రచామరముఖ్యాశ్చ స-
 స్తునిత్యాగిపరిచ్ఛదాః ॥ ౫ ॥ అస్తునిస్తులమవ్యగ్రం నిత్యమభ్యర్చనం త-
 వ । పతేపతేవిజృంభంతాంమాసిమాసిమహితవాః ॥ ౬ ॥ మణికాఞ్చనచి-
 త్రాణిభూషణాన్యమృరాణిచ । కాశ్మీరసారకస్తూరి కర్పూరాద్యనులే-
 పనమ్ ॥ ౭ ॥ కోమళానిచదామాని కౌసుమైస్సౌరభోద్గమైః । భూషా-
 కర్పూరదీపాశ్చ సస్తునిత్యాగిపరిచ్ఛదాః ॥ ౮ ॥ సృత్తగీతయంతవాద్యం
 నిత్యమత్రవివర్ధతామ్ । శ్రోత్రేమనస్సుధాధారాగికల్పంతాం కామశస్వ-
 నాః ॥ ౯ ॥ కన్తమూల ఫలోదగ్రం కాలేకాలే చతుర్విధమ్ । సూపా-
 పూప ఘృతక్షీర శరీరాసహితం హవిః ॥ ౧౦ ॥ ఘనసార శిరోదగ్రం

(౨)

అపామార్జనస్తోత్రమ్.

౯

క్రముకాష్టదశాస్వితమ్ । విమలానిచతామ్బూలదశాని స్వీకురుప్రభో॥
 ప్రీతిభీతి యుతోభూయాన్నిత్యంపరిజనస్తవ । భక్తిమన్తోప భుంజన్తు
 పారాజానపదైస్సహ ॥౧౩॥ ధరణీధనరత్నాని వితరన్తు చిరంతవ । కై
 జుర్యమఖిలంసర్వేకురవ్స్తత్తోఽపిపాలకాః ॥ ౧౪ ॥ ప్రేమదిగ్ధృతస్తే
 రంప్రేక్షమాణౌస్త్యదానసమ్ । మహాస్తస్సస్తతంసన్తోషజ్జ శానిప్ర
 యుంజతామ్ ॥ ౧౫ ॥ పాపమేవమవస్థిత్యంపాలయన్ కుశలీభవాన్॥

జీతన్తాస్తోత్రం సముచ్ఛ్రమ్.

శ్రీ విష్ణు ధర్మా నైర్గతమ్,

అపామార్జనస్తోత్రమ్.

హల్భ్యః ॥ అనారాధిత గోవిందా యేనరాదుగభిభాగినః । తేషాం
 దుఃఖాభిభూతానాం యత్రార్తవ్యందయాశుభిః ॥ ౧ ॥ పశ్యన్భిస్సర్వ
 భూతభం వాసుదేవం మహామునే । సమదృష్టిభి రీ శేషంతస్తమమ్బ్రా
 హ్యశేషతః ॥ ౨ ॥ పులస్త్యః ॥ ఓన్నమగిపరమార్థాయపురుషాయ
 మహాత్మనే । అరూపబహురూపాయ వ్యాపినేపరమాత్మనే ॥ ౩ ॥ నిష్రా
 ల్పషాయ శుద్ధాయధ్యానయోగరతాయచ । నమశ్శూత్యప్రవత్స్యేమి
 యత్రసిద్ధ్యతు మేవచః ॥ ౪ ॥ వరాహనరసింహేశ వామనేశ త్రివిక్రమ్ ।
 హయగ్రీవేశ సర్వేశహృషీకేశ హరాశుభమ్ ॥ ౫ ॥ అపరాజిత చ
 క్రాద్వైశ్చతుర్భిపరమాయుధైః । అఖణ్డితాసు భావైస్తస్యం సర్వదు
 స్త్వహరోధవ॥హరాముకస్యదురితం దుష్కృతందురుపోషితమ్ । మృత్యు
 బద్ధార్తిభయదం దురిష్టస్యచయత్ఫలమ్ ॥ ౬ ॥ పరమధ్యానసహితం ప్ర
 యుక్తంచాభిచారికమ్ । గరస్పర్శమహరోగప్రయోగం జరయాజర॥
 ౭ ॥ ఓన్నమోవాసుదేవాయ నమఃకృష్ణాయ ఖడ్గినే । నమగిపుషకర
 నేత్రాయ కేశవాయాదిచక్రిణే ॥ ౮ ॥ నమగికమలకిజ్జలగ్ర పీతనిర్మ

లవాసనే । మహాహవరిపునర్ధ ఘృష్టచక్రాయ చక్రీణే ॥ ౧౦ ॥ దం
 స్తోద్ధృత క్షితిధృతే త్రయీమూర్తిమతీనమః । వరాహశేష దుష్టాని
 సర్వపాపఫలానివై ॥ ౧౧ ॥ మర్దమర్దమహాదంష్ట్ర మర్దమర్దచతత్ఫలమ్ ।
 సరసింహక రాశాస్యద స్తప్రాన్తోజ్వలానన ॥ ౧౨ ॥ మహాయజ్ఞ వరా
 హాయ శేషభో సూరుశాయినే । తప్తహరిక కేశాస్తజ్వలత్పావకలోచ
 న ॥ ౧౩ ॥ వజ్రాయతనఖస్పర్శ దివ్యసింహ నమోస్తుతే । కాశ్యపాయా
 తిహాస్వాయ ఋగ్యజుస్సామమూర్తయే ॥ ౧౪ ॥ తుభ్యంవామనరూ
 పాయ క్రమతే గాంనమోనమః । భంజభంజనినాదేన దుష్టాన్యస్యార్తి
 నాశన ॥ ౧౫ ॥ ఋగ్యజుస్సామగర్భాభిర్వాస్విర్వామనరూపభృక్ ప్రశ
 మంసర్వదుగ్ధాని నయత్యగ్యజనార్దనః ॥ ౧౬ ॥ ఏకాహికంద్యాహికం
 చ తథాత్రిదివసజ్వరమ్ । చాతుర్థికం తథాత్యగ్రం తథైవ సతతజ్వ
 రమ్ ॥ ౧౭ ॥ దోషోత్థంసన్నిపాతోత్థంశ్చైవాగస్తకంజ్వరమ్ । శమంన
 యాశుగోవిందభిస్త్రిభిన్ద్యవేదనాః ॥ ౧౮ ॥ శత్రుదుఃఖం శిరోదుఃఖం
 దుఃఖం చోదరసమ్భవమ్ । అనుచ్ఛవ్విసమతిశ్వాసం పరితాపం సవేప
 థమ్ ॥ ౧౯ ॥ గుదఘ్నాణ్ణాస్త్రిరోగాంశ్చ కష్టరోగం తథాక్షయమ్ । కా
 మాలాదీస్తథారోగాన్ప్రమేహంశ్చ తిదారుణాన్ ॥ ౨౦ ॥ భగన్సరా
 తిసారాంశ్చ ముఖరోగాంసవల్లభమ్ । అశ్మరీమూత్రకృచ్ఛాచ్ఛరోగాన
 న్యాంశ్చ దారుణాన్ ॥ ౨౧ ॥ యేవాతప్రభవారోగాయేచపి త్తసముద్భ
 వాః । కఠోద్భవాశ్చ యేరోగా లూతాదిస్ఫోటకాదయః ॥ ౨౨ ॥ తేన
 ర్వేప్రశమంయాన్తు వాసుదేవాపమాజితాః । విలయం యాన్తుతే స
 ర్వేవిష్ణోరుచ్ఛారణేనచ ॥ ౨౩ ॥ త్రియంగచ్ఛన్తుచాక్షేషాస్తే చక్రాభి
 మాతాహరేః । అమృతానస్తగోవిందనామోచ్ఛరణభేషజాత్ ॥ ౨౪ ॥ న
 శ్యన్తి సకలారోగాన్సత్యంసత్యంవదామ్యహమ్ । స్థావరంజన్గమంచాపి
 కృత్రిమంచాపియద్విషమ్ ॥ ౨౫ ॥ దస్తోద్భవం నభోద్భూత మాకాశప్ర
 భవంవిషమ్ । లూతాదిప్రభవంయచ్చ విషమత్యస్తదుగ్ధదమ్ ॥ ౨౬ ॥ శ
 మంనయతు తత్సర్వం కీర్తితోఽస్యజనార్దనః । గ్రహాన్ప్రేత గ్రహం

శైచన తథావైదాకినిగ్రహణ ॥౨౭॥ వేతాశాంశ్చ పిశాచాంశ్చ గన్ధ
 రాస్యస్యక్షరాక్షసాన్ । శాకినీ పూతనాద్యాంశ్చ తథావైనాయకగ్ర
 హణ ॥౨౮॥ ముఖమణ్డలికాకక్కురాన్ రేవతీవృద్ధరేవతీమ్ । వృద్ధికా
 భ్యాన్ గ్రహంశ్చైచన తథా మాతృగ్రహణపి ॥ ౨౯॥ బాలస్య విష్ణోశ్చ
 రితం హస్తుబాలగ్రహణిమాన్ । వృద్ధానాం యేగ్రహణికేచి ద్యేచబా
 లగ్రహణిక్వచిత్ ॥ ౩౦ ॥ నారసింహస్య తేవృష్ట్యాదగ్ధాతేచాపి యా
 వనే । సదాకరాళవదనో నరసింహమహారవః ॥౩౧॥ గ్రహణశే
 షాన్నిశేషానురోతుజగతోహితః । నరసింహమహాసింహజ్వాలామా
 లానలోజ్వల ॥ ౩౨॥ గ్రహణశేషాన్ సర్వేశ భాద భాదాగ్ని లోచన ।
 యేరోగాయేమహాత్పాతా యన్విషంయేమహాగ్రహణ ॥ ౩౩॥ యాని
 చక్కురభూతాని గ్రహపీడాశ్చదారుణాః । శస్త్రక్షతేషుయేదోషా
 జ్వాలాగర్హకాదయః ॥౩౪॥ తానిసర్వాణిగర్హత్కృతా పరమాత్మజ
 నార్దన । కింజీర్షూపం సమాస్థాయ వాసుదేవాస్యనాశయ ॥ ౩౫ ॥ త్రి
 ప్రాసుదర్శనంచక్రు జ్వాలామాలాతీభీషణమ్ । సర్వదుష్టప్రళయనంకు
 రుదేవవరాచ్యుత ॥౩౬॥ సుదర్శనమహాజ్వాల ఛిద్దిఛిద్దిచమారయ । స
 ర్వమష్టాని రక్షంసి త్విషయాదివిభీషణ ॥౩౭॥ ప్రాచ్యాం ప్రతీచ్యాందిశి
 చ దక్షిణోత్తరయోస్తథా । రక్షంకరోతు సర్వాత్మానరసింహాను
 గర్హితైః ॥ ౩౮ ॥ ధూమ్యన్తరక్షేచ తథా పార్శ్వయోగి పృష్ఠతోఽగ్ర
 తః । వ్యాఘ్రసిహ్వావరాహేషు అగ్నిహోరభయేషుచ ॥ ౩౯॥ రక్షంక
 రోతు భగవాన్ బహురూపీజనార్దనః । యథా విష్ణుమయంసర్వంస
 దేవాసుర మానుషమ్ ॥ ౪౦ ॥ తేనసత్యేన సకలందుష్టమస్యప్రశామ్య
 తు । యథావిష్ణోస్త్యతేనద్యస్సజ్జయయతిపాతకమ్ ॥౪౧॥ సత్యేన
 తేనసకలం దుష్టమస్య ప్రశామ్యతు । పరమాత్మాయథావిష్ణుర్వేదా
 న్నేష్యభిధీయతే ॥౪౨॥ తేనసత్యేన సకలం దుష్టమస్యప్రశామ్యతు । య
 థాయజ్ఞేశ్వరోవిష్ణుర్వేదాన్నేష్యభిధీయతే ॥ ౪౩ ॥ తేన సత్యేన సకలం
 యన్మయోక్తం తథాస్తుతత్ । శాన్తిరస్తు శివశాన్తిస్తు ప్రణామశ్చత్వంసు

ఖంచయత్ || ౪౪ || వాసుదేవశరీరోద్ధైగ కుశైస్సంమూర్జితంషయా,
అపామార్జతు గోవిందోనరోనారాయణస్తథా || ౪౫ || సదాస్తు సర్వ
దఃఖానాం ప్రశమోవచనాద్ధరేః | శాస్తాస్సమస్తరోగాస్తే గ్రహాస్స
ర్వవిషాణేచ || ౪౬ || ధూతానిచప్రశామ్యంతు సంస్మృతే మధుసూదనే,
ఏతత్సమస్తరోశేషభూతగ్రహభయేషు || ౪౭ || అపామార్జనకంశస్త్రం
విష్ణునామాభిమన్త్రితమ్ | ఏతేకుశావిష్ణుశరీరసమ్భవనా జనార్దనోహం
గ్వయమేవచాగతః || ౪౮ || హతంషయాదష్టశశేషమస్యస్వప్తోభవత్వేష
యథావచోహరేః | యదస్యదురితంక్షిప్తత్త్తిప్తంలఽణార్ణవే || ౪౯ ||
స్వాస్థ్యమస్తుశివశ్చాస్తుహృషీకేశశక్తిర్తనాత్ | యతఏవాగతంపాపం
తత్తేగ్రవప్రతిగచ్ఛతు || ౫౦ || ఏతద్రోగాదిపీడాసుజన్మానాంహితమిచ్ఛతాః
విష్ణుభక్తేన కర్తవ్యం అపామార్జనకంఘరమ్ || ౫౧ || అనేన సర్వదుఃఖాని
ప్రశమంయూస్త్యసంశయః | సర్వసూతహితార్థాయకుర్వాత్తస్మాత్స
దైవహి || ౫౨ ||

ఇతి శ్రీవిష్ణుధర్మే అపామార్జన స్తోత్రమ్
స మ్మాణమ్.

శ్రీ విష్ణు ధర్మే
శ్రీమూర్త్యువివర్ధిస్తోత్ర పారమ్భం

దాల్భ్యః || కార్యం మేఘమసర్వేషు దుష్టేషుమచసత్తమ్ | అమ
క్లలేషువృష్టేషు యజ్ఞస్తవ్యంతదుచ్యతామ్ || ౧ || యేనారమ్భాఽపి
ధ్యన్తిదుష్టప్రశోచకాస్తయే | అమక్లలాన్త్రాన్త్రానాంపరిఘాతశ్చ
జాయతే || ౨ || పులస్త్యః || జనార్దనంభూతపతిం జగద్గురుం స్మరన్త
సువ్యస్సతతంషహాయనే | దుష్టాన్యశేషాన్యోహన్తిసాధయన్త్య శేష
కార్యాణిచయాన్యభీషతి || ౩ || శ్రుణుష్వచాన్యద్గదతో మమాఘలంబ
దామియత్తేవ్విజవర్జమజ్జళమ్ | సర్వార్థసిద్ధిం ప్రదదాతి యత్యదాని

హస్త్యశేషాణిచ పాతకాని ||౪|| ప్రకృష్టితంయత్రజగచ్చరాచరంజగ
త్రయేయోజగతశ్చ హేతుః | జగచ్చపాత్యత్రిచయస్ససర్వదా మ
మాస్తుమాజ్ఞాన్యవివృద్ధయేహరిః ||౫|| వ్యోమామ్బువాయ్వస్మి వహీన్వ
రూపై ర్విస్తారవాన్యోణుతరోణుభావాత్ | అఘోలనూన్త్వస్సతతంప
రేశ్వరో మమాస్తుమాజ్ఞాన్యవివృద్ధయేహరిః ||౬|| యస్తాప్సరస్తాప్సరు
షాదనంతాదనాదిమధ్యాదధికంనకిశ్చిత్ | సహేతుహేతుః పరమేశ్వ
రేశ్వరో మమాస్తుమాజ్ఞాన్యవివృద్ధయేహరిః ||౭|| హిరణ్యగర్భాచ్యుతరు
ద్రరూపే సృజత్యశేషంఽరిపాతిహన్తి | గుణాగ్రణీర్యోభగవాన్ ససర్వ
దామమాస్తుమాజ్ఞాన్య వివృద్ధయేహరిః ||౮|| పరస్సురాణాంఽరమో
సుగాణాం హోయతీవాం పరమోమునీనామ్ | పరస్సమస్తస్యచయ
స్ససర్వదా మమాస్తుమాజ్ఞాన్యవివృద్ధయేహరిః ||౯|| ధ్యాతోమునీనా
మపకల్పమైర్యోదదాతిముక్తిం పరమేశ్వరేశ్వరః | మనోభిరామగమరు
షస్ససర్వదా మమాస్తుమాజ్ఞాన్య వివృద్ధయేహరిః || ౧౦ || సురేంద్ర
వైవస్వతవిత్తపామ్బు స్వరూపరూపీ ఽరిపాతియోజగత్ | సశుద్ధశు
ద్ధగపరమేశ్వరేశ్వరో మమాస్తుమాజ్ఞాన్యవివృద్ధయేహరిః ||౧౧|| యన్నా
మసజీర్తనతోవిముచ్యతే త్యానేకజన్తార్జిత పాపశుభ్రయాత్ | పా
పేనాన్ధగ్నిస్ససదైవనిర్తలో మమాస్తుమాజ్ఞాన్య వివృద్ధయేహరిః || ౧౨||
యేనోద్ధృతేయన్తరణేరసాతలాదశేషసృష్టిస్థితికారణాదికమ్ | బిభృ
త్రివిశ్వంజగతస్సనూలంమమాస్తుమాజ్ఞాన్యవివృద్ధయేహరి ||౧౩|| పాదేషు
వేదాజతరేచ రాచరంహోమస్వశేషా మునయోముఖేషుభాః | యగ్యే
శ్వరేశ్వససర్వదాప్రభు ర్మమాస్తుమాజ్ఞాన్యవివృద్ధయేహరిః || సమస్త
యజ్ఞాజ్ఞ మయంవపుః ప్రభోర్యస్యాజ్ఞ మీశేష్వర సంస్తుతస్య | వరా
హరూపీ భగవాన్ ససర్వదా మమాస్తు మాజ్ఞాన్య వివృద్ధయేహరిః ||
౧౪ || విత్యోజ్య స రోష్వి ద ధి తో య స మ్భవ ం ద ధా ర ధా
త్రంజగతశ్చయోభువమ్ | యజ్ఞేశ్వరోయజ్ఞపుమాన్ ససర్వదా మమా
స్తుమాజ్ఞాన్యవివృద్ధయేహరిః || ౧౫ || పాతాళమూలేశ్వరభోగిభంహతో

విద్యసృపాదౌపృథివీంవభిభ్రతః | యస్యోపమానంనబభూవసోఽచ్యు
తో మమాస్తుమాజ్ఞల్యవివృద్ధయేహరిః || ౧౭ || సఘర్షురంయస్యచబృహ్ని
తంమహు స్సనద్దవాద్యైర్జనలోకసంశ్రితైః | శుక్రతం జయేత్కుక్తిప
రైస్ససర్వదా మమాస్తుమాజ్ఞల్యవివృద్ధయేహరిః || ౧౮ || ఏకార్ణవాద్య
స్సమహీయసోమహీమాదాయవేగేన సముత్పత్తిష్యతః | సతం వపు
ర్యోగివరైశ్చసర్వదా మమాస్తుమాజ్ఞల్య వివృద్ధయేహరిః || ౧౯ || హ
తోహిరణ్యాక్షమహాసురగళురా వురాణవుంసా పరమేనయేన | వరా
హరూపస్సపతిఃప్రజాపతి ర్త్తమాస్తుమాజ్ఞల్య వివృద్ధయేహరిః || ౨౦ ||
దంష్ట్రాకరాళంసురభీతినాశకం కృతంవపుర్దివ్యవృసిహ్వాహుపితా | త్రా
తుంజగద్దేవససర్వదా ప్రభుర్త్తమాస్తుమాజ్ఞల్యవివృద్ధయేహరిః || ౨౧ ||
దైత్యేంద్రవిక్షుణ్ణలదారవారుణైః కరోయశ్చైర్యగిక్యకానుకారిభిః | వి
చ్ఛేదలోకస్యభయనిసోఽచ్యయో మమాస్తుమాజ్ఞల్యవివృద్ధయేహరిః ||
౨౨ || దంతాన్తదీప్తవ్యతినిర్మలానియశ్చ కారసర్వాణిదిశాంముఖాని | ని
నావవిత్తాసితదానవోహ్యసౌమమాస్తుమాజ్ఞల్యవివృద్ధయేహరిః || ౨౩ ||
యన్నామసజ్జీర్తనతోమహాభయాద్విమోక్షమాప్నోతినసంశయంనరః |
ససర్వలోకార్తిహరోనృకేసరీమమాస్తుమాజ్ఞల్యవివృద్ధయేహరిః || ౨౪ ||
సటాకరాశభ్రమణానిలాహతాస్సుస్ఫుటనియన్యామ్బుధరాస్సమస్తతః |
సదివ్యసిహ్వాస్సుస్ఫురితానలేక్షణోమమాస్తుమాజ్ఞల్యవివృద్ధయేహరిః || ౨౫ ||
యదీక్షణజ్యోతిషిరశ్చిమణ్డలం ప్రలీనమిషన్నరరాజభాస్వతః | కతశ్చ
శాజ్ఞాస్యసదివ్యరూపదృజ్జమాస్తుమాజ్ఞల్యవివృద్ధయేహరిః || ౨౬ || అశే
షదేవేశనరేశ్వరేశ్వరైస్సదాస్తుతయచ్చరితంషహాచ్ఛతమ్ | ససర్వ
లోకార్తిహరోమహాహార్తమాస్తుమాజ్ఞల్యవివృద్ధయేహరిః || ౨౭ || ద్ర
వన్దిజైత్యాగ్రమున్దిదేవతానశ్యన్దిరక్షాంసప్రపయా నిచారయ | య
తీర్తవాతోన్దభృతరూపకేసరీ మమాస్తుమాజ్ఞల్యవివృద్ధయేహరిః || ౨౮ ||
ఋక్పావితంయోయజుషాహి శ్చిమత్సామధ్వసిధ్వస్తసమస్తపాతకమ్ |
చక్రకేజగద్వ్యుచనకస్ససర్వదా మమాస్తుమాజ్ఞల్యవివృద్ధయేహరిః || ౨౯ ||

యత్పాదవిన్యాసపవిత్రతాంఘ్రియయావియచ్ఛర్గ్య జుషామదీర
 తాత్ । సవామనోవామశరీరరూప భృజ్మమాస్తుమాజ్ఞల్యవివృద్ధయేహ
 రిః॥౩౦॥ యస్త్రిన్ద్రియాతేసురభూభృతోధ్వరాన్ననామభేదాదవనిస్స
 సాగరా । సవామనస్సర్వజగన్తయస్సదా మమాస్తుమాజ్ఞల్యవివృద్ధయే
 హరిః ॥౩౧॥ మహాద్భుతేదైత్యపతేర్తహాధ్వరేయస్త్రిన్ద్రవిష్టేక్షుభితం
 మహాసురైః । సవామనోఽస్తస్థిసతసప్తలోకభృజ్మమాస్తుమాజ్ఞల్యవివృద్ధ
 యేహరిః ॥౩౨॥ సక్షైస్సురాణాం దివిభూతలస్థితైస్తదామనుష్యై
 ర్గగనేచభేదరైః । స్తుతకఃక్రిమాద్యగపచచారసర్వదా మమాస్తుమాజ్ఞ
 ల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౩॥ క్రాన్త్యాధరిత్రీంకగనంతథాదివం మరుత్పతే
 ర్యగిప్రదదాత్రివిష్టపమ్ । సదేవదేవోభువనేశ్వరేశ్వరో మమాస్తుమాజ్ఞ
 ల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౪॥ అనుగ్రహంచాపిబలేరనుత్తమశ్చకారయశ్చ
 న్ద్రిపదోపమంక్షణాత్ । సురాంశ్చయజ్ఞాంశ్చ భుజస్ససర్వదా మమా
 స్తుమాజ్ఞల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౫॥ రసాతలాద్యేన పురానమాహృతా
 స్సనుస్తపేదాజలచారియాపిణా । సక్షైటభారిర్మధుహామ్బుశాయామ
 మాస్తుమాజ్ఞల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౬॥ నిగిక్షత్రియాంయశ్చచకారమేదిసి
 మనేకకోదాహువనంతథాచ్ఛినత్ । యగికార్తవీర్యస్య సభార్గవోత్త
 మోమమాస్తుమాజ్ఞల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౭॥ నిహత్యయోవానినముగ్ర
 విక్రమం నిబధ్యసేతుంజలధౌదశానమ్ । జఘానచాన్య ప్రజసిచరాన
 సామమాస్తుమాజ్ఞల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౮॥ చిక్షేపచాలశ్శకటంబభంజ
 యోయమార్జునంకంసమరింజఘానచ । మమర్దచాణూరముఖాన్ససర్వ
 దామమాస్తుజ్ఞల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౩౯॥ ప్రాతస్సహస్రాంశుషిరిచిని
 ర్మలం కరేభిభ్రీష్భగవాన్ సుదర్శనమ్ । కౌమోదకించాపి గదామన
 న్తోమమాస్తుమాజ్ఞల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౪౦॥ హిమేన్దుకున్తస్ఫటికాభనిర్మ
 లంముఖానిలాహారితమీశ్వరేశ్వరః । మధ్యాహ్నకాలేపిసశ్శమ్ముద్వహ
 న్తమాస్తుమాజ్ఞల్యవివృద్ధయేహరిః ॥౪౧॥ తథాఽపరాక్షే ప్రవికాసిప
 జు-జంపత్సన్ధ్యైత్రయముద్వహన్ హరిః । విస్తరిపద్మా యతపత్రిలా

చనో మమాస్తుమాజ్ఞాన్యవివృద్ధయేహరిః ||౪౨|| సర్వేషుకాలేషుసమస్త
దేశేషుశేషకార్యేషుతథేషురేశ్వరః । సర్వైస్సవీర్యాపైర్భగవాననాది
మాన్తమాన్తమాజ్ఞాన్యవివృద్ధయేహరిః ||౪౩|| ఏతత్పతకదాల్భ్యసమస్త
పాపైస్త్వయ్యతే విష్ణుపరోమనుష్యః । సిద్ధ్యన్తికార్యాణి తథాస్యస
ర్వానర్థానవాప్నోతియథేచ్ఛతే తాన్ ||౪౪|| దుస్వప్నప్రళయముపైతి
శత్రుమానేస్తోత్రేన్దిశ్రవణవిధౌనదోద్ధృతస్య । ప్రారమ్భాదుక్రిత
ముపయాతిసిద్ధిమీశగిహపానిక్షిపయతిచాస్యదేవదేవః ||౪౫|| మాజ్ఞాన్యంప
రమపదసదార్థసిద్ధిం నిర్విఘ్నమధికఫలాంక్రియందదాతి । కింలోకే
తదిగావరత్రవాన్యశ్రుంసాంయన్విష్టాప్రవణధియాంనదా(ల్భ్య)స్యసా
ధ్యమ్ || దేవేన్ద్రస్త్రిభువనమర్థమేకసిద్ధస్సంసిద్ధింతిభువనగాంచకార్త
వీర్యః । వైదేహగిషరమంవదంప్రసాద్యవిష్ణుం సమ్ప్రప్తస్సకలఫలప
దోహవిష్ణుః ||౪౬|| సర్వారమ్భేషుదాల్భ్యేతద్దుస్సప్తేమచపణ్డితః । జ
పేదేకమనావిష్టాతథామాజ్ఞాన్యదర్శనే ||౪౭|| శమంప్రయాన్తిమప్తాని
గృహపీడాశ్చదారుణాః । కర్తారమ్భశ్చసిద్ధ్యన్తిశ్రుణ్వమాప్నోతిహో
త్తమమ్ ||౪౮|| హరిర్దదాతిభద్రాణి మాజ్ఞాన్యస్తుతిసంస్తుతః । కరోత్య
ఫలయాపైస్తు రక్షామక్షతశక్తిభృత్ || ... ||౫౦||

ఇతి శ్రీవిష్ణుధర్మే మాజ్ఞాన్యవివృద్ధిస్తోత్రం సమూర్ధమ్.

శ్రీ విష్ణు ధర్మే
శ్రీవిష్ణోర్దివ్యస్థలస్తోత్రమ్.

అర్చనః || భగవన్సర్వభూతాత్మసర్వభూతేషువై భవాన్ । పరమా
త్మస్వరూపేన స్థితోవేద్యేతదవ్యయమ్ ||౧|| తేనోత్తమయేషుత్వంచ
స్తనీయోమయామృత । చేతనగి ప్రణిధానార్థం తన్నమాఖ్యాతు మ
ర్తసి ||౨|| యత్రోయత్రోచయన్నామ్నగీయతేభగవాన్స్తుతా । ప్రసాద
సుముఖోనాథతన మాశేషతోవద || ౩ || శ్రీభగవాన్ || సర్వగస్సర్వ

(3)

శ్రీవిష్ణోర్విష్ణుస్థలస్తోత్రమ్.

౧౭

భూతోఽహం నా స్తికించేత్తయావినా । వరావరాజగత్యస్త్విష్ణుద్యతే
కురుసత్తమ ॥ ౪ ॥ తథాపియేషుస్థానేషు చిన్తసియోఽహ మర్జున ।
స్తోతవ్యోనామభిరైస్త్వ హ్రాయతాంతద్వదామితే ॥౫॥ పుష్కరేపుంజ
రీకాక్షం గయాయాంచగదాధరమ్ । లోహదణ్డే మహావిష్ణుం స్తుకం
స్తరతిదుర్గతిమ్ ॥౬॥ రాఘవంచితకూటేతుప్రభాసేదైత్యసూదనమ్ ।
బృన్దావనేచిగోవిందం మాంస్తువన్ప్రభుభాగ్భవేత్ ॥ ౭ ॥ జయంజయ
న్యాయతద్వచ్చ జయస్తంహస్తి నకపురే । వారాహంకర్ణమాలేచకాశ్చీ
రేచక్రపాణినమ్ ॥ ౮ ॥ జనాదకనంచకుబ్జామ్రేమధురాయాంచకేశ
వమ్ । కుబ్జకేశీధరంతద్వ ద్దగ్ధాద్వా రేసురోత్తమమ్ ॥౯॥ సాలగ్రామే
మహాయోగిం హరిం శూవర్ధహచలే । పిండారకే చతుర్బాహుం శ
ఙ్ఖోద్ధారేచశశ్ఢినమ్ ॥౧౦॥ వామనంచకురుత్తేత్రే యమునాయాంత్రి
విక్రమమ్ । విశ్వేశ్వరంతథాశోణేకపిలంపూర్వసాగరే ॥౧౧॥ శ్వేతదీ
పపతించాపిగంగాసాగరసంక్రమే । భూధరంచేవికానద్యాంప్రయాగే
చైవమాధవమ్ ॥౧౨॥ నరంనారాయణాఖ్యంచతథాబజరీకాశ్రమే । స
ముద్రదక్షిణేస్తవ్యం పద్మనాభేతిథాల్లనే ॥౧౩॥ ద్వారకాయాంశతా
కృష్ణంస్తుప్తం స్తరతిదుర్గతిమ్ । రామనాథంహస్తాద్రాద్రాహృషీకేశం
తథాబృధే ॥౧౪॥ అశ్వతీర్థేహయగ్రీవం విశ్వరూపంహిమాచలే । నృ
సింహంకృతశౌనేచ విశ్వపాశేష్విజప్రీయమ్ ॥ ౧౫ ॥ నైమిశేయజ్ఞపురు
షంజమ్బుమార్గేతథాఽచ్యుతమ్ । అనంతంనైన్ధవాఽశ్వేదణ్డకేశభధారి
ణమ్ ॥౧౬॥ ఉత్పలావతకేశౌచిం సర్వదాయాంశ్రియశివతిమ్ । దామో
దరంరైవతకే నదాయాంజలశాయిణమ్ ॥౧౭॥ సర్వయోగేశ్వరంచైవ
సింధుసాగరసంక్రమే । సహ్యాద్రాచేననేవేశంచై కుంఠంమాగధేవనే ॥౧౮॥
సర్వపాపహరంచిద్ధేయే ఓధ్యేషు పురుషోత్తమమ్ । హృదయేచాపికౌ
స్తేయపరమాత్మానమాత్మని ॥౧౯॥ పతేవతేవైత్రవణం చత్వరేచక్వరే
శివమ్ । పర్వతేపర్వతే రామం సర్వత్రయధుసూదనమ్ ॥౨౦॥ సర్వభూ
మాతథావ్యోమ్ని కౌస్తేయగరుడధ్వజమ్ । వాసుదేవంచసర్వత్ర పూ

జ్యోతీసంస్తరద్వివి॥౨౧॥ అచాయస్త్రిమంస్తునృకసంస్తరంశ్చధనజ్ఞ
య । ఏతేష్వేతానినామాని నరఃపాపాత్ప్రముచ్యతే॥౨౨॥ స్థానే
ష్వేతేషుమన్నామ్నా మేతేహంప్రీణనంనరః । ద్విజానాం పీణనంకృ
త్వాస్వర్గలోకేమహీయతే॥౨౩॥ నామాన్యేతానికౌస్తేయ స్థానాన్యే
తానిచాత్మవాక్ । జపస్తేవపశ్చురజ్ఞాతత్త్రిసంస్థ్యంమత్పరాయణః॥
౨౪॥ త్రీణిజన్తానియత్పాపవనస్థాత్రితయేకృతమ్ । తత్క్షణేయశ్యసద్వి
గ్ధం జాయతేవసతాకులె॥౨౫॥ ద్వికాలంవాజపన్నేవ దివారాత్రా
చయత్కృతమ్ । తస్మాద్విముచ్యతేపాపాన్నద్భావపరమోనరః॥౨౬॥
జప్తాన్యేతానికౌస్తేయగృహ్యధానమన్వితమ్ । మోచయన్తిసరంపా
పాద్యద్రాత్రోచదివాకృతమ్॥ ౨౭॥ ధన్యోయశస్యశ్శుశ్రూషాజపక
కురుకులోద్వహ । గ్రహానుకూలతాంశ్చైవ కరోత్యాశునసంశయః॥
౨౮॥ ఉవాపితోమశ్వరమం స్థానేష్వేతేషుమానవః । కృత్వాచైవోప
వాసంచ ప్రాప్నోత్యభివతః ఫలమ్॥౨౯॥ ఉత్కృన్తిరప్యశేషేషుస్థా
నేష్వేతేషుశస్యతే । అస్యస్థానాచ్ఛతగుణమేతేష్వనశనాదికమ్॥౩౦॥
యస్తుమత్పరఃకాలం కరోత్యేతేషుమానవః । దేవానామపిపూజ్యో
సామమలోకేమహీయతే॥॥౩౧॥

ఇతి శ్రీవిష్ణుధర్మ శ్రీవిష్ణోర్దివ్యస్థలస్తోత్రం సమూర్ధమ్.

శ్రీవిష్ణుపురాణాంతర్గత శ్రీస్తుతి పాఠము.

సిహ్వాసనగతశ్శక్రస్సమ్నాప్యప్రతిదివంపునః । దేవరాజ్యేస్థితోదేవీం
తుష్టావాఙ్మకరాంతతః॥౧॥ ఇంద్రఉవాచ॥నమామిసర్వలోకానాంజన
నీసుభిసంభవామ్ । శ్రీయమున్నిద్రపద్మాక్షీం విష్ణువక్షస్థస్థితామ్॥౨॥
పద్మాలయాం పద్మకరాం పద్మపత్రనిభేక్షణామ్ । వందేపద్మముఖందే
వీంపద్మనాభప్రియామహామ్॥౩॥ త్వంసిద్ధిస్తవంస్వధాస్వోహం సుధా

త్వం లోక పావనీ । సంధ్యా రాత్రి గప్రభాభూతి ధృధా శ్రద్ధా సరస్వతీ ॥
 ౪॥ యజ్ఞవిద్యా మహావిద్యా గుహ్యవిద్యా చ శోభనే । ఆత్మవిద్యా చ దే
 విత్వం విముక్తి ఫలదాయినీ ॥ ౫॥ అన్వీక్షకీ తయీ వార్తా దంఢినీ తిస్తవి
 మేవ చ । సామ్యస్యామైర్జగద్రూపైస్తవ్యయైతద్దేవి పూరితమ్ ॥ ౬॥
 కాత్వన్యాత్వామృతే దేవి సర్వయజ్ఞ మయం వపుః । అధ్యాస్తే దేవ దేవ
 స్య యోగి వింత్యంగ దాభృతః ॥ ౭॥ త్వయా దేవి పరిత్యక్తం సకలం భువన
 త్రయమ్ । వినష్ట ప్రియమభవత్త్వయే దానీంస మేధితమ్ ॥ ౮॥ దా
 రాగి పుత్రాస్తథా గార సుహృద్ధాన్యథ నాచికమ్ । భవత్స్యే తన్న హాభా
 గేనిత్యంతవద్వీక్షణాన్మృతామ్ ॥ ౯॥ శరీరా రోగ్యమైశ్వర్య ముచితక్షయ
 స్సుఖమ్ । దేవి త్వద్వృష్టి దృష్టానాం పురుషాణాం నగుల్క భమ్ ॥ ౧౦॥ త్వం
 మాతా సర్వ లోకానాం దేవ దేవో హరిః పితా త్వయైతద్విష్ణు నాచామ్బ
 జగద్వాన్యస్తం చ రాచరమ్ ॥ ౧౧॥ మానసో శంతథా గోష్ఠం మాగ్న
 హం మాపరిచ్ఛదమ్ । మాశరీరం కళత్రం చ శ్యజేథా సర్వ సావని ॥ ౧౨॥
 మా పుత్రా మా సుహృద్వగ్దాన్తా పశూకా మా విభూషణమ్ । త్యజేథా
 మమ దేవ స్య విస్తోర్వక్షస్థలాలయే ॥ ౧౩॥ సత్యేన శౌచ సత్యాభ్యాం తథా
 శీలాదిభిర్గుణైః త్వజ్యస్తే తేన రాస్సద్యస్సస్త్యక్తాయే త్వయా ౨ మలే ॥ ౧౪॥
 త్వయా ౨ వలోకితాస్సద్యశ్శీలాద్యైస్సకలైర్గుణైః । ధనైశ్చైర్వైశ్చ యు
 జ్యస్తే పురుషానిర్గుణా అపి ॥ ౧౫॥ సద్భాష్యుస్సగుణోభ్యసృకులీనస్సబుద్ధి
 మాన్ । సశూరస్సచ విక్రాంతో యంత్యం దేవి నిరీక్షసే ॥ ౧౬॥ సద్యోవై
 గుణ్యమాయాన్తి శీలాద్యాస్సకలాగుణాః । పరాఙ్ముఖే జగద్ధాత్రీయస్య
 త్వం విష్ణు వల్లభే ॥ ౧౭॥ సతేవర్ణ యితుం శక్తా గుణాజిహ్వపి వేధనః ।
 ప్రసేద దేవి పద్మాక్షీ మస్తాంస్త్యాక్షీకదాచన ॥ ౧౮॥ శ్రీపరాశరః ॥
 ఏనం శ్రీస్సంస్తుతా సమ్యక్ప్రహేవ్యశ్యాశతక్రతుమ్ । పశ్యతాం సర్వదే
 వానాం సర్వభూతస్థితాద్విజ ॥ ౧౯॥ శ్రీయద్రుణాచ ॥ పరితుష్టాస్తి దే
 వేశస్తాత్రీశానేన తేహరే । వరం వృణోష్యమిస్త్విహ్వో వరదాహంతవా
 గతా ॥ ౨౦॥ ఇన్ద్రుణావచ ॥ వరదాయదిమే దేవి వరార్హోయదిచాప్య

హమ్ తైర్లోక్యం నత్వయాత్యాజ్య మేవ మేస్తువరగపరః ॥౨౧॥ స్తోత్రే
 య స్త్వతైతేన త్వాంతోష్యత్యభిసంభుమే । నత్వయానవరిత్యాజ్యో
 ద్వితీయోఽస్తువరోమమ ॥ ౨౨॥ శ్రీమదాచ ॥ తైర్లోక్యం తిదశశ్రేష్ఠనసం
 త్యక్త్యామివాసవ । దత్తోవరోమయా యంతే స్తోత్రారాధనతుష్టయా ॥
 ౨౩॥ యశ్చ సాయంతరాసాత స్తోత్రేణానేనమానవః । మాంతోష్య
 తినతస్యాహం భవిష్యామిపరాజ్ఞుభీ ॥౨౪॥ శ్రీపరాశరః ॥ ఏవం దహా
 వరాదేవీదేవరాజాయవైపురా । మైత్రేయశ్శీర్షహాభాగస్తోత్రారా
 ధనతోషితా ॥ ౨౫॥ భృగోఽభ్యాత్యాంసముత్పన్నా శ్రీగిహూర్వముద
 డేగిపునః । దేవదానవయత్నేన ప్రసూతామృతిమన్థనే ॥ ౨౬॥ ఏవం
 యదాజగత్సాన్వమిదేవదేవోజనార్దనః । అనతారంకరోత్యేషాతదా
 శ్రీస్తస్మహాయినీ ॥౨౭॥ పునశ్చపద్మాసంభూతా హ్యదిత్యోభూద్యదా
 హరిః । యదాచభార్గవోరామస్తదాభూద్ధరణీత్వియమ్ ॥ ౨౮॥ రాఘ
 వత్పేఽభవత్సీతారుక్మిణీకృష్ణజన్మనిఅన్యేషుచావతారేషువిష్ణోరేషాఽ
 నపాయినీ ॥౨౯॥ దేవత్వేదేవదేహేయంమనుష్యత్వేదమానషీ । వి
 స్తోరేహానురూపాంవైకరోత్యేషాత్త్వనస్తనుమ్ ॥౩౦॥ యస్తేవతచ్ఛ్రీ
 ణమాజన్తలక్ష్మ్యైయశ్చరత్సరః । శ్రీయోనవిచ్యుతిస్తస్య కృహే
 యావతులక్రయమ్ ॥ ౩౧॥ పత్యతేషేషుచైవేషా కృహేహశ్రీకథా
 మునే । అలక్ష్మీకలహాభారానతేస్వాస్తేకదాచన ॥౩౨॥ ఏతత్తేకధితం
 గర్వం యంతాంత్యంపరిపృచ్ఛసి । క్షీరాద్ధాన్త్రీర్యథాజాతా పూర్వంభృ
 గుసుతాసతీ ॥౩౩॥ ఇతిసకలవిభూత్యవ్యాప్తిహేతుస్తునితీరియమండ్ర
 ముఖోర్గతాహిలక్ష్మ్యైః । అనుదిన మిహపశ్యతే నృభిర్యైర్వసతినతే
 ముకదాచినస్యలక్ష్మీః ॥ ... ॥ ౩౪॥

శ్రీవిష్ణుపురాణాంతర్గతా శ్రీస్తుతి స్సమ్పూర్ణా.

మై న మః.

శ్రీమద్భాగవతాస్తగత

సారాయనకవచ ప్రార్థన

రాజా॥ యయాగుప్తస్సహస్రాక్షస్సవాహనస్సైనికాః । క్రిడన్న
వినిర్జిత్యత్రిలోక్యాబుభుజేశ్రియమ్ ॥ ౧ ॥ భగవంస్తన్నమాచక్ష్య వర్త
నారాయణాత్తకమయథాతతాయినశ్శత్రూక్యేనగప్రోజయన్న్య
థే ॥ ౨ ॥ శ్రీశుకః ॥ వృతః పురోహితస్తావస్తోమహేంద్రాయాను
వృచ్ఛతే । నారాయణాఖ్యంవర్తహతవిపైకమనాశ్శృణు ॥ ౩ ॥ విశ్వ
రూపః ॥ ధౌతాంఘ్రిపాణిగాచమ్యపవిత్రఉదఙ్ముఖః । కృతస్వాగ్గక
రన్యాసో మంత్రాభ్యాంవాగ్మతశ్శుచిః ॥ ౪ ॥ నారాయణమయంవర్తస
న్నప్యేచ్ఛయతే । దైవభూతాత్తకర్తృభ్యో చాగాయణమయఃపు
మా ॥ పాదయోర్జ్వానునోరూర్వోరుదరే హృద్యధోరసి । ముఖేశిగన్ధ్యా
నుసూర్యావంకారాదీనివిన్యసేత్ ॥ ౫ ॥ ఓమ్ ॥ నమోనారాయణా
యేతివిపర్యయమథాపివా । కరన్యసంతతగిమర్యాద్వాదశాక్షరవిద్య
యా ॥ ౬ ॥ ప్రణవాదియకారాంతమఙ్గుశ్యఙ్గుస్తవర్వసు । స్వనేధృద
యఓంకారం వికారమనుచూర్ధని ॥ ౭ ॥ షకారంతుభ్రువార్త ధ్యే
కారంశిఖయాన్యసేత్ । వేకారంనేత్రయోర్మంజ్యాన్నకారం నర్వఃస్థి
మ ॥ ౮ ॥ మకారమస్త్రముద్దిశ్యమస్త్రీమూర్తిర్భవేద్భుజః । సశిసర్గలఘ
డస్తన్తు సర్వదిక్షువినిర్దిశేత్ ॥ ౧౦ ॥ ఓంవిష్ణవేదమః ॥ ఇత్యాత్మానం ప
రంధ్యాయేధ్యేయంపట్నక్తిభిర్యుతమ్ । విద్యాలేజస్తపోమూర్తిమిమం
మస్త్రీముదాహరేత్ ॥ ౧౨ ॥ ఓంహరిర్విదధ్యాన్తమసర్వరత్నంస్యస్తా
ఘ్నిపద్మకపతగేన్ద్రపృష్ఠే । దరారిచర్తాసిగజేషు చాపపాశాన్దధా
నోఽష్టగుణాఽష్టదాహుః ॥ జలేషుమాంరక్షతుమత్స్యమూర్తిత్యాదో
గణేభ్యోచరుణస్యపాశాత్ । స్థలేషుమాయానటువామనోఽత్యాత్మి
వికిమగణేఽవతువిశ్వరూపః ॥ ౧౩ ॥ దుర్గేష్వటవ్యాజిముఖాదిషుప్రభుగ

పాయాన్మసింహాసురయూధపారిః । విమంచతోయస్యహహట్టహః
 సంధిశోవి నేమర్మ్యతశ్చగర్భాః ॥ ౧౪ ॥ రత్నత్వసామాధ్యనియజ్ఞ
 కల్పస్వదంష్ట్రయోన్నీతధరోవరాహః । రామోద్రికూటేష్వభవి
 ప్రివాసేసలత్తుణోఽవ్యాధ్భరతాగ్రజోమామ్ ॥ ౧౫ ॥ మాముగ్రధమాన్
 దఖిలాత్ప్రిమాదాన్నారాయణగపాతునరశ్చహాసాత్ । దత్తస్త్యయో
 గాదధయోగనాథః పాయాద్గణేశః కపిలః కర్తృబన్ధాల్ ॥ ౧౬ ॥ సన
 తుక-మారోఽనతుకామదేవాద్ధమశీర్షోమాంఽధిదేవ హేళనాత్ । దేవ
 ప్రివర్త్యగభ్రుషార్చనాస్తరాతూ-ర్హోహరిర్హం నిరయాదశేపాల్ ॥
 ౧౭ ॥ ధన్వంతరిర్భగవాన్ పాత్యఃభ్యాద్ధన్వద్వాద్భయాద్వృషభోఽర్జి
 తాత్త్వా । యజ్ఞశ్చలోకాదుతతత్యతాన్తాద్భలోగణా తోగ్రధవశా
 దహీః । ౧౮ ॥ ద్వైపాయనోభగవానప్రబోధాద్భద్రశ్చ పాషం
 డగణాత్ప్రిమాదాత్ । కలిగిరికలేః కాలమలాత్ప్రిపాతు ధర్మావనా
 యోమకృతావతారః ॥ ౧౯ ॥ మాంకేశవోగజయాప్రాతరవ్యాద్గోవి
 న్దతగజ్జవమాత్తవేణుః । నారాయణగప్రాస్తాడదాత్తశక్తిర్నద్యన్దినేవి
 స్టురీంద్రపాణిః ॥ ౨౦ ॥ దేవోఽపరాహ్నేమధుహోగ్రధన్వా సాయం
 త్రిధామాఽనతుమానవోమామ్ । దోషేహృషీకేశ ఉతార్ధరాత్రేనిశీథ
 ఏకోవతుపద్మనాభః ॥ ౨౧ ॥ శ్రీవత్సధామాఽపరరాత్రతూకగి ప్రత్యూ
 షతూణోఽసిధరోజవార్దనః । దామోదరోవ్యాదనుసంధ్యంప్రభాతేవిశ్వే
 శ్వరోభగవాన్కాలమూర్తిః ॥ ౨౨ ॥ చక్రంయుగాన్తాశనితిగ్ననేమిభి
 మత్సేమన్తాద్భగవత్ప్రియుక్తమ్ । దన్దగ్ని దన్దగ్ధ్య రిసైన్యమాశు కక్షం
 యథావాయుసఖోహుతాశః ॥ ౨౩ ॥ గజేఽశనిస్ఫుర్వన విస్ఫులింగే ని
 ప్పిణ్డినిప్పిణ్డినిజితప్రియాఽసి । కూశ్మాన్ధవైరాయకయక్షరక్షో భూతగ్ర
 హంశ్చూర్ణయమార్ణయారీన్ ॥ ౨౪ ॥ త్వంయాతుధాన్తపమథ ప్రేత
 మాతృపితృచవిప్రగ్రహఘోరదృష్టిన్ । దరేన్ద్రవిద్రావయకృష్ణపూరి
 తోభీమస్వనాకేర్హృదయానికమ్పయన్ ॥ ౨౫ ॥ త్వంక్షుధారాసివరారి
 నైన్యమితప్రయుక్తోమమభినిభిన్ది । చక్షుఃషిచర్మక శతచన్ద్రభావ

యద్విషామఘోనాంహరపాపచక్షుషామ్ || ౩౦ || యన్నోభయం గృ
 హేభ్యోభూతేరతుభ్యావృథ్యవచ | సర్వేభ్యోదంష్ట్రీభ్యో భూ
 తేభ్యోఽఘోభ్యవచ || ౩౧ || సర్వాణ్యేతానిభగవన్నామరూపాస్త్రకీర్త
 నాల్ | ప్రయాన్తుసంక్షయంసద్యోయేన్యేశేయఃప్రతీకాః || ౩౨ || గ
 రుడోభగవాఃస్తోత్రస్తోభశ్చన్దోషయగ్రభుః | రక్షత్వశేషకృషేభ్యోవి
 ప్స్వక్సేనస్సచావభిః || ౩౩ || సర్వాపద్భ్యోహరేన్నామరూపయానా
 యుధానినః | బుద్ధిద్విరుమనఃప్రాణాః పాన్తు పార్షద భూషణాః ||
 యథాహిభగవానేవచస్తుతస్సదసచ్చయల్ | సత్యేనానేన సస్సర్వేయాం
 తునాశముపద్రవాః || ౩౪ || యథైకాత్త్వానుభావానాంవికల్పరహిత
 స్స్వయమ్ | భూషణాయుధలిక్ష్ణాఖ్యాధతైశక్తీస్సమాయయా || ౩౫ ||
 తేనైవసత్యమానేన సర్వజ్ఞోభగవాన్స్తరిః | పాతునర్వస్వరూపేణ స
 చాసగ్నతసర్వః || ౩౬ || విచిత్తుఃత్వార్థవేదసమన్తాదస్త్రబహి
 ర్భగవాన్ప్రాసేహః | ప్రహవయన్లోకభయంస్వనేన స్వతఃసాగ్ర
 స్తసమస్తతేజాః || విశ్వరూపః || మఘవన్నిదమాఖ్యతం వర్ష నారా
 యణాత్తక్మ | విశేష్యప్యజ్ఞసాయేనచంశితోఽసురయూధపా || ౩౭ ||
 ఏతద్ధారయమాన్తు యంయంపశ్యతిచక్షుషా | పదావాసంస్పృశేత్స
 ద్యస్సాధ్యసాత్పవీముచ్యతే || ౪౦ || నకుతచ్ఛిద్భయతస్య విద్యాంధార
 యతోభవేత్ | రాజదన్యుగ్రహాదిభ్యావ్యాధ్యేదిభ్యోఽపి చిత్ || ౪౧ ||
 క్షమాంవిద్యాం పురాకల్పితౌకోధారయద్విజః | యోగధారణ
 యాసాన్వజం జహౌసమరుధన్వని || ౪౨ || తస్యోపరివిమానేనగన్ధర్వప
 తిరేకదా | యయాచిత్రరథస్త్రీభ్యోతోయత్రవిజక్షయః || ౪౩ || గగ
 నాన్యపతత్సద్యస్సవిమానోహ్యవాఙ్మరః | సవాళిభ్యవచనాదస్థిచ్యా
 దాయవిస్మితః || ౪౪ || పాశ్యపాశ్రీసరస్వత్యాం స్నాత్వా ధామ స్వ
 మన్వగాల్ | యథదంశ్యణయాత్కాలేయోధారయతిచావృతః || ౪౫ ||
 తంసమన్యన్తిఘాతాని ముచ్యతే సర్వతోభయల్ || శ్రీశుకః || ఏతాం
 విద్యామధిగతోవిశ్వరూపాచ్యుతత్రతుః | త్రైలోక్యలక్ష్మీంబుభుజేవిశ్రి

త్యమృదేనురాన్ || ౪౬ || - శ్రీమద్భాగవతాస్తగతనారాయ
ణకవచంసమ్పూర్ణమ్. - శ్రీశుకః || తస్మాన్ విశ్వరూపస్య త్రిణిశీ
ర్వాశిభారత | సోమపీఠం సురాపీఠమన్నాదమితీశుక్రమ్ || ౧ ||

శ్రీమహాభారతాస్తగత,

శ్రీకృష్ణద్వాదశనామస్తోత్ర ప్రారంభః.

శృణుభవంమునయస్సర్వేగోపాలస్యమహాత్మనః | అనస్తస్యాప్రేమే
యస్య నామద్వాదశకంస్తవమ్ || ౧ || అర్జునాయపురాగీతంగోపాలే
నమహాత్మనా | ద్వాదశకాయాప్రార్థయతే యశోవాయాశ్చ సన్నిధౌ ||
అస్యశ్రీకృష్ణవివృద్ధాదశనామస్తోత్రమహామన్తస్య-భల్లునఋషిః- అ
నుష్టుప్పన్నః- పరిమాత్తాదేవతా- ఓమ్ బీజమ్- స్వాహేతిశక్తిః- శ్రీగో
పాలకృష్ణప్రీత్యర్థేజపేచినియోగః || ధ్యానమ్ || జానుభ్యామపిధావస్తం
బాహుభ్యామతీసుందరమ్ | సకుణ్డలాలకంబాలం గోపాలం చిన్తయేదు
షః || ౧ || ప్రథమస్తుహరింవిన్వాద్వివ్రీయంకేశవంతథా | తృతీయంపద్మ
నాభస్తుచతుర్థంవామనంతథా || ౨ || పశ్చిమంవేదగర్భశ్చషష్ఠంతుమధు
సూదనమ్ | సప్తమంవాసుదేవశ్చ వరాహంచాష్టమంతథా || ౩ || నవ
మంపుణ్డరీకాక్షం దశమస్తుజనార్దనమ్ | కృష్ణమేకాదశంప్రోక్తంద్వాద
శంశ్రీధరస్తథా || ౪ || ఏతద్ద్వాదశనామానిమయాప్రోక్తానిభల్లునఃకా
లత్రయంపతేద్యస్తుతస్యపుణ్యఫలశృణు || ౫ || ఛాన్ద్రాయణ సహస్ర
స్యకన్యాదానశతస్యచ | అశ్వమేధసహస్రస్య ఫలమాప్నోతి మానవః ||

ఇతి శ్రీమహాభారతాస్తగత శ్రీకృష్ణద్వాదశ

నామస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

(౪)

శ్రీ యై న మః.

శ్రీరఘునందన పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీహనుమాద్విరచిత సీతారామస్తోత్రమ్.

శ్రీహనుమానవాచ ॥ అయోధ్యాపురనేతారం మిథిలాపురనాయ
కీమ్ । రాఘవాణామలచాగ్రం వై దేహనామలక్ష్మీయామ్ ॥౧॥ రఘూ
ణాంకులదీపఞ్చ నిమీనాంకులదీపికామ్ । సూర్యవంశసముద్భూతంసోమ
వంశసముద్భవామ్ ॥౨॥ పుత్రందశరథస్యాపి పుత్రీంజనకభూతేః ।
వసిష్ఠానుమతాచారం శతానందమతానుగామ్ ॥ ౩ ॥ కాసల్యాగర్భస
మ్భూతం వేదిగర్భోదితాంస్వయమ్ । పుణ్డరీకవికాలాక్షంస్ఫురన్దివరే
క్షణామ్ ॥౪॥ మత్తమాతల్లగమనం మత్తహంసవధూగతామ్ । చందనా
ర్ద్రభుజామధ్యం కుజుమాక్తభుజాన్తరామ్ ॥౫॥ చాపాలజ్యోతహ
స్తాబ్జం పద్మలజ్యోతపాణికామ్ । సర్వలోకవిధాతారం సర్వలోకవి
ధాయినీమ్ ॥౬॥ లోకాభిరామంశ్రీరామమభిరామాంచమైథిలీమ్ । దివ్య
సింహాసనారూఢం దివ్యస్రగ్వస్త్రభూషణామ్ ॥ ౭ ॥ అనుక్షణం కటా
భ్యామన్యోన్యేక్షణకాక్షిణౌ । అన్యోన్యసదృశావేతాత్రైలోక్యగుహదం
పతీ ॥౮॥ ఇమేయువాంప్రణమ్యాహంభజామ్యుత్పతార్థణిః । అసయా
స్తాతియస్తుత్సారామంసీతాంచభక్తితః ॥౯॥ తస్యతాతనుతాప్రీతా
సంపదస్సకలాఽపి । ఇతీదంరామచంద్రస్య జానక్యాశ్చపితేపతః ॥౧౦॥
కృతంహనుమతాప్యూంస్తోత్రంసద్యోవిముక్తిదమ్ । యఃపఠేత్ప్రాతరు
త్థాయ సర్వాకామానవాప్నుయాత్ ॥౧౧॥ యఇదంపఠతిస్తోత్రంమై
థిలీరామచంద్రయోః । శ్రీవైకుంఠమవాప్నోతిసనరోహతకిల్బిషః ॥౧౨॥

ఇతి శ్రీహనుమాద్విరచితం సీతారామస్తోత్రం సమూర్ణమ్.

బ్రహ్మజ్ఞానానందము

రామాయణము ప్రకారము.

వందేరామంజగద్వంద్యం సుందరాశ్యంశుచిస్త్రితమ్ । కన్దర్పకోటిలా
వన్యంకామితార్థప్రదాయకమ్ ॥౧॥ భాస్వత్కరీటకటక కటిసూత్రో
పశోభితమ్ । విశాలలోచనంభ్రాజ త్రయణౌరుణకుంజలమ్ ॥౨॥ శ్రీవత్సకౌ
స్తుభలసద్వక్షసంవనమాలినమ్ । ముక్తాహారాదిశోభాధ్యం ముద్రికార
త్పద్మాస్వరమ్ ॥౩॥ సర్వాన్గ సుందరంహృద్వంద్యంబుజంఘననమ్ । నీలజీ
మూతసజ్జాశం నీలాలకవృతాననమ్ ॥౪॥ జ్ఞానముద్రాలసద్వక్షోబా
హుజానుమజంహరిమ్ । వామజానుపరిస్యస్త వామహస్తామ్బుజంఘ
ర్భమ్ ॥౫॥ వీరాధనేనమాసీనం విద్యుత్పృష్ఠానిభేషణమ్ । కోటిసూర్యప్ర
తీకాశం కోమలావయవోజ్జ్వలమ్ ॥౬॥ జానకీలక్ష్మణాభ్యాంచ వామ
దక్షిణశోభితమ్ । హనుమాద్రవిచుత్రాది కపిముఖైశ్చ సేవితమ్ ॥౭॥
దివ్యరత్నసమాకీర్ణం సిన్ధూనగతంఘ్రమ్ । ప్రత్యహం ప్రాతరుత్థా
యధ్యతైవనంరాఘవంహృది ॥౮॥ వీరక్షోడశభిర్నామపదైస్తు నిత్యం
మేఢ్ధరిమ్ । నమోరామాయశుద్ధాయ బుద్ధాయపరమాత్మనే ॥౯॥ విశు
ద్ధజ్ఞానదేహాయః ఘనాథాయతీనమః । నమోరావణహస్తేతేనమో
వాలివినాశినే ॥౧౦॥ నమోవైకుంఠనాథాయనమోఽష్టస్వరూపిణే । న
మోయజ్ఞస్వరూపాయ యజ్ఞభోక్త్రే నమోనమః ॥౧౧॥ యోగిశ్చ్య
యాయయోగాయ పరమానందరూపిణే । శంకరప్రియపిత్రాయజాన
క్యానంతయేనమః ॥౧౨॥ యపివంప్రాతరుత్థాయ శ్రద్ధాభక్తిసమన్వితః ।
షోడశైశ్చానిరూమాని రామచంద్రస్యనిత్యశః ॥౧౩॥ సతేన్ద్రీయస్తవం
రామస్సప్తవస్యోజ్యఘూతమః । శ్రీరామభక్తిరచలాభవత్యేవహిసర్వ
దా ॥౧౪॥ సమయేసమనుప్రాప్తే రాఘవస్సీతయాసహ । హృదిసన్

త్యతేతత్ర సాక్షాత్సామిత్రానామ॥౧౫॥ నిత్యంచాపరరాత్రేషురామం
సీతాంసమాహితః॥ ముచ్యతేనుస్సృతింజప్తావృత్త్యుదారిద్యపాతనైః॥

ఇతిశ్రీ బ్రహ్మేంద్రపురాణే బ్రహ్మనారదసంవాదే రామాను
జస్తోత్ర రామీస్తుతి స్సమూహాః.

శ్రీమద్రామాయణాంతర్గత బ్రహ్మస్తుతి ప్రారమ్భః.

తతోహిదుర్జనారామశ్శ్రుత్యైవవదతాక్షిరః । దధ్యేషుహూర్తం
ధర్మాత్మాచాప్సవ్యాకులలోచనః ॥౧॥ తతోవైశ్వనరోరాజాయమశ్చ
మిత్రకర్షణః । సహస్రాక్షోమహేంద్రశ్చ వరుణశ్చపరస్తపః ॥౨॥ షడ
ర్థసయనశ్శ్రీమాన్ మహాదేవో వృషభజః । కర్తాసర్వస్యలోకస్యబ్ర
హ్మబ్రహ్మవిదాంవరః ॥౩॥ ఏతేసర్వేసమాగవ్యమానైస్సూర్యసన్నిభైః ।
ఆగవ్యసగరింలఙ్కామభిజన్తుశ్చరాఘవమ్ ॥౪॥ తతస్సహస్రాభరణాన్
ప్రశృహ్యవిభులాభుజాన్ । అబ్రువంస్త్రీదశశ్రేష్ఠాః పార్జన్యనిరాఘ
వంస్థితమ్ ॥౫॥ కర్తాసర్వస్యలోకస్యశ్రేష్ఠాజ్ఞానవతాంవరః । ఉపేక్ష
నేకథంసీతాం తతస్త్రిహవ్యవాహనై ॥౬॥ కథందేవగణశ్రేష్ఠ మత్తా
నంనావబుధ్యసే । ఋతథామా నసుగిపూర్వం వసూనాత్త్వం ప్రహ
వతిః ॥ ౭ ॥ త్రయూణాత్త్వంహిలోకానా మాదికర్తా స్వయం ప్రభుః ।
రుద్రాణామప్తమోరుద్ర స్సాధ్యానామసీపభృచః ॥౮॥ అగ్నినానాపి
తేః క్లాచస్త్రానూర్యాచచక్షుషీ । అస్తేవాదాచ లోకానాం దృశ్యసే
త్వంవగస్తవ ॥౯॥ ఉపేక్షసేచవైదేహీమానుషగిప్రాకృతోయథా । ఇ
త్యుక్తోలోకపాలైస్తైః సావేమిలోకస్యరాఘవః ॥౧౦॥ అబ్రవీత్త్రీదశ
శ్రేష్ఠాన్ రామోధర్మభృతాంవరః । ఆత్మాసంమానుషమయ్యే రామం
దశరథాత్మజమ్ ॥౧౧॥ యోహంయస్య యతశ్చాహంభగవాంస్తద్భృ
వీతుమే । ఇతిబ్రువంతంకాకున్దం బ్రహ్మబ్రహ్మపదాంవరః ॥౧౨॥ అబ్ర
వీచ్ఛుగ్రీణుమే రామసత్త్వంసత్త్వపరాకీను । భవాన్నారాయణోదేవశ్రీ

మాంశ్చక్రాయుధోవిభుః ॥౧౩॥ ఏకశృంగోవరాహస్త్రవింభూతభవ్య
స్సపత్నజితః । అక్షరంబ్రహ్మసత్యంత్యం మధ్యేచాస్తేచరాభువ ॥ ౧౩ ॥
లోకానాస్త్రవింపరోధగ్ధావిష్యక్సేనశ్చతుర్భుజః । శార్ఙ్గధన్వాహ్య
షీకేశగిభురుషగిభురుషోత్తమః ॥౧౪॥ అజితగిఖడ్గధృగ్విష్ణుగి కృష్ణశైవ
బృహద్భుజః । సేనాసీగ్రామణీశ్చత్వం బుద్ధిసత్వంక్షమాదమః ॥౧౫॥
ప్రభవశ్చాప్యయశ్చత్వముషేన్ద్రోమధుసూదనః । క్షత్రికర్తామహేన్ద్ర
స్త్రవింపద్దనాభోరణాస్తకృత్ ॥౧౬॥ శరణ్యంశరణంచత్వామాహుర్ది
వ్యామహర్షయః । సహస్రశృంగోచేదాత్తాశతజిహ్వామహర్షభః ॥౧౭॥
త్వంత్రయాణాంహిలాకానా మాదికర్తా స్వయంప్రభుః । సిద్ధానా
మఃసాధ్యానా మాశ్రియశ్చసిహూర్వజః ॥ ౧౮ ॥ త్వంయజ్ఞస్త్రవింప
టూరస్త్రమోఽటూరగవరస్తపః । ప్రభవంనిధనంవాతే నవిమగోభ
వానితి ॥౧౯॥ దృశ్యసేనరస్వధూతేషుబ్రాహ్మణేషుచగోషుచ । దిక్షుస
ర్వాసుగగనే పర్వతేషుచనేషుచ ॥౨౦॥ సహస్రచరగశ్శ్రీమాశతశీషక
స్సహస్రదృక్ । త్వంధారయసిఘ్నాతాని వసుధాంచనపర్వతామ్ ॥౨౧॥
అస్తేపుథివ్యాస్సలితే దృశ్యసేత్వం మహారగః । క్రిలోకాణా ధార
యోరామదేవగంధర్వదానవా ॥ ౨౨ ॥ అహంతేహృదయంరామజి
హ్వదేవీసరస్వతీ । దేవాగాత్రేషుగోమాణి సర్పితాబ్రహ్మగిషభో ॥
నిషపస్తేభవేద్రాలియస్తేచస్తేభవేద్దివా । సంసారాస్తేభవస్తేదా
నతదస్తేత్వయావినా ॥౨౩॥ జగత్స్వంశరీరంతే స్థైర్యంతువసుధాత
లమ్ । అగ్నికోషగ్రహసాదస్తే సోమశ్శ్రీవత్సలతుణః ॥౨౪॥ శ్వయాలో
కాస్త్రయఃకాన్తావామనేత్రివిక్రిమైః । మహేన్ద్రశ్చ కృతోరాజా
బలింబధ్యాచుహఃసురమ్ ॥ ౨౫ ॥ సీతాలక్ష్మీర్భవాన్విష్ణుర్దేవగిష్ణుగిప్ర
జాపతిః । వధార్థంరావణస్యేహ ప్రవిష్టోమానుషీతనుమ్ ॥౨౬॥ తదదం
నగిక్యకంకార్యం త్వయాధర్మభృతాంవర । నిహతోరాక్షసోరామప్ర
హృష్టోదివమాకృమ ॥౨౭॥ అమోఘం బలవీర్యంతే అమోఘస్తే పరా
క్రమః । అమోఘుదశేనంరామనలేమోఘస్తవస్తవ ॥౨౮॥ అమోఘా

స్తేభవిష్యన్తిభక్తిమస్తశ్చయేనరాః । యేత్వాండేవం ధృవంభక్తాభజ
స్తేభుషోత్తమమ్ ॥ ౩౦ ॥ పాశ్చిమన్తామనిహాశాకపరత్రక ।
ఇమమాక్షంస్తవంశిశ్మమితిహాసంపురాతనమ్ ॥ ౩౧ ॥ యేనరాగీర్తయి
ష్యన్తినాస్తీతేషాంపరాభవః ॥ ౩౨ ॥ ఇతి శ్రీమద్రామాయణే యుద్ధ
కాండేబ్రహ్మస్తుతావింశత్యధికశతతమస్సర్గః ॥ ఏతచ్ఛ్రీతావోశుభంవా
క్యపితామహాసమీరితమ్ ॥ అక్షేనాదాయవై కహీముత్పపాతవిభావసుః ॥

ఇతి శ్రీమద్రామాయణోద్గతా బ్రహ్మస్తుతి స్సముచ్ఛ్లా.

శ్రీవిష్ణోరస్తోత్ర శతదివ్యదేశస్తోత్రమ్.

అస్తోత్రశతస్థానేష్యావిర్భూతంజగత్పతిమ్ । నమామి జగతామీ
శంనారాయణమనన్యధీః ॥ ౧ ॥ శ్రీవైకుణ్ఠే వాసుదేవ మామోదకర్ష
ణాహ్వయమ్ । పృథ్వీమంద ప్రమోదాభ్యేసమ్నాదే చానిరుద్ధకమ్ ॥
సత్యలోకేతథావిష్ణుంపద్మాక్షంసూర్యమణ్డలే । క్షీరాబ్ధాశేషశయనం
శ్వేతద్వీపేచతారకమ్ ॥ ౩ ॥ నారాయణం బదర్యాభ్యే నైమిశే హరిను
వ్యయమ్ । సాలగ్రామంహరితే ప్రేక్షయోధ్యానాంరఘూత్తమమ్ ॥ ౪ ॥
మధురాయాం బాలకృష్ణంమాయాయాంమధుసూదనమ్ । కాశ్యాంతు
భోగీశయనమవంత్యామవనీపతిమ్ ॥ ౫ ॥ చాన్ద్రవత్సాం యాదవేన్ద్రప్ర
ణేగోపీజనప్రియమ్ । బృహదావనేన్ద్రసూనం గోవిన్దం కాళియ హృదే ॥
గౌవర్ధనే గోపవేషం భవఘ్నోఽద్భుతోచనమ్ । గోమస్తపర్వతేశౌ
రి హరిద్వారే జగత్పతిమ్ ॥ ప్రయాగే మాధవంచైవగయాయాంతు గ
దాధరమ్ । గజ్జాసాగరకేవిష్ణుం చిత్రకూటేతు రాఘవమ్ ॥ ౮ ॥ నన్ది
గ్రామేరాక్షసఘ్నం ప్రభాసేవిశ్వరూపిణమ్ । శ్రీకూర్మే కూర్మపపు
షం నీలాద్రౌ పురుషోత్తమమ్ ॥ ౯ ॥ సింహాచలేమహాసింహ్యాంగదినం తుల
సీవనై । కృతశాచేపావహరంశ్వేతాద్రౌసింహ్యరూపిణమ్ ॥ ౧౦ ॥ యో
గానన్దంధర్మపుర్యాంకాకులేతాన్ద్రనాయకమ్ । అహలబిలేగారుడా
ద్రాహిరణాసురమరనమ్ । వికలం పాణురక్షేతు వేణుటాద్రౌర

మాసఖమ్ । నారాయణం యాదవాద్రా నృసింహం ఘటికావలే ॥ ౧౭ ॥ వ
 రదం వారణగిరౌ కాంచ్యాం కమలలోచనమ్ । యథోక్తకారిణం చైవ ప
 పరమేశ్వరశ్రయమ్ ॥ పాణ్డవానాంతథామాతం త్రివిక్రమమథోన్న
 తమ్ । కామాసికానాగసింహం తథాస్త్రభుజసంజ్ఞకమ్ ॥ ౧౮ ॥ మేఘా
 కాంలతథాకారం శేషాకారం త్రివిక్రమమ్ । అస్తరా శతకణ్ఠస్య కామ
 కోట్యామధుష్టమ్ ॥ కాళమేఘం ఖగారూఢం కోటిసూర్య సమప్ర
 భమ్ । ప్రవాళవర్ణం దీపాభం కాంచ్యామష్టాదశైవహి ॥ ౧౯ ॥ శ్రీ
 భగీరథస సీరే భాన్తం విజయ రాఘవమ్ । వీరూరజ్యేమహాపుణ్యే శయా
 నం వీర రాఘవమ్ ॥ తోతాద్రాక్షుజ్గళయనం గజార్జిఘ్నం గజస్థలే । కు
 వలే నిత్యం ల్యాం పార్థసారథీనం వనే ॥ మహాబలం బలిపురే భక్తిసారే
 జగత్పతిమ్ । అహీంద్రే దేవదేవతం గోపపుర్యాంతు గోపతిమ్ ॥ మహావ
 రాహం శ్రీమన్మేఘహీశేషద్వలోచనమ్ । శ్రీరక్షేతుజగన్నాథం శ్రీ
 రామం జానకీప్రియమ్ ॥ సారత్నేత్రే సారనాథం కణ్డినేహరణాపహమ్ ।
 దక్షిణద్వారకాయాంతు గోపాలం జగతాంకతిమ్ ॥ ౨౦ ॥ శ్రీనివా
 సస్థలే హర్షం సుపర్ణం స్వర్ణ వన్దిరే । వ్యాఘ్రపుర్యాం మహాబాహుమా
 కాకనగరేహరిమ్ ॥ ఉత్పలానతకేశౌం మణికుటే మహాపి (భమ్)
 భమ్ । కృష్ణపుర్యాం మహావిష్ణుం భక్తిపానేతుభక్తిదమ్ ॥ శ్వేతహ్రీదేశా
 న్తయూర్తిం మణిపుర్యాం సురప్రియమ్ । భగ్నాఖ్యం భాగవత్సానే శ్రీవై
 కుణ్ఠరమాసఖమ్ ॥ పురుషోత్తమేభక్తసఖం చక్రతర్థే సుదర్శనమ్ । కున్బ
 ఘాణే గర్జకపాణి ఘాతిస్తానే మౌళిగర్జకమ్ ॥ ౨౧ ॥ కపిస్థలే గజార్జి
 ఘ్నం గోవిందం చిత్రకూటకే । అనుత్తమంచోత్తమాయాం శ్వేతాద్రా
 శాన్తరూపిణమ్ ॥ పాణ్డ్రస్థలే పరంబ్రహ్మోష్టకుట్యాం మధుద్విషమ్ ।
 నందపుర్యాం మహానందం వృద్ధపుర్యాం వృషప్రియమ్ ॥ అగర్జం గర్జకే
 గ్రామే శరణ్యం శరణాహ్వయే । సింహత్నేత్రే మహాసింహం మల్లారిం మ
 ణిస్థుపే ॥ నిబిడే నిబిడాకారం ధానుష్యైరగదీవ్వరమ్ । మాహూ
 రే కాళమేఘాఖ్యం మధురాయాంతు సునరమ్ ॥ మహాబాద్రా మహాపు

త్యేవరసుందరసంజ్ఞకమ్ । శ్రీమద్వరగుణేనాథం కరుకాయాః రమా
సఖమ్ ॥ గోప్తీపురేగోష్ఠపతిం శయానందర్శనంస్తరే । ధన్యం పల్లవ
శేశేరించాలాఖ్యం భ్రమరిస్థలే । కురీక్షేతు సదా పూర్ణం విష్ణుమేఘం
చటస్థలే । అచ్యుతం కృష్ణనద్యాతు సర్వనాథ మనస్తకే । ఏతానివి
ష్టోస్థానాని పూజితానిమహాత్మభిః । అధిష్ఠితాని కవేనైస్తత్రాసీం
చమాధవమ్ ॥ ఆద్యంస్వయంవ్యక్తమిదంచమానందస్థసంజ్ఞకమ్ । శ్రీ
ముష్ణంవేదజటాద్రుచ సాలగ్రామంచనైమిశమ్ । తోతాద్రి పుష్క-
రంచైవ నరనాథాయణాశ్రమమ్ ॥ అష్టామేమూర్తయస్సన్తి స్వయం
వ్యక్తామహీతలే । యస్మిన్రేతస్సతతం భక్త్యా చే సావాన్యగామినా
సవిధూయాభిలంపాపం యాతివిష్టోగ పరంశదమ్ ॥ అష్టోత్తరశతం
విష్టోస్థానానిపతితానిచేత్ । అధీతా సుకలావేదాశ్చతాశ్చ వివిధా
మఖాః ॥ అనగాఢాఃతీర్థాని ధ్యాతశ్చే ద్భక్తవాన్తః ॥ సమ్పాదితా
తథాముక్తిపరమానంద వాయిసి ॥ ...

ఇతి శ్రీవిష్ణోరష్టోత్తర శతదీప్యదేశస్తోత్రమ్.

స మూర్ధ్వ ర్ల మ్.

సప్తవిస్తోత్ర పారమ్భః.

వాత్సల్యదభయప్రదానసమయాదార్తార్థిని గౌరవణాదాచార్యా
దఘశోషణాదగణితశ్రేయసి దప్రాపణాత్ । శేవ్యశ్శ్రీపతి రేకవివజ
గతా మేతేవ వట్సాక్షిణప్రహ్లాదశ్చ విభీషణశ్చకిరిరాట్పాంచాల్యహ
ల్యాధ్రుః ॥ ౧ ॥ పృష్టాదాస్తి రిదీప్యతో వదహరి స్సస్విత్రమేవగ్న
యస్తమేభ్యచైరమిత్రబువ న్తమథతంత్రావిరాసీద్ధరిః । వక్షస్తస్యవిదా
రయన్నభిమతై ర్వాత్సల్యమావేదయన్పూర్తత్రాగం సారాయం సస్థగ
వాన్పారాయణోమేగతః ॥ ౨ ॥ శ్రీరామాత్రవిభీషణోయమః ఘోర
త్రోభయావాతురస్సుగ్రీవానయపా . యేయమధునాపౌలస్త్య మేవగ
తమ్ । ఇత్యుక్త్వానైభయమస్య సర్వవిదితో యోరాఘవోద తవానా

ర్తత్రాణపరాయణస్సభగవాన్నారాయణోమేగతిః ॥ 3 ॥ సక్రత్రస్త
పదంసముద్భృతకరం బ్రహ్మచి దేవాస్సురాఃపాల్కన్తామితి దీనవాక్య క
రుణైర్దేవైరశక్తైస్సర్వయమ్ । మాభైష్టేతిగిరాఽఽవిరాసభగజాంశ్చ
క్రాయుధశ్శ్రీధర ఆర్తత్రాణపరాయణ స్సభగవా న్నారాయణో
మేగతిః ॥ ౪ ॥ హేకృష్ణాచ్యుతభాకృపాజలనిధే హేపాణ్డవానాం స
ఖే కావసికావసిసుయోధనాదపహృతాం భోరక్షమామాకులామ్ । ఇత్యు
క్తోఽశ్చయవస్త్రసమ్భృతతపం యోఽపాలయ ద్ద్రాపదీ మార్తత్రా
ణపరాయణస్సభగవాన్నారాయణోమేగతిః ॥ ౫ ॥ యద్వాదాబ్జనఖోద
కంత్రిజగతాం పాపౌఘ విధ్వంసనం యన్నామామృత పూరకంచ పిబ
తాంసంసారసంతారకమ్ । పాపాణోఽపియదభ్యున్నత రజసాకాపా
న్తు నేర్తోచితః ఆర్తత్రాణపరాయణస్సభగవాన్నారాయణోమేగతిః॥
౬ ॥ పితృభ్రాతరముత్తమాసనగతంభక్తోత్తమశ్చ ధృవోద్భవ్వాతత్స
మమారుతురనఘా సూక్తాఽవమానంగతిః । యంధృష్ట్యా శరణం
హ్యవాపతపసా హేమాదిసిహస్త్రిసంఆర్తత్రాణపరాయణస్సభగవా
న్నారాయణోమేగతిః ॥ ౭ ॥

... ..

ఇతి సప్తరిస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

అథ శ్రీవిష్ణు హృదయ స్తోత్ర ప్రార్థనాః.

అస్యస్తోత్రస్య సజ్జ-షణ్ణాముషిః-అనుష్టుప్ త్రిష్టుప్ గాయత్రీచ
యథాయోగంఛందః-శ్రీమహావిష్ణుఃపరమాత్మాదేవతా-(అభిలషితార్థే)
భగవత్ప్రీత్యర్థేవినియోగః- సజ్జ-ర్షణః॥ మమాగ్రతస్సదావిష్ణుః- పృష్ఠ
తశ్చాపి కేశవః-సూరిందోదక్షిణేపాశ్వేవామేచ మధుసూదనః॥ఉపరి
ష్టాత్తువైకుంఠోవ రాహుగవ్యధివీతలెఅవా నరచికోయాస్సృస్తాసుసర్వా
సుమాధవః॥ గచ్ఛత స్తిష్ఠతోవాపిజాగ్రతస్సర్వపతోపివా । నరసింహకృతా
గు పిర్వాసుదేవమయోహ్లాహమ్॥ అవ్వ కంచైవాస్సయోనావద నివ్య

(౫)

శ్రీవిష్ణుహృదయస్తోత్రమ్.

33

క్రంతేహందీర్ఘమాయుర్గతిం చ । వహ్నిం వక్త్రం చంద్రీసూర్యౌ చ నే
త్రే దిశశ్శ్రీత్రే ప్రాణమాహుశ్చ వాయుమ్ ॥ వాచం వేదాహృదయం
వై నభశ్చ పృథ్వీపాదౌ తారకారోమకూపాః । సాజ్ఞోపాజ్ఞా హృధి దే
వతా చ విద్యాహృద్యపస్థంతే సర్వవీతే సముద్రాః ॥ తందేవదేవం శరణం
పశి నానాయజ్ఞాత్తక్రం సర్వలోకప్రతిష్ఠమ్ । యజ్ఞం వరేణ్యం వరదం వ
రిష్ఠం బ్రహ్మణమీశం పురుషం నమస్తే ॥ ఆద్యం పురుషమీశానం పురుషా
తం పురుష్టుతమ్ । ఋతమేకాత్మరం బ్రహ్మ వ్యక్తాచ్యక్తం సనాతనమ్ ॥
మహాభారతకాఖ్యానం కురుక్షేత్రం సర్వశక్తిమ్ । కేశవం గాఢ్చ గణ్ధా
ఞ్చ కీర్తయన్నాచసీదతి ॥ ఓం భూః పురుషాయ పురుషరూపాయ వాసు
దేవాయ నమోనమః । ఓం భువః పురుషాయ పురుషరూపాయ వాసు
దేవాయ నమోనమః ॥ ఓం భూర్భువస్సువః పురుషాయ పురుషరూపా
య వాసు దేవాయ నమోనమః । ఓం ప్రద్యుమ్నాయ పురుషాయ వాసు
దేవాయ నమోనమః ॥ ఓం అనిరుద్ధాయ పురుషాయ వాసు దేవాయ నమో
నమః । ఓం భవోద్భవాయ పురుషాయ వాసు దేవాయ నమోనమః ॥ ఓం
కేశవాయ పురుషాయ వాసు దేవాయ నమోనమః । నారాయణాయ పు
రుషాయ వాసు దేవాయ నమోనమః ॥ మాధవాయ పురుషాయ వాసు
దేవాయ నమోనమః । గోవిందాయ పురుషాయ వాసు దేవాయ నమో
నమః ॥ విష్ణవే పురుషాయ వాసు దేవాయ నమోనమః । షడ్గుహాదనా
య పురుషాయ వాసు దేవాయ నమోనమః ॥ త్రిశక్రమాయ పురుషాయ
వాసు దేవాయ నమోనమః । వామనాయ పురుషాయ వాసు దేవాయ న
మోనమః ॥ శ్రీధరాయ పురుషాయ వాసు దేవాయ నమోనమః । హృషీ
కేశాయ పురుషాయ వాసు దేవాయ నమోనమః ॥ శక్తనాథాయ పురు
షాయ వాసు దేవాయ నమోనమః । దామోదరాయ పురుషాయ వాసు
దేవాయ నమోనమః । సత్యాయ పురుషాయ వాసు దేవాయ నమోనమః ।
ఈశానాయ పురుషాయ వాసు దేవాయ నమోనమః ॥ తత్పురుషాయ పు
రుషాయ వాసు దేవాయ నమోనమః । సత్పురుషాయ పురుషాయ వాసు

దేవాయనమోనమః ॥ ప్రణవేంద్రవిష్ణో శతసహస్రినేత్ర పురుషాయ
వాసుదేవాయనమోనమః॥ యథాదంవిష్ణుహృదయమథీయతే బ్రహ్మహ
త్యాయాగి పూతోభవతి ॥ పతిత సంభాషణాత్పూతోభవతి ॥ సురా
పానాత్పూతోభవతి - సువణస్తేయాత్పూతోభవతి - పతితసంభాష
ణాత్పూతోభవతి- అసత్యభాషణాత్పూతోభవతి-అగమ్యాగమనాత్పూ
తోభవతి- వృషలీగమనాత్పూతోభవతి - అభత్యభతాత్పూతోభవ
తి- బ్రహ్మచారీసుబ్రహ్మచారిభవతి- అనేకకృతుసహసేణేష్టంభవతి-గా
యత్యాషష్ఠిసహసాణాం జప్తానిభవంతి- చత్వారో వేదాశ్చాధీతా
భవంతి- సర్వవేదేషుజ్ఞాతోభవతి- సర్వతీర్థేషుస్నాతోభవతి- యదికస్య
చిన్నబూయాచ్చిన్త్రీభవతి-అష్టాచాగ్రస్తాణాన్ గ్రాహయిత్వావిష్ణులో
కమాప్నోతి- మానసేనగతిర్భవతి - ననశ్యతిమన్తః ॥ యత్రయత్రే
చ్ఛేత్రత్రత్రోపజాయతే- స్తరతిచాత్మానం భగవాన్తహవిష్ణురిత్యాహ॥
ఇతి శ్రీవిష్ణుహృదయస్తోత్రం సముద్గమమ్.

ఉర్ధ్వపుండ్రాధ్యానాది పాఠముః.

లలాటేనతతం దేవ్యాగ్రియానహవిరాజితమ్ । చతుశ్చక్రంనవస్యా
మి కేశవంకనకప్రభమ్ ॥ ౧ ॥ అమృతోద్భవయాదేవ్యా సమాశ్లిష్టమ
మథోదరే । నారాయణంఘసశ్యామంతతుశ్శుభ్రంనమామ్యహమ్ ॥ ౨ ॥
నిత్యంకమలయాశ్లిష్టం హృదయేహంతయామృభిమ్ । మాధవంమణిభ
క్తాభంచిత్రయామిచతుర్గదమ్ ॥ ౩ ॥ దేవ్యాచ చన్ద్రశోభిన్యా దేవంక
ణ్డేవిరాజితమ్ । చన్ద్రభాసంచతుశ్శార్దూలం గోవిందమహమాశ్రయే ॥ ౪ ॥
విష్ణుపత్నీఖ్యయాదేవ్యా కుటోదక్షిణపార్శ్వగమ్ । విష్ణుంచతుర్వ
లంబస్తే పద్మజ్జలసంసృజమ్ ॥ ౫ ॥ వైష్ణవీసంజ్ఞయాదేవ్యాకలితందక్షి
ణేభుజే । చతుర్ముసలమబ్జాభం సంశ్రయేమధుసూదనమ్ ॥ ౬ ॥ దక్షి
ణాంశేదయావార్ధిం వరారోహణిపంప్రభుమ్ । అగ్నివర్ణంచతుఃఖిద్గం
భావయామిత్రివిక్రమమ్ ॥ ౭ ॥ హరిప్రియాయుతంకుటౌ నామపార్శ్వ

స్థపుష్పగమ్ । వాసునంబాలసూర్యాభా చతుర్వజ్జివిభావయే ॥౮॥
 వాసుబాహువామహాబాహుం శార్థిణం పతిమవ్యయమ్ । శ్రీధరంపుష్పరీ
 కాభం చతుఃపట్టసమాశ్రయే ॥౯॥ దేవదేవికయాదేవ్యాశ్రితంవామా
 శసంశ్రితమ్ । చతుర్ముద్గరమభ్యేమి హృషీకేశంతటిత్పరమ్ ॥౧౦॥ పు
 ష్టేసంహృష్టయాదేవ్యా మహాలక్ష్మ్యైవిరాజితమ్ । షడ్భాగ్యయుధంప
 ర్శనాభం ప్రణమామ్యర్కరోచిషమ్ ॥౧౧॥ సదాకకున్దతంబోకసున్ద
 రీపతిమద్భుతమ్ । దామోదరంచతుగపాశం ఇన్ద్రకోపనిభుభజే ॥౧౨॥
 సర్వాభీష్టప్రవాహీశం మూర్ధ్నిసర్వాయుధంవిభుమ్ । వాసుదేవముపా
 నేహం పూర్ణేన్ద్రయుతసన్నిభమ్ ॥౧౩॥ ఏవంయగకురుతేపుణ్డేదేవతా
 భ్యానమస్మహమ్ । తస్యదేవేహరిస్త్రీత్యసితంరమయాసహ ॥ ౧౪ ॥
 లలాటేకేశనంయూపం కుటౌనారాయణంర్యసేత్ । వక్షస్థస్థలమాధవ
 స్తుగోవిన్దంకణ్డదేశకే ॥ ౧౫ ॥ విష్ణుఞ్చదక్షిణేకుటౌ బాహూచమధు
 సూదనమ్ । త్రివిక్రమంకణ్డకేతు వాసునంవాసుపార్శ్వకే ॥౧౬॥ శ్రీధ
 రంవాసుబాహుచ హృషీకేశంతదాభుజే । పుష్టేచపర్శనాభఞ్చగ్రీ
 వెదామోదరంతథా ॥౧౭॥ లలాటేపుష్టదేశేచ స్కంధయోరుభయో
 రపి । చతుర్జ్ఞానమాత్రస్త బిభృయాదాయతంద్విజః ॥౧౮॥ ఉరస్యష్టా
 జ్ఞుళంధార్యంభుజయోరాయతంతథా । ఉదరేపార్శ్వయోర్నిత్యమా
 యతస్తదశాజ్ఞుళమ్ ॥౧౯॥ ఏవందావదశపుణ్డ్రాణిచతుర్వదశాజ్ఞుళమ్ ।
 శ్రీదేవీప్రభమానాను ద్వితీయాఆమృతోద్భవా ॥౨౦॥ త్ర్యంబికావలా
 పోక్తా చతుర్థీచన్ద్రోభనా । పఞ్చమీ విష్ణుపత్నీచ షష్ఠీచవైష్ణవీత
 థా ॥౨౧॥ సప్తమీచవరాహోహా అష్టమీహరివల్లభా । నవమీశార్థిణీచైవ
 దశమీదేవదేవికా ॥ ౨౨ ॥ ఏకాదశీ మహాలక్ష్మీ ర్వాదశీలోకసున్దరీ ।
 త్రయోదశీసమాఖ్యాతాసర్వాభీష్టసలప్రదా ॥౨౩॥ ఏతైర్నామ పదై
 ర్నివ్యాం హరిద్రాంధారయేచ్ఛయమ్ । ఏవన్దావదశపుణ్డ్రాణివైష్ణవానాం
 సదాభవేత్ ॥౨౪॥ ఉద్భవపుష్పస్యమధ్యేతు విశాలేసుమనోహరే । సా

న్తరాశేసమాసీనో హరిస్తత్రశ్రియాసహ ||౨౫|| తస్మాచ్ఛిద్యాన్వితం
 పుణ్యం సహరిద్రం శుభావహమ్ | ధారయేద్బ్రాహ్మణో నిత్యం హరిసా
 లోక్యసిగ్ధయే ||౨౬|| అచ్ఛిద్రమూర్ధ్వపుణ్యస్త్రిస్తు యశ్శరోత్పిత్వాభవః |
 తేసాం లలాటే సతతం శునః పాదం న సతతయః ||౨౭|| యజ్ఞదానతపశ్చ
 ర్యాజపహూమాదికంచరేత్ | ఊర్ధ్వపుణ్యస్థరోవిప్రస్తస్య పుణ్యఫలం
 శుభమ్ ||౨౮|| పుణ్యశాంతధారణార్థాయ గృహీత్యాచ్యేతమృత్తికాః |
 శ్రీంశ్రీవేంకటాద్భావ శ్రీకూర్మేద్వారకేశుభే ||౨౯|| పృథ్వీగేనార
 సిహ్వాద్రా వరాహేతులసీవనై | గృహీత్వామృత్తికాంభక్త్యావిష్టుపా
 దజలైస్సహ ||౩౦|| ఏతస్మిన్మృత్తికాగ్రాహ్య శుభ్రీమన్యం సునిర్మలమ్ |
 అస్తరాశంధ్వంగుళంస్థా త్వార్కవజ్జుళమాత్రకమ్ ||౩౧|| పద్మాస
 నేచవిస్యస్తాం హరేః సింహాదాకృతీర్యథా | తదైవ క్రియతాం సరైర్వర్ణలా
 టేఽతిసునోహరై ||౩౨|| శ్రీనాగ్భూరాతే || నాసికాయాస్త్రయోభాగో
 నాసామూలమృచక్షతే | నాసికామూలమారభ్య లలాటాంతమృక
 ల్పయేత్ ||౩౩|| పరాశరసంహితాయాం || నాసాదావ్యభిజుళమ్పదమృద్ధ్యే
 తుద్వ్యభిజుళమ్భవేత్ | పార్శ్వవజ్జుళమాత్రస్తు సుగంధంధారయేద్దివి
 జః ||౩౪|| తిర్యక్పుణ్యస్థరంవిప్రం పటాకారధరస్తథా | సైశాఖా
 మివనేతేత్రనంభాషేతుకత్రిచిత్ ||౩౫|| ఊర్ధ్వపుణ్యస్త్రి విప్రాణాం
 త్కత్రియాశామర్థచంద్రికా | పటాకారస్తువైశ్యానాం హుద్రాకాంతతి
 పుణ్యోక్తమ్ ||౩౬|| శ్రీవిష్ణుపురాణే || ఊర్ధ్వపుణ్యస్థుః క్షేతు గన్ధస్థా
 దికంచరేత్ | శ్వామౌనికతంప్రాప్య చక్షాలకోటిజన్మసు || ౩౭ ||
 ఊర్ధ్వపుణ్యేత్రథామధ్యే గన్ధస్థాదిధారిణః | పాపినోనరకంయన్తి
 యావచ్ఛన్త్రీవివాకరౌ || ... || ౩౮ ||

ఊర్ధ్వపుణ్యస్థాన స్సమూర్థః.

మందారగన్ధసంయుక్తంచారుహాసంచతుర్భుజమ్ | బద్ధిః క్షిణ్ణావచూడా
జంకృష్టం వదేజగద్గురుమ్ || ౧ || ఉత్పల్ల పద్మ పత్రాక్షం నీలజీమూతస
న్నిభమ్ | యావవానాం శిరోత్పన్నంకృష్టం వదేజగద్గురుమ్ || ౫ || రుక్మిణీ
కేళిసంయుక్తం పీతావృరసుశోభితమ్ | అవాప్తతులసీగన్ధం కృష్టం వ
దేజగద్గురుమ్ || ౬ || గోపికానాంకుచద్వంద్యమిమంబుమాజ్ఞిత వక్షసమ్ |
శ్రీనికేతం మమ హేష్వాసం కృష్టం వదేజగద్గురుమ్ || ౭ || శ్రీవత్సాజులం
హూరసూంపనమాలావిరాజితమ్ | శబ్దచక్రధరం దేవంకృష్టం నందేజ
గద్గురుమ్ || ౮ || కృష్ణాష్టకమిదం పుణ్యం ప్రాతరుత్థానాయకతే | కోటి
జన్త కృతం పాపంస్తరణేన విసృజ్యతి || ... || ౧౯ ||

శ్రీకృష్ణాష్టకం సమృద్ధమ్.

శ్రీసుదేశనషటకం ప్రార్థనమ్.

సహస్రార్దిత్యసహస్రం సహస్రవదనం పరమ్ | సహస్రహోస్సహ
స్రారం ప్రపద్యేహం సుదర్శనమ్ || ౧ || రణ తిక్తజిహ్వాణి బాలేన
రాక్షసఘ్నం మహామృతమ్ | వ్యాప్తకేశం విరూపాక్షం ప్రపద్యేహం
సుదర్శనమ్ || ౨ || ప్రాకారసదృశం మన్త్రం వదంతం శత్రునిగ్రహమ్ | భూ
షణైర్భూషితకరం ప్రపద్యేహం సుదర్శనమ్ || ౩ || పుష్కరస్యామనిర్దేశం
మహ్యమస్త్రేణ సంయుతమ్ | శివం ప్రసన్నవదనం ప్రపద్యేహం సుద
ర్శనమ్ || ౪ || హేమాంకారభైరవం భీమం ప్రపన్నార్తిహరిమ్ | సర్వ
పాపప్రశమనం ప్రపద్యేహం సుదర్శనమ్ || ౫ || అనంతహరి కేయూర
మకుటాదివిభూషితమ్ | సర్వపాపప్రశమనం ప్రపద్యేహం సుదర్శనమ్ ||
ఏతైష్ట్యేస్తు నతోదేవో భగవాంచ్ఛ్రీ సుదర్శనః రక్షాంకరోఽసర్వత్ర స
ర్వత్ర విజయీ న వేత్ || ... || ౭ ||

ఇతి శ్రీసుదేశనషటకం సమృద్ధమ్.

శ్రీమై వ మః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమతుల శేఖరముని విరచిత ముకుందమాలా ప్రారమ్భ

ఘృత్యతేయస్యనగరే రజయతాన్తనెదినే

తమహంకిరనావద్యే రాజానం కులశేఖరమ్

శ్రీనల్ల భేతి వర దేతిదయాపరేతి భక్తప్రియేభవలక్ష్మణకోవిదేతి
నాథేతినాగశయనేతిజగన్నివాసేత్యాలాపనం ప్రకీపదంకురుమేముకు
ంద ॥౧॥ జయతుజయతు దేవాదేనకీనందనోయంజయతుజయతుకృష్ణోవృ
ష్ణివంశద్రవీః । జయతుజయతుమేఘశ్యామలకోవలాన్తోజయతు
జయతుపృథ్వీభారనాశోముకుందః ॥౨॥ ముకుందమార్గాప్రణిపత్యయా
చే భవంతమేకాంతమియంతమర్థమ్ । అవిస్తృతిస్తవచ్చాకారవిద్వేదభవేభ
వేకేఽస్తుభవత్ప్రసాదాత్ ॥౩॥ నాహంవద్యేతనచరణయోద్ధవస్తవీయద్వ
స్తవహేతోగకమ్బీసాకంగురుమపి హరే నారకం రావనేతితిమ్ । రమ్యా
రామా మృదుతనులతానందనేనాపిగన్తం భావేభావే హృదయభవనే
భావయేయంభవంతమ్ ॥ ౪ ॥ నాస్థాధర్మేనవసునిచయేనైవకామోప
భాగేయద్యద్భవ్యంభవతు భగవత్పూర్వకర్తానురూపమ్ । ఏతత్ప్రార్థ
ర్థ్యంమమబహువతంజన్తజన్తాన్తరేపి త్వత్ప్రవామ్భోరుహాయుగళ
తానిశ్వలాభక్తిరస్తు ॥౫॥ దివివాఘవివాసుమాస్తువాసోనరకేవానరకా
న్తకప్రకామమ్ । అవధీరిత శారదారవిన్దో చరణౌ తేమరిణేపి చిన్త
యామి ॥౬॥ కృష్ణశ్వదీయపదపజుజపజ్జరాన్తవద్యైవమేవిశతు మా
నసరాజహంగః । ప్రాణప్రయాణసమయే కథవారతపితైః కణ్ఠానరో
ధనవిభౌ స్మరణంకుతస్తే ॥౭॥ చిన్తయామిహరిమేవసంతతం మన్తమన్త
హసితాననామ్బుజమ్ । సన్తగోపతనయంపరాత్పరంనారిదాడిమునిబృ
న్దవన్దితమ్ ॥౮॥ కరచరణసరోజేకాన్తిరున్నేత్రమినేత్రమముషి భుజవి
చివ్యాకులేఽగాధమార్గే । హరిసరసివిగాహ్యవీయతేజోబలౌఘంభవమ
రుపభిన్నగీభేదమద్యత్యజామి ॥౯॥ సరసిజనయనేనశబ్దచక్రేమురభి

మావిరమేహచిత్తరస్తమ్ । సుఖతరమపరంనజాతుజానే హరిఃకరణస్త
 రణాశ్చ తేనతుల్యమ్ ॥౧౦॥ మాభీర్తద్దమనోవిచిత్త్యబహుధాయామీ
 శ్చిరంయాతనా నామీనఃప్రభవన్తిపాపరిఃపస్సాప్సీమి ననుశీధరః । అల
 స్యంవ్యవనీయథ క్తిసులభంధ్యాయస్వనారాయణం లోకస్య వ్యసనాప
 నోదనకరోదాసస్యకిన్నత్తుమః ॥౧౧॥ భవజలధిగతానాం ద్వస్తవ్వవాతా
 హతానాంసుతమహితృకళత్రత్రాణధారార్దితానామ్ । విషమ విషయ
 తోయేషజ్జతామస్లవానాం భవతు శరణమేకో విష్ణుపోతో నరాణామ్॥
 భవజలధిమగాధందుస్తరంనిస్తరేయంకథమహమితీతేతోమాస్త గాగి
 కాతరత్వమ్ । సరసిజద్భుజిదేవేతావకీభక్తిరేకానరకభిదినఃషణ్ణాతారయి
 స్యత్యవశ్యమ్ ॥౧౩॥ తృష్ణతోయేమదనపవనోద్ధూత మోహూర్కిమా
 లేచారావరేతనయఃసహజగ్రాహసజ్ఘాకులేచ । సంసారాఘ్నోమహ
 తిజలథామజ్జతాంసస్త్రిధామైపాదాంభోజేవరదభవతో భక్తినావం
 ప్రయచ్ఛ ॥౧౪॥ మాద్రాక్షంక్షీణపుణ్యైశ్చక్షుణమపిభవతోభక్తిహీనా
 న్పదాజ్జేమాశ్రాపం శ్రావ్యబద్ధం తవచరితమపాస్యాన్యదాఖ్యానజా
 తమ్ । మాస్తార్షంమాధవత్వాపిభువనపతే చేతసాపహ్నువానా
 న్నాభూవత్సత్సవర్యావృత్తికరరహితోజన్తజన్తాస్తరేపి ॥౧౫॥ జిహ్వ
 కీర్తయకేశవంమురరిపుంచేతోభజశీఘరంపాణిద్వద్వస్వమర్చయాచ్యు
 తకథాశ్శ్రోత్రీవ్యయత్సశృణు । కృష్ణంలోకయలోచనంద్వయహరేర్గ
 ఛాఘ్రియుగ్దాలంశ్రుశ్రుణుముకున్దపాదతులసీం మూర్ధన్న మాథో
 షజమ్ ॥ ౧౬ ॥ హేలోకాశ్శృణుతప్రసూతిమరణవ్యాధేశ్చికిత్సామి
 మాం యోగజ్ఞాస్సముదాహరన్తిమునయోయాంయాజ్ఞవల్క్యదయః ।
 అస్త్యోరమేయమేకమమృతంకృష్ణాఖ్యమాపీయతాతత్ప్రీతం పరమా
 పథంవిశేషతేరిర్వాణమాత్యన్తికమ్ ॥౧౭॥ హేమర్త్యాగపరమంహితం
 శ్శ్రోతవోపక్ష్యేమిసంక్షేపతస్సంసారార్థవమాపదూర్తిబహుళం స
 వ్యక్ష్రివిశ్వస్థితాః । నానాజ్ఞానమపాస్యచేతసిసమోనారాయణాయే
 త్యమంపస్త్రీసప్రణవంశ్రీతామసహితంపావర్తయధ్వం ముహుః॥

శృంగేరి నారాయణ పయాంసికణికాగళుష్కలిక్తోలఘుస్తేజో నిశ్చలసం మ
 రుత్తనుతరంభం గ్రంథునూత్తరంభః । తుద్యాయద్రుపితావహ ప్రభృత
 యగీతీహస్యమస్తాస్సురాదృష్టై యత్ర సతావకోవిజయతే భూమావ
 ధూతావధిః ॥౧౯॥ బద్ధేనాజ్ఞులినానలేనశిరసా గాత్రైస్సరోమోద్గమైగ
 కణ్ఠైరస్వరగద్యదేననయనేనోద్గిర్బాహ్మమ్బునా । నిత్యంశ్చచ్చాతార
 విందయుః శ్రద్ధానామృతాస్వాదినామస్తాకంసరసీరుహాశీసతతం సమ్మ
 ద్యతాంజీవితమ్ ॥ ౨౦ ॥ సోగోపాలక హేమపా జలసిధే హేనిధుక
 న్యాపతే హేకంసాంతక హేగణ్ఠేక్రరుణాపారిణ హేమాధవ హేరా
 మాసుజ హేజగత్క్రియగురోహేపుష్కరికాక్ష మాంహేగోపీ జనవాభ
 పాలయపరంజానామినత్వాంవినా ॥ ౨౧ ॥ భక్తాపాయభుజగ్ల గారుడ
 మణిస్తైస్త్రిలోక్యరత్నామణిగోపీలోచనచాతకామ్బుదమణిసౌందర్య ము
 ద్రామణిః । యఃకాంతామణిఃక్లిగ్మనకుచదవందైవకభూమావణిశ్చే
 యోదేవశిఖామణిర్దిశతునోగోపాలమాదామణిః ॥ ౨౨ ॥ శత్రుశ్చేదక
 మస్త్రం సకలముపనిష ద్వాక్య సమ్భాజ్య మస్త్రం సంసారోత్తర
 మస్త్రం సముచితతమసస్సజ్ఞునిర్యాణమస్త్రమ్ । సర్వైశ్చరైకమ్
 స్త్రంశ్చసనఘజగనంబష్ట సంతామస్త్రం జిహ్వేశ్చక్రస్థమస్త్రం
 జపజపసతతం జన్తసాఫల్యమస్త్రమ్ ॥ ౨౩ ॥ వ్యామోహప్రశమాషధం
 మునిమనో వృత్తిచృవృత్త్యాషధందైత్యేన్ద్రార్థిక రాషధంత్రీఘవనేసజ్ఞో
 వనైకాషధమ్ । భక్తాత్మస్తహితాషధంభవభయ ప్రధ్వంసనైకాషధం
 శ్రేయఃపాప్తికరాషధంపిబమన శ్చక్రస్థదిన్యాషధమ్ ॥ ౨౪ ॥ అమ్మ
 యాభ్యసనా న్యోగ్యరుదితం వేదవ్రతాన్యస్వహం మేదచ్ఛేద ఫలాని
 పూర్తవిధయ సుర్వేహుతంభస్తని । తిర్థానామవగాహనానిచ గజ
 స్నానంవినాయత్పద ద్వంద్వంభోరుహసంస్తృతింవిజయతే దేనస్సనా
 రాయణః ॥ ౨౫ ॥ శీమన్నామప్రాచ్యనారాయణాఖ్యం కేనప్రాప్త
 రావభిళం పాపినోపి హానిపూర్వంవాక్ప్రవృత్తా తస్మిన్ తేనప్రా
 ప్తంగర్భవాసాదిదుఃఖమ్ ॥ ౨౬ ॥ మజ్జన్తనగిఫలమిదంమధుకైటభారేమ

త్వాగ్రస్థియమదనుగ్రహవీషవీచ । త్వద్భృత్యభ్యస్యపరిచారకభృత్యభ్య
 శ్చభృత్యభ్యస్యభ్య ఇతిమాంస్తరలోకనాథ ॥ ౨౭ ॥ నాథేనగిప్రుమసే
 త్రమేత్రిజగతా మేకాధిపేచేతసా సెక్యేస్వస్యపదస్యదాతరిసురే నా
 రాణోష్ఠతి । యంకభ్యేత్పురుషాధమంకరితయగ్రామేత మల్పార్థదం
 నేవామైపుగయా మహేనరమహా మూకావగాకావయమ్ ॥ ౨౮ ॥
 మదనపరిహరస్థితింవదీయ మనసిముకున్ద పదారవిన్దధామ్ని । హరన
 యనకృశాసునాకృశోపిన్దరసివచక్రపరాక్రమంమురాఁగి ॥ ౨౯ ॥ తత్త్వం
 బ్రువాణానిపరంపరస్తాల్ మధుక్షరస్తీవసతాంఫలాని । పావనర్తయ
 పాజ్జలిరస్తిజిహ్వేనామానివారాయణగోచరాణి ॥ ౩౦ ॥ ఇహంకీరం
 పరిణామపేళలం పతత్యవశ్యంశ్లఘసంధిజర్మరమ్ । కిమాషదైగ్నిశ్చన్యసి
 మూఢదుర్మతే నిరామయంకృష్టరసాయనంపిబ ॥ ౩౧ ॥ దారావారాక
 రవరసుతాతేతనూజోవిరిచ్ఛస్తోనైతావేదస్తవసురగణాభృత్యవర్గకృ
 సావః । ముక్తిర్తాయాజగదవికలంతావకీదేవకీతే మాతామిత్రంవలరి
 పుసుతస్తవ్యుతోన్యన్నజానె ॥ ౩౨ ॥ కృష్ణోరక్షతునోజగత్త్రయగు
 రుః కృష్టంనమస్యావ్యహం కృష్టేనామరశత్రవోవినిహతాః కృష్టాయ
 తస్మైనమః । కృష్టాదేవసముత్థితంజగదిదం కృష్టస్యదాసోస్త్యహం
 కృష్టేతివృత్తిసర్వమేతదఖిలంహేకృష్టరక్షస్వమామ్ ॥ ౩౩ ॥ తత్త్వంప్రసీ
 దభగవత్ కురుమయ్యనాథే విష్ణోఃకృపాంపరమకారుణికశీలత్వమ్ ।
 సంసారసాగరనిమగ్నమనంతవీన ముద్ధర్తుమర్హసిహరే పురుషోత్తమో
 స్తి ॥ ౩౪ ॥ నమామినారాయణ పాదపజ్జజం కరోమినారాయణః పూ
 జనంసదా । వదామినారాయణనామనిర్మలం స్వరామినారాయణత
 త్వమవ్యయమ్ ॥ ౩౫ ॥ కీర్తనానారాయణవాసుదేవ శ్రీకృష్ణభక్తప్రియ
 చక్రపాణే । కీర్తనాభాష్యతతైటభారే శ్రీరామపద్మాక్షహరేము
 రారే ॥ ౩౬ ॥ అనన్తవైష్ణవముకున్దకృష్ణ గోవిందదామోదరమాధదేతి ।
 వక్తుంసమర్థోపిసవక్తికశ్చిదహూజనానాం వ్యసనాభిముఖ్యమ్ ॥ ౩౭ ॥
 ధ్యాయన్తియే విష్ణుమనస్తవ్యయం హృత్పద్మమఖ్యే కలతలంకనశస్థి

శ్రీయోగవందనస్తోత్రమ్.

౪౩

తమ్ । సమాహితానాం సతతాభయప్రదం తేయాన్నిధింపరమాం
 చచైష్టవీమ్ ॥౩౮॥ క్షీరసాగరతరంగకీకరా సారతారకితచారుమూర్త
 యే! భోగిభోగశయనీయకాయినేమాధవాయమధువిద్విషేనమః॥౩౯॥
 యస్యప్రియా శ్రుతిధరా కవిలోకపీఠామిత్రేద్వజన్తవరః కృతరావ
 భూతామ్ । తేనామృతాక్షచరణామృజపట్టదేన రాజ్ఞాకృతాకృతి
 యంకులశేఖరేణ ॥ ॥౪౦॥

శ్రీకులశేఖర మహామునయేనమః.

శ్రీకులశేఖరాత్మార్ తిరువడిగళే శరణమ్.

మృదు స్థ మా లా స మ్భూ ర్ణా

శ్రీమద్యామునమునిప్రణీతం స్తోత్రరత్నమ్

స్వావయన్తిహాసశ్వహం త్రిమ్యుప్తాథంపదన్త్రహమ్
 స్తోత్రయామాసయోగీన్ద్రంవదేయామనాహ్వయమ్॥

నమోఽచిన్త్యాద్భుతాక్షిష్టజ్ఞానవైరాగ్యరాశయే! నాథాయము
 నయేఽగాధ భగవద్భక్తినిస్థవే ॥౧॥ తస్మైనమోవధుజిదభ్యే స్రవోజ
 తత్వజ్ఞానానురాగ మహిమాతిశయాన్తసీమే । నాథాయనాథమున
 యేఽత్రసరత్రచాపి నిశ్చయదీయవరణాశరణమదీయమ్ ॥ ౨ ॥ భూ
 యోనమోఽపరిమితాచ్యుతభక్తితత్వజ్ఞానాన్యతాద్ధి పరివాహశుభై
 ర్వహోభిః । లోకేఽనతీర్థ పరమార్థసమగ్రభక్తియోగాయనాథమున
 యేయమినాంపరాయ ॥౩॥ తత్ప్రేమయశ్చిదచీదీశ్వర తత్సర్వభావభోగా
 పవర్గతదుపాయగతిమదారః । సద్దర్శయస్మిరమమీత పురాణరత్నం
 తస్మైనమోమునిపరాయపరాశరాయ॥౪॥ మాతాపితాయువతయస్త
 నయావిభూతి స్సర్వంయదేవనియమేనమదన్వయానామ్ । అత్యస్యవశ
 కులపతే ర్వకుళాభిరామం శ్రీమత్తదభ్యై యుగళంప్రణామమిమా
 ణ్మై॥౫॥ చన్మూర్ధి మే! శుతిశిరస్సుతభాతియస్మిన్సన్తన్ననోదధవళత

కలస్సమేతి । స్తోమ్యామిదగ్గులధనం కులదైవతతత్పాదారవిస్తమరణ
 న్దవిలాచనస్య ॥౬॥ తత్సేవయస్య మహిమార్థ వశీకరాణు శ్శక్యోనమా
 తుమపిశర్వతామహాదైవ్యః । కర్తుంతదీయవహిమస్తుః ముద్యతాయ
 మహ్యంనమోఽస్తుకవయేనిరపత్రపాయ ॥ ౭ ॥ యద్యాశ్రమావధియ
 థామతివాప్యశక్తస్సౌవ్యేవమేషఖలుతేఽపి సదాస్తువస్తః । వేదాశ్చ
 తుర్ముఖముఖాశ్చమహార్థవాన్తగి కోవజ్జతోరణు కలచలయోర్విశే
 షః ॥౮॥ క్షైప్రశక్త్యతిశయేనసలేఽనకవ్యస్తోనితాపితుస్తతిక్పు
 లేనపరిశ్రమేః । తత్రత్రవస్తుసులభోమమవన్దబుధ్ధేరిత్యదమోఽయ
 ముచితోమమచాబ్జనేత్ర ॥ ౯ ॥ నావేక్షసేయత్రోభువనాన్యమాని
 నాలంఽగ్రోధపితుమేవకుతగిప్రవృత్తిః । ఏవంసిగర్గ సుహృదిత్యయిస
 ర్వజన్తోస్సాన్యమిన్విచిత్రమిదమాశ్రితతత్ఫలత్వమ్ ॥౧౦॥ స్వాభావికాన
 వధికాతిశయేత్యత్వం నారాయణత్వయి నమృష్యతివైదికగః । బ్ర
 హ్మశివశ్శతమఖః పరమస్వరాడిత్యేతేఽఽయస్య మహిమార్థ వ విప్రసి
 ప్తే ॥౧౧॥ కశ్చిక్చిక్చియఃపరమసత్వసమాశ్రయగిగిగిఃపుణ్డరికనయనః
 త్తమేత్రవగిగిః । కస్యాయుతాయుత శతైకకలాం శకాంశేవిశ్వంవి
 చిత్రదిదచిత్రవిభాగస్యత్వమ్ ॥౧౨॥ వేదావహతగురుపాతక దైత్యహీ
 దాద్యాపద్విమోచనమహిమృఫలప్రదానైః । కోస్యశ్రజాపశుపతిపరి
 పాతిశస్య పాదోదకేనసశివస్సవ్యరోభులేన ॥౧౩॥ కస్యోనరేహరః
 జ్జీముఖః ప్రవృత్తిగి
 పునరుద్గిరతిత్వద్యుః కగి
 ॥౧౪॥ త్వాంశి
 లరూపచరితైః పరమప్రవృత్త సత్తేవ సాత్వికతయా బ్రహ్మైశ్వర్యా
 ద్యైశ్చ ॥ ప్రఖ్యాతదైవపరమార్థవిదాంతుతైశ్చవైవానుక్రమ్యతయః
 ప్రధనాత్మిన్యోధుమ్ ॥౧౫॥ ఉల్లజ్జితత్రివిధసేవసమాతాకాయ సమ్భావ
 సంతవదరిబ్రహ్మసన్వభావమ్ । మాయాబలేన భవతాపినిగూహ్య మా
 నంశశ్చన్దిచిదగి
 ॥౧౬॥ యదద్దానాన్తాన్తరగోచ
 రిచయద్దకోత్తరాద్దానాన్తరగోచరియానిర । గురౌఽప్రధానం త్రయషణప

రమ్యదం పరాత్పరంబ్రహ్మదత్తేవిభూతయః || ౧౭ || వశీవదాన్యోగుణా
వాన్మజుశ్శుచిర్నృదుర్దయాశుర్నగురస్థి సురస్సమః | కృతీకృతజ్ఞస్త్యమసి
స్వభావతస్సమస్తకల్యాణగుణావృతోదధిః || ౧౮ || ఉపర్యుపర్యబ్జభువో
పిపూరుషా స్సక్రిల్వ్యతేయశతమిత్యనుక్రమాత్ | గుస్త్యచేతైక గు
ణావధీప్సయా సదాస్థితానోద్యమతేఽతిశేరతే || ౧౯ || త్వదాశ్రితా
నాంజగదుద్భవస్థితి ప్రణాశసంసార విమోచనాదయః | భవంతీలీలా
విధయశ్చైదికా స్తవదీయగమ్భీర మనోనుసారిణిః || ౨౦ ||

నమోనమోవాఙ్మనసాతథూమయేనమోనమోవాఙ్మనసైకథూమ
యే | నమోనమోఽనస్తమహావిభూతయేనమోనమోఽనస్త దయైకసిన్ధ
వే || ౨౧ || నధర్తస్థితోస్థినచాత్తజేదీనభక్తిమాంస్తవచ్చరణాః విష్టే | ఆ
శ్చివోఽనన్యగతస్సర్వగ్య త్వత్పాదమూలశరణంప్రపద్యే || ౨౨ || సనిన్ది
తఃకర్తయదస్త్రీలోకేసహస్రశోయన్నమయావ్యధాయ | సోహం వి
పాకావసరేముకున్దక్రన్తామిసమ్ప్రత్యగతిస్తవాగ్గే || ౨౩ || నిజజ్ఞతోఽనస్త
భవార్థవాన్తస్త్రిగామమేకూలమివాసీలబ్ధః | త్వయాఽలబ్ధ భగవన్ని
దానీషు త్రయంపాత్రమిదందయాయాః || ౨౪ || అభూతపూర్వంమ
నుభావికింవా సర్వంసహేమేసహజంహిడుగళమ్ | కింతుత్వదగ్గేశర
ణాగతానాంపరాధవోనాథనరేఽనురూపః || ౨౫ || సీరాసకస్యాపినతావ
దుత్సహేమహేశహేతుతవపాదః జగజ్జమ్ | రుషాసిరస్తోపిశకుస్తనం
ధయోనజాతుమాతుశ్చరణౌదిహసతి || ౨౬ || తవామృతస్యందినిపాదప
జుజే నికేశితాత్తాకథమన్యదిచ్ఛతి | స్థితేఽరవిద్దేమకరన్దఃకృరేషధువగ్
తోఽత్యుంకంహివిక్షతే || ౨౭ || త్వదజ్ఞీమద్విశ్వదాపికేనచిద్భూత
ణావాపినకృతకృణోజ్జలిః | తదైవమస్థిత్యశుభాస్యశేషతశ్శుభానిపు
స్థాతినజాతుహీయతే || ౨౮ || ఉదీర్ఘ సంసారదవాశుశుక్షణి క్షణేనని
ర్వాప్యస్యపరాంచనిర్వృతిమ్ | ప్రయచ్ఛతి త్వద్వరణాయణామ్పుజన్వ
యానురాగామృతసిన్ధుశీకరమ్ || ౨౯ || విలాసవిక్రీణపరావరాలయేన
మన్యదాత్తిక్షణైకృతమ్ | భవంషుదీయంతవపాదపజగజంకవాహ

సాక్షాత్సారవాణిచక్షుషా॥ ౩౦॥ శబదామృతశృంగారభాగ్యకల్పకర్షణాశయి
 స్థాంకుశవజ్జిలాభ్యవమ్ । త్రివిక్రమత్వ చ్చరణామ్బుజద్వయం మదీయ
 మూర్ధాన మలజ్జరిష్యతి ॥ ౩౧॥ విరాజమానోజ్వలః పితవాససంస్థి
 తాతసీసూనసమామలచ్ఛవిమ్ । నిభగ్ననాభితనుమధ్యమున్నతం వి
 లవక్షుప్తలశోభిలక్షణమ్ ॥ ౩౨॥ చకాసతంత్యాకేణకర్పితైశ్చైశ్చ
 తుచ్ఛిరాజానువిలమ్బిభిష్కుజైః । ప్రియావతంసోత్పల కర్ణ భూషణ క్ష
 ధాలకాబద్ధవిమర్దశంసిభిః॥ ౩౩॥ ఉదగ్రపీనాంసవిలమ్బికుణ్డలాలకావ
 తీబద్ధురకమ్బుకన్ధరమ్ । ముఖశ్రియాశ్శృంగారపూర్ణనిర్మలాప్యతాంశు
 బిమ్బయ్యురుజ్జాజ్వలశ్రియమ్ ॥ ౩౪॥ పరిబద్ధముగ్ధామ్బుజచారులోచ
 నం నవిభ్రమభ్రూలతముజ్వలాధరమ్ । శుచిస్తితంకొమలగర్జ మున్న
 సం లలాటపర్వస్తవిలమ్బితాలకమ్ ॥ ౩౫॥ స్ఫురతిక్రూరీటాజ్ఞద హారకణ్ఠ
 కామణిన్ద్రికాశ్చీగుణనూపురాదిభిః । రథాజ్ఞశఙ్ఖాసిగదా ధనుర్వై
 ర్గ్లసత్తులస్యావనమాలయోజ్వలమ్ ॥ ౩౬॥ చకర్థయస్యాభవనంఘ్రా
 న్తరంతపిరియంధామయదీయజన్త భూః । జగత్సమస్తంయదపాణ్యనం
 త్రయం యదర్థమమ్బాధిరమన్త్యబధిచ ॥ ౩౭॥ నవవైశ్వరూప్యైః స
 తానుభూతయా ప్యపూర్వవద్విస్తయమాదధానయా । గుణేన రూపే
 జవిలాస కేష్టితైస్సదాతనై వోచితయా తవశ్రియా ॥ ౩౮॥ తయా స
 హాసీన మనస్తభోగినిప్రకృష్టవిజ్ఞానబలైకధామని । ఘనామణివాత్రమ
 యూభవద్బలప్రకాశమానోదరదివ్యధావని ॥ ౩౯॥ నివాసశయ్యాసన
 ఘోమకాంశుకోపధానవహ్నతపవారణాదిభిః । శరీరభజేస్తవశేషతాంగ
 వైశ్వభోచితంశేష ఇతిరితేజవైః ॥ ౪౦॥ చాసస్సఖావాహనమూసనం
 ధ్వజోయస్తేనితాసంయజనలత్రయాయయః । ఉపస్థితం తేనపురోగరు
 త్తతా త్వదక్షిణమృద్ధకేణాజ్ఞాకోభినా ॥ ౪౧॥ త్వదీయ భుక్త్యై
 తశేషభోజీనాత్వయానిర్మలైర్నభరేణయద్యధా । ప్రియేణ సేవాపతి
 నాన్యవేదిత స్తథానుజానస్తమదాపీక్షణైః॥ ౪౨॥ హతాభిలక్షణమై
 ఛ్యవభావతస్సదానుమాత్రైకరైస్తవోచితైః । గృహీతతత్తత్పరిచార

సాధనైశ్చిషేష్యమాంసచివైర్యతోచితమ్ ॥ ౫౩ ॥ అపూర్వసానా
 రసభావనిర్భరప్రబద్ధయాముగ్ధవిదగ్ధలీలయా । క్షణాణువన్తి ప్రపరాది
 కాలయాప్రహర్షయస్తమహిషీం మహాభుజమ్ ॥ ౫౪ ॥ అచిన్త్యది
 వ్యాఘ్రతఃత్యయావనస్వభావలావణ్యమయావృతోదధిమ్ ! శ్రీయశ్శ్రీ
 యుభక్తజనైకజీవితం సమర్థమాపత్సఖమగ్ధికల్పమ్ ॥ ౫౫ ॥ భవస్తవేవా
 నుదరస్మిరస్తరప్రకాస్తనిశ్శేషమవోరథాస్తరః । కదాపా మైకాన్తిక
 నిత్యజిహ్వరగిప్రహర్షయిష్యామి సనాథజీవితః ॥ ౫౬ ॥ ధిగతుచి మ
 విశంసిర్దయంమామలజ్జం పరమపురుషయోఽహం యోగివర్యాగ్రగ
 త్యైః । విధిశివసనకాద్యైర్ధ్యాతుమత్యస్తమూరంతవఃరిజనభావంకామ
 యేకామవృత్తః ॥ ౫౭ ॥ అపరాధసహస్రభాజనంతితల్భీమభవార్లవో
 దరే । ఆగతింశరణాగతంహరేకృపయాకెవల మాత్మసాతుకమ్ ॥ ౫౮ ॥
 అవివేకఘనాన్ధజ్జుభేదఘనాధానతతమఃఖవర్షిణి । భగవన్భవదుర్ధి నే
 పథస్థలితంమామవలోకయాచ్యుత ॥ ౫౯ ॥ సమృషాపరమార్థమేవ
 మేశ్యణువిజ్ఞాపనమేకవగ్రతః । యదిమే నదయిష్యనేతతో దయనీయ
 స్తవనాథదుర్లభః ॥ ౬౦ ॥ తదహం త్వదృతేన నాథవాన్తదృతే త్వద
 యనీయవాన్తవ । విధినిర్మితమేతదన్వయంభగవన్పాలయ మాస్తజీహ
 వః ॥ ౬౧ ॥ వపురాదిమయోఽఙ్గోపివాగుఃతోసానియథాతథాఽధః । త
 దహంతవపాదపద్మయోరహమద్యైవమయాసమర్పితః ॥ ౬౨ ॥ మమనాథ
 యనస్తయోస్త్వహం సకలంతద్ధితవైవమాధవ । నియత స్వమితిన
 బుద్ధధీరథవాకిన్సుసమర్పయామితే ॥ ౬౩ ॥ అవభోధితవాఃమాంయ
 థామయినిత్యాంభవదీయతాంస్వయమ్ । కృపయైవమనన్యభోగ్యకాంత
 గదస్సక్తిమఃప్రయచ్ఛమే ॥ ౬౪ ॥ తవదాస్యమైకసగ్గింభవనేష్య
 స్తస్వఃకీటజన్మమే । ఇతరావసభేషు మాస్తభూరపిమేజన్త చతుర్ముఖా
 త్తనా ॥ ౬౫ ॥ సకృత్త్వదాకారవిలోకనాశయాత్పణీకృతానుత్త భు
 క్తిముక్తిభిః । మహాత్మధిర్మామవలోక్యతాంసయక్షణేపిలే యస్విరహా
 ల్లలిదుస్సహః ॥ ౬౬ ॥ నదేహంభప్రాణాగ్నవమఖమశేషాధిలిపితంసదా

త్వానంనాస్యతి-మపితవశేషత్వవిభవాత్ । బహిర్భూతంనాథక్షగమపిస
 హేయాతుశతథావివాశంతత్సత్వంమధుమధనన్జ్ఞాపనమిదమ్॥౫౭॥ దు
 రస్తస్యావాదేరపరిహరణీయస్యమహాతోషీనాచారోహంస్యవశుర
 శుభస్యాస్పదమపి । దయాసిన్ఘాబద్ధోనిరవధికవాత్సల్యజలధే తవస్తా
 రంస్తారంగుణగణమతీచ్ఛామిగతిభీః ॥౫౮॥ అనిచ్ఛన్నప్రేవంయదిప్రసరి
 తీచ్ఛన్నివరజస్తమశ్చన్నచ్ఛర్తస్తుతివచనభగ్నే మరచయమ్ । తథాపీత్యంరూ
 పం వచనమవలమృచ్ఛపిక్యవయా త్వమేవైవభూతం ధరణిధరమే శిక్ష
 యమనః ॥ ౫౯ ॥ పితా త్వంమాతాత్పతి దయితతనయ స్త్వంప్రియసు
 హృత్త్వమేవత్వంమిత్రం గురురసిగతిశ్చాసి జగతామ్ । త్వదీయ స్త్వ
 భృత్యస్తవపరిజన స్త్వద్గతిరహంప్రపన్నశ్చైవంసత్యహమపి తవైవా
 స్తిహేభరః॥జనిత్వాహంపంశేమహతిజగతిభ్యాతయశసాంశుచీవాంయు
 త్తానాంగుణపుషతత్స్థితివిదామ్ । సిసర్గాదేవత్వవృణకమలై కాంత
 మనసామధోధః పాపాత్కారణదనిమజ్జామితమసి॥౬౦॥ అమగ్యాదగి
 తుద్రిశ్చలమతిరసూయా ప్రసవభూగి కృతఘ్నాదుర్వాసి స్తరవరవ
 శోవజ్ఞురవరః । నృశంసగిపాఙ్గః కథమహమిత్ దుగిభజలధేరపాగా
 దు తీర్ణస్తవపరివరేయంచరణయోః । ౬౧ ॥ రఘువరయదభూ స్త్వం
 తాదృశోవాయసస్యప్రణతఇతి దయాశుర్యస్యచైద్యస్యకృష్ణః । ప్రతిభ
 వమపరాధుర్దుగ్ధసాయుజ్యదోఽధూర్వరకీమపదమాగ స్తస్యతేఽస్తి
 క్షమాయాః ॥౬౩॥ ననుప్రపన్న స్సకృదేవనాథ తవాహమస్తితిచయా
 చమానః । తవానుకంప్యస్త నిరతశ్చప్రజ్ఞాం మదేకవర్ణం కిమిదంప్రళం
 భే ॥౬౪॥ అకృత్రిమత్వ చ్చరణారవిన్ద ప్రేమపకీర్ణావధిమాత్తవస్తమ్ ।
 పితామహంనాథమునివిలోక్య ప్రసీదమద్వృత్త మచిన్తయిత్వా ॥౬౫॥
 యత్పదామ్నోరుహధ్యాన విధ్యస్తాశేషకల్పః । వస్తుతాముపయా
 తోహం యామునేయంనమామితమ్ ।

... ॥౬౬॥

శ్రీమద్యామునముని విరచితం స్తోత్రరత్నం సమార్పితమ్.

(2)

శ్రీ యోగము.

శ్రీమద్భాగవతమునమేనము.

శ్రీమద్భాగవతమునమనివిరచితా చతుష్కోటి.

శ్రీమత్పంచాంగమునాథార్యః సదాహుతిః

కాంతస్తేపురుషోత్తమఃఫణిపతి శ్చయాసనంవాహనం వేదాత్మావి
 శివాగేశ్వరోయవనికా మాయాజగన్తోహినిః । బ్రహ్మేశాదిసురవ్రజస్స
 దయిత స్త్వద్దాసదాసీగణశ్శ్రీరిత్యేవచనామతేభగవతి యోగివగళం
 త్వాంవయమ్ ॥౧॥ యస్మాన్తేమహిమానమాత్మనఃతవ త్వద్వల్లభోపే
 భుక్నాలంమాతు మియత్తయానిరవధినిత్యానుకూలంస్వతః । తాం
 త్వాందాసతి పరిపన్నతిచ స్తోమ్యావ్యహం నిర్భయో. లోకై కేశ్వరి
 లాకనాథదయితే చాన్తేదయాంతేవిదక ॥౨॥ ఈషత్వత్కరుణానిరీక్ష
 ణసుధా సన్ధక్షణాద్రీక్ష్యతే సప్తంప్రాక్తదలాభతప్రిభువనం సమ్ప్ర
 త్యనంతోదయమ్ । శ్రీమోసహ్యరవిన్దలోచనమనగి కాన్తాప్రసాదాద్భ
 తే సంస్మత్యక్షర వైష్ణవాభవసున్మణాం సమ్భవ్యతే కర్మచిత్ ॥ ౩ ॥
 శాన్తాన్తమహాభూతిపరమం యద్భక్తిరూపంహరే ర్మూర్తంబ్ర
 హ్మతతోపితత్ప్రీతతరం రూపంయదత్యద్భుతమ్ । యాస్యన్యానియ
 థానుఖంవిహరతో రూపాణిసర్వాణితా న్యాహునైవీరసురూపరూప
 విభవైర్గాఢోపగూఢానితే ॥౪॥ ఆకారత్రయసమ్పన్నా మరవిన్ద నివా
 సినిమ్ । అశేషజగదీశిత్రీంవద్దేవరదవల్లభామ్ ॥౫॥ ఊహిమభగవన్నారా
 యణాభి మతానురూప స్వరూపరూపగుణ విభవైశ్వర్యశీలాద్య నవ
 ధికాతిశయా సత్త్వైయకల్యాణగుణగణాం పద్మవనాలయాం భగవతీం
 శ్రియం కేవలీనిత్యానపాయినీం నిరవద్యాం దేవదేవ దివ్యవహీషీ మ
 భిలజగన్మాతర మస్తన్మాతర మశరణ్య శరణ్య మనన్యశరణశ్శరణ మ
 హంప్రపద్య ॥౬॥ ఉల్లాసపల్లవిత పాలితస్తలలోకీ నిర్వాహకోరకిత
 నేమకటాక్షులిలామ్ । శ్రీరజ్జహర్మ్యతలః శ్శతదీపరేఖాం శ్రీరజ్జరాజ

మహిషీం శ్రియమాశ్రయామః ॥ సమస్తజనసీవదే మైతస్య ప్రస్యదా
యినీమ్ । శ్రేయసీశ్రీనివాసస్య కరుణామివరూపిణీమ్ ॥ ౧౭ ॥

కవితారి-కసీహ్మయ + వేచాన్తగురవేనమః.

శ్రీమద్యామునమునివిరచితా చతుష్కోకీ సమూర్ధా.

శ్రీకాశ్చీపూర్ణవిరచితం శ్రీదేవరాజాష్టకమ్.

. శ్రీమతా-శ్చీమునివందే కమలాపతినందనమ్ । వరదాక్షి
సదాసజ్గరసాయనపరాయణమ్ ॥ దేవరాజదయాపాత్రం శ్రీ
కాశ్చీపూర్ణముత్తమమ్ । రామానుజమునేర్తాన్యం వందేహం
సజ్జనాశ్రయమ్ ॥

సమస్తే హస్తీశైలేశ శ్రీమన్నమ్మజలోచన । శరణంత్యాంస్య
పన్నోస్త్రిప్రణతార్తిహరాయత ॥౧॥ సమస్తప్రాణినాగ్రాపివీణ
కరుణోల్బణాః । విలసన్తుకటాక్షాస్తే మయ్యస్మి కజగతాంపతే ॥ ౨ ॥
నిందితాచారకరణం నివృత్తంకృత్యకర్తణః । పాపీయాంస మమర్యాదం
పాహిమాంవరదపశిభో ॥౩॥ సంసారమరుకాంతా రేదుర్వ్యాధివ్యాఘ్ర
భిషణే । విషయతుద్రగుల్తాఢ్యే తృషాపాదపశాలిని ॥ ౪ ॥ పుత్రదార
గృహక్షేత్రమృగతృష్ణామ్మపుషకాలే । కృత్యాకృత్యవివేకాన్ధం పరిభ్రా
న్తమితస్తతః ॥౫॥ అజస్రంజాతతృష్ణార్తమవసన్నాన్గ మక్షమమ్ । క్షీణ
శక్తిబలారోగ్యం కేవలంక్షణసంశ్రయమ్ ॥౬॥ సంతప్తంవివిధైర్దుఃఖైర్దు
ర్వచైరేనమాదిభిః । దేవరాజదయాసిన్ధో దేవదేవజగత్పతే ॥౭॥ త్వదీ
తుణసుధాసిన్ధువీచివిక్షేపశీకరైః । కారుణ్యమరుతానీతై శ్శీతలైరభిషి
జ్జమామ్ ॥ ॥౮॥

శ్రీకాశ్చీపూర్ణవిరచితం శ్రీదేవరాజాష్టకమ్

సమూర్ధమ్.

శ్రీ యోగ నమః.
శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీధగవద్రామానుజవిరచితే గద్యత్రయే
శ రణా గ త గ ద్య పా ర మ్భి.

రామానుజదయాపాత్రం జ్ఞానవై రాగ్యహూషణమ్ । శ్రీమద్వేదా
టనాథాన్యంవద్దేవేదాంతదేశికమ్ ॥ యద్వా ॥ శ్రీనైలేశదయాపాత్రందీభ
క్త్యాదిగుణార్థ వమ్ । యత్ప్రణవంవద్దేరమ్యజామాతరంమునిమ్ ॥ లక్ష్మీ
నాథసమారమ్భంనాథయామునమధ్యమామ్ । అస్తదాచార్యపర్యంతా
వద్దేగురుపరమ్పరామ్ ॥ యోనిత్యమచ్యుతపదామ్బుజయుగ్మరుక్త వ్యా
మోహత స్తదితరాణి తృణాయమేనే । అస్తద్గురోర్భగవతోస్యదయైక
సిన్ధో రామానుజస్యచరణౌశరణంప్రపద్యే ॥ మాతాపితాయువతయస్త
నయావిభూతి స్సర్వంయదేవనియమేనమదన్వయానామ్ । ఆద్యస్యనగ
కులపతేర్వకుళాభిరామం శ్రీమత్తదస్త్రియగళం ప్రణమామి మూ
ర్ధ్నా ॥ భూతంసరస్వమహదాహ్వామభట్టనాథ శ్రీభక్తిసారకులశేఖ
రయోగివాహాః । భక్త్యాజ్ఞిరేణుపరకాలయత్ప్రేక్షాః శ్రీమత్ప్ర
రాజుశమునిప్రణతోస్త్రినిత్యమ్ ॥

యోనిత్యమచ్యుతపదామ్బుజయుగ్మరుక్త వ్యామోహత స్తదితరా
ణితృణాయమేనే । అస్తద్గురోర్భగవతోస్యదయైకసిన్ధో రామానుజస్య
చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ వద్దేవేదాంతకర్పూర చామికరకరణ్డకమ్ ।
రామానుజార్యమార్యాణాం చూడామణిమహర్నిశమ్ ॥ ❀

భగవన్నారాయణాభిమతానురూప స్వరూపరూప గుణవిభవైశ్వ
ర్యశీలావ్యవధికాతిశయాగుణభ్యేయ కల్యాణ గుణగణాం పద్మవనాల
యాంభగవతీ శ్రీయం దేవీనిత్యానపాయినీం నిరవద్యాం దేవదేవ దివ్య
మహిమీంబిభిల జగన్మాతరమస్తన్మాతరమశభణ్యశరణ్యాచనస్యశరణశ్శ
రణమహంప్రపద్యే. పాదమూర్తి కభగవచ్చరణౌరవిస్త యుగళైకాన్లికా

త్యుక్తిక పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తికృత పరిపూర్ణానందరత నిత్యవిశద
తమానన్య ప్రయోజనానవధికాతిశయాతి ప్రియభగవదనుభవజనితా
నవధికాతిశయ ప్రీతికారితా శేషావస్థాచితా శేష శేషతైకరతిరూప ని
త్యకై జగద్య పాప్రప్రపేక్షయా పారమార్థికీ భగవద్భరణారవింద ఇర
ణాగతిర్యథావస్థితా విరతాస్తుమే॥ అస్తుతే॥ తయైవ సర్వం సమృద్ధ్య
తే॥ అభిలషాయ ప్రత్యసీకకల్యాణైకతాన స్వేతర సమస్తవస్తువిలక్షణా
నస్త జ్ఞానానందైకస్వరూప, సావిభిమతానురూపైక రూపాచిన్త్యది
వ్యాధ్యత నిత్యనిరవద్య నిరతిశయాజ్వల్య సౌందర్యసౌగంధ్య సౌకుమా
ర్య లావణ్య యావనాద్యనన్తగుణనిధిదివ్యరూప, సావిభావికానవధికా
తిశయ జ్ఞానబలైశ్వర్య వీర్యశక్తితేజ సౌనిశీల్యవాత్సల్య మార్దవార్జవ
సౌహార్ద సామ్యకారుణ్యయాధుర్య గాఢీభ్యత్సదార్యదాతుర్య ఘోర్య
ఘోర్యశౌర్యపరాక్రమసత్యకామసత్యసజ్జలకృత్యవృత్తజ్ఞ తాద్య సం
ఖ్యేయకల్యాణగుణగణౌఘమహార్గవ, స్వోచిత వివిధ విచిత్రానంతాశ్చ
ర్య నిత్యనిరవద్యనిరతిశయ సుగంధ నిరతిశయ సుఖస్పర్శ నిరతిశయాజ్వ
ల్య కిరీటమకుట చూడావతంస మకరకుండలగై వేయకహరికేయూర
కటక శ్రీవత్సకాస్తుభముక్తాదా మోదరబన్ధన పీతామృతకాఞ్చీగుణ నూ
పురాద్య పరిమితదివ్యభూషణ, స్వానురూపాచిన్త్యశక్తికేజ్ఞచక్రిగదా
శాఙ్గాద్యసంఖ్యేయనిత్యనిరవద్యనిరతిశయకల్యాణదివ్యాయుధ, స్వా
భిమత నిత్యనిరవద్యానురూప స్వరూపరూపగుణ విభవైశ్వర్యసీలాద్య
నవధికాతిశయాసంఖ్యేయ కల్యాణగుణగణ శ్రీవల్లభ, ఏవంభూతభూ
మి నీలానాయక, స్వచ్ఛవ్రాసుస్మత్స్వరూపస్థితిప్రవృత్తిభదాశేషశేష
తైకరతిరూపనిత్య నిరవద్య నిరతిశయజ్ఞానక్రియైశ్వర్యాద్యనన్త కల్యాణ
గుణగణ శేష శేషాశనగరుడప్రముఖనానావిధానన్తపరిజన పరిపాలికా
పరిచరితచరణయుగళ, పరమయోగివాఙ్మనసావరి శ్చేద్యసవ్యూహసవి
భావ, సావిభిమతవివిధవిచిత్రానన్తభౌగ్యభౌగోపకరణభౌగస్థానసమృ
ద్ధానంతాశ్చర్యానన్తమహావిభవానన్త పరిమాణనిత్యనిరవద్యనిరతిశయ

వైకుంఠనాథ, స్వగజులైనవిధాయి నవరూపస్థితి పరివృత్తిశేష సతైక
స్వభావప్రకృతి పురుషకాలాత్మక వివిధచిత్రానంత భోగ్యభోక్తృవర్గ
భోగోపకరణభోగస్థానరూప, నిఖిలజగదుదయవిభవలయలీల, సత్యకా
మ్యు, సత్యసంకల్ప, పరబ్రహ్మభూత, పురుషోత్తమ, మహావిభూతే, శ్రీమన్నా
రాయణ, శ్రీవైకుంఠనాథ, అపారకారుణ్యసౌశీల్యవాత్సల్యోదారైశ్వర్య
సౌందర్యమహాదధే, అనాలాచితపశేషశేషలోకశరణ్య, ప్రణతార్తిహ
ర, ఆశ్రితవాత్సల్యైకజలధే, అనవరతవిదితనిఖిలభూతజాతయాథాన్త్యైక,
అశేషచరాచరభూత, నిఖిలనియమనీతరత, అశేషచిదచిద్వస్తు కేషభూ
త, నిఖిలజగదాధార, అఖిలజగత్స్వామిన్, అస్తత్స్వామిన్, సత్యకా
మ, సత్యసజ్జుల్య, సకలేతర విలక్షణ, అర్థికల్పక, ఆపత్సఖ, శ్రీమన్నా
రాయణ, అశరణ్యశరణ్య, అనన్యశరణ స్వత్పాదారవిస్తయుగళంశర
ణమహంప్రపద్యే! ఆనందవ్యయమ్॥ పితరం మాతరం దారాన్పిత్రాన్ప
థూన్సఖీన్ గురున్ ॥ రత్నాని ధనధాన్యాని తే తాగ్రిణిచ గృహణిచ ॥
సర్వధర్మాంశ్చ సన్త్యజ్యుర్వికామాంశ్చ సాక్షరాన్ ॥ లోకవికాంత
చరణౌ శరణం తే ప్రజం విధౌ ॥ త్వమేవ మాతా చ పితాఽపి మేవ త్వమేవ
బంధుశ్చ గురుస్త్వమేవ ॥ త్వమేవ విద్యాద్రవిణం త్వమేవ త్వమేవ సర్వం
మమ దేవ దేవ ॥ పితాఽసి లోకస్య చరాచరస్య త్వమస్య పూజ్యశ్చ గురు
ర్గరిమాన్ ॥ సత్వత్సమోస్త్య ధృతికగి కుతోన్యోలోక త్రయేష్య పతి
మప్రభావ ॥ తస్మాత్ప్రశ్నిత్యుక్తానాం ధాయకాయం ప్రసాదయే త్వమ
హమీశమీద్యమ్! పితేవ పుత్రస్య సఖేవ సఖ్యగి పితృప్రియాయార్హసి దే
వసాధుమ్ ॥ మనోవాకాగ్రయైరనాదికాలప్రసృతానంతాకృత్య కరణకృ
త్యా కరణభగవదపచారభాగవతాపచారాసహ్యపచార
రూపనానావిధానంతాపచారానారభకార్యాననారభకార్యాన్సృతా
స్మిన్నయమాణాన్సూరిష్యమాణాంశ్చ సర్వానశేషతః త్వమస్వ - అనాది
కాలప్రవృత్తవిహరీతజ్ఞానమాత్మపిషయతృప్తిజగద్విషయం చ విహరీ
తవృత్తభిచారశేషవిషేషమద్యాపివ ర్తమానం వర్తిష్యమాణం చ సర్వం త్వ

మస్వ॥ మదీయానాదికర్తృప్రవాహప్రవృత్తాంభగవత్స్వరూపతిరోధాన
 కరీ॥ విపరీతజ్ఞానజననీంస్వవిషయాయాశ్చభోగ్యబుద్ధేర్జననీం దేహేన్ద్రి
 యత్యేవ భోగ్యత్యేవ సూక్ష్మరూపేణ చావస్థితాండైవీం గుణమయీం
 మాయాం దానభూతశ్శరణాగతోఽస్త్రితవాన్ద్రిదానకృతివక్తారం మాంశా
 రయ॥ శ్లో॥ తేషాంజ్ఞానీ సత్యయుక్తమకభక్తిర్విశిష్యతే । ప్రియోపిజ్ఞాని
 జ్ఞానీనోఽత్యర్థమహంసచమమప్రియః॥ ఉదారాస్సర్వ ఏవైతేజ్ఞానీత్యా
 త్యైవమేమతమ్ । అస్థితస్సహియతాత్మాచామేవానుత్తమాం గతమ్॥
 బహునాంజన్మనామనైజ్ఞానవాన్తాంప్రపద్యతే॥ వాసుదేవస్సర్వమితిస
 మహత్తానుదుర్లభః॥ ఇత్యాదిశ్లోకత్రయోదితజ్ఞానినంమాంకురుష్వ॥ పు
 రుషస్సపరఃపార్థభక్త్యాలభ్యస్తవనన్యయా । భక్త్యా త్వనన్యయాశక్వో
 మద్భక్తింలభతేపరామ్ ॥ ఇతిస్థానత్రయోదితపరభక్తింమాంకురుష్వ॥ ప
 రభక్తిపరజ్ఞానపరమభక్త్యైకస్వభావంమాంకురుష్వ॥ పరభక్తిపరజ్ఞాన
 పరమభక్తికృతపరిపూర్ణానవరతవిద్య విశదతమానన్యప్రయోజనానవధి
 కాశయప్రియభగవదనుభవోఽహంతభావిభగవదనుభవజనితానవధి
 శయప్రీతికారితాశేషావస్థోచితాశేషశేషతైకరతిరూపనిత్యోఽహరోభ
 వాని, ఏవంభూతమత్రైకజగద్రూపాగ్రీవుపాయతయావక్లప్త సమస్తవ
 స్తువిహీనోఽన్యనంతర్దియోధి పాపాకాగ్రీవోఽన్యనంతమదపచారయక్తా
 ప్యనంత మదీయాపచారయక్తోఽన్యనాసహ్యపచారయక్తోఽస్మృతతాగ
 ర్యకారణభూతానాది విపరీతాహజాగరవిమూఢాత్మ స్వభావోఽప్యే
 తదుభయకార్యకారణభూతానాది విపరీతవాసనాసమృద్ధోఽప్యేతదను
 గుణప్రకృతి విశేష సమృద్ధోఽప్యేతన్నులాధ్యాత్మికాధిభౌతికాధినైవిక
 సుఖదుఃఖతద్దేతు తదితరోపిక్షణీయవిషయాను భవజ్ఞానసజ్జోగచర్యా
 పమచ్చరణారవిందయుగళై కాన్తికాశ్యన్తిక పరభక్తిపరజ్ఞాన పరమభక్తి
 విష్ణుప్రీతిహతోపియేనకేనాపి ప్రకారేణ ద్వయవక్తృత్వం కేవలంమదీ
 యయైవదయయానిశ్చేషవినష్టసహితక మచ్చరణారవిందయుగళై కా
 న్తికాత్మ నిక ప ర భ క్తి పరజ్ఞాన పరమభక్తివిఘ్నోపత్పాద

అభిమచ్చరణారవింద యుగళై కాన్తికాత్యన్తిక పరమభక్తిర్నత్ప్రసాదా
 దేవసాక్షాత్కృతయథావస్థితమత్స్వరూపరూపగుణవిభూతిలీలాప
 కరణవిస్తారోఽవరోక్షసిద్ధమన్నియామ్యతామదనుభవోమద్దాన్యైకరసా
 త్తస్వభావాత్తస్వరూపోమదేకానుభవో మద్దాన్యైక ప్రియగి పరిపూ
 ర్ణానవరత నిత్యవిశదతమానన్యప్రయోజనానవధికాతిశయ ప్రియమద
 నుభవ స్త్వం తథావిధమదనుభవజనితానవధికాతిశయ ప్రీతికారితాశే
 షావస్థోచితాశేషశేషతైకరతిరూపనిత్యకిఙ్కరో భవ, వీనమ్భూతోసి, ఆ
 ధ్యాత్వి కాధిభౌతికాధిదైవికదుగిభివిఘ్నగన్ధరహిత స్త్వంద్వయమధాను
 సన్ధానేన సహసదైవంవక్తా యావచ్ఛరీరపాతమత్రైవశ్రీర క్లేసుఖమా
 స్వ-శరీరపాతసమయేతు కేవలంమదీయదైవదయయాఽతిప్రబుద్ధోమా
 మేవావలోకయన్నప్రచ్యుత పూర్వ సంసార మనోరథః జీర్ణమివ వ
 స్త్రంసుఖేనేమాంప్రకృతింస్థూలసూక్ష్మరూపాం విసృజ్య తదానీమేవ
 మత్ప్రసాదలబ్ధమచ్చరణారవిందయుగళై కాన్తికాత్యన్తిక పరభక్తికృత
 పరిపూర్ణానవరతనిత్యవిశదతమానన్య ప్రయోజనానవధికాతిశయ ప్రీతి
 కారితాశేషావస్థోచితాశేషశేషతైకరతిరూపనిత్యకిఙ్కరో భవిష్యసి॥
 మాలేభగాదత్రసంశయః ॥ శ్లోకమ్॥ అన్యతంనోక్తపూర్వంమేనచవక్ష్యే
 కదాచన । రామోద్విర్నాభిభాషతే, సకృదేవ ప్రపన్నాయ తవాస్మితి
 చయావతే । అభయంసర్వభూతేభ్యోదదావ్యేతద్వ్రతంమమ॥ సర్వ
 భర్తావృత్తిజ్య మామేకశరణంవ్రజ । అహంత్యాసర్వపాపేభ్యోమో
 త్నయిష్యామి మాశుచః॥ ఇతిమయైవ హ్యుక్తమ్ ॥ అతీస్త్వం తత్వతో
 మద్జ్ఞానదర్శనప్రాప్తిమనిస్సంశయస్సుఖమాస్వ॥ శ్లోకమ్॥ అన్యకాలే
 స్మృతిర్యాతుతవకైఙ్కర్యకారితా । తామేనాంభగవన్నద్యక్రియమా
 ణాంకురుష్యమ్॥

... ..

ఇతి శ్రీభగవద్్రామానుజవిరచితమ్

శరణాగతిగద్యం సమూర్ణమ్.

శ్రీ యో న మః.

శ్రీ మ తే రా మా ను జా య న మః.

అథ శ్రీరక్షగద్యపారివృత్తిః.

చివచిత్పరతత్వానాం తత్త్వమాధాన్యవేదితే

రామానుజాయనమః స మోమమగరియసః॥

స్వాధీనత్రివిధచేతనాచేతనస్వరూపస్థితి పరిన్యత్తిశేదం, క్షేకకర్తృద్య
శేషదోషానంస్పృష్ట, స్వాభావికానవధికాతీతయజ్ఞానబలైశ్వర్యపీఠ్యశ
క్రితజస్సోశీల్యవాత్సల్యమార్దవార్దవ సౌహార్దసావ్యకారుణ్యమాధుర్య
గామ్భీర్యదార్యచాతుర్యధైర్యధైర్యశౌర్య పరాక్రమ సత్యకామస
సత్యసజ్జలకృతిత్వ కృతజ్ఞతాద్యసంఖ్యేయ కల్యాణగుణౌఘమహార్ణ
వం, పరబ్రహ్మభూతం, చురుషోత్తమం, శ్రీరక్షకాయం, చస్తత్సాన్నిమిత్తం,
ప్రబుద్ధచిత్త నియామ్య నిత్యదాన్యైక రసాత్మస్వభావోహం తదేకా
నుభవ స్తదేప్రియకపరపూర్ణం, భగవన్త, విశదతమానుభవేన నిరన్తర
మనుభూయతదనుభవజనితా నవధికాతీతయ ప్రీతికారితా శేషావస్థో
చితాశేషతైకరతిరూపనిత్యకింకరోభవాని- స్వాత్మనిత్యనియామ్యనిత్య
దాన్యైకరసాత్మస్వభావానుసన్ధానపూర్వక భగవదనవధికాతీతయస్వా
మ్యాద్యభిలగుణగణానుభవజనితానవధికాతీతయ ప్రీతికారితా శేషా
వస్థోచితాశేషశేషతైకరతిరూప నిత్యతైజ్జగద్యపాప్రప్రపాయభక్తి
తమపాయసమ్యక్ జ్ఞానతమపాయసమీచీనక్రియతదనుగుణసాత్విక తా
స్తిక్యాదిసమస్తాత్మగుణవిహీనః దురుత్తరానన్త తన్విపర్యయ జ్ఞానక్రి
యానుగుణానాది పాపవాసనామహర్ణవాన్తర్హిమగ్నః తిలతైలవద్దా
రువహ్నివద్ద్వేదేవ త్రిగుణక్షణక్షరణ స్వభావా చేతనప్రకృతి వ్యాప్తి
రూపదురత్యయభగవన్తాయాతిరోహిత స్వప్రకాశః అనాద్య విద్యాస
ంభోతానన్తాశక్యవిస్మయశకర్తృపాశస్రగ్ధితః అనాగతానన్తకాల స
మీక్షయాప్యదృష్టసన్తారోపాయ, నిఖిలజన్మజాతశరణ్యశ్రీః ౨

(౮)

వైఖణ్డ్యాద్యము.

11

తవ చరణారవింద యుగళం శరణమహం ప్రపద్యే || ఏవమవస్థితస్యా
 పృథ్విత్వ మాత్రేణ పరమకారుణికో భగవాన్ స్వానుభవ ప్రీత్యోపనీ
 తై కాన్తికాత్యన్తిక నిత్యకైజ్జగైరైకరతిరూప నిత్యదాస్యం దాస్యతీ
 తి విశ్వాసపూర్వకం భగవన్తం నిత్యకిజ్జగైరతాంపార్థమే || క్లోకమ్ || త
 వానుభూతిసంఘాతప్రీతికారితదాసతామ్ | దేహిషేక్యపయానాథనజా
 నేగతిమన్యధా || సర్వావస్థోచితా శేషశేషతైకరతి స్తవభవేయంపుణ్య
 రికాక్షత్వమేవై వంకురుష్వమామ్ || ఏవంభూతతత్వయాధాత్మ్యావనోధ
 తదిచ్చార్హితస్యాస్యేత దుచ్చారణ మాత్రానలమ్బనెనోఽమనార్థ
 పరమార్థస్థం పునస్తవమే వాద్యైవకారయ, అపారకరుణాంబుజే
 అనాలోచితవిశేషాశేష లోకశరణ్య ప్రణతార్తి హర ఆశీత వాత్స
 వ్యైకమచూదధే అనవరత విదిత నిఖిలభూతజాత యాధాత్మ్య అశే
 షచరాచరభూత నిఖిలనియమననిరత అశేష చిదచిద్వస్తుశేషీభూత ని
 ఖిలజగదాధార అఖిల జగత్స్వామిన్ అస్తత్స్వామిన్ సత్యకామ స
 త్యసంకల్ప సకలేతరవిలక్షణ అధికల్పక ఆపత్సఖ కాకుత్స్థ శ్రీమ
 న్నారాయణ పురుషోత్తమ శ్రీరజ్జనాథ మమనాథ నమోనమోస్తుతే ||

ఇతి శ్రీభగవద్గ్రామానుజవిరచితే గద్యచరియే

శ్రీరజ్జగద్యమ్ సమూర్థమ్.

శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

అథ శ్రీవైకుంఠ గద్య పారమ్భః.

యామునార్య సుధామృధి మమగాహ్య యథామతి |

ఆదాయ భక్తి యోగాఖ్యంరత్నంసందర్శయామ్యహమ్ ||

స్వాధీన త్రివిధ చేతనాచేతన స్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిభేదమ్, క్లेशక
 ర్వాద్యశేషదోషాసంస్పృష్టమ్, స్వాభావికాఽవధికాతిశయ జ్ఞానబలైశ్చ
 ర్యవీర్య శక్తితేజగిప్రభృత్యసంఖ్యేయ కల్యాణ గుణ గణౌఘ మహార్

వమ్, పరమపురుషమ్, గృహవస్తమ్, నాగాయణమ్, సావిత్రి త్వేన సుహృత్వేన
 గురుత్వేన చ పరిగృహ్య వికాంతికాశ్యైకతత్త్వాదాంబుజద్వయపరిచర్యై
 కమనోరథః, తత్త్వాప్రయేచ తత్త్వాదాంబుజద్వయప్రపత్తైరన్యన్నమేక
 ల్పకోటిసహస్రేణాపి సాధన మస్తీతి మన్వానః తస్యైవ భగవతోనా
 రాయణస్యాఙ్గుల సత్త్వదయైక సాగరస్యానాలోచిత గుణాగుణాభిర్జుజ
 నానుకూలమర్భాదశీలవతః స్వాభావికానవభికాతిశయగుణవత్తయా
 దేవతిర్యజ్మన్యోద్యభిలజన హృదయానందనస్య ఆశ్రిత వాత్సల్యైక
 లభేర్భక్తజన సంక్షేపైకభోగస్య నిత్యజ్ఞాన క్షయైశ్వర్య భోగసామ
 గ్రీసమృద్ధస్య మహావిఘాతేః శ్రీమచ్ఛరణాదవిన్దయుగళ మనన్యాత్త
 సజ్జీవనేవ తద్గతసర్వభావేన శరణమనువ్రజేత్ తతస్సప్రత్యహమా
 త్తోజ్జీవనాయైవ మనుస్తరేత్. చతుర్దశ భువనాత్తమన్దమ్, దశగుణితో
 త్తరంచావరణసత్తకమ్, సమస్తంకార్యకారణజాతమతీత్య పరమవ్యోమ
 శబ్దాభిధేయే బ్రహ్మాదీనాంవాత్సనసాగోచరే శ్రీమతిదైకజ్ఞేదివ్యలోకే
 సనకవిధి శివాదిభిరప్యచిన్త్యస్వభావైశ్వర్యైర్నిత్యసిద్ధైరనంతైర్భ
 గవదానుకూల్యైక భోగైర్నివృత్తపురుషైర్మహాత్మభిరాపూరితే తేషా
 మపి ఇయత్ప్రమాణ మియదైశ్వర్య మీదృశస్వభావమితి పరిచ్ఛేదమ
 యోగ్యో దివ్యావరణశతసహస్రప్రసృతే దివ్యకల్పకరూపశోభితే ది
 వ్యోద్వాసశతసహస్రకోటిభిరావృతే అతిప్రయాణే దివ్యాయతనైక
 స్తీం శ్చిద్విచిత్ర దివ్యరత్నమయ దివ్యాస్థానఘట్టపై దిస్యరత్నస్తవభృ
 తసహస్రకోటిభిరుపశోభితే దివ్యనానారత్నకృతస్థలవిచిత్రితే దివ్యా
 లజ్జాకరాలజ్జుతే పరితఃపతితైః పతమానైః పాదపద్మైశ్చ నానా
 గన్ధవజ్రైర్దివ్యపుష్పైశ్చోభమానైర్దివ్యపుష్పేషవనైరుపశోభితే సజ్జీ
 ర్ణ పారిజాతాదికల్పదుష్రిమాపశోభితైరసజ్జీరణైశ్చ కైశ్చిదస్తప్తనపు
 ష్పరత్నాది నిర్మిత దివ్యలీలామణ్యవ శతసహస్రోపశోభితై స్సర్వదాను
 భూయమానైరవ్యపూర్వవ దాశ్చర్య మావహాద్భుక్తికీడానైల శతసహ
 స్రైరలజ్జుతైః, కైశ్చిన్నారాయణదివ్యలీలాసాధారణైః, కైశ్చిత్స

ద్మననాలయా దివ్యలీలా సాధారణైః, తైశ్చి చ్చుకశారికా మయూర
 కోకిలాదిభిః కోమలకూజితైః రాకులైర్దివ్యోద్భవాన శతసహస్రైః కోటి
 భిరావృతే, మణిముక్తాప్రవాళ కృతసోపానైర్దివ్యామలామృతరసోదతైః
 ర్దివ్యాంజ్లజవరైరతిరమణీయ దర్శనైరతి మనోహరమధుర స్వరైః రా
 కులైః రంతస్థస్సుమిత్రామయ దివ్యక్రీడాస్థానోపశోభితైః దివ్యసౌగంధిక
 వాపీశతసహస్రైర్దివ్య రాజహంసావలీ విరాజితైః రావృతైః నిరస్తా
 తిశయానందైకరసతయా చానన్త్యాచ్ఛ ప్రవిష్టాసున్నాదయద్భిః క్రీడో
 ద్యైరైర్విరాజితైః, తత్ర తత్ర కృత దివ్య శ్రష్ట పర్యజ్ఞోపశోభితే, నా
 నాపుష్పా సవాస్వాద మృతభృగ్గాఢలీభిరుద్గీయమానదీప్యగాన్ధర్వేణా
 పూరితే చందనాగరుకర్పూర దివ్య పుష్పావగాహ మందానిలాసేవ్యమా
 నే మధ్యే పుష్పసంఘాయ విచిత్రితే మహతి దివ్యయోగపర్యజ్ఞే అనం
 తభోగిని భ్రీమద్వైకుణ్ఠైశ్చర్యాది దివ్యలోక మాత్మకాన్త్యా విశ్వమా
 ప్యాయన్త్యా శేషశేషాశనాది సర్వం పరిజనం భగవత స్తత్తదవస్థో
 చిత పరివర్తాయామ్యాజ్ఞాపయన్త్యా శీలరూప గుణవిలాసాదిభిరాత్మా
 నురూపయా శ్రియా సహాసీనం ప్రత్యగోన్మిత సరసిజ సదృశ నయ
 నయుగళంస్వచ్ఛనీలజీమూతసహజ-శంఖాత్మ్యజ్వల పీతవాససంస్వయా
 ప్రభయాఽతి నిర్మలయాఽతిశీతతయాఽతికోమలయా స్వచ్ఛమాణిక్యా
 భయాకృత్సృం జగద్భాసయన్త, మచిన్త్య దివ్యాచ్ఛత సత్య యావ
 న స్వభావ లావణ్యమయామృత సాగరమ్, అతి సౌకుమార్యా దీప్త్య
 నీవీన్న వచాలక్యమాణ లలాట ఫలకదివ్యాలకావలీ విరాజితమ్, ప్రబు
 ధముగ్ధామ్బుజ చారులోచనం సవిభ్రమ భూలతముజ్వలాధరం శుచి
 స్థితం కోమలగంధమున్ననం ఉదగ్ర పీనాంస విలమ్బి కుణ్డలాలకావలీ
 బద్ధుర కమ్బుకన్ధరం ప్రియావతంసోత్పల కర్ణ భూషణ శాలకాబద్ధవి
 మర్దశంసింధిః చతుర్వి రాజానువిళమ్బిభిర్బుజైర్విరాజితం అఃకోమల
 వ్యరేఖాలక్ష్మితా తామ్ర కరతలం దివ్యాఙ్గులీయక విరాజితమఃకో
 మల దివ్యనఖావలీ విరాజితా తిరక్తాఙ్గులీభి రలక్ష్మితం తక్షణోన్మిత

లిత పుణ్డరీక సదృశ చరణయుగళం అతివనోహర కిరీట మకుటచూడా
వతంస మకరకుణ్డల గై వేయక హార కేయూర కటక శ్రీవత్స కౌస్తు
భ ముక్తాదామోదర బన్ధన పీతామ్బర కాశ్చీగుణ నూపురాదిభిరత్య
స్త సుఖస్పర్శైర్విప్రగంధైర్భూషణైర్భూషితమ్ శ్రీమత్యావై జయన్త్యా
వనమాలయా విరాజితం శృంగచక్ర గదాసింహజ్ఞాఽది దివ్యాయుధైస్స
వ్యమానం స్వగజుల్ప మాతావక్లప్తజగజ్జన్మస్థితి ధ్వంసాదికే శ్రీమతి
విష్వక్సేనే న్యస్తసమస్తాత్మైశ్వర్యం వై నతేయాది భిన్నస్వభావతోసర
స్తసమస్త సాంసారిక స్వభావైర్భగవత్పరిచర్యాకరణ యోగైర్
భగవత్పరిచర్యైక భోగైర్విత్వసిద్ధైరసంతైర్వథా యోగం సేవ్య
మానం ఆత్మభోగేనాను సంహిత పరాదికాల దివ్యమల కోమ
లావలోకనేన విశ్వ మాస్లేదయస్త, మీషయన్తీలిత ముఖాంబుజోదర
వినిర్గతేన దివ్యాననారవిస్త శోభాజననేన దివ్యగాంభీర్యదార్య సౌ
ందర్య మాధుర్యాద్యనవధిక గుణగణ విభూషితేన అతివనోహర
దివ్యభావగర్భేణ దివ్యలీలాలాపామృతేన అఖిలజనహృదయా స్తరా
ణ్యాలూరయస్తం భగవస్తం నారాయణం ధ్యానయోగేనదృష్ట్వా తతో
భోగవతో నిత్యస్వాచ్యమాత్మనో నిత్యదాస్యంచ యథావస్థిత మనుస
న్ధాయ కదాహం భగవస్తం నారాయణం మమ కులధనం మమభో
గ్యం మమ మాతరం మమ పితరం మమ సర్వం సాక్షాత్కారవా
ణిచక్షుషా కదాహం భగవత్పదామ్బుజద్వయం శిరసాసక్తః హి
ష్యామి కదాహం భగవత్పదామ్బుజద్వయ పరిచర్యాశయా నిరస్త
సమస్తైతర భోగాః శోకపగత సమస్త సాంసారిక స్వభావః తత్పా
దామ్బుజద్వయం ప్రవేక్ష్యామి * కదాహం భగవత్పదామ్బుజద్వయ
పరిచర్యాకరణయోగ్యస్తదేకభోగ స్తత్పాదౌ పరిచరిష్యామి * కదా
హం భగవాన్ స్వకీయయాతి శితలయాదృశాఽవలోక్యన్తిగ్ధమ్భి
ర మధురయా ౧. రాపరిచర్యాయా మాజ్ఞాపయిష్యతీతి భగవత్పరిచర్యా
యా మాశాం వర్ధయిత్వా తయోవాశయా తత్సాదోపబహితయా

భగవద్దముపేత్య దూరాదేన భగవద్దం శేషభాగే శ్రీయా సహాసీసం
 వైనతేయాదిభిస్సేవ్య మానం సమస్తపరివారాయ శ్రీమతే నారాయ
 ణాయ సమగ్గతి ప్రణమ్యోత్తాయోత్తాయ పునఃపునః ప్రణమ్యోత్యస్త
 సాధ్వస వినయావనతో భూత్వా భగవత్పరిషద గణనాయకై ద్వార
 రపాలై గిక్యపయా స్నేహగర్భయాదృశావలోకితస్సవ్య గభివద్దితై
 స్తైస్తైరేవానుమతో భగవద్దముపేత్య శ్రీమతామూల మస్త్రేణ మామై
 కాన్తికాత్యైక పరిచర్యాకరణాయ సరిగృహ్స్థిష్యేతియాచమానః పృ
 ణమ్యోత్తానం భగవతే నివేదయేత్. తతోభగవతా స్వయమేవాత్మసం
 జీవనేనా(మర్యాద శీలవతాతి ప్రేమాన్వితే నా)వలోకానేనావలోక్య
 సర్వదేశసర్వకాల సర్వావస్థోచితాత్యస్తశేషభావాయస్వీకృతోఽను
 జ్ఞాతశ్చాత్యస్తసాధ్వస వినయావనతో కింకుర్యాగిక్య తాంజలిపుటో
 భగవద్దముపాసీత. తతశ్చానుభూయమాన భావవిశేషః నిరతిశయ
 ప్రీత్యాఽన్యత్కించిత్యర్థం సర్వమత్యంతపునరపి శేషభావమేన
 యాచమానోభగవద్దమేవానిచ్ఛన్నస్తోత్రోదాపేణావలోకయన్నాసీ
 త. తతోభగవతాస్వయమేవాత్మసంజీవనేనావలోకనేనావలోక్య సస్త్రి
 తమాహూయ సమస్తశ్లోకాపహం నిరతిశయసుఖావహ మాత్మీయం శ్రీ
 మత్పాదారవిందయుగళం శిరసీకృతం ధ్యాత్వాఽమృత సాగరాన్ని
 మగ్న సర్వావయవస్సుఖమాసీత ॥ ...

లక్ష్మీపతేర్యతిపతేశ్చ దయైకధామ్నా యోసౌ పురాస
 మజనిష్టజగద్ధితార్థమ్ । ప్రాప్యంప్రకాశయతునగిపరమరహ
 స్యం సంవాదవిషయరణాగతిమన్త్రసారః॥ ...

ఇతి శ్రీ భగవద్గ్రామానుజవిక్రీరచితమ్

శ్రీవైకుంఠగద్యం సమృద్ధమ్.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీ సత్సచిన్ద్రమిత్రకృతిమ

పంచసుస్తవేషు శ్రీ సువనిప్రారభ్యతే.

శ్రీ సతే శ్రీ సత్యచిహ్నమిశ్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ సత్సచిన్ద్రమిత్రకృత్య నమః క్తిమధీనుహే।

యమ క్తయస్త్రయికృతే యా నిమగ్ననూత్రతామ్॥

స్వస్తీశ్రీర్ది శతాదశేషజగతాం సగ్గోపసగ్గస్థితీ స్సవర్గం దుర్గతిమా
పవర్గికపదం సర్వంచకుర్వస్త్వగిః ! యస్యావీక్ష్యముఖంతడిగ్లితపరా
ధీనోవిధత్తేఽభిలంకీడేయంఖలునాఽన్యదాన్యరసదా స్యాదైకరస్యా
త్తయా॥౧॥ హేరీర్దేవి సమ్స్తలాకజనన్త్యాం స్తోతుమీహామహేయ
క్తాంభావయభారతిప్రగుణయ ప్రేమప్రధానాంధియమ్ । భక్తింబద్ధ
యసన్దయాశ్రిత మిమందాసంజనంతావకం లక్ష్యంలక్ష్మీకటాక్షవీచివి
సృతేస్తేస్యామచామీవయమ్ ॥౨॥ స్తోత్రంనామకిమావనన్తికవయోయ
ద్యన్యదీయాన్గతానన్యత్రత్వసతోఽధిరోఽభ్యుపగతిస్సాతర్హి నన్ధ్యాత్వయి।
సమ్యక్సత్యగుణాభివర్ణనవధో బూయుఃకథంతాదృశీ వాగ్దావస్పతి
నాపిశక్యరచనా త్వత్సద్గుణార్థోనిధా ॥౩॥ యేజాచాం మనసాంచదు
ర్గ్రహతయా భ్యాతాగుణాస్తావకాస్తానేఽప్రతిసామ్బుజిహ్వముదితా
హైమామికాభారతీహాస్యంతతునవన్త హేనహిచకోర్యకాఽభిలాం
చన్త్రికాం నాలంపాతుమితిప్రగృహ్యరసనా మాసీతసత్యాంతృషి ॥౪॥
త్రోదీయానపిదుష్టబుద్ధిరపినిస్సేషహౌష్యనీహూషితే కీర్తిం దేవివిహ
న్నహంనచబిభే మ్యణ్ణోనజిహ్రీమిచ । దూష్యేత్సాతు నతావతాన
హినునాలీఢాపిభాగిరథి తుష్యేచ్ఛాపిన లజ్జతేనహిబిభే త్యార్దిస్తూ
మ్యేచ్ఛునః ॥౫॥ ఐశ్వర్యంమహాదేవవాఽల్పమథవా దృశ్యేతపుంసాంహి
యత్తల్లక్ష్మ్యైస్సముదీక్షణా త్తవయత స్సార్వత్రికంవర్తతే । తేనైతేన
నవిస్తయేమహిజగన్నాథోపినారాయణో ధన్యంమన్యతఈక్షణా త్తవ
యతస్సాన్వితానమాత్మేశ్వరః ॥౬॥ ఐశ్వర్యం యదశేషపుంసియదిదంసౌ

స్త్యలావణ్యయో రూపంయచ్ఛహి మగ్గళం కిమపియన్లోకేనదిత్యవ్య
తే । తత్సర్వంత్వదధీనమేవయదత శ్శీగ్రీవశ్యభేదేనవా యద్వాశ్శీమది
తీన్యశేనవచసాదేవిప్రధామశ్చుతే ॥౭॥ దేవిత్వస్త్వహిమావధిర్నహంతా
నాపిత్వయాజ్ఞాయతే యద్యచ్ఛేవ మథాపినైవయువయో స్సర్వజ్ఞతా
హీయతే । యన్నాస్త్యేవ తదజ్ఞతామనుగుణాం సర్వజ్ఞతాయావిదు
ర్వ్యోమామోఽభమిదస్తయాశీలవిదన్భాగ్నోయమిత్యవ్యతే ॥౮॥
లోకేవనస్పతిబృహస్పతితారతమ్యం యస్యాగప్రసాదశరితామ ముదా
హరన్తి । సాభారతీభగవతీతుయదీయదాసీ తాం దేవదేవమహిషీంశ్శీ
యమాశ్శ్రీయామః ॥౯॥ యస్యాగకటాక్ష మృదువీక్షుదీక్షితేన సద్యస్స
ముల్లసితపల్లవముల్లలాసా విశ్వంవిపర్యయ సముత్థవిపర్యయం తాం
తాం దేవదేవమహిషీంశ్శీయమాశ్శ్రీయామః ॥౧౦॥ యస్యాగకటాక్షవీ
క్షాక్షుణలత్కంబక్షితామహేశాస్సుప్యః । శ్రీరంగరాజమహిషీ సామా
వ(పి)భివీక్షుతాంలక్ష్మీః ॥ ... ౧౧॥

ఇతి హరితకులతిలక శ్రీవత్సాంకమిశ్రించిత శ్శీగ్రీవస్తవ
స్సంపూర్ణః.

శ్రీనత్సచిన్తమిశ్రకృతిషు పఞ్చసుస్తవేషు
శ్రీవరదరాజస్తవః.

శ్రీనత్సచిన్తమిశ్రేభ్యోనమఉక్తిమధీమహే ।

యదుక్తయన్త్రయీకైశ్చయన్త్రిమద్గుణసూత్రతామ్ ॥

స్వస్తిహస్తిగిరిమస్తశేఖరస్సన్తనోతుమయినతతంహరిః । నిస్స
మాభ్యధికమగ్నదత్తయం దేవదహాపనిషదీసరస్వతీ ॥౧॥ శ్రీనిధంనిధిమ
పారమర్థినామర్థితార్థపరివాసదీక్షితమ్ । సర్వభూతసుహృదందయా
నిధిం దేవరాజుధిరాజమాశ్శ్రయే ॥౨॥ నిత్యమిన్ద్రియపథాతిగమహః
యోగినామపిసుహృగంధియః । అప్యనుశ్రవశిరస్సుదగ్ధగ్రహంపాగ్నిమ

దురస్తికరిశైలమస్తకే ॥౩॥ వల్లికాశ్రుతిమతల్లి కామయీ యేనవల్లవి
తవిశ్వశాఖయా । స్వశ్రియాకరిగిరేరనుక్రియాం వప్తిమృష్టవరదంత
మాశ్రియే ॥౪॥ యంవగోక్షముపదేశతస్త్రియానేతినేతిపరపర్యుదా
సతః । వక్తియస్తమపరోక్షమీక్షయత్యేవతం కరిగిరింసమాశ్రియే॥౫॥
ఏషఈశఇతిర్థయం త్రియాభాగధేయ రహితేషుసోదిశేత్ । హస్తి
ధామనిననిర్ణయేతకౌదేవరాజమయమిశ్వరస్త్వితి ॥౬॥ పైకుదృష్ట్య
భినివిష్టచేతనాం నిర్విశేషసవిశేషతాశ్రియమ్ । సంశయంకరిగిరిన్నద
త్యసౌ తుజ్జవజ్జళగుణాస్పదేహరా ॥ ౭ ॥ న్యాయతర్కమునిముఖ్య
భాషితై శ్శోధితైస్సహకథంచనత్రయా । జోషయేద్ధరిమనం హసోజ
నాఽహస్తిధామసకలంజనంస్వయమ్ ॥౮॥ అద్భుతంమహదసీమభూమ
కం కించిదస్తికిలవస్తునిస్తులమ్ । ఇత్యఘోషియదిదు తదగ్రతస్తథ్యమేవ
కరిధామ్నిదృశ్యతే ॥౯॥ సంవదేతకిలయత్ప్రమాంతరైస్తత్ప్రమాణమి
తియేహిమేనిరే । తన్నతేహిబతమానతాంగతాహస్తినాద్యవరవస్తుని
త్రియా ॥౧౦॥ గుణాయత్తంలోకగుణు హిమతంమంగళపదంవిపర్య
స్తంహస్తిక్షితిధరపతేతత్త్వయిపునః । గుణాస్సత్యజ్ఞానప్రభృతయఉత
త్వద్గతతయాశుభీధూయం యతాఇతిహినిరణైష్వశ్రుతివశాత్ ॥౧౧॥
నిరాచాధంనిత్యంనిరవధినిరంచూనిరుపమంసదాకాన్తుశుద్ధం ప్రతిభ
టమవద్యస్వసతతమ్ । పరంబ్రహ్మాత్మతంశ్రుతికిరసి యత్తద్వరదలేప
రంరూపం సాక్షాత్తదిదమపదంవాఙ్మనసయోః ॥ ౧౨ ॥ ప్రశాన్తానం
తాత్త్వానుభవజమహానందమహిమ ప్రశక్తస్థైమిత్యానుకృతవితరంగా
ర్ణవదశత్ । పరంయత్తేరూపం స్వసదృశదడిద్రం వరదతత్త్రియావి
స్పృక్షంతీ పరనిరసనేశ్రావ్యతిపరమ్ ॥ ౧౩ ॥ నవక్తుంసశ్రోతుంసమని
తుమథోపాసిషియితుం నచద్రష్టుం శ్రీన్లుతదనునచభోక్తుంహిసుశ
కమ్ । పరంయద్వస్తాక్తుంసనువరదసాక్షాత్తదసిధోకథంవిశ్వస్త్వైత్వం
కరిగిరిత్రస్తిద్యసఇహ ॥ ౧౪ ॥ ప్రకృష్టంవిజ్ఞానం బలమతులమైశ్వర్య
ఖులం విమర్యాదం వీర్యంవరదపరమాశక్తిరపిచ । పరంలేజశ్శేతిశ్రీ

(౯)

శ్రీవరదరాజ స్తవః.

౬౫.

వరగుణపటం ప్రథమజంగుణానాం నిస్సీమాంగణనవిగుణానాం పృ
సవభూః ॥౧౫॥ గుణైష్వద్భిస్తేవైతైఃప్రథమతర మూర్తిస్తవబభౌ తత
స్త్రిస్తేస్తేషాంఙ్గియుగయుగైర్విత్రిభిరభూః|వ్యవస్థాయాచైషాంనను
వరద౯సా విషకృతివశాద్భవాన్ సర్వత్రైవత్వగణిత మహామృత గు
ణః ॥౧౬॥ కయంచైయాహీవై స్థితిరథకిలేచ్ఛావిహృతయే విభూతి
నాంమధ్యేసురసరతిరశ్చామవతరన్ | సజాతీయస్తేషామితతు విభవా
ఖ్యామపి భజన్కరీశత్వంస్థాగ్లో వరగుణగణై స్తాంస్థగయసి ॥ ౧౭ ॥
చరోవాప్యూహూవా విభవఉతవా గ్చ్వవతరణోభవాన్వాంతర్యామీ
వరవరదయోయోభవసినై | ససత్వంసన్నైశాన్వరగుణగణాన్ బిభ్రీ
దఖిలాన్ భజద్యోభాన్యేవంసతతమితరేభ్యస్తీవ్తరథా ॥ ౧౮ ॥
దయాక్షాంత్యాదార్యమ్రుదిమసమతా సౌహృదధృతిప్రసాద ప్రేమా
జ్ఞాన్ శ్రీతసులభతాద్యావరగుణాః|తథాసాందర్యాద్యాస్తవవరదరా
జోత్తమగుణావసీమానో సంఖ్యాఃప్రణత జనభోగంప్రసువతై ॥౧౯॥
అనన్యాధీనత్వంతవకిలజగురై వ్విడికగిరగిపరాధీనంతాంతుప్రణతపరతం
త్రంమనుమహే | ఉపాలంభోఽయంభోశ్రీయశివతసార్వజ్ఞ మపితేను
తోదోషంభక్తేష్విహవరదనైవాకలయసి ॥౨౦॥ పాణిపాదపదనేక్షణ
శబ్దైరమ్బజాన్యపదిశన్వరదత్వమ్ | బాహుభిస్తవీతి విశాలతమాలా
నాంజనంకరిరేరసిశృంగమ్॥౨౧॥ త్వాముదారభుజమున్న సమాయ
తకర్ణ పాశపరికర్తృగదంసమ్ | ఆయతాక్షమభిజాత కవాలం పారణీ
యతివరప్రదర్పజ్ఞే ॥౨౨॥ నీలమేఘనిభమజ్జనప్రజ్ఞ శ్యామకుంతలమనం
తశయంత్యామ్ | లబ్ధపాణిపదమమ్బుజనేత్రం నేత్రసాతుకరుకరీశస
దామే ॥౨౩॥ త్వకృదృక్పనిపిపాసతిజిహ్వ విహ్వలాశ్రవణవత్తరవృత్తైః|
నాసికాత్ప్రయికరీశతథేతి ప్రాప్నుయాంకథమిమాంసీద్దవస్థామ్ ॥౨౪॥
అధిరాజ్యమధికంభువనానామీశ తేపినునయసి-లమాళిః . | చూళికా
మణిసహస్రమరిచేర్హస్తీభూషణభవత్యుదయాద్రిః ॥౨౫॥ ఉద్ధరత్యుపరి
భ కజనానిత్యుర్ధ్వతాశ్రీయణసూచితశక్తిమ్ | ఉర్ధ్వపుష్కరితలకం

బహుమానాతి-ం విభర్షి వరదస్వలలాటే || ౨౬ || కర్ణి కాశవకరీశకీ
 పాకర్ణ భూషణము తాంసవిభూషా | అంసలంబ్యలకభూషణమాచూ
 మాససస్యమమవాపరికర్త || ౨౭ || పారిజాతవిటపానభితోయా పుష్ప
 సమ్పదుదియాత్కరినాథ | తాంవిడమ్బయతితావకబాహుష్వాతతాతు
 కటకాంగదలక్ష్మీః || ౨౮ || మధ్యమానచలఫేనిలస్థిప్రోదితక్షణదశాంగ
 మితాతేవక్షసిస్ఫురితమాక్తికహారేకాస్తుభశ్చకమలావకరీశ || ౨౯ || అజ్ఞ
 నక్షితిభృతోయదినామోపత్యకావరదహేమమయీస్యాత్ | తాదృశీ
 తవవిభాతితులక్ష్మీరాంబరీ బతవిడమ్బితవిద్యుత్ || ౩౦ || పరభాగమియా
 ద్రీవేస్తమిసా | వరదాద్యత్వయితగ్నిశామాయామః | గమితాతవవక్త్ర
 చిత్రభానోఽం పరభాగంసను కాస్తలీతమిసా || ౩౧ || ఉభయోరపి పక్ష
 యోస్తిధిర్యావిషమీభావనిరాసదాష్టమీతిఉపమానజసమ్పదహిసే
 న్దోర్వరదాభూద్భవతోలలాటలక్ష్మ్యోః || ౩౨ || అశకాచిచీర్నయాకి
 లాత్రాసుపరీచిక్షిషయాలలాటపట్టే | సువషీనికషీకృతాభ్యుహతేవర
 దస్యాదకృతత్వతస్తునైవమ్ || ౩౩ || శ్రవసశ్చదృశశ్చబ్దరూపగ్రహణే
 తేనహిజీవవద్యవస్థా | ఉభయోరభిలేక్షణక్షమత్వాద్వరదాతశ్చ ౧వ
 త్రాశయాద్యశౌతే || ౩౪ || కరుణారసవాహివీక్షణోర్శ్మేర్వరదప్రేమమయ
 ప్రవాహభాజః | తతతీర వనావలీఘ్రనౌదృక్పలసిన్ధోస్తవనానికైవసే
 తుః || ౩౫ || విభవం వివృణోతివిస్తృణోతే రుచమావిమగరుతే కృపా
 మపారామ్ | అభివర్షతి హర్ష మార్ద్రభావం తనుతే తేవరదైష దృష్టి
 పాతః || ౩౬ || అరుణాధరపల్ల వెలస స్తీవరదాసౌద్విజవన్ద్రచన్ద్రికాతే |
 అధివిద్రుమమ స్తసిస్తులాళీరుచమావిమగరుతేహిపుష్కరాక్ష || ౩౭ || స్త్రి
 తేనిర్మురికావినిష్పతంతీతవనక్షస్థలభూతలేవిక్రీణ్ణా | వరదప్రవిభర్తిహ
 రలక్ష్మీమపిముక్తావశికానదీవతజ్జా || ౩౮ || పరిషండిత రాస మండలా
 భిర్వరదాఘ్రతమభీష్టగోపికాభిః | అనువృత్తతదాతన ప్రహర్షాదివపు
 ల్లంహి కపోలయోయ్యగంతే || ౩౯ || ముఖమున్నగమాయతాక్షముద్య
 త్తినతదస్తూరుచిరాధరంగతభ్యు | లసదంసవిలమ్బికర్ణపాశం మయి

తేనిశ్చలమస్తుహ స్తినాథ॥౪౦॥పద్మయాగప్రణయరసాత్సమాసజంత్యా
 స్సంబాహుం సుబహుమతోభుజేనతేన । కాంనామాన్వభవదహూ
 దకాం తదాత్మే కంఠస్తేకరిగిరినాథకమ్బుకా న్తః ॥౪౧॥ సాయామాధ్య
 తపరిణధ్యయోభయోవా తాదృశ్యస్ఫుటమథవాచిశశ్చతస్రః । చత్వా
 రోవరదవప్రదా స్త్వదీయాభాస నైభుజపరిఘాస్తమాలనీలాః॥౪౨॥ఆ
 శ్లేషేవరదభుజాస్తవేంద్రిరాయా గోపీనా మభిమతరాస బన్ధనేవా । బ
 న్ధేవాముదమధికాం యశోదయాహేసంప్రాప్తాస్తవనవసీత మోషదో
 షాత్ ॥ ౪౩॥ సాలీయాభవవిటపాస్సపల్లవాగ్రాగ్రకల్లోలాభవ జలధే
 స్సవిద్రుమాగ్రాః । భోగింద్రాభవచఫణామణీద్ధవక్త్రాభాసంతే వరద
 భుజాస్తవారుకాగ్రాః ॥౪౪॥ అంభోదేస్త్వయమభిమన్థనంచకర్థతో
 ణీశ్రం పునరభిభాష్యసప్తరాత్రమ్ । సప్తాసాంవివలయసిస్తకణ్ఠముఞ్చై
 మామ్లానావరదతదాపిపాణయస్తే ॥ ౪౫ ॥ రింఖాతో వ్రజ సదనాఙ్గ
 ణేమకింతే గోయష్టిగ్రహణవశాన్నుగోపశాస్త్యామ్ । ఆలంబాద్ధయ
 నయసూత్రతోత్రయోర్వాహీనాం వదదతవారుణత్వ మాసీత్ ॥౪౬॥
 గర్వజ్ఞాస్సముచితశక్తయస్సదైవ త్వత్సేవానియమ జుషస్త్యదేక భో
 గాః । హేతీనామధిపతయస్సదాకిమేతాః శోభార్థంవరదవిభర్షిహర్ష
 తోవా ॥ ౪౭ ॥ కింధాతు ర్గగన విధాన మాతృకాభూదవ్విక్షుప్తే వరద వ
 రేణ్య యత్రనామ । పద్మయాముఖమథకాస్తుభశ్చజాతౌచంద్రారా
 పుడునికరాయతేతు హరిః ॥ ౪౮ ॥ అణ్డానాంత్యదుదరమామనంతిసం
 తస్థానం తద్వరదకథన్ను కార్యమస్య । మాహాత్మ్యంస్వత ఇహాయే
 మనూనమేషామృద్ధిస్సృన్తహిమకరీనహీతరేషామ్॥ ౪౯ ॥ సౌందర్యా
 మృత రసవాహచేగజస్యాదావర్తస్తవకిలవర్తనాభనాభిః । తత్పద్మంవ
 రదవిభాతి కాంతిమయ్యా లక్ష్మ్యస్తేనకలవపుర్ణుషోసుసద్మ ॥౫౦॥యా
 దామోదరభిరేనామదాతవాసీత్సదామాకిలకిణకారిణీబభూవ । తన్ను
 నంవరదవళిత్రయచ్ఛలేనత్వన్తద్వప్రథమవిభూషణీబభూవ॥ ౫౧॥ యా
 ద్యగ్నీజాఘ్నీతమవియద్రస్తుహ సీత జాతం తత్తాదృక్షంఫలతిహిఫలం

త్వయ్యపీతామహేతత్ | యస్తాదణ్డాధ్యుషిత ఉదరేతావకేజాయమా
 సంపద్దంపద్దానన కిలఫలత్వణ్డౌషణ్డానఖణ్డాన్ || ౫౨ || అణ్డేయజ్ఞేశ్వర
 కిలజనేక్వాప్యదర్శంవిమర్శంవిశ్వాధీశగీతమశ్రితంసర్గయంవర్ణయా
 మః | వ్యావక్రోశినవృషుసముదితాయానుపాశ్రిత్యతేపిబ్రహ్మద్వాస్తేవ
 రదజనితాస్తుందకంబారవిందే || ౫౩ || ముష్ణక్ కృష్ణప్రియనిజజనైర్జ
 య్యహయ్యజగదీనం దామ్నాభూమ్నావరదహియయాత్వం యశోదా
 కరాభ్యామ్ | బద్ధోబద్ధక్షుపణకరిణీంతాంకిలాద్యాపిమాతుగిప్రేష్టా
 గాత్రాభరణముదరాబంధనాశ్చింబిభర్తీ || ౫౪ || సౌందర్యాఖ్యాసరిదు
 రసివిస్తీర్యమధ్యావరుద్ధాస్థానాల్పత్వాద్విషమగతిజావర్తగర్తాభనాభిః
 ప్రాప్యసాప్రప్రప్రథిమజఘనంవిస్తృతాహస్తినాథసోమోభేదంభజతిభ
 వతగిహవదేశాపదేశాత్ || ౫౫ || రమ్భాస్తమ్భాగికరివరకరాగికారభాస్సా
 రభాజౌవేషాశ్లేషాలపిమరతకస్తంభముఖ్యాస్తులాఖ్యాః | సామ్యంస
 వ్యవ్వరదనదధుస్సర్వమురోస్త్యద్వారోవర్షవైశ్వర్యం దధతినత
 థా యావనారమ్భజృంభాత్ || ౫౬ || యాలేగాత్రెవరదజనితా కాంతి
 మయ్యాపగాభూత్తస్యాస్మాత్సోమోయుగళమిహయద్యాతిపాదప్రవా
 దమ్ | తజ్జాతోర్ధ్వగ్రమియుగమిహోద్భానుసీజానునీతేస్యామక్ష్మోర్వా
 కకుదయుగళంయావనైశ్వర్యనామ్నోః || ౫౭ || ప్రేష్టాఘ్రాతంకరిగిరి
 శిరోఽధోముఖీభావభాజోరంఘ్రిద్వంద్వాహ్వాయకమలయోర్దండకాం
 దాయమాన | అద్రిస్పర్శోద్భవసుఖతఉత్కంఠకే రోమహర్షాద్ద్రిష్టు
 ర్గృష్టిర్వరదకిమలంలంఘితుంజంఘికేతే || ౫౮ || భక్తానాం యద్వపు
 షిదహరం పణ్డితం పుండరీకంయచ్ఛాస్తానంవరద సతతాధ్యాసనా
 దాసనాబ్జమ్ | ఆమ్నాయానాం యదపిచశిరోయచ్ఛమూర్ధాశతాశే
 ర్హస్త్యద్రీర్వాకిమపిసుఖదం తేషుపాదాబ్జయోస్తే || ౫౯ || పద్మాగన్వి
 చ్యాంగుళిషు వరదప్రాంతతగికాంతిసింధో ర్వీచీపీథీ విభవముఖయా
 ప్సంభసాంబంభితాసు | విందన్నిండుగిప్రకేఫలనజాం సప్పదంకిమ్పదం
 తేఛాయా ఛద్మా నఖ వితతితాం లమ్భిత శ్శుమ్భిత స్సక్ || ౬౦ ||

[illegible]

సమయ సముద్భవశ్చ భక్తగిరః । సంభేద సంభవస్తే పితృనయతిపరేశ
తాంవరద ॥20॥ తాపత్రయీమయ దవానలదహ్యామాన మ్ముహ్యంత
మంత మవయంతమనంతనైవ । స్థాతుంప్రయాతుమపయాతువ సీతమీ
శహ స్తీశదృష్ట్యమృతవృష్టిభిరాభజేధాః ॥21॥ నానావిరుద్ధవిదిశాసు
దిశాసు చాపావాన్దైర్ఘ్యనోరథశతైర్మృగపద్మకృష్ణః । తస్మాద్దయో
రనుదిశస్పృహ ఏషసోహంనస్వస్తిహస్తిగిరినాథ నిశామయామి ॥23॥
పైనిర్భయోస్త్వవిసయోస్తియతస్తవదంఘ్రాలిపాస్సమలబ్ధవఃచేతసి
దుర్విసీతే । దుష్కర్తవర్త పరికర్తితఏషసోహ మగ్రేవరప్రదతవప్రల
పామిఃచిత్ ॥24॥ సవ్యాధిరాధిరవితుష్టిరఃస్థయోగ స్సావభీష్టభం
జన మమర్ష కరోనికర్షః । కృన్తన్తి సంతమిమాని మనోమదీయం హ
స్తీశనత్పదభిలాషనిధిప్రహణిః ॥25॥ విద్వేషమానమదరాగవిలోభమో
హా ద్యాజానఘామిరహమత్రభవేనిమజ్జః । నిర్వృంద్వనిత్యనిరవద్యమ
హాగుణంత్యాం హస్తీశకశ్యమృతు మీషేతుమీషీతుంవా ॥26॥ పుత్రా
దయశకథమమీమయిసంస్థితేస్య రిత్యప్రతిక్రియ నిరర్థకచిన్తనేన । దూ
యేనతుస్యమహం భవితాస్తికీదృగిత్యస్తిహస్తిగిరినాథమమర్షలేశః ॥
22॥ శంపాచలంబహుళదుఃఖమనర్థహేతు మప్రీయిత్యపివిమృష్టిషు
దృష్టకోషమ్ । దుర్వాసనాద్రథిమతస్సుఖమిన్ద్రియోత్థంహతుంనమేమ
తిరలంవరదాధిరాజ ॥27॥ బుద్ధాచనోచవిహితాకరణైర్నిషిద్ధసంసే
వనైస్తవదవచారశతైరసప్తైః । భక్తాగసామపిశతైర్భవతాప్యగత్యై
ర్హస్తీశవాక్తనుమనోజనితైర్వతోఽస్తి ॥28॥ త్వద్దాగ్యమస్యహిమమస్వ
రసప్రసక్తం తచ్చోరయన్నయమహం కిలచస్థలంప్రాక్ । త్వంమామకీ
నశతిమామభిమన్యసేన్తహస్తిశ సంశయనస్త మిమంవివాదమ్ ॥౨౦॥
భోగాభిషేధిశివాదిపదంచకించస్యాత్సామూతిరితియాకిలము క్తిరుక్తా
సర్వంతదూషజలజ్ఞాపమహంజుషేయ హస్త్యదినాథ తవదాగ్యమ
హారసజ్జః ॥౨౧॥ విషయవిధరప్రజ వ్యాకులేజననమరణచక్రసక్రాస్ప
రా ॥౨౨॥ తిరశరణోభవాత్థౌలుతన్వరదకరణమిత్యహంత్యాంవృణో ॥౨౩॥

శ్రీవరదరాజ స్తవః.

అకృతసుకృతకస్సుదుష్కృతరశ్శుభగుణలవలేశ దేశాతికః | అశుభగుణ
 పరస్సహస్రావృతోవరద ఉరుదయంగతింతావంప్రజోన్మదాను ॥ ౧ ॥
 రణవాగియం యోచితానభవతిబతసాపిధీపూర్వికా ఇతియదిదయావిష్ణుః
 తామయ్యహివావరదతవ భవేత్తతగిపాడిమి ॥ ౨ ॥ నిరవధిషుక్యతేమ
 చాగస్సప్తహిమతిరనుశయినీయదిస్యాత్తతః | వరదహిదయ సేనసం
 శేమ హేనిరనుశయధియో నాతా హైవయమ్ ॥ ౩ ॥ శరణనరణవాగి
 యంయాద్యమెనరదతదధికంనకించిన్తమ | సులభ మభిమతార్థదంసా
 ధనం తదయమవసరోదయాయాస్తవ ॥ ౪ ॥ విషయవిషయిణీస్పృహ
 భూయసీతవతువరణయో ర్నసాల్పాపిమే | వరదనసుభరస్త వైవత్వ
 హం యదుతతవవదస్పృహజన్తమే ॥ ౫ ॥ ఇయమిహమతిరస్తదుజ్జీవ
 నీవరదతవఖలుప్రసాదాద్యతే | శరణమితివచాపి మేనోచియాత్త్వమసి
 మయితతగిప్రసాదోన్ముఖి ॥ ౬ ॥ వరదయదిహవస్తువాఽఛాష్యహంత
 వచరణలాభావిరోధస్తతః | యచినభవతితచ్చదేహిప్రభోర్ముడితి విత
 రపాదమేవాన్యథా ॥ ౭ ॥ తదపికిమపిహంతదుర్వాసనాశతవినశతయా
 యదభ్యర్థయే | తదతులదయసార్వభౌరప్రదప్రవీతరవరదక్షమామ్భాని
 ధే ॥ ౮ ॥ ప్రియమితరదధాపి వాయద్యధావితరసివరదప్రభోత్వంహి
 మే | తదనుభవ నమేవయక్తం హిమేత్వయి నిహితభరోన్స్థిసోహం
 యతః ॥ ౯ ॥ యథాసియావాససియోసియద్గుణగ కరీశయాద్యభివో
 యదింగితః | తథావిధంతావహమభక్తిదుర్గ్రహం ప్రపత్తివాచైవసీ
 షీతుంవృణో ॥ ౧౦ ॥ అయేదయాశోవరదక్షమాసిధే విశేషతోవిశ్వజనీన
 విశ్వద | హితజ్ఞ సర్వజ్ఞసమగ్రశక్తిక ప్రసహ్యమాంప్రాసయదాస్యమే
 వతే ॥ ౧౧ ॥ స్వకైర్గితై నైస్సన్పరితైస్సన్పదేదనా ద్భజంతియేత్వాం
 త్వయిభక్తితోఽథవాకరీశతేషామపితాపకీదయా తథాత్వక్వతైస్సవతు
 మేబలంమతమ్ ॥ ౧౨ ॥ యచిత్వభక్తోప్యగుణాపినిష్క్రియో నిరుద్యమో
 నిష్కృత దుష్కృతోనచ | లభేయపాదో వరదస్ఫుటాస్తతగిక్షమాద
 యాద్యాస్తవమంగళాగుణాః ॥ ౧౩ ॥ విలోకనైర్విభ్రమతైరపిభ్రువో

స్థితామృతైః సింహితమంగళైరపి । ప్రచోదితస్తేవదప్రహృష్టధీః కదా
విధాస్యే వరివస్యనంతవ ॥ ౯౬ ॥ వివిశ్యవిశ్వేన్ద్రియవర్షకర్షణీర్నన
స్థతేనిత్యనిఖాతనిశ్చలాః । సుధాసఖిర్హస్తీపతేసుశీతలాగిరశ్శృంగస్యా
శ్శృంగుయామతానకీః ॥ ౯౭ ॥ అశేషదేశాఖిలకాలయోగినీ షష్టహంత్యవ
స్థాస్వఖిలాస్వనస్యధీః । అశేషదాస్యైకరతిస్తదాచరన్ కరీశవర్తేయస
దాత్వదన్తిక ॥ ౯౮ ॥ ఇమంజనంహంతకదాభిషేత్యతే శ్వదక్షిణద్యౌర్వర
దశ్రమాపహా । అకృత్రిమప్రేమరసపవాహజా విస్మయవీక్షణవీచి
సంతతిః ॥ ౯౯ ॥ సదాతనత్రేపితదాతనత్వవన్నవీ భవప్రేమరసప్రవా
హయానిషేవితంత్యాంసతతోల్కయాశ్రియాకరీశపశ్యేమవరశ్చతంస
మాః ॥ ౧౦౦ ॥ సమాహితైస్సాధుసనందనాదిభిః సుసుమర్లభంభక్తజనైర
దుర్లభమ్ । అచింత్యుత్పద్యుత్పదప్రతర్కజం వరప్రదత్వత్పదమాల్న
యాంకథమ్ ॥ ౧౦౧ ॥ రామానుజాఙ్గి శరణోస్తి కులప్రదీప స్తావసీత్స
త్సయామునమునేస్సదనాథవంశ్యః । వంశ్యగిపరాః కుశమునేస్సచసోపి
దేవ్యాదాసస్తవేతివరదాస్తి తవేక్షణీయః ॥ ... ॥ ౧౦౨ ॥

ఇతి శ్రీ హరితకులతిలక శ్రీవత్సాంక మిత్రకృతిః

శ్రీవరదరాజస్తవ స్సమాప్తః.

శ్రీవత్సచిహ్నుమిత్రకృతిః పంచమస్తవేమ

శ్రీసుందరబాహుస్తవ ప్రారంభః.

శ్రీవత్సచిహ్నుమిత్రేభ్యోనమః క్తిమధీమహే ।

యదుక్తయస్త్రయాకణ్ఠేయా నిమగ్నశరణాశ్రితామ్ ॥

శ్రీమన్తాహాచరణౌ సమాశ్రితోహం శ్రీరామావరజ మునీన్ద్రుభ
బోధః । సర్భీకస్తతఃకాసుందరౌరు బాహుస్తావ్యేతచ్ఛరణవిలోక
నాభిలాషీ ॥ ౧ ॥ సుందరాయతభుజంభజామహే వృక్షషడ్జమయవది
మాస్థితమ్ । యత్రసుప్రథితనూపురాపగాతీర్థమర్థితఫలప్రదంవిదుః ॥ ౨ ॥

క్వచిత్తవీరితగామినీక్వచనమన్దమన్దాలసాక్వచిత్తనీలితవిహ్వలా క్వచ
 నశేనిలాశారవాః పతంత్యపికిలక్వచిద్వ్రజితినాపురాహ్వనదీసుసున్ద
 రభుజాహ్వయంమధునిపీయమత్రాయథా ॥ ౩ ॥ ఉదధిగమన్దరాద్రి మధి
 మన్దన లబ్ధపయోమధురరసేన్ద్రిగోహ్వసుధసున్దరదోశపరిఘమ్ | అశరణ
 మాద్యశాత్తశరణంశరణార్థి జనప్రవణధియంభజేమతరుషణ్డమయాద్రి
 పతిమ్ ॥ ౪ ॥ శశిధరర్జిణ్ణాధ్యశిఖముచ్చిఖరక్షకరంతిమిరనిభప్రభూతతరు
 షణ్డమయంభ్రమదమ్ | వనగిరిమావసన్తమపయామిహరింశరణం భిదు
 రితసప్తలోకసువిశృంభలశజ్జరవమ్ ॥ ౫ ॥ యత్తుజ్జశృంభ వినిషణ్ణేసురాజ్జనా
 నాం న్యస్తోర్ధ్వప్రత్యక్షముఖమన్దన మణ్డితానామ్ | దర్పణ్యభూద్ధృత
 మపాజ్గృతశాజ్గృతపృథం తద్దామసున్దరభుజస్యమహాన్ వనాద్రిః ॥ ౬ ॥
 యదీయశిఖరాగతాంశశికలాంతుశాఖామృగానిరీక్ష్యహర శేఖరీభవన
 మామృశంతస్తతః : స్పృశన్తినహిదేవతాం తరసమాశ్రితేతిస్ఫుటంస
 పవసుమహతరువ్రజగిర్గృహం శ్రిపతేః ॥ ౭ ॥ సున్దరదోర్ద్రివ్యాజ్జాలమ్భ
 నకాతరవశానుయాయినీకరణీ | ప్రణయజకలహసమాధిర్యత్రవనాద్రి
 స్సపవససున్దరదోష్ణః ॥ ౮ ॥ సవససాన్దర్యనిధేర్ధృతశ్రియో వనాచలోనా
 మసుధామయత్రహిః భుజజ్జరాజస్యకులస్యకారవాన్మఖణ్డితాఃకుణ్డలిన
 శ్శిఖణ్డిభిః ॥ ౯ ॥ వృషగిరి రయమచ్యుతస్య యస్మిన్ సవమత మలజ్జయి
 తుంపరస్పరేభ్యః | ఖగపతిచరణౌఖగాశ్యవంతే భుజగవతే ర్భుజగాశ్చ
 సర్వవీన ॥ ౧౦ ॥ హరికులమఖిలం హనూమదక్షిం సవకులపజామ్భవ
 తస్తథైవభిల్లాః | నిజకులపజటాయుషశ్చగృధ్రాస్సవకులపతేశ్చగజా
 గజేన్ద్రినామ్నః ॥ ౧౧ ॥ వకుళధరసరస్వతీవిషక్తసర్వరస భావయుతా
 సుకిన్నరీమ | ద్రవతిదృషదపిప్రసక్తగానాస్విహవనశైలతటేషుసున్దర
 స్య ॥ ౧౨ ॥ భృగ్వీగాయతిహంసతాలనిభృతం తత్పుష్పతీకోకిలా పృథ్వా
 యత్యథవల్లితల్లజముఖా దాసమధుస్యన్దతే | నిష్పన్దస్తి మితాఃకుర
 జ్జతతయశ్శితశ్శిలానైకతంసాయాహ్నేకిలయత్రసున్దరభుజాతస్త్రివ
 నతూచర ॥ ౧౩ ॥ పీతామ్బరంవరదశీతల దృష్టిపాత మాజానులమ్నిభుజ

మాయతకర్ణ హాశమ్ । శ్రీమన్మహావనగిర్ద్వనివాసదీక్షంలక్ష్మీధరం కీమ
 పి వస్తుమమాపిరస్తు ॥౧౪॥ జనిజీవితవ్యయవిముక్తయోయతో జగతా
 మితి శ్రుతిశిరస్సుగీయతే । తదిదంసమస్తదురితైకభేషజం వనశైలసం
 భవమహంభజేమహి ॥౧౫॥ సద్భక్తిహృత్త పద్మేస్త్రయా శిరసియోనా
 రాయణోక్త్యాతథా వ్యాఖ్యాతోగతిసామ్యలభవిషయానగ్యత్వ భోధో
 జ్వలైః । నిస్తుల్యాధికమద్వితీయ మమృతం తంపుణ్డరీకేక్షణం ప్రారూఢ
 శ్రియమాశ్రియే వనగిరేకకంజోదితంసుందరమ్ ॥ ౧౬ ॥ పటంవిశ్వస్యా
 శ్మేశ్వరమితివరంబ్రహ్మపురుషగి పరంజ్యోతిస్తత్త్వం పరమితిచనారా
 యుణ్యతి । శ్రుతిర్బ్రహ్మేశాదీం స్తదుచితవిభూతింస్తు గృణతీ యమా
 హారూఢశ్రీస్సవనగిరీధామావిజయతే ॥ ౧౭ ॥ పృథివ్యాద్వాత్మాంతంని
 యమయతియస్తత్త్వనికరంతదస్త్ర్యామీతద్వపురవిదితస్తేన భగవాన్ ।
 సపిషన్దైవ్యశ్వర్యంనవిజహదశేషంవనగిరింసమధ్యాసీనోనోదిశతుహృద
 యంసుందరభుజః ॥౧౮॥ ప్రత్యగాత్మసికదాప్యసంభవద్భుమభూమిమ
 భివక్తియంశ్రుతిః । తంవనాద్రీనిలయం సుసుందరంసుందరాయత భుజం
 భజామహే ॥ ౧౯ ॥ వస్తేయ సుందరభుజం భుజగేంద్రభోగ సక్తం మ
 హావనగిరి వ్రవణప్రవీణమ్ । యంతంవిదుర్దహరమష్టగుణోపజుష్టమా
 కాశమాపనిషదీమసరస్వతీమ॥౨౦॥ చుత్సావ్యయ త్తస్వరూపస్థితి కృతిక
 నిశేచ్ఛానియామ్యస్వశేషానంతాశేషప్రసంపన్నత ఇహచిదివాచిద్వపు
 ర్వాచిశబ్దైః । విశ్వైశ్చబ్దైః ప్రవాచ్యోహతవృజినతయానిత్యమేవాన
 నద్యాస్తం వందేసుందరరాహ్వం వనగిరినిలయం పుణ్డరీకా యతాక్షమ్॥
 గుణజంగుణినోహిషజ్య శత్రవంప్రమితంప్రత్యతయత్స్వరూపక్షేత్రతమ
 నంతసుఖావబాధరూపం విమలంసుందరచాహుమాశ్రయాశః॥౨౧॥ అ
 తిపతితావధిస్వయహేమాసుభవప్రభవత్సుశక్తతని స్తరజ్జలగీయితనిత్య
 దశమ్ । ప్రతిభలమేవహేయకరస్య సదాప్రతిమంహరిమిహసుందరా
 హ్వముపయామివనాద్రీతతే ॥౨౩॥ సదాషాఢ్మణ్యాజ్యేష్ఠపుణులబల
 విజ్ఞానశకనప్రభావీరైశ్చైవరైర్వరవధివిధురై రేధితదశమ్ । ద్రుమ సోమ

యోభృత్పరిసరమహూద్యానముదితం ప్రపద్యేభ్యారూఢశ్రియ మిహ
 మహంసుందరభుజమ్ ॥ ౨౮ ॥ సౌశీల్యాగ్రిత వత్సలత్వమృదుతాసౌహార్ద
 సామ్యార్జవైర్దైర్ఘ్యసై ర్యనువీర్యశౌర్యకృతతా గాంభీర్యచాతుర్యకైః ।
 సౌస్త్ర్యాంచితసౌకుమార్యసమతాలావణ్యముఖై ర్యుగైర్దేవశ్చైతరుష
 ఙ్గాజైలనిలయో నిత్యంస్థితస్సుందరః ॥ ౨౯ ॥ ఏషైష్వర్యగుణస్యవిప్రజ
 ప్తివై లోకోత్తరంస్వాశ్రయం కుర్యాత్తాదృశవై భవై రగణితై ర్నిసీమ
 భామాన్వితైః । నిత్యైర్నిత్యగుణై స్తతోఽధికశుభస్యైకాస్పదాత్కాశ్ర
 యైరిత్యం సుందర బాహుమస్తీశరణంయతో వనాదీశ్వరమ్ ॥ ౩౦ ॥ స
 దానమ స్తంజగదీక్ష తేహీయగప్రత్యక్షదృష్ట్యాయుగపద్భువాస్వతః । స
 ఈదృశజ్ఞాననిధిర్నిధిస్తనస్సిహ్లాద్రికుంజేమచకా స్తిసుందరః ॥ ౩౧ ॥ ఐశ్వ
 ర్యతేజోబలవీర్యశక్తయఃకీర్తిగ్విధాస్సుందరబాహుసంశ్రయాః । యో
 సౌజగజ్జన్మలయస్థితక్రియాస్సజ్జల్పతోఽల్పదుపకల్పయత్యజః ॥ ౩౨ ॥ య
 త్కల్పాయుత భోగతోపి కృతాం యాయాన్న తావత్ఫలం యేషేష్వర
 స్యతథావిధైస్సతతజై రంహూభిరుత్సృషభిః । అస్తాదావిహ సంస్మృతా
 వుపచితైశ్చన్నంసునున్నంజనంసన్నత్యాక్షమతేక్షణాద్వనగిరిప్రస్థపీఠ
 స్సుందరః ॥ ౩౩ ॥ యజ్ఞాతీయో యాదృశో యత్స్వభావః పాదచ్ఛా
 యాం సంశ్రితో యోపి కోపి । తజ్జాతీయ స్తాదృశ స్తత్స్వభావ స్త్వి
 ష్యత్యేనంసుందరోవత్సలత్వాత్ ॥ ౩౪ ॥ నిహీనోజాత్యావాభృశమకుశ
 లై ర్వాన్వచరితైః క్రమమావై యగిశ్చిద్భహుత్పలమపిన్యాదగుణతః ।
 భజ స్తంతంపశ్యేద్భుజగపతినాతుల్యమపియోవనాద్రిప్రస్థస్థస్సమమశర
 ణంసుందరభుజః ॥ ౩౫ ॥ ఏకైకమంగళగుణానుభవాభిసంధమీదృక్త్వి
 యానితిచసుందరదోష్టికృష్టే । లేయేశతంతిత్వనియంతమచాశ్శ్చుతి
 హైన్ద్రైవై షవాజ్జనసగోచరఇత్యుదాహ ॥ ౩౬ ॥ అబ్జపాద మరవింద
 లోచనం పద్మపాణితలమంజనప్రభమ్ । సుందరోరు భుజ మిన్దిరాపతిం
 వన్దిషీయవరదంవనాద్రిగమ్ ॥ ౩౭ ॥ కనకమరతకాంజనద్రవానామద
 నసముత్థితసారమేలనోద్ధమ్ । జయతికిమపిరూపమస్యతేజోవనగిరి సంద

నస్తున్నోరుచాచాః ॥ ౩౪ ॥ కిన్నస్వయంస్వాత్మవిభూషణంభవన్తు
సావలజ్ఞాన ఇతీరితోజనైః । వర్ధిష్ఠుబాలద్రుమషడ్జమణ్డీతం వనాచ
లంవాపరితగిప్రపాతయన్ ॥ ౩౫ ॥ సుఖస్పర్శైర్నిత్యైకకుసుమసుకు
మారాంగసుఖదైస్సుసాగంధైర్నివ్యాభరణగణదివ్యాయుధగజైః । అల
జ్ఞానైస్సర్వైర్నిగదితమలజ్ఞానఇతియస్సమాఖ్యానంధస్తేనవనగి
రినాథోఽస్తుశరణమ్ ॥ ౩౬ ॥ మకుటమకుటమూలోత్తంసచూచాలలామ
స్వలకతిలకమాలాకుణ్డలైస్సోస్థిర్ధవళుండైః । మణివరవనమాలాహరికే
యూరకజ్జైస్త్రిలసికటకకాశ్చీనూపురాద్యైశ్చభూమైః ॥ ౩౭ ॥ అసిజలజ
రథాంగైశ్శృంగైకౌమోదకీభ్యామగణితగుణజాలైరాయుధైరవ్యథా
వైః । సతతవితతశోభంపద్మనాభంవనాద్రోరువవనసుఖలీలం సుంద
రంవన్దిషీయ ॥ ౩౮ ॥ అజానజన్వగతబద్ధురగద్ధలుబద్ధభ్రామ్యద్విదగ్ధమ
ధుపాశిసదేశకేశమ్ । విశ్వాధిరాజ్యపరిబర్హకీరీటరాజంప్రైసుందరస్య
బతసుందరముత్తమాజ్ఞమ్ ॥ ౩౯ ॥ అన్ధంతమస్తిమిరనిర్మితమేవయత్స్య
త్తత్సారసాధితసుతంత్యతివృత్తవార్తమ్ । ఈశస్సకేశవగిరేరభశాశి
జాలం తత్తుల్యకుల్యమధుపాధ్యమహావనస్య ॥ ౪౦ ॥ జుష్టాష్టమికజ్వల
దిందుసన్నిభంధ్యతోర్ధ్వపుణ్డ్రంవిలసద్విశేషకమ్ । భూమ్నాలలాటంవి
పులంవిరాజతే వనాదినాథస్యసముచ్చితశ్రియః ॥ ౪౧ ॥ సుచారుచా
పద్వయవిభ్రమం భ్రువోర్యుగంసునేత్రాహ్వసహస్రపత్రయోః । ఉపా
న్తగంవామధుపావళీయుగంవిరాజతే సుందరబాహుసంశ్రయమ్ ॥ ౪౨ ॥
అదీర్ఘమప్రేమదుఃఖమక్షణోజ్వలంనచోరమన్తకరణస్యపశ్యతామ్ । అ
కుబ్జచుబ్బునుకథంబిదర్శనంవనాదినాథస్యవిశాలయోర్ద్వశోః ॥ ౪౩ ॥ ప్ర
శోఽప్యతప్రేమసారామృతరసచుకుప్రక్రమప్రక్రియాభ్యాం నిశ్చిప్తా
లాకితోర్ద్విప్రసరణముషితస్వాత్రకాంతాజనాభ్యామ్ । విశ్వోత్పత్తిప్ర
వృత్తిస్థితిలయకరజైకాంతశాస్త్రక్రియాభ్యాం దేవోఽలజ్ఞాన
నామావృషగిరినిలయోవీక్షతామీక్షణాభ్యామ్ ॥ ౪౪ ॥ ప్రేమా
మృతౌఘపరివారమహాక్షిణిస్థమధ్యేప్రబద్ధసమదక్షిణతసేతుకలా

ఋజ్వీసుసుందరభుజస్యవిభాతినాసా కల్పద్రుమాంకుర సింధావనశైల
భర్తుః ||౪౫|| వ్యాభాషితాభ్యధికనందనభద్రనర్ధిమస్తస్మితామృతపరిస్రవ
సంస్తవాఢ్యమ్ | ఆభాతివిదుమసమాధరమాస్యమస్య కేవల్యసుందర
భుజస్యవనాద్రిభర్తుః ||౪౬|| యశోదాఙ్గుల్యగ్రోన్నమితచుబుకాఘా
ణముదితౌ కపాలావచ్యాపిహ్యనుపరతతద్ధర్మగమకౌ | విగాజేలేవిష్వ
గ్వితతసహకారాసవరసప్రమాద్యద్భృగ్జ్ఞాఢ్యద్యుమవనగిరే సుందర
మాదేః ||౪౭|| వ్యాలమ్బికుణ్డలముదగ్రసువర్ణపుష్పనిష్పన్నకల్పలతికా
యమశానుకారమ్ | యత్యర్థపాశయుగళంనిగళంధియాంవసోస్థియం
సుసుందరభుజోవనశైలభూషాః||౪౮|| సదంససంసంజితకుంజశాన్తి
కావతీర్ణకర్ణాభరణాఢ్యకన్ధరః | సుబన్ధురసకన్ధనిబన్ధనోయువాసుసుం
దరసుందరదోర్విజాతే ||౪౯|| పూర్ణగూఢభుజజత్రుముల్లసత్కముక
న్దరధరంధరాధరమ్ | వృక్షషడ్జమయభూభృతస్తటే సుందరాయతఘ
జంభజామహే ||౫౦|| మందరభ్రమణవిభ్రమోద్భటా సుందరస్యవిలస
న్తచాహవః | కన్దిరాసమభినందభన్దనాశ్చందనాగరువిభూషభూషి
తాః||౫౧|| జ్యోతిశాంకపరికర్తధర్మిణాభాన్తిసుందరభుజస్యచాహవః|
పారిజాతవిటపాయితర్థయః పార్థితార్థపరిదానదీప్తితాః || ౫౨ ||
సాగరామృతమాలకానవ శ్యామశర్థయఉదారపీవరాః | శేషభోగ
పరిభోగభాగినస్తన్నిభావనగిరిశితుర్భుజాః ||౫౩|| అహమహమికాభా
జోగోవర్ధనోధృతినర్తణప్రమథనవిధావధేర్లబ్ధప్రబన్ధసమాక్రియాః|
అభిమతబహుభావాః కాన్తాభిరంభణ సంభ్రమేవనగిరిశతే ర్భావః
శృంభన్తిసుందరదోర్వారైః ||౫౪|| శ్రీమద్వనాద్రీపతిపాణితలాబ్జయుగ్మ
మాయాఢ్యయోర్విమలశఙ్ఖరథాఙ్గయోస్తు | ఏకోబ్జమాన్ధిత ఇవోత్తమ
రాజహంసః పర్వప్రియోరకృతతస్మిన్ద్యోతీయః ||౫౫|| లక్ష్మ్యేః
పదంకాస్తుభసంస్కృతంచ శ్రీవత్సభూమిర్విమలంవిశాలమ్ | విభాతివ
త్తోవనమాలయాఢ్యం వనాద్రినాథస్యసుసుందరస్య ||౫౬|| సౌన్దర్యా
మృతసారఘరపరివాహా వర్తగర్తాయితంయాతకీర్ణవిరిక్ణ సమ్మ

వనభూమ్యుమ్భాజసమ్భాతిభూః | నాభిశ్చమ్భుతికుమ్భుకుమ్భునిభుర్భూత
 స్తనస్వరవధూ సమ్భుక్తదుగ్రవషణ్ణశైలవసతేరారూఢలక్ష్మ్యహరేః |
 ౫౭ || సుందరస్యకిలసుందరదాహేశ్శీమహతరుననాచలభర్తుః | హ
 న్తయత్రనిసన్తి జగన్తిప్రాపితక్రశిమతత్తనుమధ్యమ్ || ౫౮ || విష్ణుడుష్ట
 మధుక్తైటభకీబా హస్తీహస్తయుగళాభసవృత్తా | రాజితగక్రవక్యశౌ
 చసమారూసుందరస్యవనభూధరభర్తుః || ౫౯ || యావనవృషకకుదోఢ్యే
 ద నిభంజితరాంభాతివిభోరు భయంజాను శుభాకృతికమ్ | సుందరభు
 జనామ్నోమన్ద్రమథితాధేశ్వన్దనతరు విలసత్సుందరవృషభవతేః || ౬౦ ||
 అథోముఖస్యస్త పదారవిన్దయో రుదంచితోదాత్త సునాళ సన్నిభే |
 విలంఘ్యజంఘేక్వసురంహతోదృశౌవనాద్రినాథస్యసుసుందరస్యమే || ౬౧ ||
 సుసుందరస్యాస్య పదారవిన్దే పాదారవిన్దాధికసౌకుమార్యే | అతోన్య
 థాతేనిభ్యయాత్కథంసు తదాసనంనామసహస్రపత్రమ్ || ౬౨ || సౌంద
 ర్యమార్దవసుగంధీరసప్రవాహైరేతేహిసుందరభుజస్యపదారవిందే | అ
 మ్మోజడమ్భుపరిరమ్భుమభ్యజైస్తాం తద్వైపరాజితమమే శిరసావిభ
 ర్తి || ౬౩ || ఏతేతేబలసుందరాహ్వయజువగి పాదారవిందేశుభే యన్ని
 ర్నేజ సముత్థితత్రిపథగా స్తోత్రస్సుకించిత్కిల | ధత్తైసౌశిరసాధుగ్రవస్త
 దపరం స్తోతోభవానీపతి ర్యస్యాశ్చాళక నందికేతి నిజగుర్నామైవమ
 న్వర్థకమ్ || ౬౪ || అమ్నాయకల్ప లతికోత్థసుగంధిపుష్పం యోగీన్ద్రహార్ద
 సరసీరుహరాజహఃసమ్ | ఉత్పక్వధర్మసహకారఫలప్రకాణ్డం వందే
 సుసుందర భుజస్యపదారవిందమ్ || ౬౫ || సుసుందరస్యాస్యతువామనా
 కృతేగి క్రమత్రయప్రార్థినిమానసేకిల | ఇమేపదేతావదిహాసహిష్టు
 నీవిచక్రమాత్రైతిజగత్పదద్వయే || ౬౬ || సౌందర్యసారామృతసింధువీచి
 శ్రేణీషు పాదాంగుళినామికాసు | న్యక్ట్రాశ్చోదన్ద్ర శ్రియమాత్మకా
 న్త్యానభావశీకుంభతిసుందరస్య || ౬౭ || యోజాత్రక్రశిమామలీచశిరసా
 సంభావిత శ్చమ్భునాసోయంయచ్చరణాశ్రియాశశధరోనూనంసఖవ్యా
 జతః | పూర్వత్వం విమలత్వముజ్జ్వలతయా సార్ధంబహుత్వంతథాయా

త స్తంతరువద్దశైలనిలయం వందామహేసుందరమ్ ||౬౮|| యస్యాగక
 టాక్షణమనుక్షణమీశ్వరాణా మైశ్వర్యహేతురితి సాక్ష్యజనీనమేతత్ |
 శ్రీసేతిసుందర నిషేవణతో నిరాహుస్తాస్వహిశ్రియశ్చియ ముదా
 హురుదారవాచః ||౬౯|| దివ్యాచిన్త్య మహద్భుతో త్రమగృణై స్తారు
 ణ్యలావణ్యక ప్రాయైరద్భుత భావగర్భసతతా పూర్వప్రియై ర్విభ్రమైః |
 రూపాకారవిభూతిభిశ్చసదృశీం నిత్యానపేతాంశ్రియం నీశాంభూమి
 మపిదృశీంరమయితానిత్యంవనాదీశ్వరః ||౭౦|| అనోన్యచేష్టితసిరిక్షణ
 హర్దభావ ప్రేమానుభావమధురప్రణయప్రభావః | ఆజస్రనవ్యతరది
 వ్యరసానుభూతిస్తాస్వోప్రేయసీంరమయితావనశైలనాథః ||౭౧|| సుం
 దరస్యవనశైలవాసిన్ భోగమేవ నిజభోగమాభజన్ | కేషపష ఇతిశే
 షతాకృతేగప్రీతిమానసాపతిస్స వినామని ||౭౨|| వాహనాసనవితాన
 చామరాద్యాకృతిగళగపతిస్త్రయీమయః | నిత్యదాస్యరతిరేవయస్య
 వై హ్యేషసుందరభుజోవనాద్రిగః ||౭౩|| వనాద్రినాథస్య సుసుందర
 స్యవై పృథు క్తశిష్టాశ్శతసైన్యసత్పతిః | సమస్తలోకైకధురంధరస్సదా
 కటాక్షపీఠోఽస్యచసర్వకర్తసు ||౭౪|| ఛత్రచామరముఖాగపరిచ్ఛదా
 స్సూరయగపరిజనాశ్చవైశ్యగాః | సుందరోరు భుజమింధతై సదా జ్ఞా
 నశక్తిముఖనిత్యసద్గుణాః ||౭౫|| దాష్టరనాథగణనాథతల్లజాగి పారిష
 ద్యపదభాగినస్తథా | మామకాశ్చ గురవః పురాతనా సుసుందరంవన
 మహీధ్రగంశ్రితాః ||౭౬|| ఈవృశైఃపరిజనై గపరిచ్ఛదైర్నిత్యసిద్ధనిజభో
 గభూమిగః | సుందరోవనగిరేస్తటేషు వైరజ్యతేసకల దృష్టిశాచరః ||
 ౭౭|| ఆక్రీడధూమిషుసుగంధిషుపాష్పికిషు వైకుంఠధామని సమృద్ధిషు
 వాపికాసు | శ్రీమల్లతాగృహవతీషు యథాతత్తైవలక్ష్మీధరస్సజతిసిహ్న
 గిరేస్తటేషు ||౭౮|| ఆనందమన్దిర మహామణిమంటపాస్తగ్లక్ష్మ్యాభువా
 న్యహివతా సహనీళయాచ | నిస్సంఖ్యనిత్యనిజపివ్యజనై కసేవో నిత్యం
 వసన్సజతిసుందరదోర్వనాద్రా ||౭౯|| ప్రత్యర్థినిత్రీగుణకప్రకృతేఽసీ
 మి వె కుంతదామసివ రామ్యరనామినితై | నిత్యంవనకాపరమసత్త్వమ

యోపతీతయోగీంద్రవాఙ్మనస ఏషహరిర్వనాదౌ ||౧౦|| లోకాంశ్చతుర్ద
 శదనత్రి-లసుందరస్య వజ్రీగుణోత్తరిత సప్తవృత్తీదమృజ్జమ్ | అండా
 నిచాస్యసునదృంశి పరశ్శతానికీడావిధేరిహ పరిచ్ఛదతా మగచ్ఛన్ ||
 ౧౧|| సురనరతిర్యగాదిబహుభేదకభిన్నమిదం జగదభచాండ మండవర
 తానిచసప్తతథా | గుణపురుషోచముక్తపురుషోఽప్యవనాద్రిపతేరుప
 కరణానినర్తవిధయేవిభజంతివిభోః ||౧౨|| జ్ఞానిసస్సతతయోగినస్తుయే
 మందరాక్ష్యైః పరభక్తిభాగినః | ముక్తిమోక్ష్య పరమాంపరేపదేనిత్యక్తి
 ష్కారపదంభజన్తితే ||౧౩|| దేవస్యసుందరభుజస్యవనాద్రి భర్తుర్ద్వైశీల
 వత్సమథవాళితవత్సలత్వమ్ | ఐశస్వభావమజహద్భిరిహంవతారైర్మోఽ
 లంచకారజగదాళితతుల్యధర్మైః ||౧౪|| సిహ్వాద్రినాథతవవాఙ్మనసాతి
 వృత్తం రూపంతస్వతీన్ద్రియముదాహరహస్యవాణీ | ఏవంచనత్వమిహచే
 త్సమవాతరిష్యస్తజ్జ్ఞానభక్తివిధయోద్యముధాభవిష్యత్ ||౧౫|| యేభ
 క్తాభవదేకభోగమనసోఽనన్యాత్మసంజీవనాస్తత్సంశ్లేషణ తద్విరోధిని
 ధనాద్యర్థంవనాదీశ్వర | మధ్యేఽద్దంయదవాతరస్సురనరాద్యాకారది
 వ్యాకృతిస్తేనైవత్రివశైర్నైశ్చసుకరంస్వపార్థి తపార్థనమ్ || ౧౬ ||
 శ్రీమన్మహావనగీరశవిభీషయోస్తేమధ్యేతువిష్ణుః | తియగిప్రభమావతా
 రః | తేనైవచేత్తవమహిమ్నిజనాగి కిలాంధాస్తవస్తత్సృజభావమవగ
 మ్యకథంభజేయుః || ౧౭ || హేదేవసుందరభుజత్వమిహండమధ్యేసౌల
 భ్యతోవిసదృశంచరితంవహిమ్నుః | అంగీకరోషియదితత్రీసురైరమిభి
 సాస్మామ్భాక్షిక్రౌ పరిపాలనమేవసాధు ||౧౮|| ఇహంవత్సర్యవనాద్రినాథతే
 నిగూహతస్తవస్తహిమానమైశ్వరమ్ | ఉమాపతేఃకింవిజయఃప్రియంకరగి
 ప్రియంకరావేంద్రజిదస్త్రిబంధనా || ౧౯ || పుచ్ఛోఽశ్చచ్ఛనమూర్ఛనో
 ద్ధతిఘతవ్యాసత్తితావర్తవత్సంవర్తాన్తన నీరపూరవిలుత త్పాతీన దివ్యా
 కృతేః | సిహ్వావీరనవైధవంతవకథం సావలక్షమాలత్యుతే పద్మాక్షస్య
 జఘ్నుశ్చతోపివిభవం లక్ష్మీధరాధోక్షజ ||౨౦|| సాచలావటతటాకదీర్ఘ
 కాజాన్మహావీజలి వివర్ధితక్షయే | శృంగగంగమిత నారనోరమూరగి

తోండజవపుర్ని సుందర ॥ ౯౧ ॥ శ్రుత్యయజనీరపూర పరిపూరితస్వనిల
 యావసన్నవదనభ్రమ దశరణ్యభూత శరణార్థినాః శరణంభవన్ సప్తకృ
 వయా । చలదుదధీరితాంబుకలుషీ క్రియాధ్యగమనస్వపృష్ట విధృతాచ
 లకులవిషమీనతనురత్రసుందరభుజోవనాద్గిరిలయః ॥ ౯౨ ॥ స్వప్నస్థేపు
 స్థాద్రిభ్రమణకరజైగింవభణివో వికృష్టి న్యాకృష్టివ్యతివిధుతదుగ్ధాభి
 చలితైః । అవిస్సందోనందస్వీకసదరవిందేక్షణరూచిగ పురాభూస్సీహ్వా
 ద్దేగప్రియతమహారేకచ్ఛపవపుః ॥ ౯౩ ॥ జగత్ప్రలినేపునరుద్ధిర్ధీర్న తస్సిం
 హక్షితిక్షిన్నిలయస్థఘండర । పురావరాహస్య తవేయ ముర్వరాదం
 స్థాప్రహ్వయేందోగిలలక్ష్యలక్ష్యితా ॥ ౯౪ ॥ సవాయుగపస్పందేయయుతు
 రథవాస్తంతశశిరవీదిశోఽనశ్యన్విశ్వాప్యచలదచలాసాచలకులానభశ్చప్ర
 శ్చోత్సృతి క్షధితమపిపాథో నరహరా త్వయిస్తంభే శుంభద్వపుషిసతి
 హేసుందరభుజ ॥ ౯౫ ॥ అరాళంపాతాళత్రివిశ నిలయగపాప్రిపితలయో
 ధరితీనిర్ధూతా యయురపిదిశగకామపిదిశమ్ । అజృంభిష్టాంభోధిర్ము
 ఘమితిఘూర్ణన్సురరిపోద్విభిం దానేవక్ష్యస్తవ్యినరహరా సుందరభు
 జ ॥ ౯౬ ॥ సఖక్రకచక్రపథ క్రథితదైత్యవక్ష్యస్థలీ సముత్థరుధిరచ్చటాచ్చు
 రితబింబితంస్వంవపుః । విలోక్యరుషితగపునగివతిమృగేంద్రశక్తావశాద్య
 ఏషనరకేనరీసభహద్యశ్యతేసుందరః ॥ ౯౭ ॥ క్షీతిరియంజనిసంహృతిపా
 లనైర్నిగిరణోద్గిరణోద్ధరజైరపి । వనగిరీశతవైవసతీకథం వదనవామ
 నభిక్షణమర్హతి ॥ ౯౮ ॥ భార్గవగి కిలభవన్భవాస్సురాకుండసుందరవ
 నాచలేశ్వర । అర్జునస్యబలదర్పితస్యతుచ్ఛేత్సృతిస్తరతిబాహుకాననమ్ ॥
 ౯౯ ॥ ఆజ్ఞాతవాత్రభనతీవిదితాత్రయీసా ధర్మంతదుక్తమఖిలేనవనా
 ద్రినాథ । అన్యూనమాచరితమాస్తికశిక్షణార్థ మత్రావతీర్యకిల సుంద
 రరాఘవోఽభూః ॥ ౧౦౦ ॥ వనగిరిపకిరిశిలేతిదేవైస్త్రిపురహరత్రిపుర
 ఘ్నచాపభంగాత్ । వ్యగణిపరశురామదర్శితస్యస్వకథనుషగిపరిమర్శ
 దర్శనాశ్చ ॥ ౧౦౧ ॥ అనవాస్తమత్రకిలవిస్సృతేజనైర్నచలభమేతదిహ
 భోక్తుమిష్యతే । అనవాస్తమత్రకిలనాస్తిరామ తేజ్జగతిత్వయాత్మణమ

వైషినుందర || ౧౦౨ || శిఖరిషువివినేవ్యప్యపగాస్యచ్ఛతోయాస్వసు
 భవసిరసజ్ఞోదణ్డకారణ్యవాసాత్ | తదిహతదనుఘాతా సాభిలాషోద్య
 రామశ్రీయసివనగిరింద్రం సుందరీ భూయభూయః || ౧౦౩ || ఉపవన
 తరుషండైర్నండితేగండకైల ప్రణయిభవదుధంతో ధ్వానిగాంధర్వసి
 ఙ్గే | వనగిరి తటఘామి ప్రస్తరే సుందరత్వం భజసి ను మృగయానా
 నుద్రవశ్రాన్తిశాన్తిమ్ || ౧౦౪ || కూలేఽభేకిలదక్షిణస్య నిసన్మాహారో
 త్తరాంబోధిగాఽదైత్యానేకపతత్రిణాచ్ఛిన్నశతీయం కింవదన్తిశ్రుతా |
 తత్రైవేష్వరమంభసాం వ్యజయథాస్తస్తాద్వనాద్భీష్వర శ్రీమన్సుంద
 రసేతుబంధనముఖాఃక్రీడాస్తవాడఽఽరమ్ || ౧౦౫ || రఘుకులతిలకత్వం
 జాతుచిద్యాతుధానఘలమృగమృగయాయాంసమృగ క్తగిళురాఽభూః |
 తదుపజనితభేదభేదనాయాద్యగాయన్తధుకరతరుషణ్డం రజ్యసేకింవనా
 ద్రిమ్ || ౧౦౬ || హైసుందరైకతరజన్తని కృష్ణభావేద్వేమాతరాచ పిత
 రావకులేఅపిద్యే | ఏకక్షణాదనుగృహీతవతఃపరంకలెనీశాకులేనసద్య
 శీతవ రుక్మిణీచ || ౧౦౭ || త్వంహిసుందరయథాస్తనంధయగి పూతనా
 స్తనమథాస్తదానుకిమ్ | జీర్ణమేవ జతరేపయోవి
 షం దుర్జరం వదతదాత్తనాసహ || ౧౦౮ || ఆశ్రితేషు సులభోభవన్
 భవాన్మర్త్యతాం యచిజగామసుందర | అస్తునామతదులూఖలేకియ
 క్తామబద్ధశతీకింతదారుడః || ౧౦౯ || సుందరోరుఘజనందనందనస్తస్య
 భవాన్ఘ్రీమరవిభ్రీమాలకః | మన్దిరేషునవనీతతల్లజం వల్లవీధియముత
 వ్యూహచురః || ౧౧౦ || కాళియస్యఫణతాంశిరస్తుమే సత్కదంబశిఖరత్వ
 మేవవా | వప్తిజుష్టవనకైలసుందర త్వత్పదాబ్జయుగమర్చితంయయోః ||
 గూహితస్వమహిమాపిసుందరత్వం ప్రశేకిమితిశక్రమాక్రమిః | సప్తరా
 త్రమదధాశ్చకిం గిరింపుచ్ఛతశ్చసుహృదగిమక్రూధః || ౧౧౧ || హేనంద
 నంవన సుసుందరసుందరాహ్వ బృన్దావనేవిహరతస్తవల్లవీధిః | వేణు
 ధ్వనిశ్రవణ తస్తరుభిస్సదావై సగ్రావభిర్జతువిలాయ మహిళా విలి
 లే || ౧౧౨ || గాయం గాయం వనగిరిపతేత్వంహిబృందావనాంతర్గోపీసం

శైలిహరసియదాసుంధరవృద్ధబాహుః । రాసారంభోత్సవబహుర
సప్రీమసీమన్తీనాం చేతశ్చేతస్తవతుచతదాకాండశావన్వభూతామ్ ॥
౧౧౮॥ ఇంగితంఽమిషితంచతావకం రమ్యమద్భుతమతిప్రియంకరమ్ ।
తేనకంసముఖకీటశాసనం సుందరాల్పకమపిప్రశస్యతే ॥౧౧౯॥ వారా
ణసీదహనపౌష్టికభౌమభంగకల్పద్రుమాహరణశంకరజృమ్భణా
ద్యాః । అన్యాశ్చభారతబలక్రథనాదయస్తే క్రీడాస్సుసుందరభుజశ్రీవ
ణామృతాని ॥౧౨౦॥ త్వంహిసుందరవనాద్రినాథతేవంకటాహ్వయమ
హీద్రమూర్ధని । దేవసేవితవచామ్బుజద్వయస్సంగితేభ్య ఇమాత్మజే
సదా ॥౧౨౧॥ హస్తీశైలినిలయోభవన్ భవాన్సంప్రతం వరదరాజసా
హ్వయః । ఇష్టమర్థమనుకంపయాదధద్వీశ్వమేవదధసేహిసుందర ॥౧౨౨॥
మధ్యేక్షీరపయోధి శేషశయనశేషేసదాసుందర త్వం తదైవిభవమా
త్మనోభువిభవద్భక్తేషువాత్సల్యతః । విశ్రాంత్యాఖిలనేత్రపాత్రమిహ
సన్నహ్యోద్భవాయాస్తటేశీరంగే నిజధామ్ని శేషశయనశేషేవ
నాద్రీశ్వర ॥ ౧౨౩ ॥ కల్పితభిష్యగ్గలికలదూషితాన్ దుష్టానశే
షాన్బగవన్ హరిష్యసి । సవితస్యావసరస్సుసుందరప్రకాశిలక్షీశస
మక్షమేవనః ॥౧౨౪॥ ఈదృశాస్తవీవతారసత్తమా స్సర్వవభవదా
శ్రితాన్జనాన్ । త్రాతుమేవనకదాచిదన్యథా తేనసుందర భవస్తమా
శ్రీయే ॥౧౨౫॥ త్వమాయనంతికవయగిరణావృతాల్లిం త్వమేవసం
శ్రీతజనిఘ్నముపఘ్నమేషామ్ । ఏషాంవ్రజన్నిహహిలోదనగోచరత్వం
హైసుందరాహ్వపరిచసూరిషేవనాద్రీమ్ ॥౧౨౬॥ అశక్యంనోకించిత్త
వనచనజానాసి నిఖిలందయాశుకీ తుంతాచాన్యహమపిచనాగాంసితరి
తుమ్ । తుమోఽతస్తవ్విందైషస్యగతిరితిచ తుచ్యతేచక్షుమనైవతావ
నోబలమిహహరే సుందరభుజ ॥ ౧౨౭ ॥ లుకాయుద్ధహతాన్హరీన్
ద్విజసుతం శమ్భూకదోషాన్స్త్రుతం సాదీపన్యభిజం మృతం ద్విజసు
తాన్ బాలాంశ్చవైకుంఠగాన్ । గర్భంచార్జునిసంభవంపుష్పదధరసేన్వి
తైరూపేణయస్సాన్వభీష్టం మమమద్గురోశ్చదదసేనోకిం వనాద్రీశ్వ

౪ ||౧౦౪|| ఆయోధ్యగాఁగ సపశుకీటతృణాంస్తుజంతూకాఁ కింకర్షణోను
 బతకీదృశవేదనాధ్యాత్ | సాయుజ్యలభ్యవిభవాన్విజసిత్వలోకాన్సం
 తానికానగమయోవనశైలనాథ ||౧౦౫|| హరితవారణధృత్యసమాహ్వి
 యం కరిగిరౌవరదస్త్రవిమూర్షికామ్ | దృశమలమృయవీవహిసున్దర
 స్ఫుటమదాశ్చపరశ్శతమీదృశమ్ || ౧౦౬ || ఇహచదేవ దదాసివరాన్
 పరావరదసుందరసుందరదొర్ధర | వనగిరేరభితస్తటమావసన్నిభిల
 లోచనగోచరచైభవః ||౧౦౭|| ఇదమిమేశుశ్రుమోమలయధ్వజంనృప
 మిహస్వయమేవహిసుందర | చరణసాత్కృతవాసితితద్వయం వనగిరి
 శ్వరజాతమనోరథాః ||౧౦౮|| విజ్ఞాపనాంవనగిరిశ్వరసత్యరూపామం
 గీకురుష్వకరుణార్ణవమామకినామ్ | శ్రీరంగధామని యథాపురమేవ
 సోహం రామానుజార్యవశగగిపరివర్తిష్యే || ౧౦౯|| కించేదఞ్చవిరి
 త్సభావనవనాద్రీశప్రభోసుందర ప్రత్యాఖ్యానపరాఙ్ముఖోవరదతాం
 పశ్యన్నవశ్యంకురు | శ్రీరంగశ్రియమన్వహంప్రగుణయంస్తవద్భక్తభా
 గ్యాంకురుప్రత్యక్షంసునిరస్తమేవవిదధత్ప్రత్యర్థినాంప్రార్థనామ్||౧౧౦||
 కారుణ్యమృతవారిధే వృషపతేహేసత్యసంకల్పన శ్రీమత్సుందరయో
 గ్యతావిరహితానుత్సార్యసదృశైః | త్వష్ట్యాన్సాధుజనైఃకృతాంస్తు
 నిభిలా నేవాపచారాన్మృతాంత్రవద్భోగ్యాముని శుకురుష్వభగవత్
 శ్రీరంగధామ శ్రియమ్ ||౧౧౧|| ఇదంభూయోభూయగి పునరపిచభూ
 యగిపునరపిస్ఫుటంజ్ఞాప్సామీత్యగతిరబుధోఽనన్యశరణః| కృతాగా
 దుష్టాత్కాకలుషమతిరస్తీత్యనవధేర్దయాయాస్తేపాత్రం వశగిరిఃతే సుం
 దరభుజ || ||౧౧౨||

ఇతి శ్రీహరితకులతిలక శ్రీరామమిశ్రసోమ సత్సూనో

శ్రీరంగరాజ దివ్యాజ్ఞాలబ్ధ పరాంగకావరనామ

దేయస్య శ్రీవత్సాంకస్య కూరాధి నాథస్య

కృతీషు సుందర బాహుస్తవ

స్సంపూర్ణః

శ్రీ యోగము

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీవత్సచిహ్నుమిత్రకృతిమపజ్ఞసుస్తవేమి

శ్రీఅతిమానుషస్తవ ప్రారమ్భః.

శ్రీవత్సచిహ్నుమిత్రభోగముక్తిమధీమహి

యదుక్తయస్త్రయాకణేయాన్తిమగ్గళమాత్రతామః

అతిమానుషశీలవృత్తపేషై రతివృత్తామరవిక్రమప్రతాపైః | అతిరి
 జ్ఞితసర్వభోకసామ్యంవరమేవైష్ణవవైభవావతారమ్ ||౧|| శ్రీయగతి
 రంతుకిరణాశ్చరణారవిందనిష్కన్దమానమకరన్దరిసౌఖ్యదేశ్యాశ్చ | అజ్ఞాశ్చ
 తేర్తధునడత్సకృతిప్రతీతామాఙ్గల్యరగ్గనిలయస్యపరస్యధామ్ని ||౨|| శ్రీమ
 త్పరాజ్ఞశమునీన్ద్రమనోనివాసాత్తజ్ఞానురాగరసమజ్జనవజ్జసాన్తప్య
 అద్యాప్యనారతతదుత్థితరాగయోగం శ్రీరగ్గరాజచరణామ్బుజమున్న
 యామః ||౩|| వజ్రధ్వజాంకుశసుధాకలకాతపత్రంపజ్జేరుహజగపరి
 కర్తృపరీతమస్తః | ఆపాదపజ్జ-జవిశృంభలరత్నమాశేష్యీరగ్గిణశ్చరణ
 యోర్యుగమత్రయామః ||౪|| శ్రీరగ్గరాజచరణాప్రణమోయయోగ
 శిలేకస్త్రివిక్రమవిధౌ వసుధామశేషామ్ | వ్యక్తంస్తసాచలకులామ
 పి విద్రక్షీర్ణస్థూలావలగ్నసికతామివ నిర్లతోచ్ఛమ్ ||౫|| జ్ఞానంబలం
 విపులమీశనపీర్వశక్తితేజాంసీచ త్రియగభూయముపాగతాని | పూ
 ర్ణానిషట్పరమ్యోభవంశ్చత్పర్థా భక్తంజనం త్వమనుజగృహీథాను
 నురాగాత్ ||౬|| ఏకాన్తమగ్గళగుణాస్పదమస్తవేయం నిత్యంపదం త
 వయతస్తతపవదేవ | ఆమ్నాయతేతదిహవిశ్వవిరూపరూపం తేనైవన
 నిద్దమశ్చక్షురూపమాహుః ||౭|| శబ్దాదిహేయకహగోచర ఇన్ద్రి
 యావాం తత్ప్రకృతీకవిభవస్తవమతిద్రుయోసి | తేనైవ తేన బతద
 ర్శనమస్తీక్షిచ్ఛిద్వాచోధియశ్చతతపవనగోచరోసి ||౮|| ఏవంస్థితేత్వదు
 వసంశ్రియాణాభ్యుపాయోమానేన కేనచిదలప్యతనోపలబ్ధుమ్ | వోచే

దమర్త్యమనుజాదిమయోనిమత్పమిచ్ఛా విహారవిధినా సమవాతరిష్యః॥
 శీలగవీషతవహంతద యైక సిద్ధోత్తుదే ప్రభజ్జనపదేజగదణ్డమధ్యేత్తో
 దీయసోపిహిజనస్యకృతేకృతిత్వ మత్రానతీర్య ననులోచన గోచరోసి॥
 యంపాతకాత్సు సహతోపువధారయ స్త్వంత్యత్పదవారి పరిపూత
 శిరాశ్చయోఽఘాత్ । తంవందసేకిలతశ్చవరంనృణాం క్రీడావిధిర్భ
 తవిలక్షణలక్షణస్తే ॥౧౦॥ క్రీడావిధేగపరికర స్తవయాతు మాయా సా
 మోహినీనకతమస్యతుహంతజనోః । హేమర్త్యసిహ్న వపుషస్తవతేజ
 సోఽంశేశమ్భుర్భువకహిషరభశ్యలభోబభూవ॥౧౧॥ యస్యాత్మ తాంత్రి
 పురభజ్జ విధావధా స్త్వంత్యచ్ఛక్తి తేజితశరోవిజయీచయోఽఘాత్ । ద
 త్తుక్రతాతుకిలతేన వినిర్జిత స్త్వంయక్తోవిధేయవిషయేమహి కామచా
 రః ॥౧౩॥ ముగ్ధస్థిశుర్వటద భేషయితోతితన్వ్యతవాప్జగన్తి బిభృషే
 సనికాసమేష । ఐశీమిమాంతవతుశక్తిమతర్కితవ్యాచవ్యాజతప్రపథ
 యసేకిమహావహీర్లః ॥౧౪॥ బ్రహ్మేశమధ్యగణనాగణనారూపజ్ఞాన
 విద్వానుజత్వమంతేస్తవయత్వయోగాత్ । ఇత్స్వకువంశయదువంశజ
 నిశ్చహస్తశ్లాఘ్యస్యమూన్యసుపమస్యపరస్యధామ్నః॥౧౫॥ త్వన్నిర్జితా
 జతరగావతవక్రిలోకీకింభిక్షణాదియమృతేభనలేదురాపా మధ్యేతథా
 తునవిచక్రమిషేజగచ్ఛేత్తద్విక్రమైగికకథమివశ్రుతిరశ్చితాస్యాత్ ॥౧౬॥
 పృచ్ఛామికించయదాఖలు రాఘవశ్వే మాయామృగస్యవశగోమనుజ
 త్వమాగ్ధ్యాత్ । సీతావియోగవివశోనచతద్గతిజ్ఞగపాదాస్తదా పర
 గతిహికథంజటాయాః ॥౧౭॥ అక్షుణ్ణయోగపథమగ్న్యో హతంజటా
 యుం తిర్యక్చ మేవబతమోక్షసభేరియోక్తుమ్ । శక్తోపివత్సించయదా
 సతథాకథంత్వందేవీమవాప్తు మనలంవ్యధితోవిచిన్వత్ ॥౧౮॥ సాలాన్ని
 సప్తసగిర్సరసాతలాన్యానేకేమచస్తజవతోనిరపత్రయ స్త్వమ్ । తేష్వే
 కవివ్యధనభిన్నకపిలఘన్నశాఖామృగంమృగయసేస్తకథంసహాయమ్॥
 దాగస్యఖాసమభవత్తవయగోపీన్ద్ర స్త్వద్విషయంకపిమమర్ష నశాజ్ఞిఘం
 సుః । త్వత్సేహవిక్లబధియంతమమంకపీన్ద్రంవిసృమ్భయన్ సపదిసా

అగిరినవద్యః ॥౨౦॥ యద్వామృగంమృగయువన్తృగయావశేనభనో
జఘన్ధనతుశత్రువదాభిముఖ్యాత్ । తద్యుక్తమేవతవరాఘవ వంశజస్య
తిర్యక్తునైవహివిపక్షతయోపచారః ॥౨౧॥ మానుష్యకం చరిత మాచరి
తుంప్రవృత్తోదేవాతిగంచరితమజ్ఞకిమభ్యుక్తార్హిః । యత్సాగరేకిలబబన్ధి
థనాథసేతుంచైలైగిప్లవంగమసమీహితసంప్రణవైః ॥౨౨॥ యోవిక్ర
మేణమనుజత్వవిభూషితేన దేవంవరంనరుణరాజమజన్యశేషాః । కృతోన్వ
వదాందశరథంవిధిరుద్రముఖైర్దేవైస్తుతశ్చసకిలేన్ద్రజితాజితాసి ॥౨౩॥
అభినవతేరిథనజిగ్యథరాక్షసేన్ద్రం వైవాస్యజిజ్ఞాథయథాచ బలాబల
త్వమ్ । నిస్సంశయస్సపదితస్యపదేభ్యషిజ్ఞాస్తస్యానుజంకథమిదంహివి
భీషణంచ ॥౨౪॥ తస్మిందక్షిణస్యనివసన్ముధదేస్తటేపియానాన్తరోత్త
రపయోధిమహాన్తరిపే । దైత్యాన్నిజైక శరపారణయన్నిమేతాంల
జ్ఞాంస్థితోత్రకురుషీకిలనస్తభస్త ॥౨౫॥ ఏతత్కథంకథయన్స్తభిత
స్తవ్వియాసాహిత్యాస్వభావనియమంప్రథితంత్రిలోక్యామ్ । అశ్వాప్సరో
విషసుభావిధుపారిజాతలక్ష్మ్యైత్తనాపరిణతోజలధిర్బభూవ ॥౨౬॥ కో
యంగుణగతరకోటిగతఃకియాన్వాకస్యస్తులేకేపదమహాబతకస్యభూ
మిః । యత్తాదృశాగనమరింరఘువీరపీత్యువిశ్రామ్యతామితిముమోచిథ
ముగ్ధమాజౌ ॥౨౭॥ ఏలేనవైసువిడితోభవద్ద్రిశశ్రోర్తాయాస్త్రబన్ధనని
బన్ధనజోవిమోహః । యల్లక్ష్మణస్తవదనుజోరిపుశక్తిముగ్ధశ్శ్రోర్గురు
ర్హనుమతస్తులఘుత్వమాస ॥౨౮॥ హాహస్తహస్తభవతశ్చరణారవిన్దదం
దంకదానుభవితావిషయోమమాత్మ్యేః । యోహంనిరర్గళవినిర్గళదన్ధకా
రైర్వృత్తైస్తృజైశ్చసులభంసమయంవ్యతీతః ॥౨౯॥ వంశంరఘోరను
జిఘృతురిహావతీర్గోదివైర్వర్షవర్షిథథాత్రభవద్గుణైః । త్వత్సన్నిధి
సభవతైత్యబహోయథాహివృత్తాశ్చతాంతి మభజస్తభవద్వియోగే ॥
మేధర్తమాచరితుమభ్యసీతుంచయోగంబోధ్యంచకిజ్ఞుననజా త్వధికా
భాజః । తేపిత్యదాచరితభూతలబన్ధగన్ధాబ్ధాన్ధాతిగాగి పరగతింగమ
తాస్తృణాద్యాః ॥౩౦॥ తాదృగ్గుణోననుబభూవిథరాఘవతేవీయస్తావ

కంచరితమన్వహమన్వధుర్జుతః । సోఽత్రైవహస్తహనుమాపరమాం
విముక్తింబుద్ధ్యాఽవేధాయచరితంతవసేవతేసాః॥౩౨॥యంత్యంకృతాగ
సమప్తిప్రతిప్రసక్తంతంవాయసంపరమయాదయయాఽక్షమిష్టాః॥తేనై
వమాదృశజనస్యమహాగసోపియుక్తంసమాశ్చసనవిత్తవధారయామః॥

❧❧❧ అథ శ్రీకృష్ణావతారమభీష్టాతి. ❧❧❧

సామ్రాతనాశకట మర్జునయోశ్చ యుక్తంచాల్యోచితాన్యమరణే
ప్రితవిమ్బులింగే । యస్యాలభస్తశలభత్వమహూనిగూఢస్సత్వంప్రజేవ
వృధిషేకిలకంసభీత్యా॥౩౪॥పశ్యత్సుసూరిషుసదాపరమంపదంతేదేవ్యా
క్రియాసహవసక్ పరయావిభూత్యా యోగేనయోగనిరతైః పరిమృ
గ్యమాణి కింత్యంప్రజేషునవసీతమహూలముష్ణాః ॥౩౫॥ యందుర్గ్ర
హం సుమనసోమనసాపినిత్యంబన్ధచ్ఛిదంపరమమీశముదాహరన్తి దా
మ్నానిబద్ధ ఇతిశుక్రమ తంభవన్తం నాలంబభూవిభ బతక్షణ నాయత
స్య ॥౩౬॥ ఏశంహితైశవమపివ్యతివేలభేలం యత్పూతనాశకటమర్జు
నయోశ్చయుక్తమ్ । బాల్యోచితాన్యపరసాచివికేష్టితేన హస్తాలభస్త
శలభాయితమాజనస్తే ॥౩౭॥ సత్యేవగవ్యనివహేనిజధామ్ని భూమ్నాప
ర్యస్తసర్త్తుసుకిమర్థమచూచరస్తవమ్ । ముష్ణంశ్చకింవ్యజఘటో ఘటశే
షమగౌగౌపీజనస్య పరిహాసపదంకిమాసీః ॥౩౮॥ యన్నామనాథనవ
సీతమచూచరస్తవంతచ్ఛాదనాయయదితేమతిరావిరాసీత్ । కింముగ్ధ
దిగ్ధమమునాకరపల్లవంతేగాత్రేప్రేమృజ్యనిరగాఃకిలనిర్విశంకః ॥ ౩౯ ॥
తామన్యగోపగృహగవ్యముషంయశోదాగుర్వితప్తదీయమవమానమమృ
ష్యమాణా । ప్రిష్టాథదామపరిణామజహాబబద్ధతాదృక్షుతేవరితమా
ర్యజనాస్పహస్తే ॥౪౦॥ మాత్రాఢ్యుదిత్వమసిదామనిసన్నిబద్ధస్తచ్ఛా
విణాముదితచాక్షుషనిర్ఘృతామ్ । బధ్నాసిహస్తహృదయంభగవనుకత
స్తే సర్వోహివశ్య విషయే వివృణోతివీర్యమ్ ॥ ౪౧ ॥ కాంతాలకాస్తమ
మలంకమలాయతాక్ష ముద్బుధివిలాస ముదితస్త్రితమున్నగంఠ । వ
క్త్రంవహస్పరమగౌవగృహేషు కింత్యంగోపీమనాంసి నవసీతముతా

ముమోషిః॥౪౨॥ సర్వంగుణాయగుణినామితినత్యమేత ద్యత్థవ్యహేతర
జనేమలినత్వహేతుః । యద్గోపవేషవినివేషణము త్రమంతేగోపాలనం
చగణయన్తిగుణంగుణేషు ॥౪౩॥ గూపాలపోతకతయా నిభృతంధరి
త్రీమావస్తుకామభవసన్నపిబాల్మలౌల్యాత్ । ఐన్ద్రనిహత్యమఖమద్రి
మథోధధానగింతస్థిషేసురగణాయసవాసవాయ ॥ ౪౪ ॥ వేణుక్వణ
ప్రణయినత్వయిలోకనాథే బృహ్దావనంచరణసంఘ్నరణైఃపునానేభావా
స్తదావసభువగిలకీదృశస్తేత్వద్గీతసిక్తసికతాసువస్తుస్థరాసు॥ ౪౫॥ ధ
వ్యైశ్చక్రతంతదిహతావకరాసకాలేగీతేనయేనహి శిలాస్సలిలాంబభూ
వుః । పఞ్చాపికింజుపరిష్కృతగుణానిభూతాన్యర్వీకృతాసుమరుదమ్బర
శమ్బరాణి ॥౪౬॥ లేభ్యగిక్తతీనకిలకశ్చిదిహస్తీయేచైరాసోత్సవోత్సు
కధియస్తవకాననాస్తే । వేణుక్వణసుత్రరసోఘపరిప్లుతాంతే సేవ్య
క్వణీరసనయాలిలిహుర్బుజక్లాః ॥౪౭॥ ఆమ్భోదనీలమరవిన్దదళాయ
తాత్తంపింజువతంసమురరీకృతవేణుపాణిమ్ । తాన్వింగోపవేషపరికర్తి
తకాయకాన్తింధన్యాస్తదాదదృశురున్తథితాన్యభావాః॥౪౮॥ గోవర్ధ
నోగిరివర్యమునానదీసాబృన్దావనంచమధురాచపురీపురాణీ । అద్వై
పిహస్తసులభాగిక్యతినాంజనానామేలేభవచ్చరణచారజుషః ప్రదేశాః॥
బృన్దావనేస్థిరచరాత్కకటీటూర్వాపర్యన్తజన్తనిచయే బతయే తదా
నీమ్ । నైవాలభామహిజనింహతకాస్తవీలే పాపాగివదంతవకదాపున
రాశ్రయామః ॥ ౪౯॥ హాజన్తాసునీకతాసుమయానలబ్ధం రాసేత్వ
యావిరహితాకిలగోపకన్యాః । యాస్తావకీనపదపజ్జిజుషోఽజుషస్త
నిక్షిప్యతత్రనిజమక్లమనజతప్రమ్ ॥౫౦॥ ఆదిన్వతఃకుసుమమజ్జిస్సరో
రుహంతేయేభేజిరేభతవనస్పతయాలతావా । అద్వైపితతులభువః
కులదైవతంమే బృన్దావనంమమధియంచసనాథయన్తి ॥ ౫౧ ॥ యత్త్వ
త్ప్రియంతదిహపుణ్యమపుణ్యమన్యనాన్యత్తయోర్భవతిలక్షణమత్ర
జాతు । ధూర్తాయితంతవతుయతిలరాసగోష్ఠ్యం తత్కిర్తనంపర
మపావనమామనన్తి॥౫౩॥ యాకంసముఖ్యస్మపకీటనిబర్హణోత్తాసాన్ని

తత్రిజగత స్తవ నైవకీర్తిః । గోపాలనాదియదిదంభవదీయకర్తృత్వాద్భీ
 కరోతివిదుషాః హృదయంతదేతత్ ॥౫౪॥ గోపాలవేషవరికర్తృ పరావ
 రేశంయన్నామధామ పరమంతమసగిపరస్తాత్ । తత్ప్రిచ్ఛలాచ్ఛసను
 దామకృతోపవీతంగోధూళిధూసరితకు స్తలమస్తరాస్తామ్ ॥ ౫౫ ॥ య
 ద్వైజరాసుతభయాద్వివలాయథా స్త్వంతచ్ఛేన్న సువ్యచరితానువిధా
 నజంతే । తర్హిత్రిలోకగురుమీశ్వర మీశ్వరాణాంబాణావహే కిమితిశ
 మ్భునుజ్ఞుమ్భయ స్త్వమ్ ॥౫౬॥ జాతంకుత స్తదకృతజ్ఞః విచేష్టితంతే పు
 త్రీయయాశిలవరంవవృషేవృషాంకాత్ । అక్షేమసక్తమతినాచ నిగాద
 రేణివారాణసీహరపురీభవతాపిదగ్ధా ॥౫౭॥ సజ్జీవయన్నపిమృతంసు
 తముత్తరాయాస్సాందీపనేశ్చిరమృతంసుతమానయంశ్చ । ధామ్నాని
 జాద్విజసుతాన్పునరానయన్వాస్వామేవతాంతసుమహాకథమానయ
 స్త్వమ్ ॥౫౮॥ అద్యాపినహ్యుపరతిస్త్రివిధాపచారాత్పాపవశేనిపతి
 తోస్తితమస్యపారేవీతాదృశోఽహమగతిర్భవతోదయాయాగి పాత్రం
 త్వదీయచరణౌశరణంప్రపద్యే ॥ ౫౯ ॥ విసృమ్భణం త్వయి నయద్యపి
 మేస్తి నాపి శ్రద్ధాయథోక్తవచనార్థగతాతథాఽపివాచంతివమాంసకృద
 థోష్యసకృన్తయోక్తాంసత్యాంకురుష్వదయయైవదయైకసిన్ధౌ ॥౬౦॥ పా
 పీయసోపిశరణాగతిశ్చభాజోనోపేక్షణంమమతవోచితమీశ్వరస్య । త్వ
 ద్జ్ఞానశక్తి కరుణాసుసతీమ నేహపాపం పరాక్రమితుమర్హతిమామ
 కీనమ్ ॥ ॥౬౧॥

ఇతిశ్రీహరితకులతిలక శ్రీవత్సాంకమిత్రకృతిః

శ్రీలలితమానుష స్తవ స్సమాప్తః.

శ్రీవత్సచిహ్న మిశ్రేధ్యో నమ ఉక్తి మధీమహి!
 యదుక్తయస్త్రయీకణ్డేయాన్విచక్లశసూత్రతామ్॥
 శ్రీమలేశ్రీవత్సచిహ్నమిశ్రమహాదేశికాయనమః.

శ్రీ యోనమః.

శ్రీమతే శ్రీవత్సచిహ్నమిత్ర మహాదేశికాయనమః,

శ్రీవత్సచిహ్న మిత్రకృతిమ పంచసు స్తవేమ

శ్రీవైకుంఠ స్తవ పారమ్భః.

శ్రీవత్సచిహ్న + యాన్నిమగ్గశసూత్రీతామ్॥

యోనిత్య మచ్యుత పదామ్బుజ యుగ్మరుక్త వ్యామోహత స్తదిత
రాణి తృణాయ మేనే । అస్తద్గురో ర్భగవతోఽస్య దయైకసిన్ధో రా
మానుజస్య చరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥ ౧ ॥ త్రైవిద్యవృద్ధజనమూర్ధ వి
భూషణంయత్సంపచ్చ సాత్వికజనస్యయదేవ నిత్యమ్ । యద్వారశణ్య
మశరణ్యజనస్య పుణ్యం తత్సంశ్రయేమ వకుళాభరణాఙ్గి యుగ్మమ్॥
౨ ॥ భక్తిప్రభావ భవదద్భుత భావబద్ధ సన్ధుతీత ప్రణయసార రసా
ఘృహార్ణవః । వేదార్థ రత్ననిధిరచ్యుత దివ్యధామా జీయా త్వరాంకుశ
పయోధిరసీమధూమా ॥ ౩ ॥ యస్తజ్జ్ఞానమహాతే జగతాముఖ స్తి
త్రైవిష్టపాస్యపి పదాని యదాశ్రయాణి వస్తామహే సరసిజేతుణమ
ద్వితీయం వేదాన్త వేద్యమనిదం ప్రథమం మహస్తతే ॥ ౪ ॥ పీతామ్బు
రం వరద శీతల దృష్టిపాత మాజానులమ్బి భుజ మాయత కల్లపా
శమ్ । తస్యేషుమేచకముదగ్రవిశాలవక్షోలక్షీ ధరంకిమపివస్తు మమావి
రస్తు ॥ ౫ ॥ యత్తత్సమక్షరమదృశ్యమగోత్రవర్ణ మగ్రాహ్యమవ్యయమనీ
దృశమద్వితీయమ్ । ఈశానమస్యజగతోయదణోరణీయ స్తదైష్ట్యవం
పదముదా త్తముదాహరామః ॥ ౬ ॥ అమ్నయ మూర్ధనిచ మూర్ధనిహో
ర్ధ్వపుంసాంయద్ధామచైస్త్వవంభీక్షితరంచకాస్తి । తన్వాదృశా మపిచ
గోచరమేతివాచోమన్యేతదీయమిదమాశ్రితవత్సలత్వమ్ ॥ ౭ ॥ జానన్న
పిహకిలమామనపత్రపిష్టుర్విష్టోకపదప్రణయిసిం గిరమాద్రియేహమే । న
శ్వావలీధమపీతీర్థమతీర్థమాహుర్నోదస్యతాపిచకుదాకిలలజ్జితవృమ్ ॥ ౮ ॥

దేవస్య దైత్యమథనస్య గుణేష్వియతా సంఖ్యాచవాజ్ఞనస గోచరమత్య
భూతామ్ । అప్యేవమణ్వపితత్రమమూర్తిశాన్త్యైకీటస్యతృప్యతఉద
న్వతివిపులాలమ్ ॥౯॥ పేమార్ద్ర విహ్వలగిరః పురుషాః పురాణా
స్తావంతుష్టుపుర్తధునివామధురైర్వహోభిః । వాచోవిడమ్బితమిదం మ
మనీచవాచఃతా నిస్తుతేనవిషయామమదుర్వహోభిః॥౧౦॥ ఆజ్ఞాతవాత్ర
భవతీవిదితాత్రయీసాతాంహిపమీమాణమభిజగ్గురత్తిన్ద్రియేర్థే ! ఆభా
సభూయమభియాన్త్యపరాణిదోమైరేషాతుదోషరహితా మసీతాపు
రాణీ॥౧౧॥ అన్తర్నితోనిధిరసిత్వమశేషపుంసాంలభ్యోసిపుణ్యపురుషైరి
తరైర్దురాపఃత్రత్రత్రయీంసుకృతినగకృతినోఽధిజగ్గుర్భూషేమబా
హ్యచరితైరితరైర్నిపేతీ॥౧౨॥ చత్వరివిధేర్విలసితంత్యదమావిరస్తిదష్టా
త్కనామయమహాకిలదుష్పాకః । యతిఃశ్చిదత్రభవతీంశుతిమాశ్రయ
స్త్రాప్యర్థేకుదృష్టివినివృద్ధియోవినష్టాః ॥౧౩॥ బాహ్యగమదృష్టయశ్చ
తిద్వితయేప్యపారం ఘోరంతమస్సముపయాన్తినహితసేతాః । జగ్ధస్య
కాననమృగైర్మృగతృప్తికేహ్నిగి కాసారసత్వనిహతస్యచ కోవిశేషః॥
న్యాయస్తృతి ప్రభృతిభిర్భవతానిస్మయైర్వేదోపబృహ్మణవిధానుచితై
రుపాయైః । శ్రుత్యర్థమర్థమివభానుకరైర్విభజ్యస్తవద్భక్తి భావిత విక
ల్పవశేషముషీకాః ॥౧౪॥ యేతుత్వదక్షిన్సరసీరుహభక్తిసీనా స్తేషా
మమిభిరపినైవముథార్థబోధః । పితృఘ్నమజ్ఞనమనాఘ్నపి జాతునే
త్రీనైవప్రభాభిరపిశఙ్ఖసితత్వబుద్ధిః ॥౧౫॥ (వేదార్థధీస్తవ్యయితుభక్తితప
వలభ్యయావాన్ద్రియశ్చభగవన్నసితత్వతస్తవమ్ । జ్ఞాతుంతభాభువన
భావనవేదవేద్యంద్రిష్టుంప్రవేష్టుమపిభక్తితపవశశ్చ) ॥౧౬॥ తత్వార్థత
త్పరపరశ్యతవేదవాక్త్రేసామర్థ్యతస్తృభిరవ్యథతాదృశీభిః । త్వా
మేవతత్వపరసాత్విక సత్పురాణైర్దేవజ్ఞధీభిరపి నుశ్చినుమః పరేశమ్॥
అన్యత్రతుక్వచప కేచిదిహేత శబ్దాల్లోకే ప్రసిద్ధిముపగమ్యతమీశమా
హుః । త్రైశ్చప్రసిద్ధివిభవస్యసమూలతాయై గ్రాహ్యత్రయీత్వయితు
సోఽచ్యుతసమ్మతీనా॥౧౭॥ యఃఖిల్నోరణుతరోమహతోమహీయా

నాత్మాజనస్యజనకోజగత్సయోధూత్ । వేదాత్మక పృణవకారణవర్ణ
 వాచ్యతంత్యాంనయంతుపర మేశ్వరమామనామః॥౨౦॥ ఆశ్మేష్వరోసిస
 పరోస్తీతవేశ్వరోన్యోవిశ్వస్యచాసి పతిరస్యపరాయణంచ । నారాయ
 ణాచ్యుతపర స్త్వమిహైకవవబ్రహ్మదయోపి భవదీక్షణలబ్ధసత్తాః॥౨౧॥
 నిత్యస్సమాభ్యుధికవర్జితఊర్జితశీర్నిత్యైక్షరేదివివసన్పురుషగతురాణః ।
 సత్వప్రవర్తనకరోజగతోన్యమూలంనాన్యస్తవ్విదస్తిధరణీధరవేదవేద్యః॥
 యంభూతభక్యభవదీశమనీశమాహురన్తస్సముద్రనిలయం యమనన్త
 రూపమ్ । యస్య త్రిలోకజననీ మహేషీచ లక్ష్మీ సాన్తౌ తస్మైవ పురు
 షోఽసిసహస్రీమూర్ధా ॥ ౨౩॥ సర్వశుభిష్వనుగతంస్థిర మప్రకంఘం
 నారాయణాహ్వయధరం త్వమివా నవద్యమ్ । సూక్తంతు పౌరుష మ
 శేష జగత్ప్రవిత్రు త్వాముత్రమం పురుష మిశ ముదా జహార ॥౨౪॥
 ఆనంద మైశ్వర మవాఙ్మనసాఽవగాహ్య మామూసిషు శ్శతగుణోత్త
 రితక్రమేణ । సోయంతవై వసృషుహిత్యమిహాన్తరాల్ప త్వంపుణ్డరీకన
 యరఃపురుషశ్చపౌష్ణః॥౨౫॥ యన్మూలకారణమబుద్ధతస్సప్టివాత్స్య
 ర్భ్రష్టేతివాసదితివాఽత్కగిరాధవాతత్ । నారాయణ స్త్వీతిమహా
 పనిషద్భ్రష్టి సాచాఙ్గీప్రభృతయోగ్యనుజగ్తురేనామ్ ॥౨౬॥ జ్యో
 తిగపరంపరమతత్వమథోపరాత్తా బ్రహ్మేతిచశ్రుతిషుయత్సరవ స్త్వధీ
 తమ్ । నారాయణ స్తదితితద్విశిష్టకాచిన్విష్టోగిపదం పరమమిత్యపరా
 గృణోతి ॥౨౭॥ సంతివృణాశ్శ్రుతిశిరస్సు పరస్సహస్రా వాచస్తవప్ర
 థయితుంపర మేశితృత్వమ్ । కిఞ్చేహనవ్యజగణగ్రిమిధాతృభేదం కా
 మజగన్తనిగిరఃపురరుద్ధిర్మంశ్చ ॥౨౮॥ రూపశ్రియాపరమయాపర మే
 గధామ్నా చిత్రైశ్చకైశ్చదుచిత్రైశ్చవశత్పరిత్రైః । చిత్రైరగిన్స్త్వ
 పరైరపరైశ్చ కైశ్చిన్చిన్చివ్యతేత్వయివిపశ్చిత ఈశితృత్వమ్ ॥౨౯॥ య
 స్యాగికటాక్షణమనుక్షణమీవ్వరాణా మైశ్వర్యహేతురితి సార్వజనీనసి
 ధమ్ । తాం శీరితి త్వదుపసంశ్రియణాన్నిరాహుస్సాన్వంచక్రయశ్శ్రీ
 యముదాహురుదాచవాచః ॥౩౦॥ మాయాత్వయాగుణమయీశిలయా

నిస్సష్టానాతేవిభోకిమనర్తననిర్మమితే । కాతస్మైతాస్థిరకుతర్కవ
 శేనకేచిత్సత్యాంశుతాచ బధిరాస్తవ్యితన్తహిమ్నా ॥౩౧॥ యస్థాన్
 వరక్రిమివతంగమతంగజాదిష్యన్యేషుజన్తుషున దైవవిజాయమానః । త్వ
 స్తిత్వనిర్మలనిర్జుననిర్వికార కల్యాణసద్గుణనిధేన ఇతిరితస్తైః ॥౩౨॥ త్వ
 ద్దృష్టిజుష్టమిదమావిరభూదశేషం నోచేత్కటాక్షయసినైవ భవేత్ప్ర
 వృత్తిః । స్థాతుంచ వాంఛతిజగత్తవదృష్టిపాతం తేనశృతాజగదిషేహ
 జగత్త్వమేవ ॥౩౩॥ ఏవంభగోభవాభవత్పరతన్త్రీవ శబ్దోపియాపవ
 వదముష్యచ రాచరస్య । విశ్వరూపిదృశమిదంశృతిషూదితంతే పాపీ
 యసామయమచూత్వయిమోహాహృతుః ॥౩౪॥ యేత్వత్కటాక్షతవ
 లక్ష్మమివక్షణంతై రైశ్వర్యమీదృశమలభ్యమలమ్భిత్రమ్భిః । యత్రేహి
 సంజగదిరేపరమీశితృత్వం తేహామపిశృతిషు తన్తహిమ పృసంగాత్ ॥
 ౩౫॥ నిత్యేషువస్తుమభవన్నిరపేక్షమేవత తత్సర్వరూపమితికేచిదిహభ్య
 మన్తః । విశ్వరూపత్రతపసావధికంగిరంతే బూత్రైతయీతునిరుపాధి
 కమీశనంతే ॥౩౬॥ ఇచ్ఛాతయేవతవవిశ్వపదార్థసత్తా నిత్యంప్రియాస్త
 వతు కేచనతేహినిత్యాః । నిత్యంత్యదేకపరతన్త్రీజస్వరూపాభావతా
 మంగళగుణాహినిదర్శనంనః ॥౩౭॥ విశ్వస్యవిశ్వవిధకారణమచ్యుతత్వం
 కార్యంతదేతదఖలంచిదచిత్సర్వరూపమ్ । త్వంనిర్వికారకతివేదశిరస్సు
 ఘోషోనిస్సీమమేవతవదర్శయతిశితృత్వమ్ ॥ ౩౮ ॥ కింసాధనఃకన్యవస
 నికముపాదదానః కస్మైస్థలాయస్యజితశిష్యదంసమస్తమ్ । ఇత్యాద్యని
 స్థితకుతర్కమతర్కయస్తత్త్వదైవభవంశృతి విదోవిదురప్రతర్క్యా
 మ్ ॥౩౯॥ యత్సంవృతందశగుణోత్తరస్తత్తలైర్విరణ్డంచతుర్దశ జగద్భ
 వధాత్పదామ । అణ్డానితత్సునదృశాని పరశ్యతాన్కిడా పిథేస్తవప
 రిచ్ఛదతామగచ్ఛత్ ॥ ౪౦ ॥ ఇచ్ఛావిహారవిధయేవిహితాన్యమూనిస్స్యా
 త్వద్విభూతిలవశేషకలాయుతాంశః । యానైనజాతుపరిణామపదా
 స్పదంసాకాలాత్మికాతవపరామహాతీవిభూతిః ॥ ౪౧ ॥ యదైష్వర్యవంశీ
 పరమంచదమామనన్తిఖంవాయుదేవ పరమంతవశశి పరసాత్ ॥ తేజో

మయంపరమసత్వమయంధ్రీవంయ దానన్తకందమతిసుందర మద్భుతం
యత్ ॥౪౨॥ యద్భ్రీహ్మరుద్ర భురుహూతముఖైర్గురాపం నిత్యనివృ
త్తినిరతైస్సనకాదిభిర్వా సాయుజ్యముజ్జ్వలముశ నియదాఽఽరోక్ష్యం
యస్తాత్పరంనపదమజ్ఞితమ స్తికించిత ॥౪౩॥ రూపేణసద్గుణగణైశిపర
యాసమృద్ధ్యాభావైరుహరమధురైరపివామహిమ్నా తాదృక్తదీర్ఘగి
దమిత్యుపవర్ణ యన్త్యోవాచోయదీయవిభవస్యతిరస్కీయాన్యై ॥౪౪॥
యద్వృద్ధ్యపక్షయవినాశముఖైర్వికారై రేతైరసంసృత మనస్తమి
తాస్తీశబ్దమ్ । యద్గౌరవాచ్ఛృతిమఫల్గుఫలంకియాణామాఽష్టమస్యద
సుఖోత్తరమధ్రీవంచ॥౪౫॥ నిమగ్నైర్మైత్రిహతజన్తజరావికారైర్భూ
యిష్టభక్తివిభవైరభవైరవాప్యమ్ । అన్యైరధన్యత్రుమైర్ననసావ్యనా
స్యం వైకుంఠనామతవధామతదామన ॥౪౬॥ నిత్యాతవాన్యనిరపేక్షమ
హామహిమ్నోప్యేతాదృశీనిరవధిర్నియతావిభూతిః । జ్ఞానాదయోగుణ
గణాస్సమతీతసీమాలక్ష్మీఃప్రియాపరిజనాగిపరగేంద్రముఖ్యాః॥౪౭॥ ఏక
స్యయేమహిగుణస్యలవాయుతాంశస్సాన్విత్తస్యచిత్సఖిలవాఙ్మనసాతిగ
గళిః । తేతాదృశోత్తవధయస్సమతీతసంఖ్యాస్తవత్సద్గుణాస్తవమసి
తస్మిరపేక్షలక్ష్మీః ॥౪౮॥ సర్వస్యచైవగుణరోహివిలక్షణత్వమైశ్వర్యత
త్సకీలకశ్చిదుదజ్ఞితస్సాన్విత్ । తత్ప్రత్యుత్తవ్యయివిభోవిభవోగుణాశ్చ
సంబంధతస్తవభజన్తిహి మంగళత్వమ్ ॥౪౯॥ దూరేగుణాస్తవతుసత్వర
జస్తమాంసితేన త్రయీప్రథయతిత్వయినిర్గుణత్వమ్ । నిత్యంహరైశిఖిల
సద్గుణసాగరంహితావమామన ॥౫౦॥ జ్ఞా
నాత్మనస్తవతదేవగుణంగృణంతి తేజోమయస్యహిమణేర్గుణఏవతేజః ।
తేనైవవిశ్వమపరోక్ష ముదీక్షసేత్వంరతూత్పదీక్షణతఏవ యతోఽఖిల
స్య ॥౫౧॥ త్రయ్యుద్యతాతవయవత్వముఖైర్గుణాన్యై రానందమేధిత
మియానితి సంనియన్తుమ్ । తేయేశతంతిత్వితిపరమృతయాపివృత్తావైవై
షవాఙ్మనసగోచరభిర్యుదాహ ॥౫౨॥ ఏషంతయాచతురయాతవయా
వనాద్యాస్సర్వేగుణాస్సహసమస్తవిభూతిభిశ్చ । ప్రత్యాహృతాస్సర్వ

రవధీనవధీరయన్తో వాచామగోచరమహామహీమానవీవ ॥౫౩॥ సంవ
 ర్తవర్తినిభిలం నిరభిజ్ఞమజ్ఞం చిత్రేవకర్తణి యథార్హ మహానియ
 చ్చక్ ॥ సద్యగ్కృమిదుగ్రహణభవమభేదమేత దావిశ్చకర్థ సకృదీక్షణదీ
 ష్మణేన ॥౫౪॥ అస్తంమదుద్యదుపచాయగ్పచాయచైవమీశందరిద్రమ
 భజంగమమవ్యంగమ్ ॥ విశ్వంవిచిత్ర మవిలక్షణపీక్షణేన విశ్లోభయ
 స్యనవధిర్బృతశక్తిరైశ్శీ ॥౫౫॥ రూపప్రకారపరిణామకృతవ్యవస్థంవిశ్వం
 వివర్యసితుమన్యదసచ్ఛకర్తుమ్ ॥ త్వామ్యక్స్వభావనియమం కిముదీక్షసే
 త్వంస్వాతస్త్వమైశ్వరమపర్యనుయోజ్యమాహుః ॥౫౬॥ సంవర్తసం
 భృతకరస్యసహస్రగ్రస్తే రుప్రగ్ంతమిస్సరియదజస్రి విహారిహః ॥ నిత్యా
 నుకూలమనుకూలన్మణాంపరేషా ముద్వేజసంచతవలీజ ఉదారహన్తి॥
 ౫౭॥ నైవహ్యవాప్యమనవాప్తమిహాస్తి యస్యసత్తాపితస్యతవవీక్షణతః
 ప్రజానామ్ ॥ సంపత్తుకింతుసరితోనవదాన్యమన్యం మన్యేత్వమేవఖిలు
 మద్గిరమిద్గిరాయాః ॥౫౮॥ పాపైరనాదిభవసంస్పృహవాసనోఢైర్మఃఫే
 ఘయఃఖిలుమిమంక్షతిహస్తజన్తుఃతంకేవలంనుకృపయైవసముద్ధరిష్యం
 స్తద్దుష్కృతస్య ననునిష్క్రృతిమాతృశాస్త్రైః ॥౫౯॥ శాస్త్రైఃరనాదిని
 భనైస్త్వన్మితిభిస్తవదీయ దివ్యావతారచరిత్రైశ్శుభయాచద్యప్త్యా ॥ ని
 శ్రేయసంయదుపకల్పయసి ప్రజానాం సాత్వత్కృపాజలధి తల్లజవ
 ల్గితశ్రీః ॥౬౦॥ ష్టాహస్తజన్తుఃపసిరన్తరసస్తతాత్తా పాప్తాసినామవ
 దకోయమచిన్త్యశక్తిః ॥ యస్తవత్కృపాజలధిమవ్యతివేళభేల ముల్ల
 జ్ఞయత్యకృతభాసురభాగధేయాక్ ॥౬౧॥ యద్భృహ్మకల్పనియతాను
 భవేవ్యనాశ్యం తతిశ్చిక్షంసృజతిజన్తురిహక్షణార్ధే ॥ ఏవంసదాసకల
 జన్తుసుసాపరాధం త్వామ్యస్యహౌతదభిసంధివిరామమాత్రాత్ ॥౬౨॥
 త్వాన్తిస్తవేయమియతీమహాతీకథన్న ముహ్యేహహౌత్యయిక్యతాజ్జలి
 పజ్జరేమ ॥ ఇత్థంస్వతో నిఖిలజన్తుమనిర్విశేషం వాత్సల్యముత్సుకజనేషు
 కథంగుణస్తే ॥౬౩॥ విశ్వంధియైవ విరచయ్యనిచాయ్య భూయస్సజ్జ
 హుగ్రీషస్సతిసమాశ్రితవత్సలత్వే ॥ ఆజగ్తుషస్తవగజోత్తమబృంహితేన

సాదంపరామమృశుసాపిచకామనీషా || ౬౪ || యశశ్చివేవ యదశ్చ
 నహ న్తజన్తుర్భవ్యభజేత భగవన్తమనన్యచేతాః | తంసోయమీదృశం
 యానివాప్యజానన్ వైవై నతేయ సమమప్యురరీకరోపి || ౬౫ || త్వ
 త్సామ్యమేవభజతామభివాఙ్మసీత్వం త్వత్సాత్కృతైర్విభవ రూపగుణై
 స్తస్మదీయైః | ముక్తింతతోహిపరమంతవసామ్యమాహు స్తవ్విద్యాస్యమే
 వవిదుషాంపరమంపతంతత్ || ౬౬ || తద్వైతథాస్తుకతమోయమహా
 స్వభావో యావాన్యథావిధగుణోభజతేభవన్తమ్ | తావాంస్తథావి
 ధగుణస్తదధీనవృత్తిస్సంక్లిప్యనేత్వమిహతేన సమానధర్మా || ౬౭ || నీలా

➡➡* శ్రీవైకుంఠాథం అభిష్టేతి, *➡➡

జ్ఞానాద్వినిభమున్నసమాయతాత్ మాజానుజైత్రీధుజమాయతకర్ణపా
 శమ్ | శ్రీవత్సలక్షణముదారగభీరనాభింపశ్యేమ దేవశరదశ్శతమీదృశం
 త్వామ్ || ౬౮ || అమ్మోరుహాక్షమరవిన్దనిభాఙ్మియుగ్మమాతామి తా
 మరసరమ్యకరాగ్రకాన్తిమ్ | భృంజాలకంభ్రమరవిభ్రమకాయకాన్తిం
 పీతామ్బరంవపురదస్తుచయంస్తువామ || ౬౯ || భూవిభ్రమేణమృదుశీత
 విలాకితేనమందస్మితేన మధురాక్షరయాచవాచా | ప్రియ పృథ్వీ
 శునేనవికాసినాచ సమ్భవయిష్యసికదాముఖసజరజేన || ౭౦ || వజ్రా
 బ్జుశధ్వజసరోరుహశఙ్ఖచక్రమత్స్సుధాకలశకల్పకత్పితాబ్జమ్ | త్వ
 త్పాదపద్మయుగళం విశలత్ప్రభాభిర్భూయోభిషేక్మృతకదానుశిరోమ
 దీయమ్ || ౭౧ || త్రైవిక్రమక్రమకృతాక్రమణత్రిలోకముత్తంసముత్తమ
 మనుత్తమభక్తిభాజామ్ | నిత్యంధనంమమకదాహి మదుత్తమాంగ
 మ్మణీకరిష్యతి చిరంతవపాదపద్మమ్ || ౭౨ || ఉన్మిద్రీప్తశతపత్ర సగో
 త్రమన్తర్లభారవిన్దమభిసన్దనమిన్ద్రియాణామ్ | మన్మూర్ధ్నిహస్తకరప
 ల్లవతల్లజంతే కుర్వన్గుదాకృతమనోరథయిష్యసేమామ్ || ౭౩ || ఆజ్ఞాస
 ర్గనియతాత్వయిహస్తకాన్తిర్నిత్యంతవాలమయమేవ తథాపిచాన్యా |
 వైభూషణీభవతికాన్తిరలంతరాంసా* ప్రాపుష్కలైవ నిఖిలాపి భవద్వి

* సర్వంచ మణిశముకన్తిహిమజ్జలానామితి పాఠాంతరమ్.

భూతిః || ౭౪ || శ్రీవత్సకౌస్తుభకీటలలాటికాభిః కేయూరహేర కట్టో
 త్రమకర్ణికాభిః । ఉద్దామదామమణేనూపురనీవిబంధై ర్భాస్తం భవస్త
 మనిమేషముదీప్తిషీయ || ౭౫ || ఐందీపరీక్వచిదపిక్వచిదారవిందీచంద్రాతపీ
 క్వచనచక్వచనాథస్తైమి । కాన్తిస్తవోధవరభాగవరస్పరశ్శ్రీపార్వత్యేత
 పారణయితంకిముచతుషోర్మే || ౭౬ || త్వాంసేవితంజలజచక్రగదాసిశా
 క్లేస్తాత్మ్యేణనైవ్యపతినానుచరైస్తథాన్యైః । దేవ్యాశ్రియాసహవ
 సస్తమనస్తథోగేభుజ్జీయసాజ్జలిరసజులచితాక్షిపత్న్యై || ౭౭ || కైజు
 ర్యనిత్యనిరతైర్భవదేకభోగైర్నిత్యైరనుక్షణసవిన రసార్ద్రాభావైః । ని
 త్యాభివాంభితపరస్పరనీచభావైర్న ద్వేవతైరపిజవైస్తవసద్గతీయ || ౭౮ ||
 యత్కించైదుజ్వలమిదంయదుపాఖ్యయాహుస్సాన్దర్యమృద్ధిరితి యస్త
 హిమాంశలేశః । నామైవయాశ్రయముశన్తియదీయధామత్వామా
 మనన్తియతమాయతమానసిద్ధిః || ౭౯ || యావైత్వయాప్యదధిమన్థన
 యత్నలభ్యానాన్తస్తితేజగదున్నతనోద్యతోభూః । యాచప్రతిత
 ణమపూర్వరసానుబంధైర్భావైర్భవస్తవభిన్నయత్యేషదైవ || ౮౦ || రూ
 పశ్రియాగుణగణైర్విభవేనధామ్నాభావైరుదారమధురైశ్చతురైశ్చరి
 త్రైః । నిత్యంతదైవసద్యశీంశ్రియమీశ్వరీంతాత్వాంచాశ్చేతఃపరిచరేయ
 ముదీర్ఘభావః || ౮౧ || యాచిభ్రీతీస్థిరచరాత్మకమేవవిశ్వంవిశ్వచ్ఛరాపర
 మయాక్షమయాక్షమాచ । తాంమాతరంచపితరంచ భవస్తమస్యత్యుచ్ఛ
 స్తురాత్రయభమావరివస్యతోమే || ౮౨ || భావైరుదారమధురైర్వివిధైర్వి
 లానైర్హృదిభిమస్తితకటాక్షానీక్షణైశ్చ । యాత్వన్నయాత్వపియస్త
 యవపసాహ్లానీశానితాన్తమురరికుయతాముదారా || ౮౩ || భావైరను
 క్షణమపూర్వరసానువిధైర్నత్యుచ్ఛతైరభినవైరభినంచ్యదేవీః । భృత్యాన్య
 తోచితపరిచ్ఛదినోయథార్హంసమ్భావయస్తవభిలోభకవన్ధవేయమ్ ||
 ౮౪ || హాసస్తహస్తహత్యోస్తిఖిలోస్తిధిక్షాంముహ్యన్నహౌలహమి
 దంకిమువాచవాచా । త్వంమంగమక్లశగుణాస్పదమస్తహేయంమాస్తర్దు
 మేవకథమర్హతిమాద్యగంధః || ౮౫ || అంహాగిశహ్యవిగ్నహ్యవిశో

భ్యబుద్ధి వ్యాపూయవిశ్వమశివంజనుషానుబద్ధమ్ । ఆదాయసద్గుణ గ
 తానపినాహమర్హ స్త్వత్పాదయోర్యదహమత్రచిరంనిమగ్నః ॥౮౬॥ జా
 నేఽథవాకిమహమజ్ఞయదేవసజ్ఞాదజ్ఞీకరోషినహిమజ్ఞశ్శమస్యదస్తాత్ । లే
 నత్వమేనమురరికరుషేజనంచేన్నై వాముతో భవతి యుక్తతరోసిక
 శ్చిత్ ॥౮౭॥ యన్నాభవామభవదీయకటాక్షులక్ష్యంసంసార గర్తపరి
 వర్తమతోగమామ । ఆగాంసియేఖలుసహస్రమజస్రమేవ జన్తస్త్వత
 స్తహికథంతజిమేనుకంప్యాః ॥౮౮॥ సతకర్తనై వకిలకిచ్చనసజ్ఞివోమి
 విద్యాప్యవద్యరహితానతువిద్యతేమే । కిచ్చత్పదజ్ఞితపదామ్బుజభక్తి
 హీనగపాత్రౌభవామిభగవస్సవతోదయాయాః ॥౮౯॥ కింభూయసా
 ప్రలపితేన యదేవకించితాపాహ్వామల్పమురువాతదశేషమేవః । జాన
 న్నవాశతసహస్రపరార్థకృత్వోయోకార్ష మేనమగతింభగవత్కమస్వ ॥
 దేవ త్వదీయ చరణప్రణయప్రవీణ రామానుజార్థవిషయీకృతమప్య
 చాచామామభూయఃప్రధర్ష యతివైషయికోవిమోహామత్త కర్తృగణ
 కతరదత్రసమానసారమ్ ॥౯౦॥ గర్భేమనిర్భరనిపీడనఙ్గన్త దేహగిత్తోదీ
 యసోతిమహతోప్యఖిలస్యజన్తోః । జన్తాస్తరాణ్యనావిచి స్త్యపరస్స
 హసాన్యత్రాహమప్రతివిధిర్నిహతశ్చరామి ॥౯౧॥ భూయశ్చజన్త
 సమయేషుసుదుర్వచాని దుగభానిదుగభమతిరిచ్య కిమప్యజానకా । మూ
 ఢోనుభూయపునరేవతుబాలభావందుఃఖోత్తరంనిజచరిత్ర మమత్రసే
 వే ॥౯౨॥ భూయాంసిభూయఉపయన్వివిధానిదుఃఖాన్యన్యచ్చ దుఃఖమ
 నుభూయసుఖభ్రమేణ । దుఃఖానుబద్ధమపిదుఃఖవిమిత్రమల్పంతుల్రం
 జగుప్సితసుఖం సుఖమిత్యుపాసే ॥౯౩॥ లోలద్భిర్ద్వియహయై రవ
 థేమనీతోదుష్ప్రేవదుర్భగమనారథమథ్యమానః । విద్యాధనాభి జన
 జన్తమదేనకామక్రోధాఽభిశ్చహతధీర్నశమంప్రయామి ॥౯౪॥ లభ్యేమ
 దుర్లభతరేష్వపివాఙ్మితేషు జాతానహస్రగుణతగప్రతిలచ్చనేపి । వి
 మ్మేర్హ తేష్వపిచలేమనమూలఘాతం వర్ధిన్యరేవ నతుశాప్యతి హస్త

తృష్ణా ॥౯౬॥ తగ్గిరి ర్తనస్తుతి నమస్కృతివేదనేషు శ్రీధానభక్తి రక్షిత
క్రిధోనచేచ్ఛా నైవానుతాపమితరేష్వకృతేషు కిన్నుభూయానచా
పరికరః ప్రతికూలపక్షే ॥౯౭॥ ఏలేనవై సువిధితంబతమామకీసంతారా
త్వమప్రతివిధేయమపారమీశ . సమూర్ధతోప్యపద మస్మియత స్త్వ
దీయసిస్సమభూమకరుణామృతవీచివాయోః ॥౯౮॥ ఐశ్వర్యవీర్యకరుణా
గరిమతుమాద్యాస్సాన్వమిన్నకారణసుహృత్త్వమథోవిశేషాత్ సర్వేగు
ణాన్సవిషయాస్తవమామపార ఘోరాఘపూర్ణ మగతినిహతం సమే
త్య ॥౯౯॥ త్వత్పాద సంశ్రయణ హేతుమ సాధికారా నుద్యజ్జిత
శ్చరితకృత్సంధింశ్చతాంస్తా ॥ త్వంరక్షసితిమహిమా తవనాలమేషా
మాంచేదనీదృశమనన్యగతింనరక్షేః ॥౧౦౦॥ యాకర్తణామధికృతిర్య
హిద్యమస్తేష్వప్యేష్వమస్థితిరశేషమిదంహి ఘంసామ్ . తాన్వమస్త
రేణకథంచనశక్య మాప్తు మేవంచలేదుమయిచాస్తి నతీ విశేషః ॥౧౦౧॥
నిర్బంధపక్షయదితేయదశేషవైధసంసేవినోవరదరక్షసి నేతరాం స్త్వమ్.
త్వం త్వమేవమయిశక్త్యధికారవాంఛాః పృత్యహాశాన్తిమితరచ్చ వి
ధేహివిశ్వమ్ ॥ ... ॥౧౦౨॥

వ్యక్తికుర్వన్నిగమశిరసామర్థమ న్నస్తి గూఢం శ్రీవైకుంఠస్తుతిమకృత
యోశ్రీయసే సజ్జనానామ్ . కూరాధీశం గురుతరదయా దుగ్ధసింధంత
మీడేశీవత్సాజ్ఞాంశుతిమతగురుఛాత్రశ్రీవైకథామ ॥ ...

ఇతి శ్రీహరితకులతిలక శ్రీవత్సాంక మిశ్ర కృతిః
శ్రీ వై కుంఠ స్త వ స్స మూర్ధ్నః.

శ్రీనత్సచిహ్నమిశ్రేణ్యోనమఉక్తిమధీమహా!
యమక్తయస్త్రయీకణ్ఠే యాన్తిమజ్గభసూత్రతామ్॥

శ్రీమతే శ్రీనత్సచిహ్నమిశ్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ యోనమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టార్య మహాగురవేనమః.

శ్రీపరాశర భట్టార్య విరచితే

శ్రీరంగరాజస్తవే పూర్వశతకమ్.

శ్రీపరాశరభట్టార్యశ్చిరజ్ఞేశపురోహితః।

శ్రీవత్సాంకశతశ్చిమాశ్చ శ్చేయసేమేస్తుభూయసే॥

శ్రీనత్సచిహ్నమిశ్రోభ్యో నమఉక్తి మధీమహి । యదుక్తయస్త్ర
యీకంఠే యాన్తిమగ్గఅనుత్రతామ్॥౧॥ రామానుజపదచ్చాయాగో
విన్దాహావనపాయినీ । తదాయత్తస్వరూపాసాదీయాన్తద్విశ్రమస్థవీ॥౨॥
రామానుజముసిర్జియాద్యోహారేచ్ఛక్తియన్త్రితాత్ । కలికోలాహలక్రీడా
ముఖాగ్రహమపాహరత్ ॥౩॥ విధాయవైదికంమార్గమకౌతస్కుతకం
టకమ్ । నేతారంభగవద్భక్తేర్యాముసంమనవామహే ॥౪॥ నామినా
థంమునింనామజీమూతంభక్త్యవగ్రహే । వైరాగ్యభగవత్తత్వజ్ఞాన
భక్త్యభివర్దుకమ్ ॥౫॥ ఋషింబాపామహేశ్వస్థత్యస్తాతత్వమివోదితమ్ ।
సహస్రశాఖాయోద్దాగ్నిక్షీద్దామిడింబ్రహ్మసంహితామ్॥౬॥ నమశ్చీ
రంగనాయకైవ్యయద్భువిభిష్యభేదతః । ఈశేశితవ్యవైషవ్య నిమో
న్నతమిదంజగత్ ॥౭॥ శ్రీస్తనాభరణంలేజశ్చీరంగేశయ మాశ్రయే ।
చిన్తామణిమివోద్భాన్త ముత్సంగేనంతభోగినః॥౮॥ అస్తివస్తీవద్విదమి
త్యంతవ్యప్రసంఖ్యానపరాఙ్ముఖమ్ । శ్రీమత్యాయతనేలక్ష్మీపదలాక్షైక
లక్షణమ్ ॥౯॥ అక్షీకల్పలతోత్తుంగస్తనస్తబకచంచలః । శ్రీరంగరాజ
భృంగోమెరనుతాంమానసామ్బుజే ॥ ౧౦ ॥ స్వస్తిశ్రీస్తనకన్తూరీమకరీ
ముద్రితోరసః । శ్రీరంగరాజాచ్చరదశ్యతమాశాస్త్రహేతరామ్॥౧౧॥
పాతుప్రణతరక్షాయాం విలంబమసహస్నివ । సదాపఞ్చాయుధీంచ
భీతనశ్చీరంగనాయకః ॥౧౨॥ అమతంమతంమతమధామతంసుతం

పరినిందితం భవతినిందితస్తుతమ్ । ఇతిరంగరాజ ముదజ్ఞాఘృత త్త
 యీస్తుమ హేవయంకిమితన్మశక్తుమః ॥౧౦॥ యవిమేసహస్రవదనా
 దివై భవంనిజమర్పయేత్సకిలరశ్మి చన్ద్రమాః । అభశేషనన్త మచతద్వదే
 వవాస్తుతశ క్త్యభావవిభవేపిభాగితా ॥౧౧॥ సోలంగ వేదయదివానకిలేతి
 వేదస్సందేగ్యనర్ఘ్యవిదమాత్సనిరంగనాథమ్ । స్థానేయదేవభలుదోష
 మలీచసాభిర్చ ద్వాద్భిరైశమతిశాయినమావృణోతి ॥౧౨॥ స్వంసంస్కృ
 తద్రావిడవేదసూక్తైర్భూతంమదుక్తైర్న లింగకరోతి । శ్రీరంగకమగిక
 లభంక ఏవస్నాత్వాపిధూళీరసికంసిషేధా ॥౧౩॥ కిన్తుప్రపత్తిబలతారిత
 విష్ణుమాయామద్వంశ్యరాజకుల దుర్గలితంకిలైవమ్ । శ్రీరంగరాజకమ
 లాపదలాలితత్వం యద్వాపారాధ్యతిమమస్తుతిసాహసేన్దిక ॥ ౧౪ ॥
 నాథస్యచన్ద్రమహిమార్క వపారదృశ్య విజ్ఞానవాగ్విలసితం సహలేనవే
 దః । ఆపిషీకంయదితద స్తిమమాపితేన శ్రీరంగిణస్తుతివిధావహమధ్య
 కార్షమ్ ॥౧౫॥ అన్యత్రాతద్గుణోక్తిర్భగవతినతదుత్కర్ష చౌరైశ్చిప
 రేషాం స్తుత్యత్వాద్యవదధాఫణితిరపి తథాతస్యసిన్ధిమకత్వాత్ । ఆ
 మ్నాయానామసీమ్నామపిహరివిభవేవర్ష బిన్దోరివాత్థాసంబంధాత్సాన్వి
 త్తలాభోనతుకలశనతఃస్తోతురేవ తనకింమే ॥౧౬॥ కావేరీమవగాహిషీ
 యభగవద్భాగాన్తరాఽయాభవత్కర్తృశ్లేశ ఫలాశయ ప్రశమనో ద్వేలా
 మలసౌగంధసమ్ । జన్తోస్సంసరతోఽర్చివాదిసరణివ్యాసంగభంగాయయా
 లోకేన్స్థిన్విరజేవవేల్లితజలా శ్రీరంగమాలిన్గతి ॥౧౭॥ దుగ్ధాభిర్జనక
 జనన్యరూమియత్రీరేవప్రతీవరశ్శ్రీరంగేశ్వర ఏతదర్హమిహకింకుర్యా
 మితివాకులా । చంచచ్చాచర చంద్రచందనమహా మాణిక్యముక్తోత్క
 రాన్కావేరీ లహరీకరైర్విదధతీపర్యేతిసాసేవ్యతామ్ ॥౧౮॥ కిర్ణంశు
 న్ధతిపాతినన్తనతరూర రథ్యాంగణాన్యుక్షతిస్సానీయార్హణపానవాలిన
 హతిస్సాతగిలినీతేజనాన్ । శ్యామంవేదరహివాన్యన క్తిపులినేఫేన్ద్రా
 సన్తీవతగ్గం గాంవిష్ణుపదీత్వముత్రముఖిగాం హేమాపగాహంత్యఘమ్ ॥
 ౧౯॥ ఆగణితగుణావద్యంసర్వంస్థిత్రసమప్రతిక్రియమపిపయః పూరై

రాష్ట్రాయయ-త్యనుజాగ్రతి । ప్రవహతిజగద్ధాతీభూజ్యేవరంగపతే
 ర్దయా శిశిరమధురాగాధాసానగి పునాతుమరుద్వృధా ॥౨౩॥ తరళ
 తనుతరంగైర్కందమాందోభ్యమానస్వతట విటిపిరాజీమంజరీసుప్తభృం
 గా । క్షిపతుకనకనామ్నీనిష్పగానారికేశక్రముకజ మకరద్వైర్కంస
 లాపా మదంహః॥౨౪॥ కదళవకుళజంబూ పూగమాకన్దకణ్డద్వయససరస
 నీరామస్తరాసహ్యకన్యామ్ । ప్రబలజలపిపాసాలమ్బమానామ్బుదౌ
 ఘుభీమకరతరుబృన్దం వన్ద్యతామస్తరీపమ్ ॥౨౫॥ 'యద్విన్దోగపదమత
 మఃపరోఽజ్ఞాగ్యం ముక్తానామనువిరజంఽదీప్రమాహుః । తత్పుణ్యం
 పుళినమిదంతయాద్యమజ్ఞే కావేరిస్ఫురతితదీక్షీయసత్యమ్ ॥౨౬॥ త్ర
 య్యన్తప్రహతిమతిమవైష్ణవానాం పాప్ర్యాసుప్రచురభవశ్రీమాఽహః
 సు । కావేరిసరిచరితాసుపావఃపశ్చిరంగోఽవసతటిమవ ర్షీయ॥౨౭॥
 స్ఫురితశభఃదీప్య న్నాలికెరీగుళుచ్చప్రసృమరమధుకుల్యా వర్ధితానోక
 హఃని । రతిమవిరతిరంగారామరవ్యస్థలాని క్రముకపనసమోచామేచకా
 క్రియాసుః ॥౨౮॥ అధిపరమపదంభరీమయోధ్యామమృత వృతామప
 రాజితాముశన్తి । పుళినముపరిరంగరాజధానీ విశితదృశామపిసాపుర
 శ్చకాస్తే ॥౨౯॥ భవపదమపిచిన్యధామకర్తుంతదుభయతన్త్రితహర్ష్య
 మాలికేవ । భవనమణితలైర్విజృంభమాణాజయతితరామిహ రక్తరా
 జధానీ ॥౩౦॥ వణిమకరరుచీర్వితల్యపాశాన్విసృమర కేతుకరైర్మృగం
 హిమాంశోః । శ్రియభవనవశేషయేజిఘ్ఘ్యుస్సుఖయతురంగ పురీచకా
 సతీనః ॥ ౩౧ ॥ జనపదగరిదన్తరీపపుష్కత్పరపరిపాలన నిత్యజాగరూ
 కాన్ । ప్రహరణ పరివారవాహనాధ్యానుమదముఖాన్ గణనా
 యకాన్నమామి ॥౩౨॥ అహృతసహజదాసాన్సూరయస్సస్త్రిస్తబధ్ధావి
 మలచరమదేహః ఇత్యమీరంగధామ । మహితమనుజతిర్వక్తానరత్వా
 శ్చ్యైర్దైనునియతమియేస్తప్రహురేభ్యోనమస్తాత్ ॥౩౩॥ శీరం
 గదివ్యభవనంభువిగోపురాణాం ప్రాకారతీనసిక రేణగరుత్తతేవ । పా
 ర్శ్వప్రసారితపతత్రీపుటేన భక్త్యానానాతనూభిరుప గూఢముపఘ్న

యామః॥౩౪॥ ప్రాకారమధ్యాజీరమండపాక్త్యానసద్విపరత్నాకరరత్న
 శైలా । సర్వసహజగ్నిమానసేవాం ప్రాప్తేవత్సర్వనిరమావరస్తి॥
 ౩౫॥ జితబాహ్యజినాదిమణిప్రతిమా అపివైదికయన్నివరంగపురే । మ
 ణిమణ్డపవప్రగణాన్విదధేపరకాలకవిఃప్రణమేమహితా ॥౩౬॥ స్తే
 రాననాక్షికమలైర్నమతఃపునానాకదంష్ట్రాగదాభ్రుకుటిర్నివృత్తోధు
 నానాక । చణ్డప్రచణ్డముఖతఃప్రణమామిరంగ ద్వారావలీమచతస్య
 వ్యధికారభాజః ॥౩౭॥ సర్వాత్ససాధారణనాథగోష్ఠీ పూరేషిదుష్పూ
 రమహావకాశమ్ । ఆస్థానమానందమయంసహస్రస్థానాదినామ్నాతదవా
 ప్నవాని ॥౩౮॥ విహరతహరాలక్ష్మ్య శీలాతపత్రపరిష్కరీయావినిమ
 యవిధానూనా నూనిక్రియా సఫలోత్పలామ్ । అథమునిమనగపద్మేష్వ
 జ్ఞానహామవిహరజశ్రమహరతటిం యామస్తామైందవీ మరఃస్థినిమ్॥
 ౩౯॥ తాపత్రీయామైన్దవ పుష్కరిణ్యాం నిమజ్యనిర్వాపయతాస్త్రియ
 స్యాః । అభ్యాసతోఽపామఘ వర్షిణీనాం చంద్రస్సధాదీధితితా మ
 వాప ॥౪౦॥ పూర్వేణతాంతద్వదుచారసిమ్నప్రసన్న శీతాశయమ
 గ్ననాథాః । పరామృతాద్వాగప్రథమేపుమాంసో నిషేదివాంసోదశ
 మాందయేరక ॥౪౧॥ ఆధారశక్తియుపనిశ్చయంపరేణతాంకూర్తమ
 త్రఫణినం పృథివీఽఫతాసు । పృథ్వ్యాంపయోధి మధితన్నభిసంనిధాయ
 శ్రీరంగధామసునివిష్టమభిష్టవాని ॥౪౨॥ పరేణనాకం పురిహేమమ
 య్యాం యోబ్రహ్మకోశో స్త్యపరాజితాఖ్యః । శ్రీరంగనామ్నాతమపౌ
 రుషేయంవిమానరాజంభువిభావయాని ॥౪౩॥ అనాద్యామ్నాతత్వా
 త్వరుషరచనాదోషరహితంజనేతాంస్తానామాన్విదధదపిసాయుజ్య
 హృదయమ్ । అసందేహాధ్యాసం భగవదుపలంభస్థలమమీప్రతీమ శ్శ్రీ
 రంగంశుశ్రితశతసమానగీశరణమ్ ॥౪౪॥ అపిఘణిపతిభావాచ్చుభ్రీమస్త
 శ్యయాళోర్తరతకసుకుమాగైరంగభర్తుర్మయాఘైః । సకలజలధిపాన
 శ్యామజీమూతజై త్రంపుశకయతివిమానం పావనంలోచనేనః ॥౪౫॥
 వ్యాపిరూపమపిగోష్ఠదయిత్యా భక్తవత్సలతయోజ్ఞితవేలమ్ । తద్వి

(౧౪)

శ్రీరంగరాజస్తవే-పూర్వశతకమ్.

౧౦౫

షంతపన్య కేసరిరూపం గౌపురోపరివిజృంభితమీదే || ౪౬ || అహమల
 మవలమ్బ స్సీదతామిత్య జస్రంనివసదుపరిభాగేగోపురంరంగధామ్నః |
 క్వచనన్యపరిపాటిహాసితం కావపి సీహ్వాక్రమసురభితమేకం జ్యోతిరగ్రే
 చకాస్తి || ౪౭ || సంశోధ్యపావనమనోహరదృష్టిపాతైర్దేవాయ మామ
 పినివేదయతాం గురూణామ్ | సవ్యోత్తరేభగవతోఽస్యకటాక్షపీఠౌప
 త్తక్తింప్రపద్యపరితగి పరితోభవేయమ్ || ౪౮ || శ్రీరంగరాజకరనమ్రత
 శాఖికాభ్యో లక్ష్మ్యైస్సహ స్తకలితశ్రవణావతంసమ్ | పున్నాగతల్లజ
 మజస్రసహస్రగీతి సేకోత్థదివ్యనిజసారభమామనామః || ౪౯ || శ్రీరం
 గచన్ద్రమసమిన్దిరయావిహర్తుంవిన్యగ్యవిశ్వచిదచిన్నయనాధికారమ్ |
 యోనిర్వహత్యనిశమంగుళిముద్రయైవ సేనాన్య మన్యవిముఖాస్తమశిత్ర
 యామ్ || ౫౦ || సైన్యధురీణప్రాణసహాయాం సూత్రవతీమూళిశ్రీయ
 మంబామ్ | శ్రీపదలాటాలాంభితసేవాస్థోతలసద్దోర్వల్లి విలాసామ్ ||
 ౫౧ || విదధతుసుఖంవిష్వక్సేనస్యతైప్రథమేభటాః కరిముఖజయత్సేనా
 కాలాహ్వ సీహ్వాముఖాచనః | జగతిభజతాం తత్తత్ప్రత్యూహతూల
 దవాసలా దిశిదిశిదివారాత్రం శ్రీరంగపాలనకర్తృతాః || ౫౨ || శ్రుతి
 మయమతిహర్షప్రశస్తియస్తేరవక్త్రంషణిముకురమివాగ్రే మజ్జళంరం
 గధామ్నః | శరణమభిగతాస్తోయత్రరూప స్వరూపస్వగుణ మహిమ
 దర్శిమోదతేరంగశాయీ || ౫౩ || తార్క్ష్యపక్షతివదస్యవల్లభాంరుద్ర
 యాగహసుకీర్తిమర్చయే | హర్షబాష్పమపికీర్తిమర్థినాం యన్తుభేన
 కమలా కటాక్షయేత్ || ౫౪ || సాన్వస్త్రరూపస్ఫురన్తౌశిమాశబ్దకర్తుధు
 నానాన్సురాం స్తర్జనీముద్రయా | నాథనిద్రోచితోన్నదతామేక్షణాం
 సంవరస్తీంస్తుమస్తాంచపఞ్చాయుధీమ్ || ౫౫ || అస్త్రగ్రామగ్రేసరం
 నాథపీఠౌ సిన్ధుక్షీబోద్వేలనృత్తాభిరామమ్ | చక్రందైత్యచ్ఛేదకల్తాపి
 తాన్ద్రంభామ్యజ్జావలమాలభారివ్రవద్యే || ౫౬ || హనుభూష విభీషణ
 యోస్నాన్యాయతమావిహమోక్షముపేక్ష్య | రఘునాయకనిమిగ్రయ
 భూతంభువిరజ్జధనంరమయేతే || ౫౭ || ఇతోబహిగపఞ్చపరాఞ్చ

ఖాని ప్రత్యక్షా తాని స్మరితోంతరితమ్ । ఔపాధికేభ్యా నిరుపాధిభౌ
 గ్యే ప్రత్యాహర ద్వేత్రీవరం వజ్రామి ॥౫౮॥ శేషశయలోచనామృతనదీర
 యాకులిత లోలమానానామ్ । ఆలమ్బమివామోద స్తంభద్వయమస్త
 జ్జగమభియామః ॥౫౯॥ శ్రీరజ్జాన్తర్నన్దిరదీప్రశేషం శ్రీభూమీతద్ర
 వ్యజామాత్పగర్భమ్ । పశ్యేమశ్రీదివ్యమాణిక్యభూషా మంజూషాయా
 స్తుల్యమున్తిలితాయాః ॥ ౬౦ ॥ లీలాలతాకృపాణి భృగ్గౌర పతద్గ్ర
 హోర్తితకరాగ్రాః । స్తోతానతంసితకుచాః పాదాబ్జసంవాపి నీర్వయం
 స్తుమహే ॥౬౧॥ ముకుళితనళినాస్సకౌముదీకా ఇవసునికా విమలాదికాన
 వాపి । శిరసికృతనమస్యదేకహస్తా ఇతరకరోచ్చల చామరాశ్శ్రీయే
 యమ్ ॥౬౨॥ ఉత్ఫల్లకజ్జరతటాక మివోపయానిశ్చీరజ్జ రాజమహద
 ష్టిణసవ్యసీమోక్షాః । లక్ష్మీవిహారరసికామివ రాజహంసీంఛాయామివా
 భ్యుదయసీమవనీంచతస్యాః ॥౬౩॥ పిబనయనపురస్తేరజ్జ ధుర్యాభిధా
 నంధీతమివపరిపుల్లత్పల్లరీకం తటాకమ్ । శ్రియమపివిహర స్తీరరాజ
 హంసీమివాస్త్రిక ప్రతిఫలనమివాస్యాగి పశ్యవిశ్వంభరాచ ॥౬౪॥ సౌ
 శీల్యశీతలమవేల కృపాతరంగసంప్లావితాభిలమకృతిమభూమినిమ్నమ్ ।
 లక్ష్మ్యచవాసితమభూమ విగాహమానా శ్చీరంగరాజ మిషపద్మస
 రగ్గప్రసన్నమ్ ॥౬౫॥ సింహాసనేకమలయాక్షమయాచవిశ్వ మేకాతప
 త్రయితమస్తదనూన్నిషణ్ణమ్ । లక్ష్మీస్వయంవరస నాథితయావనశ్రీసౌ
 న్దర్యసమ్పదవలిస్తమివాలిహీయమ్ ॥౬౬॥ ఆపాదమూలమణిమాళినము
 ల్లసంత్యా స్వాతస్త్ర్య సౌహృదతరంగితయాఽజ్జ భక్త్యా । సఖ్యంస
 మస్తజనచేతసిసన్దధానం శ్రీరంగరాజ మనిమేషమనుశ్రయాస్త ॥౬౭॥
 ష్టికమలనివాసాకల్పవల్లీసలీలాల్లుతనదశదిశోద్య ద్యౌవనారంభజృ
 మ్భుః । శ్రీమమపహర తాంమేరంగధామేతి తత్తద్వరమయఫలనమగ్రప
 త్రలగపారిజాతః ॥౬౮॥ సంభాషమాణమివసర్వవశంవదేన మన్దస్త్రితే
 నమధురేణచపీక్షితేన । దివ్యాస్త్రులృప్తీలచతుర్భుజ మత్యుదారంరంగా
 స్పదంమమశుభాశ్రయమాశ్రయాణి ॥౬౯॥ ఏలేశంభగదాసుదర్శనభృ

తఃక్షేమంకరాచాహవః పాదద్వంద్వమిదంశరణ్యమభయంభవ్యం
 చనోమేజనాః । ఇత్యుచిష్యభయంకరే కరతలే స్నేరేణ వత్త్ర
 ణతద్దావ్యోకుర్వన్మివ నిర్వహేన్తమధురంగశీరంగసర్వంఘాః ॥ ౭౦ ॥
 అంగైరహంప్రథమికావరితాత్తదానైరామోదమాననవయావనసావ
 లేప్తైః । హైపారిజాతమివనూతనతాయమానశాఖాశతంకథమధీమహి
 రజ్జధుర్యమ్ ॥ ౭౧ ॥ ఆలోకాహృదయాలవోరసవశాదీశానమివత్స్ని
 తం ప్రచ్ఛాయానివచాంసిపద్మనిలయాచేతశ్శరవ్యంవపుః । చక్షుష్వన్తి
 గతాగతానితథామే శ్రీరంగశృంగారతే ధావాయావనగన్ధినిఃకిమపరంసి
 జ్ఞున్తిచేతాంసినః ॥ ౭౨ ॥ ఆయత్కిరీటమశికోల్లసమూర్ధవృపున్ద్రిమా
 కన్ధలోచనమనన్దుశ్శకర్షపాశమ్ । ఉల్ఫల్లవక్షుసముదాయుధబాహు
 మర్హస్త్వివింఛరజ్జపశివజ్జపదంభజామః ॥ ౭౩ ॥ అబ్జన్యస్తపదాబ్జమజ్ఞి
 తకటిసంవాదికాశేయకం కించిత్రాన్ధ్రవగన్ధిసంహననకం నిర్వాజమన్ద
 స్త్రితమ్ । చూడాచుమ్బిముఖామ్బుజంనిజభుజావిశ్రాంతదివ్యాయుధం
 శ్రీరంగేశ్వరదశ్యతంతతక్షతగి పశ్యేషలక్ష్మీసఖమ్ ॥ ౭౪ ॥ అగ్రేతాత్మేళా
 పశ్చాదహిపతిశయనేనాత్మనా పార్శ్వయోశ్చ శ్రీభూమిభ్యామత్య
 హ్త్యానయనచుళకనైస్సేన్యమానాహృతాఘమ్ । వక్త్రేణావిస్త్రితేన
 స్ఫురదభయగదాశంఖచక్రైర్భుజానైర్విశ్వస్నేతివమానం శరణమ
 శరణారజ్జరాజంభజామః ॥ ౭౫ ॥ ఆర్తాపాశ్రయమర్థికల్పకమసహ్య
 గస్కరత్వైతలం సద్యస్సుశ్రితకామధేనుమభియత్సర్వగమస్తద్ధనమ్ ।
 శ్రీరంగేశ్వరమాశ్రయేమకమలాచక్షుర్తహిజీవితం శ్రీలింగేన సుఖాక
 రోతుసుచిరం దాస్యంచధత్తాంమయి ॥ ౭౬ ॥ స్వఫణవిదానదీప్రమణిమా
 లిసుదామరుచిమృదిమసుగన్ధిభోగసుఖశాయితరజ్జధనమ్ । మదభ
 రమన్ధరోఽన్యసితనిశ్వసితోత్తరళంఘణిపణిడోలికాతలిమమాశ్వసిమఃప్ర
 ణతాః ॥ ౭౭ ॥ చటదళదేవకీజతరవేదశిరగి కమలాస్తనశతకోపవాగ్వపు
 షిరజ్గృహేశయితమ్ । షరదముదాచదీర్ఘభుజలోచనసంహననంపు
 రుషముపాసిషీయపరమంప్రణతార్తిహరమ్ ॥ ౭౮ ॥ ఉదధిపరమవోష్ణ

మోక్షస్థైర్యవద్ద ననాలయావినిమయమయీనిద్రాం శ్రీరంగస్థా
మనిధామని । ఫణిపరిబృడసాధరవశ్వాస నిశ్చలతక్రమస్థలిత నయనం
తస్యన్తస్త్వితనగిపరమగిపుమా ॥ ౭౯ ॥ జలధిమివసీతం నీరదేనాద్రిను
భౌ నిహితమివశయానంకుంజరంవాద్రికుంజో ॥ కమలపదకరాత్మంమేవ
కంధామ్ని నీలేఫణినమధిశయానంపూరుషంవద్దిషీయ ॥ ౮౦ ॥ శ్రీరంగే
శయితహాశర్తస్థిమితా మాతామాధరపదపాణివిద్యుమోనః । కా
వేరిలహరికరోపలాశ్యమానో గమ్భీరాద్భుతభవతర్లకోర్లవస్య ॥ ౮౧ ॥
సింహేదిమంచ జనమింద్రియాతటిత్వా న్భూషామణిద్యుతిభిరింద్ర ధను
ర్దధానః । శ్రీరంగధామనిదయారసనిర్భరత్వాదద్రాశయాశురివశితతి
కాలమేఘః ॥ ౮౨ ॥ అమాళిరత్నమకరాత్మవ రాచపద్భ్యాం ధా
మకమోన్నమదుదార మనోహరాంగమ్ । శ్రీరంగశేషశయనంనయ
నైగిపిదామః పశ్యన్తనగిప్రపణమోఘ మివామృతస్య ॥ ౮౩ ॥ అర
విద్ధితమఙ్గిపాణి వక్త్రైరపితాశింశిత మణ్డితాఙ్గకాన్త్యా । అధ
రేణచ బద్ధజీవితంశ్రీ ర్నియతం సన్దనయేత రజ్జచంద్రమ్ ॥ ౮౪ ॥
అన్యోన్యరజ్జకరుచోన్మపమానశోభా దివ్యసగమ్భర పరిష్కరణాం
గరాగాః । సంస్పర్శతః పులకితా ఇవచిన్తయత్వా ద్రక్షేన్దుకాన్తిమ
ధికాముప బృంహయన్తి ॥ ౮౫ ॥ ద్రుతకనకజగిరిపరిమళ దుదధిప్రచ
లితలహరీ వదహమహమికయా । స్నపయతి జనమిమమపహరతిత
మః ఫణిశయమరతకమణికిరణగణః ॥ ౮౬ ॥ భోగీంద్రనిశ్చలసార
భవర్ధితం శ్రీనిత్యానుషక్త పరమేశ్వరభావగన్ధి సారభ్యమాప్లుతది
శావధిరంగనేతు రానన్దససమ్పది నిమజ్జయతే మనాంసి ॥ ౮౭ ॥ రం
గభర్తృరపిలోచనదర్శనం సాహసాపిచిమ లేఖయమానమ్ । పుష్పహః
సశతినామదుహాసం సౌమమార్యమతివాఙ్మనసంసః ॥ ౮౮ ॥ ఏకైకస్మిన్ ప
రమవయవేన నైస్తావ్యమగ్నంసంవంద్రక్ష్యేకభమితిముధామామథా
మన్దచక్షుః । తావంసాభాగితవృత్తికరకరం రజ్జ రాజాఙ్గకావాం తల్లా
వణ్యంపరిణమయితా విశ్వపారీణన్పుత్రిమ్ ॥ ౮౯ ॥ నపుర్నందారస్య ప్రభ

మ కుసుమోల్లాససమయః శుమాలక్ష్మీభృంగీ సకల కరణోన్మాదనమ
 ధుః వికాససౌందర్య స్రజిరసిక తాసీధుమకుకోయువత్సంరంగేన్ద్రోస్సు
 రభయతి నిత్యంసుభగతామ్ ॥౯౦॥ కిరీటచూడరత్నరాజి రాధిరాజ్య
 జల్పికా । ముఖేన్దుకా నిరున్ముఖంతరంగితేవరంగిణః ॥ ౯౧ ॥ శిఖార
 తోద్దీప్తప్రం దిశిదిశిద మాణిక్య మకరీలసచ్చృంగం రంగ ప్రభుమణిఃరీ
 టంమనుమహే । సముత్తంగస్థితం చిదచిదధిరాజ్యశ్రియభవ ప్రియా
 క్రిశంచూడామణిమపి నితమ్బం తమభితః ॥ ౯౨ ॥ విహరతు మయిరం
 గిణ శ్చూళికా భ్రమరక తిలకోర్ధ్వపుణ్డ్రోజ్వలమ్ । ముఖ మమృత త
 టాకచంద్రామ్బుజస్తయహరశుచిముగ్ధమందస్థితమ్ ॥౯౩॥ ముఖపుణ్డ్రీక
 ముపరితికట్టకంతిలకాశ్చ కేసరసమాస్సమా క్తికాః । ఇహ రంగ భ
 ర్తు రభయన్తధువ్రతప్రకరశ్రియం భ్రమరకాణినిభ్రతి ॥ ౯౪ ॥ హృద
 యంప్రసాదయతిరంగపతేర్నధురోర్ధ్వపుణ్డ్రీతిలకంలలితమ్ । అభికార్ధ
 చంద్రదళసంవలితామమృతస్మృతిం యదభిశంకయతే ॥౯౫॥ సరసీరుహే
 సమవనామ్యమదామపరిప్రసృత్యవళిప జ్జీనిభాః స్ఫురతోఘ్నవాపుపరి
 లోచనయోస్సవిలాసలాస్యగతిరంగభృతః ॥౯౬॥ స్తరశరనభినభిమాన్వే
 త్రయోఃపరిసరనమచిక్షుచాపచ్ఛవి । యుగముదయతి రంగభర్తుమ్భు
 వోర్ధురుకులమివ శృంగ నృతశ్రియః ॥ ౯౭ ॥ కృపయా పరయా కరిష్య
 మాణే సకలాఙ్గంకిల సర్వతోక్షితేత్రే । ప్రథమం శ్రవసీసమాస్తృ
 తాతే ఇతిదైర్ఘ్యవిద నిరంగనేతుః ॥౯౮॥ శ్రీవో నాసారోఢాత్తద
 వధికణోలాయితగతే విశాలస్థితాయదుచిరశిశిరాతామృధవళే । మి
 ణోబద్ధస్పర్ధస్ఫురితశఫరద్వద్వలలితే క్రియాస్తాం శ్రీరంగప్రణయినయ
 నాజ్ఞేమయిదయామ్ ॥౯౯॥ కరుణామృత కూలమువ్వపైపాప్రణమ
 త్సాన్వగతికీప్రసన్నశీతా । మయిరంగధనో పకర్ణికాక్షోస్సరితోర్విక్ష
 ణవీచిసంతతిస్తాత్ ॥౧౦౦॥ విలసతినాసాకల్పక వల్లీముగ్ధేవ రంగసల
 యస్య । స్థితమపి తన్నవకుసుమంచుబుక కపోలంచ పల్లవోల్లసితమ్ ॥
 ౧౦౧॥ వయనశఫరవిదౌకర్ణ పాశావరుదౌరుషభవతతోర్నిరంజరీరు

ద్విరంతా । పరిమిళదలకాల్పితైవలామంసవేలామనుమణిమకరోద్భూరంగ
 ధుర్యామృతాభ్యే ॥౧౦౨॥ అధరమధురామౌఘం తత్కర్ణ పాశమృ
 తాళికా వలయమభిమామాస్తాం రక్షేస్తు వక్త్రసరశ్చరమ్ । నయనశఫ
 రంనాసాశైవాల వల్లరి కర్ణికామకర మలకశేణీ పర్యస్తసీలవనావలి॥
 ౧౦౩॥ రమయతుసమాంకణ్ఠశ్చిరజ్గ నేతురుదఞ్చితక్రముకతరుణగ్రీవాక
 మ్బుప్బలమ్బమలిమ్బుచః । ప్రణయవిలసల్లక్ష్మీవిశ్వంభరా కరకస్తభీకన
 కవలయక్రీడా సజాగ్రస్తరేఖవోల్లసత్ ॥౧౦౪॥ అధిష్ఠాన స్తమ్భా ఘ
 వనపృథుయన్త్రస్య కమలాకరేణోరాశానావరికరిఘటోన్తాథముస
 తా । ఫణీన్తస్థితస్సగ్వృతికరితసందిగ్ధ విభవాభుజామే భూయాస్తా
 మభయమభిరజ్గప్రణయినః ॥౧౦౫॥ ప్రతిజలధితోవేలాశయ్యాం వీభీష
 ణకౌతుకాత్పునరివపురస్కర్తుశ్రీరంగిణగీఢణిపుజవే । సముపదధతగి
 కఞ్చితఞ్చిత్రసారయతోభుజద్వయమపి సదాదాన శ్రద్ధాశు దీర్ఘ
 ముపాస్తహే ॥౧౦౬॥ కుసుమభరాలసౌస్ఫటికవేదిశయా విటపావమ
 రతరోషవరం పరిహసత్పృథురజ్జభుజః । బహుమణి ముద్రికాకనకక
 జ్జగదోర్వలవైగికిసలయి దోర్దవయం ఫణినిర్భరసుప్తమిమః॥౧౦౭॥
 మద్రక్షావ్రతకౌతుకే సుకటకే విశ్రాంతికల్లేజపే శౌర్యజ్యోతిఃకరర
 శిమ్ని సువనస్సృజ్యోహనేమార్దవే । దోర్దవంద్వంబహుశక్తిపరిలోభ్య
 కమలాలీలోపధానం భవత్తచ్చిత్రాలకముద్రితంవిజయతేశ్రీరజ్జసంసజ్జి
 నః ॥౧౦౮॥ భవార్తానావక్త్రామృతసరసిమార్గందిశదివస్వయంవక్త్రే
 తేదంవరదమిసందర్శితమివ । కరామౌఘంపజ్జేరుహవరమపాపా
 టలమివ శ్రీయామిశ్రీరంగే శయితు రుపధానీకృతమహమ్ ॥ ౧౦౯॥
 కిగీటంశ్రీరజ్జేశయితు రుపధానీకృతఘజో విధీశాధీశత్వాద్భుటతఞ్చిసం
 స్పృశ్యవదతి । నిహీనానాంముఖ్యం శరణమితిచాహు స్తదితరస్సుభుటం
 బూరీతేపాదామ్బుజ యుగళమాహునుహితః ॥౧౧౦॥ మలయజశశిరి
 ప్తంమాలతీదామతల్పంసుమణిసరవితానం కౌస్తుభస్వస్తిదీపమ్ । దను
 జన్మషవిషాణోల్లేఖచిత్రంచలక్ష్మీలలితగృహముపాసరజ్గనర్వంసహా

రః || ౧౧౧ || హరిస్సానిత ఫేనమంశులహరీమాలర్థిముక్తాఫల శ్రీశీకర
 దుర్దినం తతథితోవ్యాకీర్ణరత్నోత్తరమ్ । ఆవిగకాస్తుభలక్ష్మీ రజ్జవన
 తేర్నిస్సీమభూమాద్భుతవత్సోమన్ధర మభ్యమానజలధిశ్లాఘం విలోకే
 మహి || ౧౧౨ || వత్సస్థల్యాం తులసి కమలాకాస్తుభైరైవజయ నీసర్యేశ
 త్వం కథయతితరాం రజ్జధామ్నస్తదాస్తామ్ । కూర్మవ్యాఘ్రీ నఖపరిమి
 శత్పంచహేతీయశోదానధా మాగ్ధ్యాభరణమధికంనస్సమాధిం ధిసోతి ||
 ౧౧౩ || కియాస్ఫురోమమజగదణ్డమణ్డవీత్యత్ప్రతితగి కృతమివోదరంవి
 భోః । రిరక్షియోచితజగతీపరమ్యరాం పరామివప్రభయతినాభిషక్తా
 జమ్ || ౧౧౪ || త్రివిధచిదచిద్బృందం తుందావలమ్బి వలిత్రయంవిగ
 ణయవైశ్వర్యం వ్యాఖ్యాతి రజ్జమహేశతుః । ప్రణత వశతాంబూ
 తే దామోదరత్వకరగిణి స్తదుభయగుణాకృష్టంపట్టణిలోదరబన్ధనమ్ ||
 ౧౧౫ || త్రయోదేవాస్తుల్యాస్త్రితయమిదమద్వైతమధికం త్రికాదస్తా
 త్తత్వం పరమితి వితరాన్ విఘటయన్ । విభోర్నాభీషద్వోవిధిశి
 వనిదానంభగవత స్తదన్యచ్ఛ్రీభజీపరవదితి సిద్ధాంతయతినః || ౧౧౬ || గ
 ర్భేకృత్వాగోవుమనస్తం జగదన్తర్జజ్జద్భ్రమ్యావాంఘరిసామ్యంనను
 నాధిః । ఉత్త్రైప్రైతప్రేక్షితు ముద్యద్భ్రమిభూయం నాభీషద్వోగం
 హతి రక్తాయతనాభేః || ౧౧౭ || మదమివమధుక్తైటభస్య రమ్భాకరభ
 కరీంద్ర కరాభిరూఢ్యదర్పమ్ । స్ఫుటమివపరిభూయ గర్వగురోవోగికి ము
 పమిమీమహి రజ్జకుజ్జురోరోవోః || ౧౧౮ || కటికాన్తినంవాదిచాతుర్య
 నీపిలసద్రత్న కాంచీకలాపానులేపమ్ । మహాభ్రం లిహన్తేరు మాణి
 క్యసానూరివాభాతిపీతామృతం రక్తబన్ధోః || ౧౧౯ || భర్తస్థలాంశుపరి
 వేష ఇవామ్బురాశే సున్ధ్యామ్బువాహనికురుమ్బ మివామ్బురస్య । శం
 పాకదమ్బకమివామ్బుముచోమనోనగి పీతామృతం పిబతి రక్త ధురన్ధర
 స్య || ౧౨౦ || వైభూషణ్యం కాన్తిరాజీనిమగ్నా వివస్థగీవీక్వాపిసో
 న్నాదవృత్తిః । జానేజానుద్వంద్వవార్తావివర్తజాతశ్శ్రీమద్రజ్జతుక్తా
 లయస్య || ౧౨౧ || శ్రీరజ్జేశయజ్జక్షేత్రీభూమ్యామర్మహర్ష కణ్డకిలే । త

త్రేతానినినమాంసశనాశద్వయలితమాచరతః ॥౧౨౨॥ వస్తారుబృహ
రకమాళిమాలా యుంజాన చేతకకమలాకరేభ్యః । సజాగ్రస్త రాగా
విపపాదపద్మశ్రీరజ్జభర్తుర్ననైసువైచ ॥౧౨౩॥ యద్బృహ్నావనప
ణ్ణితం దధిరవైర్యతాణ్డవం శిషీతం యల్లక్షీకరసౌఖ్యసాక్షిజలజప్రస్ప
ర్థమానర్థియత్ । యద్భక్తేష్వజలస్థలజ్ఞమపియద్దాత్యప్రసజ్గోతుకంత
ద్విష్టోగపరమంపదంపహతుస శ్శీగ్రిణ్ణిణామజ్గళమ్ ॥ ౧౨౪ ॥ శింజా
నశ్రుతిశింజినీమణిరవైర్యజ్యోవిన్దధ్వజఘ్రీకల్పకశఙ్ఖచక్ర ముకురైస్తై
స్తైశ్చరేఖామయైః । విశ్వర్యేణజయంత్రివిక్రమముఖం ఘుష్యచ్ఛిరా
మేడితం శ్రీరజ్జేతయపాదపజ్జ-జయుగంవస్తామహేసున్దరమ్॥౧౨౫॥
పునానిభువనాన్యహంబహుముఖీతి సర్వాజ్ఞుభీర్ములర్ఘ్నులితజ్ఞాన్తవీల
హరిబృన్ద సన్దేహదాః । దివానిశిచరణ్ణిశ్చరణచారుకల్పద్రుమపరివాళ
నవమంజరీనఖరుచ్ఛీర్వాగామేమహి॥ ౧౨౬॥ శ్రీరజ్జేన్ద్రాగపదకిసలయే
నీలమంజరీమైత్యానం దేవృంతప్రణయిమధుపవ్రాతరాజీవజైత్రే । ని
త్యాభ్యర్చనతవిధిముఖస్తోమసంశయ్యమానైర్హేమాంభోజైర్నిబిడని
కటేరామసీతోపనీతైః॥ ౧౨౭॥

ఇతి హరితకులతిలక శ్రీవత్సాంక మిత్రసూనో శ్శీగ్రిణ్ణరాజ

దివ్యాజ్ఞాలబ్ధ శ్రీపరాశర భట్టారకాపత నామధేయస్య

శ్రీరజ్జరాజస్యకృతిమ శ్రీరజ్జరాజ స్తవే

పూర్వశతకం సంపూర్ణమ్.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టారక మహాదేశికాయనమః.

(౧౫)

శ్రీ యోనమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టార్య మహాగురవేనమః.

శ్రీపరాశర భట్టార్య విరచితే

శ్రీరంగ రాజ స్తవే—ఉత్తర శతకమ్.

హర్తుంతమస్సదనతీవ వివేక్తు మీశోమానం ప్రదీపమివకారుణికోద
రాతి । తేనావలోక్యకృతినిః పరిభుజ్జితేతం తత్రైవకేపిచపలాశ్శలభీ
భవన్తి॥౧॥ యావేదబాహ్యస్త్వత్రయోర్లదాదేర్వేదేషయాగికాశ్చ
కుదృష్టయస్తాః । ఆగస్కృతాంరంగనిధే త్వదధ్వస్యన్తంకరిన్యస్త్వత
వాన్మనుస్తత్ ॥ ౨ ॥ ప్రత్యక్షప్రమథన సశ్యతోహరత్వాన్నిర్దోషశ్శ్రుతి
విమతేశ్చబాహ్యవర్తన్ ॥ దుస్తరక-ప్రభవతయచ వక్తృదోషస్స
ప్ర్యాచ ప్రజహతిరంగవింకవృద్ధాః ॥ ౩ ॥ అవయవితయేదంకుర్వాణైర్భ
హిష్కారణైర్వపుర్నిరవయవకోఽహంకార్హాః పుమాకరణాతిగః । స్ఫుర
తిహిజనాః ప్రత్యాసత్తైరిమానవివించతే తదధికురుతాంశాస్త్రంరంగే
శతేపరలోకిని ॥ ౪ ॥ ప్రత్యక్షాశ్రుతిరర్థధీశ్చ నతథాదోషస్తదర్థః పునర్థ
ర్వాధర్మ పగావశేశ్వరముఖగిప్రత్యక్షబాధ్యోనచ । తచ్చాత్వాకమతే
పిరంగరమణ ప్రత్యక్షవత్సాప్రమాయోగో న్నిలితధీస్తదర్థమథవాప్ర
త్యక్షమీక్షేతనః ॥ ౫ ॥ ననదసదుభయంవా నోభయస్తాద్భహిర్వాజగ
దితినకిలై కాం కోటిమాటిక తేతత్ । ఇతినిరుపధి సర్వంసర్వికాతోనిషే
ధస్వరదసుగతపాశ శ్చౌరలావంవిలావ్యః ॥ ౬ ॥ ప్రతిశ్చేదిష్టాననిఖిల
నిషేధోయదినోనిషేధాతోనేష్టోనిరుపధి నిషేధస్సదుఃఖౌ । నిషేధే
న్యత్సిద్ధే న్యద్వరదఘటభంగేశకలవత్ప్రమా శూన్యేపక్షే శ్శ్రుతిరపిమతే
స్త్రిన్విజయతామ్ ॥ ౭ ॥ యోగోచారోజగదపలవత్ప్రత సౌత్యాంతికస్తద్ధీ
వైచిత్ర్యాదనుమితిపదం వక్తివైభాషికస్తు । ప్రత్యక్షంతత్క్షణికయతితే

రంగనాథత్రయోపిజ్ఞానాత్మత్వక్షణభిదురతే వక్షతే తాత్పర్యాపామః॥౧౦॥
 జగద్భంగురంభంగురాబుద్ధిరాత్మైత్యసద్వైతభావే తథాపేద్యవిత్యోః॥
 త్క్షణభ్యంసతత్త్వస్త్వోత్తరభిజ్ఞాదరిదంజగత్సాన్యదిదంరంగచన్ద్రః॥౧౧॥
 అహమిదమభివేద్మి త్యాత్మ విత్త్యోర్విభేదే స్ఫురతియదితదైక్యం బాహ్య
 మప్యేకమస్తు । ప్రతితిరపిమృషాస్యాన్తేయమిథ్యాత్వవాదే యదితదపి
 సహేరనదీర్ఘ మస్తన్నతాయః ॥ ౧౦ ॥ ఏతద్రామాన్త్రం చలయతు
 కలిబ్రహ్మమీమాంసకాంశ్చజ్జ పిర్బ్రహ్మైతజ్జ్వలదపినిజావిద్యయాబం
 భ్రమితి । తస్యభ్రాన్తితాంశ్లథయతి జితాదైవతవిద్యస్తుజీవో యద్య
 ద్దృశ్యంతద్వితథమితియే జ్ఞాపయాంచక్రరజ్ఞాః॥౧౧॥ అంగీకృత్యత్వసప్త
 భంగిగుప్తతీస్యాదస్తి నాస్త్యాదికాంవిశ్వం త్వద్విభవంజగజ్జీవమతేనై
 కాన్తమాచక్షతే । భిన్నాభిన్నమిదంతథాజగదుషే వంధ్యామమామ్యేతి
 వన్నుత్పల్లవప్రావిదేరహః పరమిదం రణేన్ద్రితేచక్షతామ్ ॥౧౨॥ కణ
 చరచరణాక్షౌ భిక్షమాణౌకుతరైశ్శుక్రితిశిరసి సుభిక్షంతస్వజ్జగతాగ్
 రణత్వమ్ । అణుమవిపరిణామ్యం వ్యోమపూర్వంచకార్యం తవభవదన
 పేక్షంరంగభర్తుర్బ్రువాతే ॥ ౧౩ ॥ వేదేకర్త్రాద్యభావాద్భలవతహిన
 యైస్తస్వస్మభేనీయమానేతన్తూలతేష్వన మానంతదితరదఖిలం జాయతేర
 జ్ఞధామక । తస్మాస్సాంఖ్యంసయోగం సపశుపతిమతంకత్రచిత్వంచ
 రాత్రం సర్వత్రైతత్ప్రమాణం తదిదమవగతం పశ్యమాదేవవేదాత్ ॥
 ౧౪ ॥ సజ్ఞప్తేనేశ్వరంత్యాం పురుషపరిషది న్యస్య యద్వాన్యపర్యా
 త్సాంఖ్యోయోగీచకాక్వాప్రతిఫలన మివైశ్వర్యమూచే కయాచిత్ । భి
 త్తౌచైవ స్ఫురాజంభవమభిమనుతే రంగరాజాతిరాగా త్త్వాంతావమే
 వాభ్యధా స్త్వంననుపరవిభవప్రూహనాభ్యంభవిష్టుమ్ ॥౧౫॥ ఇతిమో
 హనవర్తనాత్వయా గృధితంబాహ్యమతంతృణాయమన్యే । అథవైది
 కవర్తవర్తి తానాంమనితాహేకుదృశాంకిమిశవర్తన ॥౧౬॥ సంసార
 రుద్రప్రసంబరేమనిదధత్సర్వేమతత్త్వరితంరూపంనామచతత్తదర్శనివ
 హే వ్యాకృత్యరంగాస్పద । సుప్తోద్బుద్ధవిరించ పూర్వజనతా మధ్యా

భటపయోధ్వాటితా నావతారప్రస్తావేతేనసత్త్వం నచతవ సదృశావిశ్వ
 మేకాతపత్రమ్ । లక్ష్మీనేత్రాత్వయేతి శ్రుతిముని వచనై స్తవత్పరైరర్ప
 యామస్మీ గ్రంథా మ్భాధిచన్ద్రోదయజలముచితంవాచికాతసుర-లేభ్యః॥
 దోషోపథావధిస మాతశయానసజ్ఞ్యా నిర్లేపమజ్ఞశ గుణోఘదుఘాష్టదే
 తాః । జ్ఞానై శ్వరీకకనవీర్యబలార్చిషస్తావ్రక్షేత భాస ఇవరత్నమనర్ఘయ
 న్ని ॥౨౭॥ యుగపదనిశమత్తై నైస్సస్సవతోవాత్మకార్యేనియమమనియ
 ణంవా ప్రాప్యగ్రంథాధి రాజ । కరతలవదశేషంపశ్యసిస్వప్రకాశం తద
 వరణమమోఘం జ్ఞానమామ్నాసిమస్తే ॥౨౮॥ నయన శ్రవణోదృశా
 శ్రుణోషిహ్యథ తేరజ్ఞ పతేమహేశితుః । కరణై రపికామకారిణస్తేఘటి
 తేసార్వపథీనమీక్షణమ్ ॥౨౯॥ సార్వజ్ఞేనాజ్ఞ మూలంజగదభి దధతోవా
 రితాస్సాపీమాత్రాత్సాజ్ఞోక్తా తాగ్రణం తావం పరయతిభగవన్నై
 శ్వరీరజ్ఞ శాయితా । అప్రీర్వోనైస్సస్వతన్తోప్రతిహతి సదసతార
 చైత్ర్యావిచిత్రం యత్రేచ్ఛతేశత స్త్వం యుగపదగణయన్విశ్వమా
 విశ్వకర్థ ॥ ౩౦॥ కార్యేనంతే స్వతనుముఖతస్తావముపాదానమాహు
 స్సాతేశక్తిస్సుకరమితరచ్చేతివేలాం విలంఘ్య । ఇచ్ఛాయావద్విహరతి
 సదారంగ రాజానపేక్షానైవేశానాదతిశయకరీసోర్మనాభావిభావ్యా॥
 స్వమహిమస్థితీర శృశక్తియోప్య కలితశ్రమవచిభర్షియత । వపురవ
 స్వమశేషమిదం బలం తవ పరాశ్రీతకారణవారణమ్ ॥౩౧॥ మృగనాభి
 గన్ధివయ త్సకలాధాన్నిజసన్నిధేరవికృతో వికృణోషి । ప్రియరం
 గవీర్యమితత్తువదంతే సవికారకారణ మిహోవినివార్యమ్ ॥౩౨॥ సహ
 కార్యపేక్ష మపిహాతుమిహ తదనపేక్షకర్తృతా । రజ్జధనజయతితే
 జఇతిప్రణతా ర్తిజి త్వత్ప్రభటాభిభావుకమ్ ॥౩౩॥ మర్త్యోత్థాయం
 విరింభావధిక ముపరిచోత్ప్రేక్ష్య మీమాంసమానా రక్షేద్దానస్తవల్లి
 తవగుణనివహం యావవానందపూర్వమ్ । నస్సార్థంస్పృహమిష్టైస్థల
 తిపథిపరం మూకలాయం నిలిత్యే హంత్రైవంత్యద్గుణానామవధిగణన
 యోగికాకథాచి త్తవాహోః ॥ ౩౪॥ న్యధాయితయేగుణానిధివిధాణ

మౌర్యకేష్యమి ముదిమచాతురీపణత చాపలతాంతయః | దయావిజ
యసాన్దరీప్రభృతయోపిరత్నాఘవ జ్జగద్వ్యవహృతి క్షమావరదరక్తర
త్నాపణే || ౩౬ || యమాశ్రిత్యైవాత్మహృరయభవతే సద్గుణగణాః ప్ర
థస్తేసోఽనస్తస్సన్వితశఘనశాన్తోఽతదశః | త్వమేవ త్వాంజ్యేష్ఠస్తిమితవిత
రక్తంవరదభోస్వ సంవేద్యస్వాత్మ ద్వయసబహుళానన్దభిరత్మ || ౩౭ ||
అఘ్రాయేశ్వరగన్ధమీశసదృశంమన్యా స్తనేన్ద్రాదయో ముహ్యన్తిత్వమ
నావిలోనిరవధేర్భూమ్నఃకణేహత్యయత్ | చిత్రీయేమహినాత్ర రక్త
రసికత్వం త్వన్తహిమ్నఃపరోవైపుల్యాన్తహితస్సవభావ ఇతివాకిన్నా
మసాత్మ్యంనతే || ౩౮ || షాడ్గుణ్యాద్వాసుదేవః పరభృతసభవాన్తుక్త
భోగ్యోబలాధ్యావృధాత్సజర్రుణ స్తవంహరసివితసుషే శాస్త్రమై
శ్వర్యవీర్యాత్ | ప్రద్యుమ్నస్సర్గధర్తానయసిచభగవన్సక్తిలేఖాఽసిరు.
ద్ధోబిభ్రాజగపాసితత్వంగమయసిచ తథాపూర్వహృరక్లాధిరాజ || ౩౯ ||
జాగ్రత్స్వప్నాశ్శయస తురీయ పాగ్రయధ్యాత్మకృమవమపాస్యః | స్వా
మింస్తతత్సహపరిబర్హ శ్చాతుర్యాహంవహసిచతుర్థా || ౪౦ || అచి
దవిశేషితాన్ప్రశయసీమసిసంసరతః కరణకలేబరైర్లుటయితం దయ
మానమనాః | వరదనిజేచ్ఛయైవపరవానకరోఽప్రకృతింమహాదభిమాన
భూతకరణావళికోరణీమ్ || ౪౧ || నిమ్నోన్నతంచకరుణంచ జగద్విచి
త్రంకర్తవ్యపేక్ష్యసృజత స్తవరక్త శేషిణ | వైవమ్యనిర్మృణ తయోర్న
ఖలుప్రసక్తి స్తద్బ్రహ్మసూత్రసచివాశ్శృతయోగ్యుని || ౪౨ || స్వాధీ
నేసహకారికాణగణేకర్తుశ్శరీరేఽథవాభోక్తుస్సాన్వనువిధాపరాధవిధ
యోరాజ్ఞోయదాశాసితః | దాతుర్వార్ధిజనేకటాక్షణమివ శ్రీరక్త
సర్వస్వతేనప్రస్తుజ్యదశావ్యపేక్షణమపిస్వాత స్త్వమేవావహేత్ ||
ప్రశయసమయస్తుప్తం స్వంశరీరైకదేశంవరదచిదచిదాఖ్యం స్వేచ్ఛ
యావిస్తృణాసః | ఖచితమివకలాపం చిత్రమాతత్యధూన్వన్నసుశిఖిని
శిఖివక్రీడసిశీసమక్షమ్ || ౪౪ || భూయోభూయ స్త్వయిహిత పరేత్యు
త్పథానాత్ప్రదీప్తోమగ్నానపి పశినయం స్తవంమరాశావశేన | రు

శ్లోక స్వభవ జననీతత-మాయం పిబ స్తీత త్తద్దాశ్రమవిధివశః క్లిశ్య
సేరజ్జరాజ ॥౪౫॥ సార్వత్వత్కంసకలచరితంరజ్జ ధామన్ దురాశాపా
శేభ్యసాస్యన్నయవిజగతాం జాతుమూర్ఖో నైరాణామ్ | నిస్తద్దాశ్రో
స్తవనియమతోనర్తులిజ్గప్రవాహాసర్గస్థేమప్రభృతిమసదాజాగరాజాఘ
టేతి ॥౪౬॥ సుహృదివనిగళాదైవ్యున్నదిష్టుం నృశంసం త్వమపినిరయపూ
రైర్విర్దణ్డయనీరజ్జ నేతః | తదితరమపిచాధాత్త్రాయసే భోగమోక్షప్రది
రపితవదణ్డాపూపికాతస్సుహృత్త్వమ్ ॥౪౭॥ ధృతినియమనరతూపీక్షణై
శ్శాస్త్రదానప్రభృతిభిరచికెత్సాస్యన్వాగ్రిణః | పీక్ష్యభూయః | సురమను
జతిరశ్చాం సర్వధాతుల్య ధర్మాత్వమవతరసిదేవోఽజౌపినన్నవ్యయా
త్తా ॥ ౪౮ ॥ అనుజనురమయాపరూపచేష్టానయదినమాగమమిన్దిరాకరి
ష్యత్ | అసరసమథవాప్రియంభవిష్టుధువమకరిష్యతరజ్జ రాజనర్త ॥౪౯॥
గరియ స్త్వంపరిజాన నిధీరాగిపరంభావం మనుజత్వాదిభూష్టుమ్ | అ
జాన స్తస్త్వవజావ ని మూఢాజనిఘ్నంతే భగవన్ జన్తకర్త ॥ ౫౦ ॥
౫౧॥ మధ్యేవిఞ్చగిరిశంప్రథమావతార స్తత్సామ్యతస్థస్యాయితం తవ
చేత్స్వయాఽమ్ | కింతేపరత్వపిశునైరిహరజ్జ ధామన్ సత్వప్రవర్తనకృ
పాపరిపాలనాద్యైః ॥౫౧॥ మధుగితైటభశ్చేతిరోధంవిధూయత్రయీ
దన్యచక్షుర్విధాతుర్విధాయ | స్తరస్యజగర్జీఽస్తురజ్జావతార స్సమ
స్తంజగజ్జీవయిష్యస్యకస్మాత్ ॥౫౨॥ రజ్జ ధేతిమిరఘస్తరశీత స్వచ్ఛహం
సతనురిందురివోద్యక్ | వేదభాభిరనుజగ్రహధార్తాజ్ఞానయజ్ఞసు
ధయై వసమృధ్యక్ ॥ ౫౩ ॥ వటదళమధిశయ్యోరజ్జ ధామన్ శయితఞ్చ
వార్ణవతర్లకగిపచాబ్జమ్ | అధిముఖముదరేజగన్తిమాతం నిదధిభవై
ష్టవభోగ్యలిప్సయావా ॥౫౪॥ ఉన్ముల్యాహరమన్తరాద్రమసీనా తం
సమ్పదానామనాథోఽస్మిన్చలమాలికైశ్చ దధిర్రాధంమథావాంబు
ధిమ్ | శ్రీరంశేత్వరచన్త్రైకొస్తుభనుధా పూర్వంగృహణేతితే కుర్వాణ
స్యఫలేగ్రహిర్హికమలా లాభేనసర్వశ్రమః ॥౫౫॥ దేవీహస్తామ్బుశేభ్య
త్పరణిఫలయే సంవహాద్భేవహృత్య ప్రత్యస్మాన్ స్తథోగం యుటితే

చలపుటచతురస్రకానః । ఆక్షిప్యరశ్మిలత్పాన్త్యజలశశనః
 తుంకుమస్తోమపంకాద్దేవ శ్రీరజ్జ ధామాజగపతిఘృషితేవ్యాఖలస్తా
 త్పరోనః ॥౫౬॥ అతద్విత్తచమూపతిప్రహిత హస్తమస్తీకృతప్రణితమ
 తిపాదుకం కిమితి చాకులాస్తవపురమ్ । అవాహనపరిష్క్రియం పతగ
 రాజమారోహతకర్షిపరబృంహితే భగవత స్తవ్రాయైనమః॥౫౭॥
 యంపశ్యన్విశ్వధుర్యాం ధియమగక్వదధోవస్తరాంమన్యమానో హుం
 కారాస్ఫలనాఙ్గి ప్రహతిభిరపితం తార్మ్యమధ్యక్షిపస్తవమ్ ।
 కిఞ్చోదఞ్చన్నదస్థాస్తమథగజపతే ర్భృంహితేజృమ్భమాణే దేవశ్రీ
 రజ్జబద్ధో ప్రణమతిహిజనేకాన్దిశిదకాతే ॥ ౫౮ ॥ శీరశ్చేకయ శరణం
 మమాసివా త్యావ్యాలోలత్కమలతటాక తాండవేన । సగ్భూషామ్భ
 రమయథాయథం దధానోధిజ్ఞామిత్యనుజగర్జమాజగన్థ ॥౫౯॥ మీన
 తను స్తవ్వంనావినిధాయస్థిరచరపరికరమనుమనుభగవత్ । వేదసనాభి
 స్సోన్తివినోదై రకలితలయభయలవమమువహః ॥ ౬౦ ॥ శీనయనా
 భోద్భాసుర దీర్ఘప్రవివులసురుచిరశుచిశిశిరవపుః । పక్షునిగ్లోద్గిర్లమ
 హాభిస్థల జలవిహరణరతగతిరచరః ॥౬౧॥ చకర్థశీరశ్చిన్నభిలజగదా
 ధారకవతోభవన్ధర్తానూర్తగి పునరవృతమథాచలధరః । జగన్ధశ్రే
 యస్తవ్వం మరతకలాపిత లలితోజలాదుద్యుల్లక్షీపద కిసలయ న్యాస
 సులభమ్ ॥౬౨॥ హృదిసురరిపోర్దఃస్థౌ త్థాతేక్షిపస్తవ్వియార్థ వంక్షితి
 కుచతటిమర్చకదై త్యాసగ్రకుంకుమచర్చయా । స్ఫుటధుతసటాభావ్య
 ద్భ్రష్టాస్తవోస్తుఖబృంహిత శ్వరణమసిమేరంగిం స్తవ్వంమూలకోలతను
 ర్భవత్ ॥౬౩॥ సృహరిదశయోగి పశ్యన్నొత్పత్తికంఘటనాద్భుతం సర
 ముతహరిందృష్టై వైకైకంసముద్విజలేజనః । ఇతికలసితాక్షిరన్యాయే
 నసజ్జమితాజ్గకం స్ఫుట నట మహాదంష్ట్రం రజ్జేన్ద్రసింహముపాస్త
 హే ॥ ౬౪ ॥ ద్విపాణి ద్వేషోద్యన్నయనవనవహ్నిప్రళమనభిమల్లక్షీ
 వక్త్రప్రహిత మధుగంఢూషసుషమ్నేః । నఖతుణ్ణారాతిక్షతజ పటలై
 రాత్లుతసటాద్భటా సుంధోరున్దేదురితమహపుంసృజ్జవదనః ॥౬౫॥

నఖాగ్రాస్తేపి ద్విషతిసంభ క్తద్రుమి రుషఃప్రకర్షాద్విష్టుల్లస్త్విగుణవరి
 ణాహోత్రాటతనుః । విరుద్ధేవైయగ్గీసుఖుతసమానాధికరణేన్యసి
 హ్నా త్వేభిభిద్వరదవిభరామాసిభజగల్ ॥౬౬॥ దైత్యోదారేంద్రియాశ్చ
 విహతమపనయకవామనోర్ధీ త్వమాసీ ర్వివాస్తేపాదపద్మే త్రిజగదణు
 సమంపాంసులీకృత్యలిత్యే । నాభీపద్మశ్చమాగతమమివ భువనగామమ
 న్యం సిస్సత్సు స్తస్థారణేంద్రవృత్తే తవజయముఖరోడిండిమ స్తత్రపేథః॥
 ౬౭॥ భవానామోభూత్వా పరశుపరికర్తాభృగుకులాదలాపీ ద్భూపా
 లాస్పితృగణ మతార్హిస్తదస్సజా । భువోభారాకాస్తం లఘుతలము
 పాచిక్ల పదితి ద్విషాముగ్రం పశ్యోష్యనఘమమమాజీగణదఘమ్ ॥౬౮॥
 మనుజసమయంకృత్వానాథావతేరిథపద్మయాక్వచనవిపినేసాచేద స్తర్ధిన
 ర్త్వ వినిర్తమేకిమిథజలధింబధ్వారతో విధీశవరోద్ధతంబలిముఖకలాచ్చి
 వ్తం కుర్వన్గ్రీవునిరపత్రయః ॥౬౯॥ యద్ధ్యూతేవిజయాపదానగణనా
 కాళింగదంతాంకురై ర్యద్విక్లేషలనోపికాళియఘవె కోలాహలాయాభ
 వత్ । మాత్యేనాపిచయస్యగోపవనితాః కృష్ణాగసాంవృత్తరం స్తంత్యాం
 తేమకృషీవలంహాలధరంరజ్జేశ భక్తాస్తహే ॥ ౭౦ ॥ ఆకణ్ఠవారిధర
 మస్తరమేఘదేశ్యంఘీతామ్బరం కమలలోచనపంచహేతి । బ్రహ్మ స్తనం
 ధయమయాచత దేవకీత్వాంశ్చిరజ్గ కా న్తసుతకామృతికాపరైవమ్॥౭౧॥
 వైలోగ్నిశ్చజలాంబభూవమునయో మూఢాంబభూవుర్జడాః పా
 జ్ఞామాసురగాస్సగోపమమృతామాసుర్నహశీవిషాః । గౌవ్యాఘాస్స
 హజాంబభూవు రపరై త్వన్యాంబభూవుఃప్రభోత్వంతేవ్యన్యతమాం
 బభూవిభభవ ద్వేణుక్వతోన్మాదనే ॥ ౭౨ ॥ కలితసుర్ధరణీలఘయి
 వ్యుహలికలుషాన్వలినాసిపు రాత్వమ్ । రజ్గనికేతలునీహిలునీహిత్యజ
 లమరుంతుదమద్యలునీహి ॥౭౩॥ ఆస్తాంతేగుణరాశివద్గుణపరీవాహత్వ
 నాంజన్తనాం సరిభ్యాభామనికేతనేష్వపికుటికణ్ఠోమ రక్తేశ్వర । ఆ
 గృహస్సర్వసహిష్ణురర్చకపరా ధీనాభిలాత్తస్థిఃకీప్రీతోమే హృదయా
 శుభి స్తవతత శీలాజ్ఞడిభూయతే॥౭౪॥ శ్రీమదోవ్యమ ససీమ వాజ్తనస

యోస్సర్వేనతారాగోచితాకాలే విశ్వజనీనమేతదిధీ శ్రీరక్తధా
 మన్యథ । ఆర్తస్యాగతికైకకృపాకలుషితై రాలోకితై రార్ద్రయన్వి
 శ్వతాణ విమర్శనస్థలితయా నిద్రాసిజాగర్యయా ॥౭౫॥ సర్గాభ్యాస
 విశాలయా నిజధియా జానన్ననస్తేకయంభారత్యా సహధర్మచారిత
 యా సావధీనసంకీర్తనః । కల్పనేవబహునానామంజుగళ భజ్గాఘ్న
 తోఽపూజయద్భక్తిస్తాస్వముఖలోచనాంజలిపుత్రైః పద్మైరివావర్జి
 తైః ॥౭౬॥ మనుకులమహీపాలవ్యానమ్రమాళిపరంపరామణి మకరికా
 రోచిర్నిరాజితాఙ్గిసరోరుహః । నవయమభవిభోస్వేనశ్రీరక్తధామ
 నిమైథిలీ రమణవపుషా సావర్ధ్వాణ్యారాధనాన్యసిలమ్భితః ॥౭౭॥ మ
 న్వస్వవాయేద్రుహితేచధన్యే విభీషణేనైవపురస్కృతేన గుణైర్వరిద్రా
 గమిమంజనంత్యం మధ్యేసరిన్నాథ సుఖాకరోషి ॥౭౮॥ తేజఃపరంత
 త్సవితుర్వరేణ్యం ధామనాపరేణాపణభాత్సువర్ణమ్ । త్వాంపుణ్డరీకే
 క్షణమామనన్తి శ్రీరక్తనాథం తముపాసిషీయ ॥౭౯॥ ఆర్తస్యాగతికై ప
 రితస్థుషశ్చమితస్య చతుర్వరుణస్యచాగ్నేః । లక్ష్మ్యేనహతాత్మికగా
 భబంధంపశ్యేమరక్తేశ్వరదశ్శతంతావమ్ ॥౮౦॥ యస్యాస్తి పత్యర్పిత
 మస్తరేమి శ్రీరక్తతుక్టాయతనేశయానమ్ । స్వభావదాస్యేనచ యో
 హమస్తిససస్యజేజ్ఞానమయైర్తతైస్తమ్ ॥౮౧॥ ఆయుగప్రజానా మమృ
 తంసురాణాంరక్తేశ్వరంతావం శరణంప్రపద్యే । మాంబ్రహ్మణేఽన్యైమ
 హనేతదర్థంప్రత్యంచమేనంయునజేపరస్మై ॥౮౨॥ ఆర్తింతిర్మురధరక్త
 పతేధనాయన్నాత్మమృత్విదిషు ర్విజదాస్యకామ్యై । జ్ఞానీత్యమూ
 న్సమ మథాస్సమమిత్యుదారా స్థితాసు దేవభవదాశ్రియ తోపకా
 రా ॥౮౩॥ నిత్యంకామ్యంపరమపికతిచిత్తవ్యధ్యాత్మనసమతిభిరమ
 మాః । న్యస్యాసక్తా విపదతిహితంశ్రీరక్తేన్తోవిదధతినచతే ॥౮౪॥
 పత్యఞ్చం గవోఽఞ్చంశంసరాచస్సఞ్చతాతాస్తత్వరాశేర్విచిచ్య ।
 యుంజానాశ్చర్తంభ రాయాంస్వబుద్ధౌస్వంవాత్వంవా రక్తనాథా
 మ్ననన్తి ॥౮౫॥ అథమృదితకషాయాగి కేచిదాజానవాస్యత్పరితశిథిల

చిత్రాక్షిర్దిచిన్తానమస్యాః । విదధతిసనుపారంభ క్తినిఘ్నాలభన్తే న్వయి
 కిలతతమేత్వం తేషురజ్జ్యేకింతల్ ॥ ౮౬ ॥ ఉపాదత్తేసత్తాస్థినియమ
 నాద్యైశ్చైదచితౌ స్వముద్దిశ్య శ్రీమానితివదతివాగౌపనివదీ ఉపాయో
 షియత్వేతిహతనతత్వంనతుగుణావతస్త్యాశ్రీరక్తేశయ శరణమవ్యా
 జమభజమ్ ॥ ౮౭ ॥ పటునైకవరాటికేఽక్లప్తాస్థలయోగి కాకణికాసువ
 ర్గకోట్యాః । భవమోక్షణయో స్తవీయైవజన్తుఃక్రియతేరజ్గ నిధేత్వమే
 వపాహే ॥ ౮౮ ॥ జ్ఞానక్రియాభజనసమ్మద కీర్షివోహ మిచ్ఛాధికారశక
 నానుశయానభిజ్ఞః । రక్తేశపూర్ణవృజినశ్శరణంభవేతి మార్గాద్భ్రష్టి
 మిమససావిషయాకులేన ॥ ౮౯ ॥ త్వయిసతిపురుషార్థేమత్ప్రచాహమా
 త్మక్షయకరకుహకార్థాన్ శ్రద్ధధద్ధ్రీజ్ఞచంద్రా జనమఖిలమహంయ
 ర్వంచ యామిత్యదాత్మ ప్రతిమభవదనన్య జ్ఞానివద్దేశికస్సన్ ॥ ౯౦ ॥
 అతిక్రామన్నాజ్ఞాంతవ విధినిషేధేషు భవతేష్యభిద్రుహ్యన్వాగ్ధీ కృతిః
 రపి భక్తాయేనతతమ్ । అజాన న్జానన్వా భవదసహనీయాగసి రతస్స
 హిష్టుత్వాద్రంగప్రవణ తవమాభూవమభరః ॥ ౯౧ ॥ ప్రకుపితభుజగః
 తానామివ విషయాణా మహంభాయామ్ । సతితవ భుజసురవిటపిప్
 ఛాచౌరజ్జజీవిత భజామి ॥ ౯౨ ॥ త్వత్సర్వశక్తేరధికాస్తదాదేః కీటన్య
 శక్తిర్బుతరజ్జబన్ధో । యత్త్వత్కృపామప్యతికోశకార న్యాయాదసా
 నశ్యతిజీవనాశమ్ ॥ ౯౩ ॥ శ్రీరక్తేశ త్వస్టుణానామివాస్తద్దోషాణా
 కగి పారదృశ్వాయతోఽహమ్ ఓఘేమోఘావన్యవత్త్వస్టుణానాంత
 ష్టాపూరం వర్షతాం నాస్తిపాత్రమ్ ॥ ౯౪ ॥ త్వంచేన్మనుష్యాదిమణ
 యమానస్తతూర్తపాకం కృపయోపభుజ్ఞే । శ్రీరజ్గళాయిన్ముశళలే
 రాభ్యాం భూయోఽభిభూయేమహికస్యహేతోః ॥ ౯౫ ॥ క్షమాసాపర
 ధేనుతాపిన్యపేయా కథంసాపరాధేపిదృష్టేమయిస్యాత్ । తథాప
 త్రరక్తాధినాథానుతాపవ్యపాయం క్షమేతాతివేలాక్షమాతే ॥ ౯౬ ॥ బ
 భుజిశిశుపాలే తాదృశాగసూరేవా గుణలవసహదాసాత్త్వత్త్వమా
 జుగదన్ద్రీమయిగుణపరమాణూడంతచిన్తానభిజ్ఞే విహరతువరదాసా

సర్వదాసార్వభౌమి ॥౯౭॥ దయాశరవ్యసనహరాభవవ్యథా సుఖా
యతే మమతదహంవయతిగః । తథాశ్మసాసుఖయతిదుఃఖ మిత్యతో
దయస్వమాం గుణమయరక్త మస్మి ॥ ౯౮ ॥ గర్భజన్తజరామృతిక్షేపక
ర్షషచూర్తికః । శ్వేవదేవ వషట్కృతుత్వాం శ్రీయోర్హ మకామయే ॥
౯౯॥ అనుకృత్యపూర్వపుంసోరక్త నిధేవినయనడమ్భతోఽముష్మాత్ । శునఇ
వమమవరమృద్ధే రుపభోగ స్తద్విత్తద్దాయః ॥ ౧౦౦ ॥ సకృత్ప్రప
న్నాయత వాహమస్తీ త్యాయాచలేచాభయదీక్షమాణమ్ । త్యావప్య
పాస్యాహ మహంభవామి రక్షేకవిసిమ్భవివేకరేకాత్ ॥౧౦౧॥ తవభ
రోహమకారిషిధార్మికైశ్శరణ మిత్యపివాచముదైరయమ్ । ఇతిససా
క్షికయన్నిదమద్యమాం కురుభరతవరక్త ధురన్ధర ॥ ౧౦౨ ॥ దయా
స్యేషాందుఃఖాప్రసహన మనన్యోసిసకలై ర్దయాశు స్త్వంనాతః ప్రణ
మవపరాధానవిదుషః । క్షమాతే రక్షేన్తోభవతి నితరాంనాథనతమాం
తవాదార్యం యస్తాత్తవ విభవ మర్చిస్వమమథాః ॥౧౦౩॥ గుణతుంగ
తయాతవరక్త పతే భృశనిష్కమిమం జనమున్నమయ । యదపేక్ష్యమ
పేక్షితురస్యహేత త్పరిపూరణమీశితురీశ్వరతా ॥౧౦౪॥ త్వంమీన పానీ
యనయేన కర్తవ్యభ క్తివైరాగ్యజుషోభిభక్తి । రక్షేమాంపాసి మితంప
చంయత్పానీయశాలం మరుభూమతత్స్యత్ ॥ ౧౦౫॥

ఇతి హరితకులతిలక శ్రీవత్సాంక మిత్రసూనో శ్రీరంగరాజ

దివ్యాజ్ఞాలబ్ధ శ్రీపరాశర భట్టారకాపర నామధేయస్య

శ్రీరంగరాజస్యకృతిమ శ్రీరంగరాజ స్తవే

ఉత్తరశతకం సంపూర్ణమ్.

స మా ప్ర శ్చయం ప్ర బ థః.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టారక మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ యోనమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీపరాశర భట్టారక కృపామ

శ్రీ గుణ రత్న కోశ ప్రారమ్భః.

శ్రీపరాశరభట్టారక శ్రీ గ్రంథేశ పురోహితః |
శ్రీవత్సాబ్జసురశ్రీమాన్ శ్రీయసేషేస్తుభూయసే ||

శ్రీయోగమస్తచిదచిద్విధానవ్యసనసంహరేః । అజ్ఞీకాదిభిరాలోతై
స్సార్థయన్తైస్కృతోఽజ్ఞులిః॥౧॥ ఉల్లాసవల్లవితపాలిత సప్తలోఽనిర్వ
హకోరకిత నేమకటాక్ష లీలామ్ । శ్రీరజ్జ హర్త్యతల మజ్జభదీపరే
ఖాం శ్రీరజ్జ రాజమహిషీంశ్రియమాశ్రయామః ॥ ౧ ॥ అనుకలతనుకా
ణ్డాశిగ్గ నారంభశుచ్ఛత్ప్రతిదిశఘజశాఖ శ్రీసఖానోకహర్థిః । స్తనన
యనగుళుచ్ఛ స్ఫారపుష్పవ్యరేఖా రచయతుమయిలక్ష్యకల్పవల్లీ కటా
క్షా ॥ ౩ ॥ యద్భూభగ్నోగిప్రమాణం స్థిరచరరచనాతారతమ్యేము
రాశేర్వేదాన్తాస్తత్వచింతామురభిమరసియత్పాదచిహ్నైస్తరన్తి భో
గోప్యోఽత కేళిచుళుఃతథగవదైవ్యరూప్యానుభావాసానస్థీరాస్త్రుణీ
తామమృతలహరిధీలజ్ఘనీయైరపాగ్నైః ॥ ౩ ॥ యద్వావత్తవవైభవం
తనుచితస్తోత్రాయదూరేస్పృహ స్తోతుంకేవలమిత్యదశ్చ జగ్రహుగ
ప్రాజ్ఞోవిరిజ్ఞాదయః । అప్యేవంతవదేవివాజ్ఞననయో ర్భాషానభి
జ్ఞంపదం కావాచగిప్రయతామహేకవయితంస్వస్తిప్రశస్తైస్త్రిరామ్॥
౫॥ స్తోతారంతముశంతిదేవికవయో యోవిస్త్రుణీతేగుణాన్ స్తోతవ్య
స్యతతశ్చతేస్తులిధురా మయ్యేవవిశ్రామ్యతి । యస్తాదస్తదమర్షణీయ
భణితి స్వీకారస్తేగుణాగి త్వాంత్యాదాగ్యదయాదయోభగవతిస్వాంప్ర
స్నువీరకృపామ్ ॥౬॥ సూక్తిసమగ్రయతునస్సవ్యయమేవలక్ష్య స్థీ
రజ్జ రా మహిషీమధురైరికటాక్షైః । వైదగ్యవర్ణగుణగుచ్ఛన గౌర
వైర్యాంకందూలకర్ణకుహరాః కవయోధయన్తి ॥ ౭ ॥ అనాఘ్రితా
వద్యంబహుగుణపరిణాహిమనసోదుహానంసౌహార్దంపరిచితమివాథాపి

గహనమ్ । పదానాంసోదాత్రాద నిమిషనిషేవ్యం శ్రవణయోగస్తవి
మేవశీర్షహ్యంబహుముఖయవాణీ విలసితమ్ ॥౮॥ గ్రీయశ్శీర్షీర్షీర్ష
క్షేతయతవచహృద్యాంభగవతీం శీయంత్యతోవుచ్యచైర్వయ మహాప
ణావశ్యణుతరామ్ । దృశాతేభూయాస్తాం సుఖతరళతారే శ్రవణ
తఃపునర్దర్శిత్రాతస్సఫుటతుఘజయోః కశ్చుకశతమ్ ॥౯॥ దేవిస్స
తింభగవతీంపథమేపుమాంస స్తవితృద్గుణౌఘ మణికోశ గృహంగృణ
ని । తద్వారపాటన పటానిచ సేతిహస సంతర్కణస్తృతిపురాణపు
రస్సరాణి ॥౧౦॥ ఆహుర్వేదానమానం కతివనకతిచా రాజకంవిశ్వ
మేతద్రాజస్వతేరచిదీశంగణినమపిగుణై స్తందరిద్రామన్యే । భిక్షా
వన్యేసురాజం భవమితివజడాస్తేతలా తల్యకార్దుర్యేతేర్గిరజ్జహర్త్యా
జ్గణకనకలతే నక్షణంలక్ష్మమాసత్ ॥౧౧॥ మనసివిలస తాత్క్షాభక్తి
సిద్ధాజ్ఞానేనశృతిశిరసినిగూఢంలక్ష్మీ తేవీక్షమాణాః । నిధిమివమహిమా
నంభుజ్ఞ తేయేపిధన్యానసుభగవతిదైవీంసమ్పదం తేభిజాతాః ॥౧౨॥
అస్యేశానాజగతభృతీ తే ధీమహేయాంసమ్పద్ధిం శీశీసూక్తం బహు
ముఖయతే తాంచశాఖానుశాఖమ్ । ఈష్టైకశ్చిజ్జగత ఇతియఃపారుషే
సూక్త ఉక్తస్తంభత్వత్రాంపతిమధిజగా పుత్తరశ్చానువాకః ॥౧౩॥
ఉద్బాహుస్తాముపనిషదసావాహ నైకానియస్త్రీం శీమద్రామాయ
ణమపిపరంపాణితిత్వచ్చరిత్రైస్త ర్తారోస్తజ్జననియతమే సేతిహఃపైః
పురాణైర్నుస్యర్వేదానపిచ తతమేత్వన్తహిమ్నిమాణమ్ ॥౧౪॥ ఆకు
గ్రామనియామకాదపిభో రాసర్వనిర్వాహకా దైశ్వర్యంయది హే
త్తరోత్తరగుణం శీర్గజ్జభర్తుఃప్రియో తుజ్గంమజ్గభమజ్జలంగరిమవత్స
యో పునఃపాపసంభవ్యం యత్తదదత్తవీక్షణభువస్తే పఞ్చపావిపుష్కః ॥
౧౫॥ ఏకోముక్తాతపత్ర ప్రచలమణిఘణితాగ్రిమాళి ర్మనఃశ్యేర్మన్య
ర్దంతావళస్తోనగణయతినతాన్ యత్త గంఠోఽఽపాలాన్ ! యత్తస్యై
తిష్ఠతేస్తన్యః కృపగామశరణోదర్శయన్దస్తపక్షింతతే శీర్గజ్జరాజప్ర
ణయని నయనోదజ్జితస్యజ్జితాభ్యామ్ ॥౧౬॥ రతిర్మతిసరస్వతీ భృతిన

మృద్ధిసిద్ధి శ్రీయస్సుధానభయతోముఖం విచలిషే తవభూతా తతో
ముఖమధేంద్రే బహుముఖమహం పూర్వీకాంబిగామృతవనశంవదాః
పరివహన్తికూలజుషాః ॥౧౭॥ సహస్థిరఃరిత్రసప్రజవిరిచ్చనాకిచ్చ
నైరనోకహబృహస్పతిప్రబలవిక్లబప్రక్రియమ్ । ఇదంసదసదాత్మనాని
భిలమేవనిమోన్నతం కటాక్షతదుపేక్షయోస్తవహిలక్షితత్వాద్భవమ్॥
౧౮ ॥ కాలేశంసతియోగ్యతాంచదచోరనోవ్యసమాశ్రితోర్హృతా
హజ్రాతిబుద్ధిఃశ్చకరణే స్వాంతప్రవృత్తీన్ద్రయైః । అజ్ఞానావరణైస్స
హస్రమకరోతాన్మృచ్ఛనస్సవ్యవశ్యేగ్రజ్జేష్వరదేవితేవిహృతయే స
జుల్పమానగపియః॥౧౯॥ శబ్దాద్వివిషయాన్ప్రదర్శయిషవం విస్తా
ర్యదాస్యాత్కంఠైష్టవ్యాగుణమాయయాత్మనివహన్ విస్తావ్యపూర్వగ
వుమాక । పుంసాపణ్యవధూవిడమ్పివపుషా ధూర్తాని వాయాసయన్
శ్రీరజ్జేష్వరికల్పితేతవపరీహసాత్తనే కేశయే ॥౨౦॥ యద్దూరేమనసో
యదేవతమనగి పారేయదత్వద్భుతం యతాకలాదపదేభిమం సురపు
రీయద్గచ్ఛతోదుర్గతిః । సాయుజ్యస్యయదేవమాతిరథవాయుద్దుర్గ్రహం
మద్గిరాం తద్విష్ణోఃపరమంపదంతవకృతే మాతస్సమామ్నాసీమః॥౨౧॥
హేలాయామ భిలంవరాచరమిదంభోగేవిభూతిఃపరా పుత్ర్యాస్తేపరి
చారకర్తణీసదా పశ్యన్తియేసూరయః । శ్రీరజ్జేష్వరదేవికేవలకృపా
రిర్వాహ్యనగ్దేవయం శేషి త్వేవరమగిపూమాకపరికరాహ్యేతేవస్సా
రణే ॥౨౨॥ అజ్ఞానానుగ్రహభీమకోమలపురీపాలాఫలంభేజుషాంయూ
యోజ్యేష్వపరాజితేతివిదితా నాకంపరేన్ధితా । భావైరద్భుతభోగ
భూమగహవైస్సాన్ద్రాసుధాస్యన్దిభి శ్శ్రీగ్రజ్జేష్వరగేహలక్షియువయో
స్తాంరాజధానీంవియః ॥ ౨౩ ॥ తస్మాంచత్వత్కృపావస్మిరవధిజనతా
విశ్రమాహ్లావకాశం సజ్జీర్ణందాస్యతృప్తాకలితపరికరైః పుంభిరానన్ద
నిఘ్నైః । స్నేహదాస్థానరతా వ్యసనిభిరభయంకారణచక్రాసిముఖైః
రానందైకార్థవం శ్రీరభగవతి యువయోరాహురాస్థానరత్నమ్॥౨౪॥
తత్రసత్సమర్పగంధం స్ఫురదుపరివహ రతురోచిరితానం విసీరాం

నన్తనోగంతమపరినయతా విశ్వమేకాతపత్రమ్ । తైస్త్వైకాన్తేనశాన్తా
 దితగుణవిభవై రర్హతాత్వామసజ్జ్యైరన్యోన్యైర్వైతస్థా ఘనర
 సగహనాన్ దేవిబధ్నాసిభోగాః ॥౨౫॥ భోగ్యావామపి నాన్తరీయ
 కతయా పుష్పాగ్ని రాగై స్సమం నిర్వృత్త ప్రణయాతి వాహనవిధౌసీ
 తాగి పరీవాహతామ్ । దేవిత్యామనునీళయా సహవహీదేవ్యస్సహ
 స్రంతథా యాభి స్త్వం స్తనచాహుదృష్టిభిరీవ స్యాభిగిపియన్తాఘసే॥
 ౨౬॥ తేసాధ్యాస్సన్తిదేవాజనఃగుణవపు ర్వేష్యత్రస్వయాప్తైర్భౌగై
 ర్వా నిర్విశేషా స్సవయస ఇవయేనీత్యనిర్దోషగణాః । హేళీశ్శ్రీరజ్జభ
 ర్తుస్తవచపదపరీచారవృత్తైస్సచాపి క్షేమప్రద్రాణభావా విలహృద
 యహతా తాగరకై జుర్యభోగాః ॥౨౭॥ స్వరూపంస్వాతంత్య్రంభ
 గవత ఇదంచన్ద్రీవదనేత్వదాన్తేషో తగర్వాచ్ఛవతిఖలు నిష్కర్ష సమ
 యే । త్వయాసీర్తాతశ్శ్రీగి కమితురిదమిత్యం త్వవిభవంతదన్తర్భవా
 వాత్తాన్ద్రీనపురగభిధతైశ్చుతిరపి ॥౨౮॥ తవస్పర్శాదీశంస్పృశతికమ
 లేమజ్గళపదు తదేదం నోపాధే రుపనిశతితంశ్రీరసియతః । ప్రసూనం
 పుష్పస్త్రీమపి పరిమళర్థిం జగదిమర్శచైవం త్వాదేవం స్వదతఇతిక
 శ్చితగవయతే ॥ ౨౯ ॥ అపాజ్ఞాభూయాంసో యదుపరిపరంబ్రహ్మత
 దభూదమియత్ర ద్విత్రాస్సచశతమఖాది స్తదధరాత్ । అతశ్శ్రీరా
 మ్నాయ స్తమభయముశం స్తావంప్రజిజగౌపశ స్తిస్సారాజ్ఞోయదపి
 చపురీకోశకథనమ్ ॥ ౩౦ ॥ స్వతశ్శ్రీ స్తవవిష్టోస్సవమసితవవైవభ
 గవాన్త్వదాయ తర్థితేష్వభవదపరాధీనవిభవః । స్వయాదీస్త్యారత్నం
 భవదపి మహార్ఘ్యంనవిగుణం నకుణ్డాస్వాతన్ద్రీయం భవతిచనచాన్యహి
 తగుణమ్ ॥౩౧॥ ప్రశకనబలజ్యోతిర్జ్ఞానైశ్వరీవిజయప్రధా ప్రణతవర
 ణప్రేమక్షేమంకరత్వపురస్సరాః । అపిపరిమళఃకా నిర్ణావణ్యమర్చిరి
 త్స్త్విరేతవభగవతశ్చైతే సాధారణాగుణరాశయః ॥౩౨॥ అన్యేషియా
 వనముఖా యువయోస్సమానా శ్రీరజ్జమజ్గళ విజృంభణవైజయన్తి
 తస్మిన్ స్తవత్వయితతస్య పరస్పరేణవిస్తీర్ణదర్పణకృష్టప్రచురంస్వదన్తే॥

యువత్వాదౌ తుల్యేష్య పరవశతా శతృ శమనస్థితత్వా దీనస్థితత్వా
 భగవతిగుణాన్ పుంస్త్యసులభాః । త్వయిస్త్రీలైవ కాన్తాన్త దీమప
 తిపారాధ్యకరుణాక్షమాదీన్వా భోక్తుంభవతియ్యవయో రాత్వనిభిదా॥
 ౩౪॥ ఘనకనకద్యుతీయువదళామపి ముగ్ధవశాయువతరుణత్వయోరు
 చిత మాభరణాదిపరమ్ । ధృవమసమానదేశవినివేశి విభజ్యహరాత్వ
 యిచకుశేశ యోవరవిహరిణినిర్విశసి ॥ ౩౫ ॥ అగ్రతేష్యదుశీతముగ్ధ
 మధురో దారైర్దుడైర్దుష్పతగి ఊర్ధ్వభాగిమృజితామపగతా మస్యే
 మహాస్థాస్తతః । ఇన్ద్రకల్పలతాసుధామధుముఖా ఇత్యావిలాంపర్ల
 నాం శీరశ్చేక్వరితా నృకృతిమకథం దిప్యంవపుర్నార్హతి ॥ ౩౬॥ పృణ
 మచను విధిత్సావాసనానమ్రమగ్రే ప్రణయిపరిచిచ్ఛాకశ్చిత్తంపార్శ్వ
 కేచ । కనకనికషచచ్ఛచ్ఛృక స్రోకమానప్రవరమిదముదారం వర్ష
 వాచామధుమిః ॥ ౩౭॥ ఏకున్యశ్చ్యవతిక్షమంమమవంచాకుశ్చ్యవా
 దామృజంమధ్యే విప్రరపుణ్డరీకమభయం విన్యసృహస్తామృజమిత్వాం
 పశ్యేమనిషేదుషీం స్రుతికలం కారుణ్యకూలం కషస్థారా పాగ్గతః
 మమృమధురంముగ్ధంముఖంవిభోతిమ్ ॥ ౩౮॥ సురభితనిగమాన్తం వన్దిషీ
 యేన్దిరాయాస్తవకమల పలాశప్రక్రియంపాదయుగ్మవే । పహతియ
 నుపమద్వైరైవజయ న్నీహమామ్భుని ప్లుతిభిరివ నవత్వం కాన్తబాహ
 న్తరాళే ॥ ౩౯॥ త్వస్త్వీకారకలావలేకబుమా రాజ్ఞాంద్యశోదుర్వచా
 నిత్యంత్వన్తధుపాన మత్తమధువశీనిర్బరాభ్యాంపతిమ్ । దృగ్భ్యామేవ
 హిపుణ్డరీకనయనం వేదోవిదామాగతేసాక్షాల్లక్ష్మితవావలోక విభవః
 కాక్వాకయావర్ణ్యతే ॥ ౪౦॥ ఆనన్దాత్మభీరిత మజ్జరమదక్షిణాలనైరా
 గళపేమార్ద్రైరపి కూలముదవహ కృపాసంస్థావితాస్తాద్యతైః । ప
 శ్యేతేనతివిద్దుబద్ధకలిత బిష్టాదివిషకన్యకైరైశ్వర్యోద్గమగద్గదై రశర
 ణంహంపాలయాలోకితైః ॥ ౪౧॥ పాదారున్దుదమేవ పజరజరజశ్చే
 టీ భృశాలోకితైరజ్జహ్నునిరథామ్భ సాహసవిధౌ లీలారవిస్తగ్రహః ।
 షోలాతేవనమాలయాహరిభుజే హంకస్తకబ్ధాస్పదం కేశశీ రతికోమ

లాతనురియం వాచాంవిమర్షక్షమా || ౪౨ || ఆమర్యాదమకట్టకం స్తన
 యుగం నాద్యాపి నాలోకిత భూభేదస్తి త విభిమాజహతివా నై సర్గి
 కత్వాయశః | నూతే శైశవ యావనవ్యతికరో గాత్రేమతే సారభం
 భోగసోతసికా న్త దేశికకర గ్రాహేణ గాహక్షమః || ౪౩ || ఆమోదా
 ద్భుతశాలియావనదశా వ్యాకోచ మహ్నానిమత్సాన్త ర్యామృత సేకశీత
 లమిదం లావణ్యసూత్రార్పితమ్ | శ్రీరక్తేశ్వరి కోమలాక్ష సుమనస్సన్త
 ర్భణం దేవితే కాన్తోరగప్రతియత్న మర్హతికవిం ధిక్షామకాక్షాకులమ్ ||
 ౪౪ || మర్కస్య శోరససిరావ్యతివిధ్యవృత్తైః కాన్తోపభోగలితైర్ములి
 తాక్షయప్టిః | పుష్పావళీవరసిక భ్రమరోపభుక్తాత్వం దేవినిత్యమభినన్త
 య సేముకున్దమ్ || ౪౫ || కనకరశనాముక్తా తాటజ్జహారలలాటికామ
 ణిసర తులాకోటిప్రాప్తై ర్జనార్జనజీవికే | ప్రకృతిమధురం గాత్రంజాగ
 ర్తిముగ్ధవిభూషణైర్వలయశకలైర్ద్వగంపుష్పైశ్చ కల్పలతాయథా || ౪౬ ||
 సామాన్యభోగ్యమపికాన్తుభవైజయన్తి పశ్చాయధాదిరమణస్సవ్యయ
 మేవవిభ్రీత్ | తద్భారభేదమివ తేపరిహర్తుకామ శ్శ్రీరక్తభామమణిమ
 జ్జ్వరిగాహతేత్వామ్ || ౪౭ || యదిమనుజతిరశ్చంబీలయాతుల్యవృత్తై
 రనుజనురనుదూపాదేవినావాతరిష్యః | అసరసమభవిష్యన్నర్కనా
 భస్యమాత ర్దరదళదరవిన్దోదన్తకాన్తాయతాశీ || ౪౮ || స్థితకటకమా
 లైర్దోర్భిరభింమురారే ర్భగవతిదధిమాథంశుభృతశ్శాన్తికాన్త్యే | భృ
 మదమృతతరజ్గా వర్తతః పాదురాసీ స్సితనయనసుధాభి స్సింహుతీచ
 న్త్రికేవ || ౪౯ || మాతర్లైధిలిరాక్షసీ స్తవ్యితదైవార్ద్రాపరాధా స్తవ్య
 యా రక్షన్తాసవనాత్తజ్జాల్మముతరా రామస్యగోష్ఠీకృతా కాకంతంచ
 విభీషణం శరణమిత్యక్తిషిమారిక్షత సానసాన్త్రమహాగస స్సుఖ
 యతుత్తాన్తిస్తవాన్తికీ || ౫౦ || మాతర్లక్ష్మీయథైవమైథిలజనస్తేనాధ్వ
 నాతేవయం త్సద్దాన్యైక రసాభిమానసుభగై ర్భావైరిహాముత్రచ |
 జామాతాదయిత స్తవేతిభవతి సమృద్ధదృష్ట్యాహరింపశ్యేమ ప్రతియా
 మయామచపరిచారాన్పుష్పాప్యేమచ || ౫౧ || పితేవత్పత్నీయన్తన
 నిపరిపూర్ణాగసిజ సేహిత సోతోవృత్త్యాభవతిచ కదాచితకలుషధీః

కిమేతన్నిర్దోషకకామజగతి త్వముచితైరుపాయై ర్విస్తార్యస్వజనయ
సిమాతాతదనః ||౫౨|| నేతుర్నిత్యసహాయసిజననిస్తాతంత్వమత్రా
గతాలోకే త్వన్మహిమావబోధబధిరేపాప్తావిమర్దంబహు | క్లిష్టగా
వసుమాలతీమృదుపదం విశ్లిష్యవాసోవనే జాతోధికరూడాంధిగస్తు
యువయోస్సావ్యతస్త్రిమత్యజుఃశమ్ ||౫౩|| అధిశయితవాన్భివా
థో మమన్త బబన్ధతహరధనురసౌవనీభజ్జంబభజ్జవమైధిలి | అపివశ
ముఖంలూతావ్రిక్షగ కబన్ధమనర్తయతిమివనపతిః కర్తాత్వచ్ఛాటుచు
ఞ్చుమనోరథః ||౫౪|| దశశతపాణిపాద వదనాక్షిముఖైరఖిలైరపినిజ
వైశ్వరూప్యవిభవై రసురూపగుణైః | అవతరణైరలైశ్చ రసయనమి
తాకమలేక్వచనహివిభిమ భ్రమముఖేనిమజ్జతితే || ౫౫ || జననభవన
ప్రీత్యాదుర్ధగార్థవంబహుమన్యసేజననిదయితప్రేక్షాపుష్టాసితత్పరమం
పదమ్ | ఉదధిపరమవోమోర్విస్తృత్యమాదృశరక్షణక్షమమితిధియా
భూయస్కీర్ణధామనిమోదసే ||౫౬|| ఔదార్యకారుణికతాశ్రితవ
త్సలత్వపూర్వేమనర్వ మతిశాయితమత్రమాతః | శ్రీరక్తధామ్నియదు
తాన్యదుదాహరన్తి సీతావతారముఖమేతదముష్యయోగ్యమ్ ||౫౭||
విశ్వర్యమక్షరగతింపరమంపదంవా కన్యైచిదజ్జలి భరంవహ తేవితీర్య
అన్యైకశిష్యుచితంకృతమిత్యథాప్యత్వంలజ్జసేకథయకోఽయముదా
రభావః ||౫౮|| జ్ఞానక్రియాభజనసమ్పదశిష్యనోహ మిచ్ఛాధికారశకనా
నుశయానభిజ్ఞః | ఆగాంసిదేవియువయోరపిదుస్సహాని బధ్నామియూ
ర్ణచరిత స్తవదుర్భరోఽస్తి||౫౯|| ఇత్యుక్తికైతవశతేనవిడమృయామితాన
మృసత్యవచసగి పురుషాన్పురాణాః | యద్వానమేభుజబలంతవ పా
దపద్మలాభేత్వమేవశరణం విధితగకృతాఽసి ||౬౦|| శ్రీరక్తేశ్వరదశ్యతం
సహసుహృద్వర్గేణనిష్కాంతకం నిర్దుగఖం సుసుఖంచదాస్యరసికాం భు
క్తాన్యసమృద్ధింపరామ్ | యష్కత్పాదసరోరుహస్తర రజస్సాన్యమత్వమ
మృపితానరవంచత్వమసిత్వమేవభవనస్సీక్తుకుర్వకస్మాత్కృపామ్||౬౧||

శ్రీసరాశర భట్టారక విరచిత శ్రీగుణరత్నకోశ సమూహః.

శ్రీ మై న మః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమతే శ్రీపరాశర భట్టారక మహాదేశికాయనమః.

శ్రీపరాశర భట్టారక విరచితా అష్టాంగీ.

శ్రీపరాశరభట్టారక శ్రీ గ్రంథే శుభాహితః|

శ్రీవత్సాబ్జసుతశ్రీమాన్ శ్రీమసేమేస్తుభూయసే||

అకారాధోవిష్ణుర్జగదుదయరక్షాప్రళయకృత్త కారాధోజీవస్తదుప
కరణంవైష్ణవమిదమ్|ఉకారోఽనన్యార్థంనియమయతినమ్యన్ధమనయో
స్త్రయీ సారస్త్రాస్త్రప్రణవఇమమర్థంసమదిశత్ ||౧|| మస్త్రబ్రహ్మ
ణిమధ్యమేననమసాపుంసస్వరూపంగతిర్గమ్యంశిక్షితమీక్షితేనపురతఃప
శ్చాదపిస్థానతః | స్వాతస్త్ర్యంనిజరక్షణంసముచితావృత్తిశ్చనాన్యో
చితా తస్యైవేతిహారేవీచ్యకథితం స్వస్యాపీనార్హంతతః ||౨|| అకా
రార్థాయైవస్వమహమథమహ్యంసనివహం నరాణాం నిత్యానామయన
మితి నారాయణపదమ్ | యమాహస్మైకాలంగకలమపి సర్వత్రసకలా
స్వవస్థాస్వావిస్మర్తమగహజతైజ్జగద్యవిధయః ||౩|| దేహసక్తాత్మబు
ద్ధిర్వనిభవతిపదంసాధువిద్యాత్మతీయంసావితప్త్యాన్యోయదిస్యాత్మ
థమమితరశేషత్వధీశ్చేద్ద్వితీయమ్ | ఆత్మత్రాణోన్ముఖ శ్చేన్నమఇతి
చపదంబాన్ధవాభాసలోలశ్శబ్దం నారాయణాఖ్యం విషయచలధీశ్చే
చ్ఛతుర్థింప్రపన్నః ||౪|| నేతృత్వంపితృయోగం సముచితగుణజాతంత
నుఖ్యాపనంచోపాయం కర్తవ్యభాగం త్వథమిధునపరంప్రాప్యమేవం
ప్రసిద్ధమ్ | సామిత్వప్రార్థనాంచ ప్రబలతర విరోధి ప్రహణం ద
వై తాన్త్రాన్తరంతాయతేచేశ్యధిగతనిగమష్టబుద్ధోఽయంద్విఖణ్డః ||౫||
ఈశానాంజగతామధీశదయితాం నిత్యానపాయాంశ్రియం సంక్రత్యాశ్ర
యణోచితాఖిలగుణస్యాశ్చీహారేరాక్రయే | ఇష్టోపాయతయా శ్రి
యావసహితాయాత్మేశ్వరాయార్థయై కర్తుం దాస్యమశేష మప్రతిహ
తంపితృంత్వహంనిర్తమః ||౬|| మత్ప్రార్థ్యర్థతయామయోక్త మఖిల

స్తస్యజ్యధర్మంపునర్తామేకం మదవాప్తయేశరణమిత్యార్తోవసాయంకు
రు| త్వమేవంవ్యవసాయయక్తమఖిలజ్ఞానాది పూర్ణోహ్యహంమత్సా
ప్తిప్రతిబద్ధతైర్విరహితంకుర్యాంశుచంమాకృథాః ||౨|| నిశ్చిత్త్యత్వద
ధీనతాంమయిసదా కర్తాద్యపాయాన్తరైకర్తుంత్వత్తమప్తిప్రపత్తుమన
లంసీదామిదుగిభాకులః | ఏతద్జ్ఞానముపేయమోమమపున స్సర్వాప
రాధక్షయంకర్తాసీతిదృఢోన్తితేతుచరమం వాక్యంస్తరీన్సారథేః ||౩||

శ్రీపరాశర భట్టారక విరచితా లక్ష్మణోక్తి సమాప్తా.

శ్రీవేదవ్యాస భట్టారక తనయవరైర్వేదాచారైర్విరచితా

క్షమా మోడ శ్రీ.

యశ్చకీరక్లిణస్తోత్రంక్షమాశోడశినామకమ్|

వేదవ్యాసస్మృతసయం వేదాచార్యంతమాశ్రియః|

శ్రీరక్తేక యయాకరోషిజగతాం సృష్టిప్రతిష్ఠాక్షయా సత్రాము
త్రచభోగమత్యయసుఖం మోక్షంచతత్తత్తపామ్ | త్వత్సాత్వస్త్రి
మపాస్యకవృతజగత్త్వేమాఽతిహృద్యాస్వతగితాన్తిస్తేకరుణాసఖీ విజ
యతాం క్షేమాయసర్వాత్సనామ్||౧|| పాపానాంప్రభమోఽస్త్వహం
భవతిచేచ్ఛాస్త్రంప్రమాణంపరు శ్రీరక్తేకనవిద్యతేఽత్రవిజయ స్సన్తే
వతేసాక్షిః | పృష్ట్యైతానధునామయోదితమిదం సత్త్వేనగృహ్యైత
చేతస్త్వంహ్యక్తమితిక్షమస్వ భగవన్సర్వంతదస్తత్కృతమ్ ||౨|| త్వత్త్వా
న్తిగిభిరురక్త రాజమహతీ తస్మాగిపునస్తోషణేవర్యాప్తంనసమస్తచేతన
కృతం పాపంతతోమామకమ్ | లక్ష్యంనేతినమోక్షమర్హసియతః కు
త్రాపితుల్యమయా నాస్యసిద్ధిభృతి పావకృత్తదధునా లబ్ధంతునోఽపిక్ష
తామ్ ||౩|| పుణ్యంపాపమిద్వయంభిరుతయోగి పూర్వేణయత్సాధ్యతే
తత్త్వస్త్వతికారకతమపుతాం రక్తేకసజ్జ్ఞాయతే | పాశ్చాత్యస్య
కుమత్సలంతమితేదుగిభిచ్చివసార్థకంలేనావేనకతంతదేవతిమనే

త్వస్త్వత్కృతంక్షమ్యతామ్ ॥౪॥ పుణ్యంయత్తవపూజనంభవతిశేత్రత్క-
 ర్తురిష్టేకృతే తత్సాన్విద్రజపతేకృతవ్రతకృతం సర్వేపితృహర్వతే । పా-
 పంచేదపరాధమేవ భవతస్తత్కర్తృసంరక్షణే త్వాన్విస్తేనిరుపాధికా
 నిరుపమా లక్ష్యేతతత్త్వమ్యతామ్॥౫॥ నద్విత్తాణికృతాన్యనేననిరయైర్నా
 లంపునగకల్పితైః పాపానామితి మత్కృతేతదధికా స్కర్తుంప్రవృత్తే
 త్వయి । తేభ్యోఽప్యభ్యధికానితాన్యహమపి త్వాద్రక్షరోమక్షణా తద్య
 త్నస్తవనిష్ఫలఃఖలుభవే తత్తత్త్వమైవక్షమా ॥ ౬ ॥ సమ్భూయాభిలపా
 తకైర్బహువిధం న్వంస్వంఫలందీయతాం సర్వంసహ్యమిదంమయిత్వ
 యిహారే జాగ్రత్కృతాశ్రయే । దుఃఖాకాన్తమవేక్ష్యమా విహజనో
 దుష్టాశయస్త్యద్గుణాః త్వాన్త్యాదీన్ప్రతిదుర్వచంయదివదే లోకధుం
 నతచ్ఛక్యతే ॥౭॥ త్వాన్విర్నామవరోగుణస్తవమహాస్త్విగ్రహపృథ్వీపతే
 సోయంసన్నపిసాపరాధనివహాభావేనవిద్యోతతే । తస్మాన్ైకవిధా
 పరాధకరణే నిష్టావతానిత్యశః ప్రాప్నోత్యేవమయాప్రకాశమతులం
 ప్రాప్నోత్యవ్యహంవలపధామ్ ॥ ౮ ॥ మత్ప్రపక్షపణాయయోజయసి
 చే ఘోరేణదణ్డేనమాం రక్షాధీశ్వరకేవలాఘకరణాద్దుఃఖంమమస్యా
 న్నహత్ । తద్ద్రోష్టుర్భవతోఽపిదుఃఖమతులం ఘోరందయాభోభవేత్త
 స్మాత్తేపిసుఖాయమత్కృతమిదం సర్వంత్యమాక్షమ్యతామ్ ॥ ౯ ॥ దేవ
 త్వాంశరణంప్రపన్నమపి మాం దుఃఖాన్యనన్యాశ్రయం బాధస్తేయది
 సర్వపాపనివహాత్వాంశోక్షయిష్యామ్యహమ్ । ఇత్యుక్తంతవవాక్య
 మర్థవిధుర్లజామేతయద్వాభవాంస్తతాశక్తఇతిప్రణేతిహితతోమాం
 రక్షతుత్పత్న్యమా ॥౧౦॥ నత్యంతావ్యసేచేదిదంమమకృతంనాన్యత్ర ।
 కాచిత్త్వతిఃపూర్వంయత్సమభూత్తదేవహిపునర్జ్ఞాయేతతజ్ఞాయతామ్
 యద్వాస్యాదధికంచసోపిసుమహాన్లాభోఽస్తుమేతాదృశస్సాన్విమిన్దా
 నజనస్తవాయమధికం నైవరేణదురీభవేత్ ॥౧౧॥ సోహంతుద్రవ
 యాజగుప్సితతమం దుష్కర్తృనిత్యంస్తరస్కర్వనామ మశుద్ధరితర
 తమంఽగ్రహపృథ్వీపతే । ఏతతేమహతోవిశుద్ధమనసాసర్వంనయ కం

ఖలు త్మాన్త్యావిస్తరత తతోఽహమసుఖా న్మక్తోభవేయంసుఖీ ||౧౨||
 తత్తతార్కఫలానురూపమఖిలం లోక స్వయాస్వజ్యతే తస్మాత్కార్కవ
 శం వదత్వచుధికంవక్తుంతవాఽక్షమమ్ । శ్రీరక్తేశ్వరతత్ప్రశాన్తివిధయే
 త్మాన్త్యానిరాకృత్యమే సర్వంపాతకమాశుదర్శయ భవత్సాన్విత స్త్రీ
 మత్యుజ్వలమ్ ||౧౩|| శ్రీరక్తేశవచోమదీయచుధునావ్యక్తంత్వయాశ్రూ
 యతాం పుణ్యంతత్ఫల సజ్జమాత్మ విరహో ద్భూయోనమాంప్రాప్న
 యాత్ । పాపంనైవతథా ఫలంవితనుతేశక్యంనతద్వారణం తస్మాత్త్వాన్త్యా
 తవశక్య మేవతదిదంసత్యంత్వయాకల్ప్యతామ్ || ౧౪ || శ్రీరక్తేశ్వరపు
 ణ్యపాపఫలయోస్సాన్వధీనతాంకుర్యతో స్సర్వేషాం సుఖదుఃఖయో
 స్స్వయమహంమగ్నశయోమామపి । స్వర్తుంనప్రభవామి కిమ్మనర
 హంత్యామస్తర న్నస్థింతతత్తేకవంక్షమయానిరస్యకురుమేవ్యధ్యానయో
 గ్యాందశామ్ ||౧౫|| అల్పంచేదనవేక్షణీయసరణావారోఽప్యతాంమత్కృ
 తఃకీర్ణిద్భూరిభవేదిదం యదిగురూ న్సమ్ప్రేక్ష్యమేత్యజ్యతామ్ । య
 ద్వాఽనస్తమనస్తవై భవజుషారణక్షమావల్లభత్వత్మాన్త్యాఃఖలులత్యతా
 మనుగుణామానీయతాంతత్వయా ||౧౬|| శ్రీమాన్మూరాన్వవాయేక
 కలశజలనిధౌకాస్తుభాభోఽవతీర్ణశ్రీవేదవ్యాసభట్టారకతనయవరోర
 క్షరాజస్యహృద్యః । వేదాచార్యాగ్ర్యనామావిహిత గుణగణోరక్షణ
 స్తోత్సత్రమేతద్చక్ర నిత్యాభిజస్యంసకల తనుభృతాం సర్వపాపాపను
 త్తైః ||౧౭|| సస్త్యక్తసర్వవిహితక్రియమర్థకామ శ్రద్ధాశుమన్వహా మ
 నుష్ఠితనిర్ద్యకృత్యమ్ । అత్యస్తనాస్తికమనాత్మగుణోపపన్నంమాంజగరా
 జపరయాకృపయాక్షమస్వ || ||౧౮||

శ్రీవేదాచార్య విరచితా క్షమామోడశీ సమాప్తా.

శ్రీమతే శ్రీవేదాచార్య మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ మై న మః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీవక్త్రవంశేశ్వర మహాదేశికాయనమః.

* శ్రీవక్త్రవంశేశ్వర విరచితా ప్రాతర్నిరేషదకారికా.

మాతరంరజరాజస్య శౌతిరాజ (శబరీశ) పురోహితమ్ |

గురుంవరదరాజస్య వద్దేవజీపురాధిపమ్ ||

ఉత్థాయశయ నేతస్త్రిన్నాసీనోనియతేన్ద్రియః | త్రస్తనిర్విణ్ణహృ
 దయో వ్యర్థంవీక్ష్యగతంవయః || ౧ || తాపత్రయేణచాక్రాంతస్తీవ్రేణా
 ధ్యాత్వికాదినా | దావశేనాగ్నినాలీఢోధ్రామ్యన్నివవనేమృగః || ౨ ||
 సంసారవాగురాత్తస్థోలూనపక్షిణవాణ్ణజః | అపశ్యన్నిర్గమోపాయమా
 గామిష్వపిజన్తసు || ౩ || అకారైర్వైరతిభీభ్రతైః క్రియమాణైఃకృతైరపి
 లజ్జితశ్చవిషణ్ణశ్చ స్తర్శమాణైః స్వకర్తృభిః || ౪ || అవిసితమశ్శిక్షార్హ
 మసద్గుణగణాకరమ్ | అవధార్యస్వమాత్మానమచిత్స్యాశుభాశ్రయమ్ ||
 ౫ || ధహ్యమానేథనాత్తస్థోవిస్ఫురన్నివకీటకః | అలభన్నిర్గమస్తీష్ఠన్తద్యే
 మరణజన్తవోః || ౬ || విహ్వలశ్చవిషణ్ణశ్చ విమృశనస్సవిమూందశామ్ |
 చింతయేత్ప్రథమంచైవ మాచరన్ద్రియమాత్మనః || ౭ || సంసారచ
 క్రమారోప్యబలిభిగిర్తరజ్జుభిః | కాలేనాకృప్యమాణస్య జగ్జమస్థా
 వరాత్తనః || ౮ || అహోమేమహతీయాతానిష్ఫలాజన్తసన్తపిః | అనా
 రాధితగోవిందచరణామ్భోరుహద్వయా || ౯ || అనాస్వాదిశసతరత్నజ్ఞా
 నభక్తిసుఖారసా | అదృష్టానన్తసంసార సాగరోత్తారణస్థవా || ౧౦ ||
 శ్రుతిస్త్పత్యుదితాశేష సదాచారపరాజ్ఞుభిః | త్యక్తవర్ణాశ్రమాచా
 రాభిష్టావైదికవర్తనః || ౧౧ || అనుపాసిత సద్వృద్ధాస్తీకృతాస
 త్సమాగమా | అసమ్పాదితశిమామా గుర్వాచార్యపితృష్వపి || ౧౨ ||

ఇన్ద్ర గ్రన్థత్రిత్ ౫౦౦ శ్లోకజ్ఞులిరుక్మిణపడియల్ ముక్తమైయుమ్ పృత్యే
 కమాయ్ అచ్చిడప్పడుమ్. ఇన్ద్రాస్తోత్రీరత్నాకరోపయుక్తమాస వంశం మాత్తీర
 మచ్చిడప్పుట్టడు.

నిజకర్తజడేవాః జేహ్యస్తాత్తథావనా | తద్భవనానుగోద్భూతసు
ఖదుఃఖవ్యవస్థితః || ౧౩ || అసమ్భూతస్వయాథాత్మ్యజ్ఞానజోత్తమని
ర్వృత్తిః | పశువత్ప్రకృతైరేవగుణైరధికవిర్వృతా || ౧౪ || సకర్తని
స్థానాత్తజ్ఞానాపిభక్తియుతాహరా | నోద్యుక్తాభక్తిహీనత్వాత్తస్మా
యాస్వర్చనాదిమ || ౧౫ || కర్తృభిఃపుణ్యపాపాభ్యైరపిద్వాపరనామభిః |
ధూమైరివార్చితాగ్నేయం జ్ఞానమావృత్యదేహిసః || ౧౬ || భూషయి
త్వాస్వకందేహం శబ్దాద్యేనాస్త్వశ్రయైర్గుణైః | దర్శయిత్వాస్వసౌంద
ర్యమాత్మనేతిష్ఠమానయా || ౧౭ || నిరస్తాతిశయాష్టాదసుఖభావైకలక్ష
ణమ్ | సంఛాద్యస్వగుణైరేవ స్వరూపంచపరాత్మనః || ౧౮ || గుణమ
య్యాప్రకృత్యాఖ్యభగవన్తాయయానయా | స్వసంలీనానస్తజీవకృతక
ర్తానురూపయా || ౧౯ || గుణత్రయాశ్రయానస్తవిచిత్రపరిణామయా |
అతిదుస్తరయాదేవప్రపత్తిరహితాత్మభిః || ౨౦ || ప్రలాభ్యమానానత
తం తయైవాత్మస్తవిర్వృతా | అజానతీవస్వహితం మూకస్వప్నానుకూ
రిణీ || ౨౧ || నిష్పానీయేనిరాలప్యే నిచ్ఛాయేనిరపాశ్రయే | ద్రాక్షీయ
స్యశుభేమాగ్నేయమస్యసదసంప్రతి || ౨౨ || గచ్ఛతోమే సహాయస్య
వర్ధయన్తీభయంమహత్ | అతీతాపిసదైవైషాత్మిణీవపురోమమ్ || ౨౩ ||
గతయాత్మీవృతశంకరూపం వర్తమానేఽపిజన్తని | తద్దైవసుమహానా
లోగతగీతగుణివాల్పకః || ౨౪ || అలభ్యసుఖసంస్పర్శమకృతాఘాతాఘా
తి | వినైవహరిపాదార్చామహిషశ్యతవీవమే || ౨౫ || కింకరిష్యామి
పదయోర్నిపతిష్యామికస్యవా | దుస్తరాందుర్దశామేతాం కథయిష్యా
మికస్యవా || ౨౬ || ఇతీనిర్విద్యతదను ధృతిమాలమృతసాత్వికీమ్ | విధూ
యదేమనిర్వేదం సర్వకార్యావసాదకమ్ || ౨౭ || ఉద్ధరిష్యన్స్వమా
త్మానం మజ్జంతంభవసాగరే | పునర్నిశ్చినుయాదేవం స్థిరధీసాన్విర్థసి
ద్ధయే || ౨౮ || గతమేవగతంజన్త కానుతత్రప్రతిక్షియా | ప్రవహత్యేవ
హిజలే సేతుగికార్యోవిజానతా || ౨౯ || ఇదానీంకర్తుమేతావచ్ఛక్యం
కాలేగతేనతిమయాఽలత్తహితకామేనవిభ్నతాభవసాగరాత్ || ౩౦ ||

(౧౮) శ్రీరామానుజాష్టోత్తరశతనామస్తోత్రమ్. ౧౩౭

ఇతఃపార్థవ మహంతావద్యువజ్జీవః శ్రీయశ్శ్రియః । పదయో రర్చ
సంకర్తుం యతమాన స్సమాహితః ॥ ౩౧ ॥ అభిగచ్ఛన్త రిం పాత్రిక
పశ్చద్ద్రవ్యాణి చార్జయన్ ॥ అర్చయన్త తతోదేవం తతోమనా
న్జపన్తపి ॥ ౩౨ ॥ ధ్యాయన్తపి పరందేవం కాలేషాక్షేమశంచసు
వర్తమానస్సదాచైవం పాశ్చికాలికవర్తనా ॥ ౩౩ ॥ స్వార్జితైర్గర్భ
ప్రాప్త్యైశ్చభైశ్చక్త్యనురూపతః । ఆరాధయన్త రింభక్త్యా గమయి
ష్యామివాసరాన్ ॥ ... ॥ ౩౪ ॥

శ్రీవశ్యి వంశేశ్వర విరచితా పా్రికర్షేదకారికా సావశిష్టా.

శ్రీ మై న మః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమదాష్టోత్తరశతనామస్తోత్రమ్

శ్రీరామానుజాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రమ్.

రామానుజగి పుష్కరాక్షో యతీంద్రగి కరుణాకరః । కాన్తిమ
త్యాత్మజ శ్శ్రీమా స్తీలామానుషవిగ్రహః ॥౧॥ సర్వశాస్త్రార్థతత్వజ్ఞ
స్సర్వజ్ఞ స్సజ్జనప్రియః । నారాయణకృపాపాత్ర శ్రీభూతపురనా
యకః ॥౨॥ అనఘో భక్తమందారగి కేశవానందవర్ధనః । కాశ్చీపూర్ణ
ప్రియసఖగి ప్రియతార్తివిదానః ॥౩॥ పుణ్యసజీర్తనగి పుణ్యోబ్ర
హ్మరాక్షసమోచకః । యానవాపాదితాపార్థ వృక్షచ్ఛేదకుతారకః ॥౪॥
అమోఘో లక్ష్మణముని శ్శారదాశోకనాశకః । నిరస్తర జనాజ్ఞానని
ర్మోచనవిచక్షణః ॥౫॥ బేదాన్తద్వయసారజ్ఞో వరదామ్బుప్రదాయకః ।
పరాభిప్రాయతత్వజ్ఞో యామునాబ్ధిమోచకః ॥౬॥ దేవరాజకృపా
లబ్ధపద్మావ్యర్థమహాదధిః । పూర్ణార్థలబ్ధసన్నిత్ర శ్శోపాదాబ్జప
ట్పురః ॥౭॥ త్రిదండధారీ బ్రహ్మజ్ఞో బ్రహ్మధ్యానపరాయణః । రక్షేత

తైజసర్యతో విభూతిద్వయనాయకః ॥౮॥ గోష్ఠీపూర్ణకృపాలబ్ధ మ
 స్త్రీరాజప్రకాశకః । వరరక్షానుకమ్పిత ద్రావిడామ్నాయపార
 గః॥౯॥ మాలాధరార్యసుజ్ఞాతద్రావిడామ్నాయతత్వధీః । చతుస్సప్తతి
 శిష్యాధ్యక్షపఞ్చాచార్యపదాశ్రయః॥౧౦॥ ప్రవీతవిషతిర్థామ్భప్రకటికృ
 తవైభవః । ప్రణతార్తిహరచార్యదత్తభిక్షైకభోజనః॥౧౧॥ పవిత్రీకృత
 కూరేశో భాగినేయత్రిదణ్డకః । కూరేశ దాశరథ్యాది చరమార్థప్ర
 దాయకః ॥౧౨॥ రక్తేశవేజ్జటేశాదిప్రకటికృతవైభవః । దేవరాజా
 ర్చనరతో మూకముక్తిప్రదాయకః ॥౧౩॥ యజ్ఞమూర్తిప్రతిష్ఠాతామ
 న్నాథో ధరణీధరః । వరదాచార్యసద్భక్తో యజ్ఞేశార్తివినాశకః॥౧౪॥
 అనంతాభిష్టఫలదో విఠలేంద్రప్రపూజితః । శ్రీశైలపూర్ణకరుణా లబ్ధ
 రామాయణార్థకః ॥౧౫॥ వ్యాససూత్రార్థతత్వజ్ఞో బోధాయనమతా
 నుగః । శ్రీభాష్యాదిమహాగ్రంథ సాధకః కలినాశనః॥౧౬॥ అద్వైతమత
 విచ్ఛేత్తా విశిష్టాద్వైతపారగః । కురంజనగరీపూర్ణమస్త్రీరత్నోపదేశకః ।
 ౧౭॥ వివాశితాఖిలమత శ్శేషీకృతరమాపతిః । పుత్రీకృతశతారాతి శ్శ
 తజిద్యుమోచకః ॥౧౮॥ భాషాదత్తహయగ్రీవో భాష్యకారో మహా
 యశాః । పవిత్రీకృతభూభాగగ కూర్త నాథప్రకాశకః ॥ ౧౯ ॥ శ్రీవే
 జ్జటాచలాధీశ శ్శక్తచక్రప్రదాయకః । శ్రీవేజ్జటేశశశ్వతుర స్మీర
 మాసఖదేశకః ॥౨౦॥ కృపామాత్రప్రసన్నార్యో గౌపికామోక్షదా
 యకః । సమీచీనార్యసచ్చిష్యసత్కృతో వైష్ణవప్రియః ॥౨౧॥ క్రిమి
 తణ్డవృషధ్వంసీసర్వమస్త్రీమహాదదిః । అగ్నేకృతాన్త్రపూర్ణార్యసాని
 లగామప్రతిష్ఠితః॥౨౨॥ శ్రీభక్తగామపూర్ణేశో విష్ణువర్ధనరక్షకః । బా
 ధ్ధద్వాస్తసహస్రాంశు శ్శేషరూపప్రదర్శకః ॥ ౨౩ ॥ నగరీకృతవేదాది
 ర్థిస్త్రీశ్వరసమర్చితః । నారాయణ ప్రతిష్ఠాతా సమృత్తుత్రవిమోచకః॥
 ౨౪॥ సనతులమారజనక స్సాధులోకశిఖామణిః । సుప్రతిష్ఠితగోవింద
 రాజః పూర్ణమనోరథః ॥౨౫॥ గోదాగ్రజో దిగ్విజేతా గోదాభీష్టప్ర
 పూరకః । సర్వసంకయవిచ్ఛేత్తా విష్ణులోకప్రదాయకః ॥౨౬॥ అవ్యా

హతమహద్వర్త్యా యతిరాజో జగద్గురుః ॥౨౬॥ ఏవంరామాజార్య
స్యనామ్నామస్తోత్రంశతమ్ | యఃపఠే చ్ఛృణోయదాపి సర్వా
నాగ్రమానవాప్నుయాత్ ॥యదాన్ధ్రపూర్ణేనమహాత్మనేదంస్తోత్రంకృతం
సర్వజనావనాయ | తజ్జీవభూతం భువివైష్ణవదానాం బభూవరామా
నుజమానసానామ్ ॥ ॥౨౭॥

శ్రీమదాన్ధ్రపూర్ణవిరచితం శ్రీరామానుజాస్తోత్రం
శతనామస్తోత్రం సంపూర్ణమ్.

శ్రీవాస్యవరదార్య మహాగురవేశమః.

శ్రీవాత్స్యవరదదేశికైరనుగృహీతా

శ్లోకద్వయ సజ్జిప్తా పరమార్థస్తుతి:

పద్దేహంవరదార్యంతం వలెన్సభిజనభూషణమ్|
భాష్యామృతపదానాద్య స్సృజ్జీవయతి మామపి॥

సత్యక్టాద్భవనిస్సృహా గురుముఖా చ్ఛ్రీకం ప్రపద్యాత్సవా
న్పాగ్రభంపభుజ్య కర్తృశకలం ప్రక్షీణకర్తాస్తరః | న్యాసాదేవ నిర
జుగ శేష్వరదయా నిర్దునమాయాన్వయో హృద్దానగ్రహలభ్యధ్యధ
మనిద్వారా ద్భహిర్నిర్గతః ॥ ౧ ॥ ముక్తార్చిర్చిన పూర్వపక్ష పదుద
జ్ఞాసాబ్ధ వాతాం శుమద్ధౌ విద్యుద్వరుణేన్ద్ర ధాతృ మహితస్సీమా
స్త సిన్ధావల్లతః | శ్రీవైకుంఠ ముపేత్య నిత్యమజడం తస్మిన్వరబ్రహ్మ
ణ స్సాయుజ్యం సమవాప్య నన్దతీసమం తేనైవధన్యః పుమాన్ ॥ ౨ ॥
ప్రాతర్నిత్యానుసంధ్యాయం పరమార్థంముముక్షుభిః | శ్లోకద్వయేన సంక్షి
ప్తం సువ్యక్తం వరదోఽబ్రహ్మ ॥

ఇతి శ్రీవాత్స్యవరదదేశిక ప్రణీతా పరమార్థస్తుతిః.

శ్రీ యోగము.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీవాత్సవరదాచార్యానుగృహీతా

పరత్వాదిపఞ్చకస్తుతిః.

ఉద్యద్భాసనహస్తభాస్వరపరవ్యోమాస్పదం నిర్మలజ్ఞానానందఘ
నస్వరూపమమలజ్ఞానాదిభిష్టద్వయైః । బుష్టం సూరిజనాధిపం ధృతర
థాక్టాంబం సుభూషోజ్వలం శ్రీభూసేవ్యమనంతభోగినిలయం శ్రీవాసు
దేవంభజే ॥౧॥ అమోదేభువనే ప్రమోదఉతసమ్మోదేచనజ్ఞుర్నలం ప్ర
ద్యున్నంచతథా నిరుద్ధకతితాన్మృష్టిస్థితచాప్యయమ్ । కుర్వాణాన్మ
తిముఖ్యషడ్గుణవరైర్యుక్తం ప్రీయగ్దాత్మకైర్నూర్వ్యహాధిష్ఠితవాసు
దేవమపితం క్షీరాభినాథంభజే ॥౨॥ పేదాన్వేషణవన్దరాద్రిభరణత్కృ
ద్ధారణసాస్రగీతః పృష్టోదావనభూమిభిక్షణజగద్విక్రాంతయోయత్క్రి
యాః । దుష్టత్రసనిబర్హణం దశముఖాద్యన్తులనం కర్షణం కాశిన్త్యా
అతిపాపకం నిఘనం యత్క్రిడితృతం సుమః ॥౩॥ యోదేవాదిచతుర్వి
ధేమజనిమలబహ్మాండ్లకోశాన్తరే సంభక్తేషు చరాచరేషు నివసన్నాస్తే
సదాన్తర్బహిః । విష్ణుంతం నిఖిలేష్వణుష్వణుతరం భూయస్సుభూయ
స్తరం సావ్యభుష్టప్రమితంచయోగిహృదయేష్వాసేనమీశంభజే ॥౪॥ శ్రీర
జ్జెస్థలవేజుటాద్రికరిగిర్యాదౌ శతాస్త్రోత్తరస్థానే గ్రామనికతనేషుచ
సదాసాన్నిధ్యమాసేనుషే । అర్చరూపిణమర్చకాభిమతితస్సీవకు
ర్వతేన్ద్రహం పూజాంచాళిలవాఞ్ఞితాన్వితరతే శ్రీశాయతనైశ్చ
మః ॥౫॥ పౌతర్విష్ణోకపరత్వాదిపఞ్చకస్తుతి ముత్తమామ్ । పతన్యా
హ్నితిభగవద్భక్తిం వరదస్మరితామ్ ॥

ఇతి శ్రీవాత్సవరదార్య మహాదేశికవిరచితా

పరత్వాదిపఞ్చకస్తుతి స్సంపూర్ణా.

శ్రీ మై న మః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

ప్రాతరనుసన్ధేయశ్లోకద్వయం శ్లోకత్రయంచ.

పరమార్థస్తుతా, సత్సత్త్వాత్ + వరదోఽబ్రవీదిత్యనంతరమ్.

గాహగ్రస్తే గజేంద్రేరువతిసరభసం తార్క్ష్యమాయుష్యాధావన్వ్యా
ఘూర్జన్తాల్య ధూషావసనపరికరో మేఘగమ్భీరఘోషః । ఆభిభ్రాణో
రథాజంశరవసిమభయం శఙ్ఖచాపసఖేబాహుస్తైగి కౌమోదకీమప్య
వతుహారిరసావం హసాంసంహతేర్షుః ॥౧॥ నక్రాకాన్తేకరీంద్రేముకు
ళితనయనే మూలమూలేతిఖిన్నేనాహంనాహంనచాహంనచభవతిపున
స్తాదృశోమాదృశేషు । ఇత్యేవంత్యక్తహస్తేనపదిసురగణే భావశూన్యే
సమస్తేమూలంయత్ప్రదురాసీత్సదిశతుభగవాన్వజ్జళంసంతతంసః॥
౨॥ ప్రాతర్నరామిభవభీతిమహర్త్రిశాంత్యై నారాయణంగరుడవా
హన విజ్ఞవాభమ్ । గ్రాహాభిభూత మదవారణముక్తిహేతుం చక్రా
యుధంతరుణవారిజవత్రనేత్రమ్ ॥౩॥ ప్రాతర్నమామి మనసావచసాచ
మూర్ధ్నా పాదారవిష్టయుగళం పరమస్యపుంసః । నారాయణస్య నర
కార్ణనతారణస్య పారాయణ ప్రవణవిప్రపరాయణస్య ॥౪॥ ప్రాత
ర్భజామిభజతా మభయంకరంతం ప్రాన్సర్వజన్తకృతపాపభయాపసు
త్యై । యోగ్రాహవక్త్ర పతితాఙ్ఘ్రిగజేంద్రఘోర శోకప్రకాశన
కరోధృతశఙ్ఖచక్రః ॥౫॥ శ్లోకత్రయమిదంపుణ్యం ప్రాతరుత్థాయయశః
పతేత్ । లోకత్రయగురుస్తస్మైదద్యాదాత్మపదంహరిః ॥౬॥

ఇతి శ్లోకద్వయమ్ శ్లోకత్రయంచ సమ্পూర్ణమ్.

శ్రీ ధై న మః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమక్కువికథక కణ్ణీరవ శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

శ్రీ హ య శ్రీ వ స్తో త్ర మ్.

శ్రీమాన్వేంబుటనాథార్యః కవితార్కికకేశరీ!

వేదాంతాచార్య వర్యోమే సన్నిధంతే సదావృది!

జ్ఞానానన్తమయం దేవం నిర్మలస్ఫటికాకృతిమ్ | ఆధారంసర్వవిద్యా
నాం హయగ్రీవముపాస్తమే ||౧|| స్వతస్సిద్ధంశుద్ధస్ఫటికవణిభూభృ
త్ప్రతిభటం సుధానద్రీచీభిర్ద్యుతిభిరపతాఽత్రిభువనమ్ | అనంతైస్త్రు
య్యంతై రనువిదితమేషాహలహలంహతా శేషావద్యం హయవదన
మీడిమహిమహః || ౨ || సమాహరి స్సామ్నాం ప్రతిపదమృచాంధామ
యబుషాంలయః ప్రత్యూహానాంలహరివికతిర్చోధజలధేః | కథాదర్ప
తుభ్యత్కళకమలకోలాహలభవం హరత్వంతర్ధాన్తంహయవదనమే
షాహలహలః ||౩|| పాగ్రీదీపస్థానా కాచిదన్తర్నిశాయాగి పృజ్ఞాద్విష్టే
రజ్జనశ్రీరపూర్వా వక్త్రీవేదాక భాతుమేవాశివక్త్రా వాగీశాఖ్యా
వాసు దేవస్యమూర్తిః||౪|| విశుద్ధజ్ఞానఘనస్వరూపం విజ్ఞానవిశ్రాంతబ
ద్ధదీక్షమ్ | దయానిధిందేహభృతాంశరణ్యం దేవంహయగ్రీవమహంప్ర
పద్యే ||౫|| అపౌరుషేయై రపివాక్ప్రపజ్ఞై రద్యాపితేభూతిమదృష్ట
పారామ్ | స్తువన్నహంముగ్ధ ఇతిత్వయైవ కారుణ్యతోనాథ కటాక్షణీ
యః || ౬ || దాక్షిణ్యరమ్యగిరిశస్యమూర్తి ర్దేవీసరోజాననధర్మపత్ని
వ్యాసాదయోఽపివ్యసదేశ్యవాచస్పతిరనినర్వేతవశక్తిలేఖైః||౭|| చంద్రో
భవిష్యన్నియతం విశ్వానాదానిధేవజ్ఞితభాగధేయః | దైత్యాప
నీతాం దయయైవభూయోప్యధ్యాపయిష్యో నిగమాన్నచేత్తవ్త్వమ్||౮||
వితరగఙ్గోలాంశ్యవధూయస త్వేబృహస్పతింవర్తయ సేయతస్తవ్త్వమ్

తేనైవదేవత్రిదశేశ్వరాణామస్సృష్టడోలాయితమాధిరాజ్యమ్॥౯॥ అగ్నౌ
సమిధార్చిషిసప్తతన్తోరాతస్థివాన్తంత్రమయంశరీరమ్|అఖణ్డసారైర్వావి
షాంప్రదానై రాప్యాయనంవ్యోమసదావిధితేన్||౧౦|| యస్మైలమీదృ
క్ప్రతిభాతితత్వంయమూలమామ్నాయమహాద్రుమాణామ్| తత్త్వేజా
నంతివిశుద్ధసత్వాస్తాన్విమక్షరామక్షిరమాతృకాంతే || అవ్యక్తతాద్వ్య
క్యతవాససీత్వం నామాసిరూపాణిచ యాసిపూర్వమ్ | శంసన్తలేషాంచ
రమాంప్రతిష్ఠాం వాగీశ్వరత్వాంత్యదుపజ్జవాచః || ౧౧|| ముగ్ధేన్ద్రనిష్య
న్దవిలోభనీయాం మూర్తింతవాసన్ద సుధాప్రసూతిమ్ | విసృజ్యతశ్చేతసి
భావయన్తో వేలాముదారామివదుగ్ధసిన్ధోః || ౧౨|| మనోగతంశ్యతి
యస్సదాత్వాం మనీషిణాం మానసరాజహంసమ్ | స్వయంపురోభా
గవివాదభాజగి కంకురన్వతే తస్యగిరోయథాఽర్హమ్ || ౧౩ || అపిక్షణా
ర్థంకలయన్తియేత్వా మాస్లావయన్తం విశదైర్మయూతైః | వాచాం
ప్రవాప్తైరనివారితైస్తే మందాక్షీంషన్దయితుంక్షమన్తే || ౧౪|| సామి
శ్చవత్థ్యావసుధాభిషేకా ద్వహన్విగన్యాః ఫలకానబన్ధమ్ | అలక్ష్మితే
క్వాపినిరూఢమూలమక్షేప్సివా నన్దధు మజ్జురన్తమ్ || ౧౫ || స్వామి
స్సృతిచాహృదయే నధన్యాస్తవ్విధ్యాన చన్ద్రోదయ వర్ధమానమ్ | అ
మాన్తమానన్త పయోధిమన్తగి పయోభిరత్యంపరివాహయన్తి || ౧౬ ||
నైవరానుభావ త్వదధీనభావా స్సంయధవీర్యాస్తవదనుగ్రహేణ |
విపశ్చితోనాథతరన్తిమాయాం వైహాకింమోహన పిశ్చికాంతే|| ౧౭||
పాగ్నిర్హితానాం తపసాంవిపాకా త్వత్ప్రకృతిశ్చేన్ద్రీయస సమ్పదో
మే | సమేధిషీరంస్తవపాదపద్మే సజ్జులచిన్తామయఃప్రణామాః||
౧౮ || విలుప్తమూర్ధస్య లిపిక్రమాణాం సురేన్ద్రమాదాపదలాలితా
నామ్ | త్వదఙ్గిర్రాజీవ రజఃకణానాం భూయాన్ప్రసాదోమయినా
థభూయాత్ || ౧౯|| పరిస్ఫురన్నూపురచిత్రభానుప్రకాశసిద్ధాంతతమో
నుషక్లామ్ | పదద్వయాంతే పరిచిన్త హేఽన్తగి ప్రబోధరాజీవవిభాత
సన్ధ్యామ్ || ౨౦|| త్వతిరజురాలజురణోచితానాం త్వయైవ కల్పా
న్తరపాలితానామ్ | మజ్జుప్రణాదం మణిసూపురంతే మజ్జుషికాం
వేదగిరాప్రసీదమః || ౨౧ || సశ్చిన్తయామి ప్రతిభాదకాస్తాస్సన్దుక్ష

యస్తం సమయప్రదీపాః । విజ్ఞానకల్పద్రుమశల్లవాభః వ్యాఖ్యానము
 ద్రవామధురంకరంతే ॥౨౩॥ చిత్రైకరోమిస్ఫురితాతమాలం సద్యతరం
 నాథకరంత్యదీయమ్ । జ్ఞానామృతోదబ్ధస లాలసానాం లీలాఘటియ
 స్త్రమివాశ్రితానామ్ ॥౨౪॥ ప్రబోధసిన్ధోరరుదైగిప్రకాశైః ప్రవాళ
 సజ్జాతమివోద్వహంతమ్ । విభావయేదేవసపుస్తకంతే వామంకరం ద
 ష్టికామశ్రితానామ్ ॥౨౫॥ తమాంసిభిత్వావిశదైర్వయూతైః ససమ్మి
 తయస్తం విదుషశ్చకోరాః । నిశామయేత్వాంసవపుణ్డరీకేశరద్భునేవ
 స్త్రమివస్ఫురంతమ్ ॥ ౨౬ ॥ దిశస్తమేదేవసదాత్వదీయా దయాతరజ్ఞా
 నుచరాశకటాటాః । శ్రోత్రేమపుంసా మమృతంతరస్త్రీంసరస్వతీంసం
 శీతకామధేనుమ్ ॥౨౭॥ విశేషవిత్పారిషదేచునాథ విదగ్ధగోష్ఠీసమరా
 జ్గణేషు । జగీషతోమే కవితారికాందాన్ జిహ్వగ్రసింహాసన మ
 భ్యుపేయాః ॥౨౮॥ త్వంచింతయన్ త్వన్తయతాంప్రపన్నస్తామద్భు
 తాన్ శబ్దమయేనధామ్నా ! స్వామిస్సమాజేషుసమేధిషీయ స్వచ్ఛందవా
 దాహవబద్ధసూరః ॥౨౯॥ నానావిధానామగతిశకలానాం సదాపితీర్థే
 మకృతావతారః । ధ్నుఃపంథవానాథపరిగ్రహాయ నవంసవంపాత్ర మి
 దందయాయాః ॥౩౦॥ అకమ్పనీయా న్యసనీతిభేదై రలంకృషీరిన్ హృ
 దయంచుదీయమ్ । శంకాకళంకాపగమోజ్వలాని తత్వానిసమ్యగ్భి
 తవప్రసాదాత్ ॥౩౧॥ వాఖ్యాముద్రాంకరసరసిజైః పుస్తకంశఙ్ఖచక్రై
 విభిద్భిష్పృష్ఠటికరుచిరేపుణ్డరీకేనిషల్లః । అక్షానశ్రీరమృతవిశదైరంశు
 భిఃస్తావయన్తామావిర్భూయాదనఘమహిమా మానసేవాగధీశః ॥౩౨॥
 వాగర్థసిద్ధిహేతోఽపతతహయగ్రీవసంస్తుంభత్వా । కవితారికకే
 సరిణాపేజుటనాథేనవిరచితామేతామ్ ॥ ... ॥౩౩॥

ఇతి కవితారికసిహస్య సర్వతస్త్రీ స్వతస్త్రీస్య శ్రీమద్యే
 జగటనాథస్య వేదాంతాచార్యకృతిషు శ్రీహయ
 గ్రీవస్తోత్రం సమూర్థమ్.

కవితారికసింహాయ కల్యాణగుణాశీనై |
 శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవేనమః ||
 శ్రీమతే నిగమాస్తమహాదేశికాయ నమః.

[illegible]

(5)

శ్రీ ధై న మః.

శ్రీమతే నిగమాంత మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితః

గ రు డ, డ గ్గ క::

శ్రీమా న్వేఙ్కటనాథార్యః * సన్నిధత్రాంసదామృ॥

నమసి పన్నగనద్దాయ వైకుంఠవశవర్తిసే।

శ్రుతిసింధు సుధోత్పాద షష్ఠరాయగరుత్తతే॥

గరుడమఖిలవేదసేదాధిరూఢం ద్విషత్ప్రజనోతగంతకాకుంకనైకుంఠ
 పీఠీకృతసగంధ మీడేన్వనీదాగతి పీఠయద్రాసుకీర్తిస్తనా భోగగాఢో
 పసూఢ స్ఫురతగంటకవ్రాత వేదవృధా వేపమానద్విజిహ్వాధిపాకల్ప
 విష్ణుర్వమాణస్ఫటావాటికా రత్నగోచిశ్చటారాజనీరాజితం కాం
 తికల్మషినీరాజితమ్ ॥ ॥౧॥

జయగరుడనుపర్ణదర్శిక రాహురదేవాధిపాహురహారిక్ దివాకస్పతి
క్షిప్తదంభోభి ధారాకిశాకల్పకల్పంతవాతూల కల్పదయానల్పవీరా
యితోద్య చ్చమతాగరి దైత్యారిజైత్రఖణిరోహనిధారితో తగుర్వ
సజుర్వణాత్మగరుష్క మరుత్పంచకాధీశ సత్యాదిమూర్తై నకశ్చి
త్ప్రమసేనమస్తేపునస్తేనమః ॥ ॥౨॥

ఇమ ఇదమజహత్సపర్యాయ పర్యాయనిర్యాతపతానిలా స్ఫులనో
 జ్వలపాథోధివీచీ చపేటాహతాగాధపాతాళ భాంకారసంకుర్చనా
 గేంద్రపీడాస్పటిభావభాస్వన్నశ్రీణయే చండతుండాయ సృత్యద్భుజం
 గభ్రుపె వజ్రణే దంష్ట్రీయాతుభ్య మధ్యాత్మవిద్యావిధేయావిధేయా
 భవద్దాస్యమాపాదయేధాదయేధాశ్చమే ॥ ... ॥3॥

మనురనుగత పక్షివక్త్రస్సున్నరత్నారక స్తావకశ్చిత్రధానుషియా
శేఖరస్త్రాయతామాయతాన్నప్రివర్గాపవర్త ప్రసూతిసిపరవ్యోమధా

మన్వలదేషిదర్పజ్వలద్వలబల్యపుతిజ్ఞావతీర్ణస్థిరాంతత్వబుద్ధిం పరాం
భక్తిధేనుం జగన్మూలకస్తేముకుస్తేమహానందధోస్త్రీం దధీథాముధాకా
మహీనామహీనాస్తక ॥ ॥౪॥

శ్లో॥ షట్త్రింశద్గణచరణౌ నరపరిపాటీనవీనగుచ్ఛగణః । విష్ణుర
థదణ్డకోఽసౌవిఘటయతు విపక్ష వాహినీపూహమ్ ॥ విచిత్రసిద్ధిద
స్సాయంవేజ్జగతేశవిపశ్చితా । గరుడధ్వజతోమాయగీతోగరుడదణ్డకః॥

ఇతి కవితారిక-కసంహస్య సర్వతంత్ర స్వతంత్రస్య శ్రీమ
ద్వేజ్జగటనాథస్య వేదాంతాచార్య కృతిః
గరుడదణ్డక స్సమ్పూర్ణః.

కవితారిక-కసంహాయ + వేదాంతగురవేనచః.

శ్రీలక్ష్మీ నాయవదన పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీమతే నిగమాంత మహాదేశికాయనమః.

~~~~~

శ్రీమన్నిగమాంత మహాదేశిక విరచితమ్

అచ్యుతశతకమ్- పాకృతమ్.

సిరివేంకటాచార్యో కవిశక్తి-అసీహాసన్వతంత్రసతఃతో । వేలంతా
రిఅవజ్ఞౌ మహా సణ్ణిజ్ఞేడు సతి సలం హిఅ అమ్మి ॥౩॥ శ్రీవేజ్జగట
నాథార్యక కవితారిక-కసంహ సర్వతంత్ర స్వతంత్రః । వేదాంతార్య
వర్యో మమ సన్నిధత్తాం సదా స్వయం హృదయే ॥ ...

ణమహ తిలసాణ ణాహం సచ్చం దాసాణ అచ్చులం రిరజోభమ్ ।
గటులణితతమాలం అహిందణలరో సహాతలెక్క-గణదమ్ ॥ ౧ ॥
నమత త్రిదశానాం నాథం సత్యం దాసానామచ్యుతం స్థిర జ్యోతిషమ్ ।
గరుడనదీతటతమాలమహీస్త్రీ సగరాషధాచలైకగజేంద్రమ్ ॥ ౧౧॥

కింకరసచ్చ ధుళు తుహ సలంభు గేహిణివిలాస వాహిత్రమతః ।
ఫణిల బాలేణ మపి పంజరసులబిప్పిలం వ కుణడు పసాలమ్ ॥౨॥ కిజ్జగ-

రసత్య స్తుతిస్తవ స్వయమ్భుగేహివిలాసవ్యాహృతి మయా । ఖణితా
బాలేన మయా పజ్జరశుక జల్పితమివ కరోతు ప్రసాదమ్ ॥ ౨౧ ॥

మథలం వి భాసీతం మహా కింకరసచ్చ తుహ కి త్తిజోహ్లాపనరె ।
లగ్నం లహడ విసుద్ధిం రచ్చాసలిలం వ తివహాతసా త్తగతిమ్ ॥ ౩ ॥ మలిస
మపి భాషితం మమ కింకరసత్య తవకీ ర్తిజ్యోతాన్ని ప్రసరె । లగ్నం
లభతాం విశుద్ధిం రచ్చాసలిలమివ త్రివళగానోతోగతిమ్ ॥ ౩ ॥

తత్తరిణివిణ తవిల సాహడ తితిసాణ ణాహతజ్ఞ సమాపి । వంది
త్తణమహిళాణం మజ్ఞమ్మి సుతాణ బాలినా మజ్ఞ ధుతా ॥ ౪ ॥ త్రస్తరిన్
యేన స్థాపితా శోభతాం త్రిదశానాం నాథ తవ సమాజే । వన్దివ్యత్వి
మహితానాం మధ్యే శ్రీనాం బాలితా మమ స్తుతిః ॥ ౪ ॥

అష్ట గురూణం అచ్యుత జీహసీహాసణమ్మి లద్ధపడిట్టో । పడివాఇ
తిపరమట్టో వారేసి అపండిత త్తణమహ్మాణం ॥ ౫ ॥ అస్తద్గురూణా
మచ్యుత జిహ్వసింహాసనే లబ్ధప్రతిష్ఠః । ప్రతిపాదిత పరమార్థో వారయ
స్యపణ్డితత్వమస్తాకమ్ ॥ ... ॥ ౫ ॥

హితవిసు దేసితాణం జగ్గ విలిహరీసు పుణ్యలందో వ్య పుణో । కలు
సజలేసు వ హంసో కసాలకబురేసు తాసి అచ్యుతాణ ఖణమ్ ॥ ౬ ॥ హ్య
దయేషు దేశికానాం జాహ్నవీలిహరీమ పూర్ణచంద్ర ఇవ స్ఫుటః । క
లుషజలేష్వివ హంసకషాయకర్పరేషు తిష్ఠస్వచ్యుత న క్షణమ్ ॥ ౬ ॥

అలమమే న్త సమాఖో ఆగోవిలణం పరిసణియ మాహప్పో । సద్ధ
హితహితాలసులహో దూరం ములసి నిలసచ్చ జోలాఅంతె ॥ ౭ ॥ ఆగ
మమత్రప్రమాణ ఆగోపీజనం ప్రకాశనిజమాహత్తయః । శ్రీద్ధధద్ధ
దయసులభో దూరం ముచ్చసి నతసత్య దోళాయమానాన్ ॥ ౭ ॥

సంఖవిలసలిలహేలం సరణోగితసచ్చ సచ్చణాచాణందమ్ । ఉల్ల
ఘ్నితితివిహంతం ఉవణిగతాణం సత్య గాలంతి తుమమ్ ॥ ౮ ॥ సంక్షపితస
కల హేయం శరణోగతసత్య సత్యజ్ఞానానందమ్ । ఉల్లఘ్నితత్రివిధాన్త
ముపనిషదాం శతానిగాయని త్వామ్ ॥ ... ॥ ౮ ॥

జగసి య కీరసి కేణవి తా వేసి య సంతవిజ్ఞసి అజగ్రసిఁడు । హరసి
విహిలం య హీరసి అహింపణలరింద అణహజోగపురంతో ॥౯॥ కరోపి
న క్రియసే కేనాపి స్థాపయసి న సంస్థాప్యసేఽనన్యస్థితః । హరసి ని
ఖిలం న హ్రియసే అహిన్ద్రనగరీన్ద్రానఘజ్యోతిసుస్ఫురన్ ॥ ౧౦॥

అణుపమిలస్స వి అచ్చుల సత్తీ తుహ సలలధారణాశపమలత్తా ।
లేణ పడిపథ్యపుణ్ణో సువ్వసి అపడిహతి ణిలతీ సవ్వగఁడు ॥ ౧౦ ॥ అణు
ప్రమితస్యావ్యచ్యుత శక్తిస్తవ సకలధారణావిప్రీభూతా । లేన ప్రతి
వస్తుపూర్ణశ్శూక్రియసేఽప్రతిహతనిజస్థితస్సర్వగతః ॥ ౧౦॥

సలలాణ ధరణ ణిలమణ సామిత్తణ ణిలమనంతం సవ్వతణూసు
వ్వసి అచ్చుల సవో సగ దంసీలకజ్జకారత్తకమరో ॥౧౧॥ సకలా
నా ధరణనియమనస్వానిత్వనియమసంస్థితస్సర్వతనుః । శూక్రియసేఽ
చ్యుత సర్వస్సదా దర్శిత కార్యకారణత్వకర్పరః ॥ ౧౧॥

పురిసపహణసరీరో భువణాణం హేహసి అచ్చుల ఉవాళణమ్ । ణి
అసంకప్పసణాహేహ వహసిణిమిత్తత్తణం వి అబ్బులసత్తీ ॥ ౧౨ ॥
పురుషప్రధానశరీరో భువనానాం భవన్యచ్యుతోపాదానమ్ । నిజసఙ్క
ల్పసనాథో వహసి నిమిత్తత్వచ్యుద్భుతశక్తిః ॥ ౧౨॥

విసమగుణంకురంతలరే జలం వ సామణ్ణకాలణం తుహ కేలీ ణిల
కమ్మసత్తిణిలతి అచ్చుల బహ్మాశతావరంతవిసేసా ॥ ౧౩ ॥ విషమగు
ణాకురప్రకరే జలమివ సామాన్యకారణం తవ కళిః । నిజకర్తృశక్తి
నియతా అచ్యుత బ్రహ్మాద్విస్తావరాన్తవిశేషాః ॥ ౧౩॥

పురిసా తుజ్ఞ విహూతః అచ్చుల లచ్చీల ఇద్ధిలసన్తాఁడు । యద్ధి
పరం తుజ్ఞాణం సా వి సిరీ హేహ తుజ్ఞ కిం పుణ ఇలరమ్ ॥౧౪॥ పురు
షాస్తవ విభూతిః చ్యుత లక్ష్మోన్మీనసంజ్ఞాః । నాస్తి పరం యువా
భ్యాం సాపి శ్రీర్భవతి తవ కింపునరితరత్ ॥ ... ॥౧౪॥

య హు తుహ సరిసబ్ధహేళి తాహ తుమం ఎవ్వ సవ్వలోలసర
ణ్ణో । ఏలవ తానసారం ఇలముణికిం తిలసణాహ ఇలరవిభంతా ॥౧౫॥

నఖలు తవ సదృశాభ్యసితా నాథ త్వమేవ సర్వలోకశరణ్యః । ఏతావ
జ్జానసారమితి జ్ఞాతుః త్రిదశనాథేతరవిచిత్తా ॥ ... ॥౧౫॥

భాగి ఫణింద ఉరాహివ పడివాలంలెను పాతడపహు త్తఫలా । అ
వి దుహిణిప్సముహేహిం ఆణ త్రీ తుహ అలంఘణీఅ పహావా ॥ ౧౬॥
భాతి ఫణింద్రపురాధివ ప్రతిపాలయత్సు ప్రకటిత ప్రభూతఫలా । అపి
ద్రుహిణ ప్రముఖై రాజ్యప్తిస్తవాలఙ్ఘనీయప్రభావా ॥ ... ॥౧౬॥

ణిఅమవిహిణ పడత్రీ సవ్యాణ వి దాససచ్చ ఉద్దిసిఅ తుమమ్ । స
ద్ధణిమరితిఅబమ్మ ణసమాహిసిద్ధం లహంతి తిఅసా భుత్తిమ్ ॥ ౧౭ ॥ ని
యమవిధీనాం స్రవృత్తిస్సర్వేషాందాససతోద్దిశ్యత్వామ్ శ్రాద్ధనమన్త్రి
తబ్రాహ్మణసమాధిసిద్ధాం లభ త్తేత్రిదశా భుక్తిమ్ ॥ ... ౧౭॥

ఆర జ్ఞ తిఅసవిలఎ అచ్చుఅ ణిచ్చం ణ తాసి జగ్గ ణామ తుమమ్
కమ్మాణ కప్పిఆణం కాహిఇకప్పంతరేసు కోణివ్వేసమ్ ॥ ౧౮ ॥ ఆరా
ధ్యత్రిదశ విలయేఽచ్యుత నిశ్యం న తిష్ఠసి యది నామ త్వమ్ । కర్త
ణాం కప్పితానాం కరిష్యతి కల్పాంతరేహో నిర్వేషమ్ ॥ ... ॥౧౮॥

కప్పేసి కంఖిఆగం కప్పదుమో వ్వ సీరికంచణలఆసహిడు । ణఅస
చ్చ సఇవలాఇం ణిఅభాహిణిఉణ్ణణిచ్చ తావతిహువణో ॥ ౧౯ ॥ కల్ప
యసి కాంక్షితాని కల్పదుమ ఇవ క్రికాఇచ్చనలతాసహితః । నతసత్య
సదాఫలాని నిజచ్ఛాయానిర్వృతనిత్యతాపత్రిభువనః ॥ ... ॥౧౯॥

సఅలాలమాణ ణిట్టా సఅలసురాణం వి అంతరో అప్పాణా సఅ
లఫలాణ పసూతా సఅలజణాణం సమో ఖు అలసచ్చ తుమమ్ ॥ ౨౦॥
సకలాగమానాం నిష్ఠా సకలసురాణా మప్యంతరాత్మా । సకలఫలానాం
ప్రసూతిః సకలజపానాం సమగిఖలు నతసత్య త్వమ్ ॥ ... ౨౦॥

ఇఅ సవ్యాణ సమాణో సచ్చరిడు దాససచ్చసభపరిపుణ్ణో కిహ వ
హసి పక్ఖవాలం పండపముహేసు పెసణం వి సహంతో ॥ ౨౧॥ ఇతి
సర్వేషాం సమానస్సత్యస్థితో దాససత్య సదాపరిపూర్ణః । కస్తాద్వ
హసి పక్షపాతం పాణ్డవప్రముఖేమ ప్రేషణమపి సహన్ ॥ ౨౧॥

విసమమ్మి కమ్మమ్మగ్గ విపరిఖలంతాఁగవీహలిఅకలణాఁగమ్మ! ణాహ
ణిహీలాణ అణ్ణో ణ ద్ధి తుమాహి ణలసచ్చ హత్థాలంబో || ౨౨ || విష
మే కర్మమాగే విపరిస్థలతాం విహ్వలిత కరణానామ్ | నాథ నిఖిలా
నామన్యో నాస్తి త్వత్ నతసత్య హస్తాలమ్మః || ... .. ౨౨||

ణాణస్స కో అవిగట అచ్చుల కలుణావత్తుజ్జ కో దూరటం | స
త్తీల కో అగ్గఘ రోతా ఖు ఉవాట తుమం చిల సలంసిద్ధో || ౨౩|| జ్ఞా
నస్య కో విషయోఽచ్యుత కరుణాయా స్తవకో దూరస్థితః | శక్తేః
కోఽలలిభరః తస్మాన్మలూపాయ స్తవమేవ స్వయంసిద్ధః || ... .. ౨౩||

సంకపుకణ్ణహారో కింకరసచ్చ భవసాలరే అగ్గగహిరే | అణహూ
తుమం ఖు పోట అప్పాణ కివాసమీరణేణ వడ్డట్టో || ౨౪|| సజ్జల్ప క
ర్ణధారః కిష్కిరసస్య భవసాగరేఽతిగభీరే | అనఘ స్తవం ఖలుపాత
ఆత్మ నాం కృపాసమీరణేన ప్రవృత్తః || ... .. ౨౪||

అచ్చుల ణ దంతి మోక్షం ఈసరభావేణ భావిఅగ్గలరసురా | ర
త్తిం పడెవట్టేడుం లక్ఖం ఆలెక్ఖ దిణలరా ణ వి ణ భమమ్ || ౨౫|| అచ్చ
త న దదతి మోక్షం ఈశ్వర భావేన భావితా ఇతరసురాః | రాత్రింప్ర
తివ ర్తయితుం లక్షనూలేఖ్య దినకరాణామపి న క్షమమ్ || ... .. ౨౫||

అమితరససాలరస్సవ అహిందపురణాహ ణిమ్మలమహమ్మహమ్మ! తీ
రంతి ణ విణగేడం అణ్ణసులహాఇత్తుజ్జ గుణరలణాఇమ్ || ౨౬|| అమ్మ
తరససాగరస్యేవ అహింద్రపుర నాథ నిర్మలమహమ్మణి | కీర్త్యస్తేన వి
గణయతు మనస్య సులభాని తవ గుణరత్నాని || ... .. ౨౬||

భూసిలసుఇసీమంతో భుఇకంవడరేస సవ్వగుణసీమంతో | ఖవిల
తిసామల మోహూ ముణీహిహిలవిసు పురసి సామల మోహూ || ౨౭||
భూషిత శ్రుతిసీమంతైః భుజగేన్ద్రపురేశ సర్వగుణ సీమాంతైః | క్షుషిత
తృపామల మోహూ మునీనాంహృదయేషుస్ఫురసి శ్యామలమయూఖిః ||

సుహలక్ష్మణసిరివచ్చో సోహసి ణిమ్మత్తవిరహఖణసిరివచ్చోగణదే
వణసవిహగట ఉద్ధలగలులణ ఇతీరవణసవిహగట || ౨౮ || శుభలక్షణ

శ్రీవత్సక్యోభసే నిర్మూక్త విరహక్షణాప్రి వత్సాః । రణదేవనసవిధగత
ఉద్భటగరుడనవీరీరవనసవిధగజః ॥ ... ॥౨౮॥

అడమారజౌస్వారిలిం అహింద ఉరణాహ అహిమలిం అణురూ
పమ్ | అచ్యుతసహవసిద్ధం సువ్యభిసూరిమహిలిం సుహం తుహ రూపమ్ ॥
౨౯ ॥ అకుమారయావనస్థితమహింద్రపురనాథాభిషతమసురూపమ్ |
నిత్యం స్వభావసిద్ధం మూయితే సూరిమహితం సుఖం తవ రూపమ్ ॥

తిడణం తస్య విలరా అచ్చుత పురిసూత్రితలమగణిజ్జంతా । ఆత్మా
తుహ ఖు సమత్తా పరమ్మి రూపమ్మి భూసణత్థనరూవా ॥ ౩౦ ॥ త్రిగు
ణం తస్య వికారా అచ్చుత పురుష ఇత్యాగమ గణ్యమానాః । అర్థా
స్తవ ఖలు సమస్తాః పరస్మిన్ రూపే భూషణాస్త్ర స్వరూపాః ॥ ౩౧ ॥

ణింతి తుమాట అచ్చుత ణిక్ఖ విలివివక్ఖ నిట్టుర పరక్కమణా | సంత
విలి పరమధమ్మా సాహుపరిత్తాణసప్పలా ఓలరా ॥ ౩౧ ॥ నిగ్గాన్తి
త్వత్తోఽచ్చుత నిక్షపిత విపక్షుర్మరపరాక్రమణాః | సంస్థాపితపరమధ
త్వా స్సాధుపరితాణ సత్తులా అవతారాః ॥ ౩౧ ॥

హరిమణిగరిచ్చణితిరుగహరిలింతభులగందఉరపెరలతో । కాలే
దాసజణాణం కిట్టా గణో మూసిదిట్టకాలుణ్ణరసో ॥ ౩౨ ॥ హరిమణి
సదృక్షనిజరుచినారి తాయమానభుజగేంద్రపురపర్యంతః । కాలేదాస
జనానాం కృష్ణఘనోభవసి దత్తకారుణ్యరసః ॥ ... ॥ ౩౨ ॥

గలులణిగకచ్చరణ్ణే లక్కిజ్జసి లచ్చిమహీకణేరుమణహరో । దీసం
తబహులదాణో దిసాగలందోవ్వ ఖుడిలద ణుగందదుమో ॥ ౩౩ ॥
గరుడనదీకచ్చారణ్యే లక్ష్మసేలక్ష్మీ మహీకరేణుమనోహరః । దృశ్యమా
నబహులదానః దిశాగజేంద్రీయ ఖణ్డితదనుజేంద్రీయమః ॥ ౩౩ ॥

ముహలిందమోలిదిణలిరమజ్ఞుతిట తుజ్ఞు చిహురభారంధారో | అ
ఘడిలఘడనాస్తిం సచ్చంతావేది దాసనచ్చ సమగ్గమ్ ॥ ౩౪ ॥ ముఖ
చంద్రమాశిదినకరమధ్యస్థిత స్తవచికిరభారాధకారః | అఘటిత ఘటనా
శక్తి సత్యం స్థాపయితి దాససత్య సమగామిమ్ ॥ ... ॥ ౩౪ ॥

పరిహసి అపుణ్యలందం పడమసరిచ్చప్పసర్వ లోఅణజులమ్ | సంక
ప్తిలదురిత ఇ వి సమ్మ రితిం హర ఇ దాససచ్చ తుహ ముహమ్ || ౩౫||
పరిహసితపూర్ణ చంద్రం పద్మసదృశ ప్రసన్నలోచనయుగళమ్ | సం
కల్పితదురితాస్యపి సంస్కృతం హరతి దాససత్య తనముఖమ్ || ౩౫||
మాహుషం తుహ మహితిం మంగలితిం తులసికోర్థమాప్నముహాణమ్ | అ
చ్చుల తిరవణమాలం నచ్చుదావే ఇ లచ్చిలక్ష్మణసుహుతిమ్ || ౩౬ || మా
హాత్మ్యం తవ మహితం మాన్యభికం తులసి కౌస్తుభ ప్రముఖానామ్ |
అచ్యుతస్థిరవనమాలం వత్తో దర్శయతి లక్ష్మీ లక్షణసుభగమ్ || ౩౬||

ణిష్విస ఇ ణిచ్చ తాపో దేవతణా దేవనాలల విహిష్ణముహూ | సీ
తిలసంతపహుత్తం ఛాహింతుహ విడలబాహు కప్పదుమాణమ్ || ౩౭||
నిర్విశతి నిత్య తాపో దేవజనో దేవనాయక విధిప్రముఖః | శీతలశాస్త్ర
ప్రభూతాం ఛాయాం తవ విపులబాహుకల్పద్రుమాణామ్ || ౩౭||

సజ్జాప్వలందక్ష్ణోహితిఉణోఅహివిడలబుబ్బులప్వలరేహిమ్ | బ
హ్మండేహి వి భరితిం కింకరసచ్చ తుహ కీస ణ కిసం ఉతిరమ్ || ౩౮||
సజ్జాల్పచంద్రోత్తోభితత్రాణాదధివిపులబుద్బుదప్రకరైః | బ్రహ్మాండే
పి భరితం కింకర సత్య తనస్తాన్న కృశముదరమ్ || ... || ౩౮||

తాహిరుహం తుహ కమలం భుతివస తతిరణాహ సోహ ఇ సు
హతిమ్ | మజ్జు అబతిమ్ భమరం వచ్చాసణ లచ్చిపాలపీఠసరిచ్చమ్ || ౩౯||
నాభిరుహం తవ కమలం భుజగేశ నగరనాథ శోభతే సుభగమ్ | మ
ధ్యస్థిత బ్రహ్మభ్రమరం వత్సాసనలక్ష్మీపాదపీఠసదృశమ్ || ౩౯||

దిధపీడితమహుకై డవసోణిఅపడలపరిపాడలంబరఘడితి | రాల ఇ
అచ్చుల ముహలా ర ఇతాహాగ ఇందసింఖలా తుహ రసణా || ౪౦ ||
దృఢపీడితమధుకై టభ శోణిత పటలపరిపాటలామ్బరఘటితా | రాజ
త్యమృత ముఖరా రతినాథగజేంద్రశృంఖలా తవ రశనా || ౪౦||

దాసాణ సచ్చ దీప ఇ దాణవవీరాణదీహాణిద్వాసతిణమ్ | తుహ ఉ
తిరట్టితితిహువణపాసాలకాంభసచ్చలం ఊరుజుతిమ్ || ౪౧|| దాసా

(౨౦)

అ చ్యు త శ త క మ్.

౧౫౩

నాం సత్య దృశ్యతే దానవవీరాణాం దీర్ఘనిద్రా శయనమ్ । తవోదర
స్థితప్రీఢవనసాసాదస్తమ్భసచ్చాయమూరుయుగమ్॥ ౪౧॥

జాణుమణిదప్పణేఁ అ జఙ్ఘమరతితిలాకలకృతి ధణితి । అచ్చు
అ గ ముతిక కంఠలచ్చీ న సరోఅలక్ష్మణే తుమా చలణే॥ ౪౨॥ జాను
మణిదర్పణేన చ జఙ్ఘమరకత కళాచికయా చ ధన్యా । అచ్యుత న
ముచ్చతి కాన్తిగీర్తీరివ సరోజలక్షణౌ తవచరణౌ॥ ౪౩॥

సుఖసేమస్తపసూణం సోహృ ఇతిసచ్చ తుజ్ఞసవ్వసరణ్ణమ్ । కమ
ణఖణజణితసురణిపసమితితైక్లక్రసాఅలం పరిపడమమ్॥ ౪౩॥ శ్రీ
తీసేమస్త ప్రసూనం శోభలే నతగత్య తవసర్వశరణ్యమ్ । క్రమణ తు
ణజనిత సురనదీప్రశమితత్రైలోక్యపాతకం పదపర్తమ్ ॥ ౪౩॥

ఇతి తిహువణెక్రమూలం ఆసావంతి అణహాఅమితిసాఉరగమ్ । ఓ
సహిమహిహరపాసే ఉత్తలం తుంబగహిం వ దాసరుఆణమ్ ॥ ౪౪ ॥
ఇతి ప్రీఢవనైక మూలమాస్వాదయస్త్యవఘాలమృతస్వామరసమ్ ।
ఓషధి పహిధరపార్శ్వే ఉదితం త్వోమోషధిమివ దాగురుజామ్॥ ౪౪॥

సిద్ధంజణం వ సామం తుజ్ఞతణుం ని అదిలౌ అణెసు నిహింతా
అచ్చుఅ లచ్చిణివాసం నిచ్చ నిహిం నిహిం వ పెక్ఖంతి తుమమ్॥
సిద్ధాజ్ఞానమివ శ్యాహం తవ తనుం నిజవిలోచనేషు నిదధతః । అచ్యు
త లక్ష్మీనివాసం నిత్యనిగూఢం నిధిమివ పీక్షస్తే త్వామ్॥ ౪౫॥

విఘడిలనివిడంధారో ఘడంతజ్యోతిలోఅవక్రగహవళు । చిట్టి
గఓ జాణతుమం ఇమంతసచ్చ గ హు తాణ మోహత్రిఅమా ॥ ౪౬॥
విఘటితనివిడాన్ధకారో ఘటమానజ్యోతిస్త్రిలోకైకగృహపతిః । దృష్టిగ
తో యేషాం త్వం సమత్సత్య స ఖలు తేషాం మోహత్రియామా॥ ౪౬॥

విసలరసమ్మి సువంతా విఆరజణణేహితివి ఇహువిఈరంతా । జీ
వంతముక్తసరిత అచ్చుఅదీసంతి పావణౌ తుమాభతా ॥ ౪౭ ॥ విషయ
రసే గవ్వపస్తా వికారజననైరపి న ఖలు విక్రీయమాణాః । జీవన్ముక్త
సదృశాః అచ్యుత దృశ్యస్తే పావనాస్తవ భక్తాః ॥ ౪౭॥

గంధవృక్షలరసీవిజాత సారీచ్ఛాణం సిరీశ వణసరితామ్ । ఇ ను
మరణ తుష్టగహేఽ సరణాగతసచ్చ సత్యమట జీవగట ॥౪౮॥ గన్ధర్వ
నగరస్వప్న సదృశాణాం శ్రీణావనసరితామ్ । నస్త రతి త్వగ్దృష్టిత
శ్వరణాగతసత్యసదామదో జీవగజః ॥ ... ౪౮॥

జమ హంతి తాణవంతా తరంగ డిండిరబుబ్బులసరిచ్ఛాణమ్ । విహి
వముహాణ పరిణం ఘణకందలికందకలలికంభసమాశ్నమ్ ॥ ౪౯ ॥ న మ
హాయ నిజ్ఞానవ న్తస్తరజ్ఞ డిండిరబుద్ధుదసగ్దృశాణి । విధిప్రముఖానాం
పదాని ఘనకన్దలికన్దకదళీ స్తయ్యసమాని॥ ౪౯॥

పులకతి సపరసహవా పురిసా ఘోర్తూణ సామిణో తుహ సీలమ్ ।
తాహ ఇలసచ్చ సఖిణా ణమూలంతి కహిం వి శువ్వజణసోహర్దమ్॥
దృష్టస్వపరస్వభావాగి పురుషాగృహీత్వా స్వామిన స్తవశీలమ్ । నాథన
తసత్య సఖుణా నముచ్చున్తి కథమపి సర్వజనసాహర్దమ్॥ ౫౦॥

మానమపసామచ్చరడంభాసూతభరిమరిసలోహముహా । దీప్సంతిణ
మోహసుత దోషాదానాణ సచ్చ తుహ భక్తాణమ్॥౫౧॥ మానమ
దేర్ష్యామత్సరదమ్భాహూయాభయామర్ష లోభముఖాః । దృశ్యస్తే న
మోహసుతా దోషాదానానాం సత్యతవ భక్తానామ్॥ ౫౧॥

జాణ మతః ఇతిరముహీ కాలో సలలో వి తాణ కలివిత్థారో ।
తె తుహ పరిమిప్తవనతా ణ ధి కలీ తాలవతి ఇతిరవయి తాణమ్॥౫౨॥
యేషామృతిరితరముఖీ కాలస్సకలోపి తేషాంకలివిస్తారః । యే తవ
పదే ప్రవణా నా స్తికలిర్నాగపతినగరపతే తేషామ్॥ ౫౨॥

అచ్ఛాసన్తవిదాసా అచ్ఛుల పెక్ఖంతిలావల భత్తజణే । మోక్షరు
ఈణ సుమగ్నే మూఢాదిణులరమండలమ్మి వ చిత్తమ్॥ ౫౩॥ అత్యాగన్న
వినాశా అచ్యుత శశ్వన్తి తావకే భక్తజనే । మోక్షరుచీనాం సుమా
గ్నే మూఢాదినకరమణ్డలే ఇవ చిత్తమ్॥ ... ౫౩॥

ణిఖుపిల దుమ్మణుఘౌ ణిమ్మలగుణఘడిల తారతపద్భారా । భా
సంతభక్తిజోష్ణా ఇలసచ్చ పురంత ఇహణిహ తుహ భక్తా॥ ౫౪॥ నిఖ

జ్జితదుర్తానఘనాః నిర్మల గుణఘటిత తారకా హృద్భారాః । భాస
మానభక్తిజ్యోత్స్నాసత సత్య స్ఫురన్తి నభోనిభాస్తవ భక్తాః ॥ ౫౪ ॥

౧ హు జషవిసలమ్మి గళః ఇలసచ్చ సలంబులం తుహపవణ్ణా
ణమ్ | ఖలితణ వి జహజోగ్గం సిక్ఖా సుద్ధంతెకికరాణ వ లహుళణినఖ
లు యమవిషయే గతిః సతసత్య పదామ్బుజం తవ ప్రపన్నానామ్ సఖి
తానామపి యథాయోగ్యం శిక్షా శుద్ధాంతజ్ఞ రాణామివలక్ష్మీమ్ ॥ ౫౫ ॥

కంచమలదోస దుహిత కలంతభిడదీధులంగిదంసణతత్థా । అచ్చ
న్తి తుజ్ఞు చలణే అచ్చు అ పబ్బట్టవఃమహ రసాసా ఆ ॥ ౫౬ ॥ కర్మ
మయదోషమగభిరాగ కృతా న్తభృకటిభుజజ్ఞీవర్యనత్రస్తాః । అర్చయ
న్తి తవ చరణౌ అచ్యుత ప్రభీష్టమన్నథరసాస్వాదాః ॥ ౫౭ ॥

ఆలగ్గ ఇ తుహచలణే అచ్చు అ విహితావి అచ్చణా ఆలరిత । జా
ఎకరంతిపడిత్తా సేసం వ సలం సిరేణ తరిగెణ్ణా సి తమ్ ॥ ౫౮ ॥ ఆల
గతి తవ చరణావచ్యుత విధినా వ్యర్చనాఽచరితా । యైకాన్తి ప్ర
యుక్తా శేషామివ స్వయం శిరసా ప్రతిగృహ్ణాసి తామ్ ॥ ౫౯ ॥ తుహ
ముహజోగ్గదావిలమాణససలంతవవహసంణిహబాహే । అచ్చు
అ ఇ ములసి భత్తె కలంబగోలణిహ కంబులంతణిలంగే ॥ ౬౦ ॥ తవము
భిజ్యోత్స్నాద్రావితమాసస శశికాన్త ప్రవాహసన్నిభబాహ్వాన్ । అ
చ్యుత న ముచ్చసి భక్తా కదమ్బగోళనిభకణ్ణకిణిజాణ్ణా ॥ ౬౧ ॥

సవ్యేసు విణివ్వేరా సరణౌగలసచ్చ గహితసాసలధమ్మా । గల
సంగా తుహ భత్తా జంతి తుమం ఎవ్వ దుల్లహం ఇలరేహిమ్ ॥ ౬౨ ॥
సర్వేష్వశినిర్వేరాః శరణాగతసత్యగృహీత శాశ్వత ధర్మాః । గతస
క్తాస్తవ భక్తా యాన్తిత్వామేవ దుర్లభమితరైః ॥ ౬౩ ॥

అహివఇణలరింద తుమం అసణ్ణం వి గలిణం వ సఇ దుగ్గజ్ఞమ్ |
విసఎసు విలగ్గంతా తూరం తా వి ఇ లహంతి డోలంత మణా ॥ ౬౪ ॥
అహిపతిసగరేన్ద్రత్వా మాసన్నమపి గగనమివ సదా దుగ్ధాహ్యమ్ |
విషయేషు విలగ న్తస్తస్త్వరమాణా అపి నలభన్తే డోలాయమాసమనసః ॥

భక్తా తావలసేవారసభరిత సలిల రక్తతోసులరుషవా । కలణా
 ఇ ధరంతిచిరం కంఠామోక్షా వి అచ్చుల తుల రవిలి ॥ ౬౦ ॥ భక్తా
 స్తావక సేవారసభరితాస్సకలరక్షతోత్సుకరుచ్యా । కరణాని ధరన్తి
 చిరం కాంతిత మోక్షాఅవ్యయత త్వయాస్థాపితాః ॥ ౬౧ ॥

ఠిరగుణగిరిజణిమహిం సంతాపేసి గుణసచ్చణిలభతేహిమ్ ! జమ్బ
 పరిపాడిజలహిం జంగమరసేఉదంసణిజ్జేహి జణే ॥ ౬౨ ॥ స్థిరగుణగిరి
 జనితైస్సన్తారయసి నతసత్యజభక్తైః । జన్తపరిపాటీజలధిం జగ్గమస్థిర
 శ్శతదుర్గనీయైర్జనాన్ ॥ ... ౬౩ ॥

పసమితిభవంతరభుత పత్రంపత్రం హిలం తి పరిపెక్షంతాభావం
 తితుజ్జ భక్తా పితిభహిం వ గుణసచ్చ పచ్చిచుదిలహమ్ ॥ ౬౩ ॥ సశమిత
 భవాన్తరభయాగి స్రాప్తం స్రాప్తం హితమితి పరిపశ్యన్తః । భావయ
 న్తి తవ భక్తాః ప్రియాతిధిమివ నతసత్య పశ్చిమదివసమ్ ॥ ౬౩ ॥

పరిపాడిమిర్మి భువణే పత్రపడిట్టవిలపరమణాగపశువా । జేజ్జం
 తి అచ్చుల తుల గణిం పరిం సగ్గసయంపహం కలికజ్జా ॥ ౬౪ ॥ ప్రక
 టతిమిరే భువనే పాత్రప్రతిష్ఠాపిత పరమజ్ఞానద్రుతిపాః । నీయన్తే
 చ్యుత త్వయా నిజం పదం సదాస్వయంప్రభం కృతకార్యాః ॥ ౬౪ ॥

దిగ్భక్తివృత్తిః తిలకా పరిపచ్చంతా అహిందడరణాహ తుమమ్ । ప
 త్తా తుహ సాడజ్జం పరిం పూరెంతి పణ్ణింపదముహాణమ్ ॥ ౬౫ ॥ వృథ
 తీవ్రభక్తినయనాగి పరిపశ్యన్తోహిన్ద్రాపురనాథ త్వామ్ । హ్రీప్తా
 స్తవ సాయుజ్యం పజ్జిం పూరయన్తి పన్నగేన్ద్రముఖానామ్ ॥ ౬౫ ॥

సగ్గలసులహం అచ్చుల సమాహిసోవాణక మవిలంబవిముహితా స
 రణం గంతూణ తుమం ముత్తా ముడండభక్తబంధుప్రముహా ॥ ౬౬ ॥
 సన్నతసులభమచ్యుత సమాహిసోపాన క్రిమవిలమ్పవిముఖతాః । శర
 ణం గత్వా త్వం ముత్తా ముచుకున్దక్షత్రబద్ధప్రముఖాః ॥ ౬౬ ॥

దేవాణ పసుసమాణో జంతూ గంతూణ దేవణాహ తుహ పరిం
 లేహిం చితి సవ్యేహిం సంసరమాణేహి హేమాశ్చ సగ్గిణ్ణబలి ॥ ౬౭ ॥

దేవానాం పశుసమానో జన్తుర్నత్వా దేవనాథ తవ పదమ్ । తైరేవ
సర్వై స్సంసరమాజ్ఞేనతి సదా దత్తుబలిః ॥ ౧౬ ॥

మోహంధారమహణ్ణవముచ్చితమాతమహారణిపచ్చాహేహా । అ
చ్యుత తు జ్ఞ కడఁగో విముత్తిపథాణపుథమపరితరబంధో ॥ ౧౭ ॥ మో
హంధకారమహర్ణవముచ్చితమాయామహరిజన్మైరత్యూషః । అచ్యుత
తవ కటాక్షో విముత్తిపథాన ప్రథమపరకరబంధః ॥ ౧౮ ॥

మోక్ష సుహారుకములం మోహజరాడరమహరిసాలిణపవరమ్ ।
సలకుశలైకకైత్తం కంకరసచ్చ తుహ కే త్తణం అమిలణిహమ్ ॥ ౧౯ ॥
మోక్షసుఖప్రక్షములం మోహ జరాతురమహరిసాయనప్రవరమ్ ।
సకలకుశలైకక్షేత్రం కింకరసత్య తవ కీర్తనమమృతనిభమ్ ॥ ౨౦ ॥

అధి అహికామకాసో విశ్చైలమ్మి ఇ పచ్చవాలపసంగో । స
ప్నా వి తుహ సజ్జా అచ్యుత రక్ష ఇ మహత్తరాడి భటమ్ ॥ ౨౧ ॥
నాస్త్వభిక్రమనాశో విచ్ఛేదేపి న ప్రత్యవాయప్రసక్తః । స్వల్పాపితవ
సపర్యాఽచ్యుత రక్షతి మహత్తరా ద్భయాత్ ॥ ౨౨ ॥

అపసావ అపసన్తా తుజ్ఞ పసాలమ్మిదాససచ్చ పసన్తా । ఆరజ్ఞా
హేమాంతి పరే కిం లేహి పసంగలః భిలపహవేహమ్ ॥ ౨౩ ॥ అప్రసాదే
ఽప్రసన్నాస్తవ ప్రసాదే దాససత్య పసన్నాః । ఆరాధ్యా భవంతి
పరే కిం తైసి ప్రసజ్జలమ్మితప్రభావైః ॥ ... ॥ ౨౪ ॥

ఇతరతిలసా పసన్తా కంకరసచ్చ మహ కిం ణ కాహేంతి హి
అంణీహారఘణసహిం ఇ హు పూర్వజ్ఞ కహం వి చాలతిత్వా ॥ ౨౫ ॥
ఇతరత్రిదశాశి ప్రసన్నాః కింకరసత్య మమకింను కరిష్యంతి హేళమ్ ।
సీహారఘనశతైః న ఖలు పూర్వలై కథమపి చాతకత్పస్థా ॥ ౨౬ ॥

అణుగఅనుహమితిత్వా అచ్యుత వీసమథ తుజ్ఞ మామతిత్వా । ప
వహేసు పసరితప ఆసిలపవహంత ఘంకివాసరితప ॥ ౨౭ ॥ అనుగత
సుఖమృగత్పస్థాఽచ్యుత విశ్రామ్యతి తవమామకత్పస్థా । ప్రవా హేమ
ప్రసృతాయాః ఆశ్రితప్రవహద్ధునకృపాసరితః ॥ ౨౮ ॥

విలసలలంగవిసమే ధమ్మేణలసచ్చ ధణిహే ధారంతో । కం
తారపంశట వి అ ఖలంతవలణో స్థి కాఅరవికరంతో ॥౨౮॥ విక
లసకలాగ్గవిషమాన్ ధర్మాన్ నతసత్య ధ్వజనిభాన్ ధారయన్ । కా
న్తారపథక ఇవ స్థలచ్చరణోఽస్తి కాతరవిదీర్యమాన్ ॥ ॥౨౮॥

తిరధమ్మవమ్మధఇలం అధమ్మపవణాణ అగ్గకంధపడ్డట్టమ్ । అఘ
డంతవిపడిసారం అచ్చుల మం హససి ణాణలచ్చిసమక్ఖమ్ ॥ ౨౯ ॥
స్థిరధర్మవర్తస్థగితమధర్మప్రవణానామగ్గి సగ్గధప్రవృత్తమ్ । అఘట
మానవిప్రతిసారం అచ్చుత మాం హససినుసం లక్ష్మీసమక్షమ్ ॥౨౯॥

తరిడం అచ్చుల దురిలం ఇమమ్మి దేహమ్మి ఎక్కదిలహే వి క
లంకాలో అలం ణ సలలో కలుణా ఏ తుజ్జ పుణ్ణపత్తం హోమో॥
౩౦॥ తర్తుమచ్చుత దురితమస్తిన్ దేహో ఏకదివసేపి కృతమ్ కాలో
౨లం న సకలః కరుణానూస్తన పూర్ణ పాత్రం భవామః ॥ ॥౩౦॥

అచ్చుల తుజ్జ గుణాణం మహద్దోసాణం వి బద్ధి కుత్థవి గణనాత
హ వి జట పుథమాణం అహిలం లీణాణ హోఇ ణ హు దుబ్బల్లమ్॥
౩౧ ॥ అచ్చుత తవ గుణానాం మమద్దోషాణామపి నాస్తి కుత్రాపి
గణనా । తథాపి జయః ప్రథమానామధికం లీనానాం భవతి న ఖలు
దౌర్బల్యమ్ ॥ ... ॥౩౧॥

రత్తిం దిలహం అచ్చుల ఖుడీలపడంతాఇ ఆడదుమఖడ్డాఇమ్ । దె
ట్టూణ వి దరిలమణం బాలం ఎణ్ణిం వి మం భరసు అపమత్తో ॥౩౨॥
రాత్రిం దివసమఖ్యత ఖణ్ణిత పటాయమానా న్యాయుర్దుమ ఖడ్డాని
దృష్ట్వాపి దృప్తమనసం బాలమిదానీమపి మాం భరస్వాప్రమత్తః॥౩౨॥

ణీసాససంకణిజ్జే దేహే పడలంతసలిలబిన్దుసరిచ్చే । జాణసి ణల
సచ్చ తుమం జలంతకలణే వి దీహజోవ్వగత్తిహ్వామ్ ॥ ౩౩ ॥ నిశ్వాసత
జగ్గియేదేహేపటలాన్తసలిలబిన్దుసదృక్షే । జానాసి నతసత్య త్వం
జరత్తరణేపి దీర్ఘయావనకృష్టామ్ ॥ ... ॥౩౩॥

అముణిలణిలకాలిహ్వం తిలగ్గముణివిసు మం వి పడిహేలగఇం ఇల

ణిలసహవవిలిలం హండిందాసాణ సచ్చ ణ హు తహ జుత్తమ్॥౮౦॥

అజ్ఞాతనిజకర్తవ్యం తిలాగ్రిజ్ఞాతేషు మామప్రితికూలగమే । ఇతి నిజ స్వభావవీరితు హేతుం దాసానాం సత్య న ఖలు తవయ్యక్తమ్॥౮౦॥

కో హం కిం కరణిజ్ఞం పరిహరణిజ్ఞం వి కిం తి జాణసి సవ్వమ్ । తి రసి అ తం హిలం మహ తిఅ సేసర కుణసు నిలహిలలణికి త్తమ్॥౮౧॥

కోహం కిం కరణీయం పరిహరణీయమపి కిమితి జానాసి సర్వమ్ । శ క్షోషి చ తద్ధితం మవత్రిదశేశ్వర కురువ్య నిజహృదయ నిష్ఠి త్తమ్ ॥

ఎణ్ణిం ఉవరిం వి ఇమో గుణగహిట దారువుత్తట వ్వ పరవసో । తస్సవి మహ తిఅ సేసర తిసు వి కలణేసు హేళాసు సుహసంకప్పో॥౮౨॥

ఇదాసీముపర్యవ్యయం గుణగృహీతో దారువుత్తక ఇవ పరవశః । త స్యాపి మమ త్రిదశేశ్వర త్రిష్వపి కరణేషు భవ సుఖసజ్జల్పః ॥౮౩॥

ణిలకమ్మ నిలలజులలం అచ్చుల కాడోణ మహపిటిలవగ్గె । కాహే ఘోరకలేబరకారాఘరకుహారణిగ్గలం కాహిసి మమ్ ॥౮౩॥ నిజకర్తృని

గళయుగళమచ్యుత కృత్వా మమ ప్రియాక్రియవగ్గె । కదా ఘోర కలేబరకారాగృహకుహరనిర్గతం కరిష్యసి మామ్ ॥౮౩॥

హద్దే తుమమ్మి క ఇతి వీసమిలం బహ్మధమణిమగ్గణిసాంతమ్ । ది ణలరదిణ్ణగ్గలరం అచ్చుల దెచ్చిహసి దళలసీహం విల మమ్ ॥౮౪॥

హద్దే శ్వయి కదా విశ్రమితు బ్రహ్మధవనీహర్గ గమిష్యంతమ్ । దిన కరతదత్తాగ్రకరమచ్యుత ద్రక్ష్యసిదయితసింహమివమామ్ ॥౮౪॥

కాహే అనూణవంతా అగ్గిముహా ఆశవాహితహ పురిసా । అ ఇలంఘహిలంతి మిమం అచ్చుల తమగహణతిఉణమరుకంతారమ్॥౮౫॥

క దాలిమాసవాంతా అగ్గిముఖా ఆతివాహికాస్తవపురుషాః । అతిలఙ్ఘ యిష్యన్తి మామచ్యుత తమోగహన త్రిగుణమరుకాంతారమ్ ॥౮౫॥

లంఘిఅవిరఆసరిలం లంఘిఅనకసుద్ధసత్తమయసోమ్మతణమ్ । క అబహ్మాలంకారం కాహిసి ణలసచ్చకిరకరం కాహే మమ్ ॥౮౬॥ ల

జ్ఞితభిరజాసరితుం లమ్భితనదా శుద్ధసత్వయసౌవ్యతనుమ్ । కృతబ్ధి

గటం

స్తోత్ర రత్నాకరే.

హ్నంకారం కరిష్యసి నతసత్య కిజురం కదా మామ్ || ౧౬||

సంసారసాలరాట ఉక్తి త్తం తిలసణాహ పురిలలోలమ్ | కాహే
కాహిసి హియం కోత్తహమణిదప్పణం వ లచ్చిపులకలం ||౧౭|| సం
సారసాగరాదుత్త్రిప్తం త్రివళనాథ స్ఫురితాలోకమ్ | కదా కరిష్యసి
హృదయే కాస్తభమణిదర్పణమివ లక్ష్మీపులకితమ్ || ౧౮||

కాహే తుహ పలపడమె హూ హీమి తిలసచ్చ కేళికంతతిహువ
ణే | మతిగరిడమడడమండణసురసరిత స్తోత్రసూత్రలమహుష్పవహే ||
౧౯|| కదా తవ పదపద్మే భవిష్యామి నతసత్య కేళికాన్త్రతిభువనే |
మదనరిపుమకుటమణ్డన సురసరితోన్త్రసూచితమధుప్రవాహే||౨౦||

ఉపణిసరిసరికుసుమం ఉత్తం నేడణ తుహ పలంబులి జలభమ్ |
దణిట హూహిమి కణిట దాసో దాసాణ సచ్చ సూరిసరిచ్చో ||౨౧||
ఉపనిషచ్చిరగకుసుమము త్తంసయిత్వా తవ పదామ్బుజయుగళమ్ | ద
యితో భవిష్యామికదా దాసో దాసానాం సత్యసూరిసద్భక్షి||౨౨||

అడణొణిఉత్తిజొగ్గం ఓరిరివిహరిసహలర త్తణధణిలమ్ | అప్పస
మభోలమె త్తం అణు హూహిసి దేవనాహ కాహేణ మమమ్||౨౩||అపు
నన్నిప్తత్తియోగ్యవతారవిహరిసహచరత్వధన్యమ్ | అత్త సమభోగ
మాత్రమనుభావయిష్యసి దేవనాథ కదా నమమామ్ || ౨౪||

ఇతి పుడమణారహం మం ఏ ఆరిసవతిణమెత్తసారం వసలం | కు
ణసు ణితిగుణగణేహిం సచ్చం దాసాణ సచ్చ సతి సచ్చందో||౨౫||
ఇతి స్ఫుటమనోరథంమా మేతాదృశవచనమాత్రసారం వశమ్ | పురు
ష్వనిజగుణగణైస్సత్యం దాసానాం సత్య సదా స్వచ్ఛదః ||౨౬||

బాలపవతి వ్యతరళో మారుతిజాత త్తిసాలరం తరిడమజేవా |
పత్నేమి తుమం అచ్చుల కంఖిలపలపడమ ఖమసు మహా కావే అమ్||
౨౭|| బాలప్లవగ ఇవ తరళో మారుతిజాతిరితి సాగరం తర్తుమనాః |
ప్రార్థయామి త్వమచ్యుత కాంతిపదపద్మ క్షమస్వ మమ కా
పేయమ్ || ... .. ||౨౮||

అచ్యుత విసతికఁగఁతం భవణ్ణవావట్టభమిణిఁడ్డిజ్జంతంమ్ । జణణీ
భణంఘలం వితి మండధరిణిసేవసు సలం పచ్చమ్ ॥ ౯౩ ॥ అచ్యుత
విషయాక్రాంతం భవార్ణవావర్తభ్రమినిమజ్జ్యమానమ్ । జననీ స్తనన్ధ
యమివ మామృద్ధృత్యసేవస్వ స్వయం పథ్యమ్ ॥ ౯౩ ॥

కమ్యమతిఘమ్యతవిలిం సుహమితిన్హాహికారఇతి తిన్హాలమ్ । కా
రేసు నివృత్తం మం కరతిసినిరేహి అచ్యుత కడ్డకేహమ్ ॥ ౯౪ ॥ కర్తమ
యఘర్తతాపితం సుఖమృగతృష్ణాభిః కారితతృష్ణాకమ్ । కారయస్వ
నిర్వృతం మాం కరకాశిశరైరచ్యుతకటాక్షైః ॥ ౯౪ ॥

తుహ చింతణవిముహాణం డిట్టినిసాణం వ దంసణాడ ములింతో ।
లమిలముహాణం వితి మం అచ్యుత భత్తాణ ణేసు ఇలణాసారమ్ ॥ ౯౫ ॥
తవ చిన్తనవిముఖానాం దృష్టివిషాణామివ దర్శనాన్మోచయన్ । అమృ
తముఖానామివమా మచ్యుత భక్తానాం నయస్వ నయనాసారమ్ ॥ ౯౫ ॥

విసమిళిలమహుణి హేసుతి తణపడిమెసుతి పత్తిగ్గ హేసు పలుతిలం ।
అమిలణిహమ్మి వ అచ్యుతతావేసుతుమమ్మి నిమ్మమం మమ హిలలమ్ ॥
౯౬ ॥ విషమిళితమధునిభేషుచ తృణప్రతివేషుచ ప్రతిగ్గ్రహేషు ప్రలు
తితమ్ । అమృతనిధావివ అచ్యుత స్థాపణు త్వయి నిర్తమం మమ
హృదయమ్ ॥ ... ॥ ౯౬ ॥

ణిచ్చం ఇమమ్మి కివణే నిక్షిప్తం ఇమంతసచ్చ నిహిసారిచ్చే । పవ
హంతణహపహర్షురపసమితిపణమంతసంజరేతుహ చలణే ॥ ౯౭ ॥
నిత్యమస్తి కృపణే నిక్షిప్త నమత్సత్య నిధిసదృశౌ । ప్రవహన్నఖపృ
థార్షురప్రశమిత ప్రణమత్సంజ్వరౌ తవ చరణౌ ॥ ౯౭ ॥

సరణాగతు త్తి జణివ జణవావ వి జఇ అచ్యుత గ రక్తసి మమ్ ।
మోజ్జ ఖు సాలరఘోసో సాలరఘునినమ్మి తారిసం తుహ వలణమ్ ॥
౯౮ ॥ శరణాగత ఇతి జనితే జనవాదేపి యద్యచ్యుత సరక్షసిమామ్ ।
భవేత్థలు సాగరఘోషస్సాగరపుళినై తాదృశం తవ వచనమ్ ॥ ౯౮ ॥
నిక్షిప్తోమ్మి అ లగళాణి ణిడణేహి తుమమ్మిణాహ కాలుణిహి । తే

మహా దెట్టూణ పివ ణహలం ఇతిసచ్చ భరసు అప్పణభరమ్ ||౯౯||
నిక్షిప్తోఽస్తి చాగతిర్నిపుణైస్తస్వయి కారుణికైః । తా తవదృష్ట్యా
ప్రియాన్నిభృతం నతసత్య భరస్వాత్త భరమ్ ||

||౯౯||

ఇతిసచ్చ పక్తణాణిలగళితిచిలాఅభమణిలకుమారం వ ఇవోహూ
జ్జంతజోవ్వణవహుం వరో వ్వ మం లహసు మంతిలణవిణ్ణవిలమ్||
౧౦౦|| నతసత్య పక్కణాసీతగళితకిరాతభ్రమనిజకుమారమివ నృపః।
భవిష్యద్వౌవనవధూంవర ఇవ మాం లభస్వ మన్త్రిజనవిజ్ఞాపితమ్||

ఇతి కథతక్కిలకేసరివేలం తాలరిలవెంకడేసవిరథలమ్ । సుహలం
అచ్చుల సలలిం సహిలలిహిలవసుసోహుడ సమగ్గగుణమ్||౧౦౧|| ఇతి
కవితార్కిక కేసరివేదాంతాచార్య వేఙ్కటేశవిరచితమ్ । సుభగమ
చ్యుతశతకం సహృదయహృదయేషు శోభతాం సమగ్గగుణమ్||౧౦౨||

సిరికథతక్కిలసీహం కల్లాణాణం గుణాణ సలలాణ ణిహిమ్। సిరి
మణవెంకటాహం వేలం తాలరిలవరిలమణిసం ఇవిమో ||*|| శ్రీకవి
తార్కికసింహం కల్యాణానాం గుణానాం సకలానాం నిధిమ్। శ్రీమ
దేవ్విజ్ఞటనాథం వేదాంతాచార్యమనిశం నమామః ||

||*||

ఇతి కవితార్కికసిహస్య సర్వతన్త్రి స్వతన్త్రిస్య శ్రీమ

దేవ్విజ్ఞటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు

అచ్యుతశతకం సమూర్ణమ్.

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమద్విశ్వకర్మసాగరము

శ్రీ యోగము.

శ్రీలక్ష్మీ హయవదన పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీమతే నిగమాంత మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాంత మహాదేశిక విరచితా

దేవనాయక పద్ధాంత.

శ్రీమన్వేదాంతసారము కవిత్వార్కకేశసరీ

వేదాంతాచార్య పర్యాయే సన్నిధింతం సదామృది॥

ప్రకృతసురకిరీటప్రాస్తపద్ధారమాలా విగళితమకరందస్నిగ్ధపాదా
రశ్మిన్దః । పశుపతివిధిపూజ్యగి పద్మపత్రతాయతాక్షగి ఫణిపతిపురనాథగి
పాతుమాందేవనాథః ॥ ౧ ॥ దేవాధినాథ కమలాపుతనేశపూర్వాం
దీప్తాస్తరాంవకుశభూషణనాథముఖైః । రామానుజ ప్రభృతిభిః పరి
భూషితాగ్రాం గోప్త్రీంజగన్తి గురుపజ్జ్రి మహంప్రపద్యే ॥ ౨ ॥
దివ్యేదయాజలనిధౌ దివిషన్నియన్తు స్తీర్థంప్రదర్శితవత ప్రీజగన్నిమే
వ్యమ్ । ప్రాచ్యగవీన్నిగమసమ్మితసూనృతోక్తీ న్నాగ్రితేతసప్రభృతికా
స్పృణమామృభీత్స్యమ్ ॥ ౩ ॥ మాతస్తవమంబురుహవాసిని కిశ్చిదేత ద్వి
జ్ఞాత్రేమయికురుష్వ తథాప్రసాదమ్ । ఆకర్ణయిష్యతియథావిబుధేశ్వ
రస్తే ప్రేయానసౌపుథుకజల్పితవన్తదుక్తిమ్ ॥ ౪ ॥ నిర్విశ్వమానవిభవం
నిగమోత్తమాక్షైస్త్రోతంత్తమం మమచదేవపతిభవస్తమ్ । గావగపి
బన్తుగణకగళశామ్బురాసిం కింతేనతర్ణకగణాన్చిరమాదధానాః ॥ ౫ ॥
అజ్ఞాతసీమకమనస్తగరుత్తదాద్యైస్తంత్రాన్సమాధినియతైరపి సామి
దృష్టమ్ । తుష్టాషతోమమమనోరథసిద్ధిదాయీ దాసేషసత్యఇతిధా
రయనామధేయమ్ ॥ ౬ ॥ విశ్రాంతియన్తమవిశేషవిధామనిన్ద్యా మస్తవ్య
తీంగిరమహీన్ద్రపురాధిరాజ । స్తవ్యస్తనవప్రియఇతీవ తపోధనోక్తం

స్తోత్రేతివత్సదభిధానమవన్ధ్యయత్నమ్ || ౭ || సంరక్షణీయమరాధిపతే
 త్వయైవ దూరప్రయాతమపిదు స్త్యజగాఢబద్ధమ్ | అకృష్టవానసిభవా
 ననుకమ్యమాన స్సూత్రానుబద్ధ శకునిక్రమతస్త్వయంచమామ్ || ౮ || వ్యా
 మోహితావివిధభోగమరీచికాభి ర్విత్రాన్విరద్యలభతే విబుధైకనాథ |
 గమ్భీరపూర్ణమధురంచమధీర్భవంతం గ్రీష్మేతటాక మివ శీతమనుప్రవి
 ష్టా || ౯ || దివ్యేచదేజలః క్షాణిగమోత్తమాజ్ఞే సాన్విస్తేనతాం సవిత్తమ
 జ్జలమధ్యభాగే | బ్రహ్మచలేచబహుమానపదేమునీనాం వ్యక్తింతపత్రిద
 దశనాథవదన్తిరిత్యామ్ || ౧౦ || తీర్థైర్వృతంవృజినదుర్గతినాశనాన్తై
 శ్శేషక్షమా విహగరాజవిరిఞ్చజన్మైః | నాథత్వయానతజనస్య భవో
 షధేన ప్రఖ్యాతమాషధగిరింప్రణమన్తిదేవాః || ౧౧ || సాన్విధీనవిశ్వవిభా
 వంభగవన్వశేషా త్వాన్విదేసనాయకముశన్తిపరావరజ్ఞాః | పాద్యః
 ప్రదర్శయితుమేతదితిప్రతీమ స్త్వద్భక్తిభూషిత ధియామిహ దేవభా
 వమ్ || ౧౨ || తత్త్వానియాని చిదచిత్ప్రవిభాగవన్తి త్రియ్యైస్తవృద్ధగణి
 తానినితానితాని | దీప్యన్తితాన్యహి పురందరధామ నాథ దివ్యాస్త్ర
 భూషణతయాతవవిగ్రహేన్ద్రి || ౧౩ || భూషాయుధైరధిగతం నిజకా
 న్తిహేతో ర్భుక్తంప్రీయాభిరనిషేషవిలోచనాభిః | ప్రత్యగ్గపూర్ణసుష
 మాసుభగంవపుస్తే దృష్ట్వాదృశౌవిబుధనాథనత్యహోమే || ౧౪ || టేదే
 షునిర్జరఃలేనిఖిలేష్వధీతంవ్యాసాదిభిర్బహుమతం తవసూక్తమగ్ర్యమ్
 లక్ష్మణ్యమాని భవతస్సుభగాన్యధీతే నిశ్చలవిభోజనిశవన్తి నిరిఞ్చపూ
 ర్వమ్ || ౧౫ || దేవేశ్వరత్వమిహదర్శయితుంక్షమస్తే నాథత్వయాపి శర
 సావిధ్యతఃకిరీటః | ఏకీకృతద్యుపణి బిమ్బసహస్రతుల్యో నిర్మూలయ
 న్ననసిమేనివిడంతమస్రమ్ || ౧౬ || ముగ్ధస్థితామృత శుభేనముఖేన్దునాతేన
 జ్ఞమ్యసంసరణ సంజ్వరశాంతయేనః | సమృద్ధ్యతే విబుధనాథ సమాధి
 యోగ్యాశరవ్యసౌచటుల కున్తలకాన్తిరూపా || ౧౭ || విమ్బాధరంవిక
 చపజ్జ-జలోచనంలే లమ్బాళకంలలితకుండలదర్శనీయమ్ | కాన్తంముఖం
 కనకకేతకకరపూరం స్యాన్మనవిభూషయతి దేవపతేమదీయమ్ || ౧౮ ||

లక్ష్మణాదిభౌత్యచియంరజనీకరేణలక్ష్మీస్థిరాసురపతేభవతోలలాటేయ
 త్సేంద్రవిస్తుకణికోద్ధతబుద్ధుదాస్తస్త్రిక్షగపురాసపురుషోఽజసశూ
 లపాణిః॥లావణ్యవర్షిణిలలాటతటేఘనాభే విభ్రాతటిద్గుణవిశేషమిహో
 ర్ధ్వపుష్పామివిశ్వస్యచిర్రపతేతమసావృతస్యమస్యేవిభావయసిమాక్లభి
 కంప్రదీపమ్ ॥౨౦॥ ఆహుశ్యుతింవిబుధనాయకతావకీనామాశాగణ
 ప్రసవహేతుమధీతవేదాః । ఆకర్ణితేతదియ మార్తరవేజానామా
 శాగిప్రసాధయితుమాదికతిస్వయంత్యామ్ ॥౨౧॥ కన్దర్పలాఞ్ఘనతను
 స్త్రిదశైకనాథ కాన్తిప్రవాహరుచిరేతవకర్ణపాశే । పుష్పత్యసాహి
 తిముఖస్థితదర్శనీయా భూషామయీమకరికా వివిధాన్విహారాన్॥౨౨॥
 నేతుంసరోజవసతిర్నిజమాధిరాజ్యం నిత్యంనిశామయతి దేవపతేభు
 వాలే । ఏవంసచేదఖిలజంతు విమోహనార్హాకింమాతృకాభవతికామశ
 రాససస్య ॥౨౩॥ ఆలక్ష్మ్యసత్ప్రసతివేలదయోత్తరజ్జమభ్యర్థి నామభిమత
 ప్రతిపాదనార్హమ్ । స్నిగ్ధాయతంప్రథిమశాలిసుపర్వచాథదుగ్ధాంబుధే
 రనుకరోతివిలోచనంతే ॥౨౪॥ విశ్వాభిరక్షణవిహారకృతక్షణైస్తైవైమా
 నికాధిపవిడమ్బితముగ్ధపద్మైః । ఆమోదవాహిభిరనామయ వాక్యగ
 ర్భైరార్ద్రాద్భివాహ్యుత్పతవర్షనిభైరపాంక్షైః ॥౨౫॥ నిత్యోచితైర్నిగమ
 నిశ్చసితైస్తవైషానాసానభస్పరపతే నయనాభిసేతుః । ఆమ్రేడిత ప్రి
 యతమాముఖపర్వగంధైరాశ్వాసీనీభవతినమ్ప్రతిముహ్యతోమే ॥౨౬॥
 ఆరుణ్యపల్లవితయావసపారిజాత మాభీరయోషిదనుభూత మమర్త్య
 నాథ । వంశేనశక్తపతినాచనిషేవితంతేనిమ్బాధరంస్పృశతిరాగవతీమ
 తిర్రే ॥౨౭॥ పద్మలయావలయదత్తసుజాతరేఖేత్వతాగ్రాన్తిమేచకితశ
 క్ఖనిభేమతిర్రే । విస్తేరభావరుచిరావసమాలికవకణ్డే గుణీభవతి దేవ
 పతేత్వదీయే ॥౨౮॥ ఆజానులమ్బిభిరలంకృతహేతిజాలైర్జ్వాఘాతరా
 జిరుచిరైర్జితపారిజాతైః । చిత్రాక్షదైస్త్రీవశభుజ్జవజాతసజ్ఞాత్వద్వా
 హుభిర్మమద్భుతంపరిరభ్యతేధిః ॥౨౯॥ నీలాచలోదిత నిశాకరభాసగ
 రాభేశాన్తాహితేసురపతేతవశక్తచక్ర । పాణేరముష్యభజతామభయ

ప్రదస్యప్రత్యాయసంజగతిభావయతస్సభూమ్నా ॥౩౦॥ అటోభణే
యకరుణామ్బుధివిదుగ్రమాభం భక్తానురజ్జనమమర్త్యపతేత్వదీయమ్ ని
త్యాపరాధచక్రే హృదయేషదీయే దత్తాభయం స్ఫురతి దక్షిణ పాణిప
ద్దమ్ ॥౩౧॥ దుర్దాస్తదైత్యవిశిఖ తులపత్రభజ్గం వీరస్యతే విబుధనా
యకబాహుమధ్యమ్ । శ్రీవత్సకౌస్తుభ రమావనమాలికాజగం చింతా
నుభూయలభతేచరితార్థతాంసః ॥౩౨॥ వర్ణక్రమేణవిబుధేశ విచిత్రితా
గ్లీస్తేరప్రసూనసుభగావనమాలికేయమ్ । హృద్యాసుగన్ధి రజహత్రా
మలామణీంద్రానిత్యాతవస్ఫురతిమూర్తివదన్వితీయా ॥ ౩౩ ॥ ఆర్ద్రంత
మోమథనమాశ్రితతారకం తే శుద్ధంమనస్సుమనసా మమృతందుహానమ్ ।
తత్తద్వశంవిబుధనాథసమృద్ధకామం సగ్దేష్విదం భవతిచన్ద్రమసాం పృ
సూతిః ॥౩౪॥ విశ్వంగీర్యవిబుధేశ్వరజాతకార్యమధ్యంవలిత్రీయవి
భావ్యజగద్విభాగమ్ । ఆమోదినాభినలినస్తవిర్భుజ్భుజ్జ మాకల్పయత్య
దరబన్ధభవాశయోమే ॥౩౫॥ నాకాకసాంప్రథమతా మధికుర్వతేతేనాభి
సరోజరజసాంపరిణామభేదాః । ఆరాధయద్భిరిహతైర్భవత స్సమీచీ
వీరోచితావిబుధనాయకఇత్యభిఖ్యా ॥౩౬॥ పీతామ్బరేణపరివారవతీసు
జాతమాస్యేనివేశయతి దేవపతేద్వశోమే । విన్యస్తసవ్యకరసజ్జమజాయ
మానరోమాంచరమ్యక్తిరణారశనాత్వదీయా ॥౩౭॥ స్త్రీరత్నకారణముపా
త్రతృతీయవర్ణం దైత్యేన్ద్రపీరశయనందయితోపధానమ్ । దేవేతయాన
నగజేన్ద్రకరాభిరామమూరికరోతుభవదూరుయుగం మనోమే ॥౩౮॥
లావణ్యపూరలలితోర్ధ్వపరిభ్రమాభంలక్ష్మీవిహారమణిదర్పణలజ్జసఖ్యమ్ ।
గోపాగ్నేమకృత చంక్రమణంతవై తజ్జానుద్వయంసురపతే నజహతిచి
త్తమ్ ॥౩౯॥ దాత్యేదుకూలహరణేవృజనుద్గరిణాం దైత్యానుధావనవి
ధావపిల్లసాహ్యమ్ । కన్దర్పకాహళినివజ్గకలాచికాభం జగ్జ్ఞాయుగం
జయతిదేవపతేత్వదీయమ్ ॥౪౦॥ పాపాణిర్నితతపోధనధర్మదారంభ
స్తస్యపాహితనరేన్ద్రకుమారభావమ్ । సంచాహితం త్రిదశనాథ ర
మామహిభ్యాంసామాన్యదైవతముశ్చైవదంత్యదీయమ్ ॥ ౪౧ ॥ ఆవర్జి

తాభిరనుషజ్యునిజాంకుజాలైర్దేవేశదివ్యపదపద్మదళాయితాభిః | అన్య
భిలాషపరిలోలమిదంమదీయమజ్జీకృతం హృదయమజ్గుశిభిస్సన్వయంతే ||
పజ్కాన్యసామమనిహంతిమహస్తరంగైర్గణాధికాంవిదధతీ గరుడస్రవ
స్తీమ్ | నాకౌకసాంమణిరీటగజైరుపాస్యానాథత్వదీయపదయోర్మఖ
రత్నపక్షిః || ౪౩ || వజ్రీధ్వజాంకుశ సుధా కలశాతపత్ర కల్పదుగ్ధమా
మ్బురుహతోరణశఙ్ఖచక్రైః | మత్స్యాదిభిశ్చ విబుధేశ్వర మణ్డితంలే
మాన్యంపదంభవతుమాశివిభూషణంసః || ౪౪ || చిత్రంత్వదీయపదపద్మ
పరాగయోగాద్యోగంవినాపియుగపద్విలయం ప్రయాన్తి | విష్వంచని
ర్జరపతేశిరసిప్రజానాంవేషస్సహస్తలిఖితానిదురక్షరాణి || ౪౫ || యే
జన్తకోటిభిరుపార్జితశుద్ధసర్వాస్తేషాంభవచ్చరణభక్తిరసన్యభోగ్యాత్వ
జ్జీవితైస్త్రైదశనాయకదుర్లభైస్తైరాత్మానమస్యకథయస్సన్వయమాత్మవ
స్తమ్ || ౪౬ || నిష్కించనత్వధనినావిబుధేశయేనన్యస్తస్వరక్షణభరస్తవ
పాదపద్మే | నానావిధప్రథితయోగవిశేషధన్యానార్హస్తితస్య శత
కోటితమాంశకత్యైమ్ || ౪౭ || ఆత్మాపహారరసికేనమయైవదత్తమన్వైర
ధార్యమధునావిబుధైకనాథ | స్వీకృత్య ధారయితు మర్హసి మాంస్వకీ
యంచోరోపనీతనిజసూపురవత్స్వపాదే || ౪౮ || అజ్ఞానవారిధిమపాయ
ధురంధరంమామాజ్ఞావిభజ్జనమకించనసార్వభౌమమ్ | విద్వంసవాన్విబుధ
నాథసమస్తవేదీకిన్నామపాత్రమపరంమనులేకృపాయాః || ౪౯ || ప్ర
హ్లాదగోకులగజేంద్రపరీక్షిదాద్యాస్త్రాతాస్త్రయాననువిపత్తిమతాదృ
శీమ | సర్వంతదేకమపరంమమరక్షణం తేసన్తోల్యతాత్రిదశనాయక కిం
గరియః || ౫౦ || వాత్సాళతైర్విషయరాగతయావివృత్తైర్వ్యాఘూర్ణమా
నమనసంవిబుధాధిరాజ | నిత్యోపతప్తశతమాంనిజకర్తృఘ్నైర్నే నిర్వేష
యస్వపదపద్మమధుప్రవాహమ్ || ౫౧ || జయవిబుధపతేత్వందర్శితాభిష్ట
దానస్సహస్రరసిజవాసామేదినీభ్యాంవశాభ్యామ్ | నశవనమివమృద్నాన్వి
పరాశింసతానాంగరుడసరిదనూపేగన్ధహస్తీవదీవ్యైః || ౫౨ || నిరవధిగుణ
జాతంనిత్యనిర్దోషమాద్యంనరకమథనదక్షంనాకినామేకనాథమ్ | వినతవిష

యసత్యంవేజ్ఞతేశఃకవిస్తావంస్తుతిపదమధికచ్ఛన్యోభతేనన్యవాదీ ॥౫౩॥

ఇతిశ్రీకవితారి-కసింహస్య సర్వతస్త్రీస్వతస్త్రీస్య శ్రీమద్యే

జ్ఞాటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు దేవనాయక

ప ఛా శ త్స మ్పూ ర్ణా.

కవితారి-కసింహాయకల్యాణగుణశాలినే।

శ్రీమతే వేజ్ఞాటనాయ వేదాంతగురవేనమః॥

అథ వరదరాజపఞ్చాశత్పాదైరమృతః.

శ్రీమాన్వేజ్ఞాటనాథార్యఃకవితారి-క కేసరి।

వేదాంతాచార్యవర్యోమేనన్నిధంతాంసదాహృది॥

ద్విరదశిఖిరీమాన సర్వవాన్పద్మయోనేస్తురగసవనవేద్యాంశ్యామ
 భోహవ్యవాహః । కలశజలధికన్యావల్లరీకల్పశాఖీకలయతు కుశలంసః
 కోపికారుణ్యరాశిః ॥౧॥ యస్యానుభావమధికస్తుమశక్తవన్తో ముహ్య
 స్త్యభజ్జురధియోమునిసార్వభౌమాః । తస్యైవతేస్తుతిషు సాహసమ
 శ్నువానగిష్ఠస్తవ్యవభవతాకరిశైలనాథ ॥౨॥ జానన్ననాదివిహితాన
 పరాధవగ్గాన్సాన్వమిన్భయాత్క్రమపి వక్తుమహంనశక్తః । అవ్యాజవ
 త్సలతథాపినిరజుక్-శంమాంవాత్సల్యమేవభవతోముఖరీకరోతి॥ ౩॥ మ
 ద్భక్తిచూత్రగణనేమిహస్తీశక్యం శక్యేనవాతవకరీశ కిమస్తీసాధ్యమ్।
 యద్యస్తీసాధయమయాతదపిత్వయావాకింవాభవేద్భవతికింశ్చిదనీహమా
 నే ॥౪॥ కింవ్యాహరామివరదస్తుతయేకథంవాఖిద్యోతవత్ప్రళఘనఙ్గు
 చితప్రకాశః । తస్మైసమర్పయమతించసరస్వతీంచ త్వమంజసాస్తుతిభ
 రైర్వదహంధినోమి ॥౫॥ స్తోత్రంమయావిరచితంత్వదధీనవాచాత్వత్ప్రీ
 తయేవరదయ త్తదిదంనచిత్రమ్ । ఆవర్జయన్తి హృదయం భలుశిక్షా
 ణాంమజ్జూనిపజ్జరశక్తుస్తవిజల్పితాని ॥ ౬॥ యంచక్షుషా మవిషయం

(౨౨)

వ ర ద రా జ వ జ్ఞా శ ల్.

౧౬౯

హయమేధయజ్ఞా ద్రాక్షీయసాసుచరితేన దదర్శవేదాః । తంత్యాంక
 రీశకరుణాపరిణామతస్తే భూతానిహస్త నిఖిలానినిశామయన్తి ॥ ౭ ॥
 తత్తత్పదైరుపహితేపి తురజ్జమేధే శక్రాదయో వరదపూర్వ మలబ్ధభా
 గాః ॥ అధ్యక్షితే మఘపతౌత్వయిచతుమైవ హైరణ్యగర్భహవిషాం
 రసమన్వభూషణ ॥౮॥ సర్గస్థితప్రత్యయవిభిమనాటికాయాం శైలూష
 వన్వివిధవేషపరిగ్రహం త్వామ్ । సమ్భావయన్తిహృదయేన కరీశధ
 న్యా స్సంసారవారినిధిసంతరజైకపోతమ్ ॥౯॥ ప్రాప్తోదయేషువరదత్వ
 దినుప్రవేశా త్పద్మాసనాదిషు శివాదిషు కఙ్కరకేషు । తన్మాత్రదర్శనవి
 లాభితశేషముషీకా స్తాదాత్మ్యమూఢమతయోనిపతన్త్యధీరాః ॥౧౦॥
 మధ్యేవిరిచ్చి శివయోర్విహితానతారగి ఖ్యాతోసీతత్సమతయా యది
 దంసచిత్రమ్ । మాయావశేనమకరాదిశరీరీంత్యాం తానేవపశ్యతికరీ
 శయదేవలోకః ॥౧౧॥ బ్రహ్మేతిశబ్దరత్నచంద్రాదిస్వరాడి త్యాత్మేతి
 సర్వమితి సర్వచరాచరాత్మకా । హస్తీశసర్వచసామవసానసీమాం
 త్యాంసర్వకారణముశన్త్యనపాయవాచః ॥౧౨॥ ఆశాధిపేషు గిరిశేషు
 చతుర్ముఖేష్య శ్యవ్యాహతా విధినిషేధమయీతవాణ్ణా । హస్తీశనిత్య
 మనుపాలనలక్ష్మనాభ్యాంపుంసాంశుభాశుభమయానిఫలానిసూతే ॥౧౩॥
 త్రాతాదివఃస్థితిపదం భరణంప్రరోహ శ్చాయాకరీశ సరసానిఫలాని
 చత్వమ్ । శాఖాగత త్రిదశబృంద శకుంతకానాం కింనామనాసిమహ
 తాంగికవద్రుమాణామ్ ॥౧౪॥ సామాన్యబుద్ధి జనకాశ్చ సదాదిశబ్దా
 స్తత్త్వాన్తరభ్రమకృతశ్చ శివాదివాచః । నారాయణేత్వయికరీశఃపహం
 త్యనన్య మన్వర్ధన్పుత్తి పరికల్పితమైక కణ్ఠ్యమ్ ॥౧౫॥ సజ్జన్తయన్త్యభి
 లహేయవిపక్షభూతం శాన్తోదితంశమవతాహృదయేనధన్యాః సిత్యం
 పరంవరద సర్వగతంసుసూక్ష్మం నిష్పన్ననన్దధుమయం భవతేస్స ఏరూ
 పమ్ ॥౧౬॥ విశ్వాతిశాయి సుఖరూపయదాత్మకస్తవం వ్యక్తికరీశకథ
 యన్తియదాత్మికాంతే । యేనాధిరోహతిమతీ స్తవదుపాసకానాం సా
 కంత్వమేవతవవేతివితర్కణోలా ॥ ౧౭॥ మోహాన్తకార వినివర్తనజాగ

యాకే దోషాదివాపినివగ్రహ మేధమానే । త్వత్తైజసిష్విరదశైలపతే
 విమృష్టే శ్లాఘ్యైతసస్తమసపర్వ సహస్రభానోః॥౧౮॥ రూఢస్యచిన్త
 యతయాహృదయేకరీశ స్తమ్భానుకారి పరిణామ విశేషభాజః । స్థా
 నేషుజాగ్రతి చతుర్వపిసత్వవస్త శ్యాఖావిభేద చతురేతవచాతురా
 త్మే ॥౧౯॥ నాగాచలేశనిఖిలోపనివస్తనీషా మజ్జుహుషికామరతకం పరి
 చిన్వతాంతామ్తస్వీహృదిస్ఫురతికాపిశిఖామునీ శాం సాదామినీవనిభృ
 తానవమేఘగర్భా॥౨౦॥ బౌదన్వతేమహాతిసద్దనిభాసమానే శ్లాఘ్యచ
 దివ్యసదనేతమసగిపరస్తి ॥ అంతఃకలేబరమివంసుషిరం సుసూక్ష్మం
 జాతంకరీశకథమాదరణాస్పదంతే ॥౨౧॥ బాలాకృతేర్వటపలాశమిత
 స్యయస్య బ్రహ్మాంజ్జమజ్జలమభూ దుదరైకదేశే । తస్యైవతద్వరదహ
 స్తకథంప్రభూతుంవారాహ మాస్థితవతోవపురద్భుతంతే ॥ ౨౨ ॥ భక్త
 స్యదానవశిశోగపరిపాలనాయ భద్రాంశుసిహ్వాకుమానా మధిజగ్ముష
 స్తే । స్తంతైకవర్జమధునాపికరీశమానం త్రైలోక్యమేతదఖిలం నరసి
 హ్నగర్భమ్ ॥౨౩॥ క్రామన్జగతగ్రపటవామనతాముపేత స్తేన్ద్రిధాకరీశ
 భగవన్నిదధేపదాని । అవ్యాపిజస్తవఇమేవిమలేనయస్య పాదోదకేన
 విధృతేనశివాభవన్తి ॥౨౪॥ యేనాచలప్రకృతినా రిపుసంక్షయార్థి వా
 రాంనిధింవరదపూర్వ మలంఘయస్తన్వమ్ । సంవీక్ష్యనేతు మధునాపి
 శరీరవంతస్సర్వేషడూర్త్తిబహుళం జలధింతరన్తి ॥౨౫॥ ఇత్థంకరీశదు
 రపహ్నవదివ్యభవ్యరూపా నివితస్య విబుధాదివిభూతిసామ్యుత్ । కేచి
 ద్విచిత్రచరితాన్ భవతోఽవతారాన్ సత్యాన్దయాపరవశస్య వదన్తిస
 న్తః ॥౨౬॥ సౌశీల్యభావితధియాభవతాకథఞ్చి తస్మాద్వితానపిగుణా
 న్వరదత్వదీయాన్ । ప్రత్యక్షయస్త్వవికలంతవసన్నికృష్టాగి పత్యస్త్రీ
 షామివపయోదవృతాన్తయూఖాన్ ॥ ౨౭ ॥ నిత్యంకరీశ తిమిరావిల
 దృష్టయోపి సిద్ధాంజ్జనేనభవతైవ విభూషితాతూః । పశ్యన్తువర్యుపరి
 సజ్జరతామదృశ్యం మాయానిగూఢనిరపాయమహానిధిం త్వామ్॥౨౮॥
 సద్యస్త్యజన్తివరదత్వయిబద్ధభావాగి పైతామహాదిమ పదేష్వసిభావ

బంధమ్ । కన్యైస్త్వదేతసుఖసంచరణోత్సుకాయ కారాగృహే కనక
 శృంఖలయాపిబంధః ॥౨౯॥ హస్తీశయఃఖవిషదిగ్ధఫలానుబంధి న్యాబ్రహ్మకీట
 మపరాహతసమ్ప్రయోగే ! దుష్కర్తృసంచయవశాద్దురతిక్రమేనగి
 ప్రత్యస్త్రమజ్జులరసౌతవనిగ్రహస్తే ॥౩౦॥ త్వత్పాదపోతమవలమ్బితు
 మక్షమాణాం పారంపరంచరదగస్త మనీశ్వరాణామ్ । సైవరంలిలఙ్ఘ
 యిషతాంభవవారిరాశిం త్వమేవగన్తురసిసేతురభంగురుస్తవమ్ ॥౩౧॥
 అశాస్త్రసంసరణఘర్షసిపీడితస్య భాస్త్రస్యమేవిషయభోగ మరీచికా
 సు । జీవాతుగన్తురవగ్రహజృంభమాణో దేవత్వదీయ కరుణామృత
 దృష్టిపాతః ॥౩౨॥ అన్తఃప్రవిశ్యభగవన్నిఖిలస్యజన్తో రాసేదుషస్తవక
 రీశభృశందవీయా ॥ సత్యంభవేయమధునాపి సప్తపూయ సాన్విభా
 వికీతవదయాయదినాన్తరాయః ॥౩౩॥ అజ్ఞాతనిర్గమమనాగమవేదినః
 మామన్ధంసకీర్ణిదవల్బమన మశ్నువాన్ ॥ ఏతావతీగమయితుగివ
 దవీం దయాళో శ్చేషాధ్వలేశనయనేక ఇవాతిభారః ॥౩౪॥ భూయోపి
 హస్తఃసతిర్వది మేభవిత్రీ యామ్యాసుమర్విషహృత్ప్రతిఘ యాతనా
 ము । సమ్యగ్భవిష్యతి తతశ్శరణాగతానాం సుంక్షితేతిచిదుదం వరద
 త్వదీయమ్ ॥౩౫॥ పర్యాకులంమహాలిదుఃఖపయోనిధౌమాం పశ్యన్గూ
 రీశయదిజోషమవస్థిత స్తవమ్ । స్ఫారేక్షణేఽపి మిషతిత్వయినిర్మిమేషం
 పారేకరిష్యతిదయాతవదుర్నివారా ॥౩౬॥ కింవాకరీశకృపణే మయి
 రక్షణీయే ధర్తావిబాహ్య సహకారికవేషణేన । నన్వస్తివిత్వ పరిపా
 లనజాగరూక స్సజ్జుల్పవపభవతోనిపుణస్సహాయః ॥౩౭॥ నిర్వస్త్రీం
 పరిణమన్తినయావదేతే సింధ్రమమృత భవాదురిత ప్రరోహః । తా
 వన్నచేత్త్వముపగచ్ఛసి శౌక్లాధన్వన్ శక్యంత్వయాపినహి వారయి
 తుంకరీశ ॥౩౮॥ యావన్నపశ్యతి నికామమర్షణోమాం భూభగభీష
 ణకరాశముఖిక్యతాస్తః । తావత్ప్రతస్తుమయితేభగన్ దయాళో రున్ని
 ద్రపద్మకలికామధురాగితటాక్షాః ॥౩౯॥ సత్వంసప్తరభసోభనదౌపవా
 హ్యశ్చక్రం తదేవశితధార మహాచపాల్యః । సాధారణేత్వయిరీశశ

మస్తజస్తో ర్గాతజమానుషభిదానవిశేషహేతుః ॥ ౪౦ ॥ నిర్వాపయ
 ష్యతికవాకరిశైలధామన్ దుర్వారకర్తపరిపాక మహాదవాగ్నిమ్ ప్రా
 చీనమఃఖమపిమే సుఖయన్నివ త్వత్పాదాభివస్తపరిచారసప్రవాహః॥
 ౪౧॥ ముక్తస్త్వయంసుకృతదుష్కృతశృంఖలాభ్యాపర్చిర్ముఖైరధిక్యతై
 రతివాహితాధావ్ స్యచ్ఛన్దకిఙ్కరతయాభవతఃకిరీకస్వాభావికం ప్రతి
 లభేయమహాధికారమ్ ॥ ౪౨ ॥ త్వంచేత్ప్రసీదసి తవాస్తి సమీపతశ్చే
 త్వయ్యస్తిభక్తిరనఘాకరిశైలనాథ । సంసృజ్యతేయచిదాసజన
 స్త్వదీయస్సంసారపషభగవన్నపవర్గవీవ ॥ ౪౩ ॥ అహాయమానమన
 పాయవిభూతికామై రాలోకఽస్తజగదాన్యమనుస్తరేయమ్ । ఆలో
 హితాంశుకమనాకుల హేతిజాలం హైరణ్యగర్భ హయ కేధవావిర్భు
 జంతామ్॥ ౪౪ ॥ భూయోభూయఃఫలకనిచితైరజ్జకైరేధమానా స్థూల
 లఘూలాన్నయన ముకులైర్బిభ్రితో బాష్పబిందూః । ధన్యాగి కేచిద్వ
 రద భవతస్సంసదం భూషయ స్తస్మాన్వైరంతఃస్వీలయనిభృతైస్సాన్విద
 యస్తేపదంతే ॥ ౪౫ ॥ వరదతవవిలోకయ నిధన్యా మరతకభూధరమా
 తృకాయమాణమ్ । వ్యవగతపరికర్తవారవాణం మృగపదపఙ్క-విశేష
 సీలమశ్శమ్ ॥ ౪౬ ॥ అనిభృతపరిరంభై రాహితామిన్దిరాయః కనకవల
 యముద్రాంకణభాగేదధానః । ఫణిపతిశయనీయా దుత్థిత స్త్వంపృ
 థాతేవరదసతతమస్తర్వానసంసన్నిధేయాః ॥ ౪౭ ॥ తురగవిహగరాజ
 స్త్వనాన్తోలికాదిష్వధిక మధికమన్యాచూత్తశోభాండధానమ్ । అన
 వధికవిభూతిం హస్తిశైలేశ్వరంత్యామనుదినమనిమేమై గ్లోచనైర్నిర్విశే
 యమ్॥ ౪౮ ॥ సిరస్తరంఘ్రితత స్త్వదీయ మస్పృష్టచిన్తా పదమాభిరూ
 ప్యమ్ సత్యంశపేవారణశైలనాథవైకుంఠవాసేఽపినషేఽభిలాషః॥ ౪౯ ॥
 వ్యాతన్వానాతరుణతులసీదాషభి స్సాన్విమభిఖ్యాం మాతఙ్గాద్రామ
 రతకరుచి పుష్పత్ర మానసేనః । భోగైశ్వర్య ప్రియసహచరైః కాపి
 లక్ష్మీకటాక్షైర్భూయశ్శ్యా మాభువనజననీ దేవతాసన్నిధతామ్॥ ౫౦ ॥
 ఇతివిహితముదారం వేద్యశేషేవభక్త్యా శ్రుతిసుభగమిదం యస్తస్మి

త్రైమణీకరోతి । కరిశేఖరవిటబుస్థాయినః కల్పవృక్షా త్ఫలతిఫలమశే
షం తస్యహస్తాపచేయమ్ ॥ ... .. ॥౫౧॥

ఇతి శ్రీకవితార్కికసిద్ధాంత్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య శ్రీమ
ద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిః
వరదరాజపంచాశత్సంపూర్ణా,

కవితార్కికసిద్ధాంత్య కల్యాణగుణశాలినే!
శ్రీమతే వేంకటేశాయ వేదాంతగురవేనమః॥

శ్రీమన్నిగమాంత మహాదేశిక విరచితః
దేహ భీత స్తవః.

శ్రీమన్వేంకటనాథాత్యం కవితార్కికేశ్వరీ!
వేదాంతాచార్యవర్యేమే సన్నిధంతం సహస్రదీః

పీఠకవ్యయేనవిజితాని జగన్నిహమాన్న విశ్వస్యయంపరమకారణ
మామనన్తి । విశాగ్రిణయన్ప్రణయించాం వివిధాన్పుష్పద్ధాన్గోష్ఠాసమే
భవతుగోపపురాధిరాజః॥ ౧॥ దేహభ్యధీశ్వరతవేద్యశ మిశ్వరత్వం తు
ష్టాషతాందిశతిగద్గదితానుబద్ధమ్ । వాచాలయత్యథచ మాం క్వచనక్ష
పాయాం త్వాస్తేనదాంతకవిముఖ్యవిమర్శితేన ॥౨॥ త్వచ్చక్రవద్భ్రితమ
నేహసిఘ్నార్థమానేనిమ్నోన్నతక్రమనిదర్శితసేమివృత్తాః । ఆరాధ్య
గోపనగరే కృపయోదితంత్యాం స్వారాజ్యమగ్యమిలభంతసురాసు
రేంద్రాః॥౩॥ ఆకల్పపుష్పసుభగోన్నతచామశాఖిని పాదేనదా పరి
పచేభిమసత్ఫలస్త్వమ్ । పిన్నాతటస్పృశి మృకణ్ణతపోననేఽస్మిం శ్చా
యానిలీనభువనోఽసితమాలశాఖీ॥౪॥ చక్రస్యదైత్యదనుజాదిమ వామ
భావం శఙ్ఖస్యసంశితజనేషుచ దక్షిణత్వమ్ । వ్యక్తంపదర్యయిసిగో
పమరాదిరాజ వ్యత్యస్యమాన మనయోః కరసమ్ప్రయోగాత్ ॥౫॥

దీపేన కేన విదశితయచానిశీధే స్నేహాపపన్న పరిశుద్ధగుణార్పితేన । ద
హ్యవకాశనివిడందద్భుతార్భవస్తం స్వాధ్యాయయోగ కలనాశుచయగ
కపీంద్రాః ॥౬॥ కాసారపూర్వ కవిముఖ్యవిషుద్ధజన్మా పిన్నాతపేతుసు
భగోస్యరసోబహుస్తే । త్వత్పాదపర్వ మధుని త్వదనన్యభోగ్యే న్యూ
నం సమాశ్రయతి నూతనశరర-రాత్వమ్ ॥౭॥ వైరోచనేనదసి వామన
భూమికావా నిక్రాంత తాణ్డనరసేన విజృమ్భమాణః । చక్రేభవాన్
మకరకుణ్డలకర్ణపాశ శ్యామైక మేఘ భరితామివ సప్తలోకమ్ ॥ ౮ ॥
చిత్రంసత త్త్రిమితానిపదేషయతే విశ్వాస్యమూని భువనాని విశజ్ఞ
తేను । భక్తైస్సహకృచ్ఛిచిదసాభవనైకదేశే మాతిస్తమూర్తి రమితాత
దిహద్భుతంసః ॥౯॥ భక్తప్రియత్వయితథా పరివర్ధమానే ముక్తావితా
నవితతిస్తవపూర్వమాసీత్ । హారావలిఃపరమభోగశనాకలాప స్తారా
గణస్తదనుమాక్తికనూపురశ్రీః ॥౧౦॥ భీష్మోచితం ప్రకటయన్ప్రథమా
శ్రమత్వం కృష్ణాజినంయనికాం కృతవాన్ప్రియాయాః । వ్యక్తాకృతేస్త
వసమీక్ష్యభుజాస్తరేతాం త్వమేవగోప సగరిశ జనావిదుస్తే ॥౧౧॥
సతుర్యతాంతవపదం చతురాననత్వం పాదోదకంచశిరసాఃపాతాం
శివత్వమ్ । ఏకత్రివిక్రమణకర్తృణనద్యయంతే దేహశృంగీశయుగపత్న్యభి
తంపుథివ్యామ్ ॥౧౨॥ భక్తోపమర్దసహపాదసరోజతస్తే మన్దాకినీవిగళి
తామకరందధారా । సద్భ్యస్త్రైవర్ణమచవర్ణమపిక్షరస్త్రీ పుణ్యాబధూ
వపురశాసనమాశిమాలా ॥ ౧౩॥ విక్రాంత కేతుపటికాపదవాహినీ తేన్య
జ్ఞస్త్ర్యుపైతి తజీవిత శింశుమారమ్ । ఔత్తానపాది మమృతాంశుమ
శీతభానుం హేమాచలంపశుపతిం హిమవస్తమరీప్వమ్ ॥ ౧౪ ॥ వేధక
మణ్డలుజలైర్విహితార్చనంతే పాదామ్బుజం ప్రతిదినంప్రతిపద్యమానా
స్తోత్రప్రియత్రిపథగాది సరిద్వరాణాం పిన్నాబధూవ భువనే బహు
మానపాత్రమ్ ॥౧౫॥ స్వచ్ఛన్దకైతవ సమన్న మితాదముష్ణా తస్మైత
స్త్రయం యదభవత్తవపాదపద్మాత్ । వేతాశభూతసరసా మపదిశ్య
వాచం ప్రాయోగతత్ప్రసవభూమి మవాపభూయః ॥ ౧౬ ॥ కీడాప

రేణభవతావివిధాపరాధా నారాధకాననుపరోధమముచ్చయిష్యత్ |
 తారేణపాదనఖరేణతదాద్దమధ్యే ఘంటాపథంకమపి నూన మవర్తయ
 స్త్వమ్ ||౧౭|| కామావితేషికరుణార్థవబిస్తురేకః | ఓప్తస్త్వకేళితర
 సాతవదేహభీతః | తస్యస్తతేరుభయథావితతింభజన్న స్సంసారదావద
 హనంశమయ్యత్యశేషమ్ ||౧౮|| నీహోదరాన్నిపతితస్య శుకార్భకస్యతా
 జేన నాథవిహరన్నివసార్యభామః | అదాయగోపనగరాధిపతేస్త్వయం
 మాం కీదాదయా వ్యక్తరేణకృతార్థయే స్త్వమ్ ||౧౯|| లీలాశకు స్తమి
 వమాంస్వపదోపలభ్యై స్త్వైర్నిరంశిపన్ దురితః శఙ్ఖరతో గుణస్థమ్ |
 తత్తాద్యశంకమపి గోపపురీవిహారిన్ సన్తోషముల్లలయసాగర సమ్భ
 వాయాః ||౨౦|| వాతూలకల్పవృజినప్రభవైర్నదీయాం వైయాకులీంవి
 షయస్థితరక్తభక్తైః | దాసోపమర్ద సహదుర్నిరసాంతేదన్యై ర
 స్వీక్ష్యగౌఢ మసుకంపితుమర్హ సిత్యమ్ ||౨౧|| ఏనస్తతిమతినదామయి
 జాయమానాం దేహశృంగీశదృషదోపివిలాపయ స్త్వమ్ | నాథేసమగ్ర
 శకనేత్యయిజాగరూక కింతేనహేతకరుణాకరుణామవస్థామ్ ||౨౨||
 అత్తోన్నతింపరనికర్ష మిహిహవాఙ్మన్నిమేపిమోహజలభౌ సపతామి
 భూయః | తన్తాముదంచయ తమోర్మురపాద దఘ్నం దేహశృంగీశ గు
 ణితేన దయాగుణేన ||౨౩|| అక్షీణకల్పషరసోపితవాన్యశంస్యా ల్లక్ష్య
 సమక్షమపివిజ్ఞపయాప్యభీతః | భక్తోపమర్దసహన స్వయమల్పబుద్ధే
 ర్యస్తస్యసే మమహితం తమపాదదీధాః ||౨౪|| మన్యేదయార్ద్రహృద
 యేనమహాధనంమే వ్యక్తంత్యయైవ మనపాయమకిచ్చినత్యమ్ | యేన
 స్తనంధయమివస్వహితానభిజ్ఞం న్యాసీకరోషి నిజపాద సరోరుహే
 మామ్ ||౨౫|| దుర్వారతీప్రదురితప్రతివామహుఃకై రౌదార్యవద్భిరనఘ
 స్తితదర్శనీయైః | దేహశృంగీశ్వరదయాభరితైరపాగ్నై ర్వాచంవినాపి
 వదసీవమయిప్రసాదమ్ ||౨౬|| అయమనవమసూక్తి రాదిభక్తిర్యథావ
 ద్విదితనిజసుతత్వే విశ్వమవ్యాదభవ్యాత్ | రథచరణనిరూఢ వృజ్ఞితా
 నాం జనానాం దురితమతనలీలా గోహభీదేహభీతః || ౨౭ || ఇయమ

వితథవర్ణావర్ణసీమస్వభావా విదిత నిగమ సీమా వేంకటేశేన గీతా
భవభువిమరుత్పన్నాల్లాలపర్యాకులానాందిశతుఫలవభీష్టందేహళీశస్తు
తిర్నుః || ... .. || ౨౦ ||

ఇతి కవితారిక-కసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య

త్రిమజ్వజుటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య

కృతిషు దేహళీస్తవస్సముద్భవః.

కవితారిక-కసింహయ + వేదాన్తగురవేనవః ||

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

యథోక్తకారిస్తోత్రమ్.

శ్రీమాన్వేజుటనాథార్యః + సన్నిధతాంసదాహృది ||

ఏకంవేగవతీమధ్యే హస్తీనైలేచదృశ్యతే | ఉపాయ ఫలభావేన నన్య
యన్యక్తంపరంమహాః || ౧ || ఈష్టైగమయితుంపార మేషసేతురభంగు
రః | యత్రసారస్వతంసోతోవిశ్రామ్యతివిశృజ్భలమ్ || ౨ || జయతిజగ
దేకసేతుశ్వేగవతీమధ్యలక్షితోదేవః | ప్రశమయతియఃప్రజానాంప్రతి
తాన్సంసారజలధికల్లోలాన్ || ౩ || విభాతుమేకేతసి విష్ణుసేతుర్వేగా
పగావేగవిఘాతహేతుః | అమ్భోజయోనేర్యదుపజ్జమాసీదశ్శరత్కా
హయమేధదీక్షా || ౪ || చతురాననసప్తతంతుగోప్తానమయేతత్పరిపథి
నోనియంధన్ | పరిపుష్కతి మజ్జశానిపుంసాం భగవాన్భక్తిమతాం య
థోక్తకారి || ౫ || శ్రీమాన్నితామహావధూపరిచర్యమాణశ్చేభుజ్జగశ
యనే సమహాభుజ్జగః | ప్రత్యాదితన్త్ర భవసచ్చరణంప్రజానాంభక్తా
నుగం రిహత్యగ శాగతాని || ౬ || ప్రశమితహయమేధవ్యాపదంప
ర్మయోనేజ్జితజవపరతన్త్రంశేషభోగేశయానమ్ | శరణముపగతాస్తస్మి
న్నాన్తఃశ్చేషదోషంశతమఖమణిసేతుంశాశ్వతవేగవత్ప్యా || ౭ || శర
ణముపగతానాం సోయమాదేశకారి శమయతి పరితాపంసముఖస్సర్వ

జన్తోః । శతగుణపరిణామస్సన్నిధౌ యస్యనిత్యం వరవిలేరణ భూమా
వారణాదీశ్వరస్య॥౧॥ కాశ్చీభాగ్యంకమలనిలయా చేతసోఽభీష్టసిద్ధిః
కల్యాణానాం నిధిరవికలకోపికారుణ్యరాగిః । పుణ్యానాంనగిపరిణతి
రసౌ భూషయన్భోగిశయ్యాం వేగాసేతుర్జయతి విపులోవిశ్వ రక్షేక
హేతుః ॥౧౬॥ వేగాసేతోరీదంస్తోత్రం వేజు-టేశేనన్నితమ్ । యేపత
న్విజనాస్తేషాం యథోక్తం కురుతేహరిః॥ ... ॥౧౦॥

ఇతి కవితార్మికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ

ద్వేజు-టనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిమ

యథోక్తకారిస్తోత్రం సమూర్లమ్.

కవితార్మికసింహాయ † వేదాంతగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాంత మహాదేశిక విరచితా

గో పా ల వి ం శ తిః.

శ్రీమాద్దేజు-టనాథార్యః † సన్నిధంతాంసదాహృది॥

వదేబృద్ధావనచరం వల్లవీ జనవల్లభమ్ । జయస్తీ సమృద్ధంధామ
వైజయస్తీవిభూషణమ్॥౧॥ వాచంనిజాజు-రసికాం ప్రసమీక్షమాణో
వక్త్రాగ్రవిన్ద వినివేశిత పాశ్చజన్యః । వర్ణత్రికోణరుచిరే వరపుష్పరీక
బద్ధాసనోజయతివల్లవచక్రవర్తీ ॥౨॥ ఆమ్నాయగన్ధరుచిరస్ఫురితాధ
రోష్ఠ మాస్రావిలేక్షణమనుక్షణమన్దహాసమ్ । గోపాలడిమ్భ వపుషం
కుహనా జనన్యాగి ప్రాణస్తనన్ధయ మవైమిపరం పుమాంసమ్ ॥ ౩ ॥
ఆవిర్భవత్సనిభృతాధరణంపురస్తా దాకుశ్చిత్రైకచరణం నిభృతాన్యపా
దమ్ । దధ్నానిమన్థముఖరేణ నిబద్ధతాళం నాథస్యన్దభవనే నవసీత
నాట్యమ్ ॥౪॥ హర్తుంకుమ్భేవినిహితకరస్సాదుహయ్యంగవీనంధృష్ట్యా
దామగ్రహణచటులాం మాతరంజాతరోషామ్ । పాయాదీషత్ప్రచ
లితపదో నాథగచ్ఛన్నతివన్తిథ్యా గోపస్సపదినయనేమిలయన్ విశ్వ

గోష్ఠాః॥౫॥ప్రజయోషిదపాక్లవేద(ధ)నీయం మధురాభాగ్యమనన్యభో
గ్యమీదే । వసుదేవవధూస్తనన్ధయంతత్కిమపి బ్రహ్మకిశోర భావద్య
శ్యమ్ ॥౬॥ పరివర్తితకన్ధరంభయేనస్తి శఫుల్లాధరపల్లవంస్తరామి । విట
పిత్వనిరాసకంకయో శ్చిచ్ఛివులోలూఖిలకర్షకంకుమారమ్ ॥౭॥ నికటే
మనిశామయామినిత్యం నిగమాన్తైరధునాపిమృగ్యమాణమ్ । యమశా
ర్జునదృష్టబాలకేళియమునాసాతీకయావ(తం)నంయువానమ్॥౮॥పద
వీమదవీయసీంవిముక్తై రటవీసమ్పద మమ్బువాహయన్తిమ్ । అరుణాధర
సాభిలాషవంశాం కరుణాంకారణ మానుషీంభజామి ॥ ౯ ॥ అనిమేషని
మేవనీయమత్తో రజహద్యౌవనమావిరస్తుచితై । కలహాయితకున్తలం
కలాపైకి కరణోన్మాదకవిభ్రంశంమహామే ॥ ౧౦ ॥ అనుయాయమ
నోజ్ఞవంశనాతైరవతు స్పర్శితవల్లవీవిమోషైః । అనఘస్త్రిత కీతలై
రసౌమా మనుకమ్పాసరిదమ్బుజై రపాక్షైః ॥౧౧॥ అధరాహితచా
రువంశనాల్కామకటాలమ్బి మయూరపిఞ్చమాలాః । హరినీలశిలావిభా
జనీలాః ప్రతిభాస్పస్తమమాన్తిమ ప్రయాణే ॥ ౧౨ ॥ అఖిలానవలోక
యామికాలాన్త హి శాధీన భుజాస్తరస్యయానః । అఖిలాషపదంవ
గాఙ్గనానా మఖిలాషక్రిమదూరమాభిరూఢ్యమ్ ॥౧౩॥ హృది ముగ్ధ
శిఖిణ్డమణ్డనో లిఖితః కేనమమైషశిప్వినా । మదనాతురవల్లవాఙ్గనా వ
దనామ్భోజ దివాకరోయువా ॥౧౪॥ మహాసేమహితాయమాళినా
వినతేనాజ్ఞలిమజ్జనత్వీషే । కలయామివిముగ్ధవల్లవీ వలయాభాషిత
మజ్జువేణవే ॥౧౫॥ జయతిలలితవృత్తిం శిక్షతోవల్లవీనాం శిథిలవలయ
శిజ్జాశీతలైర్వస్తతాళైః । అఖిలభువనరతా గోపవేషస్యవిష్టో రధర
మణిసుధాయా మంశవాన్వంశనాళః ॥ ౧౬ ॥ చిత్రకల్పశ్రీవసీకలయ
న్గాఙ్గలీకర్ణపూరం బద్ధోత్తంసస్ఫురితచిహ్నో బద్ధజీవందధానః । గు
జ్జాబద్ధా మురసీలలితాం ధారయన్తారయప్తిం గోపస్త్రీణాంజయతి
కితవశి కోపికామూరహరి ॥ ౧౭ ॥ లీలాయప్తిం కరకిసలయే దక్షిణే
స్యస్యధన్యా మంసే దేవ్యాఃపులకరుచిరే సన్నివిష్టాన్యభాహుః । మేఘ

శ్యామోజయతి లలితో మేఖలాద త్రవేణుర్గుజ్జాపీడ స్ఫురితచికురో
గోపకన్యాభుజక్లిః ||౧౦|| ప్రత్యాలీఢస్థితిముపగతాం ప్రాప్తగాఢాక్లి
పాలిం పశ్యాదీషన్తిభిరతనయనాం ప్రేయసీం ప్రేక్షమాణః | భస్మా
స్త్రాపణిహితకరో భక్తజీవాతు రవ్యా ద్వారిక్రీడానిబిడవసనో వల్ల
వీవల్లభోః||౧౧|| వాసోహృత్వాదినకరసుతాసన్నిధౌవల్లవీనాం లీలా
స్మేరోజయతిలలితా మాస్థితగి కున్దశాఖామ్ | సవీరీడాభిస్తదనువసనే
తాభిరభ్యర్థ్యమానే కామీకశ్చిత్కరకమలయో రజ్జులింయాచమానః||
౧౨|| ఇత్యనన్యమనసావినిర్మితాం దేజు-తేశకవిరాస్తుతింపఠన్ దివ్య
వేణురసికంసమీక్షతే దైవతం కిమపి యావత్ప్రియమ్ || ౧౩||

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్ర స్వతంత్రస్య శ్రీమ

ద్వేజుటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిమ

శ్రీగోపాలవింశతి స్సముద్ధా.

కవితార్కికసింహాయ + వేదాంతగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాంత మహాదేశిక విరచితమ్

కామాసి కాష్టకమ్.

శ్రీమాద్వేజుటనాథార్యః + సన్నిధతాంసదాహృది||

శ్రుతీనా ముత్తరంభాగం వేగవత్పాశ్చదక్షిణమ్ | కామాదధివసనజీ
యాతలశ్చిదద్భుతకేసరీ ||౧|| తపనేన్ద్రవ్యనియన స్తాపానపచిన్తోతు
నః | తాపనీయరహస్యానాం సారఃకామాసికాహరిః ||౨|| ఆకణ్ఠమా
దిపురుషం కణ్ఠీరవముపరికుణ్ఠితారాతిమ్ | వేగోపకణ్ఠసజ్జాద్విముక్త
వైకుణ్ఠబహుమతిముపాసె ||౩|| బద్ధమఖిలస్యజన్తో ర్బద్ధమరపర్యజుబ
ద్ధరమణీయమ్ | విషమవిలోచనమిదే వేగవతీపురినకేళి నరసింహమ్||౪||
స్వస్థానేమమరుద్ధణాన్నిమమన్ స్వాధీనసర్వేంద్రియగ పర్యజుస్థిరధా
రణాప్రకటిత ప్రత్యక్షుఖావస్థితిః | ప్రాయేణప్రణిపేదుషాం పరిమర

సామోగం నిజం శిక్షయన్ కామా నాతనుతాదశేషజగతాం కామాసి
 కాకేసరి॥౫॥ వికస్వరనఖస్వరుక్షతహిరణ్యవత్సస్థనీ నిరర్గళవినిర్గళదుర్
 ధిరసిన్ధుసన్ధ్యాయితాః॥ అవస్తుమదనాసికా మనుజపశ్చావక్త్రస్యమా
 మహం ప్రథమికామిథగి ప్రకటితామావాబాహవః ॥౬॥ సటాపటలభీ
 షణ్ణేసరభసాట్టహాసోద్భటే స్ఫురతుర్ధిపరిస్ఫుటభృకుటికేపితక్తే
 కృతే॥ కృపాకపటకేసరిన్దనుజఽమ్భదత్తస్తనాసరోజసదృశా దృశా
 వ్యతిభిషజ్యతేవ్యజ్యతే॥౭॥ త్వయిరక్షతిరక్షతైగి కిమన్వైస్తవ్యచార
 క్షతిరక్షతైగి కిమన్వైః । ఇతినిశ్చితధీశ్చక్రియామినిత్యం సృహరేవేగవతీ
 తటాశ్రియంతామ్॥౮॥ ఇత్థంస్తుతస్సకృదిహాష్టభిరేషపద్యైశ్శ్రీవేజు
 టేశరచితైస్త్రిదశేన్ద్రవన్ద్యః॥ దుర్దాన్తఘోరదురితద్విరజన్ద్రభేదీ కా
 మాసికానరహరిర్వితనోతుకామమ్ ॥ ... ॥౯॥

ఇతి కవికారి-కసింహస్య సర్వతన్త్రీ స్వతన్త్రీస్య శ్రీమ

ద్వేజుటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిషు

కామాసికాష్టకం సంపూర్ణమ్.

కవితారి-కసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమద్వేదాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

అష్ట భుజాష్టకమ్.

శ్రీమాద్వేజుటనాథార్యః † సన్నిధతాంసదాహృది॥

గజేన్ద్రగిరతాత్వతింభవన్తం గ్రాహైరివాహం విషయై ర్వికృష్టః॥
 అపారవిజ్ఞానదయానుభావ మాప్తంసతామష్టభుజంప్రపద్యే ॥౧॥ త్వ
 దేశేశోహమాత్మతన్త్రీస్తవ్విత్పాదలిప్సాదిశతాత్వయైవ॥ అసత్స
 మోష్యష్ట భుజాపదేత సత్తామిదానీముపలిప్సితోఽస్మి ॥౨॥ స్వరూప
 రూపాస్త్రవిభూషణాద్వైః పరత్వచిన్తాం త్వయిదుర్నివారామ్ । భో
 గేమృదూపక్రమతా మభీప్సక శీలాదిభిర్వారయసేవ పుంసామ్ ॥ ౩ ॥

శక్తింశరణ్యస్తరశబ్దభాజాం సారంశసన్తోల్లభలాస్తరాణామ్ । త్వ
ద్దాస్యహేతోస్తవ్యునివీశజ్జుం న్యస్తాత్సనాంనాథవిభర్తి భారమ్॥౪॥
అభీతిహేతోరసువర్తనీయం నాథత్వదన్యంనవిభావయామి । భయంకు
తస్సాస్యత్వయిసానుకమై రతౌకుస్సాస్య త్వయిజాతరోషే ॥ ౫ ॥
త్వదేకతన్త్ర్యంకమలాసహాయ స్వేనై నమాంరక్షితు మర్హసిత్వమ్ । త్వ
యిప్రవృత్తై మమకింప్రయానైస్తవ్యయ్యప్రవృత్తైమమకింప్రయానైః॥౬॥
సమాధిభక్తేష్వపి సమ్మతత్సు శరణ్యభూతేత్వయిబద్ధకక్ష్యే । అపత్రోపే
సోధుకిమజ్ఞనోహం దూరాధిరోహంవతనంచనాథ ॥౭॥ పాప్రా
భిలాషంత్వదనుగ్రహాన్తాం వద్దానిషేవ్యేతవపాదపక్ష్యే । ఆదేహపా
తాదపరాధమార మాత్తాన్తకై జుర్యరసంవిధేయాః ॥౮॥ ప్రపన్నజన
పాథేయం ప్రపితృనాంరసాయనమ్ । శ్రేయసేజగతామేత చ్ఛ్రీమద
వృథుజావృకమ్ ॥౯॥ శరణాగత సన్తాగ్రీత్యరా ద్విగుణబాహునా । హ
రిణా వేజ్జుఃపీశీయా స్తుతిస్సీక్ష్మీయతామయమ్ ॥ ౧౦॥

ఇతి శ్రీకవితారికసింహస్య సర్వతన్త్రీసవతన్త్రీస్య శ్రీమ

ద్వేజ్జుటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిం

అష్టభుజావృకం సమ్పూర్ణమ్.

కవితారికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

ప ర మార్థ స్తు తిః.

శ్రీమాన్వేజ్జుటనాథార్యః † సన్నిధత్తాసదాహృది॥

శ్రీమద్భృథీసరస్త్రీరపారిజాత ముపాస్త హే । యత్రతుజైరతుజై
శ్చప్రణజైర్గుహ్యతేఫలమ్ ॥౧॥ గురుభిస్తవదనస్య ‡ భోగ్యభావైర్గుణ

‡ స్తవదనస్యసర్వభావైరితి పాతాన్తరమ్.

సిద్ధాకృతసమృద్ధి స్తద్విద్యోరణపుష్క వనద్విభావమిచ్ఛన్నహమస్మ్యేకహ
 నుగ్రహస్వదంతే || ౧ || అభిరక్షితుమగ్రతస్థితితంత్యాంప్రణవేపార్థరథేవ
 భావయన్తుః । అహితపశమైరయత్నలభ్యైకకథయన్త్యాహవపుష్కవం
 గుణజ్ఞాః || ౩ || కమలానిరపాయధర్మ పత్నీకరుణాద్యాస్సయమృత్విజోగు
 ణాస్తే | అవనంశ్రయతామహినమాద్యంసచధర్మ స్వదనస్య సేవనీయః || ౪ ||
 భువనాశ్రయభూషణాస్త్రవర్గంమనసీత్వన్యయతాంమమాతనోతు | వ
 పురాహవపుష్క వత్సదీయంమహిషీణామనిమేషదర్శనీయమ్ || ౫ || కృపణా
 స్సుధియఃకృపాసహాయంశరణంత్యాం రణపుష్క వప్రపన్నాః | అపవర్గన
 యా దనస్యభావా వరివన్యారస మేకమాచీయన్తే || ౬ || అనధీర్యచతుర్వి
 ధంపుషర్థంభవదర్థేనియు క్తజీవితస్సౌ । లభతేభవతేకఫలానిజన్తుర్ని
 భిలాన్యత్రనిదర్శనంజటాయః || ౭ || శరణాగతరక్షణవ్రతీ మాం నవిహా
 తుంరణపుష్క వార్హ సిత్యమ్ | విదితంభువనేవిభీషణోవా యదివారావణ
 ఇత్యదీరితంలే || ౮ || భుజగేస్త్రగరుత్మదాదిలభ్యైస్తద్వదనుజ్ఞావిభవప్ర
 వాహభేదైఃస్వపదేరణపుష్క వస్వయంమాం వరివన్యావిభవైః పరిమల్బ
 యేథాః || ౯ || విమలాశయవేజ్కటేశజన్తారమణీయా రణపుష్క వ ప్ర
 సాదాత్ । అనసూయుభి రాదరేణ భావ్యా పరమార్థస్తుతి రస్వహం
 ప్రపన్నైః | ... .. || ౧౦ ||

ఇతి కవితారిక క సింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య
 శ్రీమద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్యకృతిషు
 పరమార్థస్తుతి స్సమూహాః.

కవితారిక క సింహస్య + వేదాంతగురవేనమః ||

శ్రీమద్విశ్వకర్మసూత్రము

శ్రీ యోనమః.

శ్రీమతే నిగమాస్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాస్త మహాదేశిక విరచితా భూస్తుతిః.

శ్రీమాన్వేంకటాచార్యః † సన్నిధతాంసదాహృది॥

సజ్జల్ప కల్పలతికా మవధిం ఊమాయా స్వేచ్ఛావరాహ మహా
 ష్టింసులభానుకమ్పమ్ । విశ్వస్యమాతర మశిశ్చున కామధేనుం విభవం
 భరామశరణ శ్శరణం ప్రపద్యే ॥౧॥ త్వంవ్యాహృతిగప్రథమతఃప్రణవగ
 ప్రియస్తే సంవేదయత్యజలమస్త్రీగణస్తమేవ । ఇత్థంప్రతీతవిభవామిత
 రేష్విదాసీం స్తోతుంయథావదవనే కఇహ్వర్తతిత్వామ్ ॥ ౨ ॥ నిత్యంహి
 తాహితవిపర్యయబద్ధభావేత్సద్విక్షణైకవినివర్త్యబహుస్యపాయే । ము
 ధాక్షరై రజలధారిణి మోదమానా మాతస్తనంధయ దయాం మయివ
 ర్తయేథాః ॥౩॥ సజ్జల్పకింకరచరావరచక్రవారం సర్వాతిశాయిన
 మనస్తశయస్యప్రసంగఃసహమానమాత్మ విభవైగి పునరుక్తయస్తీవాచా
 మభూమిరపిభూమిరసీత్వమేకా॥౪॥వేదస్త్రాణావధివిహారఃరిచ్ఛదంతే
 విశ్వంచరాచరతయావ్యతీధిద్యమానమ్ । అమృత్యమాశ్రితతయాపరిపో
 షయస్తీ విశ్వంభరస్యదయితాఽసీతదేకనామా ॥౫॥ సర్వంసహేతివ
 సుధేత్యచలేతిమాతర్విశ్వంభరేతి విప్రులేతి వసుంధరేతి । అన్యాయా
 న్యభిముఖాన్యభిధానవృత్త్యానామాన్యమానికథయన్తితవాసుభావమ్॥౬॥
 తాపాన్క్షిపన్ప్రసవితాసుమనోగణానాం ప్రచ్ఛాయ శీతశతలఃప్రదిశ
 న్సులాని । త్వత్సృజమాన్భవతిమాధవిల్బహోషశ్శాఖాశతైరధిగతో హరి
 చంద్రనాఽసౌ ॥౭॥ స్తే రేణవర్ధితరసస్యముఖేన్దనాతేనిష్పన్నతాంవిజహ
 తోనిజయాప్రకృత్యా । విశ్రాన్తిభూమిరసీతత్వత్సృజపక్షే ర్వేలేవ
 విష్ణుజలధేరపుకంభవస్తీ ॥౮॥ స్వాభావికేవసుమతిశ్శ్రుతిభిర్విభావ్యే ప
 త్యుర్తహిమ్నిభవతీంప్రతిపన్నవాసామ్ । శశే-విమానవహసప్రతిమా

సమానాస్తస్మిన్నేకమప్రభృతయోఽపివహన్తిసత్త్వాః॥౯॥ సమ్భవయన్తధురిపుగప్రణయాసురోధాద్వత్తస్థలేన వరుణాలయ రాజకన్యామ్। విశ్వంభరేబహుముఖప్రతిపన్నభోగశ్శేషాత్ప్రసాపిభవతీం శిరసాదధాతి॥౧౦॥ కీడావరాహదయితేకృతినగక్షితందాస్సజక్రందనస్తవితరేపిదిశామధీశాః । ఆమోదయన్తిసువనాన్యళికాశ్శితానామవృత్తవడ్ఘ్నిరజసాంపరిణామభేదైః ॥౧౧॥ ధూతేషుయత్త్వదభిమానవిశేషపాత్రంపాషంతదేవభజతీవిభావయన్తః । ధూతం ప్రధూతగుణపఞ్చకమాద్యమేతత్ప్రయోనిదర్శనతయాప్రతిపాదయన్తి ॥౧౨॥ కాన్తస్తవైషకరుణాజలధిఃప్రజానామాజ్ఞాతిలఙ్ఘనవశాదుపజాతరోషః । అహ్వీయవిశ్వజననిక్షమయాభవత్ప్యాసర్వావగాహనసహముపయాశ్చవస్థామ్ ॥ ౧౩॥ ఆశ్వాసనాయజగతాంపురుషేపరస్త్రిన్నాపన్నరక్షణదశామభినేతుకామ । అన్తర్హితేతరగుణాదబలాస్వభావాదాదన్వతేపయసిమజ్జనమభ్యనైషీః ॥౧౪॥ పూర్వంవరాహవపుషాపురుషోత్తమేనప్రీతేనభోగిసదనేసముదీక్షితాయాః । పాదాహతాగిప్రళయవారిధయస్తవాసన్నద్వాహమగ్నభవిధేరుచితామృదక్లాః ॥౧౫॥ వ్యోమాతిలఙ్ఘినివిభోగిప్రళయామ్బురాశావేశంతలేశచమూతుమశక్యమూరైః। సద్యసముద్రవసనేనరసైరకాక్షీరానన్దసాగరమహిమపాజపాతైః॥ దుష్టావిదారితమహాసురశోణితాఙ్గైరక్షైగ్నియస్తవదదాపరిరమ్భలీలామ్ । సాలేవయోధిజలకేళిసముత్థితాయానైరన్ధ్రైరేవవిదధేఃవమగ్నరాగమ్ ॥౧౬॥ అన్యోన్యసంవలనలమ్బితతూర్యఘోషేస్సంవర్తసిన్ధుసలివైర్విహితాభిషేకా । ఏకాతపత్రయసివిశ్వమిదంగుణైస్సవీరధ్యాన్యభర్తురధికోన్నతమంగవీరమ్ ॥౧౭॥ పత్యస్తమాలరుచిరేభుజమధ్యభాగేపర్యాయమాక్తికవతీప్యవత్రైగిపయోధేః । తాపాసుబద్ధశవనీజగతాంత్రయాణాం తారాపథేస్ఫురతితారకితానిశేవ ॥౧౮॥ ఆసక్తవాసవతరాసనశల్లవైస్తాంసంసృద్ధయేశుభతటిద్గుణజాలరమ్యైః। దేవేశదివ్యమహిషీంధృతసిన్ధుతోమైత్రీమూతరత్నకలశైరభిషిజ్ఞుతిద్యాః॥

అవిర్భూతైరమరదన్తిభిరూహ్యమానాం రత్నాకరేణ రుచిరాంరశనాగు
 తేన | మాతస్త్రిలోకజననీం వసమానీంత్యాం మాయావరాహామ
 హిషీమవయంతినన్తః || ౨౧ || నిష్కంఠకేన విభవేననిషేవణీయాం ఛా
 యావిశేష పరిభూత విపన్నదాఘామ్ | స్వర్గాపవర్గసరణిం భవతీము
 శన్తి స్వచ్ఛన్దసూకరవధూమవధూతపజాః || ౨౨ || గన్ధోజ్వలాంగ
 హన కున్దలదర్శనీయాం శైలస్తనీంతరళ నిర్దురలమృహారామ్ | శ్యా
 మాంస్వతస్త్రిన్ద్రియుగసూకరగేహినిత్వంవ్యక్తిం గముద్రవసనా ముభా
 యాంబిభర్తి || ౨౩ || సజ్జ్యోదితాకరుణయాచతురగిప్రమథా నావ్యేత
 న్వతీవివిధమన్త్రగణోపగీతా | సజ్జ్యేత్యసే వసుమతిస్థిరభక్తిబద్ధైర
 స్తర్బహిశ్చ బహుధాప్రణిధానదక్షైః || ౨౪ || నిస్సంశయైర్నిగమసీమ
 నివిష్ణుపత్ని ప్రభాకృతీం భృగుముఖైర్దునిభిరప్రతితైః | పశ్యన్త్యనన్య
 పరిశీలనసంసృతేన సన్తస్సమాధినయనేన తమానుభావమ్ || ౨౫ ||
 కీడాగృహీతకమలాదివిశేషచిహ్నాం విశ్రాణితాభయకరాం వసుధేస్వ
 తన్తే | చార్దత్యదుర్విషవినాశసుధానదీంత్యాం సజ్జ్యన్తయన్ద్విలభతే
 ధనదాధికారాః || ౨౬ || ఉద్దేలకల్పష షరమ్పరితాదమర్దూ దుత్తంసితే
 నహరిమజ్జలినాప్రభృవ్యమ్ | ఆకస్తికోయమధిగమ్యకృతిప్రజానామమృ
 త్వదీయ కరుణాపరిణామపః || ౨౭ || ప్రత్యేకమబ్జనియుతైరపి (నివహై)
 దుర్వ్యపాహా త్ప్రప్తివిపాకసమయే జనితానుతాపాత్ | గాఢాపరా
 ధనివహాచ్ఛక్తితస్యజన్తో ర్గన్తంముకున్దచరణౌ శరణంక్షమేత్వమ్ || ౨౮ ||
 ధర్మదుగ్రహంసకలదుష్కృతిసార్వభౌమ మాత్మానభిజ్ఞ మనుతాప లవో
 జ్ఞితుమామ్ | వైతానసూకరపలే శ్చరణారవిన్దే సర్వంసహేనను
 సమర్పయితుంక్షమాత్వమ్ || ౨౯ || త్రాణాభిసన్ధిసులభేసి సదాముకున్దే
 సంసారతన్త్రవహనేనవిలమృమానే | రత్నావిభౌతనుభృతామనఘా
 నుకమ్పా మాతస్సన్ద్రియంవితనుషేచుహతిమపేతామ్ || ౩౦ || తాపత్ర
 యాంనిరవధిం భవతీవయార్ద్రా స్సంసారఘర్తజనితాం సపదిషీప
 న్తః | మాతర్బజన్తమధురామృతనర్వ మైత్రీం మాయావరాహాదయితే

మయితేకటాక్షాః॥౩౧॥పత్యర్థక్షిణ పాణిఃజ్ఞాజపుటే విస్యస్తపాదా
 మ్బుజా వామంపన్నగసార్వభౌమసదృశం పర్యజ్ఞాయ నీఘజమ్| పో
 త్రస్పర్శలగతలపోలఫలకా ఘల్లారవిన్దేక్షణా సామేపుష్యతు మజ్జశా
 న్యనుదినం సర్వాణిసర్వంసహం ॥౩౨॥ అస్యేశానాజగతఇతియాత్రా
 యతేవిష్ణుపక్షే తస్యాస్తోత్ర-విరచితమిదం వేదజు-టేశేనభక్త్యా శ్రీ
 ద్దాభక్తిప్రచయగురుణా చేతసాసంస్తువానో యద్యతా-మంసపదిలభ
 తేతత్రత్రత్రప్రతిష్ఠామ్ ॥ ... .. ॥౩౩॥

ఇతి కవితారి-కసింహస్య సర్వతస్త్ర స్యతస్త్రస్య శ్రీమ
 ద్వేదజుటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిమ
 భూస్తుతి గుమ్మాణా.
 కవితారి-కసింహయ + వేదాంతగురవేనమః॥

శ్రీమన్నిగమాంత మహాదేశిక విరచితా
 గోదాస్తుతి.

శ్రీమాన్వేదజుటనాథార్యః + సన్నిధతాంసదాహృది॥

శ్రీవిష్ణుచిత్రకులనందన కల్పవల్లిం శ్రీరజ్జరాజ హరిచంద్రనయోగద్య
 శ్యామ్ | సాక్షాత్త ముంకరుణయా కమలామివాన్యాయం గోదామనస్యశ
 రణశృంగంప్రపద్యే ॥౧॥ వైదేశికశ్శ్రుతిగిరామపిఠాయసీనా వర్ణే
 మహతి మహిమానహిమాదృశాంతే | ఇథంవిదంతమపిమాం సహ
 నైఃగోదే మానమ్రహేముఖరయ నిగుణాస్తద్వదీయాః॥౨॥ త్వత్ప్రే
 యసశ్శ్రవణయోరమృతాయమానాం తుల్యోత్పదీయ వణిసూపుర
 శిష్టితేన| గోదేత్వమేవజననిత్వదభిష్టవాద్ధాం వాచంప్రసన్నచుధురాం
 మమసంవిధేహి ॥౩॥ కృష్ణాస్యయేనదధతీం యమునానుభావం తీర్థైర్య
 థావదవగాహ్యసరస్వతీతే | గోదేశికస్వరధియాం భవతీకటాక్షా
 ద్వాచస్సుర నిరుకరన్నముచగిరీనామ్ ॥౪॥ అస్తాదృశామపకృతా

చిరదీక్షితానా మహమ్నయదేవిదయతే యదసౌముఖస్తః । తన్నిశ్చింతని
యమిత స్తవక్షాళిదామ్నా త స్త్రీనినాదమధురైశ్చగిరానిగుమ్ఫైః॥
౫॥ శోణాథరేపికుచయోరపితుక్లభద్రా వాచాంస్రవాహ విభవేఽపి
సరస్వతీత్వమ్ । ఆస్రాక్యతైరపిరనైర్విరజాస్వభావా ద్గోదాఽపిదేవిక
మితుర్ననునర్తచాఽసి ॥౬॥ వల్క్లకతశ్శ్రవణతో వసుధాత్మనస్తే జా
తోబభూవసమునిః కవిసార్వభౌమః । గోదేకిమద్భుతమిదం యదమీ
నోదస్తే వక్త్రాగ్రవిందమకంఠ నిభాఃప్రబధ్ధాః ॥౭॥ భోక్తుంతవప్రియత
మంభవతీవగోదే భక్తింసిజాం ప్రణయభావనయాగృణస్తః । ఉచ్ఛాన
వైర్విరహసగ్ధ మజైరుదవై శ్శృంగారయన్తిహృదయం గురవస్తవదీ
యాః ॥౮॥ మాతస్సముత్థితవతీమధివిష్ణుచిత్తం విశ్వోపజీవ్య మమృతం
వచసాదుహానామ్ । తాపచ్ఛిదంహీమరుచేరివమూర్తిమన్యాం సస్తః
షయోధిదుహీతుస్సహజాం విదుస్తామ్ ॥౯॥ తాతస్తుతేమధుభిదస్తు
తిలేశవశ్యా త్కర్ణామృతైస్తుతిశతై రనవాప్తపూర్వమ్ । త్వన్మౌలి
గన్ధ సుభగముపహృత్యమాలాం లేభేమహత్తరపదాసుగుణం ప్రిసా
దమ్ ॥౧౦॥ దిగ్దక్షిణాపిపరిపక్తిమిపుణ్యలభ్యా త్సరోవృత్తరా భవతి
దేవితవావతారాత్ । యతైర్విరజ్గ పతినాబహుమానపూర్వం సిదా
శునాపినియతం నిహితాగకటాక్షాః ॥ ౧౧ ॥ ప్రియేణదేవిభవకీవ్యప
దేశయోగా ద్గోదావరీజగదిదం పయసాపునీతే । యస్యాంసమేత్యస
మయేషుచిరంసివాసా ద్భాగీరథీపృథ్వితయోఽపిభవ నిపుణ్యాః ॥౧౨॥
నాగేశయస్సుతసుషక్షిరథగకథంతే జాతస్స్వయం వరపతిగి పురుషగిపు
రాణః । ఏవంవిధాగ్నముచితప్రణయంభవ త్యా గ్నస్తర్కయన్తిపాహః
సగిరస్సఖినామ్ ॥౧౩॥ త్వద్భుక్తమాల్యసురభీకృతచారుమా లేర్ని త్వా
భుజాన్తరగతామపి వైజయన్తీమ్ । పత్యస్తవేశ్వరిమిఖగి ప్రతిఘాత
లోల ఒర్ధ్వాతప్రతరుచిమారచయన్తిభృక్తాః ॥ ౧౪ ॥ ఆమోదవత్సహిన
దాహృదయంగమాపి రాగాన్వితాఽపి లలితాపిగుణోత్తరాపి । మా
ళిసృజాతవముకున్దకీరీటభాజాగోదేభవత్సధరితాఖలువై జయన్తీః॥౧౫॥

త్వన్మౌళిచామనివిభోస్థిరసాగృహితే స్వచ్ఛందకల్పిత సపితరసప్రమా
దాః । మజ్జుస్వనామధులికా విదధుస్స్వయన్తై స్వామ్యంవరం క
మపిమజ్జ శతూర్య ఘోషమ్ ॥౧౬॥ విశ్వామహానరజసా కమలేననాథా
నక్షస్థ సేవకమలా స్తనచస్తనేన । ఆమోదితోఽపినిగమై ర్విభురంఘ్రి
యుగ్మే ధత్తేనలేన శిరసాతవ మాళిమాలామ్ ॥ ౧౭ ॥ చూడాపదేనపరి
గృహ్యతవో త్తరీయం నూలానుపిత్వదళశ్చైరధివాస్యదత్తామ్ । పాప్రయే
జరజ్జ పతిరేవవిభ ర్తిగోదే సౌభాగ్యసమృదభిషేక మహాధికారమ్ ॥౧౮॥
తుక్తై రకృత్రిమగిరస్స్వయము త్తమాక్తై ర్యంసర్వగన్ధకతిసాదరముద్వ
హన్తి । ఆమోదమన్యమధిగచ్ఛతి మాలికాభి సోఽపిత్వదీయ కుటిలా
లకవాసితాభిః ॥౧౯॥ ధన్యేనను స్తజగతాంపితరు త్తమాక్తే త్వన్మౌళిమా
ల్యభరసంవరణేనభూయః । కన్దివరస్రజమివాదధతిత్వదీయా న్యాకైక
రాణిబహుమానవిలోకితాని ॥౨౦॥ రక్తేష్వరస్యతవచప్రణయానురోధా
దన్యోన్యమాల్య పరివృత్తిమభిష్టువన్తః । వాచాలయన్తి వసుదేరసికా
స్త్రిలోకీం న్యూనాధికత్వసమతా విషయైర్వివాదైః ॥౨౧॥ దూర్వాద
ళ స్రుతిమయాతవ దేహకాన్త్యా గోరోచనారుచిత యాచ తథేన్దిరా
యాః । ఆసీదనుజ్ఞి తళిఖావిళకణ్ఠచోభం మాజ్జల్యదంప్రణమతాం మధు
వైరిగాత్రమ్ ॥౨౨॥ అర్చ్యంసమర్చ్య నియమైర్నిగమ స్రసూనైర్వా
ధంత్యయాకమలయాచ సమేయివాంసమ్ । మాతశ్చిరంసిరవిశన్నిజమా
ధిరాజ్యం మాన్యామనుప్రభృతయోఽపి మహితీతస్తే ॥౨౩॥ ఆర్ద్రాప
రాధినిజనేప్యభిరక్షణార్థం రక్తేష్వరస్యరమయా వినివేద్యమానే । పా
శ్యేష్వరత్రభవతీయదితస్యనాసీ త్పాప్రయేణదేవివదనం పరివర్తితం
స్యాత్ ॥౨౪॥ గోదేగుణైరపనయన్ప్రణాతాపరాధా న్భూక్షేషవత
వభోగరసానుకూలః । కర్తానుబన్ధఫలదానరతస్యభర్తు సావితస్త్ర్య
దురన్వయసమర్తభిదానిదానమ్ ॥౨౫॥ రక్తేతటిక్కుణవతోరమయైవగో
దే కృష్ణామ్బుదస్య ఘటితాంకృతయానువృప్త్యా । దౌర్గత్య దర్శిషవి
నాశనుధానదీంత్యాం సస్త్యప్రపద్యశమయన్త్య చిరేణతాపా ॥౨౬॥

జాతాపరాధమపిమామనుకమ్యుగోచే గోప్రీయదిత్వమసియుక్తమి
దంభవత్సాః । వాత్సల్యనిర్భరతయాజననీకుమారం స్తస్యేనవర్ధయతిదష్ట
పయోధరాఽపి ॥౨౭॥ శతమఖమణినీలా చారుకల్లారహస్తా స్తనభర
నమితాన్లీసాన్ప్రవాత్సల్యసిన్ధుః । అలకవిసహతాభిస్సగ్భిరాకృష్టనా
థా విలసతు హృదిగోదా విష్ణుచిత్తాశ్శజానః ॥౨౮॥ ఇతి వికసితభక్తై
రుత్థితాంవేజ్కటేశా ద్భవలుగుణరమణీయాం వక్త్రిగోదాస్తుతింయః ।
సభవతి బహుమాన్యశ్శ్రీమతోరజ్జభర్తుశ్చరణ కమలసేవాం శాశ్వతీ
మభ్యుపేష్యన్ ॥ ... ॥౨౯॥

ఇతి శ్రీకవితారికసింహస్య సర్వతన్త్రీ స్వతన్త్రీస్య శ్రీమ
ద్వేజ్కటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిమ్
గోదాస్తుతిస్సమ్పూర్ణా,

కవితారికసింహాయ * వేదాంతగురవేనమః ॥

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితా

శ్రీరణాగతిదీపికా.

శ్రీమాద్వేజ్కటనాథార్యః సన్నిధతాంసచాహ్వాది ॥

పద్మాపతేస్తుతిపదేనవిపచ్యమానంపశ్యన్ద్విహవ్రపదన ప్రవణా
మహాన్తః । తద్వాక్యసంవలితమప్యజహత్స్వభావంమాన్యంయతీశ్వరమ
హానససమ్ప్రదాయమ్ ॥౧॥ నిత్యం శ్రియావసుధయావ నిషేవ్యమాణం
నిర్వాజనిర్భరదయాభరితంవిభాతి । వేదాంతవేద్యమిహవేగవతీసమీ
పే దీప్రసకాశఇతిదైవతమద్వితీయమ్ ॥ ౨ ॥ దీపస్తవమేన జగతాంద
యితారుచిస్తేదీర్ఘంతమః ప్రతినివృత్త్యమిదం యువాభ్యామ్ । స్తవ్యం
స్తనప్రియతమం శరణోక్తివశ్యం స్తోత్రం భవన్తమభివాఞ్ఞతి జన్తురే
షః ॥౩॥ పదాకరాదుపగతా పరిషస్సజేత్వాం వేగాసరిద్విహరణాకల

శాభిక్త్యా । ఆహుస్తదాప్రభృతి దీపసమావధానమాజానతోమరతక
 ప్రతిమంవపుస్తే ॥౪॥ స్వామిన్ భీరసుభగం శ్రమహంపుంసాంమాధుర్యర
 మ్యుపనఘంపణిభక్తదృశ్యమ్ । వేగాన్తరేపితనుతే ప్రతిబిమ్బశోభాంల
 క్ష్మీసరస్సరసిజాశ్రయమజ్గకంతే ॥౫॥ అవిశ్వధారయసివిశ్వమముష్య
 యన్తాశేషీశ్రియఃపతిరశేషతనుర్నిదానమ్ । ఇత్యాచిలక్షణగణైః పురు
 షోత్తమంత్యాం జానాతియోజగతి సర్వవిదేవగీతః ॥౬॥ విశ్వంశుభా
 శ్రియవదీశవపుస్త్యదీమం సర్వాగిరస్త్యయిపతన్రితతోఽసిసర్వః । స
 ర్వేవవేదవిధయస్త్యదనుగ్రహార్థాస్సర్వాధికస్త్యమితితత్త్వవిదస్తదా
 హుః ॥౭॥ జ్ఞానంబలంనియమసంక్షమతాఽభవీర్యంశక్తిశ్చతేజఃకృతేగు
 ణషట్రమాద్యమ్ । సర్వాతిశాయినిసామోపవనేతయస్త్రిన్నస్తర్గతోజ
 గదీవత్వయిసద్గుణైః ॥౮॥ దీపావధాన దయయా విధిపూర్వమేతద్వి
 శ్వంవిధాయనిగమానపితత్తవస్తమ్ । శిష్యాయితాశ్శరణయన్తి ముము
 క్షవస్త్యామావ్యంగురుంగురుపరమృరయాఽభిగమ్యమ్ ॥౯॥ సత్తాస్థితిప్ర
 యతనప్రముఖైరుపాశ్చం స్వార్థంసదైవ భవతాస్వయమేవవిశ్వమ్ । దీ
 పప్రకాశతదీహత్వదవాప్రయేత్వామవ్యాజసిద్ధమనపాయముపాయ
 మాహుః ॥౧౦॥ భోగ్యంముకుందగుణభేదమచేతనేమ భోక్తృత్వమా
 త్మనినివేశ్యనిజేచ్ఛయైవ । పాశ్చాలికాశుకవిభూషణభోగదాయీ
 సమ్రాడివాత్మసమయా సహమోదసేత్వమ్ ॥౧౧॥ త్వాంమాతరం
 చపితరంసహజంనివాసం సస్తస్సమేత్యశరణంసుహృదంగతించ । నిస్సీ
 మనిత్యనిరవద్యసుఖప్రకాశం దీపప్రకాశ సవిభూతిగుణంవిశేన్తి
 ౧౨ ॥ జన్తోరముష్యజననేవిధికమ్భుదృష్టే రాగాదినేవరజసా తమ
 సాచయోగః । ద్వైపాయనప్రభృదయస్త్యదవేషితానాం సత్త్వ
 విముక్తినియతంభవతీత్యుశన్తి ॥౧౩॥ కర్మస్వనాదిషమేమ సమో
 దయాశుస్సేవ్యదైవక్లప్తమపదేశయవేక్షమాణః । స్వప్రాప్తయేతనుభృ
 తాంత్యరసేముకుంద స్వాభావికంతవసుహృత్త్వమిదంగుణన్తి ౧౪ ॥ ని
 ద్రాయితాగ్నిగమవర్జుచారుదర్శిప్రస్థానశక్తి సహితానుగిరిబో

భృజన్తుః । జీర్ణస్తనధయజడాన్ధముఖానివాస్తాన్నేతుంముకున్దయత
 సేదయయాసహత్వమ్ ॥౧౫॥ భక్తిప్రపత్తిరథవాభగవంస్తదుక్తిస్తన్ని
 భృసంశ్రయభీతివకల్పమానమ్ ! యంకంబిదేక మపవాదయతాత్వ
 యైవతాతాస్తరన్ద్రవసరేభవివోభవాభిమ్ ॥౧౬॥ నానావిధైరకపటై
 రజహత్సవభాచైరహాకృతైర్విజవిహారపశేనసిద్ధైః । అత్తియరక్షణవి
 పక్షవినాశనాదైఃస్పంధాపయస్యగఘజన్తభిరాచ్యధర్తమ్ ॥౧౭॥ మోక్ష
 న్నతానినిఖిలానిపదానిగాఢంమజ్జంతితేష హిమసాగరశీకరేషు । కీరన్ద్ర
 మాశ్రయసినిచజనాంస్తథాపినిలేనహస్తశిరోపననేశ్వరత్వమ్ ॥౧౮॥ కా
 శీన్యకాన్ధకశరాసనబాణగణైఃసమూభృతినామకృతినంపదనాద్యుదయైః ।
 సోప్త్యాచ్యురీషభయశాపముఖైశ్చశమ్భుంత్వస్మిన్నుమీక్షితవతామి
 హకశ్మరణ్యః ॥౧౯॥ క్వాసౌవిభుఃకన్దవయమిత్యవసత్తిభీతాన్దన్తన్త
 ణాత్వదనువృత్తిమయోగ్యయన్తీ । సమ్ప్రప్తసద్గురుతనోస్సమయే
 దయాళోరాత్మావధిర్భవతినంస్కృతధీగక్షణంతే ॥౨౦॥ యోగ్యయ
 మైశ్చరియమైశ్చ విధాయచిత్తంసన్తోజితాసతతయాస్వవశాసుప
 గ్ధాః । ప్రత్యాహతేద్వియగణాస్థిరధారణాస్తావంధ్యాత్వాసమా
 ధియుగళేనవిలోకయన్తి ॥౨౧॥ పద్మాభిరామవదనేక్షణపాణిపాదంది
 వ్యాయుధాభరణమాల్యుచితేపసంతాప్తమ్ । యోగేనాథశుభమాశ్రయ
 మాత్మవస్తస్సాలచ్యుతేనపరిచిన్ద్రవయాన్తిశృప్తిమ్ ॥౨౨॥ మానాతిల
 జ్ఞిసుఖబోధమహంబురాశౌమగ్నాస్త్రిసీమరహితేభవతస్సవీరూపే ।
 తాపత్రయేణవిహరింసభజన్తిభూయస్సంసారఘర్తజనితేనగమాధిమ
 న్తః ॥౨౩॥ ధీసంస్కృతాన్విదధతామిహకర్తృభేదాన్సర్ధంజితేమనసిచి
 న్తయతాంఽప్యమేకమ్ । త్వత్కర్తృసక్తమనసామపిచాపరేషాంసూతేభ
 లాశ్రయభిమతానిభవాన్ప్రసన్నః ॥౨౪॥ ఉద్బాహుభానమపహరియ
 తైవఖగ్విగపాంశుంఫలంసమభియాచతేయోగిచిన్ద్ర । ఏవంసుదుష్క
 రముపాయగణంవిహరిస్తానేనివేకయతితస్యచిచక్షణస్తాప్తమ్ ॥౨౫॥
 నిత్యాలసార్హాచభయం నిరపేక్షమనైవ్యవస్థాధికారమఖిలాభిమతప్ర

సూరిమ్ | శిక్షావిశేషసులభంవ్యవసాయసిద్ధాస్సతుర్వతే త్వయిము
 కున్దపడద్గయోగమ్ || ౨౬ || త్వత్ప్రాతికూల్యవిముఖాస్సురదాసుకూ
 ల్యాఃకృత్వాపునఃకృపణతాం విగతాతిశఙ్కాః | స్వామిస్సవ స్వయ
 ముపాయ ఇతీరయ స్తస్త్వయ్యగ్భయ నివిజభారమపారశక్తా || ౨౭ || అ
 థాస్తరేమవిముఖానధికారహానేశ్వ సిద్ధాధికాం స్త్వదనుభూతి విలమ్బ
 భీతాః | దీపప్రకాశలభాసే సుచిరాత్కృతీవ న్యస్తాత్తన స్తవపదేనిభ్య
 తాన్ప్రసన్నాః || ౨౮ || మస్తైరనుశ్రవముఖేష్వధిగమ్యమానైస్సాన్వి
 థిక్రియాసముచితైర్యదివాఽన్యవాత్యైః | నాథత్వదీయచరిణౌ శరణం
 గతానాం నైవాయుతా యుతకలాప్యపరైరవాప్యా || ౨౯ || దత్తాగ
 ప్రజాజనకవ త్తవదేశికేంద్రైఃపత్యాభినన్ద్యభవతాపరిణీయమానాః | మ
 ధ్యేసతాంమహితభోగవిశేషసిద్ధ్యైమాన్మల్యసూత్రమివనిభితికిజ్జర
 త్వమ్ || ౩౦ || దివ్యేసదేదయితకిజ్జరతాధిరాజ్యం దాతుంత్యయైవ ద
 యయావిహితాభిషేకాః | ఆదేహపాతమనఘాఃపరిచర్యయాతే యు
 క్త్వావిచిన్త్యయవరాజపదంభజన్తి || ౩౧ || త్వాంపాఞ్చరాత్రిక నయే
 నపుథగ్విధేన వైఘానసేనచపథా నియతాధికారాః | సంజ్ఞావిశేష ని
 యమేనసమగ్భయ స్తఃప్రీత్యానయన్తి ఫలవన్తిసానిధన్యాః || ౩౨ || వ
 స్త్వాశ్రమాదినియమస్థిరసూత్రబద్ధాభక్త్యా యథార్హ వినివేశిత పత్రపు
 ష్పా | మాలేవ కాలవిహితాహృదయంగమాత్వా సూమోదయత్యసు
 పరాగధియాంసవర్యా || ౩౩ || బ్రహ్మగిరిశిఖరేశ్వరురాయవితే నిర్ధూ
 యతాస్నిరయతుల్యఫలప్రసూతీః | పాప్రప్తంతవైవ పదపద్మయుగం
 ప్రతీతాగి పాతివ్రతీం త్వయిభజన్తిపరావరజ్ఞాః || ౩౪ || నాథత్వదిష్టవి
 నియోగవిశేషసిద్ధం శేషత్వసారమనపేక్ష్యనిజం గుణజ్ఞాః | భక్తేమతే
 వరగుణార్ణవపారతన్త్ర్యా సిద్ధాస్యంభజన్తివిషణి వ్యనహారయోగ్యమ్ ||
 ౩౫ || సద్విస్త్యదేకశరణైస్త్రియతంసనాథా స్సర్వాదివత్త్వ దపరాధి
 మమూరయాతాః | ధీరాస్తృణీకృతవిచ్ఛిన్నపురన్దరాద్యాగి కాలంక్షిప
 న్నిభగవన్గురైరహధ్యైః || ౩౬ || వాగాదికం మనసి తత్త్వవనేసజీవే

భూతేష్వయంపునరసౌ త్వయిత్రైస్సమేతి | సాధారణో తక్రమణక
 ర్మసమాశ్రితానాం యస్త్రాముకున్ద భవతైవ యథాయమాదే || ౩౭ ||
 సవ్యాస్యయోరయనయోర్నిశివాసరేవా సజ్జల్పితాయురవధీన్ సవ
 దిప్రపన్నాన్ | హర్దస్సప్తయంనిజపదే వినివేశయిష్య న్నాడీంప్రవే
 శయసినాథ శతాధికాంత్యమ్ || ౩౮ || అర్చిర్దిసంవిశదపక్ష ఉదక్ష్మయా
 ణం సంవత్సరోమరు దశేతకర శ్శశాంకః | సౌదామినీజలపతి ర్వలజి
 త్ప్రదేశ ఇత్యాతివాహికసఖో నయసిగవకీయాన్ || ౩౯ || త్వచ్ఛేషవృ
 త్త్యనుగుణైస్సహితే గుణౌఘై రావిర్భవత్య యుతసిద్ధనిజస్వరూపే |
 త్వల్లతాణేమనియతేష్వపిభోగమాత్రే సామ్యంభజన్తి పరమంభవతా
 విముక్తాః || ౪౦ || ఇథంత్యదేశశరణైరనఘైరవాప్యే త్వహింకరత్వవిభ
 వేస్సృహయాపరాధ్యన్ | అత్తామమేతి భగవన్భవతైవ గీతా వాచో
 నిరీక్ష్యభరణీయకహత్వయాఽహమ్ || ౪౧ || పద్మామహీప్రభృతిభిగఃపరి
 భుక్తభూమ్నః కాహానిరత్రమయిభోక్తరితేభవిత్యి | దూషేష్టహింసం
 ఘ్నితఙ్గిసీతవదేవసేవ్యా దుర్వారతర్జవపలేనశునాఽవలీధా || ౪౨ ||
 సత్వానినాథవివిధాన్యభిసజ్జైఘ్నయో స్సంసారనాట్యరసికస్య తవాస్తు
 తృప్త్యై | ప్రత్యక్షరాజ్ఞుఖమతే రసమీక్ష్యకర్తుగి ప్రాచీనసజ్జన విడ
 మ్భవభూమికామే || ౪౩ || కర్తవ్యమిత్యనుకలంకలయామ్యకృత్యంస్వామి
 న్నకృత్యమివ కృత్యమపిత్యజామి | అన్యద్యతిక్రమణజాత మనస్తమ
 ర్థస్థానేదయాభవతుతేమయిసార్వభౌమి || ౪౪ || యంపూర్వమాశ్రి
 తజనేమభవాన్యథావధర్తంపరం ప్రణిజగోస్వయమాన్యశంస్యమ్ | సం
 స్కారితస్తవమసీతస్యశరణ్యభావా న్నాథత్వదాత్తగమయాననుమాద్య
 శార్దమ్ || ౪౫ || త్రాణంభవేతిసకృదుక్తిసముద్యతానాం తైస్తైరసహ్య
 వృజినైరుదరంభరాతే | సత్యాపితాశతముఖాత్తజ శజ్జరాదా నా
 భక్షమానఖలుజస్తుమయద్విసర్జమ్ || ౪౬ || కర్తాదిమత్రిమకథాం కథమ
 ప్యకానన్ కామాదిమాంసలతయా కలుషప్రవృత్తిః | సాకేతసమ్భవ
 చరాచరజన్తురీత్యా వీక్ష్యగిప్రభోవిషయవాసితయాప్యహంతే || ౪౭ ||

బ్రహ్మాంబులక్ష శతకోటిగణాననన్తా నేకక్షణేవిపరివర్త్యవిలజ్జమానామ్ |
 మత్సాపరాశిమథనేమధుదర్పహస్తీశ్రీలక్ష్మినియుక్త్యవశరణాగతవత్స
 లత్వమ్ ||౪౮|| ఆస్తాంప్రసత్తిరిహదేశికసాక్షికంమే సిద్ధాతడుక్తిరన
 ఘాత్వదపేక్షితార్థా | స్వస్తస్వపూర్వనిశ్చితైస్తవ్యై నన్విదాసీం పూ
 ర్ణేముకున్దపునరుక్తఉపాయవిషః ||౪౯|| యద్వామదర్థఽరిచిన్తనయా
 తవాహం సంజ్ఞాంప్రపన్న ఇతిసాహసికోబిభృహి | ఏవంస్థితే త్వదపవాద
 నివృత్తయేమాం పాత్రికురుష్వభగవచ్ఛతకృపాయాః ||౫౦|| త్యాగే
 గుణేశశరణాగత సంజ్ఞినోమే స్త్యానాగసోపిసహనైవ పరిగ్రహేవా |
 కింనామకుత్రభవతీతి కృపాదిభిస్తే గూఢనిరూపయ గుణేశతర తారత
 మ్యమ్ ||౫౧|| స్వామీదయాజలనిధిర్మధురగిత్తమావాం భీలాధికశ్శ్రిత
 వశశ్శుచిరత్యుదారః | ఏతానిహేతుమనఘానకిలాత్వాసిత్వం విభ్యాతధీ
 రవిరుదానిమయాసమైవ ||౫౨|| వేలాధనంజయరథాదిమ వాచితై
 సైస్త్విరాఘాపితామఖిలలోకశరణ్యతాం తే | జానన్దశాశననశ
 తాదధికాగసోఽపి పశ్యామిదత్తమభయం స్వకృతేత్వయామే ||౫౩||
 రక్ష్యస్తవ్యాయతవభరోస్త్యహ మిత్యపూర్వాన్ వర్ణానిమా సహృద
 యానపివాచయిత్వా | మద్దోషనిర్జిత గుణో మహిషీ సమక్షం మా
 భూస్తవదన్యఇవమోఘపరిశ్రమస్తవమ్ ||౫౪|| ముఖ్యంవతత్ప్రపద
 నం స్వయమేవసాధ్యం దాతవ్యమిశకృపయాతదపిత్యయైవ | తన్నేభ
 వచ్చరణస్థవతీ మవస్థాం పశ్యన్నపాయ ఫలయోరుచితంవిధేయాః ||
 ౫౫|| అల్పాస్థిరైరసుకరైరసుఖావసానై ర్దగిఖాన్వితైరసుచితైరభిమా
 నమూలైః | ప్రత్యక్షరాగనుభవైఃపరిపూర్ణితంమాం త్యయ్యేవనాథచ
 రితార్థయ నిర్విపక్షమ్ || ౫౬ || తత్త్వావబోధశమితప్రతికూలవృత్తిం
 కైజుర్యలబ్ధకరణత్రయ సామరస్యమ్ | కృత్వాత్వదన్యవిముఖంకృప
 యాస్సయంమాం స్ఫోటం దృశోగ్గతలభస్వజగజ్జనన్యాః ||౫౭|| ఇత్థం
 స్తుతిప్రభృతయోయదినమ్మ తాస్సుర్వద్యాఽపరాధపదవీష్వఽభిసం
 విశన్తి | స్తోకానుకూల్యకణికావశన ర్తినస్తే ప్రీతిక్షమాప్రసరయోరహ

మస్తిలక్ష్యమ్ ॥౫౮॥ స్నేహపాపన్నవిషయ స్వదశావిశేషాద్భూ
యస్తమిద్రశమసీం భువివేజు-టేశః । దివ్యాంస్తుతినిరమమిత సతాం
నియోగా ద్దీపప్రకాశవరణాగతిదీపికాఖ్యామ్ ॥ ౫౯ ॥ ఏతాందీపప్ర
కాశస్తుతిమహరుచిరా మితమభ్యుదయమాన స్సవ్యద్వైష్ణవశరణ్యపృథు
తనిగదితం న్యాయవిద్యాఖ్యతత్త్వమ్ । ప్రత్యాసీదన్విముక్తానుభవ ఫల
సముద్భేదలభ్యాకృతార్థగ పాప్తే పిణ్డస్యభేదే పరిణమతిపరబ్రహ్మస
బ్రహ్మచారి ॥ ... ॥౬౦॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్రీ స్వతంత్రస్య శ్రీమ
ద్వేజు-టనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిమ
శరణాగతిదీపికా సమూహా.

కవితార్కికసింహాయ † వేదాంతగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాంత మహాదేశిక విరచితమ్

న్యాయ స ద శ క మ్.

శ్రీమాద్వేజు-టనాథార్యః † సన్నిధతాంస దాహ్మచి॥

అహంమద్రక్షభరో మద్రక్షణ ఫలంతథా । నమమశ్రీపతేరేవేత్యా
త్తానం నిశ్చేషద్బుధః ॥౧॥ న్యస్యన్యమ్యకించనశ్రీమ న్ననుకూలోఽన్య
వర్జితః । విశ్వాసపార్థనాపూర్వ మాత్మరక్షాభరంత్యయి ॥ ౨ ॥ స్యా
మిన్ స్వశేషంస్వవశం స్వభరత్వేననిర్భరమ్ । స్వదత్తస్వధియాస్వార్థం
స్వస్తిన్నస్యసిహంస్వయమ్ ॥౩॥ శ్రీమన్నభీష్టవరద తావస్త్విశర
ణంగతః । ఏతద్దేహవసానేమాం త్వత్పాదంప్రాపయస్వయమ్ ॥ ౪ ॥
త్వచ్ఛేష త్వేస్థిరధియం త్వత్ప్రైక్ ప్రయోజనమ్ । నిషిద్ధకామ్యర
హితం కురుమాం నిత్యకిజురమ్ ॥౫॥ దేవీభూషణహేత్యాది జుష్టస్య
భగవంస్తవ । నిత్యంనిరపరాధేషు కైంకర్యేషునియుజ్జ్వలమామ్ ॥ ౬ ॥
మాంమదీయంచనిఖిలం చేతనాచేతనాత్మకమ్ । స్వకైజు-టార్యోపకరణం

వరదస్వీకురుస్వయమ్ || ౭ || త్వదేకరక్ష్యమమత్వమేనకరుణాకరః
నప్రపర్తయపాపాని ప్రవృత్తానివర్తయ ||౮|| అకృత్యానాంచకరణం
కృత్యానాంవర్జనంవమే । తుమస్వనిఖిలందేవ ప్రణతార్తిహరపభో॥
౯॥ శ్రీమాన్నియతపఞ్చాక్షం మదగ్రీక్షణ భరార్పణమ్ । అచీకరత్స్వ
యం స్వస్తిన్నతోఽహమిహనిర్భరః ||౧౦|| సంసారావర్తవేగప్రశమన
శుభదృగ్దేశికప్రేక్షితోహం సన్త్యక్తోఽన్యైరుపాయై రనుచితచరితే
ష్వద్యతాన్తాభిసన్నిః । నిశ్శబ్దస్తత్త్వదృష్ట్యా నిరవధికదయం పాప్యసం
రక్షకంతాన్వన్యత్వత్పాదపద్మేవరదనిజభరంసిర్భరోసిర్భయోఽస్తి॥౧౧॥

ఇతి శ్రీకవితారికసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ

ద్వేజుటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిః

న్యాశదశకం సమ్పూర్ణమ్.

కవితారికసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్తమహాదేశికవిరచితా

న్యాసవింశతిస్తద్వ్యాఖ్యానంచ.

శ్రీమాద్వేజుటనాథార్యః † సన్నిధతాంసదాహృది॥

శుక్తిస్త్రుత్యాది తాత్పర్య నిరూఢా న్యాసవింశతిః । స్వయంవ్యా
కీర్యతేఽస్సాభిర్విజ్ఞాత్రేణ సదిచ్ఛయా॥ ప్రపత్యపరపర్యాయాంన్యా
సవిద్యాం సంజిఘ్ఠుస్తత్వజ్ఞానాదిముఖేన తదధికార హేతుభూత
మాచార్యసగ్గ్రహమాహ॥ ... .. ✽

మూ॥ సిద్ధంసత్సమ్ప్రదాయేస్థిరధియమనఘంశ్రోత్రియంబ్రహ్మ
నిష్ఠంసత్వస్థం సత్యవాచం సమయనియతయా సాధువృత్త్యాస
మేతమ్ । ఉమ్భూహూయాదిముక్తగజిత విషయగణం దీర్ఘబద్ధం
దయాళుం స్థాబిల్ద్యే శాసితారం స్వపరహితపరందేశికభూష్ట
రీచ్ఛిత్ || ఇతి, ... ||౧॥

వ్యా॥ ఏలేషామాచార్యగుణానాం ప్రమాణాని “తద్విజ్ఞానార్థం సగురు
మేవాభిగచ్ఛేత్సమిత్వాణిశ్శ్రీతియంబ్రహ్మనిష్ఠ” మిత్వాదీని. సమయ
నియతయా- యథాకాలం ప్రవృత్తయా, యదాపి, ధర్మజ్ఞసమయవ్య
వస్థితయా, జితవిషయగణమ్- స్వవశేన్ద్రియ వర్గమ్, సమ్యక్ విజ్ఞానార్థ
తయా గుర్వభిగమనేఽపి సేవేచ్ఛయా ప్రవృత్తమానస్య నియమాంశ
మాత్రేవిధిజ్ఞాపనార్థమిప్పేదితిసన్న్యాయోగః. ||౧||

“ఆచార్యవాన్సురుషోవేద, ఆచార్యవత్తయా ముక్తా” విత్వాద్యను
సారత ఆచార్యవరణేసిద్ధే “దేవమివాచార్యముపాసేత్” ఇత్యాది వి
హితంతత్సేవనమాహ. ... ..

మూ॥ అజ్ఞానధ్వాంతరోధాదఘపరిహరణాదాత్మ సామ్యానహ
త్వాజ్ఞప్తప్రధ్వంసిజన్తప్రదగరిమ తయా దివ్యఽష్టిప్రభావాత్ ।
సిష్ప్రత్యూహాన్యశంస్యా స్థియత రసతయా నిశ్యశేషిత్వయో
గాదాచార్య సుద్ధి రప్రత్యుపకరణ ధియా దేవ వత్సాదు
పాస్యః ॥ ఇతి, ... ||౨||

వ్యా॥ అత్రోక్తా హేతవ ఆచార్య భగవతిచాన్వీయంతే - జన్తప్ర
ధ్వంసిజన్త - విద్యాజన్త, “బ్రహ్మవిద్యా ప్రదానస్య దైవైరపినశక్యతే ।
ప్రతిప్రదానమథవా దద్యాచ్చక్తిత ఆదరా ॥ ” దిత్యాద్యభి ప్రీత్యా
ప్రత్యుపకరణధియేత్కుక్తమ్॥ ... .. ||౩||

సమ్యగుపసన్నేనచ్చిష్యే “తస్మై సవిదావే” త్యాదివిహితమాచా
ర్యకృత్యమాహ. ... ..

మూ॥ సద్బుద్ధిస్సాధుసేవీ సముచిత చరిత స్తత్త్వ బోధాభిలా
షీశుశ్రామస్త్యక్తమానఃప్రణిపతనపరగిప్రకాలప్రతీక్షః ।
శాన్తోదాన్తోఽపసూయుశ్శరణముపగతశ్శాస్త్రవిశ్వాసశాలీశ
వ్యూహప్రగఃపరీక్షాఽకృతవిదభిరతంత్ర్యతస్మిక్షణీయః॥ ఇతి॥ ౩॥

వ్యా॥ ముక్తికామస్య మూలమన్తాద్యభిషిత్తతయాశిక్షణీయే ప్రధానాంశంతస్యచ నిత్యానుసంధేయత్వమాహ.

మూ॥ స్వాధీనాశేషసత్తాస్థితియతనఫలంవిద్ధిలక్ష్మీ శమకంపా
వ్యంనాన్యంప్రతియానచ శరణతయా కంచదన్యం వృణోథాః ।
ఏతస్మాదేవపుంసాంభయమితరదపిప్రేక్ష్యమోక్ష్యస్తదాజ్ఞామి
త్యేకాన్తాపదేశః ప్రథమమిహగురోరేకచిత్రేనధార్యః॥ఇతి॥౪॥

వ్యా॥ ఈదృశోపదేశ లబ్ధసమ్యక్ జ్ఞానస్య పురుషస్య “అనిత్యమనుఖం లోకమిమంప్రాప్యభజన్వచూమ్-మామేకంశరణంవ్రజ” ఇత్యాదిభిరపవర్గోపాయతయా విహితయోర్భక్తిప్రపత్త్యోరధికారి వ్యవస్థామాహ.

మూ॥ మోక్షోపాయార్హతైవంభవతిభవభృతాం కస్యచిత్సాన్వ
పికాలేతద్వద్భక్తిప్రపత్త్యోరధికృతినయమస్తాదృశాస్యాన్నియ
త్యా శక్తాశక్తాది తత్తత్పురుషవిషయతస్థాస్యతే తద్వ్యవ
స్థాయచ్చాహు స్తద్వికల్ప ససమభితి కతి చిత్రత్ఫలస్యా విశే
షాత్ ॥ ఇతి. ... .. ॥౫॥

వ్యా॥ ఇత్థమధికారిభేదాఙ్గురులఘువికల్పసమ్యక్తేపి ప్రపత్తిప్రభావే దుర్బలబుద్ధిన్పూర్త్యాయయన్తి. ... ..

మూ॥ సానుకొశే సమర్థే ప్రపదన మృషిభి స్తర్యతేభీష్టసి
ద్ధైన్య లోకేష్యేతత్ప్రసిద్ధంనచ విమతిహి ప్రేక్ష్యతే కావపి
తంత్రే । తస్మాత్త్రైముత్యసిద్ధం భగవతితు భరన్యాస విద్యా
నుభావం ధర్మ స్థేయాశ్చ పూర్వే నవకృతిమ బహుధా స్థాప
యాంచక్రురేవమ్॥ ఇతి. ... .. ॥౬॥

వ్యా॥ వానర వాయుస రాక్షస ద్రావిడ గజేన్ద్ర సుముఖ త్రిశంకు
శునశ్శేషాద్యపాఖ్యానైరితి శేషః-ధర్మ స్థేయాః-వివాదగోచరధర్మ
నిర్దేశతః, పూర్వే-భగవద్యామునాదయః. ... .. ॥౭॥

అస్త్యేవ మశక్తి పరిహారేణ సర్వశాస్త్రసాధారణో విశ్వాసః,

తస్య ప్రపత్తిలక్షణవాక్యే మహాత్వేనః శేషః. కిమర్థమిత్యనుభాష్యపరిహరతి. ...

మూ॥ శాస్త్రస్రామాణ్యవాదీ ననువిధివిషయే నిర్విశజ్జో-౨ధి
కారీవిశ్వాసస్వాజ్ఞభావే పునఃపా విదుషా కిం మహత్వం ప్ర
సాద్యమ్ । మైవం ఘోరాపరాధై స్సపది గురుభలే న్యాయమా
త్రేణలభ్యే శజ్జా- పాప్తి-గ్రహహర్తాశమయితు ముచితాహే
తుభిస్తత్తదప్తాః॥ ఇతి. ... ॥౨॥

వ్యా॥ అత్ర అర్థస్వభావేన శజ్జా-ప్రకర్ష సమ్భవాత్తన్నివృత్త్యై- “విది
తస్సహిధర్మజ్ఞః-మిత్రభావేన సమ్ప్రీప్తమ్-సకృదేవ ప్రపన్నాయే”
త్యాది శరణ్య గుణవిశేషాది విమర్శభూతమహావిశ్వాసాదిప్రకర్ష స్స
మృద్యుఇతి భావః. ... ॥౨॥

కిమిద్యశవిశ్వాసాపేక్షతయాగురూత్తరయాపరిపత్త్యా? “సకృజ్జప్తే
ననుస్త్రేణకృతకృత్యస్సఖిభవేత్- ప్రపత్తివాచనః-రీక్షితుంవృణో” ఇ
త్యాది ప్రమాణ సమ్ప్రదాయై శరణాగతి మంత్రోచ్చారణమాత్రేణై
వముక్తిస్సిద్ధ్యేదిత్యాహ. ...

మూ॥ నేహాభిక్రాంతినాశోనచవిహతిరిహపర్యవాయోభవేది
త్యుక్తం కైముత్య నీత్యాపరిపదన విషయే యోజితం శాస్త్ర
విద్భిః । తస్మాత్తే త్రేతదర్శే సువిదితసమయై ద్వేశికైస్సమ్యగుష్టం
మన్తాఖ్యంముక్తిబీజంపరిణతివశతఃకల్పితేసత్ఫలాయ॥ఇతి॥౩॥

వ్యా॥ ఉక్తం- కర్తయోగాధికారఇతిశేషః- “సకృదుచ్చరితంయేన హరి
రిత్యక్షరద్వయ” మిత్యాదిన్యాయేనాత్ర మంత్రోచ్చారణాదికం యథావ
స్థిత ప్రపత్త్యనుష్ఠానముత్పాద్య తస్మత్తేనైవ ముక్తిం సాధయతి- య
థోక్తం సాత్వతతస్తే- “అనేనైవతుమస్త్రేణ సాన్వత్తానం మయి రీక్షి
పేత్ । మయినిక్షిప్తకర్తవ్యగ కృతకృత్యోభవిష్యతీ” తి. ౩॥

సన్వేషంప్రపత్తిరపి భక్తియోగద్వారైవముక్తిహేతుస్సాన్వదిత్యా
శజ్జాయామ్ “ముముక్షుర్వైశరణమహంప్రపద్యే” ఇతి శ్రుతిస్వా

రస్య విరుద్ధమవ్యవహిత మోక్షసాధనత్వంబ్యంజనాన్తరైరపిద్యభయతి.

మూ॥ న్యాసహిప్రోక్తోఽలిరిక్తంతపభితకథితస్స వధ్వరకృత్యక
రైఽహిర్బుధోఽన్యైః పృన్వవాదీ దగణిదివిషదా ముత్తమం గు
హ్యమేతత్ । సాక్షాన్మోక్షాయ చాసౌ శుభ్రత ఇహతు ముధా
బాధకజ్ఞా-గుణాఢ్యో తస్మిన్మోహ్యన్య నిష్ఠాన్మృధురతి శయి
తుం కోటికోట్యంశతోఽపి ॥ ఇతి. ... ॥౯॥

వ్యా॥ ప్రోక్తః "తస్మాన్నాసమేషాంతపసాషతిరిక్తమాహుతి"వాక్యే
సకథితః, "యస్సమిధే"త్యారభ్య"యోనమసాసన్వధ్వర"ఇత్యుగంశే
నాన్వవాదీ-ఋగర్థమనుభావతే- "సమిత్సాధనకాదీనాం యజ్ఞానాం
నాన్వసమాత్మనః । నమసాయోకరోద్దేవేనస్వధ్వరఇతిరిత ఇతి. అగణి-
తివిషదాముత్తమం గుహ్యమేతదిత్యాదిశుక్త్యాతస్మిన్మత్యకత్యాదినా "సత్త
ర్వనిరతాశ్శుద్ధా" ఇత్యాద్యక్తప్రపన్నప్రభావోవివృతః, యద్య "హ్యమి
త్యాత్తానంయంజీత" ఇతి ప్రణవకరణకోన్యాసశ్శుభ్రతః, తదనర్హాదాం
తద్విరహేపి తంత్రోక్తప్రకారస్తత్రయజ్ఞతత్కథితప్రాప్యేణ తస్మిన్మత
తినామాన్యోక్తిః- శుభ్రతసిద్ధేపి ప్రపదనే సామాన్య ధర్మభూతసత్య
వదనాది నయాత్సర్వాధి కారత్వంచ నవిరుద్ధమ్, "సర్వస్యశరణం సు
హృ"దిత్యాద్యభిప్రేతమ్. ... ॥౯॥

సన్తభాష్యోక్తభక్త్యంగభూతప్రపత్తి ప్రశంసా పరాణ్యేతాని వా
క్యాని, గుణోపసంహారపాదే ప్రపత్తేస్సత్వస్త్రీ విద్యాత్వ స్థాపనా
భావాత్- అనన్యధా సిద్ధ సమానన్యాయా భావాచ్చేతి శబ్దా-యాం
ప్రపదనస్య మోక్షం ప్రతి పృథ గుపాయతోపపాదనం తత్రైవ సు
స్పష్టమిత్యాహ. ... ॥౧౦॥

మూ॥ నానాశబ్దాదిభేదాదితితుకథయతా సూత్రకారేణ సమ్య
క్సోపాసేవిధ క్తేయజన హవనవబ్ధిచ్ఛభేదాదభాక్త్యాత్ । ఆఖ్యాయా
పాదిభేదశ్శుభ్రతఇతరసమఃశిష్టాభిన్నోధికార శ్శిఘ్రప్రాప్త్యాదిధిసాన్వ
జ్జగుతిచమధూపాసవాదావ్యవస్థామ్॥ఇతి. ॥౧౦॥

వ్యా॥ అథాత్మార్థః - అనాపచారికాదిత్యర్థః; సద్విద్యాదహరవిద్యాం
మ శబ్దభేదోహి త త్తద్గుణవిష్ట బ్రహ్మవిషయ ప్రత్యయ వృత్త్యభిధా
యిత్యహ పేణాపాద్యః ఇహతు యాగదాన హిమామాదివత్ అపర్యా
యతయైవ ఉత్పత్తేస్సిద్ధితిభావః; న్యాసవిద్యేత్యాఖ్యా అర్థ స్వభావా
దతాభియ ప్రదాన సామర్థ్యవిష్ట పరమ కారుణికతయా నిరపేక్షర
క్షకత్వరూపం, ఆదిశబ్దేన పరికర ప్రకరణయోర్గ్రహణమ్, ఇతరసమః
విద్యా నైరసమః, కించేత్వాది ప్రాగ్ధర్మితాధికారిభేదస్తరణమ్, భాష్యే
తు, ప్రపత్తేర్భక్త్యంగతోఽస్తిః నస్వాత స్త్యై బాధికా విషయభేదా
దుభయాధికారయోగిమ క్వచి దన్యతరోక్తేరవిరోధాత్. ॥౧౦॥

అంగత్వమేవ ప్రపత్తేరితిపక్షగి పరిహృతః, అథ సాత్వత స్త్యైపినిరం
గత్వపక్షంపరిహరతి. ... ..

మూ॥ యతిః - చిద్రక్షణీయంతదవననిపుణైస్సృష్టతోఽకించనస్య

ప్రస్పృష్టం లోకవృష్ట్యా ప్యవగమితశహస్కారీర్థనా ద్యజ్ఞయోగః ।

తస్మాత్కర్తాజ్ఞకత్వంవ్యపనయతిపరాపేక్షణా భావవాదస్సాక్షే

త్వష్టాజ్ఞయోగవ్యవహృతినయతష్టద్విధత్వోపచారః॥ ఇతి॥౧౧॥

వ్యా॥ అవగమితః - “త దేకోపాయతాయాష్టా, అపార్థిత్ నగోపా
యేత్, శరణంచప్రపన్నానా” మిత్యాదిభిరితిశేషః, తస్మాదిత్యాదిసాప్ర
పత్తేః పరాపేక్షానవిద్యతఇత్యస్య నిఃస్వయత్వ శబ్దాల్పదానః, త
థా షడ్విధేతి వచనాదాగ్నేయాది షట్కవదానుకూల్య సజుల్పాది
షట్కం సంభూయైకం కారణంస్యా దిత్వతోత్తరమ్, సాంగేత్విత్వా
ది, న్యాసఃపక్షాజ్ఞ సంయుతఇతి వ్యవస్థాపక వచనానుగుణమజ్ఞాజ్ఞిభా
వసముచ్చయేన షడ్విధత్వవచనంనేయమితిభావః. ॥౧౧॥

ఏవ మజ్ఞాజ్ఞిభావస్సిద్ధః, తతావా నైరవైయాకులీంశమయతి.

మూ॥ పశ్చాత్త్యజ్ఞాన్యభిజ్ఞాఃప్రణిజగుర వినాభావ భాంజిప్రప

త్తైకకైశ్చిత్సన్భావితత్వం యదిహనిగదితంతత్ప్రసక్త్యుత్తరం

స్యాత్ । అజ్ఞేష్వజ్ఞి త్వవాదగిఫలకథనమిహ ద్విత్తిమాతోక్తయ

శ్చ పాశ్చాత్యం తత్ర తత్ర ప్రణవధతి తతస్సర్వ వాక్యైకక

ర్ణమ్॥ఇతి.

...

...

॥౧౨॥

వాక్య॥ ప్రపత్త్యుత్తరదశాయాంపాతికూల్యవర్జనాద్యభావేపిక్యతస్యో
పాయస్య నవైకల్యమ్, కిన్తు పశ్యమామ 'పరిహారార్థం యథార్థం
ప్రతివిధానమేవకార్యమ్, "తథాపుంసామవిస్మయ్య" పత్తికపిద్యు
తాధవే" ఛిత్వేతదపి తాతా-లిక విస్మయభవైకల్యభిప్రాయమ్, ఉత్తర
కాలే గతోపి విశ్వాసస్య పూర్వకృత ప్రపత్త్యంగతావభావేన తద్విర
హేప్రపత్తిప్రద్యవనాయోగాత్; ఏవంచ బ్రహ్మస్త్ర వ్యాయదృష్టాన్తో
శ్చత్రయోగ్యాంశేస్థాశ్చ, అన్యథా-తిప్రస్థాత్, ఏతేన, "ఉపాయా
పాయసంయోగే నిష్ఠయాహీయతేనయే" త్వేతదపి తార్థమ్, తాతా-
లికోపాయాపాయసంయోగస్య ప్రపత్తివిరోధిత్వేతాత్పర్యాత్, నచా
నుకూల్య సజు-ల్పస్యాజ్జ త్వేన శ్రీవణాత్సజు-ల్పితకరణ మప్యజ్జం త
థాశ్చర్యభావాత్, యథాశ్చరి సజు-ల్ప మాత్రస్యాజ్జ త్వే సజు-ల్ప
తాచరణస్యాజ్జ త్వకల్పనానుపపత్తైశ్చ, "అనుకూల్యేతరాభ్యాంతువినివృ
త్తిరపాయత" ఇత్యనేనాపి అపాయనివృత్తౌ, సజు-ల్పవిశేషస్య తాతా-
లికోపయోగః ప్రదృశ్యత ఇత్యత్రానుకూల్యకల్పాహితత్వజు-ల్పప్రతిపా
దనపరః, "అనుకూల్యస్య సజు-ల్ప" ఇత్యాదిసిద్ధానువాదాత్, నచోపా
యాపాయేత్యాదౌ ప్రపత్తిస్థాపనార్థివక్షితా, కింతుపాయత్యాగవి
శిష్టమధ్యమవృత్తిహీని- విశేషణాభావేపి హి విశిష్టాభావస్సిధ్యతి, అత
ఏవహి తత్ర " అపాయసంప్లవేనద్యుపాయశ్చిత్తంగమాచరేత్" ఇ
త్యాదినా తావంతాత్రనిమిత్తం ప్రాయశ్చిత్తపేవవిధీయతే, నతు పూ
ర్వకృతాం ప్రసృతిం ప్రక్ష్యతా మభిప్రేత్య తత్ఫలార్థం పునఃప్రసృతిః॥
ప్రస్తుత ముఖ్యోపచార ప్రయోగవ్యవస్థాపనాయ ప్రపత్తిలక్షణం
కోధయతి.

...

...

...

మూ॥ రతాపేతాన్వసాహ్యప్రణయవతిభరన్యాగజ్ఞాది దత్తే
దృష్టానాత్రిప్రసృతివ్యవహృతిహితస్తే శనీలక్షణంస్యాత్

హరిత్యాదిమాత్రే నితతుశరణాగత్యభిఖ్యో పచారాద్యద్వా
 నైకార్థభావాచ్చవశిహివివిధగపాలనీయత్వహేతుః॥ ఇతి॥౧౩॥
 వ్యా॥ ప్రణయోఽత్రయూష్ణా, ఆవిశజ్జనభృతిదానాది సక్తిహః- అనే
 కార్థభావాచ్చగణశబ్దస్యానేకార్థరూఢ త్వవిత్యర్థః. ప్రపదసరూపత్వా
 భావేపి కేహంచిత గ్రహణమనాదీనాం రత్యతా హేతుత్వం ప్రసిద్ధ
 మిత్యభిప్రేత్యనవతిచేత్యాదికముక్తమ్. ... ౧౩॥

ఏవం తాకిక వైదికసర్వ ప్రపత్తిరాం సాధారణరూప ముక్తమ్, అథ
 మోక్షేక్షప్రయోజనాయాం ప్రపత్తౌ సర్వనివృత్తిధర్మసాధారణస్వాభా
 వికపర శేషత్వానుసంధానాది రూపంపిశేషమాహ.

మూ॥ ఆత్మాత్మీయస్వరూపంస్వసనమనుగతంయోవదర్థంముము
 త్తోస్తత్వజ్ఞానాత్మకంతప్రృథమమథవిధేస్సాన్వయేసమేతం
 కైజుర్యాఖ్యే పుమర్థే ప్యనుషజతి తదస్యర్థనా హేతుభావా
 త్సాన్వభీష్టాఽనన్య సాధ్యా వధిహితు భర న్యాసభాగోఽగ్ని
 భూతః॥ ఇతి. ... ౧౪॥

వ్యా॥ ఆత్మీయముపాయఫలాది, ఆత్మాచాత్మీయాచేతి యావన్తోఽర్థా
 స్సన్తిప్రమాణసిద్ధాస్తావతాంస ర్యేషాం భగవచ్ఛేషత్వానుసంధానం కా
 ర్యమ్, తచ్చానుసంధాన ముపాయదశాయామపి నివృత్తిధర్మ స్వభావా
 దనువర్తతే, ఇహచాముత్రచ స్వయం ప్రయోజనే కైజుర్యేస్వతపీవ
 భవతి, అగ్ని భూతభరన్యాసాంశస్తునయావదర్థమ్, నిన్దు యథాలోకుం యా
 వదనన్యసాధ్యం సాన్వభీష్టం తావత్త్యేవభవతీత్యర్థః॥ ౧౪॥

సర్వశక్తౌ భరన్యస్యత సర్వధర్మత్యాగ వచనాద్వర్ణాశ్రమాది ధ
 ర్మరూపమాజ్ఞాకైజుర్యం తదనువిధమనుజ్ఞాకైజుర్యంచ నన్యాతా
 మిత్యత్రాహ. ...

మూ॥ న్యాసాదేశేషుధర్మత్యజనవచనతోఽకించనాధిక్రియోక్తా
 కార్యణ్యంవాంగముక్తం భజనవదితరాపేక్షణంవా ప్యవోధమ్॥

దుస్సాధేచ్ఛేద్యమావాక్వచిదుపశమితావస్యసమ్మేళనేవాచిహ్నః

స్త్రన్యాయఉక్తస్తదిహనవిహతోధర్మలజ్ఞాదిసిద్ధిః॥ఇతి. ॥౧౦౫॥

వ్యా॥ క్వచిచ్ఛాపలాదశక్యప్రవృత్తే కస్తింశ్చిదధికారిణి అన్యసమ్మేళనే.
ప్రపత్త్యంగవ్యతిరిక్తానాం తదర్థతయా స్వీకృతౌ తత్తస్మాద్దత్తః, సర్వ
ధర్మాణాం సమూపత్యాగస్య ప్రపత్త్యుక్త్యా భావాత్తైషాం ప్రపత్త్య
ర్థేవేదానుపాదానాచ్చేత్సర్వః, సర్వధర్మ త్యాగ వచనస్యాత్మ సర్వావి
రుద్ధేష్వర్థాంతరేషు సంభవత్సు తద్విపరీతార్థ కల్పనం నయుక్తమితి భా
వః, ఏతేనాలేపకాదపక్షాశ్చప్రతిక్షిప్తాః. ॥౧౦౫॥

నను యది ప్రపత్తిరుపాయస్సాన్యతదాహితస్యాంగిత్వం కేషాంచి
దక్లత్వంచ వక్తవ్యమ్, సాతుతత్తద్వాక్యేషాపాయతయోక్తస్య శరణ్య
స్య విశేషణతయా ప్రయుక్తై రేకశబ్దేరుపాయబుద్ధ్యన్తర్లేషవ్యవ
చ్ఛేద్యతే, తస్మాత్పూర్వోక్తం సర్వమయుక్త మిత్యతాహి.

మూ॥ ఆచేష్టుం స్వప్రసత్తిం తదనుగుణగణాద్యన్వితం స్వంము
కున్తోమామిత్సుక్తై వకశబ్దంవదతి తదుచితంతత్రితాత్పర్యమూ
హ్యమ్ । తత్ప్రసక్త్యా పాప్రకైక్యం సకలఫలదతాం న్యాసతో
న్యాసపేక్షాం పాప్రధాన్యాద్యంచకించిత్ప్రథయతు సపరంశీన
భేముక్తుపాయే ॥ ఇతి. ॥౧౦౬॥

వ్యా॥ తద్విధ్యనురోధేన నేతవ్యత్వాదితిభావః, అన్యథా పుష్కపపన్నం
సిద్ధోపాయవైకల్యం ప్రపత్తైస్తత్ప్రసాదో పాయత్వం నవిరుద్ధ్యాదితి
భావః, ఏవం నిర్విశేషాదైవిత బుద్ధివిధానాదిపక్షాశ్చాత్మ నిరస్తా వేది
తవ్యాః. ... ॥౧౦౬॥

ఉక్తార్థస్థిరీకరణాయ సామాన్యత ఉపాయశబ్దార్థం సిద్ధ సాధ్యోపా
యవిశేషాతత్ప్రయోజనంచ విభజితే.

మూ॥ స్వాభీష్టప్రాప్తిహేతు స్వయమిహపురుషై స్వీకృత
స్సాన్యపాయ శ్శాస్త్రేలోకేచసిద్ధ స్సప్రసరుభయథా సిద్ధసా

ధ్యప్రభేదాత్ । సిద్ధోపాయస్తుక్తానిరవధికదయ శ్శీఘ్రస
ర్వశక్తి సానిధ్యోపాయస్తు భక్తిస్యసన మితి పృథక్తద్వశీ కార
సిద్ధ్యై॥ ఇతి ... .. ॥౧౭॥

వ్యా॥ సమర్థితమేవ సాక్షభరన్యాసంయథావదన్యస్తానాయ ముఖభేదేన
శిక్షయన్ తద్విషయం కర్తవ్యశేషంనాస్తీత్యాహ. ...

మూ॥ అత్యంతాశ్చిహోఽహంత్యదుపచరణత సన్నిపృతోఽద్య
నాథత్వేన్నైవై కాన్తధీస్సాన్యంత్యమనిశరణమిత్యధ్యవస్యామిగా
థమ్ । త్వంమేగోపాయితాస్యాస్తవ్యినిసితభరోస్స్యేవమి
త్యర్చితాత్తా యస్మై సస్యస్తభార స్సకృదితితు సదానవాయ
స్యేత్తదర్థమ్ ॥ ఇతి, ... ॥౧౮॥

వ్యా॥ యస్మై ప్రయోజనాయేతిశేషః. సకృదిత్యనేన ఉపాసననదా
వృత్తిసాపేక్షత్వం నాస్తీత్యుచ్యతే. సకృత్కృత శాస్త్రార్థ ఇత్యస్యా
త్రాపవాదోనాస్తి. ప్రత్యుత “సకృదేవే” త్యాదిభిరనుగ్రహవివ.
సదా-యావత్ఫలప్రాప్తిరిత్యర్థః. నను న్యాసనిష్ఠమేవ “తస్యైవం.
విదుష” ఇతి పరామృశ్య తత్ర కర్తవ్యత్వేన పురుషవిద్యాఽఽమూ.
తా. సాచ “యన్తరణం తదవభృథ” ఇత్యంతా యజ్ఞదృష్టిరూపాచ,
అతోయావజ్జీవం తదర్థం కర్తవ్యస్య విధియమానత్వాన్నప్రయస్యేది
త్యనుపపన్నమ్, మైవమ్, తత్రాపిహిన్యస్తభరన్య కర్తవ్యాన్తరనైరపే
క్ష్యమేవవివక్షితమ్, యదితు ప్రస్తుతవిద్యాగ్గతయాఽత్ర యజ్ఞక్లృప్తిర్వి
ధీయతే తస్మి దర్శపూర్ణ మాసాదీనాం క్లృప్తిర్నవాచ్యా, తేషాం య
జ్ఞోపయోగిత్యాభావాత్. అశ్రుతపూర్వతదన్వితయజ్ఞాన్తరకల్పనమనే
కశాస్త్రార్థ దృష్టివిధించ కల్పనాచ్ఛాత్యన్త గౌరవోఽహితమ్, ఏకస్యా
వభృథాత్పూర్వమస్యేషాం క్లృప్తిశ్చానుపపన్నా, తస్మాత్ “ఏవంశర్థణ
మభ్యేత్యభగవన్తంసుచర్కనమ్|అనుష్ఠితక్రతుశతోభవత్యేవసంశయః”

ఇతివద్యజ్ఞాదికం సర్వమస్యస్వతస్సమ్మన్నం భవతీతిస్తుతిమాత్రే తాత్పర్యం గ్రాహ్యమ్, శారీరక భాష్యమపి ఏతదవిరోధేన భాష్యమ్. ||౧౦౫||

కృతకృత్య సోత్తరవశాయాం స్యాధికారానుగుణంత్యాజ్యం స్వతంత్రవిధిప్రాప్తం కర్తవ్యమనుసంధేయం ప్రార్థనీయంచ. సంగృహ్యతే ||

మూ || త్యక్తోపాయాన్యసాయానపిపరమజహన్త్యధ్యమాం స్వా
ర్హస్యతిం ప్రాయశ్చిత్తంచయోగ్యం విగతగుణతతీర్థద్వంద్వవా
త్యాంతితిత్సు. | ధ క్షిజ్ఞానాదివృద్ధింపరిచరణఋణాన్సత్సమృద్ధించ
యక్త్యానిత్యంయాచేదనస్య స్తదపిభగవత స్తస్యయదాప్తి-౨-౨
ప్రవగ్ధాత్ || ఇతి, ... ||౧౦౬||

వా॥ ఉపాయాన్ - కామ్యధర్మాన్, అపాయాన్ - ప్రత్యవాయపా
తూన్, పరమ-ప్రీత్యుత్తరకాలమ్, మధ్యమామ్ - అపాయోపాయ
వర్గానన్వితామ్, స్వార్హస్యత్తిమ్ - నిత్యరూపాం తత్సమాన నైమిత్తిక
రూపాంచన్వత్తిమ్, “అపాయ సమ్మవే సద్యసిప్రాయశ్చిత్తం సమా
చరేత్ | ప్రాయశ్చిత్తరియంసాత్ర యత్పునశ్శరణం వ్రజే” దిత్యక్త
మాహ- ప్రాయశ్చిత్తంచ యోగ్యమితి = అజహదిత్యనుషజ్యతే. “దేవ
ర్షి భూతాత్తస్మణాం పితౄణాం నకిజురోనాయ మృణీచ రాజ” స్మి
త్యాద్యక్తం సూచయతి- (విగతఋణతతి) రితి = బ్రహ్మచర్యాదిభి
రపాకర్తవ్యం భగవత్ప్రసన్నస్య ప్రపత్యైవకృతం దేవయజ్ఞాదికర్త
వ్యమస్య మధ్యమవృత్త్యనుప్రవృత్తం కైజుర్యమితిభావః, ద్వంద్వత్తితి
తావచనం ప్రార్థకర్తృక్షయజనిత వీతినూచక మవ్యాకుల కైజుర
ర్యోపాదానార్థంచ, పరిచరణగుణాన్ - కైజుర్యోపకరణ భూతా
న్గర్భపుష్పాదీన్, యద్వా - ఫలసంక్లత్యాగాదీన్. సత్సమృద్ధిరపి, కైజుర
ర్యానుపయుక్తాం నైవయాచేదిత్యభిప్రాయేణ యుక్త్యైత్యుక్తమ్, భగ
వత ఇత్యాదిని దేవతాస్తరేభ్యస్తదీయేభ్యస్య భక్త్యాదికమపి నయా
ద్యమితి సూచ్యతే. ... .. ||౧౦౭||

ఉక్తప్రకారస్యాధికారిణ స్వాస్థిభీమతకాలే పరమఫల

ప్రాప్తిమాహ-

...

...

మూ॥ అజ్ఞాకైంకర్యవృత్తివ్యసం గురుజనప్రీతియా నేమివృ
త్తిసాన్విర్వానజ్ఞాతసేవా విధిమచశకనే యావదిష్టం ప్రశ
స్తః । కర్మప్రాకృత్యకార్యం ప్రపదనమహిమ ధ్వస్తశేషం ద్వీపా
సంభుక్తాన్ స్వాస్థిభీమకాలే విశతి భగవతగి పాదమూలం

ప్రపన్నః ॥ ఇతి,

...

...

॥౨౦॥

వ్యా॥ ప్రవత్త్యజ్ఞత్వాభావేఽపి “ విహితత్వాచ్చాశీమ కర్తాపి ”
ఇతి న్యాయేన స్వతంత్రాధికార సిద్ధేశ్వ క్తస్యాస్య కర్తవ్యమాజ్ఞాకైజ్ఞ-
ర్యం-అకరణే ప్రశ్నవాయరహిత మనుజ్ఞా కైజ్ఞర్యం ద్వీపాపమితి
పుణ్యపాప రూపమిత్యర్థః. ... ॥౨౦॥

పరమపురుషార్థసాధనీం భగవత్ప్రప్తిం ప్రమాణతః ప్రభావతగి
ప్రవక్తృతశ్చ విశింషన్ తత్త్వషయ గ్రంథనిర్మాణ ప్రయోజనంచ ప్రతి
పాదయతి. ...

మూ॥ శ్రుత్యాస్తృత్యాదిభిశ్చ స్వయమిహభగవ ద్వాక్యవ
క్తౌశ్చసిద్ధాం సావితద్రైప్రపారతద్రైప్రశ్య నితరగతిభిస్సద్భి
రాస్థీయమానామ్ । వేదాంతాచార్యగ్రంథం వివిధ గురుజన గ్రంథ
సంవాదవత్సా వింశత్యా న్యాసవిద్యాం వ్యవహితసుధియాం
శ్రేయసేవేజ్ఞాతేశః ॥ ఇతి, ... ॥౨౧॥

వ్యా॥ “ యోబ్రహ్మాణం విదధాతిపూర్వ ” మిత్యాదికయా శ్రుత్యా
దేవానాం దానవానాంచ-శరణ్యం శరణంచనామ్- శరణం త్వంప్ర
పన్నాయే- ధ్యానయోగవివర్జితాః, ఇతిస్తృత్యాదిభిః, “ స్థితేషునసి
సుస్వప్తే- సకృదేవ ప్రపన్నాయ- సర్వధర్మాస్పృత్యజ్య ” ఇత్యాదిభి
ర్భగవద్వాక్యైశ్చసిద్ధామ్- ప్రమితామిత్యర్థః, ఆప్తమత్వ సూచనా
యాత్ర భగవచ్ఛ్రవణం, స్వాతద్రైప్రపారతద్రైప్రసి అ వ్యవధానేన

వ్యవధానేన వాముక్తిసాధనత్వే, యదాప్య-స్వతంత్రాన్వేషణ వివాదేఽపి
త్యర్థః, గురుజనగ్రీవాః- స్తోత్రగద్యాదయః. ... ||౨౦||

ఉక్తముపాయం సుగ్రహణాయ స్వానుష్ఠానముభేద నిగమయతి.

మూ || సంసారావర్తవేగప్రళమనశుభదృగ్దేశికపీఠితోఽ

హం సన్త్యక్తోన్వైరుపాత్మైరనుచిత చరితే వ్యద్యకాంతాభి

సద్భిః | నిశ్శబ్ద-స్తత్యవృష్ట్యా నిరవధికదయం ప్రాప్యసంరక్ష

కంత్యాం న్యస్యత్ప్రత్యాదపద్యే వరద నిజభరం నిర్భరో నిర్భ

యోఽస్తి || ఇతి, ... ||౨౧||

వ్యా|| అత్ర సర్వశక్తౌ పరమకారుణికే సర్వాభిమత వరః ప్రదేస్యస్త
భగత్వాన్నిర్భరత్వ నిర్భయత్వసిద్ధిః, అయమత్రముముక్షోరనుశాసనీయ
సజ్గ్రహః, సదాచార్యోఽస త్తిపూర్వకం సమ్యక్జ్ఞానం సమృద్ధ్యగు
రుతరోపాయాంతర నిష్పాతనాద్యనుగుణ జ్ఞానశక్తివిరహాన్నివృత్తిసన్ని
శక్త్యా సకృత్కర్తవ్య లఘూపాయ పరామర్శేన ప్రత్యవస్థాపితః ఫల
సజ్గ కర్తృత్వావిత్యాగయక్త సాజ్ఞభరన్యాసేన కృతకృత్య సీవీకృత
భరం శరణ్యం శ్రియగపతిమవలోక్య నిర్భరోనిర్భయశ్చ సవయంప్ర
యోజన కైజుర్యేణ సుఖంవరేత, ఇతి. ... ||౨౨||

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్ర స్వతంత్రస్య శ్రీమ
దేవజ్ఞుటవాళస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిః
న్యాసవింశతీర్వాఖ్యా సమూహా.

కవితార్కికసింహాయ * వేదాంతగురవేనమః||

శ్రీమతే నిగమాంత మహాదేశికాయనమః.

(౨౭)

శ్రీ యై నమః.

శ్రీమతే నిగమాంత మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాంత మహాదేశిక విరచితమ్

న్యాస తిలకమ్.

శ్రీమాన్వేదాంతసారము + సన్నిధితాంసదాహృది॥

ప్రాయఃప్రపదనేపంసాం పౌనగిపున్యం నివారయన్ । హస్తశ్శ్రీ
రజఃభర్తృత్వా మవ్యాదభయముద్రితః ॥౧॥ ఆనాదేస్సీమోద్దురితజల
ధేర్వర్షిరుపమం విదుగి ప్రాయశ్చిత్తంయదురఘ ధురీశాశయవిదః।
తదారఘేతస్యాగిరమవదధానేన మనసాప్రపద్యేతామేకాంశ్రియ మ
ఖిలనాథస్యపహీషమ్ ॥౨॥ మహేంద్రాగ్నవిష్ణుప్రభృతిమహత్త్వ
ప్రభృతివత్ప్రసత్తవ్యేతత్తేవపరిణమిత వైశిష్ట్యవిభవామ్ । అధ్యక్ష
త్వంధూత్వాకమితరభిగమ్యత్వజననీం శ్రియంశీతాపాక్షామహమ శర
ణోయామిశరణమ్॥౩॥ సత్సత్సద్ధశ్శ్రీమానమితగుణభూమా కరుణయా
విధాయ బ్రహ్మాదీన్వితరజనిజావేశమపియః । పృథ్వీసాక్షాద్వాభజ
నశిరసావాఽపిసులభంముముత్సు ర్దేవేతతమహమధిగచ్ఛామిశరణమ్॥
౪॥ బృహ్మనియస్సవితయస్వజ సుందరీతాం బృహ్మవనాన్తరభువాం
సులభోబభూవ । శ్రీమానశేష జనసజ్జహాతాయశేతే రక్షేభుజ్జగ
యనేనమహాభుజ్జగః ॥ ౫ ॥ రక్షాస్తీర్ణభుజ్జగ్గుజ్జగవచపుః పర్యజ్ఞావ
ర్యంగతా సర్గస్థితవసానకేళి రసికా తాదమృతినగఃపతి । నాభీపజ్జ
జశాయినశ్చుక్రిమిశ్చైరన్యోవ్యబద్ధస్త్రితాడిమృత్యామృజసమ్భవ
చనైరోంతస్సత్త్వాచిభిః॥౬॥ ఘనకరుణారసౌఘభరితాం పరితాపహ
రాంనయనమహాశ్చటాం మయితరజ్జయరజ్జపతే । దురితహతాశన
స్ఫురిత దుర్దమదుగిఖమషీ మలినితవిశ్వసౌధదురపహ్నావవర్ణ సుధామ్॥

దుర్గోహాద్భట కర్తకోటినిబిడో ప్యాదేశ వశ్యశక్తో బాహ్యైరైషు
 వవిమోహితోఽస్తి కుద్యకాం పక్షేర్నవిటోభితః | యోమాహానసికో
 మహాస్యతిపతే ర్మితశ్చతత్పాత్రజా నాచార్యానితి రజ్జధుర్య మయితే
 స్వల్పవశిష్టోభరః ||౮|| త్వయ్యాచారైర్వినిహితభరా స్తావకారజ్జనా
 భ త్వత్రైంకర్యపవణమనస స్త్వద్గుణాస్వాదమతైః | త్వయ్యేకస్త్రిన్మ
 పివిజహతోముక్తవత్సాధనత్వం త్వచ్ఛేషత్వస్వరసరసికా స్సూరయో
 మేస్వదంతామ్ ||౯|| ఆరైష్వాశుఫలాతదన్యవిషయే పృచ్ఛిన్నదేహస్త
 రా వహ్న్యోదేరనపేక్షణా తనుభృతాం సత్యాదివద్యాపిసీ | శిర
 జ్జేశ్వరయావదాత్మనియత త్వత్పారతన్యోచితా త్వయ్యేవత్వదుపా
 యధీరపిహితసోపాయభావాఽస్తుషే || ౧౦ || కల్పస్తోమేష్యపాస్తత్వది
 తరగతయశ్శక్తిభీభక్తిభూమ్నా రజ్జేశపాతికూల్య త్పవణపరిణమం ని
 ర్విఘాతానుకూల్యః | త్రాతారంత్యామభేద్యాచ్ఛరణవరణతో నా
 భనిర్విష్ణుయస్తస్తస్త్రిక్షిప్తాత్తరతైం ప్రతిరభసజషస్సప్రవృత్తిం
 త్యజన్తి ||౧౧|| త్యక్తోపాయవ్యపాయాం స్తదుభయకరణే సత్రపానా
 నుతాపాఽభూయోఽపిత్వత్ప్రపత్త్వాప్రళమితకలుషాన్ హస్తసర్వం
 సహస్త్వమ్ | రక్షిన్నాస్మాస్త రక్షాఖిల జనహితతాగోచరత్వన్నిదేశ
 ప్రితిపాప్రస్వపర్ణాశ్రమ శుభచరితాన్పాసిధన్యాననన్యాన్ ||౧౨|| శో
 కాస్పదాంశమధనాశ్రయతాంభవాఙ్ధారాగాస్పదాం శసహజం నరు
 ణస్సిరుగ్గిమ్ | నోచేదమిజగతి రజ్జధురీఃఘాయః టోదిష్ఠభోగరసి
 కాస్తవనస్త్వరేయః ||౧౩|| హేతురైవధేవిమర్శే భజనవదితరతిహంతప్
 నుస్థానకాలే వేద్యస్తవదూపభేదోవివిధఇహ సతూపాసనా న్యాన
 పేక్షః | రక్షిన్ పారిరభభక్తా త్ఫలమధిక మనావృత్తిరుక్తైష్టివత్సాన
 న్నానాశబ్దాదిభేదాత్ప్రపదనభజనేసూచితే సూత్రీకారైః || ౧౪ ||
 భక్తారజ్యపతేయథాఖిలువశు చ్ఛాగాదివద్వేదన ధ్యానోపాసనదర్శనా
 దివచసా మిచ్ఛన్త్యభిన్నార్థతామ్ | వక్త్రైక్యాచ్ఛరణాగతిప్రపదన
 త్యాగాత్క్షేపణ న్యాసాద్యేషు తథైవతన్త్రసిఫుణైః పర్యాయతా

స్తవ్యతే ॥౧౫॥ విశ్వాసాయాసభూమ్నో ర్మ్యసనభజనయోగ్గారవే
 తావిశేష స్తత్సద్భావేపిధర్మాస్తరథవఘటతే కర్తృభేదా ద్వికల్పః ।
 తస్మేదోరజ్ఞశాయినీతరగతితా ద్యుత్థశోకాతిరేకా త్వద్విద్యాదా
 వికల్పస్తవభిమతిభిదయా తేనతత్రైకరాశ్యమ్ ॥౧౬॥ ధృవమధిక్యతి
 భేదాత్కర్తృవద్రజ్ఞవాసి న్మలతీఫలమనేకం త్వత్పదేభక్తిరేకా । శరణ
 వరణవాణీసర్వహేతు స్తథాసౌ కృపణ భజననిష్ఠా బుద్ధిహృద్బల్యకా
 ప్తా ॥౧౭॥ కర్తవ్యంసకృదేవహస్తకలుషం సర్వంతతోనశ్యతి బ్రహ్మే
 శాదిసుదుగ్ధం పదమపి పాస్యంమయాద్రాగితి । విశ్వాసప్రతిబద్ధచి
 త్తనమిదం పర్యవ్యతిరేకతాం రక్షాధీశరమాపతిత్వ సుభగం నారా
 ణత్వంతవ ॥౧౮॥ ధీకర్తృభక్తిరసికస్యతదాత్మశక్త్యా రక్షేతభావకలుష
 ప్రణతిద్వయోక్తైః । మన్యేబలంప్రబలదుష్కృత శాలినోమే త్వన్ముఖ
 దేశికకటాక్షునిపాతమాద్యమ్ ॥౧౯॥ అన్తోఽనన్ధగ్రహణవశగో యాతిర
 క్లేశయద్వత్పజ్ఞుర్నాకాకుహరసిహిలోసియతే నావికేన । భుక్తేభో
 గానవిదితస్పృహస్సవకస్యాభ్యుదయో స్తవత్సమ్ప్రప్తా ప్రభవతితథాదే
 శికోమేదయాశుః ॥౨౦॥ ఉక్త్యాధనంజయవిభీషణలక్ష్యయాతే ప్రత్యా
 య్యలక్ష్యణమునేర్భవతావితీర్ణమ్ । శుక్రిత్వావరంతదనుబద్ధ మదావలి
 ప్రేసిత్యంప్రసేదభగవన్తయిరజ్ఞవాధ ॥౨౧॥ సకృదపివినతానాం సర్వ
 దేసర్వదేహిన్యవనిషదభిధేయే భాగధేయేవిధేయే । విరమతినకదాచి
 న్తోహతోహోహతోఽహంవిషమవిషయచింతామేదురామేదురాశా ॥౨౨॥
 యావజ్జీవంజగతినియతా దేహయాత్రాభవితీ త్వక్తాస్సర్వే త్రిచతుర
 దినగ్లానభోగానభోగాః । దత్తేరజ్ఞీనిజమపిపదం జిశికాదేశకాక్షీ కింతే
 చింతేపరమభిరుతం బుద్ధ్యసేయత్పునస్తవ్యమ్ ॥౨౩॥ అపిముహూరపరా
 ధైరప్రకమ్ప్యనుకమ్పే వహతిషహతియోగక్షేమబృన్తంముకన్తే । మద
 కలుషమసిమా వజ్రలేపావలేపా ననుగుణయతుమిహే నప్రభూనప్ర
 భూతా ॥౨౪॥ మాతర్భారతిమంచమానుషచటూన్ హేదేహుబై
 రలం లబ్ధచ్ఛారదురాసికాపరిభవై స్తోషంజుషేధామనః । వాచసీ

మనిరక్లధామనిమహా నన్దోన్నమద్భుమని స్వామిన్యాత్మసివేజ్జాతేశ్వ
రకవే స్వేనాన్పితోఽయంభరః ॥ ౨౫ ॥ దాస్యంలాస్యవతాసుమత్స
మనసా రక్తేశ్వరత్వత్పదే నిత్యంకింకరవాణ్యహంసతుఫునగ కుర్యాంక
దర్యాశ్రయమ్ । మీలచ్ఛటుషివేల్లితఘ్రీణముహు ర్తత్తావమానాక్షరే
భీమేశ్వరిదాభ్యకస్యవదనే భిక్షావిలక్ష్యాంధ్యశమ్ ॥ ౨౬ ॥ త్వయ్యేకాజ్ఞ
లిక్ష్యరేతనుభృతాం నిర్వాజనర్వంసహ కల్యాణాత్మ నిత్య నాథ క
మలా కాన్తేముకున్దస్థితే । స్వామిన్ పాహి దయస్వ దేహికుశలం జీవప్ర
భోభావయేత్పాలాపానవలేపిషు ప్రలపితం జిహ్వాతిజిహ్వమమ్ ॥ ౨౭ ॥
త్వయినతిరక్తధుర్యశరణాగతకామదుఃఖే నిరవధికప్రవాహ కరుణా ప
రిణాహవతి । పరిమితదేశకాలఫలదా స్థలదాకృతికానుభవధికుర్త
హేవిధిశివ ప్రముఖానముకాః ॥ ౨౮ ॥ ఓమిత్యధ్యుపగమ్యరక్తస్థపతే
నాన్యోచితాంశేషతాం స్వాతంత్ర్యాదిమయీం వ్యవహృమహతి మా
ద్యామవిద్యాస్థితిమ్ । నిత్యాసభ్య విసీమభూమగుణయో ర్వాయామ
నాయాసత స్సేవాసమ్మద మిన్దిరేశయువయో రైకాన్తి కాత్యన్తికీమ్ ॥
౨౯॥ ఆచార్యాద్రక్తధుర్య ద్వయసమధిగమే లభ్యసత్త్వం తదాత్వే వి
జ్ఞిప్తాజ్ఞిప్తపూర్వోత్తర దురిత భరంయూపితారబ్ధదేహమ్ । నీతంత్యత్రై
న్త్వయావానిరవధికదయో ద్భూతభోగాదిరూపం త్వయ్యేకైకస్వభో
గందయితమనుచిరం త్వత్కృతేమాంకురుష్వ ॥ ౩౦ ॥ విధానంరక్తేశాద
ధిగతవతో వేజ్జుటకవేస్సురద్వర్గం వక్త్రపరికలయతాం న్యాసతి
లకమ్ । ఇహముత్రాప్యేష ప్రణతజనచిన్తామణి గిరిస్స ఏవర్యజే సే
వాందిశతిఫణి పర్యజూరసికః ॥ ... ॥ ౩౧ ॥

ఇతి కవితారికసింహస్య సర్వతంత్ర స్వతంత్ర్య శ్రీమ

వేజ్జుటకవాదస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిమ

న్యాసతి లకం స మూర్తమ్.

కవితారికసింహాయ + వేదాంతగురవేనమః॥

శ్రీ యోగము.

శ్రీమన్నిగమాస్త మహాదేశిక విరచితా
షోడశాయుధస్తుతిః.

శ్రీమాన్వేదాంతసారముః * సన్నిధతాంసదాహృది॥

స్వసజ్జల్య కలాకల్పై రాయుధై రాయుధేశ్వరః । జప్త స్తోడశ
భిర్విద్యైర్జుషతాంసరిపరఃపుమాన్ ॥౧॥ యదాయత్తం జగచ్చక్రంకా
లచక్రంవ శాశ్వతమ్ । పాతునస్తత్పరంచక్రిం చక్రరూపస్య చక్రిణః॥
యత్ప్రసూతిశతైరాసన్ దుఃఖాఃపరశులాఞ్ఘనాః । సదీప్యో హేతి
రాజస్యపరశుఃపరిపాతునః ॥౩॥ హేలయాహేతి రాజేనయస్త్రిన్ద్రై
త్యాస్సముద్భుతే । శకుంతాశవధావన్తినకున్తఃపాలయేతనః ॥౪॥ దై
త్యదానవముఖ్యానాందద్వ్యానాం యేనదజ్జనమ్ । హేతిదణ్డేశదణ్డోసా
వస్తాకం దణ్డయేద్విషః ॥౫॥ అనన్యాన్వయభక్తానాం రుద్రస్మాశా
మతజ్గజాన్ । అనఙ్కుశవిహారోనగపాతు హేతీశ్వరాఙ్కుశః ॥౬॥ స
మూర్ఖయశలభాయ నైషత్రపాపాని దేహినామ్ । సపాతుశతవక్త్రాగ్ని
హేతిర్దైత్యైర్వరస్యనః ॥౭॥ అవిద్యాంస్వప్రకాశేన విద్యారూపశ్చినత్తి
నః । ససుదర్శన నిస్త్రింశస్సాతునస్తత్త్వదర్శనమ్ ॥౮॥ క్రియాశక్తిగు
ణోవిష్టోర్యోభవత్యతిశక్తిమాన్ । అకూఢశక్తిసాశక్తిరశక్తిఃకైవారయే
త్తునః ॥౯॥ తారత్వంయస్య సంస్థానే శబ్దేచఽరిదృశ్యతే । ప్రభోగివ
హరణేన్ద్రస్య పాఞ్చజన్యస్సపాతునః ॥౧౦॥ యంసాత్వికమహంకార
మామసంత్పత్తసాయకమ్ । అవ్యాన్నశ్చక్రరూపస్య తద్ధనుశ్శాఢ్గఽధన్వ
నః ॥౧౧॥ ఆయుధేన్ద్రీయేనైవ విశ్వసర్గోవిముచ్యతే । సనస్సౌదర్శ
నఃకుర్యాత్పాశగపాశవిమోచనమ్ ॥౧౨॥ విహారోధనదేవస్యవిశ్వక్షేత్ర
కృషీవలః । వ్యజ్యతేనైససీరేణనాసీరవిజయోఽస్తువః ॥౧౩॥ ఆయు
ధానామహంవజ్రమిత్యగీయతయస్సనః । అవ్యాధేతీశవజ్రోఽయం ద

ధీచ్యస్థిసముద్భవః ॥౧౪॥ విశ్వసంహృతిశక్తిర్యావిశ్రుతాబుద్ధిరూపిణీ! సా
నసౌదర్శినీభూయాద్భయప్రశమనీగదా ॥ ౧౫ ॥ యాత్యతిత్రోదశాలి
త్వంముసలోయేనతేననః । హేతీశముసలేనాశుభిద్యతాంమోహమాస
లమ్ ॥౧౬॥ శూలిచ్యవ్తమనోర్వాచ్యోయేనశూలయతిద్విషః । భవతాం
తేనభవతాత్త్రిశూలేనవిహలితా ॥౧౭॥ అస్త్రగ్రామస్య కృత్సమస్య
ప్రసూతింయంప్రచక్షతె । సోఽచ్యోత్సదర్శనోవిశ్వమాయుడైష్టోడ
శాయుధః ॥౧౮॥ శ్రీమద్వేంకటనాథేన శ్రేయసేభూయసేసతామ్ ।
కృతేయమాయుడేంద్రస్యహేడశాయుధసంస్తుతిః॥ ॥౧౯॥

ఇతి శ్రీకవితారి-కసింహస్య సర్వతంత్రీసర్వతంత్రీస్య శ్రీమ
ద్వేంకటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతీమ
హేడశాయుధస్తుతి స్సమ్పూర్ణా.
కవితారి-కసింహయ + వేదాంతగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాస్త మహాదేశిక విరచితమ్
సుదర్శనాష్టకమ్.

శ్రీమావేంకటనాథార్యః + సన్నిధతాంసదాహృది॥

ప్రతిభటశ్రేణిభీషణ పరగుణస్తోమభూషణ, జనిభయస్థాన తారణజ
గదవస్థానకారణ, నిఖిలదుష్కర్తృకర్మన నిగమ సద్ధర్మదర్శన, జయజయ
శ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥౧॥ శుభజగద్రూపమద్దన సురజన
త్రాసఖద్దన, శతమౌఖబ్రహ్మవద్దితశతపథబ్రహ్మనద్దిత, ప్రథితవిద్వత్సపక్షిత
భజదహింబుధ్న్యలక్షిత, జయజయశ్రీసుదర్శనజయజయశ్రీసుదర్శన॥౨॥
నిజపదప్రీతసర్గణ నిమపథస్థితషడ్గుణ నిగమ నిర్వాహవైభవ నిజ పర
పూహవైభవ, హరిహయ ద్వేషి దారణహరపురస్టోషకారణ, జయజయ
శ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥౩॥ స్ఫుటతటజ్జాల పిఞ్జర పృథుత
రజ్జాలపఞ్జర, హరిహరత్నవిగ్రహ పటుతల పజ గుర్గ్రహ, వ్రహరణ

కామమణ్డిత పరిజనత్రాణపణ్డిత, జయజయశ్రీసుదర్శన జయజయ శ్రీ
 'సుదర్శన ॥౪॥ భువననేత్రస్త్రయీమయ సవనలేజస్త్రయీమయ, నిరవ
 ధిస్వాదుచిత్తయ నిఖిలశక్తేజగన్తయ, అమితవిశ్వక్రియామయ శమితవి
 ష్వగ్భయామయ, జయజయశ్రీసుదర్శన జయజయ శ్రీసుదర్శన ॥౫॥ మ
 హిత సమ్మత్తి తక్షర విహితసమ్మత్తక్షర, వక్షరచక్రప్రతిష్ఠితసకలతత్వ
 ప్రతిష్ఠిత, వివిధసజ్జల్యకల్పక విబుధసజ్జల్యకల్పక, జయజయశ్రీసుద
 ర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥ ౬ ॥ ప్రతిముఖాలీఢ బస్థర పృథుమహా
 హేతిదస్తర, వికటమాలాపరిష్కృత వివిధమాయాబహిష్కృత, స్థిరమ
 హాయస్త్రయన్త్రిత దృఢదయా యన్త్రయన్త్రిత, జయజయ శ్రీసుద
 ర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥౭॥ చనుజవిస్తారకర్తన చనుజ విద్యా విక
 ర్తన, జనితమిసావికర్తన జగదవిద్యానికర్తన, అమరదృష్టస్వవిక్రమస
 మరజుష్టభ్రమికిమ, జయజయశ్రీసుదర్శన జయజయశ్రీసుదర్శన ॥౮॥
 ద్విచతుష్కమిదం ప్రభూతసారం పఠతాంచేజ్జట నాయకప్రణీతమ్ |

విషమేపిమనోరథః ప్రధావన్న విహస్యేతరథాఙ్గధుర్యగుత్తః ||

ఇతి శ్రీకవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రీ స్వతన్త్రీస్య శ్రీమ

దేవ్జటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిమ

సుదర్శనాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ * వేదాంతగురవేనమః ||

శ్రీమద్వేదాంత మహాదేశిక విరచితమ్

దశావతారస్తోత్రమ్.

శ్రీమాదేవ్జటనాథార్యః † సన్నిధతాంసదాహృది ||

దేవోనశ్శుభమానోతు దశధా నిర్వర్తయన్భూమికాం రక్షేధామ
 నిలబ్ధనిర్భరరసైరధ్యక్షితోభావుతైః | యద్యావేమ పృథగ్విధేవ్యసుగు

కాన్బావాన్సన్వయం బిభ్రతీయుద్ధమైకరిహధర్మిణీ విహరతే నానాకృతి
 ర్నాయకా ॥౧॥ నిర్మగ్నశ్శ్రుతిజాలమర్గణదళాద త్తక్షణైరీక్షణైరన్త
 స్తన్వవివారవిదగహనాన్యోదన్వతీనామపామ్ నిష్పత్త్యాహతరక్షణిభ
 ణమిథగి ప్రత్యూఢపాథశ్శటా డోలారోహ సదోహళం భగవతో మా
 త్స్యంవపుఃపాతునః ॥౨॥ అవ్యాసుర్భువనత్రయీ మనిభృతంకణ్డాయ
 నైరద్రితా నిదాగిస్య పరస్యకూర్తవపుషో నిశ్వాసవాతోర్తయః । య
 ద్విక్షేపణసంస్కృతోదధిపయఃప్రేక్షోళపర్యజ్జికా నిత్యారోహణని
 ర్వృతో విహరతే దేవస్సహైవశ్రియా ॥ ౩ ॥ గోపాయేదనిశంజగన్తి
 కుహరా పోత్రీపవిత్రీకృత బ్రహ్మాంధ్ర లోభయోర్తి ఘోషగురుభిర్హోణార
 వైర్ముమురైః । యద్దంష్ట్రాజ్జురకోటిగాఢఘటనానిషగ్మ నిత్యస్థితి
 ర్భ్రహ్మస్తమ్భ మసౌదసౌ భగవతీముస్తేవవిత్సంభరా ॥౪॥ ప్రత్యాది
 ష్టపురాతన ప్రహరణ గామికుక్షణం పాణిజైరవ్యాత్రీణి జగన్త్యకు
 ణ్డమసామా వైకుణ్ఠకణ్ఠిరవః । యత్ప్రేమర్భవహదవన్ధ్య జతరాయా
 దృచ్ఛికాద్వేధసాం యాకాచిత్సహసామహాసురగృహస్థాణాపితామ
 హ్యభూత్ ॥౫॥ వీడావిధవదాన్యదానవయశోనాసీరథాటిభటస్త్రియ
 తుం మకుటం పునన్మవతున స్త్రైవిక్రమోవిక్రమః । యత్ప్రేస్తావ సము
 చ్ఛిత్రధ్వజపటి వృత్తాన్తసిద్ధాన్తిభిసోన్రితోభిస్సురసిన్ధ రష్టసుదిశా
 సౌధేమదోధూయతే ॥ ౬ ॥ కోర్ధాగ్నింజమదగ్నిపీడనభవం సన్తర్ప
 యిష్యక్ క్రమాదక్షతామిహసన్తతక్షయఇమాం త్రిస్సప్త కృతవ్సగి క్ష
 తిమ్ । దత్వాకర్తణిదక్షిణాంక్వచనతా మాసన్ద్యసీన్ధం వసన్బ్రహ్మ
 హ్యమపాకరోతు భగవానాబ్రహ్మకీటం మునిః ॥౭॥ పారావారపయో
 వికోషణకలాపారీణ కాలానల జ్వాలాజాలవిహరిరహరివిశిఖవ్యాపా
 రఘోరక్రమః । సరావస్థసకృత్ప్రపన్నజనతాసంరక్షణైక్రవతీ ధర్మో
 విగ్రహవానధర్మవిరతిం ధన్వీసతన్వీతునః ॥ ౮ ॥ ఘోరశౌర్యవపట్టణ
 ప్రభృతయగిప్రాప్తప్రలంబాదయ స్తాలాజగన్య తథావిధావిహృతయ
 స్తన్వస్తభద్యాణినః । క్షీరుశరశరయేవ యాభిరపుఢగ్భూతాగిప్రభూ

తైర్గుణై నాకౌమారక మస్వద న్నజగతే కృష్ణస్యతాశశేభయః ॥౯॥ నా
 థాయైవ సమగపదంభవతున శ్చితై శ్చరితక్రిమై ర్భూయోభిర్భువనా
 న్యమూనికుహ నాగోపాయ గోపాయతే । కాశీన్ద్ర సింహాయకాశీయభ
 ణి సాధరస్పటావాటికా రజ్జోత్పన్న విశజ్జ-చక్రమధురాపర్యాయచ
 ర్యాయతే ॥౧౦॥ ఛావిన్యా దశయాభవన్నిహభవ ధ్వంసాయనగికల్ప
 తాం కల్ప-విష్ణుయశస్సుతఃకటికథా కాలుష్యకూలంకషః । సిశ్శేషక్ష
 తకణ్డకేషీతితలే ధారాజతామైర్భుజం ధర్మంకార్త యుగం ప్రరోహ
 యతి యన్నిస్త్రింశధారాధరః ॥౧౧॥ ఇచ్ఛామీన విహారకచ్ఛపమహా
 పోత్తికాయదృచ్ఛాహరే రక్షాపామనరోష రామకరుణా కాకుత్స్థహే
 లాహలిక । క్షీడావల్ల కర్పివాహనదశాకలి-స్థితిప్రసాదం జల్పం
 తగ్రుహాఃపునస్తథువనం పుణ్యోనుపణ్యావణాః ॥౧౨॥ విద్యోదన్వతి
 వేజ్జ-తేనస్వరకవౌ జాతంజగన్త్యశ్చం దేవితస్య దశావతార విషయం
 ప్రోత్సరింవివత్తేతయః । వక్త్రేతస్యసరస్వతీబహుముఖ భక్తిఃపరామా
 నసే శుద్ధిగికాపి తనాదిశాసు దశసు ఖ్యాతిశ్శుభా జృమ్భతే ॥ ౧౩ ॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య స్వస్తిస్త్రోతస్త్రోత్య శ్రీమ

ద్వేజ్జ-టనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిమ

దశావతారిస్తోత్రం సమూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ + వేదాంతగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

ద యా శ త క మ్.

శ్రీమాన్వేజ్జ-టనాథార్యః + సన్నిధతాంసదామృది॥

ప్రపద్యేతం గిరింప్రాయ శ్చీ నివాసానుకమ్పయా । ఇక్షుసారస్స
 వక్త్రేవ యన్మూర్త్యాశర్కరాయితమ్ ॥౧॥ 'విగాహే తీర్థబహుళాం
 శీతలాంగురుస న్తతమ్ । శ్రీనివాసదయామోధి పరీవాహపరమ్ ॥

కృతినగకమలావాస కారుడ్యైకా నిమోభజే । ధత్తేయత్యూక్తిరూ
 పేణ త్రివేదీసర్వయోగ్యతామ్ ॥౩॥ పరాశరముఖాన్వదే భగీరథనయే
 స్థితాన్ । కమలాకాంతకారుణ్య గజ్ఞాస్థావితమద్విధాక ॥౪॥ అశేష
 విఘ్నశమన మనీకేశ్వర మాశ్రయే । శ్రీమతః కరుణామౌఢా శిక్షా
 సోత్రభవాత్థితమ్ ॥౫॥ సమస్తజననీంవందేచైతన్యస్తన్యదాయినీమ్ । శ్రేయ
 సీంశ్రీనివాసస్య కరుణామివరూపిణీమ్ ॥౬॥ వందేన్మృగిరీశస్యమహిషీం
 విశ్వధారిణీమ్ । తత్కృపా ప్రతిఘాతానాం త్షమయా వారణం య
 యా ॥౭॥ నిశామయతుమాచీశా యద్భృగపటలైర్భువమ్ । భావితం
 శ్రీనివాసస్య భక్తదోషేష్వదర్శనమ్ ॥౮॥ కమస్యనవధింవందే కరుణావ
 రుణాలయమ్ । వృషశైలతటస్థానాం స్వయంవ్యక్తి ముపాగతమ్ ॥౯॥
 అకింఛునిధింసూతి మపవర్గ త్రివర్గయోః । అజ్ఞానాద్రీశ్వరదయా మభి
 ఘ్టామినిరజ్జనామ్ ॥౧౦॥ అనుచరశక్త్యాదిగుణా మగ్రేసరబోధవిరచి
 తాలోకామ్ । స్వాధీనవృషగిరీశాం స్వయంప్రభూతాం ప్రమాణయా
 మిదయామ్ ॥౧౧॥ అపినిఖిలలోకసుచరిత ముష్టిస్థయదురిత మూర్ఛనా
 జుప్తమ్ । సజ్జీవయతుదయేమామజ్ఞాన గిరినాథరజ్జనీధవతి ॥౧౨॥ భగ
 వతిదయేభవ త్యావృషగిరినాథేసమాప్లు తేతుజ్జే । అప్రతిఘమజ్జనానాం
 హస్తాలమౌఢా మదాగసాంమృగ్యః ॥౧౩॥ కృపణజన కల్పలతికాం కృ
 తాపరాధస్యనిష్క్రియామాద్యామ్ । వృషగిరినాథదయేత్వాం విదన్తి
 సంసారతాడిణీంవిబుధాః ॥ ౧౪ ॥ వృషగిరిగృహమేధిగుణా బోధబ
 లైశ్వర్యవీర్యశక్తిముఖాః । దోషాఘవేయురేతేయదినావదయేత్వయా
 వినాభూతాః ॥౧౫॥ ఆస్పృష్టిసంతతానామపరాధానాం నిరోధినీంజ
 గతః । పద్మాసహాయకరుణే ప్రతిగచ్ఛర కేళిమాచరసి ॥౧౬॥ అచిదవి
 శిష్టాన్మృగయేజన్తు నవలోక్యజాతనిర్వేదా । కరణకలేబర యోగం
 వితరసిన్మృషశైలనాథకరుణేత్వమ్ ॥౧౭॥ అనుగుణదశార్చితేన శ్రీధరక
 రుణేసమాహితస్నేహః । శమయసితమగిప్రజానాం శాస్త్రమయేన శ్రీ
 రప్రదీపేన ॥౧౮॥ రూఢాక్షిషాచలపతేః పాదేముఖా నిశత్రులచ్చా

యా । కరుణేసుఖయసివిసతా కటాక్షవిటపైః కరాపచేయఫలైః॥
 ౧౯ ॥ నయేనేవృషాచలేన్తో స్తారామైత్రీందధానయాకరుణే । దృష్ట
 స్త్వయైవజనిమానసవర్గ మకృష్టపచ్యమనుభవతి ॥౨౦॥ సమయోపన
 తైస్తవప్రవాహై రనుకమ్పేకృతసమ్మవాధరిత్రీ । శరణాగతసస్యమా
 లీనీయం వృషశైలేశకృష్ణీవలంధినోతి ॥౨౧॥ కలశోదధిసమ్మదోభవ
 త్యాగి కరుణేసన్నతిశుద్ధ సంసృతాయః । అమృతాంశమవైమిదివ్య
 దేహం మృతసజ్జీవనమజ్ఞానాచలేన్తోః ॥ ౨౨ ॥ జలధేరివశీతతాదయే
 త్వం వృషశైలాధిపతేస్సన్విభావభూతా । ప్రళయారభటీంనటీంతదీక్షాం
 వసేభంగ్రాహయసిప్రసక్తిలాభ్యమ్ ॥ ౨౩ ॥ ప్రణతప్రతి కూలమూల
 ఘాతీ ప్రతిఘోకోపివృషాచలేశ్వరస్య । కళమేయవసాపచాయసిత్వా
 కరుణేకీజరతాంతవోపయాతి ॥౨౪॥ అబహిషక్తౌతగ్రహఃస్విదంతః
 కమలాకాంతగుణాన్ స్వతంత్రితాదీన్ । అవికల్పమనుగ్రహందుహానాం
 భవతీమేవదయేభజన్తిస్తః ॥౨౫॥ కమలానిలయ స్త్వయా దయాలుః
 కరుణేనిష్రుతా నిరూపణేత్వమ్ । అతవహితావకాశితానాం దురి
 తానాంభవతిత్వదేవభీతిః ॥౨౬॥ అతిలఙ్ఘితశాసనేష్వభీత్త్యంవృషశైలా
 ధిపతిర్విజృంభితోష్టా । పునరేవదయేక్షమానిదానైర్భవతీమాద్రియ
 లేభవత్యభీనైః ॥౨౭॥ కరుణేదురిలేఖ మమకేమప్రతికారాన్తరదుర్జ
 యేషుభిన్నః । కవచాయితయాశ్వయైనశార్ఙ్గ విజయస్థాన ముపాశ్రి
 తోవృషాద్రిమ్॥౨౮॥ మయితిష్ఠతిదుష్కృతాంప్రధానేమితవోషానితరా
 న్విచిన్వతీత్వమ్ । అపరాధగణైరపూర్ణ కుక్షిగకమలాకాన్త దయేకథం
 భవిత్రీ ॥ ౨౯ ॥ అహమస్త్యపరాధచక్రపత్రీ కరుణేత్వంచగుణేషుసా
 ర్వభామీ । విడుషీస్థితిమీదృశీంస్వయంమాం వృషశైలేశ్వర పాదసా
 తుకారుత్వమ్ ॥ ౩౦ ॥ అశిఖికరణేన్తిన్నక్షతశావ్సవృత్తై వపుషిగమన
 యోగ్యే వాసమాసాదయేయమ్ । వృషగిరికటకేమవ్యజ్ఞానుత్సుప్రతీతై
 ర్మధుమథనదయేత్వాంవారిధారా విశేషైః ॥౩౧॥ అవిదితనిజయోగక్షే
 మమాత్మానభిజ్ఞం గుణలవరహితంమాంగోపు కామాదయేత్వమ్ । పరవ

తిచతురైస్తేవిభ్రమైశ్శ్రీనివాసే బహుమతిమనపాయాం విస్తసి శ్రీధర
 శ్లోః || ౩౨ || ఫలవితరణదత్తం పక్షపాతానభిజ్ఞం ప్రగుణమనువిధేయం
 ప్రాప్యపద్మాగహాయమ్ । మహాతిగుణసమాశేమాన పూర్వందయేత్వం
 ప్రతిపదసియథార్హం పాప్సనాంమామకానామ్ || ౩౩ || అనుభవితమ
 ఘోషం నాలమాగామికాలగ ప్రశమయితమశేషం నిషిక్రియాభిర్నశ
 క్యమ్ । నవ్యమితిహిదయేత్వం స్వీకృతశ్రీనివాసా శిథిలితభవభీతి శ్శ్రీ
 యసేజాయసేనః || ౩౪ || ఆవతరణవిశేషై రాత్నలీలాపడేతై రవశతి
 మనుకమ్పేమస్తచిత్తేషువిస్తన్ । వృషభశిఖరినాథ స్తవస్మి దేశేననూనంభజ
 తిచరణభాజాం భావినోజన్తభేదాః || ౩౫ || పరహితమనుకమ్పేభావయ
 న్నాంభవత్కాంస్థిరమనుభిహారం శ్రీనివాసోదధానః । లీలతరుచిషు
 లక్ష్మీ ధూమినీలాసునూనం ప్రథయతిబహుమానం త్వత్ప్రీతి చ్ఛస్తబు
 ధ్యా || ౩౬ || వృషగిరిసవిధేషు వ్యాజతో వాసభాజాం దురితకలుషితా
 నాం దూయమానాదయేత్వమ్ । కరణవిలయకాలే కాన్తిశీకస్త్వతీనాం
 స్తరయసిబహులీలం మాధవంసావధానా || ౩౭ || దిగిదిగితవిద్భిరేశ
 తైర్మీయమానా స్థిరశరమనుకమ్పేస్త్యానలగ్నగుణై స్తవమ్ । సరిగత
 వృషశైలం పారమాగోపయన్తీ భవజలధితానాం పోతపాత్రిభవి
 త్రి || ౩౮ || పరిమితఫలసజ్జాత్పాణిసకిమ్పచానా నిగమవిషణిమధ్యే
 నిత్యముక్తానుషక్తమ్ । ప్రసదనమనుకమ్పేప్రాప్తవత్కాభవత్యా వృషగిరి
 హరినీలం న్యజ్ఞోతంగర్విశన్తి || ౩౯ || త్వయిబహుమతిహీన శ్రీనివాసా
 నుకమ్పే జగతిగతిమిహన్యా దేవిశ్చన్తనృతేయః । సఖయవిబుధసిన్ధౌ
 సన్నికర్తేనహస్త్యాం శమయతిమృగతృప్తావీచికాభిఃపిపాసామ్ || ౪౦ ||
 ఆజ్ఞాంభ్యాతింధనమనుచ రానాథి రాజ్యాదికంవా కాలేదృష్ట్వాకమలవ
 సతేరవ్యకించితరాణి । పద్మాకాన్తుప్రణేహితవశం పాలనేననన్యసా
 ధ్యే సారాభిజ్ఞాజగతికృతిన స్సంశ్రియ నైదయేత్వామ్ || ౪౧ || ప్రాణా
 వత్యప్రభృతివిభవం పేక్ష్యపర్యాయదుఃఖం జన్తాకాజ్ఞన్వప్రసిరివసే
 జగ్ముసాంతస్తుసాంవా । ఆశాసానాగి కతిచనవిదో నోన్సరిష్వజ్గధ

నైవ రక్షీకారంక్షణమపిదయోహర్దతుశ్చైరహాశ్చైః ॥౪౨॥ నాభీపద్మ
 స్ఫురణసుభగా నవ్యసీలోత్పలాధా క్రిడాశ్చైలంకమపికరుణే వ్యవృతీవే
 బూటాఖ్యమ్ । శీతానిత్యంప్రసదనవతీ శ్రద్ధధానావగాహ్యో దివ్యాకా
 చిజ్జయతిమహతీ దీర్ఘికాతావకీనా ॥౪౩॥ యస్మిన్ప్రేష్ట తదితరసుఖై
 ర్గమ్యతేసౌష్ఠదత్వం సత్యంజ్ఞానం త్రిభిరవధిభి ర్ముక్తమానంద సిన్ధుమ్ ।
 త్వస్మిన్వకారా త్తమిహకృతినస్సురి బృహ్దాసుభావ్యం నిత్యాపూర్వంసి
 ధిమివదయేనిర్విశ న్త్యజ్ఞానాదా ॥౪౪॥ సారంలభ్యాకమపిమహత శ్శీ
 నివాసామ్బురాశేః కాలేకాలేఘనరసవతీ కాళికేవాసుక మ్మై । వ్యక్తో
 స్సేషామ్బుగపతిగిరా విశ్వమాప్యాయ స్తీ శీలోపజ్ఞంతురతిభవతీ శీతలంఘ
 ధుణౌఘమ్ ॥౪౫॥ భీమేనిత్యంభవజలనిధామజ్జతాః మానవానామాలమ్బు
 ర్థంవృషగిరివతి స్తవ్యోయోగాత్ప్రియుక్తైః । ప్రజ్ఞాసారంప్రకృతిమహ
 తామూలభాగేనజుప్తం శాఖాభేదైస్సుభగమనఘం శాశ్వతంశాస్త్రపా
 ణిమ్ ॥ ౪౬ ॥ విధ్వత్సేవాకతక నికషైర్వీతశఙ్కాశయానాం పద్మాకా
 న్ద్రుపగిరియతిదయే దర్పణంతే స్వశాస్త్రమ్ । లీలా దత్తం త్వదనవ
 సరే లాలయన్విప్రలిప్సాం మాయాశాస్త్రాన్యపి దమయితుఃత్వత్ప్రిప
 న్నప్రతిపా ॥ ౪౭ ॥ దైవాత్ప్రీతే వృషగిరితటం దేహీని త్వస్మిన్
 దానాత్సాన్వమిన్ పాహిత్యవశవచనే విందతి సావపమ స్తస్మిన్ । దేవశ్శీ
 మాన్ దిశతి కరుణేదృష్టిమిచ్ఛం స్తవదీయాముద్ధాతేన శ్రుతి పరిషదా
 ముత్తరేకాభి ముఖ్యమ్ ॥ ౪౮ ॥ శ్రేయస్సుతిం సకృదపి చయే సమ్మ
 తాం యస్సఖింతే శీతోదారామలభత జనశ్శ్రీనివాసస్య దృష్టిమ్ । దే
 వాదీనా మయమస్యతాం దేహవత్తేవీవిందన్చన్ధాన్సుకోబలిభి రసశ్చై
 శ్చూర్యతేతత్ప్రియుక్తైః ॥ ౪౯ ॥ దివ్యాపాణం దిశసికరుణే యేషుస
 ద్దేశికాత్తా క్రిప్రం ప్రాప్తావృషగిరివతిం త్నత్రీబిభ్భాద్వదయస్తే । విశాన్వి
 చార్యాధిగివముఖాస్సాన్విధికారోపరుద్ధామన్యేమాతాజడఞన సుతే
 వత్సలామాద్యశేత్వమ్ ॥౫౦॥ అతిక్రపణోఽపిజన్మరధిగమ్యదయేభవతి
 ముగిధిలధర సేతు వదవీరుచిరామచిరాల్ । అమిత మహేభార్తికాల

మతిలక్ష్మ్యభవామ్బునిధిం భవతి వృషాచలేక పదపత్రననిత్యధనీ॥౫౧॥
 అభిముఖభావ సమ్పదభిసమ్భవినాం భవినాం క్వచిదుపలక్ష్మితాక్వచి
 దభిర్భురగూఢగతిః । విమలరసావహావృషగీరీశదయే భవతి సపదిసర
 స్వతీ వశమయత్యఘమప్రతిఘమ్ ॥౫౨॥ అపికరుణే జనస్య తరుణేన్ద్రవి
 భూషణతా మపికమలాసనత్వమపి ధామవృషాద్విఃలేః । తరతమతా
 వశేన తమతేననుతే వితతిగిపరహిత వష్టౌణా పరిపచేరిమ కేరిమతీ॥
 ధృతభువనాదయే త్రివిధగత్యనుకూల తరా వృషగిరినాథపాద పరిర
 మ్భువతీభవతీ । అనితత వైభవాపి సురసిన్ధురివాతనుతే సకృదవగాహ
 మాన మపతాసమపావమపి ॥ ౫౩ ॥ నిగమసమాశ్రితా నిఖిలలోక స
 మృద్ధిగీరీభజదఘకూలముద్రుజగతిగి పరిత ప్రహితాప్రకటితహాస మ
 త్యక్తమతాద్యవతారశతావిబుధ సరిచ్ఛ్రియంవృషగీరీశదయే వహసి॥
 జగతిమితంపచా త్వదితరాతుదయే తరళాఫలనియమోజ్ఞితా భవతి
 సంతపనాయపునః । త్వమిహానిరజ్ఞశ ప్రశకనాదివిభూతిమతి వితరసిదే
 హినాం నిరవధిం వృషశైలనిధిమ్ ॥ ౫౪ ॥ సకరుణలోకీక ప్రభుఃపరిగ్ర
 హాగ్రహయోర్నియతి ముపాధిచక్రపరివృత్తిపరమ్పరయా । వృషభ
 మహీశధరేశకరుణేవితరజ్జయతాం శుతిమిత సమ్పదిత్వయికథం భవి
 తావిశఃయః ॥౫౫॥ వృషగిరి కృష్ణమేఘజనితాంజనితాపహరాంతద్దభిమ
 తిం సువృష్టి ముపజీవ్య నివృత్తతృషః । బహుమ జలాశయేషు బహు
 మాన మహోహ్యదయే నజహతి సత్పథంజగతిచాతకవత్కృతిసః ॥౫౬॥
 త్వదుదయతూలికాభిరమునా వృషశైలజుషాస్థిరతరగిల్పినేవ పరికల్పిత
 చిత్రధియః । యతిపతియామునప్రభృతయశ్చప్రథయన్తిదయే జగతిహి
 తుననస్త్యయి భరస్యసనాదధికమ్ ॥౫౭॥ మృదుహృదయేదయేమృదితకా
 మహితేమహితే ధృతవిబుధేబుధేషు వితతాత్మధురే మధురేవృషగిరిసా
 ర్వభౌమదయితే మయితేమహతీం భవతనిధేః ధేహిభవమూలహరాంబ
 హరీమ్ ॥౫౮॥ అకూపారైరేకోదకసమయవైతణ్డికజవైరనిర్వాప్యాంజీ
 ప్రిం క్షపయితు మవిద్యాభ్య బడదామ్ । కృపేత్వం తత్తాదృక్ప్రభు

వృషపృథ్వీ ధరపతిస్వయాపద్వైగుణ్యంద్విగుణాః జవిన్దుకాభవసి ॥౬౦॥
 వివిత్సావేతాభీవిగమపరిశుద్ధేహ్యదయే పటుప్రత్యాహారపృథ్విపు
 టచాకప్రచకితాః | నవస్తస్తాన్వనారాయణ శిఖరికూటస్థకరుణే నిరుద్ధ
 త్వద్దోహాన్యపతిసుతనీతింనజహతి ॥౬౧॥ అనన్యాధీనస్సస్థవతిపరతం
 తగ్గి ప్రణమతాం దయేసర్వద్రష్టానగణయతి తేషామపకృతిమ్ | పతి
 స్త్వత్పారార్థ్యంప్రథయతి వృషత్కృధరపతిర్వ్యవస్థాంవైయాత్యా
 దితివిఘటయన్తీవిహరసి ॥౬౩॥ అపాంపత్యశ్శత్రూనసహనమునెర్ధర్మ
 నిగళంకృపేకాకస్త్రేకంహితమిహిహిస్తీస్తనయశమ్ | విలీనస్వాతన్త్ర్య
 వృషగిరిపతి స్త్వద్విహృతిభిర్దిశత్ర్యే వందేవోజనితసుగతిం దణ్డనగతిమ్ ॥
 ౬౪॥ నిషాదానాం నేతాకపికులపతిగి కాపిశబరిసుచేలగి కుష్మాసాప్రజ
 యువతయోమాల్యకృదితి ! అమీషాంనిష్పత్సంవృషగిరిపతే రున్నతి
 మపిప్రభూతైస్సౌత్రికోభిషప్రసభమసుకమ్పేనమయసి ॥౬౫॥ త్వయాదృ
 ప్తమృష్టిం భజతిపరమేష్మీ నిజపదే వహన్ముర్తిరష్టావిహరతిమృడానీపరి
 బృథః | బిభర్తిసావరాజ్యంవృషశిఖరిశృంగారకరుణేశునాసీరోదేవాసు
 రసమరనాసీరసుభటః ॥౬౬॥ దయేదుగ్ధోదన్వద్వ్యతియుతి సుధాసిన్ధు
 నయత స్త్వదాక్లేషాన్నిత్యం జనిత మృతసంజీవనదశాః | స్వదస్తేవా
 న్నేభ్య శ్శ్రుతివదనకర్పూరగుళికావివిమణ్వన్తస్త్రిత్యం వృషశిఖరి విశ్వ
 మ్భరగుణాః ॥ ౬౭ ॥ జగజ్జన్త్రేమప్రళయరచనాకేళి రసికో విము
 క్త్యైకద్వారం విఘటితకవాటం ప్రణయినామ్ | ఇతి త్వయ్యాయత్తం
 ద్వితయముపధీకృత్య కరుణేవిశుద్ధానాంవాచాంవృషశిఖరినాథ స్తుతిప
 దమ్ ॥ ౬౮ ॥ కలిక్షోభోన్దీలత్త్రితికలుష కూలంకషజవై రవిచ్ఛేదైరే
 తైరవటతటవైషమ్యరహితైః | ప్రవాహైస్తేపద్మాసహచర పరిపాకారి
 ణిక్యపే వికల్పస్తేనల్పవృషశిఖరిణో నిర్దుర గుణాః ॥౬౯॥ భలంచే
 తోవృత్తేగమిదమితిస్తేరభువనంకృపేసిత్తాత్మైభృత్కృతముఖ చమ
 తాకరకరణమ్ | భరన్యాసచ్ఛన్నప్రబలవృజిన ప్రాభృతభృతాం ప్రతి
 ప్రస్థానంతే శ్రుతిసగరశృంగాటకజుషః ॥౭౦॥ | త్రివిధచిదచిత్సతాసేమ

భావనా । దృఢమితదయేదత్తాస్వాపం విముక్తివలాహకం నిభృతగరు
 తోనిధ్యాయస్తస్థిరాశయచాతకాః ॥౮౦॥ కృపేవిగతవేలయా కృతస
 మగ్రబోధై స్త్వయాకలిజ్వలన దుర్గలేజగతికాశమేఘాయితమ్ । వృ
 షషితిథరాదిమస్థితిపదేమసానుష్లవై ర్వృషాద్విపతివిగజైర్వ్యపగ
 తాఖిలావగ్రహైః ॥౮౧॥ ప్రసూయవివిధంజగత్తదభివృద్ధయేత్సందయే
 సమీక్షణవిచింతన ప్రభృతిభిస్త్వయంతాదృశైః । విచిత్రగుణచిత్రితాం
 వివిధవోషవై జేకోః వృషాచలపతేస్తనువిశనిమత్స్యకూర్తాదికామ్ ॥
 ౮౨॥ యుగాన్తసమయోచితం భజతియోగనిచాగ్రసం వృషక్షితిభృదీ
 శ్వలేవిహరణక్రమాజ్ఞాగ్రతి । ఉదీర్ణచతురర్ణవీకచనవేదినీం మేదినీంస
 ముద్భృతవతీదయేత్వదభిజుష్టయా దంష్ట్రయా ॥౮౩॥ సటాపటలభీష
 ణేసరభసాట్టహాసోద్భటే స్ఫురత్క్రూధిపరి స్ఫుటస్రకుటికేపివక్త్రే
 కృతే । దయేవృషగిరితుర్దనుజడిచ్ఛదత్తస్తరా సరోజసదృశాదృశా
 సముదతాకృతిర్వృశ్యసే ॥౮౪॥ ప్రసక్తమఘనావిధప్రణిహితై స్సప
 గ్యోదతైస్సమస్తనురితచ్ఛిదానిగమగన్ధినాత్వందయే । అశేషమవిశేష
 త ప్రైజగదజ్ఞనాదీశితు శ్వరాచర మవీకరచ్ఛరణ పజుజేనాజ్ఞి
 తమ్ ॥౮౫॥ పరశ్వథతవోధసప్రథనసత్కృతూపాకృత క్షితిశ్వరపశుక్ష
 రస్త్రతజ కుజురమస్థానకైః । వృషాచలదయాశునా ననువిహర్తుమా
 లిష్యధా నిధాయహృదయేదయేనిహిత రక్షితానాంహితమ్ ॥౮౬॥ కృపే
 కృతజగద్ధితేకృపణజన్తు చింతామణే రమాసహచరంతదా (క్షితౌ) ర
 ఘునురీయన్త్యాత్వయా । వృభజ్యతసరిత్వతి స్సక్వదవేక్షణాత్తత్త్వణా
 త్పక్వస్త్వబహుపాతక ప్రశమహేతునాసేతునా ॥౮౭॥ కృపేపరవత
 స్త్వయా వృషగిరిసుతుక్రీడితం జగద్ధితమశేషత స్తదిదమితమర్థాప్య
 తెమదవృలఃరిచ్యుతప్రణతదుమృతప్రేక్షితైర్నతప్రబలదానవైర్నల
 ధరస్యహేలాశతైః ॥౮౮॥ ప్రఘాతవిబుధద్విషద్భరణఖిన్నవిశ్వస్ఫురాభ
 రాపనయనవృలాత్త్వమవతార్యలక్ష్మీధరమ్ ॥నిరాకృతవతీదయే నిగమ
 సౌధవీపత్రియా విపశ్చిరవిగీతయా జగతిగీతయా ౨౨౦ తమః ॥ ౮౯ ॥

వృషాద్రిహయసావినః ప్రబలనోర్మరుత్నే శ్రిత స్త్రివచా స్ఫుటతట్యు
 ణస్త్యదవసేకసంసారవాక్ కరిష్యతిదయేకలిప్రబలఘర్తనిర్మూల
 నంపునగకృతయుగాబ్జురం భువికృపాణధారాధరః॥౧౦॥ విశోష్టపకా
 రమితి నామసదామహానా మద్యాపిదేవిభవతీ మవధీరయస్తమ్ | నాథేని
 వేణయ వృషాద్రిపతౌదయేత్వం స్యస్తస్వరక్షణభరుత్వయిమాంత్యయై
 వ॥౧౧॥ నై సర్గి కేణతరసాకరుణేనియుక్తా నిమ్నతరేపిమయితే వితతిర్వ
 దిస్యాత్ | విస్తాపయేద్వృషగిరీశ్వరమవ్యవార్యా వేలాతిలఙ్ఘనదశేవమ
 హామ్బురాశేః ॥౧౨॥ విజ్ఞాతిశాసనగతిర్విపరీతవృత్త్యా వృత్తాదిభిః పరి
 చితాంపదమీభజామిప్రపంచితేనృషగిరీశదయేమయిన్విందీనేవిభోశ్యమ
 యదృగ్ధారత్వలీలామ్ ॥౧౩॥ మాసాహసో క్షిప్రునకఙ్కుకవజ్జితాస్యః
 పశ్యత్సలేషు విదధామ్యుతిసాహసాని | పర్తాసహాయకరుణేనరుణత్వి
 కింత్యం ఘోరంకులిగ్గశకునేరివచేష్టితమ్ ॥౧౪॥ విక్షేపమర్హసిదయే
 విపులాయితేఽపి వ్యాజువిభావ్యవృషశైల పలేర్విహారమ్ | స్వాధీనస
 త్వసరశిస్త్వయి మంత్రజంతౌ ద్రాక్షీయసీ దృశతరా గుణవాగురా
 త్వమ్ ॥౧౫॥ సస్త్యమానమపరాధగణంవిచిన్త్య త్రస్మామిహస్తభవ
 తీం వ విభావయామి | అహ్నియమేవృషగిరీశదయేజహిమా మాశీవిష
 గ్రహణ కేళినిభామవస్థామ్ ॥౧౬॥ బౌత్సుక్యపూర్వముపహృత్య మహా
 పరాధా న్మాతఃప్రసాదయితుమిచ్ఛతిమేమనస్తామ్ | ఆలిఖ్యాతాన్నిర
 వశేషమలభ్యత్వ ప్తి స్తావ్యస్యహో వృషగిరీశ ధృతాదయేత్వమ్ ॥౧౭॥
 జహ్యోద్వృషాచలపతీఃప్రతిఘేసినత్వాం ఘోరౌపత ప్రకవశితళతాము
 దన్వాన్ | సామామరున్మదభరస్యసనానుప్రతిస్తవీర్వీక్ష్యతైస్ప్రశదయే
 తవకేళిపద్మైః ॥౧౮॥ దృష్టేషిమర్బలధియందమనేషీదృష్టం స్నాత్వా
 పిఠాశిరసికం భజనేషీభీమమ్ | బధ్వాగ్రహణవృషశైలపతేర్దయేమాం
 త్వద్వారణంస్వయమనుగ్రహ శృఙ్ఖలాభిః ॥౧౯॥ నాతఃపరంకిమపిమే
 త్సయినాశనీయం మాతర్దయేమయికరుష్యతేభాప్రసాదమ్ | బద్ధాదరో
 వృషగిరి ప్రణయీ యథాసౌ ముక్తానుఘాతి మహదాస్రలిమే ముకు

స్థః॥౧౦౦॥ నిస్సీమవైభవజుషాంవిషతాంగుకానాంస్తోతుర్దయేవృషగి
 రీశగుణేశ్వరీత్వామ్ । తైరేవనూనమవశైరభినద్దితంమేసత్యాశితంతవ
 బలాదకుతోభయత్వమ్ ॥ ౧౦౧ ॥ అద్యాపితద్వృషగిరీశదయే భవత్యా
 మారంభమాత్రమనిదం ప్రథమస్తుతీనామ్ । సద్దగ్ధితస్వసరనిర్వహణాస
 హేధా మద్దస్యసాహసమిదం త్వయివద్దినోమే ॥౧౦౨॥ ప్రియోద
 యేత్వదనుభావ మహమ్బురాశౌప్రాచేతసప్రభృతయోపివరంతటస్థాః ।
 తత్కావతీర్ణమతలస్పృశమాఘ్లాతంమాం పద్మాపతేజీప్రహసనోచితమా
 ద్రియేధాః ॥౧౦౩॥ వేదాంతదేశికపదే వినివేశ్యబాలం దేవోదయాశత
 కమేతవదాదయన్తామ్ । వైహారికేణవిధివాసమయేగృహీతం వీణావిశే
 షమివచేజ్గుటచైలనాథః ॥ ౧౦౪ ॥ అనవధిమధిక్యత్యశ్రీనివాసానుక
 మ్పామవితథవిషయత్యాద్విశ్వమవీశయంతి । వివిధకుశలనీవేజ్గుటే
 శప్రసూతాస్తుతియనునవద్వా శోభతేసత్యభాజామ్ ॥౧౦౫॥ శతకమి
 దముదారం సవ్యగభ్యమానా న్వృషగిరీమధిరుహ్య వ్యక్తమాలోకయ
 త్తీ । అనితరశరణానామధిరాశ్యే భిషిష్యే చ్చురుతవిమతపతా శార్ఙ్గ
 ధన్వానుకమ్పా ॥౧౦౬॥ విశ్వానుగ్రహమాతరం వ్యతిషజత్సన్ద్ధాపవ
 గ్ధాంసుధా సద్రీవీమివచేజ్గుటేశ్వరకవి ర్భక్త్యాదయామస్తుత । పద్వా
 నామిహయన్విధేయభగవ త్సజ్గుల్పకల్పమ్రమా జ్జిహ్వామారుత ధూ
 తమాతనయత సామృత్తికోఽయక్రమః॥౧౦౭॥ కామంసస్తమిథకకర
 మ్బితగుణా నద్యానిపద్యానినః కస్యాన్తి శతకేసదమ్బుకతకేదోషశ్ర
 తింతామృతి । నిష్ప్రీత్యహవృషాద్రినిర్దురధుర త్కారచ్ఛలేనోచ్చ
 లద్దీనాలమృనదివ్యదంపతిదయా కల్లోలకోలాహలః ॥ ౧౦౮॥

ఇతి శ్రీకవితారికసింహస్య సరస్వతస్త్రీ స్వతస్త్రీస్య శ్రీమ

దేవేజ్గుటనాథస్య వేదాంతా చార్యస్య కృతిః

దయాశతకం సమూర్ణమ్.

కవితారికసింహయః * వేదాంతగురవేఃమః॥

శ్రీ యోగము

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాంత మహాదేశిక విరచితమ్

భగవద్భాగవతోపానమ్.

శ్రీమాన్వేదాంతసారాంశః * సన్నిధింతాంసచామ్యః॥

అంతర్జ్యోతిగ కిమపియమినా మజ్జనంయోగదృష్టేశ్చింతారత్నంసు
లభమిహసన్నిధిమోక్షోనురూపమ్ | దీనానాథవ్యసనశమనం దైవతందే
వతానాం దివ్యంచతుశ్శుక్రితిపరిషదాం దృశ్యతేరజ్జమధ్యే ॥౧॥ వేలాతీ
తశుక్రితిపరిమళం వేధసామాళిసేవ్యం పామిర్యూతం కనకసరితస్సైక
తేహంసజుష్టే | లక్ష్మీభూమ్యాగి కరసరసిజై ద్దాలితంరజ్జభర్తగి పా
దామ్యాజంప్రతిఫలతిమే భావనాద్వీకాయామ్ ॥౨॥ చిత్రాకారాం
కటకరుచిభి శ్చారువృత్తానపూర్వాం కాలేదాత్యదుక్రతతరగతింకాంతి
వీలాకళావీమ్ | జానుచ్ఛాయా ద్విగుణసుభగాం రజ్జభర్తుర్నదాత్మా
జంఘాందృష్టాన్వజననపదవీ జాంఘికత్వంజసాతి ॥౩॥ కామరామస్థి
రకదళికాస్తమ్భసమ్భాననీయం క్షౌమాశ్లిష్టంకిమపికమలా భూమినిశో
పధానమ్ | న్యజ్ఞతాంశ్చ కిరణరుచిరం నిర్విశత్కూరుయుక్తం లావ
ణ్యోసుద్వయమివవతిర్దామికారజ్జయూనః ॥౪॥ సమ్ప్రీణాతి ప్రతికల
మసా మానసంమేసుజాతా గమ్భీరత్వాత్కృత్యచనసమయే గూఢాక్షిప్తవి
శ్వా | నాళీకేన స్ఫురితరజసా వేధసోనిర్నమాణా రమ్యావర్తమృతిన
హదరీ రజ్జనాథస్యనాభిః ॥ ౫ ॥ శ్రీనశ్చైవప్రథితవిభవం శ్రీపదన్యాస
ధన్యం మధ్యంబాహ్యార్కణివరుచారుణితం రజ్జధామ్నః | సా
స్త్రాచ్ఛాయంతరుణితులసీ చిత్రయావై జయన్త్యా సంతాపంమేశమయ
తిథియ శ్చంద్రికోదారహారమ్ ॥ ౬ ॥ ఏకంబీలోపహితమితరం బాహు
మాజానులమ్బం ప్రాప్తారజ్జేకయితురభిల ప్రార్థనాపారిజాతమ్ | దృ
ష్టాసేయందృఢనియమితా రశ్మిభిర్భూషణానాం చింతాహస్తిన్యసుభవ

తిమేచిత్రమాలానయన్త్రమ్॥౭॥సాభిప్రాయస్త్రితవికసితంశారుబిమ్బా
 ధరోష్ఠం దుగిఖాపాయప్రణయినిజనే దూరదత్తాభిముఖ్యమ్ । కాన్తం
 వక్త్రం కనకతిలకాలజ్జుతం రక్తభర్తుస్సాన్వదైగాఢం విలగతిమమ
 సావగతోదారశత్రమ్ ॥౮॥ మాల్యైరస్తస్థిరపరిమలైర్వల్లభాస్పర్శ
 మాన్యైగి కుప్యచ్ఛోభివచనమటలైఃకున్తలైఃస్థిప్తమూలే । రత్నాపీడ
 ద్యుతిశబళితైరక్తభర్తుగికిరీట రాజనవ్యస్థితిషధిగతా వృత్తయశ్చేత
 సోమే ॥౯॥ పాదామ్భోజంస్పృశతిభజతే రక్తనాభస్యజఙ్ఘ మారుద్వ
 ద్వేవిలగతిశనై దూర్ధ్వమభ్యేతి నాభిమ్ । వక్షస్యాస్తే వలతఘజయో
 ర్మామికేయంమనీషా వక్త్రాభిఖ్యాంపిబతివహతేవాసనామాలిబధ్ధే॥౧౦॥
 కాన్తోదారైరయమిహాభుజైః కజరణజ్యాకేశాంకైర్లక్ష్మీధామ్నగిష్య
 ధులపరిమైర్లక్ష్మితాభీతిహేతిః । అగ్రేకించిద్భుజగళయనస్సాన్వత్తనై
 వాత్సనస్సన్త్యేగ్గర్జంమమచహృదయేవర్తతేసావరోధః ॥౧౧॥ రక్తా
 స్థానేరసికమహితే రంజితాశేషచిత్రే విద్వత్సేవావిమలమనసా వేజు
 టేశేనక్లప్తమ్ । అక్లేశేనప్రణహితధియా మారురుక్షోరవస్థాం భక్తి
 గాఢాంవిశతుభగవద్ధ్యానసోపానమేతత్ । ... ॥౧౨॥

ఇతి కవికారి-కసింహస్య సర్వతన్త్రీ సత్తన్త్రీస్య శ్రీమ

ద్వేజుటనాభస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిః

భగవద్ధ్యానసోపానం సమ్పూర్ణమ్.

కవితారి-కసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితః

అ భీ త స్త వః.

శ్రీమాన్వేజుటనాథార్యః † సన్నిధత్తాంసదాహృద్వి॥

అభీతిరిహయజ్ఞహం యదవధీరితానాం భయంభయాభయ విధా
 యినోజగతియన్నిదేశేస్థితాః । తదేతదతిలక్ష్మిత దుహిణశమ్భుశక్రా

దికం రమాగృహమధీమ హేకిమపి రజ్జధుర్యంమహాః ॥౧॥ దయాశిశిరితో
 శయామనసిమే సదాజాగృయుశ్చి యాధ్యుషితవక్షసశ్చి శ్రమరుద్వృ
 ధానైకతాః । జగద్గుణితఘ్నరాజలధిడిమ్బుడమ్బు స్పృశస్సకృత్ప్రగిత
 రక్షణప్రథితసంవిదస్సంవిదః ॥ ౨ ॥ యదద్యమితబుద్ధినా బహుళమో
 హభాజా మయాగుణగ్రథితకాయవాఙ్మనసవృత్తివైచిత్ర్యతః । అత
 ర్గ్రతహితాహితకర్మి విశేషమారభ్యతే తదప్రయితమచ్ఛనం పరిగృ
 హణరక్షేప్సర ॥౩॥ మరుత్తరణిపావక త్రిదనాథకాలాదయస్సవ్యకృత్య
 మధికుర్వతే త్వదపరాధతోబిభ్యతః । మహత్క్రమపి వజ్రముద్యతమి
 వేతియచ్ఛాస్మి యతేతరత్వనఘతద్భయం యథహతానకస్తావకః ॥౪॥
 భవంతమిహయస్సద్ధీ నియతచేతనా చేతనంపనాయతినమస్యతీస్తరతి
 వక్తిపర్యేతివా । గుణంకమపివేత్తివా తవగుణేశగోపాయితుని కదా
 చనకుతశ్చన క్షవనతస్యనన్యాద్భయమ్ ॥ ౫ ॥ స్థితేమనసివిగ్రహేగణ
 నిధాతుసామ్యేసతి స్తరేదఖిలదేహినం యథహజాతు చిత్వామజమ్ ।
 తయైవఖిలుసన్ధయాతమథదీర్ఘనిద్రావశం స్వయంవిహిత సంస్కృతిర్న
 యసిధామనైశ్రేయసమ్ ॥౬॥ రమాదయితరజ్జఘోరమణ కృష్ణవిష్ణో
 హరేత్రివిక్రమ జనార్దన త్రియుగనాథ నారాయణ । ఇతీవతుభదాని
 యఃపతినామధేయా నితే నతస్యయమవశ్యతా నరకపాతభీతిఃకుతః॥
 ౭॥ కదాలిదపిరజ్జఘోరసికయత్రదేశేవశీ త్వదేక నియతాశయస్త్రీద
 శవన్దితోవర్తతే । తదక్షతతపోవనంతవచరాజధానీ స్థిరాసుఖస్య సు
 ఖమాస్పదం సుచరితస్యదుర్గంమహత్ ॥౮॥ త్రివర్గపథవర్తినాం త్రిగు
 ణలంఘనో ద్యోగినాం ద్విషత్ప్రమథనార్థినా మపిచ రంగదృశ్యోద
 యాః । స్థలశ్చమయికాతరీహరణ జాగరూకాః ప్రభోకరగ్రహణదీ
 క్షితాఃకషూలేనవివ్యాగుణాః ॥౯॥ బిభేతిభవభృత్ప్రభోత్వదుపదేశకీహ్రీ
 షధాత్కదధ్వరసదుర్విషే బడిశభక్షవత్ప్రయతే । అపఖ్యపరిహారధీవి
 ముఖమితమాకస్తికీతమప్యచసరే క్రమాదవతి వత్సలాత్వద్దయా ॥౧౦॥
 అపార్థితనిశ్చితఃప్రహరణాదియోగ స్తవస్వయంమహాసినిర్భయ స్తద

ఔరక్షపృథ్వీపతే । న్వరక్షణమివాభవత్సృజితరక్షణంతావకం యదాత్థ
 పరమాధ్వవిష్ణయతమస్తరాత్మేతి ॥౧౦॥ లఘిష్ఠసుఖసజ్జదై స్సవికృత
 కర్తనిర్విర్తితైః కల్త్రసుతసోదరాసుచరబన్ధు సమ్మన్దిభిః । ధనప్రశృతి
 కైరపి ప్రచుఃఖీతిభేవోత్తరైర్నుబిభ్రతివృత్తింప్రభోత్వదను భూతిభోగా
 ర్థినః ॥౧౧॥ నవక్తుమహిశక్యతే నరకగర్భవాసాః కంఠపుశ్చ బహుధాతు
 కం నిపుణవిస్తనేలాదృశమ్ । త్రివిష్టపముఖంతదాతవపదస్య డేదీప్యతగ
 కిమత్రనభయాస్పదంభవతి రక్షపృథ్వీపతే ॥౧౨॥ భవన్తిముఖభేదతోభ
 యనిదానమేవ ప్రభోశుభాశుభవికల్పితా జగతిదేశకాలాదయః । కృతి
 ప్రభితసాధ్వసేమయిదయిష్యసేత్వంనచే శ్చజత్తమనుకమ్పితాత్వదను
 కమ్మనీయశ్చకః ॥౧౩॥ సకృత్ప్రపదనస్పృశామభయదాననిత్యవృత్తి
 నచద్విరభిభాషసే త్వమివవిశుతసోస్వక్తికః । యథోక్తకరణంవిదు
 స్తవతుయాతుధానాదయః కథంవితథమస్తు తత్కృపణసార్వభౌమే
 మయి ॥ ౧౪ ॥ అనుక్షణమున్దితే దురితవాః కౌమస్తరే యదిక్షవనని
 శ్చృతిర్భవతిసాపివోషావిలా తదిశ్శమగతౌమయిప్రతివిధానమాధీయ
 తాంస్యబుద్ధిః కింకల్పితంసపదిరక్ష ధుర్యత్వయా ॥౧౫॥ విషాదబహుశాద
 హంవిషయవర్గతోదుర్జయాద్భిభేమిపృజినోత్త(రాత్) రస్తవదనుభూ
 తివిచ్ఛేదతః । మయానియతనాథవానయమితత్వమర్థాపయన్దయాధ
 నజగత్పతే గయితరక్ష సంరక్షమామ్ ॥౧౬॥ నిసర్గనిరగిష్టతా తవగిరం
 హసక్కుమితేతత స్త్రియుగస్మప్తివద్భవతినంహృతిః కీడితమ్ । తథాపి
 శరణాగతప్రణయభజ్జభీతోభవాన్తదిష్టమిహయద్భజేత్కమపిమాస్తత
 జ్జీహపత్ ॥౧౭॥ కయాధుసుతవాయస్వరదభుజ వద్రాపదీవిభీషణభుజ
 గ్గమ వ్రజగణాఘోరీహదయః । భవత్పదసమాశ్రితా భయవిముక్తియా
 పుర్యధాలభేమహితథావయంసపదిరక్ష ధుర్యత్వయా ॥౧౮॥ భయంశమ
 యరక్షధామ్నూనితరాభిలాషస్పృశాంశ్రియం బహులయప్రభోశ్రితవి
 పక్షమున్నులయ । స్వయంసముదితం వపుస్తవనిశామయంతస్సదావ
 యంత్రీకకగిర్వృత్తిం భువిముకుందవిద్యేషహి ॥౧౯॥ శ్రియఃపరిబృధేత్వ
 యత్రితజనస్యసంరక్షకైసదద్భుతగుణోదధావిశేషమర్చితోఽయంభరః ।

ప్రతిక్షణమతః పరం ప్రథయర్థ భామావిషప్రభుత్వ మనుపాధిక ప్రథిత హేతిభిర్హేతిభిః ॥౨౧॥ కలిప్రణిధిక్షణైః కలితశాక్యలోకాయితైస్తురుష్కాయవనాదిభిర్జగతిజృంభమాంభయమ్ । ప్రకృష్టనిజక క్షిణిగ ప్రసభమాయుధైగ పశ్యభిక్షతి త్రిదశరక్షకైః శుపయ రజనాథక్షణాత్ ౨౨ ॥ దితిప్రభవ దేహభిర్దహన సోమసూర్యాత్మకం తమఃప్రమథనం ప్రభోసముదితాస్త్రబృన్దంసతః । స్వవృత్తివశవ ర్తితత్రిదశవృత్తిచక్రం పునగిప్రవ ర్తయతుధామ్నితేమహతి ధర్మచక్రస్థితిమ్ ॥౨౩॥ మనుప్రభృతిమానితేమహతిరజ్జ భామా ది కేదనుప్రభవ దారుణైర్దరముదీర్యమాణం పరైః । పశీకృష్టగుణకశ్రియావసుధయాచ సన్ధుతీతః ప్రబుద్ధకరుణోదభోప్రశమయస్వకర్తౌ స్వయమ్ ॥౨౪॥ ఘృజశ్శమవిపాశ్శ మప్రవర సైన్యనాథాః ప్రభోతధైరవకుముదాదయో నగరగోపుర ద్వార(గాః)పాః । అచిన్ద్యబలవిక్రమా స్త్వమివరశ్శ సంరక్షకాజిత స్తశ్శతివాఙ్మో జగదనుగ్రహజాగ్రతి ॥౨౫॥ విధిస్త్రీపురషర్దన స్త్రిదశపుజ్జనః పావకోయమప్రభృతయోపి యద్విమతరక్షణేనక్షమాః । రిరక్షిషతియత్రచ ప్రతిభయంసకీర్ణితకాన్వచిత్సనగిప్రతిభటాన్పభోశమయర్థ భామావిషమ్ ॥౨౬॥ సకైటభతమోరవిర్భధుపరాగ జఙ్గామరుద్ధిరణ్య గిరిదారణస్త్రుతితకాలనేమిద్రుమః । కిమత్రబహునాభజద్భనపయోధిముష్టింధయ స్త్రివిక్రభవత్క్రీడః క్షిపతు మంతురజ్జ ఙ్వీషః ॥౨౭॥ యతిప్రవరభారతీరసభరేణనీతంవయగిప్రపుల్లవలితం శిరఃపదమిహక్షయం పార్థయే । నిరస్తరిపుసమ్భవేకవీచన రణముఖ్యేవిభో పరస్ప రహితైషిశాంఘరిగరేషుమాంవర్తయ ॥ ౨౮ ॥ ప్రబుద్ధగురువీక్షణ ప్రథితవేజ్కటేశోద్భవా మిమామభయసిద్ధయే పతతరజ్జ భర్తుస్తు నతిమ్ । భయంశ్యజతభద్రమిత్యభిదధత్స(న)చగి కేశపస్స వ్యయంఘనఘృణానిధిర్గుణగణేనగోపాయతి ॥౨౯॥

ఇతి శ్రీకవితార్మికసింహస్య సర్వతన్త్రీ సవితన్త్రీస్య శ్రీమ

దేవజ్ఞాటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృష్ణ

అభీతిస్తవ సస పూర్ణః.

కవితార్మికసింహాయ । వేదా నగురవేరమః.

శ్రీమతే నిగమాంత మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమద్వేదాంత మహాదేశిక విరచితమ్

శ్రీ రఘువీర గచ్ఛమ్.

శ్రీమాన్వేదాంతనాథార్యః కవితార్కిక కేశవః |
 జేహంతాచార్యవర్యోమే సన్నిధయై సదాపూజః ||
 జయత్యశ్రీరసస్వామి ధ్యాన్తవిద్వంసనోఽయః |
 ప్రణామ స్థితయాదేవ్యా పరమవ్యోమభాస్కరః ||

జయజయమహావీర, మహాధీరభౌరేయ, దేవాసుర సమర సమయ
 సముదిత నిఖిలనిర్జరనిర్ధారిత నిరవధికమాహత్మ్యై, దశవదనదమితదై
 వత పరిషదభ్యర్థిత దాశరథిభావ, చినకరకులకమల చివాకర, దివిషద
 ధిపతిరణ సహచరణచతుర, దశరథచరమ ఋణవిమోచన, కోసల.
 సుతాకుమారభావ కఞ్చికితకారణాకార, కామర కేళిగోపాయిత
 కాశికాధ్వర, రణాధ్వరధుర్యభవ్య దివ్యాస్త్రబృన్ద వంశిత, ప్రణతజన
 విచుతవిమథన దుర్లలితదోర్లలిత, తనుతరినిఖిల విశాడనవిఘటితవిశరా
 యశరారుతాటకాలాటకేయ, జడకిరణశకలధరజటిల సటపతిమకుట తట
 నటనపటువిబుధ సరిదతిబహుళ మధుగళనలలితపదనశినరజడపమ్మదిత
 నిజవృజిన జహనుపలతసురుచిర పరమమునివర యువతిసుత, కుశికసుత
 కథితవిదితనవవివిధకథ, మైథిలినగర సులోచనాలోచనచకోరచంద్ర, శం
 డపరశుకోదండ ప్రకాండశండన శౌండఘజదండ, చడ్డకడికిరణ మడ్డ
 లబోధిత పుండరీకచనరుచిలుటాకలోచన, మోచితజనక హృదయ
 శబ్దాంతజగ సరిహృత నిఖిలనరపతివరణజనక దుహితృకుచతట విహ
 రణ సముచితకరతల, శతకౌటి శతగుణకలన పరశుధర మునివరకర
 ధృత దురవనమతసునిజధనురాకర్షణ ప్రకాశిత పారషేష్వరక్రతుహర

శిఖరికన్తుక విహృత్సున్నభిజగదుస్తుదజిత హరిమద న్నదస్తుర దశవదన
 దమనకుశలదశశత భుజముఖస్యపతి కులరుధిరఘోరభీతప్యథురీరతహాక
 తచ్చిలపిశ్యక భృగుః తిసుగతివిహతికరనతపమడిమః పరిఘ, అన్యతథయ
 ముషితహృదయపిశ్యవదనపాలనప్రతిజ్ఞావజ్ఞాతయావరాజ్య, హేదరా
 జసాహృద సూచితసాశీల్యసాగర, భరద్వాజశాసన పరిగృహీత చిత్ర
 కూటగిరికటక తటః హ్యవసథ, అనన్యశాసనీయ, ప్రణతభరతమకుటతట
 ఘటిత పాదుకా గ్రాభిషేకనిర్వర్తిత సర్వలోకయోగక్షేమ, పిశితరుచివి
 హిత దురితవలమథన తనయబలిఘగనుగత సరభసశయన త్యగశకల
 పరిపతనభయచకిత సకలసురముని బహుమతమహాస్త్రసామర్థ్య, ద్వి
 హింహారవలమథన కురాలక్ష్య శరలక్ష్య దణ్డకతపోవన జగ్గమపా
 రిజాత, విరాధ హరిణశార్దూల, విలులిత బహుఫలమఖకళమరజనిచర
 మృగమృగయారమ్భసంభృత చీరభృవసురోధ, త్రిగిరశ్చిరస్త్రితయ తిమి
 రనిరాసవాసరకర, దూషణజలసిధి శోషణతోషిత ఋషిగణ ఘోషిత
 విజయఘోషా, ఖరతర ఖరతరుఖిద్దన వద్దసవన, ద్విగ ప్రతక్ష స్సహ
 స్రగలవనవిలోళన మహాకలభ, అనహయశూర, అనపాయసాహస,
 మహిత మహామృధదర్శన ముదిత మైశీలీవృథకరపరితృప్తవిభవ విగో
 పత పికటవీరస్రూ, మారీచ మాయామృగ చర్మపరికర్తిత నిర్భరదర్భా
 స్తరణ, విక్రమయశోలాభ పిక్వీరజీవిత గృధ్ర)రాజ దేహదిధిక్షాంతిత
 భక్తజనదాక్షిణ్య కల్పితవిబుసభావ కబధాభిసన్విత, అపంశ్యమహిమ
 మునిజనభజన ముషితహృదయ కలుషశబరీ మోక్ష సాక్షీభూత, ప్రభజ్ఞ
 నతనయ భానుక భాషితరంజితహృదయ, తరణిసుత శరణాగతిపరతం
 త్రికృత సావిత స్త్యగ్, వృథసుఖిత కైలాసకోటివికటదుందుభి కజ్జా
 లకూట దూరవిక్షేపదక్షిణక్షేతర పాదాఙ్గావృతచలన విశ్వస్తసుహృ
 దాశయ, అతిపుథులబహువిటపి గిరిధరణి వినయగపదుదయ విష్ణు
 తచిత్రపుంఖవైచిత్త్య, విపులభుజశైల మూలనిబిడఃపీడిత రావణ రణ
 రణకజనక చతురుదధివిసారణ చతురకపికులపతిహృదయ విశాలశిలా

తలదారుణ దారణశీలముఖ, అపారపారావార పరిఘాపరివృత పర
 పురపరిస్పృతదవదహన జవనపవన భవకపివర పరిష్వంగభావిత సస్వి
 స్వదాన, విమతసహృదరక్షణ పరిగ్రహ విసంవాది వివిధ సచివ
 విప్రలంభనమయ సంరమ్భ విజృంభిత సర్వేశ్వరభావ, సకృప్రసన్న
 జననంతక్షణదీప్తిత, వీర, సత్యవ్రత, ప్రతిశయనధూమికాఘూషిత పయో
 ధిపుళిన, ప్రశంసాభిషేకపరుష విశిఖశిఖాశోషితాకూపారవారిపూర, ప్ర
 బలరిపుకులకలహ కుతుకచతుల కపికులకరతలతూలితహృతగిరినికరసా
 ర్థిత సేతుపథసీమాసీమంతిత సమద్ర, ద్యుతతరమృగపతి వరూధీనీని
 రుద్ధలఙ్కావరోధవేపధులాస్య లీలోపదేశ దేశిక ధనుర్జ్యాయాష, గగనచర
 కనకగిరిగరిమధరనిగమమయ నిజరథగరుడనిలలవగళిత విష
 వదనశరకదన, అకృతచరవనచర రణ కరణవైలక్ష్యకూణితాక్షబహువి
 ధరక్షోబలాద్యక్షవక్షిణక(పా)వాటపాటనపటిమసాహోషకోపావలేప,
 కటురటదటనీటుకృతి చతుల కలారకార్తుక, విశంకట విశిఖవితాడన
 విఘటిత మకుట విహ్వల విశ్రవస్త్రవయవిశ్రమ సమయవిశ్రాంత
 విభ్రాతవిక్రమ, కుచ్ఛకర్ణ కులగిరివిదళనదంధోభిఘాత నిశ్శబ్దకజ్జ
 శత్ర, అభిచరణహుతవహ పరిచరణ విఘటన సరభసపరిపతదపరి
 మిత కపిబలజలధిలహరి కళకళరవకుమిత మఘనజిడభిహననకృదనుజ
 సాక్షిక రాక్షసద్వంద్వయుద్ధ, అప్రతిద్వంద్వపౌరుష, స్వృంబకసమధిక
 ఘోరాస్త్రాడమ్బర, సారధిహృతరథసత్ర పశాత్రవసత్వాపితప్రతాప,
 శితశరకృతలవన దశముఖముఖదశకనిపతన పునరుదయనిపతనదరగళి
 తజ్విత దరతరళహరిహాయనయన నళిన వనరుచి ఖచితనిపతిత సుర
 కుసుమవతితి సురభిత రథపథ, అఖిలజగదధిక ఘుజబలవరబల దశలప
 నలపనదశకల వనజనితరజనిచరయువతివిలపనవచన గమవిషయ నిగమ
 శిఖర ముఖరముఖ సురముని వరపరిపణిత, అభిగత శతముఖ హుతవహ
 పితృపతి నిర్ఘుతివరుణపవన ధనదగిరిత ముఖ సురవతి నుతిముదిత, అ
 మితమతివిధివిధిత కదిత నిజవిభవజలధి పృష్ఠతలవ, విగత భయవిబుధ

విబోధిత వీరశయనశాయిత వానరపుతనౌఘ, స్వస్థమయవిఘటిత సుఖ
 టితహృదయ సహధర్మచారిణీక, విభీషణవశంవదీతృతలక్షైశ్చైవ్యైర్వనిష్ఠ
 న్నకృత్య, ఖిచుష్పితరిపుపక్ష, పుష్పకరభసగతిగౌఘదీకృతగగనార్ణవ,
 ప్రతిజ్ఞార్ణవతరణ కృతక్షణ భరతమనోరథసంహిత సింహాసనాధిరూఢ,
 స్వామి, రాఘవసింహ, హాటకగిరికటకలడహ పాదపీత నికటశేటప
 రిలురిత నిఖిలన్యవతి కిరీటకోటి వివిధమణిగజాకిరణ నికర నీరాజితచర
 ణరాజీవ, దివ్యభూమాయోధ్యాధిదైవత పితృవధకుశిత మునివిహిత
 నృపహననకమర పూర్వకాలప్రభవ శతగుణప్రతిష్ఠాపిత ధార్మిక రాజ
 వంశ, శుభరతభరతఖిర్విత గంధర్వయూధ గీతవిజయ గాధాశత, శా
 సిత మధుసుత శత్రుఘ్నేవిత్, కుశలవ పరిగృహీత కులగాధావిశేష,
 విధివశపరిణమ దమరభణితి కవివరరచిత నిజచరిత నిబద్ధన నిశమనని
 ర్వృత సర్వజన సమ్మనిత పునరుపస్థాపిత విమానవరవిశ్రాంత ప్రీణిత
 వైశ్రవణవిశ్రావిత యశస్విరపంచ, పంచతాపన్న మునికుమారక సంజీవ
 నామృత, త్రేతాయుగప్రవర్తిత కార్తయుగవృత్తాంత, అవికలబహుసు
 వర్ణ హయమఖ సహస్రనిర్వహణ నిర్వర్తిత నిజవణ్ణాశ్రమధర్మ, సర్వ
 కర్త సమారాధ్య, సనాతనధర్మ, సాకేతజనపదజనిధనిక జగ్గమతఃపితర
 జస్తుజాత దివ్యగతి దానదర్శిత నిత్యసిన్ధిమవైభవ, భవతపనతాపిత
 భక్తజనభద్రారామ, శ్రీరామభద్ర, నమస్తే పునస్తేనమః॥ ... *

చతుర్ముఖేశ్వరముఖైః పుత్రపౌత్రాదిశాలినే॥

సమస్సీతా సమేతాయ రామాయ గృహమేధినే॥

కవికథకసింహకథితం కతోరసుకుమారగుంభగంధీనమ్॥

భవభయభేషజమేతత్పతత మహావిరచైభవంసుధియః॥

కవితార్కకసింహాయ కల్యాణగుణశాలినే॥

శ్రీమతే వేంకటేశాయ నమః స్తగురవేనమః॥

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమతే నిగమాంత మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాంత మహాదేశిక విరచితా శ్రీస్తుతిః.

శ్రీమావేదజుటనాథాగ్యః † సన్నిధిత్వాంసదాహృది॥

(ఈశానాంజగతోఽస్యవేదజుటపతేర్విష్ణోగపరాంప్రియసీంతద్వ
క్షుస్థస్థనిత్యవాసరసికాం తత్త్వాన్విసంవర్ధనమ్ । పద్మలబ్ధతపాణిప
ల్లవయుగాంపద్మాసనస్థాంశ్రియం వాత్సల్యాదిగుణోజ్జ్వలాంభవతీం
వందేజగత్తాతరమ్ ॥౧॥) మానాతీతప్రథితవిభవాం మజ్జశంమజ్జశానాం
వక్షగిపీఠంమధువిజయినో భూషయన్తీస్వకాన్త్యా । పృత్యతానుశ్రివి
కమహిమప్రార్థనీనాంప్రజానాం శ్రేయోమూర్తిశ్రియమశతాస్తాం
శరణ్యాంప్రపద్యే ॥౨॥ ఆవిర్భావగి కలశజలధా వధ్వరేవాపియస్యా
స్థానం యస్యాస్పరసిజవనం విష్ణువక్షుస్థస్థలంవా । భూమాయస్యాభు
వనమఖిలం దేవివివ్యంపదంవా స్తోకప్రజ్ఞై రనవధిగుణా స్తూయసేసా
కథంత్యమ్ ॥౩॥ స్తోతవ్యత్వం దిశతిభవతీదేహిభిస్తుయమానా తామే
వత్వా మనీతరగతి స్త్రీశుమాశంసమానః । సిద్ధారమ్భస్సకలభువన
శ్లాఘనీయో భవేయం సేవాపేతౌ తవచరణయో శ్శ్రేయసేకస్యన
స్యాత్ ॥౪॥ యత్సంకల్పార్చవతికమలే యత్రదేహిన్యమీషాం జన్తస్తే
మప్రళయరచనా జగ్గమాజగ్గమానామ్ ! తత్రల్యాంకిమపియమినా
మేకలక్ష్యంసమాధౌ పూర్ణంతేజగి స్ఫురతిభవతి పాదలాతౌ రసా
జుమ్ ॥౫॥ నిష్ప్రత్యూహప్రణయఘటితం దేవినిత్యానపాయం విష్ణు
స్తవంచేత్యనవధిగుణ ద్వండ్వమన్యోన్యలక్ష్యమ్ । శేషశ్చిత్తం విమల
మనసాంమాశయశ్చశుశ్రీనాం సమ్పద్యస్తేదేహరణవిధౌ యస్యశయ్యా
విశేషాః ॥౬॥ ఉద్దేశ్యత్వంజననిభజతో రుద్ధ్వితోపాధిగన్ధం ప్రత్యగ్రా
పేహవిషియువయోరేకశేషిత్వయోగాత్ । పద్మేపత్యస్తవచనిగమైర్ని
త్యమన్విష్యమాణో నావచ్ఛేదంభజితమహిమాన ర్తయన్తానసంసః॥౭॥

పశ్యన్తిషు శ్రుతిమపరిత స్సురిబృన్దేన సార్థం మధ్యే కృశ్య త్రిగుణభ
లకం నిర్మితస్థానభేదమ్ । విశ్వానీశ ప్రణయనిస దా విభ్రమిష్యుతవృ
త్తా బ్రహ్మేశా ద్యాదధతియువయో రక్షశారప్రచారమ్ ॥౨॥ అస్యేశా
నాత్వమసిజగతస్సం శయన్తీ ముకుందం లక్ష్మీగపద్మాజలధితనయా విష్ణు
పత్నిందిరేతి । యన్నామాని శుక్రిపరివహాన్యేనమావర్తయన్తో నావ
ర్తన్తేమరితపవన పేరితేజన్తకే ॥౩॥ త్వామేవాహుగికతివిజపరేత్వ
త్ప్రియంబోకనాథం కిన్దైరన్తగికలహమలినైగి కిన్చిదుత్తీర్యమగైః ॥
త్వత్సంప్రీత్యైవిహరతిహరా సన్తుభీనాంశుక్రినాం భావారూఢాభగ
వతియువాదైవతందంపతీనః ॥౪॥ ఆపన్నార్తిప్రశమనవిధా బద్ధదీక్ష
స్యవిష్ణో రావఖ్యుస్తాప్రాప్రియసహచరీ మైకమత్యోప పన్నామ్ । పా
దుర్భాతైరపిసమతనుః ప్రాభవమస్వీయసేత్వం దూర్యాత్మిన్తైరివమధు
రతా దుగ్ధతాశే న్తరగ్జైః ॥౫॥ ధత్తేశోభాంహరిమరతకేతావకీమూ
ర్తిరాద్యా తస్మిన్కున్దన్తరభరనతా తప్తజామ్బూనవాభా । యస్యాంగ
చ్ఛన్తుప్రయనిలయై ర్నిత్యమానన్తసిన్ధావిచ్ఛాపేగొల్లసితలహరీ విభ్రమ
వ్యక్తయన్తే ॥౬॥ ఆసంసారంవితతమఖిలం వాఙ్మయంయద్విభాతిర్య
ద్భూభక్తాత్మకుసుమధనుషగి కిన్జురోమేరుధన్వా । యస్యాంనిత్యం
నయనశతకై రేకలక్ష్మీమహేంద్రగి పద్మేతాసాం పరిణతిరసా భావ
లేతైస్తవదీప్తైః ॥౭॥ అగ్రేభర్తుస్సరసిజమయే భద్రపీతేనిషణ్ణా మ
మ్భోరాశేరధిగతసుధా సన్తువాదుత్థితాంతామ్ । పుష్పాసారస్థగి
తసువనైః పుష్కలావర్తకాద్యైగి క్లప్తారంభాఃకనకకలశై రభ్యషిం
చన్తజేన్ద్రాః ॥౮॥ ఆలోక్యత్వా మమృతసహజే విష్ణువక్షస్థలస్థాం
శాపాకాన్తాశ్చరణమగమ న్నావరోహాన్సురేన్ద్రాః । లభ్యాభూయ
న్త్రీభువనమిదం లక్ష్మితత్వత్రుటాక్షే స్సర్వాకార స్థిరసముదయాం
సమ్మదంనిర్విణ్ ని ॥౯॥ ఆర్తత్రాణప్రతిభిరమృతాసార నీలామ్బువా
హైరమ్భోజానాముషసీమిషతామన్తరగ్జైరపాగ్జైః । యస్యాంయ
స్యాందిశివిహుఃజే శేచిద్బుష్టిస్తవదీప్తా తస్యాంతస్యామహమహమికాం

తస్యతేనమృదోఘాః ॥౧౬॥ యోగారమ్య త్వరితమనసో యుష్మదైకా
 న్త్యయు క్తంధర్మంపాశ్చుం ప్రథమమిహయే ధారయన్తేధనాయామ్ ।
 తేషాంఘామేర్ధనపతిగృహం దమ్బరాదమ్బధేర్వా ధారానిర్యాంత్యధి
 కమధికం వాఙ్మతానాంవసూనామ్ ॥౧౭॥ శ్రేయసాహమాని కమలనిల
 యేచిత్రమామ్నయవాచాం చూడాపీడంతపపదయుగం చేతసాధార
 యస్తః । ఛత్రచ్ఛాయా సుభగశిరస శ్చామరస్తేరపాశ్చావ్ల్యాఘాశబ్జ
 శ్రవణముదితా స్సగ్రిహాస్సశ్చరన్తి ॥ ౧౮ ॥ ఊరీకర్తుంకుశలమఖిలం
 శ్లేషుమాదీనరాతీన్ దూరీకర్తుం దురిత నివహం త్యక్తుమాద్యా మవి
 ద్యామ్ । అమ్బస్తమ్బునధికజనన గ్రామసీమాన్తరేభా మాలమ్బన్తేవి
 మలమనసోవిష్టుకాన్తేవయాంతే ॥౧౯॥ జాతాకాంతా జననియువయో
 రేకశేవాధికారే మాయాలీఢం విభవమఖిలం మన్యమానాస్తృణాయ ।
 పీత్యైవిష్టోస్తవచకృత్తినగి పీతిమన్తోభజన్తై వేలాభశ్చ ప్రథమసఖలం
 వైదికంధర్మ సేతుమ్ ॥౨౦॥ సేవేదేవిశ్రీదశమహిశా మాళిమాలార్చితం
 తే సిద్ధిక్షేత్రంకమితవిపదాం సంపదాం పాదపద్మమ్ । యస్మిన్నీష
 న్నుమితశిరసో యాపయిత్వాశరీరం వర్తిష్యన్తేవితమసిపదే వాసుదేవ
 గర్భర్యాః ॥౨౧॥ సానుసానసక్రటితదయై స్సాంద్రవాత్సల్యదిగ్ధై ర
 మ్బస్మిగ్ధై రమృతలహరీబంధనబ్రహ్మచరైః । ఘర్మేతాపత్రయవిరచితే
 గాఢతప్తంక్షణంమా మాఙ్గిన్యగ్లపితవనైః రాద్రయేధాని కటా
 క్తైః ॥ ౨౨ ॥ సమృద్ధ్యస్తేభవభయతమీ భానవస్తవత్ప్రసాదా ద్భా
 వాస్సర్వేభగవతిహరౌ భక్తిముద్వేలయంతః । యాచేకేన్తావ మహమతి
 భయ శ్శీతలోదారశీలా న్భూయో భూభూ దిశసిమహతాం మగ్ధ లా
 నాంప్రబంధా ॥౨౩॥ మాతాదేవిత్వమసిభగవా న్వాసుదేవగపితామ్
 జాతస్సోహం జననియువయో రేకలక్ష్మ్యందయాయాః । దత్తోయుష్మ
 త్వరిజనతయా దేశైరస్మతస్తస్వం కింతేఘాయగి ప్రియమితకిల స్తేరవ
 క్తావిభాసి ॥౨౪॥ కల్యాణానామవికలసిధిః కాభిహర్యాసీమా సిత్యా
 మోదానిగమపచసాం మాళిమన్దారమాలా । సమృద్ధివ్యా మభువిజ

యినస్సన్నిధత్తాంసదామైషాదేవీసకలభువన పార్థనాకామభేనుః॥
 ౨౫॥ ఉపచితగురుభక్తేరుత్థితం వేఙ్కటేశా త్కలికలుషవివృత్తైక
 ల్పయూనంప్రజానామ్ । సరసిజనిలయాయాస్తోత్రమేతత్పఠంతస్సకల
 కుశలసీమాసార్వభౌమాభవన్తి ॥ ... .. ॥౨౬॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతన్త్రస్య తన్త్రస్య శ్రీమ
 ద్వేఙ్కటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతం
 శ్రీస్తుతిస్సమ్పూర్ణా.
 కవితార్కికసింహాయ + వేదాంతగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాంత మహాదేశిక విరచితా
 గరుడ సత్పాశ త్.

శ్రీమావ్వేఙ్కటనాథార్యః + సన్నిధత్తాంసదాహ్మః॥

అశ్లేష్వానందముఖ్య శుక్రితిశిఖరమిళ ద్దండకం గణ్డపూర్వం ప్రాగేవా
 భ్యగ్య షట్సుప్రతిదిశమనఘఃస్యస్తశుద్ధాస్త్రబధ్నాః । షష్టివ్యత్యస్తపక్ష
 ద్వితయముఖపుటప్రస్ఫుటోదారతారంమన్త్రం గారుత్మతంతంహుతవ
 హదయితాశేఖరంశీలీయామః ॥౧॥ పేదస్వాధ్ధాధిరూఢోబహిరబహిర
 పివ్యక్తిమభ్యేశియస్యాం సిద్ధిసాన్సం కర్షణీసా పరిణమతియయాసాపవ
 గ్గత్రీనగ్ధా । ప్రాణగ్య ప్రాణమన్యం ప్రాణహితమనసో యత్రనిర్ధార
 యన్తి ప్రాపీసాబ్రహ్మవిద్యాపరిచితగహనా పాతుగారుత్మతీనః ॥౨॥
 సేత్రం గాయత్రమూచేత్రివృదితిభిరో నామధేయంయబూషిచ్ఛన్తాంస్య
 క్తాసిధిష్ణ్యస్తభిరజనితైర్నిగ్రహా వామదేవ్యమ్ । యస్యస్తోమా
 త్తనోసౌ బృహదితరగరుత్మాదృశామ్నాత పుచ్ఛస్సాన్విచ్ఛంస్యంసకప్ర
 నూతాచ్ఛ్చ్రుతితతశిఖరాభిస్తుతాత్తాగరుత్తా ॥౩॥ యోయంధత్తేస్వ
 నిష్ఠం వహనమపివరస్పర్శిలోయేన యస్యైశ్వర్యస్తాద్యస్యాహవశీర్విద
 ధతిభజనంయత్రమత్రేసన్త్రప్రామోదేసగ్గత్యంహరిగరుడభిదాకల్పి

తానోహనానాసాస్వాభావ్యసాన్వితభవ్యసన్వితతుకకునిబ్రహ్మసబ్రహ్మ
 తానః || ౪ || ఏకోవిష్ణోర్దివీయస్త్రీచతురవిదితంపఞ్చవర్తింరహస్యం
 షాఙ్మ్యస్మేరసప్తస్వరగతిరణమాభ్యష్టసమ్మన్నవాత్సా | దేవోదర్శి
 కరారిదశశతసయ నాగాతిసాహస్రిలక్షే విక్రీడశ్చక్షకోటి ర్విఘటయ
 తుభయం వీతసన్తోదయోనః || ౫ || సత్త్వాదైస్సాన్వితాది ప్రథిత
 మహిమభిగ పఞ్చభిహ్వ్యహభేదైః పంచాభిభ్యోనిరున్ధక్ భవగరళభ
 వం ప్రాణినాంపఞ్చభావమ్ | ప్రాణాపానాదిభేదా త్ప్రతితనుమరు
 తోదైవతంపఞ్చవృక్షేగ పఞ్చాత్పఞ్చధాసా శ్చరుషఉపనిష ణ్ణోపేత
 స్తోషయేన్మః || ౬ || శ్లిష్యద్వాన్దగీన్ద్రభోగే శ్శ్రుతికరసభా మూర్తిభేన్వ
 కీయే వర్ణవ్యక్తీర్విచిత్రాగి పరికలయతియోవక్త్రబాహూరుపాదైః |
 ప్రాణస్సర్వస్యజన్తోగి ప్రకటితపరవబ్రహ్మభావస్సత్యతంత్రేశంచ్చన్ద్రస్థగే
 శస్సపది విపదిస సన్నిధింస్సన్నీధత్తామ్ || ౭ || ఆగ్రేతిష్ఠన్నదగ్రోమణి
 ముకురణవా నన్యదృష్టేర్మురారేగి పాయాన్తాయాభుజన్గో విషమవిష
 భయాన్తాథమస్తాన్దరుత్తామ్ | తుష్కశ్రీరాభిపాథ స్సహభవగరళస్ప
 ర్మశంకీసశంక చ్చాయాంధతైయదీయాం హృదిహరిహృదయా రోహ
 ధన్యోమణీన్ద్రగిః || ... ..

ఇతి గరుడపఞ్చాశతి పరపూర్వావర్ణకప్రథమః.

ఆహారారంసుధాయాదుగిధిగమ మహావక్త్ర దుర్గస్థితాయా శేతా
 రంప్రజసాణేస్సహవిబుధగణై గాహవేదాపూజేగాత్ | విష్ణోసమ్ప్ర
 యమాణే వరవినిమయతో విశ్వవిఖ్యాతకీర్తిం దేవంయాసూతసాసౌ
 దిశతుభగవతీశర్తదాక్షాయణీః || ౮ || విత్రాసాద్వీతిహూతం ప్రథమ
 మధిగణైరన్తికేమన్దధామ్నా భూయస్తేనైవసార్థం భయభరతరత్నైర్వ
 నితో దేవబృందైః | కల్పాన్తయోభదతుంకథమపి కృపయాసంక్షిప్తాధామ
 చన్ద్రంభితాన్ద్రంనిర్జిహ్వో భవభయమహానగఖన్దయత్కన్దజేన్ద్రగిః || ౧౦ ||
 తున్ద్రయోగీధరాణితుభితచతుర కూపారరమృగ్గరున్తి త్రుట్యత్తారా
 సరాణిస్థపుటిరవిబుధ స్థానకాగేషీపేయః | పాతాళబ్రహ్మసౌధావధి

విహితముధావర్తరాన్యస్తదార్తిం బ్రహ్మాంజ్ఞస్యాస్తరాఢ్యేబృహత్తిభిగప
తేరభ్యకకీడితాని ||౧౧|| సంవిచ్ఛస్త్రంశిత్యా సహవిజయచమూ
రాశిషగిప్రీషయం త్యానబధ్నంత్యాతనత్రంసుచరితమశనం పక్ర-
ణంనిర్దిశన్త్యా! ఏవోఽస్తదైవతేయో నుదతువివతయా క్లప్తరత్నావిశే
షః కద్రూసజేతదాన్య తుపణపణసుధా లక్ష్మభైక్షంజిఘ్నుః||౧౨||
విక్షేపైగి పక్షతీనా మనిభృత గణిభి ర్వాదిత వ్యోమతుర్యో వా
చాలామ్బాధివీచీ నలయవిరచితా లోకభక్తానుబధః | దిక్-న్యాకీర్య
మాణక్షరదుడునికర వ్యాజలాజాభిషేకో నాకౌన్తాథాయగచ్ఛన్నర
కమపిసమే నాగహన్తా నిహన్తు || ౧౩ || ఋతూక్ష క్షేపఢ్యో మహిర
హిమకరోత్తాళతాళాభిఘాతీ వేలావాః కేళిలోలో వివిధఘనఘటా క
న్తుకాఘాతశీలః | పాయాన్నగిపాతకేభ్యగి పతగకులపలేగి పక్షవిక్షేప
జాతో వాతః పాతాళమేలా పటహపటురవారచ్ఛగంరమ్భధీరః||౧౪||
కింనిర్ఘాతఃకిమరగి పరిపతతివివకింసమిద్ధోయమావ్యగి కింస్వితార్క-ర్త
స్వరాత్రి ర్మనువిదితమిదం వ్యోమవర్తగరుత్మాక్ | ఆసీదత్యాజీహ
ర్ష త్యభిపతతిహరత్యజ్జిహాతాతహమ్మే త్యాలాపోద్యుక్తభిగ్లాకులజతర
పుటః పాతునగిపత్రినాథః || ౧౫ || ఆస్మకావృష్టైరస్పగ్ధిర్దురుపశమశ్చ
షా శాతనీశాతదంష్ట్రో కోటిలోటతర-రోటి షకటకటకటారావఘ్నా
రావతారా | భిన్యాత్సార్థంపుశ్చిన్యా సపదిపరిహృతబ్రహ్మగాజీష్టాగా
రేయఃపల్లద్ధిల్లపల్లీ నిగరణకరణాపారణా కారణాన్నః ||౧౬|| స్వచ్ఛ
స్తస్వగ్నిబృష్ట ప్రథమతమమహే త్వాతనిష్ఠాతఘోర స్వాస్తధాన్వస్తం
నిరున్యాఙ్మతధరణివయో రాశిరాశీవిషారేః | ప్రత్యుద్యద్ధిల్లపల్లీ భట
రుధిరసరి ల్లోలకల్లోలమాలా హాలానిర్వేశమేలాహల హలబహుళో
హర్షకోలాహలోనః ||౧౭|| సాన్ద్రోహానుబద్ధా త్సరసిసఖముఖేపా
దపేగణ్డైవే తుణ్డాగ్రే కంఠరథే తదనుచజతరే నిర్విశేషం యుయు
త్సూ | అవ్యాదస్తానభవ్యాదవిదితనఖర శ్రేణిదంష్ట్రాభిఘాతాజీవగా
హంగృహీత్వా కమతకరటినా భక్షయన్నతీమల్లః || ౧౮|| అల్పకల్ప

స్త్రీలొనటచుటనుధా సూతిఖణ్డో బహూనాం నిసాసర స్తవద్భుజా
 ద్రేరనుభవతుముధా మంథనం హ్యేషసిన్ధుః | రాకాచంద్రస్తురాహూ
 స్సవ్విమితకథయతః ప్రిక్ష్య కమూకమారాన్సాన్తద్దాసంఖగేస్త్రస్స
 పదిహ్యతసుధ స్త్రాయతామాయతాన్నః || ౧౯ || ఆరాదభ్యుత్థితైరా
 వణమమితజవో దభ్యుద్యుచ్చైశ్శ్రీవసం జాతకౌభం విమథ్నన్దిది
 శిఃవిషద్వాహినీశంకశేవ | భాగ్యవ్యవ్యాపసవ్యం సుమహతిమషతిస్వ
 ర్గి సార్థేసుధార్థం ప్రిఖన్నేత్రశ్రియంనః పగటయతుచిరం పక్షవాన్
 మంథశైలః || ౨౦ || అస్థానేషుగ్రహణౌ మనియతవిహితానస్తవక్రా
 తిచారా విశోష్టపాధివ్యవస్థాదిగమవిబళిత ప్రాగవాగాదీభేదాః | ఓ
 త్రాసుత్రామభక్తగ్రహకలహవిధా చణ్డజేస్త్రస్యచణ్డాః పక్షోత్తేపా
 విపక్ష తుపణసరభసాశ్శర్కమే నిర్తిమీర్ణ || ౨౧ || తత్తత్ప్రశ్నార్థిసా
 వధివిహితమృషారోషగన్ధారుషాంధైఃరేకగీకీడన్నసేకైస్సురపతిసుభ
 తైరక్షతోరక్షతాన్నః | అన్యోన్యబద్ధత్యైపహరణవిహితా మన్దమా
 త్వర్యతుక్తైరక్తైరేవస్వకీయై రహమ హమికయా మానో వైసతే
 యః || ౨౨ || అస్తవ్యోమాస్తమస్తర్హితనిఖిలహరి న్నడలం చణ్డభానో
 ర్దుంటాకైరైర్కాణ్డే జగదఖిలమదుశర్వరీవరవీరితి | ప్రింఖోశత్సర్వ
 గోశస్థలమడునికరస్థస్థాన్నిరున్ధకారంహూభిస్తేన్వర్కదంహూహ
 రతుతరళితబ్రహ్మసర్దాగరుత్కా || ౨౩ || యస్సాన్వక్లేశజ్జరాంత గరుడ
 నిలవ స్తమ్భితజమ్భిత్రా కుణ్డాస్త్రేసన్నకలంతం పగయతి పవయే
 పక్షలేశంవిదేత | సోస్తాకం సన్నిధతైం సురపతి పృతనా ద్వంద్వయా
 ధై కమణ్డో మృగ్యంవాలఖిల్యద్విజవరతపసాం కోపిమూర్తోవివర్తః ||
 ౨౪ || రుద్రాన్విదాన్వసేన్ద్రాస్తూతవహసహితం గన్ధవాహంగృహీత్వా
 కాలంసిష్కాల్పధూతాన్విముతిధనవతీ పాశినగ క్లేశయిత్వా | సర్ప
 ణాంచాత్మికానా మమృత మయపణ పాపణ పాప్తి దక్షో నిర్బాధం
 క్వాపిసర్పన్నపహరతుహరే రౌపవాహ్యామదుంహః || || ౨౫ ||

ఇతి గరుడ పంచాంగ శతి అమృతాహరణవర్గ కోద్వితీయః.

భుగ్గుభూర్భూర్భువఃసత్యం మదమిత గరుత్మాభిత త్నా న్రిక్ష్యన్
 కాత్మో వక్రతుణ్డగిఖరతరనఖరః క్రూరదంష్ట్రాక రాశః । పాయాదస్తాన
 పాయా ద్భయభరవిగళ ద్దందశూ కేంద్రశూక శ్చై రేస్సంక్రన్దనాది ప్ర
 తిభటపృతనా క్రన్దనస్సన్దనేంద్రః ॥౨౬॥ అర్చన్తా ధుర్యయో క్త గ్రా
 హణభయభృతా సాంత్వితో ౭ నూరుబద్ధా తో గదణ్డజ్యోంజిఘ్నేదితిచ
 కితధియా శశ్కితశ్శశ్కరేణ । తత్వేక త్వేతమాతేమితిహరిణా ప్యా
 దరేణానునీతః పక్షీన్ద్ర స్త్రాస్త్రియతాంనగి ఫణధరమహీషీ పతగిభజ్గాప
 హారి ॥౨౭॥ ఛాయా తాత్త్వ్యానహీనాం ఫణమణిమకుర శ్చేణివిస్పష్టపిం
 బాం స్త్రాణాపేతా ధృతస్వప్రతికృతి మనసా ప్రేక్ష్యజాతానుకమ్పః ।
 తేషాం దృష్ట్యా త్తచేష్టాః ప్రతిగరుడగణాశంకయాతుంగరోషస్సర్వందర్శ
 ద్ధతోన శ్శమయతుదరితం సర్వసంతానహంతా ॥౨౮॥ ఉచ్ఛాప్తసాకృ
 ప్తతారా గణఘటితమృషా మృత్తికా కల్పశిల్పగిపక్షవ్యాధూతపాథో
 నిధికుహరగుహః గర్భ దత్తావ గాహః । దృష్టీ దంష్ట్రాగ దూతీ పృథు
 ముఫణభృతాం ప్రేషయన్సుత్రమాక్లే ప్సంజైరజ్గంసిరుంధన్నవతు పిప
 తిమగివత్రిణామగ్రణీర్మః ॥౨౯॥ ఆవేధస్సాధశృజ్గాదనువరతగ తే రా
 భుజక్లేష్ట్రాలోకా చ్ఛ్రేణీబద్ధం వితస్వత్ ఉణపరిణమితాలాత పాతప్ర
 కారః । పాయాన్మగిపుణ్యపాప ప్రచయమయపునర్గర్భకుమ్భిపితా
 త్పాతాళస్యాన్తరాళే బృహత్ఖగపత్నేర్విఘ్నాతో నిపాతః ॥౩౦॥ ప్రత్య
 గ్రాకీర్ణత త్తత్ఫణమణినిక రేశంకులాకోటివక్త్రం తుణ్డాగ్రింసంక్షువా
 ణఃకులగిరికతిసేకర్ప రేకూర్తభద్రుః । పాతాళేత్వేత్రవక్వ డ్విరసన పృతనా
 శాలివిచ్ఛేదశాలీ శైలీంసన్ద్రస్తశైలీలఘిమదరభస స్సౌతుసాధ్వీం సుప
 ర్ణః ॥౩౧॥ పర్యగ్యత్వన్నగీనాం యుగపదసమయా నర్భకా గర్భకోశా
 ద్భృష్టా స్త్రుప్తప్రకమ్ప వ్యతిషజదఖిలోదనవదున్నిద్రఘోషం । చక్షుశ్చ
 త్కుశ్శృంగీనాం సపడిబధిరయత్పాతుపత్రిశ్వరస్య క్షిప్రక్షిప్తక్షమా భృత్
 ణఘటితనభస్సౌత్పతమాస్పృటితంనః ॥౩౨॥ తోయస్కంధోనసిన్ధోస్స
 ముఘటితమిథః పక్షువిత్వేపభిన్నః పాతాళంనప్రవిష్టం పృథునిచవిస రేరశ్చి

భిన్నగర్వశ్రేణిః । తావద్గ్రస్తాహితక్రీతరిత విషమషీ పజ్జ-కమ్మది
కాంకగప్రత్యాయాతస్సవ్యూధైస్థిసితఇతివిదితః పాతుపత్తిశ్వరో
నః ॥ ౩౩ ॥ బద్ధస్పృశైరివనైర్వర్బహుభిరభిముఖై రేకకంతం స్తువానేత
త్తద్విశోపకార ప్రణయిసురగణ పార్శ్విత ప్రాణరత్నైః । పాయాన్నః
ప్రత్యహంతే కిమపివిషహరం ప్రేషయామితిభీతే సన్నిత్యాసర్పరాజేన
కరుణమరుణౌ నస్తరంధామదివ్యమ్ ॥ ౩౪ ॥ క్వాప్యస్థాశరణరాధ్యం
క్వవనఘనతరా సృక్ఫటాశీధుగన్ధం నిగ్నోక్తైః కిక్వాపిక్షీర్ణం విషయమప
రతోమణ్డితంరత్నఖండైః । అభ్యాసాధైస్సవీవారే వ్యహమహమిక
యావద్యవేషండధానైః కాలేఖేలన్బుజక్లైః కలయతుకుశలం కాద్ర
వేయాస్తకోనః ॥ ... .. ॥ ౩౫ ॥

ఇతి గరుడపంచాశతి నాగదమనవర్ణక స్తుతియః.

వామేవైకుంఠశయ్యా ఫణిపతికటకో వాసుకిః పక్షానూత్రో రక్షేన్న
స్తక్షకేన గ్రధితకటితట శ్చారుకారోగటహరః । పద్మంశ్లేపసవ్యే
ప్రథిమవతిమహా పద్మమన్యత్రేవిభ్రాచ్చుడాయాంశంఖపాలంకుశికమపి
భుజే దక్షిణేఽక్షిమల్లః ॥ ౩౬ ॥ వర్త్యాభస్వస్తీకాగ్ర స్ఫురదరుణశిఖాదీ
ప్రతర్నద్రుదీపై ర్బృథ్నద్భిస్తాపమ నర్బహుకవిషమషీ గన్ధతైలాభిపూ
ణైః । నిత్యంనీరాజనార్ధైర్నిజఫలఫలకైః ఘూర్ణ మానాసీతూర్ణం
భోగైరాపూరయేయ ర్భుజగకులరిపో ర్భూషణా నీషణాన్నః ॥ ౩౭ ॥
అజగ్రప్రత్యజ్గలీనామృతరసవిసర స్వర్ణలోభాదివాంత స్త్రాస్తాధ్ధానాను
బద్ధా దివసహజమిదోవైరిశజ్జాత్రరక్తాల్ । రుద్రాగాఢోపగూఢో
చ్చవీసననిబిడితస్థానయోగాదివాస్త ద్భద్రాయస్ఫుర్భజన్తో భగవతిగ
రుడే గాఢతాంగూఢపాదః ॥ ౩౮ ॥ కోటిచరత్నకోటి ప్రతిఫలితయా
నైకధాభిన్నమూర్తి ర్వల్లీకస్థాస్వయూధ్యానభితఇవనిజైర్వేష్టనైః
క్లృప్తరతుః । తేమంసస్సాతుమేమా చలవిధృతశర స్త్రేఘలేఖానుకారి
రోచిష్కూడాల చూడామణి రురగరిపో రేషచూడాభుజజ్గః ॥ ౩౯ ॥
ద్యాక్షీయగకర పాశ ద్భృతి పరిభవన వీశయే వస్వభోగం సంక్షిప్వా

శ్చన్నమీరందరవినతముఖో నిశ్వసన్తన్తమన్తమ్ । ఆనీవగ్గజ్జభి నివ్రతిఫల
 నమిమా త్కాపిగూఢంవివక్షుః క్షీపందోషాః క్షీపేన్నగి భగవతికు
 హనా కుణ్డలగివగ్జలీన్తః ॥౪౦॥ వాలాగ్గగ్గనిబద్ధ గ్గగిత పృథుళిరో
 రత్నసన్తర్జనీయో ముక్తాశుభోదరాభో హరిమణికకల శ్రేణిదృశ్యేత
 రాంశః । విష్వగ్మౌఘేధారా వ్రణకిణవిషమోత్తంభన స్తబ్ధవృత్తి
 ర్వాళాహారస్యహృద్యో హరతుసమదఘుహారదర్శిక రేన్దః ॥౪౧॥
 వైకక్ష్యసగ్నిశేపచ్చురణపరిణమ చ్చస్త్రబద్ధానుబద్ధో వక్షుపీతాధిరూ
 ఢో భుజగదమయితృ ర్భృష్టాసూత్రాయమాణః । అత్రాన్తసైవరని
 ద్రావిరచితవివిధోచ్ఛాస్యనిశ్వాసవేగా త్తామోచ్ఛానాకృతిర్నగిక్షవ
 యతమరితం కోపికదూక్రిమూః ॥౪౨॥ శ్లిష్టద్రుద్రాసుకీర్తిస్తనత
 టఘుస్పృశాలేపసంక్రాన్త సారస్సారామోదాభిషేకోన్నమిత పృథుఫ
 ణాచక్రవాళాభిరామః । పాయగి పేయగివటీర ద్దుమవిటపధియా
 శ్లిష్టవక్షీన్ద్రచాహు ర్యాహన్యాదస్తదీయం వృజిన భరమసా బృన్తశో
 దన్తకూకః ॥౪౩॥ గ్గిస్తాన న్నర్మివిష్టా స్థణిణభవతుచా గాఢమాశ్లిష్ట
 దుగిక్ష్మాత్కుణ్డానేకస్వ బద్ధాత్కుధమివ కుపితగి పీడయన్వేష్టనేన ।
 వ్యాళస్తాక్ష్యోదరస్థో విఫులగళగుహావాహిపూతాగ్గరవాత్యా పౌనః
 పున్యేనహన్యాత్పునరుదరగుహా గేహవాస్తవ్యతాంసః ॥౪౪॥ గాఢాస
 క్తోగరుత్తత్రాటితటనికటే రక్తచక్రాతకాంక ఫకటాగ్గచ్ఛి మహి
 మ్మాఫణిమణిమహనా లోహితాజ్ఞోభుజః । సత్తాసాంసద్ధికంనస్స
 పడిబహువిధం కర్తృబద్ధంనిరుంధ్యా ద్విధ్యాద్యాగ్గ్రీనసన్ధ్యా ఘనఘటిత
 తటితాగ్గనిచాతుర్యధుర్యః ॥ ... ॥౪౫॥

ఇతి గరుడపజ్ఞాశతి పరిష్కారవర్ణకశ్చతుర్థః.

వేగాత్తానంవితానం వ్యజనమనుగుణం వైజయన్తీజయన్తీ మిత్రం
 నిత్యాభ్యమిత్రంయుధివిజయరథో యుగ్యయోగానపిక్షః । దాసోని
 ప్షర్యదాసో దనుతనయభిదోనిస్సహాయస్సహాయో దోధూయే తాస్త
 దీయం దురితమధరితారాతిపక్షైస్సవక్షైః ॥౪౬॥ ఉత్తాదత్తాన్తక

స్వస్థలతివలజితగ కర్జురగ కర్జురీతి క్లాన్తోధాతుశ్శకు మ్నోఽనుగతివ
యయాసామిరుద్ధస్యవోపి గ్రాహగ్రస్తద్వికేస్త గ్రీతభయచకితా క్లా
వైకుణ్ఠచిన్తా నాసీరోదారమూర్తి ర్నరకవిహతయే స్తద్విహజ్జేష్వరో.
సః ||౪౭|| వేగోద్యేలస్సువేలే కిమిదమితిమిథోమన్త్రితోవానరేంద్రై
ర్తాయామానుష్యలీలా మభినయతిహరౌ లబ్ధసేవాపిశేషః । వైడేహీ
కర్ణసూరస్తబకసురభిణౌ యస్సమాశ్లేషిరోష్ణాత్పష్టాపారిష్లవానాం
సభవతుగరుడో దుఃఖపారిష్లవోనః ||౪౮|| దుగ్ధోదస్వత్ప్రభూత స్వక
మహిమపురు ర్విష్టు నాకృష్టసామ్నా పిఞ్చాఞ్చకల్పనుకల్ప సమఘటిత
దృఢోయత్ప్రీతిత్యగిరిటః । వీరోవై రోచనాస్త్రవణకిణగుణితోదగ
నిష్ఠాతఘాత స్సక్ష్మాతంసర్పఘాతీ సహరతుమహతా మస్తదత్యాహి
తానామ్ ||౪౯|| భిన్ధ్యాత్సంవర్తసన్ధ్యా ఘనపటలకన త్పక్షపిక్షేప మే
లా వాతూలా స్ఫులతూలాచలనిచ యతులామేయదైలేయలోకః । ఆ
స్తాకైగకర్తపాకైరభిగతమహితా నీకమప్రత్యుశీకై ర్దిశ్యందివ్యాపదా
నైర్ద్రుజవిజయినో వై జయస్తీశకున్తః ||౫౦|| యత్పక్షస్థాప్రివేదీప్రి
గుణజలసిధి ర్లంఘ్యతేయద్గుణజైర్వర్గస్తైర్వర్గికాణాం గతిమిహలభతే
నాథపద్యత్సనాథః । త్రైకాల్యాపస్థితత్వాన్ప్రియుగసిధిరఘాత్రాయ
తాదాయతాన్తస్త్రా తానేకస్త్రిధామ్నస్త్రిదశరిపుచమూ మోహనో
వాహనేన్ద్రైః ||౫౧|| సైకాంపంచాశతయాయతనుతపినతాన్దనం నన్ద
యిష్యసర్పత్వామాలోత దాక్షాం కవికథకఘటా కేసరీవేజ్రుటేశః ।
తామేతాంశీలయంత శ్శమితవిషధర వ్యాధిదైవాధిపిడాగి కాంక్షాపౌ
రస్త్యలాభాః కృతమితరఫలై స్తార్క్ష్యకల్పభవన్తి ||

||౫౨||

ఇతి గరుడపంచాశతి అద్భుతవర్ణ కళపఞ్చమః.

ఇతి కవితారిక-కసింహస్య సగ్వతస్త్రీ స్వతస్త్రీస్య శ్రీమ

ద్యేజుటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిః

గ రు డ ప ఞ్చ శ ల్ మూర్తా.

కవితారిక-కసింహాయ + వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమతే నిగమాంత మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాంత మహాదేశిక విరచితమ్

దివ్యదేశమజ్జ శాశాసన పఞ్చకమ్.

శ్రీమాద్వేంకటాచార్యః + సన్నిధతాంసదాహృది॥

విధివిహితసపర్యాం వీతదోషానువక్షా ముపచితసదాన్యాముత్స
 వైస్తానహర్వామ్ । స్వయముపచినునిత్యం రజ్జధామస్సవరతాం శమి
 విమతపతాం శాశ్వతిరజ్జలక్ష్మీమ్ ॥౧॥ ప్రశమితకలిదోషాం పాఞ్జ్య
 భోగానుబంధాం సముచితగుణజాతాంసమ్యగాచారయుక్తామ్ । శ్రీతజ
 నబహుమార్యాం శ్రేయసీంవేంకటా శ్రీయముప చినునిత్యం శ్రీనివా
 సత్వమేవ ॥౨॥ వరదవిరచయత్వం వారితాశేషదోషాం శునరుపచితపు
 ణ్యాం భూషితాం పుణ్యకోట్యామ్ । సితముదితమనోభిస్తావక్షైర్నిత్యసే
 వ్యాం హతరిపుజనయోగాం హస్తీధామ్నస్సమృద్ధిమ్ ॥ ౩ ॥ నవనవబ
 హుభోగాం నాథ నారాయణత్వం విరచయదురితౌఘైస్తామనాఘా
 తగన్ధామ్ । సహజ సులభదాన్యై ససద్భి రభ్యర్థనీయాం యతిపరి
 బుధహృద్యాం యాదవాద్రేస్సమృద్ధిమ్ ॥౪॥ శ్రీరజ్జద్విరదవృషాద్రితూ
 ర్వకేమ స్థానేమస్థిరవిభవా భవత్సపర్యా । ఆకల్పంవరదవిధూతవైరి
 పతా భూయస్సాన్యద్భవదనుకవృయైవ భూయాత్ ॥ ५ ॥

ఇతి కవితారిక-కసింహస్య సంస్కృత స్త్రీ స్వత స్త్రీస్య శ్రీమ

ద్వేంకటాచార్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిః

దివ్యదేశమజ్జ శాశాసన పఞ్చకమ్

స మూర్త్య మ్.

కవితారిక-కసింహయ + వేదాంతగురవేనమః॥

(32)

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమతే నిగమాస్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాస్త మహాదేశిక విరచితమ్

హ రి ది స తి ల క మ్.

శ్రీమాన్వేదాంతనాథార్యః † సన్నిధతాంసదాహుది॥

నిత్యేకామ్యేచధర్మే నియమగుణవిధి ప్రాప్తమాగ్నేనిజానా మాజ్ఞా
 నుజ్ఞాక్రమే తద్విహారణముపధి కృత్యగోపాయతేయః । తస్మిన్కన్తిం
 శ్చిదాద్యే హరిదినతులసీ ద్వాదశీభిగ ప్రసాద్యే భద్రాణా మేకసేతా
 భవతుభగవతి శ్రీసఖేభావనానః ॥౧॥ త్రేధాధిక్యాదిభేదా ద్భవతితున
 వధా తాదృశీద్వాదశీత శ్శుద్ధావిధేతిచాష్టా దశతను రుదితా సద్భిరే
 కాదశీసా । ఆద్యాయాముత్తరత్ర వ్రతవిధిరుభయోసాన్యదన్యవస్థా
 ౭భవట్సుప్రాచ్యాంద్వంద్వసతుర్వే పరమిహనియతిస్సాత్త్రికేన్యతి
 కేప్రాక్ ॥౨॥ ద్వాదశ్యుక్తాసుధాత్వా విషమితిదశమీ ద్విస్సమైకేకాద
 శీసా గ్రాహ్యధిక్యేసుధాయా ఇతిజగదురిమా మాహురేకే సకామే ।
 వృద్ధద్వాదశ్యభావే త్వియమితిచ కలా ద్వంద్వమేకాపి వృద్ధి స్సందిగ్ధ
 తూత్తరస్యాం వ్రతముపవసనం పారణాక్తాపరస్యామ్ ॥ 3 ॥ ఉక్తానా
 ద్యుత్పత్సగ్ర స్త్వరుణసముదయ స్తత్రవేధేదశమ్యాక ర్తవ్యా నోపవా
 సగి ఫలమిహాహివరం మోహినీపర్యగృహ్లాత్ । వేదఃపశ్చాద్వదాస్య
 త్సవితురుదయత స్తత్ఫలం దానవాసాం బ్రాహ్మణ్య ప్రత్యవాయా బహ
 వఇహతథా ప్యాదృతాక్వాపివిధాః ॥౪॥ పారాణిక్యాతురుక్తాంగద
 చరితముఖైః ప్రాప్తగత్యాపదవ్యా శుద్ధాంసద్ధాన్తయన్తగి కఠిచనకృ
 తిన స్సర్వభోజ్యైర్వివిధామ్ ! యుక్తతన్తాస్తధూద్వా మునిభిరభిహి
 తా ద్వాదశీచవ్రతార్హా రక్షేతైనాపిముఖ్య సద్వివస విధినానన్యభ
 క్తాహరిస్తా ॥౫॥ శుక్లాయాంతూపవాస సద్వితర విషయే కేవలా

స్వాదనుక్తిః కర్తవ్యేత్యేవమాహుగ కతిదనగృహిణాం పుత్రిణాంశ్య
మాత్రమ్ । ఏతద్విష్ణువ్రతస్థే తరవిషయమితి ప్రాచురస్యే స్ఫుటోక్తే
ద్దివస్పృచ్ఛద్వాదశీస్వాదనుపవసనతగ క్వాపిన క్తంఘ్విహూక్తమ్॥౬॥
ఏకాదశ్యామధుక్తిస్సన్నితరపివిచైస్సన్నియవ్యేతవాక్తే న్విద్వాదా
స్త్యాజ్యతోక్తేః క్వచిదనుమతితగక్వాపివిద్వాపవాదాత్ । వైధిత్యేకాదశీ
స్వాదితిజహదజహల్లక్షణాతోవ్రతాహ్వాచాతుర్వాస్వాదిభేదే పునరపివి
ధయోగౌరవవ్యజ్ఞవాక్తాః॥౭॥ ఐత్యాసిద్ధతవారపభృతిమపచనైర్యే
మయేమాపవాసస్తత్రాప్యేకాదశీదే ద్వితమిదమనఘంప్రక్రమోక్తం
నశేషే । అష్టాక్షేభ్యావతా మప్యపవసనదినే లుప్తమంత్యం నిషేధా
నేపంప్రాణాగ్నిహూత్రంప్రథమముపగతే శ్యేవమస్తేప్రయోజ్యమ్॥౮॥
సిద్ధ్యంత్యశ్చ నృపవేత్యపియదనువదంత్యాహితాగ్నౌదివగ్రే తత్తుస్యా
న్ద్రాగ్నిసజ్జ్యా నియతివిహతయే నవ్రతత్యాగహేతుః । ధుక్తేపిస్యాన్న
దోషగిక్వచిదపివిషయే బాలవృద్ధాతురాదా శక్త్యేన్ద్రియాజపాద్యైః
ప్రభురనఘదయ స్తైరపిప్రీణనీయః ॥౯॥ సూతాశావేదకార్యోవిధిబ
లనియత స్నానపూర్వోపవాసో నార్యాదిస్తత్రనిత్యే శుచిభిరథపరైః
కారయేతాగ్నయూపే । శావాద్యనేతుకుర్యా చ్చకనసముచితంస్నా
నపూర్వంప్రదానం మధ్యేచే ద్దర్శపూర్ణ శ్రుతిముఖ విధివ తాగ్నరయే
ద్వాకకుర్యాత్ ॥౧౦॥ ఆప్రక్రాంతేవిధేయవ్రతయజనముఖ స్థానసర్వ
ప్రకారేష్యా త్ప్రక్రాంతస్యనాశ ప్రభృతిహిభగవాన్ కర్తయోగేన్య
షేధీత్ । భక్తేపాస్యవ్రతస్య త్రిదినముపవసే తాగ్నరయే స్తుండనం
వా మాన్ద్యంచైతచ్చిభావర్జితమిదమఖిలం నిష్క్రాంతి స్తత్రతుస్యాత్॥
౧౧॥ తస్త్రంతతోపవాసాస్తరపరిపతనే కామ్యతోవాన్యతోవాతద్వ
త్ప్రాణాగ్నిహూత్రం ప్రతిదిననియతం తన్ద్రితంపారిణాదా । కాలా
ల్పత్వేతదర్చా భవతిలఘుతరా నిత్యకర్తాణ్చైవం తత్తతాగ్నేవిదధ్యా
త్స్వసమయనియతం కారయేద్వాయధార్వామ్ ॥౧౨॥ నానపైర్చా
షణ్డీయః సమయతిసుక్యతం మంత్రపూర్వైస్తథాచ ప్రాశ్నీయాత్పా

రణాదా మునిదళతులసీ పత్రధాత్రీఫలాని । శక్తాజాగర్తురాత్రా వపి
 హరిదరణ ధ్యానసజ్జీర్తనాద్యైః పారమ్యేపారణేచ స్మృతమిహ
 మునిభిర్నంత్రపుష్పార్పణాది ॥౧౩॥ కాంస్యంమాంసంమసూరం చణక
 మధుపురీ కాళశాకాదివగ్గా నన్యాన్నం కోద్రీవాదీ న్యతిఘృతమపిచా
 త్యష్టిముజ్జేదశమ్యామ్ । తామ్బూలందంతకాష్ఠం నిధువనమసకృద్వారి
 పానాదిజహ్య దేకాదశ్యాందివాచ స్వపనమశకనా ద్యాశ్రయా భీమ
 నీతిః ॥౧౪॥ దాష్టదశ్యాం దాన్వశోజ్ఞేద్దివవనమనృతం మైథునంమాం
 సతైల ద్యూతవ్యామహింసా స్వపన మపిచివా కాంస్యభుక్తింక్రు
 ధంచ । నిర్తాలోల్లంఘనంచ వ్రతహతిగమకం స్యాన్నిషేధేనిషేకం కా
 లాపాప్రాప్రవృత్తే వ్రతమిదమవిదు ర్నిత్యకామ్య ప్రకారమ్ ॥ ౧౫ ॥
 కింజోత్తమద్యపానాన్నిపతతినర కేతస్యపాతైవశక్తస్తేష్వికాదశ్యన్న
 కామ ఘహనిజపితృభి ర్నారకేమజ్జతీతి । వారాహశాస్త్రివిట్పాశ్రీశన
 జనితమఘం పాశూరత్రాన్నభోక్తు ర్భుక్తిస్త్రాత్నతశ్చ స్మృతమి
 హహిమహా పాప్తనామాస్వదంతత్ ॥౧౬॥ ఆతిష్ఠేతాభియుక్తస్మృతి
 మవిధిబలా చ్ఛాద్ధమన్యస్తిషిద్ధం ప్రాకాసమాన్యాపవాదా దృతుగ
 తినియతిస్సంతిస్థాపనార్థా । ఏకైకాత్యంతభ్యాః * విహతుస్సమచతు
 ర్భుక్తివర్జంత్యహాక్తం శ్రేయస్సిద్యైస్సతశ్శ్రీహరిదినతిలకం శేషధూ
 భృత్ప్రసాదాత్ ॥ ... ॥౧౭॥

ఇతి కవికారి-కసింహస్య సర్వతంత్రీ స్వతంత్రస్య శ్రీమ

దేవ్యజుటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిమ

హరిదినతిలకం సమూర్తమ్.

కవితారి-కసింహాయ † వేదాంతగురవేనమః.

శ్రీ యోగ మః.

శ్రీమతే నిగమాస్తమహాదేశికాయనమః.

శ్రీమద్వేదాస్తమహాదేశిక విరచితమ్

ద్రమిహోపనిషత్సారమ్.

శ్రీమద్వేదాస్తమహాదేశికః సన్నిధతాంసదాహృదిః

సేవాయోగ్యోతిభోగ్యశ్శుభసుభగతను సర్వభోగ్యతి శాయీ
శ్రేయస్తద్ధేతుదాతా ప్రపదనసులభోఽనిష్టవిధ్యంసశీలః । భక్తచ్ఛ
న్దానువర్తీ నిరుపధికసుహృత్సత్పదవాన్యంసహాయ శ్రీమాన్సరోవచి
తాయా ముపనిషదిష త్ర్యేషగాధాశతైర్నః ॥౧॥ ఆద్యేపశ్యన్నపా
యం ప్రభుమిహపరమ ప్రాప్యభూతం ద్వితీయే కల్యాణోదారమూ
ర్తైర్త్రివ్రతయమిదమితి ప్రేక్షమాణస్తృతయే । ఐశ్వర్యాదేశ్చతుర్థేవి
షమధుతులయాఽనన్యభోగ్యతేషమిచ్ఛా వడ్ధిస్సాన్వంఽఞ్చమాదైర్నిర
నితరగతితా మాచచక్షేమునీన్ద్రః ॥౨॥ పరంనిరైవ్యమ్యంసులభమప
రాధప్రసహనంసుశీలం సావరాధ్యంసరసభజనం సావర్ణ్యగృహమ్ । సు
సాత్త్వసాన్వనస్తప్రదమనఘవిశ్రాణనపరంముకున్దం నిధ్యాయన్తునిగధిజ
గావాద్యశతకే ॥ ౩ ॥ ద్వికాభ్యాంఽన్యస్థాఙ్గీర్ధురధిగమనీతి స్థవ్రతి
తాయదంత్యా మీమాంసా శుశ్రీతిశిఖరతత్త్వం వ్యవృణుత । తదాచా
గాధాభిర్మునిరధిక వింశాభి రిహసగీత్యతీ సారగ్రాహం వ్యతరదిహస
జ్ఞాన్యకృపయా ॥౪॥ పరత్వాద్యైర్నిత్యం పరిచరణసక్తో గుణగణైశ్చప్ర
భుం సేవాయోగ్యం ప్రథమశతకేపీక్ష్యవరదమ్ । తమేవసాన్వత్సర్థప్రీ
యమథవభోక్తుం వ్యవసితోవరేణ్య త్వతస్యప్రభమవరణీయం ప్రభ
యతి॥౫॥ ద్వితీయేఽతిక్లేశక్షణవిరహ ముత్తుగ్గలభితంమిశత్సర్వాస్వాదం
వ్యసనశమలంస్వాప్తిముదితమ్ । స్వవైముఖ్యత్రస్తం స్వజనసుహృదం
ముక్తిరసదం స్వకైశ్చర్యోద్దేశ్యం సుభగసవిధస్థంసరవిశలే ॥౬॥ ఉపా
యత్రైవకాన్తం ప్రథమమిహ సేవ్యేన్వముదితంతతశ్చప్రాప్యత్వాపయిత

మితి భోగ్యత్వమవదత్ । ద్వయం తత్త్వాసాధారణ తనువిశిష్టస్యగ
ణయం స్త్రుతీయే విశ్వేశం శుభసుభగరూపకథయతి ॥౭॥ అనీదృశ్య
స్తగ్యతనువిహిత సర్గాదిసుభగంస్వసేవార్థాకారం ప్రగుణవపుషం
మోహనతనుమ్ । అపశ్యల్లభ్యాం విభవమదదా స్యావహతనుంస
దాదృశ్యంస్తుత్యా కృతిమఘువిరుద్ధాకృతిమిహ ॥౮॥ శ్రియగికానోనస్త
శ్శుభతనువిశిష్టః ఫలమసౌఫలా వాప్తేర్హేతుస్సయమితిచని ధార్యశ
తకైః । ఇదానీంబుద్ధిస్థ క్రిమతజహాయక్త్యామునివరఃఫలత్వం తస్యై
వదృఢయతి తదన్యేమవిముఖః ॥౯॥ స్థితైశ్వర్యంతుర్యే సహజబహు
భోగ్యం నిరవిశన్తిథశ్శిష్టక్లేశావహసహితతుల్యస్థిజజనమ్ । కృతార్థీ
కుర్వంతప్రణయిభిషజంసద్బహుగుణంస్వహేయత్వోపేక్ష్యం స్వమత
ఫలముచైచస్స వవగతమ్ ॥౧౦॥ ఉపాయత్వంయ తత్ప్రథమశతకేభా
వ్యతవిభోరనన్యోపాయ స్తద్దృఢయతిఽరం షఙ్చమముఖైః । నిరీహస్త
త్రాదానిరవధికనిర్హేతుకదయా సరితోస్త్రితగిపద్మం శరణయతినాథస్య
చరణమ్ ॥౧౧॥ దయానిఘ్నంభక్తైరఘవిమథనం ప్రేమజనకం జగద్ర
తాదీక్షం స్త్రుతిజుషమహంభావవిషయమ్ । శరణ్యందీనానాం స్వర
సకృతదాస్యాభ్యుపగమం ప్రచఖ్యతంప్రాప్తం ప్రశమనకృతం షఙ్చ
మశతే ॥౧౨॥ అనాద్యంతానంతగర్వరసకరుణా నన్దఇతినగిప్రణేతు ర్వా
పారగిప్రపదనపిపాసార్హ ఉదితః । తమాదార్యోపజ్ఞంచిరవిఘటితస్వా
త్తఘటనస్సుభిరచ్చక్తిం షష్ఠేమునిసరణోయాతిశరణమ్ ॥౧౩॥ గురు
ద్వారోపేయంస్వయమభిమతం వైరిఘటకంచరిత్రైగి కర్షంతం షరవి
ఘటనం స్యాన్వితహరమ్ । నిదానం ధృత్యాడర్శ టకవశభూతి ద్వయ
మగాదనహృదైవఘట్యం త్వవికలశరణ్యస్థితిమిహ ॥ ౧౪ ॥ తదేవంష
ష్ఠాంతం విహితసవిశేషప్రపదనఃఫలాలాభాత్థిన్న స్త్వరిత హృదయస్స
ప్రమశతే । అనిష్టోపన్యాసప్రభృతిభి రనిష్టప్రశమనేస్వతస్సిద్ధ్యచ్ఛీలం
ప్రభుమభిముఖం సన్ముఖయతి ॥ ౧౫ ॥ సహాన్ శాట్యశఙ్కా మువ
శమితగహాగిప్రకటయక స్వగోప్యత్వం గుప్తక్రమమథిల జంతుప

ణయినను । శీతాకరిందశ్చేత్తాస్తరణ విశదశ్చిత్రవిభవస్తు సతా యుం
 జకస్తోత్ర వ్యసనబిదదర్శిభ్రమవరః ॥ ౧౬ ॥ అథాసిష్టా పుంసాం స్వ
 యముపజిహీర్ష న్నపివిభు స్తదిచ్ఛాం దాహ్యేషప్రవశమయిమకామక
 మవశాత్ । నిజేచ్ఛానంసిద్ధి స్త్రీవిధచిదచి ద్వస్తువితతి శ్చిరేచ్ఛాపైచి
 త్తీవశఇతివదత్యష్టమశతే ॥ ౧౭ ॥ దిదృక్షాయాందృశ్యగపభిరుగణినిసం
 గసులభస్సవిప్లక్షేషైకా న్తశ్చుత్తఃపితపామల్య విభవః । అశేషా
 సాపేక్షస్వవితరణ సజ్జాహృదితర స్వదాస్యం తన్నిష్ఠా తదవధి మపీ
 హప్రకటయన్ ॥ ౧౮ ॥ అభీష్టం విశ్వస్త్రిన్విషమఫలకాంతీణ్య విషమం
 ప్రయచ్ఛంతం దృష్ట్వా పరమపురుషార్థేక రసికః । నిరస్తాన్యాఽపే
 త్తో నిఖిల జగదీశస్య నవమే నిదానం సిద్ధీనాం నిరుపధినుహృత్వం గణ
 యతి ॥ ౧౯ ॥ అథాప్యేకోబంధుర్చిరకృతదయశ్శీలజలధిస్సన్వసంబన్ధాద్గో
 ప్తాస్వగుణ గరిమస్తారణవరః । అశక్యోవిస్తరుంఘటకముఖవిస్మృతవిష
 యాస్సుమజ్ఞానీస్సిద్ధ్యన్తుఖనమయశ్చచ్చన్నవసరః ॥ ౨౦ ॥ ఉదంతైరిత్యేవం
 నిరుపధిక సాహార్ద పితునైరుదన్యా ముదేవలా ముపజనిత వస్తం నిజ
 పదే । త్రివర్గాతికాస్తస్థిరనగర ఘట్టాపథగ తేస్సహాయీకుర్వాణశ్చర
 మశతకేవిన్దతిమునిః ॥ ౨౧ ॥ గతిం వ్యర్థవ్యక్తేష చ్ఛదమపిచ శంకాస్ప
 దరసం భజద్భి స్సుప్రాప్తం వివిధ భజన ప్రక్రియమిహ । ఫలే తిహ్య
 ద్యోగం స్వవిషయ కృతాత్యాదరమగా జ్యదృచ్ఛానంతుష్టం సరణిమ
 పునర్జన్త సహజమ్ ॥ ౨౨ ॥ పరం ప్రాప్యం పశ్యన్పరిచరణ హేతుం విగ
 ణయన్పరిమూర్ఛన్నాజ్ఞాననితర శరణ్యశ్చరణయః । అనిష్టప్రద్యంస
 ప్రహృతిషు నిదానంచ కథయన్సుహృద్దేవంలిత్యైవ సహిత మిహభజే
 మునివరః ॥ ౨౩ ॥ పురాణోక్త్యోకోభవతి సయాదిత్యుపనిషన్మునేగిపు
 ణ్యోక్తోకాదజనివరభక్తైఃపరిణతిః । వ్యపోహ్యస్వంభావం హరిచరణ స
 న్తానకలికా మపీక్షద్యోగీయ స్తదనుమ తేనుకారుణ్యవివశః ॥ ౨౪ ॥ షతా
 మిత్యంసారం ద్రుమిదనిగమస్యాన్వకథయద్భగవానాంవిద్యానాం బహు
 మతిపదం వేద్యంపతిః । దిశాపాదశ్చేగ్రీవపథఘటితశ్చైత్రధ్వజపతిః

ద్రమిడోపనిషత్సత్యరత్నావళి.

౨౫౫

పరామర్శచ్చ శ్రీశ్యాశ్చ తిమతనిరచాధనిగమః ॥ ౨౫ ॥ మనుష్యాసహా
భేతసపరిషదద్వాన్వచిడియం సుధాసిక్తానూక్తిస్సవ్యయముదయమన్విచ్ఛ
తిజనే । నిరుంధ్యుగే వింధ్యాచల వికటసంధ్యా నటజటాపరిశ్రాంతా
పక్షోరుపరియదిగ్జానిపతతి ॥ ... ॥ ౨౬ ॥

ఇతి శ్రీకవితారి-కసింహస్య సర్వతంత్రస్వతంత్రస్య శ్రీమ -
దేవజటానాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిమ
ద్రమిడోపనిషత్సారం సమూర్ణమ్.

కవితారి-కసింహాయ ః వేదాంతగురవేనమః॥

శ్రీయైనమః.

శ్రీమతే హయగ్రీవాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాంతమహాదేశికవిరచితా
ద్రమిడోపనిషత్సత్యరత్నావళి.

శ్రీమాదేవజటానాథార్యః † సన్నిధతాంసదాహృది॥

సారస్సారస్వతానాం శతరిపు ఖణితి శ్శాంతి శుద్ధాంత సీమా మా
యామాయామినీధి స్వగుణ వితతిధి ర్భస్థయస్తి ధయంతి । పారం
పారంపరీతో భవజలధిభవంతజ్జనానాంజనానాం ప్రత్యక్షస్యత్యయే
న్నగ ప్రతినియతరమా సన్నిధానం నిధానమ్ ॥ ౧ ॥ ప్రజ్ఞాభ్యే మన్త
తైలే ప్రథిత గుణగుచిం నేత్రయస్సమ్ప్రసాయం తత్తల్లభిప్రసక్తైర
నుపథి విబుధైరర్థితో వేదకటేభః । తల్పంకల్పాంతయానశ్శతజిదుపని
షక్తుగ్ధసింధుం విచక్షన్ గ్రధాతిస్వాదుగాధాలహరిదశశతీనిర్గతంర
త్నజాతమ్ ॥ ౨ ॥ పాంచాలీగాత్ర శోభాహృత హృదయ నభా వగ్గ
భుంభావనీత్యావత్యపద్మాసహాయే ప్రణయినిభజతఃప్రియసీపాత

తంత్యమే । భక్తిశ్శుక్లా రవ్యత్వైః పరిణమతి మునే ర్భవబద్ధప్రథిమమ్ ।
 యోగాత్పాగ్నోత్తరావస్థితిరిహ విరహా దేశికాస్తత్ర దూతాః ॥ ౩ ॥
 భాషాగీతిః ప్రశస్తా భగవతివచనా ద్రాజవహ్నిపచారాత్సాచాగస్త్య
 ప్రసూతాత్వితి పరిజగృహే భూమికాభేదయోగ్యా క్షయతత్త్వశ్శ్చ
 శుశ్రీణాం మునిగణ విహితై స్సేతిహానైః పురాణైస్తతాసా సత్వసీ
 మ్నశ్శత మథన మునే స్సంహితాసార్వభౌమి ॥ ౪ ॥ ఆదా శారీరకార్థ
 క్రమమహవిశదం వింశతివృత్తిసాగ్రాసంక్షేపాసౌవిభాగం ప్రథమ
 తివ ఋచాం చారుపాఠోపపన్నమ్ । సమ్యగ్గీతానుబద్ధం సకల మను
 గతం సామశాఖా సహస్రం సంలక్ష్యంసాభిధేయైర్యజురపితృతైర్భా
 త్యథర్వా రదైశ్చ ॥ ౫ ॥ పాఞ్డ్యసేవానుగుణ్యా త్ప్రభుమహాశతకైః
 స్తముక్తైరుపాయం ముక్తప్రాప్యం ద్వితీయే మునిరనుబుబుధే భోగ్య
 తావిస్తరేణ । పాఞ్డ్యతోపాయ భావా శుభ సుభగతనో రిశ్యవాదీ
 త్ప్రతీయేనస్య పాఞ్డ్యశ్చతుర్థే సమ భవ దితరై రప్యసన్యా ద్యుపా
 యః ॥ ౬ ॥ దేవ శ్రీమాం త్వసిద్ధేః కరణమితి వదన్మేకమర్థం సహ
 స్రే సేవ్యత్వాదీ దశార్థాన్పుథగిహాశతకై ర్వక్తికైర్థాన్సనార్థాః ।
 ఐకైకశ్యాత్పరత్వాదిమదశకగుణేష్వావతంతే తథాతే తత్తద్దాధాగు
 ణానా మనువిదధతి తత్ప్రజ్ఞాయాపజ్ఞీసంఖ్యైః ॥ ౭ ॥ సేవ్యత్వా
 ద్భోగ్యభావా చ్చుభతను విభవా త్సర్వ భోగ్యాధికత్వా చేక్రియస్త
 ద్దేతుదానా చ్చిత్రవివ శతయా సావశ్రతా నిష్ప్రహృత్వాత్ । భక్త
 చ్చందానువృత్తేర్నిరుపధికసుహృద్భావతస్సత్పదవ్యాంసాహాయ్యాచ్చ
 స్వసిద్ధే స్వయమిహాకరణంశ్రీధరకపిత్ర్యపాది ॥ ౮ ॥ ఋతేగాధాస
 హస్రం మురముథనగుణస్తోమగర్భం మునీంద్రైః ప్రత్యేకం చాత్రే గాధాః
 పృథిత విభుగుణాన్సప్తమధ్యక్షయామః । తత్రాసజ్జీన్యత తద్దశకగు
 ణశతస్థాపనా చిత్ర యుక్తానైవంపర్యావరుద్ధానగణితగుణితాంస్తగు
 ణానుద్ఘోషః ॥ ౯ ॥ ఇచ్ఛా సారథ్య సత్యాపితగుణకమలా కాంత గీ
 తాంతసిద్ధ్యచ్ఛుద్ధాతా చారశుద్ధైరియ మనఃకుగుణ గ్రన్థ బద్ధానుబ

(33) దృమిజోపసత్తాత్పర్యరత్నావళి: ౨౫౭

థా । తత్తద్దృక్తామృతీ తటగతశతజిద్ధృష్టసర్వీయశాఖా గాథాతా
త్పర్యరత్నావళిరఖిలభయో త్తారణీధారణీయా ॥ ౧౦ ॥

తిరువాయ్ మొళి-పృథమదశకమ్.

నిస్సీమోద్యద్ధుణత్వా దమిత రసతయా న న్తరీలాస్పదత్వా తాన్వి
యత్తాశేషసత్తా స్థితియతనభిదా వైభవాద్వైశ్వరూప్యాత్ । తృక్ష
బ్రహ్మత్తభావా త్సదసదవగతే స్సర్వతత్వేషుపూ ర్తేక పశ్యన్యోగీపరం
తత్పదకమలనతావస్థశాదాత్తచిత్తమ్ ॥౧॥ స్వామిత్వాత్సస్థిరత్వా ని
ఖిలనిరుపధి స్వాత్మవిద్యోహ్యభావా త్తాదృక్సర్వానుకూల్యా చ్యవ
నవదితర ప్రాప్యవైషమ్యవత్వాత్ । సర్వత్రాపక్షపాతా ఘృభవిభవ
తయా మానసాద్యర్చ్యభావా త్సకోచో న్యోధికత్వా జ్జగదదనత
యో పాదిశత్సర్వయోగ్యమ్ ॥౨॥ బద్ధార్హత్వాత్సర్వభక్తై రధికతరగు
ణా నన్తదివ్యావతారా త్సర్వేషాం సక్తిమత్వా పుతసుగమతయా సస్
ప్రబోధప్రదత్వాత్ । భ్యాతాభిభ్యాదిచిహ్న త్సర్వరుచివితరణా త్స
ర్వకాలాశ్రయత్వా చ్యర్వాదేసాన్విక్లిదానా త్సహిత పదతయాన
న్తసౌలభ్యమాహ ॥౩॥ త్రాణేబద్ధధ్వజత్వా ఘృభేనయనతయా స్వా
ర్థలాభేర్ధిభావా త్తిమ్యస్తేషుస్వభావాజ్జగ దుపజననస్థాపనాతి ప్రియ
త్వాత్ । కారుణ్యాప్రత్యయోగా దనుగత మహిషీ సన్నిధే స్సక్తిదై
ఘ్య న్నానాబద్ధై స్సర్వరక్షావహిత తమతయా త్వామ్యతీత్యాహ కృ
ష్ణమ్ ॥౪॥ సద్ధిభివ్యాసస్సవాచ సువరితసుభగా౯ కృష్ణసారూప్యసౌ
మ్యా౯ స్వాహారోదారశీలాం న్తసుధృతభగవల్లక్షణోబాల్యగుప్తా౯
ఛాత్రస్వచ్ఛన్తవృత్తీ నభిగతశిరానన్తరజ్ఞోక్తియోగ్యానాచార్యా౯ ।
కృష్ణలద్ధా వవృణః శతజిత్ప్రియసీ దూతసీత్యా ॥౫॥ త్నదావ్రావణీనా
భిముఖ్యా నిజమహిమ తిరసాఁరకార్చా ప్రియత్వాత్సర్వతాస్య
క్షిప్రదానాభ్యుదిధతయనతసాన్వింఘ్రిన క్తైకరస్యాత్ । గోపాద్యాప్తే
రశేషేక్షణ విదయతయా భక్తవస్తుప్రస క్తేక్షిప్రస్వాశక్యపోహా
త్తదహితశమనా త్ప్రహనాథం సుశీలమ్ ॥౬॥ ఆక్రీతైరర్చ్యభావాద

నియతవివిధా భ్యర్చనాదల్ప తుష్టేః ప్రహ్వవర్జ్యైశ్చ భావా తస్య విశ
యనియతే హ్వదరాత్సాన్వయభూమ్యా । పాదాన క్తప్రసక్తై స్సకృదు
పసదనే మోక్షణాద్ధర్మ సౌఖ్యైర్మిత్రప్రహితత్వాత్సుకర భజనతాం
మాధవస్యాభ్యధత్త ॥ ౭ ॥ సచ్చిత్రాకర్ష హేతో రఘనమననిశే ద్విశ్వ
భౌగ్యవృతస్య త్యాగే హేతూజ్ఞై తస్య ప్రవహ దుపకృతే ర్దుస్తృజ
స్వానుభూతేః । త్యాగాకాంతానిరోద్ధు శ్శ్రీతహృదయపుథకాకరని
త్యాక్షమస్య సావిత్రశ్లిష్టస్య గాయ చ్ఛృమహరయశస్సేవనం సావద్య
హోచల్ ॥౮॥ సూరీణాం నైవరసేవ్యే న్వయమనతర తిత్సుద్రదివ్యైక
నేత్రే గూపాద్యర్థంధృతాద్రైతతసురసికేవామసిభావదృశ్యే । సచ్చి
త్వానన్యవృత్తా విభవసమతనా సావ్యయధారూఢహస్తే నీహోద్భుతాహ్వ
పాదే నిరుపధిమృజుతాం నీరవర్ణేజగాద ॥౯॥ పర్యం తేఽభైచదృష్టంస్వ
విరహవిధురం డిమ్భుచత్పార్శ్వవలీనం చిత్రైష్టప్త ప్రవేశం భుజశిఖరగ
తం తాల్పసింహాసనస్థమ్ । చక్షుర్త డ్యేనివిష్టం స్థితమభికతపే మస్తకత
స్థివాంసద్భిక్షత్యాహాగో కరీత్యా విభుమనుబుభుజే సావిత్ర్యభోగప్ర
దానాత్ ॥౧౦॥ తీర్థస్యైకాన్తిదృశ్యం విగణనసులభంవృక్తపూర్వో
పకారం సావిత్రనైకాగ్ర్యహేతుం స్వయముదయబుషం బద్ధమాతో
పఞ్చుతమ్ । చిన్తాస్తుత్యాదిలక్ష్యం నతజనసతత శ్లేషిణం ధర్మితార్పం
స్తృప్తైవితైమిమృతం స్వవికరణమహాదార్యతుష్టోభ్యచష్ట ॥౧౧॥
అదావిత్థంపరత్వా దఖిలసమతయా భక్తసౌలభ్యభూమ్యా నిశ్శేషాగ
సహత్వా త్ప్రపజనుభుటనా చ్చక్రసంరాధనత్వాత్ । సావదుసోపా
సనత్వా త్ప్రకృతిరుబుతయా సాత్త్వభోగప్రదత్వాదవ్యాజో దారభా
వాదమనుతశతకే మాధవం సేవనీయమ్ ॥ ... ॥౧౨॥

ద్వితీయదశకమ్.

నిద్రావిచ్ఛేదకత్వావరతిజననతో జననంతోభకత్వా దన్వేష్టంప్రే
రకత్వాన్వయవితరణా తాకర్మ్యదైన్యాది కృత్వాత్ । చిత్రాక్షేషా
ద్విసరిష్టే కరణతడిపసంశోషణావర్జనాభ్యాం దృష్టాసావదస్యకారేకత్వ

దృమిదోపనిషత్తార్పర్యరత్నావళి:

అవిరహదశా దుస్ససాత్వంజగాద ॥౧౩॥ పూర్వైశ్వర్యావతారం భవ
దురితహరంవామనత్వే మహాస్తం నాభీపక్వోత్థవిశ్వం తవనుగుణదృశం
కల్పతల్పీకృతాభిమ్ । సుప్తంస్యగోధపత్రే జగదవసధియం రక్షణాయా
వతీర్ణం యద్రాదిస్తుత్యలీలంస్యవృణుతలలితో త్తుజ భావేనసాధమ్ ॥౧౪॥
చిత్రాస్వాదానుభూతింప్రియముపకృతిభిర్దాస్యసారస్యహేతుం స్వాత్మ
న్యాసార్హకృత్యం భజదమృతరసం భక్తచిత్తైకభోగ్యమ్ । సర్వాత్మపీ
ణనార్హం సపదిబహుఫలస్నేహమాస్వాద్యశీలం సభ్యే సానిదైగ్గసమే
తం నిరవిశదనఘాతేషవిశ్వేశమీశమ్ ॥౧౫॥ ప్రహ్లాదార్థేస్సంహం క్షపి
తవిపదుషా వల్లభంక్షిప్తలంకం త్వేళప్రత్యర్థికేతుం శ్రవహర తుళసీ
మాలినంధైర్యహేతుమ్ । త్రాణేవత్తావధానం స్వరిప్రహతికృతా శ్వా
ససదీప్తహేతి సత్ప్రేక్షారక్షితారం వ్యసన నిరసనం వ్యక్తకీర్తింజ
గాద ॥౧౬॥ స్వప్రాప్త్యానిర్ధకాంశింసుఖుటితదయితం పిన్ధురస్తుజమూ
ర్తిం పీత్సున్నేషాతిభోగ్యం నవఘససురసం నైకభూషాదివిశ్యమ్ । ప్ర
ఖ్యాతపీఠిలీలం దురభిలపరసం సద్గుణామోదహృద్యం విశ్వవ్యావృత్తి
చిత్రం వ్రజయువతిగణఖ్యాతసీత్యాన్వభుక్తు ॥౧౭॥ స్వాస్వాదఖ్యాప
కత్వాచ్చిత్రనియతదృశే రైకభోగప్రదానా త్యాగానర్హసికాశా
త్థినిరపరిచరణ స్థాపనాత్పాపభక్తో । దుస్సాధార్థస్యసిద్ధే ర్విరహభ
యకృతే దుర్విభేదాత్తయోగా స్థిత్యానేకోపకారా త్సవిరహ చకి
తం ప్రేక్షతాంభోరుహంక్షమ్ ॥౧౮॥ సర్వాది స్సర్వనాథ స్త్రిభువనజ
నసేవల్లభసాన్విశ్రితార్థీ విష్వగ్వాప్త్యాతిదీప్తా విమతనిరసన సాన్విఘ్న
సద్భక్తిదాయా । పశావప్త్యైవామనాజ్ఞ స్వవిభవరసదస్సాన్విత నిర్వా
హయోగ్య సాన్విర్థేహాబధమోక్తా స్వజనహితతయా ద్వాదశాఖ్యా
భిరూచె ॥౧౯॥ ప్రాప్త్యాకాశోపత్ర్యాజనిహరణా ద్విశ్వసృష్ట్యా
దిశక్తైర్నిస్సేమానందేశా న్వయతఉపజగౌ రక్షణార్థావతారాత్ । సు
ప్రఖ్యాతానుభవా ద్వివిధవిహరణా ద్వాన్విప్తివైచిత్త్యైవత్వాద్భు
తార్థాగ్గృహ్యభావా దభిలఫలకృతేర్ముక్తిసౌఖ్యంముకున్దే ॥౨౦॥ శ్రీశ్చే

యస్వాంఘ్రియోగం శుభమతిరదం స్తోత్రసామర్థ్య హేతుం సావ్యక్తి
శారోపకారంస్త్పతిరసశమితా న్యాదరంప్రతివశ్యమ్ । పాప్రాకారా
క్షమత్వ ప్రథమమృతసన్ధ్యానమాత్కార్యణార్థం వైముఖ్యా ద్వారయం
తం వృతపరిచరణంచక్ర పాణింజగాద ॥౨౦॥ దీప్తాశ్చర్యస్వభావం ము
ఖరితజలజం వర్షకామ్భోదపర్ణం శైలచ్ఛత్రాభిగుప్తా శ్రితమతి విలస
దైతిమాపీతగవ్యమ్ । సంరంభోత్థి ప్రభూమిం ప్రణమదనుగుణం పూత
నాచేతనాంతం పూర్వాచార్యం క్రతునాం శుభసవిధగిరి స్థానతోనిర్వి
వేత ॥౨౧॥ ఇత్యబూతాత్యసహ్య తుణవిరహతయా మానుషత్వే పర
త్వాత్సర్వా సావదత్వభూమ్నా వ్యసన హరతయా సావప్తి సంప్రీతిమ
త్వాత్ । వైముఖ్యత్రాసయోగాన్నిజనుహృదవనాన్ముక్తిసారస్యదా
నాతైంకర్యో దైశ్యభావాచ్చుభనిలయతయాచాతిభోగ్యంద్వితియే॥౨౨॥

తృ తీ య ద శ క మ్.

సుశ్లిష్టా కల్పమంగై రనుపమ సుషమం వక్తినిస్సీమదీప్తిం సావస్త
సావమస్వదేహం సుఖభజనపదం మణ్డితాంజలమహిష్యా । స్తోత్రాతిక్రా
న్తకీర్తిం మలినిమరహితౌజ్జల్యమిష్టాపవాహ్యాం వీతాశ్చర్యత్రణేత్ర ప్ర
భృతిసురసుతించిత్రసాందర్యవిధమ్ ॥౨౩॥ సప్తిష్టాక్రాంతాచలోకాకా హృ
తధరణిభో నన్య భోగ్యాంఘ్రియుక్త శ్చిత్రోద్యన్నీలరూపో నిరవధి
రసదస్వాంఘ్రిరధ్యక్షమూర్తిః । నిత్యోపాస్యస్వపాదో నిథిల వసుమతీ
గోపనస్వాంఘ్రివృత్తిర్ముష్ణన్మూర్తిప్రతీత్యా యమపరవశతాం ప్రై
క్షిలోక్తకవాథః ॥౨౪॥ స్థానోల్కర్షాత్సుదీప్తం శ్రీమహార వపుషం
సావ్యక్తపర్యాప్తభూషం తేజివన్నీచయోగాత్ప్రణమితభువనంపావనం
సన్నతానామ్ । పాప్త్యర్హస్థానమంహగిప్రశమనవిషయంబంధవిచ్ఛేది
పాదం భేజేశీఘ్రిభియానక్షమశుభవసరిం లమ్బితార్చాభిముఖ్యః ॥౨౫॥
భూతైస్తతార్చ్యభూతై శ్శుభనిజవపుషా దీప్తీమద్భిగి పదార్థైఃగిప
థ్యాసావోపపన్నైశ్శుక్తిముఖ సుభగాశేష శబ్దప్రపంచైః । నానా
కారైగివృత్తైర్జగదధి పతిభిశ్చేతనా చేతనాఘ్నేర్జుష్టంవోమైరద

క్షం నిఖిల తనుతయా సమృద్ధిమృద్ధావతుష్టః || ౨౭ || గ్రాహ గ్రస్తేభా
 మోక్షే సురరిపు దమనే గోకుల తాగికార్యే గోదార్థో యవమర్థే
 సదహిత మథనే సింధుపర్యంక యోగ | యోగీభారవ్యపాహే క్షితిధ
 రవసతౌ నిర్జరారాధ్యతాయాం విశ్వావర్షేచ శారే శ్శుభతను సుమ
 మోన్వాదకత్వం జగద || ౨౮ || సద్వక్షీం పాప హంత్రీం మణిరుచిమ
 మరాధీశ చివ్ర్యాంఘ్రిపద్మాం తత్తాదృకు-న్తశశ్రీ సుఖుతితమకటాం
 భావుక ప్రాప్యపాదామ్ | శుద్ధాస్వాద్యస్వభావాం యమభట మథసిం
 భ క్తధీవృత్తిభావ్యాం నీహాచ్ఛాభీష్ట వృత్తిం హరితను మవద స్నిర్మలా
 ర్చాసుర క్తః || ౨౯ || స్థితాలోకాఢిభూమ్నా పృథు బహు భుజయాది
 వ్యమూల్యస్త్రభాజా సదవస్త్రాకిల్బక్ష్పాప్త్య త్రిదశ రసకృతా రక్షణౌ
 స్సుఖ్యవత్ప్యా | ము క్షైరు త్తంసితాంఘ్రిస్థిర ధృతరమయాశ్యావయా
 నిత్య సత్యాశౌరేకాంత్యా జితానాం స్వబహుషత జనస్వామితా మ
 న్వవంస్త || ౩౦ || చిత్తాకృష్టిప్రవీణైరభిలపనసుఖైస్సన్నిర్భ వాంఛాం దు
 హనై రాతన్నానై ర్దిదృక్షాం శ్రుతిహిత సహితై రాత్త నిత్యాదరా
 వైః | విశ్లేషాక్షాగ్ర శక్తిర్భి స్సనిర దరతిక రైర్దత్తసాయుజ్యసం
 గ్రాహ కుర్వాణై ర్బాల లౌల్యం మిలిత గుణగణై ర్నిత్య దృశ్యాంగమా
 హ || ౩౧ || రవ్యస్థానాది యోగా దమిత విభవతస్సత్పథ ప్రాప్తకత్వా
 త్సవ్యక్సాయుజ్య దానా దనఘవితరణాత్సర్వ కేషిత్యచిహ్నీత్ | పృ
 థ్యాతాఖ్యా సహస్రైరవతరణ రనైర్భుక్తి ముక్త్యాభి ముఖ్యా త్తై
 లోకోత్పాదనాచ్చ స్తుతి విషయ తనుం వ్యాహరన్నిందితాన్యః || ౩౨ ||
 ప్రాదుర్భవానుభాత్పరిజన విభవా త్పావనాలంక్రియత్వా జ్ఞై త్రవ్యా
 పారయోగా దఘటిత ఘటనా దైవభావ ప్రసిద్ధేః | ఆశ్చర్యకీడనత్వా
 త్సరసిజ నిలయానందనా చ్ఛందవృత్తై రైశ్వర్యవ్యక్తిమత్పాదఘటన
 తనుం కేశవం వ్యాజహర || ౩౩ || ఏవం సౌందర్య భూమ్నా తమ వి
 హితజగత్పుత్యసాధాగ్య యోగాత్ప్రేచ్ఛా సేవ్యాకృతిత్వాన్నిఖిల త
 మతయో నాదదానార్హకాన్త్యా | లభ్యార్హ వైభవత్వాన్నిఖిల సక

మహాస్కందా దశమ స్కంధః శ్రీకృష్ణార్జునసంవాదః ॥ ౧౩౪ ॥

చతుర్థశతకమ్.

శ్రీమన్నారాయణసాన్నిధ్యముగల మమటో వీర దామోకమూ
 చిద్గుర్దంతారాతిహంతాద్భుత నియతతనుఃకల్పపాదోధితల్పః । విశ్వా
 క్యంశ్చౌతిరుర్వీ ధరభణిశయనో వేదదూఃస్వకేతు ర్నిర్దుతా శేషదా
 షకిప్రభురథ కథితసుస్థిరైశ్వర్యసేమా ॥ ౩౫ ॥ తైత్తిర్యైగంధ్యభూ
 మ్నా రుచిరుచిరతయా పోషణాదాభిరూప్య త్సందర్భ త్ప్రప్సం
 గాన్తహితతులసీకామాలయాశంఖతశ్చ । చక్రాధిశస్య యోగాద్వటద
 లశయనాద్వర్తనీయా పదానైస్సమృన్నానేక భోగ్యప్తిరవిశదజీతం
 కృష్ణమూర్తిం శతారిః ॥ ౩౬ ॥ చేతో గంభాను లేప స్తుతి వచన కృత
 స్రగ్వటోజబ్జపాత్రాలక్ష్మారకపాణివాసీకలిత వరశిరో భూషణశ్చ
 తనేన । శీర్ణానతాదపీతస్సవ్రతసునదనతా ముత్తయాపే విరవ్యన్న
 వ్యోన్యాత్తత్వయోగా త్ప్రభురగణిభక్తిష్టభావాధలేన ॥ ౩౭ ॥ భూ
 మ్యాద్యైస్సాగరాద్యైర్జలన శశిమతై ర్మనుభిరవసృజై ర్మృ
 త్యద్భిన్దైశ్చలోకాదిభిరథ పృథివీక్షిప్తి రాత్రియదానైః । సౌలభ్యై
 శ్వర్యవర్ణ రపివగుణగతై ర్వాసుదేవోవియోగే నీవ్యైస్తుత్యైశ్చ
 త్రాన్వ్యథయతి మధుహేత్యబవీకారినునుః ॥ ౩౮ ॥ ఆపన్నానప్రవం
 ధా సరసిజ నిలయా వల్లిభేసాండ్రమోదే భక్తాఘ ధ్వంసశీలే తదుచి
 త సమయా శ్వాసదాన ప్రవీణే । కర్పూరాలేపణోభేనమధికరహితే
 తోషక సర్వపూర్ణే పృష్టైస్తుత్యాది భాణాం శతరీపు రవదద్ధన్యతాంఘ
 రితాన్యః ॥ ౩౯ ॥ ఇచ్ఛాసారథ్యయోగా త్ప్రహరణ నవనాచ్ఛ్రితశస్త్రి
 ధ్యమా లే స్తుత్యాంఘ్యైః పాదభూక్యైస్సవిజనభజనతత్పదభూ
 చీనమోభిః । తన్మూలస్వాంఘ్రినుత్యా తదితర భజన త్యాగ పూర్వోప
 సత్యాదేవం పాచిభ్య పత్వప్రణయిమధిషజం కేసర సగ్నిభూషణః
 ఆపద్బంధుత్వోద్ధృతం నిరవధిక మహా నందదంఘ్రింతలోకం దుర్ధర్మం

దేవతానాం పితరమనుషధిం సర్వ భూతాంతరస్థమ్ | పూర్ణ జ్ఞానైశ్చ
 మూర్తిం ధృత శుభతులసీం చక్రవాళం శుభినాం విశాంతి స్థాన మీ
 శం విశద బహుగుణం ప్రాహుభిన్న శృతాదిః || ౪౧ || దుశ్శీలోమాంస
 చక్షుర్నిరవధిమరితో వీతలజ్ఞోవిలోలః పీటాహీనోన్య సజ్ఞా తక్రూత
 మపిలఘయా శీలమంతర్దధానః | కర్తజ్ఞానాది మాన్యోనిరుపధి విహీ
 తాం జ్ఞాన దృష్టిం విస్తన్న శ్వాప్యైవం సద్విదోషాస్తతి గుణరసికస్త
 ద్దిదృక్షాంచ చక్రే || ౪౨ || సౌందర్యాదా స్వకీయే హృదిచ ఖనికరే పూ
 ర్ణ తాయాంచ కాంతా సమ్యక్ జ్ఞానే ప్రకాశే వలయరశనయోర్వత్స
 నిస్వస్వరూపే | స్యాద్విష్ణోర్వద్యపేక్షా తదిద మఖిల మన్మూనీయం
 తదీయైరిత్యుచే కారిసూను స్తదుపరికథయం స్తంకీవా ద్యాశ్రితాం
 గమ్ || ౪౩ || కారుణ్య దర్శిమాధీ తదుపరి శయిత స్తత్సమానాంగ వ
 ర్ణః శ్వాతాహర్య స్పృదానే రుచిరమణిరుచిర్వేషతోతివ భోగ్యః | ఆ
 త్తత్వేనానుభావ్యో దురిధిగమః తో బంధమోక్ష స్యతంత్ర స్యాన్య
 పీమోపరోధీ స్వదత భూవిభు స్తత్సదోతకాశ్రితాయ || ౪౪ || తాతైస్స
 మ్బుద్ధిదుఃఖై స్సవిభవ మరతై స్తాపకృద్భోగ్యసంకై ర్దుర్గ త్యాజ్ఞాతివృ
 త్తేరనితరవిభుతేరన్ధకారానిరోధాత్ | ప్రహీన్ భావోద్భృత త్వత్ప్రేరి
 ఘనుఖచరిష్వంగతశ్చాతిశోచ్యం విశ్వం ద్రష్టుం నశక్తో నిజపద నయనే
 నాభతిస్తస్వనాథమ్ || ౪౫ || స్యానాం నిర్వాహకత్వాదహిపతిశయనా
 దభివర్ణ స్వభావాదత్యన్తోదారభావాదవలభిదుపలవద్దర్శనీయత్వ యో
 గాత్ | సన్తాళితావత్తుశస్యాపీయ కరణముఖై రర్ణ గృప్తౌ పటుత్వా
 త్సుప్రాపత్యాదిధిస్తం ఫలమతులమవై భృజుషామేషనాథమ్ || ౪౬ || క
 ల్పంతేపి స్థితత్వాస్సకలసురగణప్రప్తృభావా జ్ఞానానాం రక్షాద్యాపా
 దక త్వచ్చివవిధి భరణాత్సర్వదేవాత్త భావాత్ | తత్తత్కర్తామయా
 పం ఫలవితరణతో వైనలేయ భవజత్వాన్తారగండేయావనాదేః ప్రభు
 మథశతశిత్వాహసర్వామరోచ్ఛమ్ || ౪౭ || నిత్యైశ్వర్యంతుర్వేన
 హజబహుళసద్భోగ్యమన్యోన్య సక్తం క్లృతాపాది స్యతుల్యం సవిజన

కృతకృతార్థీ కృతిం స్మేహానైర్వమ్ । సంయుక్తం గఢుకౌఘై స్సృజ్య
జవపరిహృతోపేక్ష్యమిష్టార్థరూపం శరీరం నిశ్శేషభోగ్యా తమసుతక
తక దేవతాసార్వభౌమమ్ ॥ ... ౧౪౮౧

పంచమదశకమ్,

చక్రస్పాయతగ్రత్యాత్సర్వజన వశతయా రక్షణౌ ద్యుక్త భావా
భ్యవృత్వాత్సాత్సర్వత్త దానాదమలతసుతయా శ్రీగజేన్ద్రావనాచ్చ । నా
నాబంధుత్వ యోగాద్విపదినభితయా వ్యాజ మాత్రాభిలాషాతాకారు
ణ్యానీనవృత్తిం కమలదృశమవై త్కారిసూనుకృతార్థః ॥౪౯॥ పాథో
ధిప్రోథకాంతా సరస తులసి కాలం కృతా దాతృభావే వైకుణ్ఠ త్వేవ
చక్ర ప్రహరణ వశితా దేవతా స్థాపనాదౌ । స్వానామచ్యావనాదౌ
గకల నియమనే సర్వకర్తే జ్యభావే నిత్యాసక్తైస్సర్వభక్తైర్జగదఘ్న శమ
నం పాహ్నకృష్ణంశతారిః ॥ ౫౦ ॥ జ్యోతీరూపాక్లకత్వా త్సరసిజనయ
నానిష్ఠవిధ్వంసకత్వా స్నేహాఘ్న శ్యామళత్వాచ్ఛ్రితసరసతయోతగ్న
ష్టసౌలభ్యయోగాత్ ॥ రక్షాయాం సావధానాత్సుభగ తసుతయాసోప
కారాస్త్రవత్సాత్సాన్వితాం ప్రేమాతిమాత్రం జనయతి భవవానిత్యవా
దీచ్చాహారిః ॥ ౫౧ ॥ ఆపచ్ఛంధుత్వ కీర్త్యా యదుకులజనసాధీరపిరత్వకీ
ర్త్యా లోకానాం విక్రమాచ్యాక్రత దురితహృతే రద్భుతై శ్చేష్టి తైశ్చ
చక్రాద్యస్తాస్వితత్వాత్గమలనయనతస్సమ్పదావామనత్వాత్త్రి రాజ్ఞో
శేషశాయీజగదవనమహాదీక్షితోజ్ఞాయితేన ॥౫౨॥ శక్త్యాద్యైర్వజ్ఞ సూ
త్రాదిభిరపిచ తథా శాశ్వతముఖై స్తత్సత్సాబిమ్బాష్టాద్యైస్సనాసా
వ్రతతి నిరపథిజ్యోతిరూర్జస్వీమూర్త్యా । నేత్రాబ్జాద్యైరశేషాభరణసు
షమయా సైస్సర్వభక్తైర్నోజ్ఞోదేవ స్వానామజనసిం స్సృతివిషయత
యా భాతిచేత్సభ్యధాయి ॥ ౫౩ ॥ సప్తృత్వాద్యైర్జగత్వాస్సకలవిధ
కలావర్తకత్వేన భూతాంతర్యామిత్యేన కృత్యుద్ధరణ పరతయా భూ
భరాపాకృతేశ్చ । వై లెండ్రోద్ధారణాద్యైస్సర్వజనహితతయా బ్రహ్మ
యదేన, గిభావా ధ్వమగ్రోన్మూలసాద్యైశ్చప్రభువనిశమహాల బుదిబో

(38) . ద్రమిడోపనిషత్సత్యరత్నావళి.

శ్లో॥ ౨౯౫॥ సర్వాధీశేశయత్వాదరిదరభరణా తస్మిన్మకమృత్యు
యోగా త్వత్సహాయ్యాద కేషాన్తర నిలయతయా భూసముద్భృత్య
దత్తైః । సర్వేషాంతాతభావా దితరజనదురా ధర్మ తాదే శ్వరణ్యం దీ
నానాం ప్రాహవిష్టుం శతజనమభనో దేవతాసార్వభౌమమ్ ॥ ౨౯౬ ॥
నిసోసిహిత్యామృతత్వాత్సవనశజనితయా ౨౯౫౫భాషప్రదానాన్తర్యా
దాతీతికీర్త్యా సఖినయనతో నాయకత్వా తస్మిరాణామ్ । సర్వకై
ష్ట్యాదియోగా దనితరగతితాద్యావహాసన్నభావా ద్దాశ్యేస్వీప్థావయే
త్సాన్వర్తిరితిశతజిత్యాపయామాసకృన్యమ్ ॥ ౨౯౭ ॥ సావమిత్యా త్సంకి
తానా ముపకరణ రసా త్సేవ్య సంతైషకత్వా త్వర్వాస్వాదత్వభూ
మ్నా కపటవటుతయా దారుణాపత్సఖిత్వత్ । దివ్యస్థానోపసత్త్యా
భీమదరిభరణా చ్చాపినారాయణత్వా దత్యాసన్నశ్శ్రితానాం భవ
తిహరితి ప్రాహకారేస్తనూజః ॥ ౨౯౮ ॥ ప్రాదుర్భవాదివృత్తై ర్వి
షగణదమనా రూపతనాశాతనాద్యై ర్మోహార్థంపాద్యకృతై ర్నిరివర
భజనస్వీకృతీప్థానభేదైః । తేజోభావంతాదిభావా జ్జలనిధిశయనా ద్భి
క్షణాద్యైస్త్రిపద్యాః పీయూషస్పర్శనాద్యై శ్శిథిలయతిహరిస్వీయ
హృచ్చేత్యభోచై ॥ ౨౯౯ ॥ ఇత్థంకారుణ్యనిఘ్నం దురితహరజనం ప్రేమ
తీవ్రందుహానం లోకానాంక్షితారం స్మృతివిషయమహంభావనాగో
చరంచ । దీనానాంసచ్చరణ్యం స్వరసకృతనిజప్రేష్యతావాఞ్ఞయా
చే ప్రాప్తంక క్రిప్రదంశీ పరిమిహశతకే శ్రేయసా మేక హేతుమ్ ॥ ౩౦౦ ॥

ష ష ధ శ క మ్.

చక్రిత్వా త్సాన్వమిభావా ద్విపదిసఖితయా చిమ్బదృశ్యాధరత్వా
దభిశ్యామాత్తకాన్త్యా ధృతతులసితయానిర్జరాధీశభావాత్ । రక్తాభా
స్యాంఘ్రిభావా త్పృథుమకుటతయా ౨౯౬౫చ ర్యావిశేషై ర్లజ్జా
ధ్వంసాచ్చక్రస్థంశతజిడకథయద్దేశిక ద్వారగమ్యమ్ ॥ ౩౦౧ ॥ పూర్వ త్యాన్లో
పసారి జనసులభతయా లోడనాదమ్బురాశే ర్మ్యగోధాగ్రేశయత్వా
దరిసుభగతయా శ్రీమహివల్లభత్వాత్ । నిర్దోషా త్తక్షభావా నిర్వరవధి

కయశ సుదృశీ కాద్యక్వాన్మోక్షస్థైర్యచ్యూతానాం స్వయమభి సరతీ
 త్యాహకృష్ణం శతారిః || ౬౦ || సమృద్ధారిద్య భావా దనుభనుభక్తేక
 పత్తనగ్రామభావా త్పుణ్యాలుణ్యాదిభావా త్కూపట ఋజుతయా స
 ర్వలోకాదిభావాత్ । దివ్యాదివ్యాజ్ఞవత్వా త్సురదితిజగణ స్నిగ్ధశత్రు
 త్వకీర్త్య చ్ఛాయాచ్ఛాయాదిభావా దనుభుతి ఘటనం ప్రాహకృష్ణం
 శతారిః || ౬౧ || రాసక్రీడాదికృత్యై ర్వివిధమురళికా వాదవైరల్లభం
 మై గోపిబద్ధాన్ భావాద్య బ్రజననముఖైః కంస దైత్యాదిభక్తైః । ప్రా
 దుర్భావైర్నిహితే వ్యసురభుజవనశ్చేదముఖ్యైశ్చరితైః రాక్షసైర్న
 ర్వచిత్రం హరితికథయా మాసకారేపత్యమ్ || ౬౩ || శక్త్యాచ్యక్రాత్తత
 త్చ త్రిదశసురతయాసింధుశాంతుత్వభూమ్న తద్వచ్ఛేదారభావాదరు
 ణసరసిజా తుత్వచిహ్నేనదేవః । దేవ్యాసంసృష్ట (దేవీభి సేన్య) భావా
 దతిసుభగతయా సేవ్యపతిస్నిగ్ధభావా ద్బంధుభ్యసాన్విస్తు రారిర్విఘటయ
 తిహతాదిత్యవోచచ్చ తారిః || ౬౪ || పారమ్యైశ్చైశ్చ సజ్జాయుధవిహృ
 తిముఖైర్బ్రహ్మణస్స ప్రిష్టభావా దైవానాంసాన్విమిభావా దభిసుభగత
 యాఽలఙ్కారేక కుండభక్తాత్ । ప్రాదుర్భావైశ్చ సర్వాన్తగనిలయత
 యాఽహంమమ తేవేతి ధైర్యం చాతు ర్యాదీః సన్మాణామపహరతిహరిశ్చే
 త్యభాణీచ్ఛ తారిః || ౬౫ || పారమ్యై ద్భవ్యభావా త్స్వగభిహితిముఖై
 శ్చైశ్చైత్రైశ్చైశ్చ భూమ్న సేహితాన్విదాభిరూప్య చ్ఛ్రితపరవశతాస
 ర్వలోకేశతా దైవః । ధృత్యా దేరాదిహేతుం మురమథనమథ వ్యాహర
 త్సంశ్రితానాంవేదానాగ స్త్యభాషావపుషడదధరశ్చేయ సే దేహి
 నాంయః || ౬౬ || లోకసృష్ట్యైత్యేకక్త్యా యుధ సుభగతయా జిస్తుసార
 భ్యయోగా త్సృగ్భ్రాష్ట్రేవేశభావా ద్గురుడరథతయా స్వాశ్రితేక్షపా
 తాత్ । కాన్త్యాసామౌజ్యయోగా దవతరణదశా స్పష్టపారివ్యతశ్చ
 స్వీయామ త్తస్వభూతి ద్వయమథకథయా మాసదేవంశతారిః || ౬౭ ||
 సర్వాత్తత్వా జ్ఞగత్యాగి క్రమణతడితసంరక్షణా ద్విష్టపానాం శత్రు
 భవంసాత్సర త్వా ద్యభిమతదశయా పశ్చిధాఽవస్థితత్వాత్ । నిర్వాహ

దృష్టికోట్యాబుధదంతతయా సర్వశీష్టస్త్వజ్ఞిదానాన్మోక్షేచ్ఛత్వాద
కత్వాద్ధరిమభశతజీ ద్వక్త్యవర్తన్వయోగమ్ ॥౬౮॥ అపత్సంరక్షణాద
ర్యుపకరణతయా మేఘసామ్యాదిభూమ్నా సాన్విహంవిశాన్విసదానాత్స
రగణభజనా ద్వివ్యజేశోపసత్త్వా । ప్రాప్త్యాపాప్త్యత్వయోగా తస్య
జనవిజనయో స్సన్విప్రసత్తవ్యభావా దూచేనాథంశరణ్యం శుభితత
విదితం వేదగ్రామేశంశతారిః ॥౬౯॥ ఇత్థంసద్వారగమ్యంస్వయమితమ
సహ స్థాయినాంయోజనార్హం కర్తవ్యంనైవశ్చరిత్రైర్విఘటితవిజనం
స్వాన్వితస్తేయదక్షమ్ । ధృత్యాదీనానిదానం ఘటక వశషషః భూతి
యుగ్తంశతారి రైవఘట్యస్యాస్యనర్హం ప్రపదనసులభం పాహావప్తే
శరణ్యమ్ ॥ ... ..

స ప్ర మ ద శ క మ.

నిస్సంఖ్యా శ్చర్యయోగాదతిమధుర తయాఽశోజగత్కారణత్వా
న్నన్యగోధార్హత్వభూమ్నా త్రిదశపతిరయా వాఙ్మనస్సన్నిధానాత్ ।
పీయాషస్పర్శనాదైవ రభిలపతిరయా లోకసంరక్షణాదైవ శ్చాత్వా
శబ్దాంసహేత త్రితసురసురహే త్యాహచింతానికస్థః ॥౭౦॥ శ్రీర
క్షేసన్నిధానాన్నిఖిలజగదను సృష్టృతాదైవ శ్శుచితావ ద్విధ్వస్తానిష్ట
భావా దురగశయనతఃపుంసుకర్తానుహపమ్ । శర్తాశర్తప్రదానాజ్ఞ
లదతనుతయోప క్రియాతత్పరత్వా త్సాన్విమిస్వానాంవిగర్తా ముపశమ
యతిచే త్యాహాధీమాన్శతారిః ॥౭౧॥ పద్మాక్షతేష్వనహృత్స్థః పరమఖ
నిలయ సోన్విపకారీవిగర్తచ్ఛజ్ఞోఽనిష్టప్రహర్తాఽఽదరవిలగనకృదగ్ని
కోమ్నోద్ధిదృశ్యః । అపత్సంరక్షకశ్రీ మకరవరలస తుగ్రాణ్డలసాన్విజ్ఞకా
న్త్యా కేవలసంస్వంగోత్పభావం ప్రకటయతిహరిశ్చే త్యశంసచ్చతారిః ॥
౭౩॥ విశ్రాన్త్యావిష్టపానామమృతమభనతశ్చౌద్ధతేర్ఘ్న తథాత్మ్యాగి
కల్పేలోకాదనాచ్చ క్షితిభరహరణా దైత్యరాజప్రహారాత్ । లబ్ధా
సకోచకత్వా దసురభుజవన చ్ఛేదనాల్లాకస్పృష్టే ర్ధృత్యాగోవర్ధనా
దేర్ఘ్యుటజగదవనప్రక్రియం శ్రీశమాహ ॥౭౪॥ సాకేతేముక్తిదాహ

స్థిరచరజనుషాం సర్వశోరక్షకత్వాదైచ్చేషాయజ్యదానా జ్ఞగదు
 దయకృతే రుద్రతేఘామదేవ్యాః । యాక్షార్థం వాచనత్వా చ్చివభజక
 మునేర్మోక్షదానాద్యుదయై స్సేషం సర్వాశ్రయస్వం ప్రకటయతి
 హరి శ్చేత్యథాజ్ఞాయితే ॥ ౭౫ ॥ నాభీపద్మోజ్జ్వలత్వా ద్విధిశివభజనీ
 యాంఘ్రిభావాద్గవాంచ త్రాణాద్యై స్సర్వభూతాంతర నియమనత
 స్సంశ్రితేభవ్యభావాత్ । బ్రహ్మద్యావద్విమోక్షా దసురనిరసనా చ్చాత్ర
 రత్నోనుజత్వా త్స్వీయాక్రందాపహారి భవతిచభగవా సత్యవాదీ చ్చ
 తారిః ॥ ౭౬ ॥ దృగ్భ్యం పద్మాకృతిభ్యామమరతరులతా నాసికాతోఽథ
 రేణ భూచాపేనస్తేతేనా వ్యథమకరలస తుల్యభ్యాంవిశిష్టః । ఫా
 లేనాధేన్ద్రభాసామలముఖశశినా నేత్రశోభాదిభాజాశ్రీమాద్దేవగిరీటీ
 స్తృతివిశదనుర్భూతిచేత్యభ్యధాయి ॥ ౭౭ ॥ భూతైశ్చన్ద్రార్యమాద్యై
 స్సకలయుగై ర్వస్తుభిశ్చేతనాద్యైః సైవ్లోకానాంనియత్యాస్తర
 తదితరో త్పదనాన్తాననాద్యైః । దుర్జయత్వాత్సవభాజాం బహు
 శుభకరతా దేవదసంవేద్యభావా చ్చీమానాశ్చర్యనానా విభవభి
 తత శ్చీధరగవత్యపాది ॥ ౭౮ ॥ సావిత్రిత్వా శ్చర్యభావా దపిచకరుణ
 యా దత్తవాగ్జ్యమృత్యా దుజ్జీవాపాదకత్వా దఘటితఘటనా శక్తి
 వైకుంఠాయోగాత్ । శుద్ధస్వాంతత్వచక్రాయుధ జలధీసుతా వల్లభత్వా
 త్పితృత్వా త్సేస్తోత్రేవిష్ణురస్ర త్యుపకృతివిషయే సావిన్యనక్షత్యగా
 యత్ ॥ ౭౯ ॥ వైకుంఠనిత్యయోగా చ్చిత్రవివశతయామననక్షిర్యుజ్జ్వల
 త్వా చ్చేషేషాయిత్యుక్తి భ్యభిమతసురజి ద్భాగదోగిభిజ్జనాద్యైః ।
 గ్రాహగ్రస్తేభరత్నా భిరుచితవిషయే సన్నిధానా చ్చుచిత్యా త్సోత్తమా
 ణాందుఃఖజాతం విఘటయతిహరి స్తీర్థపాదోన్మయధాయి ॥ ౮౦ ॥ శాశ్వత
 శజ్జానహిష్టుం ప్రశమితజవతా గర్హణంస్పష్టరక్షం వ్యాకుర్వంతంస
 రత్నా క్రమవజ్జలజన స్సేహితాందర్శయంతమ్ । స్వీయాకృష్టచ్చిదోతం
 స్తరణసువిశదం విస్తయార్హ ద్విభూతిం స్తోత్రేయజ్ఞాన్తమాహస్తుతికృద
 ఘహారం సప్తషేఽనిషదోరమ్ ॥ ... .. ॥౮౧॥

అష్టమ దశకమ్.

శ్రావ్యద్యైగపత్యాచిమత్వా ద్రఘయదుకులయో రుదృవాత్సాన్వి
 శ్రితేచ్ఛానీహ విగ్రహత్వా త్సకల చిదచితా మస్తరాత్సత్వభూ
 మ్నా । స్వామిత్వా త్సాశ్రితావేద్యఖల గుణతయా జ్ఞానినా మస్య
 దుగ్ధిస్థానేచ్ఛాపాదనా ద్వైర్లరి రకథివరం దర్శనేచ్ఛా స్సద్భవశ్శక్తిః॥
 తాత్త్విద్య ద్వాహనత్వాచ్ఛుభనయనతయా నీలమేఘాకృతిత్వాదాశ్చ
 ర్యోచ్ఛేష్టితత్వా ద్దురవధరతయా యోగిభిర్నిర్వరైశ్చ । సేవ్యమవ్యామ
 గ్ధభావాత్ప్రతిహతివిరహాద్దుర్జనాద్యశ్శభావాన్నిస్సక్తానాం జనానాం
 సులభతమఇతి ప్రాహ నాథశ్శతారిః ॥౨౩॥ శ్రీఘృమినాయకత్వాదతి
 సుకరతయా కల్పసిద్ధాశిశుత్వాచ్ఛ్రీస్థానే సన్నిధానా త్సురహితకర
 తాచ్ఛ్రీనివాసత్వయోగాత్ । వికాన్త్యావిప్లవానాం విధిమరధిగమా
 త్సేవ్యమసౌలభ్య భూమ్నాచైకాకీ స్వాశ్రితానాం విహరణసమయేశ్చ
 ధరణిప్రత్యపాది ॥ ౨౪ ॥ దుర్దాంతే భేదగ్రహణా చ్ఛుభ నిలయ తయా
 సామ్యతశ్చేతదేషాం స్వాయత్తత్సేనభానాచ్ఛ్రీతహృది సతతంచేత
 ద్దేవీసంఘే । మిత్రామిత్రత్వయోగాజ్జగదుదయకృతే దేవతాత్వత్వ
 ముత్తైశ్శ్రీమాన్వైకుణ్ఠనాథశ్శ్రీత విహితసమగ్రత్వభూమాన్వభా
 వి ॥ ౨౫ ॥ అశ్చర్యహాన్వితత్వాచ్ఛుభమకుటతయా స్వామితాభాశయ
 త్వా జ్ఞేయూత శ్యామలత్వాచ్ఛ్రీత సులభతయా పర్వసూర్యోపమా
 క్లాత్ । సారధ్యాత్పంచుసూనో రవనిభరహృతే రస్తరాత్సత్వయో
 గాజ్ఞేవాపీతా ప్రతిరోధవతి తదవనే శ్రీసతిశ్చేత్వభాణి ॥౨౬॥ భాత
 తాచ్ఛ్రీతులస్వాశ్రితహృదిశయనాచ్ఛ్రీర్ధవక్షుసభావాదాశ్చర్యోప
 క్రియత్వాత్సురగణభజనా ద్వైరివిధ్వంసకత్వాత్ । గోవిందత్వాదశేషా
 భిమతవిషయతోభిష్టసచ్చిత్తకత్వా త్సర్వాకారాదృతత్వా త్సవిషద
 వితరణే సజ్జితత్వాసూక్యః ॥ ౨౭ ॥ భవ్యత్వాదగ్రీక్షకత్వా త్త్రిజగద
 ధిక కారుణ్యతోగోపభావా న్నీలాత్మాది ప్రభత్వాత్సవిజన కృత నిజా
 త ప్రదాన ప్రభుత్వాత్ । మందస్తిత్వాస్థితత్వాద్భవి సుశృతిమ చా

తనః-తానుగ్రహత్వాత్సాం చిత్తావపాయాత్సంజనహృదిరతోమా
 ధనశ్చేత్యవోచత్ || ౮౮ || పాసిసాధస్యేన భావాద్ధృది శ విభుతయా
 ౭లంమహిమ్నాపరత్వా న్నాధుర్యాదేహజేహ్యదిషుచగతతయాస్వస్వ
 రూపప్రకాశాత్ | అనన్తస్త్వాభ్యావాత్స్వపరమపురుషైక్యభిమ
 ధ్వంసకత్వాత్ జ్ఞానాజ్ఞానరూపత్వాత్ప్రకటయతిహరిః పుంసిచాస్యం
 స్వమూచే || ౮౯ || వైలక్షణ్యాత్సమూర్తే ర్మకుటముఖమహా భూష
 ణైర్భూషితత్వా త్సాన్విహ్వానేకాయుధత్వాత్ప్రళయ సఖితయోజ్జీవనేక
 ర్షకత్వాత్ | భవ్యాత్వాద్యైశ్చసమృద్ధిరవధికతయా ౭౭శ్చర్యచేష్టత్వ
 యోగాన్నిష్ఠాందాస్యేస్వకీయేప్రకటయతిహరిశ్చేత్యథాజ్ఞాయితేన || ౯౦ ||
 వ్యాముగ్ధత్వాత్సంకీయేష్వయలఘున రుచావామనత్వేనచాపద్భంధుత్వా
 శ్చర్యభావాదహితసరసనాల్లోకసృష్ట్యాది శక్తేః | అథా శాయిత్యయో
 గాచ్చిత్తదురిత హృతేశ్చాతసీ పుష్పకాన్త్యాత్వాకృష్టేనీవయదాస్యా
 వధివిశదయతీత్యాహనాథస్సంవిదాస్యమ్ || ౯౧ || ఇతంసూరిద్దిదృతో
 ర్దృశివిషయ మయైర్నిస్పృహైరేవలభ్యం స్వానాంవిక్షేపభోగ్యం శ్రిత
 విహితసమగ్రత్వ భూతిం శతారిః | స్వాపేతా సన్యపేతుం స్వవితర
 ణపరం హృద్గతం సుప్తయంతం దాస్యం స్వం తస్యనిష్ఠాం తదవధిషుపి
 చాప్యప్తమేనేవవ్యవశ్యమ్ || ... || ౯౨ ||

న న మ శ త క మ.

అపద్భుతత్వకీర్త్యా దృఢమతిజననాదైత్య నాశాయభూమా జా
 తత్వా దుత్తరస్యాం పురిమధుర పదాలంకృతాయాం దయాభ్యే | బం
 ధోఽకృష్టస్యపాదాశ్రియణమిహ వినానో సహాయః పుమర్థో రక్షాసా
 మర్థహనే ర్భవిన ఇతిహితంకారి సూనుర్భూషే || ౯౩ || లక్ష్మీసమృద్ధ
 భూమ్నా మిత ధరణితయా పద్మనేత్రత్వయోగా త్థిత్వాద్యైస్సైన్య
 శ్చురితైస్సంస్వహృదపహరణాచ్చిత్తజేన్ద్రావనాచ్చ | తాత్త్వం సౌ
 చాధిరుహ్య రిగణిరసనా దేవమహ్ని ప్రకాద్యైర్దుష్కర్మోన్మూల
 ఖాద్యై స్సుచిరశ్చుతదయో మాధవశ్చేత్యవోచత్ || ౯౪ || వైకశీనా

మనత్వా జ్జగదుదయసు సంస్థాపనాద్యైర్మరిత్యా ద్దానా న్యోత్తస్య
 హేయ ప్రతిభటసుటక శ్రేణిసమ్మత్తి మత్వాత్ । ప్రహ్లాదా స్థూదక
 త్వా ద్వ్యుపగిరికటకే సన్నిధానాదికృత్యై శ్శర్వాదేసాన్విగదానా
 దకథియదుపతి శ్రీలరత్నాకరోసా ॥౯౫॥ లక్ష్మీవత్సస్వభావా త్సవి
 జనసులభతా పర్వతోద్ధారణాద్యై ర్మర్త్యైత్యాత్మసారా రే రణిలపతత
 యా నాకినాంవృద్ధభావాత్ । స్వేషాం హృద్వాసితాయాస్స విజననశత
 యాతత్రచాన క్తిఘామూ సవిసామిత్యాదిబిన్ధా జ్జగదవతిహరి శ్చేత్య
 భాగోద్భూతాః ॥౯౬॥ పాగిత్యాదభ్యుత్తత్యా దపిచసువిదితత్వేనభవ్య
 త్వయోగాల్లక్ష్మీవత్సత్త్వవిభావాద్రఘుకుల జననా న్నీలరత్నాభి మూ
 ర్త్యా । కృష్ణత్వాదబ్జదృక్త్వా త్పరమ పతితయాచేశ్వరం సంశ్రితానా
 మూచేధీమాంశ్చతాది సస్విగుణగరిమ సంసారకంసర్వదర్శి ॥౯౭॥
 ఆశ్చర్యహస్వితత్వా దణిలపతితయా చాస్తరాత్సత్వ భూమా ఫక్త్యేశ
 క్తత్వభూమా జలదతసుతయాభవ్యతాకర్షకత్వాత్ । ఔదార్యాదేర్వి
 శిష్టాదపిచ భవభృతాం రక్షణేతిప్రసక్తాద్విస్తర్తుంనైవశక్యో హరిః
 శతశిత్కంసశేతారమాహ ॥౯౮॥ రమ్యత్వాచ్చీగ్రతులస్యాశ్రితజనస
 హితత్వేన పద్మాక్షతాయాసాన్విమిత్యాత్మత్వరంజ్యోతిరితికథనతస్మిన్
 రత్వాతికీర్త్యా ! త్రుప్తశ్యమత్వ భూమా రథవరణముఖ స్వాయుధ
 త్యాద్యుదయైశ్శక్యేర్ధీమాశతాం ర్ఘటకముఖసువిస్రమ్భణీయత్సమా
 హ ॥౯౯॥ పల్లిమధ్యత్వయోగా దపిచసువిదిత శ్రీవచో వాచ్యభావా
 ద్భూమ్యాద్యైశ్వర్యయోగా దవతరణదశా సాహచర్యా త్సవిభర్తుః ।
 సన్ధాతృత్వాత్సుబోధ ప్రదదురితహరత్వాత్సమాసన్నభావా ల్లక్ష్మ్యై
 శ్శ్రీశంశతారిగ ప్రథయతిచ సుమజ్జానిభావేనాథమ్ ॥౧౦౦॥ పద్మా
 క్షత్వప్రసిద్ధ్యా జగదవనతయా భవ్యతాద్యైశ్చసారగ్రాహిత్యా ద్వేణ
 నాదైర్మ్యపిత జనతయా స్వాక్ష్మదానాదజాడః । శ్యామత్వాద్యవ్యహో
 రత్వత ఉతసరసస్తీరచేష్టత్వభూమా కూటస్థోనోత్ర సిద్ధ్య స్తుభన
 మయితయాభ్యాసయామాసకృష్ణమ్ ॥౧౦౧॥ సర్వశ్రేష్ఠ్యాత్మసవీయై

జగదవనా దద్దవద్దాధిత్యా న్నిశాయా వల్లభత్వా దమృత వితరణా
 ద్భక్తసుస్మగ్ధభావాత్ । దానానాం సత్యభావా దతిసుజనతయాఽఘో
 జగత్కారణత్వాద్భీమా న్వేలాప్రతిఘో భవభయహరణే చేత్యభాణీ
 చ్చతారిః ॥౧౦౨॥ ఇత్థం సర్వైకబంధం చిరకృతకరుణం శీలసింధుం పతి
 త్వాత్సన్నా ద్రక్షితారం స్వగుణ గరిమ సంస్తారకం ప్రాహుకృష్ణమ్ ।
 విస్తర్తుంచాప్య శక్యం ఘటకముఖసువిసంభాణీయం సుమత్యాలక్ష్య
 ఙ్గీప్తంస్వసిద్ధ్యన్తుఖ సమయమనేహజ్జవతీక్షంసుమిత్రమ్ ॥ ౧౦౩॥

ద శ మ శ త క మ్.

దైత్యానాంనాశకత్వాద్విధృతతులసికామాభిభావాజ్జయిత్వాశ్చరా
 ద్ధీశేశయిత్యాపిరవధిక పరశ్యోతిరుల్లాసభావాత్ । లోకానాంసప్త
 భావాద్దశరథసుతతాశ్రాంతి హరిత్వముజ్వైరాకాదైస్సద్గతిస్సాన్యజ్జల
 దతనురుచిశ్చేతితేనాన్యధాయః ॥౧౦౪॥ ఉచే శ్రీకేశవత్వాద్భృతచరితఖ
 గాధీశకేతుత్వయోగా దాసన్నత్వాత్పతిత్వాదమర పరిషదామాదిభూ
 తత్వభూత్వా! వ్యపారై స్సృష్టిముజ్వైరపిచభుజగళాయిత్యముజ్వై
 శ్చరిత్రై రధ్వజైశాపహ ర్తభవతిచ భగవానిత్యశ్చతారిః ॥౧౦౫॥
 అమ్భోకాక్షతస్కేర్త్యయదుకులజతయా చాత్సనశ్శ్యామశత్వా ద్గోవి
 న్దత్వాప్రయోద్యోవనపరతయాచక్రరాజాయుధత్వాత్ । శ్రీనిలాశ్చప్ర
 భత్వాదతిసుభగతయా గోపనిర్వాహకత్వావస్థానస్నేహశజాగ్రస్పద
 రసఉచితశ్రీపతిఃకారిణేన ॥౧౦౬॥ శ్రీమద్దామోదరతా దమరపరిష
 దామప్యగమ్యత్వసూక్ష్మాచక్రాధీశాయుధత్వావ్యట దళశయ న్నాగ
 రాజేశయిత్యాత్ । వత్సస్పర్శోన్ముఖత్వా త్పరమపురుషతామాధవత్వా
 దియోగాద్దుష్ప్రసోయం భజన్బి సుగమ తితిదృఢంమాధవం సోభ్యధ
 త్ర ॥౧౦౭॥ నామ్నాంసజీర్తనేన స్వపరి బృథతయా భావనా తోసు
 వేలం సంస్కృత్యాశ్రుష్పదామ్నా ధ్యయన సువచనైస్తోత్ర స్మత్యాదికృ
 త్యైః । ధమైశ్చరాత్రమోక్షై ర్భహువిధ భజన ప్రక్రియో దీర్ఘబద్ధ
 శ్చీమాన్నారాయ శ్చేత్య కథయ దఖిల దామిద బ్రహ్మదర్శి ॥ ౧౦౮॥

అక్రిత్యాతా-శవత్వాదిభిరపివతథా శ్రీశనారాయణత్వాత్సహిత్యా
 త్పాద్యవానా మభిమతతులసీ పూజనీయత్వ భావాత్ । అమృతాత్
 త్వగోవిందత ఉతిసుయశ శ్రీపతిత్వాభావై శ్రీమాక తీవ్రోద్య
 మాయం స్వపదవితరణే చేతినాభ్యభాషి ॥౧౦౯॥ అత్యాశ్చర్యస్వ
 భావాద్ధృవయగతతయా స్వస్తుతాప్రేరకత్వా తస్యమిత్యాత్మరస్వ
 భూతాన్తర నిలయతయా స్వస్తుతౌ కర్తృభావాత్ । అపద్భంధుత్వ
 యోగా ద్భూమివిధ సవిధ స్థానవత్తేవదేవ శ్రీమానత్యాదరసాన్య
 త్వజనవరికరేష్విత్వశోనజ్జగద ॥ ౧౧౦ ॥ లక్ష్మీకాన్తత్వయోగా
 ద్విపది సఖితయా దివ్యదేశస్థితత్వా న్నోటోద్యోగాత్తదర్థం కృతకపథ
 తయా సర్వత సన్నిధానాత్ । దృష్ట్యన్తస్సన్నివాసా దతివితరణత
 స్వస్వభావ ప్రకాశా తస్యమిత్యాత్మవ్యతీతం స్వయమనుపతిత
 శ్రీపతిశ్చేత్యగాయి ॥౧౧౧॥ స్వామిత్యాచ్ఛ్రీశనారాయణ ఇతియ
 కసా విక్రమాద్విష్టపానాం శ్రీమత్వాద్భక్తవత్వా జ్జలనిధిశయనాచ్చ
 పిగోవిన్దభావాత్ । వైకుణ్ఠస్వామిభావా దపివ నిజజనా నర్చిరాద్యా
 శ్శృంగత్యాస్వం లోకంప్రపాపయే శ్చ్రీపతిరితికథయాంశ్రీశతారిర్భూ
 వ ॥౧౧౨॥ బ్రహ్మేశాన్తఃప్రవేశా జ్జలనిధిసుతయా సన్నిరోధవ్యభా
 వా ద్దిశ్యశ్రీవిగ్రహత్వా దఖిలతనుతయాఽత్యప్రపీయూషభావాత్ । ప
 ద్వాబస్థుత్వభూమ్యుద్ధరణకరణతః పుణ్యపాపేహితృత్వా న్నృకేద్ధాతౌ
 శుభావ్యో హరిరితిశతజి ద్దన్యయన్న్యక్తిమాప ॥ ౧౧౩॥ ఏవంస్వానా
 గతింవ్యభజదురితహరా స్థానశఙ్ఖార్హరాగం సుప్రాపంభ క్తిభాణం
 బహువిధభజన ప్రక్రియం శ్రీశతారిః । త్రినోద్యోగంస్వదానే స్వజ
 నతనుకృతాత్యాదరం ప్రాహుచాన్తే స్వేచ్ఛాత్పష్టం సుఖార్చిర్ముఖసర
 ణముఖం మోక్షదంము క్తభోగ్యమ్ ॥౧౧౪॥ ఇత్థం సేవ్యంసుభోగ్యం శు
 భసుభగతనుం సర్వభోగ్యప్రకృష్టం శ్రీయన్తద్ధేతుభూతత ప్రపదనసు
 లభం స్వాశ్రితానిష్టజిష్టమ్ । భక్తచ్ఛన్తానురక్తం నిరుపధి సుహృదం
 సత్పదవ్యాసహాయం శ్రీకంప్రాహస్సనిదేస్వయమిహకరణం స్వప్ర

బద్ధేశః ॥౧౦౫॥ ఆద్యేన్ద్రీయప్రబద్ధేశః జిదభివధే సంస్మరే ద్ధుస్సహ
త్వం దైవతీయీకే స్వరూపాద్యభిలమథహారేరన్వభూత్సప్తదృష్టమ
తార్తీయీకేస్వకీయాంభగవదనుభవేస్ఫోరయామాస తీవ్రా మాళాం
తుర్యేయధేష్టం భగవదనుభవాచాపసుక్తిశతారిః ॥౧౦౬॥ శ్రీమాన్సి
మాతిలజ్జిస్తీరతరకమణస్సర్వవిత్సర్వశక్తిస్సాన్వమసర్వస్యజన్తోస్సవచర
ణయుగభస్మిన్వకృతాస్తాకభారః । కింనగిక్యశ్యం స్వహేతోగిమిహనసు
లభం కావివత్తిర్భవిత్రీకస్యాన్యస్యాద్యవర్ణ్యావయమితివిదుషా మాహ
తుల్లత్వమస్తే ॥౧౦౭॥ శాస్త్రేదేహాకరికాత్మని తదధిపతౌ తత్ప్రసా
దాద్యుపాయే తస్మాన్నిశేయసాప్తా తదపచరణతోఽనన్త తాపాభి
ఘాతే । తద్భక్తానాం ప్రభావే తదుపసనదతసాన్విప్రకాలుష్యశాస్త్రా
సారంవేద్యం స్వవేదే సకల మకథయ త్సామకమ్ శృతారిః ॥ ౧౦౮॥
ఇత్యం సత్సంప్రదాయ క్రమ సమధిగతా శేషవర్ణార్హ వేద శ్రద్ధాశు
ద్ధాశయానా మఘటయదనఘం కౌతుకం వేఙ్కటేశః । సమ్యక్త్వత
స్యసాక్షా చ్చరతిచరతవా సర్వసాక్షీససాక్షీ సావద్యత్వేఽసోఘం ప్ర
భవతిభజతామప్రకంప్యానుకమ్పః ॥ ౧౦౯॥ శోక క్లౌకత్వ మభ్యా
గతఇతివదతశ్శుద్ధభోధార్లవోద్య న్నానాకల్లోలనాథానుభవ రసః
వాహత శ్శాన్తివేదాత్ । వేదాంతాచార్యకశ్రీబహుమత బహుభ
ద్యేజుః-పేకోద్ధృతేయం రమ్భాతాత్పర్య రత్నావలి రనఘగుణా రంజసి
రజ్జ భర్తుః । ... .. ॥౧౧౦॥

ఇతి కవికారి-కసింహస్య సర్వతన్త్రీ స్వతన్త్రీస్య శ్రీమ

ద్యేజుః-టనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిమ

ద్రమిదోషనిషత్తాత్పర్య రత్నావలి

స మ్పూర్ణా.

కవికారి-కసింహాయ † వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీ యోగము.

గ్రహతే నిగమాస్త మహాదేశికాయనము.

శ్రీమద్వేదాస్త మహాదేశిక విరచితా

యతిరాజస్తతిః.

శ్రీమాన్వేదాంతనాథార్యః † సన్నిధతాంసదాహృది॥

కమస్యాద్యంగురుంవన్దే కమలాగృహమేధిసమ్ । ప్రవక్తాచ్చస్తసాం
వక్తా పృచ్ఛరాత్రస్యయస్సవిముమ్॥౧॥ సహధర్మచరీంశౌరే సుమ్మన్త్రి
తజగద్భితామ్ । అనుగ్రహమయీంవన్దే నిత్యమజ్ఞాత నిగ్రహమ్ ॥ ౨ ॥
వన్దేవైకుణ్ఠసేనాన్యం దేవంసూత్రవతీసఖమ్ । యద్వేత్ర శిఖరస్పన్దే వి
శ్వమేతద్వ్యవస్థితమ్ ॥౩॥ యస్యసారస్వతసోత్తో వకుళామోదవాసి
తమ్ । శుక్రివాంవిశ్రమామాలం శతారితముపాస్తమే ॥౪॥ నాథేన
మునినాతేన భవేయం నాథవాసహమ్ । యస్యనైగ మికంతత్వం హ
స్తామలకతాంగతమ్ ॥౫॥ నమస్యాయ్యరవిన్దాతుం నాథభావే శ్వవస్థి
తమ్ । శుద్ధసత్వమయంశౌరే రవతారమివాపగమ్ ॥ ౬ ॥ అనుజ్ఞితత్
మాయోగ మపుణ్యజనబాధకమ్ । అస్పృష్టమదరాగంతంరామంతుర్య
ముపాస్తమే ॥ ౭ ॥ విగాహేయామనంతీర్థం సాధుబృన్తావనేస్థితమ్ ।
సేనస్తజిహ్వగస్పర్శే యత్రకృష్ణకృతాదరః ॥౮॥ దయానిఘ్నంయతీంద్ర
స్య దేశికంపూర్ణ మాశ్రయే । యేనవిశ్వసృజోవిష్టో రపూర్వతమమో
రథః ॥౯॥ ప్రణామంలక్ష్మణమునిః ప్రతిగృహ్యతామమావకమ్ । ప్రసాద
యతియత్సుక్తి స్సావధీనపతికాంశులిమ్ ॥ ౧౦ ॥ ఉపవీతినమార్థవి
పుణ్డ్రీవస్తం త్రిజగత్ప్యృథలంత్రిదణ్డహస్తమ్ । శరణాగతసార్థవాహ
మీదే శిఖయాశేఖరిణంపతిం యతీనామ్ ॥ ౧౧ ॥ ప్రథయన్విమలేమతీ
త్వభావం పృథురస్తత్పరితమో యతీంద్రః । అపృథక్ప్రతిపన్నయస్త
యత్వైర్వప్యభేషచ్ఛుభి రాయుధైర్చురారేః ॥ ౧౨ ॥ శమిరోదయశ
శూరాది గర్వస్సవిబలామధృత యాదవ ప్రకాశః । అచరోపితవా

ఇచ్ఛాంతే రహస్యాన్ననురామావరజస్స ఏషభూమిః ॥ అజహు
శుభ్రసమ్భవం శుశ్రీణాం జరతీనామయథాయథాప్రచారమ్ । వినిశర్త
యితుంకుతీశ్వరోక్తి ర్విదధే తాన్తిరనీతిపజ్జరస్థాః ॥౬౪॥ అమునాత
పనాతిశాయీభూమ్నా యతిరాజేన నిబద్ధనాయకశ్రీః । మహతీగురు
పక్షి-హరయప్తి ర్విబుధానాంహృదయంగమావిభాతి ॥౬౫॥ అలూ
నపక్షస్యయతిమహాభృతో విభాతివంశే హరితత్వమక్షతమ్ । యదుద్భ
వాశ్శుద్ధసవృత్తశీతలాభవన్తిముక్తా(వలి)మయభూషణంభువః ॥౬౬॥ అ
నపాయవిష్ణుపదశంక్రయంభజే కలయాకయాపికలయాప్యనుజ్ఞితమ్
అనశజగయోగ మజడాశయోదయం యతిరాజచన్ద్రముపరాగ దూర్ధ
గమ్ ॥౬౭॥ అభిగమ్యసమ్యగనఘాస్సుషేధసో యతిచక్రవర్తిపదవత్త్వ
పత్తనమ్ । హరిభక్తదాస్య రసికాగపరస్పరం క్రయవిక్రయార్హదశ
యాసమిన్ధతే ॥౬౮॥ పరుషాతివాదపరవాచపైశున ప్రభృతిప్రభూతపత
నీయపజ్జిలా । స్వదతే మమాద్యనుభగా సరస్వతీయతిరాజకీర్తి కళ
క్షాన్తికోధితా ॥౬౯॥ అనుకల్పభూతమూరభిత్వదన్తతామ జహత్త్రివర్గ
మపవర్గవైభవమ్ । చలచిత్తవృత్తి వినివర్తనాషధం శరణంయతీంద్ర
రణౌవృణోమహే ॥౭౦॥ శ్వసితావధూతపరవాచివైభవా నిగమాన్తనీతి
జలధే స్తలస్పృశః । ప్రతిపాదయన్తిగతిమాపవర్గకీం యతిసార్వభౌమ
పదసాత్కృతాశయాః ॥౭౧॥ మూలేనివిశ్వమహతానిగమద్రుమాణౌ
ముష్ణన్ప్రతారకభయం భృతనైకదండ్ఠః । రక్తేశభక్తజనమానస రాజ
హంసో రామానుజ శ్శరణమస్తు మునిస్సవ్యయన్తుః ॥౭౨॥ సన్తంత్రవి
త్త్వి పతిసంయమినాంనరేన్ద్ర స్సంసార జిహ్వాగముఖై స్సముపస్థితంనట
విష్యక్తతంవిషయభౌభ విషంనిజాభిగ్గాధానుభావ గరుడధ్వజ భావ
సాధిః ॥౭౩॥ నాథస్సఏషయమినాంనఖరశ్చిజాలై రన్తర్మలీ నమపశ్చి
యతమోమదీయమ్ । విజ్ఞాన చిత్ర మనఘం లిఖితవచిత్రై వ్యాఖ్యాన
కేళిరస్మి కేన క రామ్భుజేన ॥౭౪॥ ఉద్భృష్టాతీమపనిషత్సు నిగూఢమర్థం
చిత్తైవివేకయితుమల్పధియాం స్వయన్ముః । పశేమలక్ష్మణముశేషసృ

తిన్నహస్తా మున్నద్రపర్వసుభగా ముపదేశముద్రామ్ ॥౨౫॥ అకన్త
 కానినిగమా న్నసరస్వతీనా ముచ్చాటనానిబహిరన్త రుపప్లవానామ్ । ప
 థ్యానిఘోరభవనజ్జ్వరపీడితానాం హృద్యానిధా ని యతిరాజ ముచే
 ర్వచాంసి ॥౨౬॥ శీతస్వభావసుభగాను భవస్థిఖావా న్దోషావమర్దనియ
 నోన్నతిరోషధీశః । తాపానుబంధ శమనస్త పనఃప్రజానాం రామాను
 జోజయతి సంవతితత్రిధామా ॥౨౭॥ జయతిసకలవిద్యా వాహినీజన్మ
 శైలో జనిపథపరివృత్తిత్రా న్దవిశ్రాంతిశాఖి । నిఖిలకుమరిమాయా శ
 వ్వరీదాలసూర్యో నిగమజలధిచేలా పూర్ణచన్ద్రో యతీంద్రః ॥ ౨౮ ॥
 మునిబహుమతసారా ముక్తిశ్రేణీకేయం సహృదయ హృదయానాం
 భావ్యతీక్ష్ణసిద్ధిః । శమితవిమతగన్ధా సంయమీన్ద్రస్యమాక్షిగి రిచిత
 గహనానః ప్రస్తుతీతప్రసాదమ్ ॥౨౯॥ భవమరుపరిభిన్నస్థితపానీయ
 సిద్ధి త్తురితరహితజిహ్వో దుగ్ధకుల్యాసకుల్యా । శ్రుతిసయన సనాభిశ్శ్చ
 భతీలక్ష్మణో క్తి ర్నరకమథనసేవాస్వాదనాడిన్ధమానా ॥ ౩౦ ॥ నానా
 భూతైర్జగతిసమయై ర్మర్మలీలాంవిధిత్స రంత్యంవర్త్యప్రథయతివిభో
 రాదిమవ్యాహభేదే । విశ్వంత్రాతుం విషయ నియతం వ్యభిచారుగ్గి
 హగ్నౌ విప్ర్యేనోయతిపతిరభూ ద్వేత్రసారస్త్రిదర్శి ॥౩౧॥ హరి
 చదమకరన్దస్యన్దినసంత్రితానా మనుగత జహుశాఖా స్తాపమున్నూల
 యన్తి శమితదురితగన్ధా సంయమీన్ద్రప్రబంధాగి కథకజనమసిహకల్ప
 నాకల్పవృక్షాః ॥౩౨॥ లక్ష్మ్యంబుధే ర్లలితరసనా బాస్యలీలాసిదానః
 శుద్ధాస్వాదం కిమపిజగతి శోత్రదివ్యావధంసః । లక్ష్మ్యలక్ష్మ్యస్త్రిసకల
 లధివద్భూతితాత్పర్యరత్నై ర్లక్ష్మీకాన్తస్సటికముకురో లక్ష్మకార్య
 వదేశః ॥౩౩॥ స్థితమవధీరయన్త్యతి మనోరథ సిద్ధిమతీం యతిపతి స
 మ్పూదాయనిరపాయధనోపచితాః । మధుకరమౌధిదమ్మ మదదమ్మర
 తస్త్రిభుటా కరటకటాహ వాహిఘనశీకర శీఘ్రతామ్ ॥ ౩౪ ॥ నిరుపధి
 క్తవృత్తిరసికా నభితార్దవ యన్మిగమ విమర్శకభి రసికై ర్విభృతై
 ర్విభృతః । నుదపరిణిద్ధ నూక్తిచ్ఛ్రద్ధకోణ నిఘట్టనయాకటతి వికామతా

మ యతిరాజయశః పటహః || ౩౫ || ఇవం ప్రథమ సంభవ తు-మతీ
 జాల కూలజ-మా మృషా మతవిషానల జ్వలిత జీవ జీవాతవః । తుర
 న్త్యమృత మక్షరం యతిపురందరస్యోక్తయశ్చిర న్తన సరస్వతీ చికురబద్ధ
 నైరధికాః || ౩౬ || సుధాశన సుదుర్గ్రహశ్రుతి సమష్టి ముష్టిస్థయశి
 కథాహవమ సౌగతానక-పట సౌగతాన్ ఖడ్జయన్ । మునిర్ననసి ల
 త్త-తో ముదముదభ్యయత్యజ్ఞసా ముకున్ద గుణమౌక్తిక ప్రకరశుక్తిభి
 న్నుక్తిభిః || ౩౭ || కపర్దియతకర్దమం కపిల కల్పనావాగురాంమ రత్య
 యమతిత్యతద్వృహిత న్త్రయన్త్రోదరమ్ । కుద్యష్టికుహనామమథే నిపత
 తః పరబ్రహ్మణఃకర్తృహ విదక్షణోజయతిలత్త-ణోయంమునిః || ౩౮ ||
 కణాదపరిపాటిభిఃకపిలకల్పనానాటకైః కుమారిలకుభాషితైర్మునిబ
 ద్ధన గ్రన్థిభిః । తథాగతకథా శత్రైస్తదనుసారి జలైర్వరపిప్రతారితమి
 దంజగత్ప్రగుణితం యతీన్త్రోక్తిభిః || ౩౯ || కథాకలహకౌతుకగ్రహగృ
 హీతకౌతసుకౌతప్రభాజలధిసంప్లవగ్రసనకుమ్భసమ్భూతయః । జయం
 తిసుధియోయతిక్షితిభృదన్తికోపాసన ప్రభావపరిపక్తిమప్రమితభార
 తీసమ్మదః || ౪౦ || యతీశ్వరసరస్వతీసురభితాశయనాం సతాం వహఃమి
 చరణామ్బుజా ప్రణతికాలినామాలినా । తదన్యమతదుర్దదజ్వలితచేత
 సాంవాదినాం శిరస్సునిహితం మయాపదమదక్షిణంలక్ష్మ్యతామ్ || ౪౧ ||
 భజస్వయతి భూపతే రనిదమాదిదుర్వాసనా కదభ్యపరివర్తన శ్రమని
 వర్తనీం వర్తనీమ్ । లభస్వ హృదయస్వయం రథపదాయుధానుగ్రహ
 ద్భూత ప్రహృతినిస్తుటద్ధురిత దుర్వృకంనిర్వృతిమ్ || ౪౨ || కుమతివిసౌత
 గ్రన్థగ్రన్థప్రభూత మతాన్తరగ్రహిణ మనసగపశ్యన్త్యల్పం యతీశ్వర
 భూతమ్ । వితతమురభిద్వక్షగపిత్రి పరిష్కరణోచితః కులగిరితులాగో
 హేభావీకియానివ కౌస్తుభః || ౪౩ || స్థవిరనిగమస్తోమస్థేయాం యతీశ్వ
 రభారతీం కుమతిఫణితోభక్షిదాగిక్షిపన్తభజన్తవా । రసపరిమళశ్లా
 ఘాఘాషస్ఫుటత్ఫుటభేదనం లవణవణిజగి కర్పూరార్ఘ్యం కిమిత్యధి మ
 న్యతే || ౪౪ || వహతిమహిళా మాద్యోనేధాన్త్రయీముఖైరుత్తైర్నర

తనుతయా వామోభాగశ్శివస్య వివర్తతే । తదపి పరమం తత్త్వంగోఽ
 జనస్య వశంవదంమదనకదనై ర్మక్తిశ్యస్తేయతీశ్వర సలశ్రియాః॥౪౫॥
 నిగమపథికచ్ఛాయా శాఖనిరాశ మహానిధిర్నహిత వివిధచ్ఛాత్రశ్రేణీ
 మనోరథసారథిః । త్రిభువనతమగి ప్రత్యూషోయతి విద్యశిఖామణిగి
 ప్రథమతియతిత్కృభృత్పారావరీమవిపర్యయామ్ ॥ ౪౬ ॥ జడమతిము
 ధాదన్తాదన్తివ్యథోషధసిద్ధయగి ప్రమతిసిద్ధయః పృజ్ఞాశాలి ప్రపాలన
 యష్టయః । శ్రుతిసురభయశ్శుద్ధానన్తాభివర్తుకవాచాయమగతికథా
 విచ్ఛేదిన్యో యతీశ్వరనూక్తయః ॥ ౪౭ ॥ ప్రతికలమహాప్రత్యక్తత్వావ
 లోకనదీపికా యతిపరిబృథగ్రన్తాశ్చిన్తాన్నిరన్తరయన్తిః । అకలుషప
 రిజ్ఞానాత్మక్యముధాతురదుర్దశాపరిణతఫలప్రత్యాసీదత్సలే గృహిసు
 గ్రహః ॥౪౮॥ ముకున్తాక్షిశ్రద్ధాకుముదవనచన్తాతపనిభాముముతా
 ముతాభ్యాన్దధతిమునిబృన్తారకగిరః । స్వసిద్ధాన్త ద్వాన్తస్థిర కుతుకదు
 ర్వాదిపరిషద్దివాభీతప్రేతాదినకరసముత్థానపరుషాః ॥౪౯॥ నిరాచా
 ధాబోధాయనఫణినిష్కన్తసుభగావిశుద్ధోపన్యాస వ్యతిభిదుర శారీరక
 నయాః । అకృత్తైగికల్పస్తేయతిపతినిబన్ధానిజముత్తైరనిద్రాణప్రజ్ఞారస
 ధమనివేధాయసుధియామ్ ॥౫౦॥ వికల్పటోపేన శుగ్రతిపథమశేషంవిఘ
 టయన్యృచ్ఛానిర్దిష్టేయతిన్యపతిశబ్దేవిరమతి । వితక్తాహం కుర్వత్స
 తికథః పేతద్ద వృతనావియాతవ్యాపార వ్యతిమధన సంరమ్భ కలహః॥
 ౫౧॥ ప్రతిష్ఠాతరాకౌతాప్రతిపదమృచాంధామయబుషాం పరిష్కార
 సాన్నిహ్యం పరిపణమధర్వాగ్గిరసయోః । ప్రవీపస్తల్వినాంప్రతికృతి
 రసౌతాపసగిరాంప్రసత్తింసంవిత్తైః ప్రదిశతియతీశాన ఫణితిః ॥ ౫౨॥
 హతావద్యేహృద్యేహరిచరణపక్షేరుహాయుగేనిబద్ధన్తైకాన్త్యం
 కిమపియతిధూభృత్పణితయః । శునాసీరసగ్రన్తదుహిణ హర హేరమ్భ
 హుతధుక్పృథశాదిత్యుద్రప్రణతిపరిహరప్రతిభువః ॥౫౩॥ యథాభూ
 తస్వాధాయతిన్యపతినూక్తిర్విజయతే సుధాగన్తోహత్తాసుచరితవిపక్తి
 శ్శ్రుతిగిరామ్కథాదృప్యత్కాతుసుకలహకోలాహలహతప్రచేదీ

శ్రీద్రవ్యమనవివేచనప్రణయనః ॥౫౮॥ శ్రుతిశ్రేణీమాజాపదబహుమతే
 లక్ష్మణమతే స్వపక్షస్థానదోషాన్వితథమతిరారోపయతియః । స్వహా
 స్తేనోత్తిష్టైస్సఖబునిజగాత్రేమబరూళం గళద్భిర్జమ్బులైర్గగనతలమా
 లిమ్పతిజడః ॥౫౯॥ నిరాలాకలోకనిరుపధిపదస్నేహభరితోయతిత్కృశ్య
 క్షిపోయఃసకల జాజ్వల్యతథా । అహఃకారధ్వాంతం విజహతి కథం
 కారమనఘాః కుతర్క-వ్యాళోఘం కమతిమతపాతాళకుహరమ్ ॥ ౬౦॥
 యతిత్కృశ్యద్భ్రష్టం మతబహు నవీను తదపికిం తతఃపాగ్రేవాన్యద్భవ
 తదపి కిం వర్జనికషే । నిశవ్యంతాం యద్వా నిజమత తిరసాగర విశ
 మ్నాగతచాగ్రస్థజగ్రదమిడగుహదేవ ప్రభృతయః ॥ ౬౧॥ సుధా
 సారం శ్రీమద్యతివర భువకోత్ర కుహరే నిషింజన్తిస్సృజన్తిస్సగమ
 గరిమాణఃఫణితయః । యదా స్వాదాభ్యాన ప్రచయమహిమోల్లాసి
 తధియాం సదాస్వాద్యం కాలేతదమృతమనంతంసుమనసామ్ ॥౬౨॥య
 తిత్తోణేభర్తృద్యుదివమనివమ్భాగజనతాళితశ్రేణీజుష్టంతదిహదృఢబద్ధం
 ప్రభవతి । అవిద్యారణ్యానీకుహరవిహరంతా మకమనః ప్రమాద్యన్యా
 తజప్రథమ నిగళం పాదయుగళమ్ ॥ ౬౩॥ సవిత్రి ముక్తానాం సక
 లజగదేవః ప్రకమనీ గరియోభి స్తేభై రుపచిత రసా యామున ము
 తైః । నిరుచ్ఛేదా నిమ్మేతరమపి సమాప్లావయతిమాం యదృచ్ఛా
 విత్తేవాద్యతి పతిదయా దివ్య తటినీ ॥ ౬౪॥ చింతావేష దురర్థదన్తర
 వచఃకన్ధాకత గ్రస్థిలాస్సిద్ధాంతానసమిన్ధతేయతివరగ్రన్ధాసుసన్ధాయిని ।
 ముక్తాశు క్తివిశుద్ధసిద్ధతటినీ చూడాలచూడాపదగికిఱుల్యాంకలయే త
 ణ్డపరశుర్వణ్డాకమంజూషికామ్ ॥౬౫॥ వన్దేతం యమనాం ధురన్ధర
 తుహంమానాన్ధకారదుఃహాపన్ధానం పరిపన్థినాం నిజదృశా రున్ధాన వి
 ధానయా । దత్తంయేనదయాసుధామ్బునిధినాపీత్వావిశుద్ధం పయఃకా
 తేనగిరితైలకృష్ణజలదఃకాక్తాధికవర్షతి ॥౬౬॥ కాషాయేనగృహీత
 పీతవసనా దణ్డై స్త్రీభిర్వణ్డితా సామూర్తిర్దురమర్దనస్య జయతిత్రై
 ణ్యుత్తసూరక్షిణి యత్యుభ్యాపితతీర్థవర్ధితధియా మధ్యస్యతాం యుద్ధి

తానాసింధోరనిదంప్రదేశనియతా కీర్తిప్రజాగర్వినః ||౬౩|| లిప్సే అ
 త్మణయోగినగపదయుగం రత్నాపరాగచ్ఛటారతారోపణ ధన్యసూరి
 పరిషస్మిమస్తసీమాన్తికమ్ । భిక్షాపర్యటనక్షణేషువిభరాంచకేగళః
 ల్విషాయద్విన్యాసమిషేణపత్ర మకరీముద్రాంసముద్రామృతా ||౬౪||
 నానాతస్త్రవిలాభితేన మనసాఽర్జితదుర్నితభిఃకష్టంకుత్సితదృష్టిభిః
 పతేరాదేశవై దేశితైః । వ్యాసోహంసఽదీకృతగి పరిహృతగి ప్రాచేతస
 శ్చేతసఃప్రగి కేళిశుకశ్శుకస్సచముధాబోధాయబోధాయనః||౬౫|| అ
 థ్యాతిష్ఠతిమామికామతిరసావాజస్త్రరాజన్వతీ పత్యాసంయమినామనే
 నజగతామత్యాహితచ్ఛేదినామ త్యాసస్వతదుగ్ధసాగరసుధాసిద్ధాషధా
 స్వానినాంప్రస్వాపాయనబోధవీతిభగవన్తాయామహాయామినీ||౬౬|| శు
 ధ్ధాదేశవశంవదీకృతయతిత్తోదేశవాణీశతప్రత్యాదిష్టః బహిర్భుతశ్చుతిశి
 రఃప్రాసాదమాసీదతి । దుగ్ధోదస్వదపత్యసన్నిధిసదాసామోదదామో
 దరక్షత్తైలోకనచార్లలిత్య లలితోన్మేషామనీషామమ ||౬౭|| ఆస్తాంనా
 మయతీన్ద్రపథతిజుషామాజానశుద్ధామతి స్తచ్చావ్యాజవిదగ్ధముగ్ధమ
 ధురం సారస్వతం శాశ్వతమ్ । కోవాచక్షురుదఙ్ఘయేదపిపురస్సాటో
 పతర్చచ్ఛటాశస్త్రాశస్త్రీవిహారసంభృతరణాస్వాదేషువాదేషునః||౬౮||
 పర్యాప్తంపర్యచైషం కణచరణకథామాక్షపాదంశిశ్చేమీమాంసామాం
 సలాత్తాసమజనిషి ముహుస్సాన్ఘ్యయోగౌ సమాఖ్యమ్ । ఇత్థం తైస్తై
 ర్యతీన్ద్రుక్రిటితబహుమృషాతస్త్రికాంతారపాన్ధైరస్త్రోహక్షపా
 న్ధైరహాహిహానశ్చిన్దనీయంతనీయః||౬౯|| గాధాతాధాగతానాం
 గళతి గమనికా కాపిలీక్వాపిలీనా క్షీణాకాణాదవాణీ దుఃఖిణ హర
 గిరస్సౌరభంనారభన్తై । త్రామాకౌమారిలోక్తిర్జగతిగురుమతం గౌ
 రవాద్దూరవాన్తు కాశజాగ్ర శఙ్కరాదేర్భజతియతిఃతౌభద్రవేదీం
 త్రివేదీమ్ ||౭౦|| విప్రగవ్యపిన్యగాధేయతీన్ద్రపతియశస్సస్పదేకా
 ర్ణవేస్త్రిన్ద్రధానుద్ధావగామైశ్శుభమతిభిరసౌవేజూటేశోఽభిషిక్తః ।

ప్రజ్ఞాదార్జునగర్జ త్ప్రతికథకవచ మ్మలవాతూలవృత్త్యా సప్తత్యా
సారవత్యా సమతసుతసతాం ప్రీతిమేతాం సమేతామ్ || ౧౦ || అథా
మతస్సజగణానవిషశ్యావేగా న్నాదేయతిక్షితిభృతకప్రసభం నిరుద్ధకా ।
కార్మక భాహవకుతూహలిభిఃపరేషాం కన్దేసవిష కవితార్మిక సిహ్వా
నాదః || ౧౧ || ఉపశమితకుదృష్టి విష్ణుహనాముపనిషదా ముపచారదీపికే
యమ్ । బకళితభగవ ద్విభూతియుక్తా దిశతుమతిం యతిరాజ సప్తతి
ర్మః || ౧౨ || కరతలామలకీకృతసత్పథా శ్శ్రుతివతంసిత సూన్యతనూ
క్తయః | దేవసతారకయన్తినమత్సరాన్యతిపురస్థరస ప్రతిసాదరాః || ౧౩ ||

ఇతి కవితార్మికసింహస్య సర్వతన్త్రీ స్వతన్త్రీస్య శ్రీమ

ద్వేజుటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిమ

యతిరాజసప్తతి స్సమ్పూర్ణా.

కవితార్మికసింహాయ + వేదాన్తగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమ్

వై రాగ్య వజ్ర కమ్.

శ్రీమాన్వేజుటనాథార్యః + సన్నిధతాంసదాహృది ||

సిలంకిమనలంభవే దనలమాచరంభాధితుం పయఃప్రస్ఫుతిపూరకంకి
మునధారకంసారసమ్ । అయత్నమలచల్లకం పథిపటచ్చరంకచ్చరంభ
జన్తివిబుధాముధాహ్యహహకుక్షితఃకుక్షితః || ౧౦ || శరీర పతనావధిప్ర
భులిషేవణాపాదనాదబిన్ధనధనం జయప్రశమదంధనందన్తనమ్ । ధనజ్ఞ
యవివర్ధనం ధనముదూఢగోవర్ధనం సుసాధన మబాధనం సుమనసాం
సమారాధనమ్ || ౧౧ || దురీశ్వరద్వారబహిర్వితర్ది కా దురాసికామైరచి
తోఽయచజ్జలిః । తదజ్ఞానాభం నీరపాయమస్తి మేధనజ్ఞయస్యన్దనభూ
షణంధనమ్ || ౧౨ || టోణీకోట కతాంశపాలనకలా దుర్వారగర్వాన
ల క్షుభ్యక్షుద్రనరేన్ద్రచాటురచనా ధన్యాన్నమన్యామహే । దేవం

సేవితుమేవనిశ్చినుమహే యోఽసౌదయాశుక పురా ధానాముష్టిము
చేకుచేలమునయే దత్తేస్తవిత్తేకతామ్.౪॥ జ్వలతుజలధిక్రోడక్రీడత్కృ
వీడ భవప్రభాభవపటుతరజ్వలమాలాకులో జతరానలః | తృణమపివ
యంసాయం సమ్ఫుల్ల మల్లిమతల్లికా పరిమళముచా వాచాయాచామ
హే సమసీశ్వరాన్ ॥ ౫ ॥ నాస్తీత్రాత్రితం కింశ్చిన్నమయా కింశ్చి
దార్జితమ్.అస్తీమేహస్తీశైలాగ్రే వస్తుపైతావహాంధనమ్ ॥

ఇతి కవితారికాకసింహస్య సర్వతన్త్రస్వతన్త్రస్య శ్రీమ

ద్వేజ్గుటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిమ

వైరాగ్యపల్లికం సమూర్ణమ్.

కవితారికాకసింహాయ † వేదాంతగురవేనమః॥

శ్రీమద్వేదాంత మహాదేశిక విరచితమ్

ధాటిపల్లికమ్.

శ్రీమద్వేజ్గుటనాథాచార్యః † సన్నిధంతాంసదాహృది॥

* పాషణ్డద్రుమపణ్డదావదహన శ్చార్వాకశైలాశని ర్బృథధ్వాన్తని
రాసవాసరపత్తిరై నేభకన్తీరవః॥ మాయావాఙ్మజ్జభజ్జగరుడస్త్రై
విద్యచూడామణి శ్శ్రీ గ్రంథేశజగద్రజోవిజయతే రామానుజోఽయం
మునిః ॥౧॥ పాషణ్డపణ్డగిరిఖణ్డనవజ్రదణ్డాః ప్రవృన్నబౌద్ధ మకరాల

* ఇస్త ధాటిపల్లికం శ్రీమన్నిగమాన్త మహాదేశిక విరచితమెన్తు శిలగ్రన్థజ్జలిల్
శొల్లిరున్తపడిక్కి ఇప్పదు అక్కరుప్పడన చ్చిపాట్టిరుక్కిటను. ఇప్పబన్తత్తిల్
ఇరుక్కిర ఒరుశ్లోకమ్ మాసనం డిస్టిక్రిప్తు శ్రీవణబెళ్ల కుళ మెన్నిర ప్రిసిద్ధమాన ఒరు
బౌద్ధస్థాన్తతిరుక్కిట ఒరుకాసనత్తిల్ లిఖితమాయురుక్కిటను. అన్త కాసనమ్
ఉడైయవర్ కాలీన మాయురుక్కిలా మెన్తు తైరియవరుకిటను. ఇగ్గ్రన్థత్తై ముదలి
యాణ్డానరులిచ్చయదదాకవుమ్ శిల్ ర్ శొల్లుకిణ్ణాల్కుల్ అవాళవాళుడైయ పభిస
న్ద్యసుగుమాయ్ అనుసన్ధిత్తుక్కొళ్ల వేణుమ్.

యమస్థదణ్డాః । వేదాంతసార సుఖదర్శనదీపదణ్డా రామానుజస్య విం
సంతిమునే ప్రదణ్డాః ॥ ౨ ॥ చారిత్రో ధారదణ్డంచతుర నయపథాల
జ్ఞాయాకేతుదణ్డం సద్విద్యాదీపదణ్డం సకలకలికథా సంహృతేగకాల
దణ్డమ్ । త్రయ్యంతాలమ్బదణ్డం త్రిసువనవిజయచ్ఛత్రసౌవర్ణదణ్డం ధ
త్తైరామానుజార్యః ప్రతికథకశిరోవజ్రదణ్డం త్రిదణ్డమ్ ॥ ౩ ॥ త్రయ్యామాజ్ఞల్య
సూత్రం త్రియుగయుగపదా రోహణాలమ్బసూత్రం సద్విద్యాదీపసూ
త్రం సగుణనయవిదాం సమ్పదాం హరిసూత్రమ్ । ప్రజ్ఞాసూత్రంబు
ధానాంప్రశమధనమనగపద్మినీచాలసూత్రంరత్నాసూత్రంమునీనాంజయ
తియతిపతే ర్వక్షసిబ్రహ్మసూత్రమ్ ॥ ౪ ॥ పావణ్డసాగరమహా బడబా
ముఖాగ్ని శ్శ్రీరక్త రాజశరణామ్బుజమూలదాసః । శ్రీవిష్ణులోకమణి
మణ్డపమార్గదాయీ రామానుజో విజయతే యతిరాజరాజః ॥ ౫ ॥

ఇతి కవితార్కికసింహస్య సర్వతంత్ర స్వతంత్రస్య శ్రీమ

దేవజ్ఞాటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతీమ

ధాటీపశ్చకం సమ్పూర్ణమ్.

కవితార్కికసింహాయ + వేదాంతగురవేనమః.

శ్రీమన్నిగమాంత మహాదేశిక విరచితా

యజ్ఞోపవీత ప్రతిష్ఠా.

శ్రీమాన్దేవజ్ఞాటనాథార్యః + సన్నిధతానదాహృది॥

కాలేస్వాధ్యాయయోగ్యే శుభకృతిదివసే శ్రీపతే ర్నన్దిరాహృక్య
త్వాస్నానాద్యనుష్ఠాంశుచివరణకరోద్విస్తథాఽచవ్యహృష్టః । దర్శే
షుప్రాగుదగ్వా పవిత్ర శుచిభిర్నిర్మితం యజ్ఞ సూత్రం తారేణామ
ంత్ర్యచాపస్త్రీవతితు తదభిషిక్ష్వేజ్జపేత్సప్తవారమ్ ॥ ౧ ॥ భూరాది
వ్యాహృతిభిస్త్రీగుణితమథతస్సేవమానేనతార వ్యాహృద్భిగహ్రిత్య
కూర్వోపనిహితమథో మార్జయేద్దర్బపుంజైః । అపాహిష్ఠాదిమన్తైః

రథచతదనువర్త్యోర్ధ్వదక్షిణంకరాభ్యాంతారేణవ్యాహృతిధి స్త్రిగుణిత
మథసావిత్రీమస్త్రీభూయః ॥౨॥ పాణినాంగగ్రీధిమస్త్రీగ్రధితము
పరియ ద్వామహస్తంకరాభ్యాం భూరగ్నింభూర్భువస్సవస్తీవృతచత
దనువర్త్యోస్సృజే ద్దర్భక్షుప్తమ్ । దర్భాస్తీర్జేప్రదేశే తదపరిచక్షౌ
పాస్యూస్తాగ్రతాళం త్రికృత్వానావపశ్యే ద్భ్రమదథచతరా యా
జ్ఞియేతంబిదధ్య ॥౩॥ ఉక్తావమస్త్రీపితృభ్యో నమఇతికుటిలం తార
తోవ్యాహృతిభిశ్చర్జూకృత్యస్వహస్తే త్రిగుణితమథచావేష్ట్యమధ్యంభి
ఖ్యామ్ । తాభ్యామావేష్ట్యనూత్ర త్రియమపికలయే ద్గ్రీధికం గ్రీధిమ
స్త్రీ దశ్వేత్థాద్యక్తశాఖా వినిహితమథతత్థన్తిలేప్రహియుక్తే ॥౪॥
స్యస్తేతామూదిపాత్రే శుభజలభరితే నూత్రసంవేష్టి తేనతూర్జేత్పతా
రాదిమస్త్రీ ర్నిహితముపచితం గన్ధపుష్పాక్షతాద్యైః । ఆయమ్యా
సూనూరీషే వ్యసకలశుభకృతేయజ్ఞసూత్రప్రతిష్ఠాంసజూత్పే వ్యత్థంస్పృ
శంస్తత్రాలయతుసుమనా వ్యాహృతిభిశ్చప్రతిష్ఠామ్ ॥౫॥ వ్యస్తాభిసంహీ
తాభిస్తదనుతదనుగావ ర్తితాభిఃక్రమాద్భూరగ్నింపర్యాయభేదైర్భిజవ
తుపునః పశ్చాద్భూతాసుకాద్యాన్ । యద్వా తారాగ్నినాగా శ్శశిపి
త్యవిధయో వాయునూర్యాదిశేషా స్తన్ననాండేవతాసుస్య రివిధిహ
రిగిరికా గ్రీధిదేవాగక్రమేణ ॥౬॥ శ్రీశోయజ్ఞోపవీతస్యచ ఖలుతదిమా
నాహ్వయేత్తత్రకుష్ఠే గన్ధాద్యైరర్ఘ్యపాద్యా దిభిరపికలయే దర్ప
నంబీటికాస్తైః । సతూరైరర్చయిత్వా సువిహితమథత ద్దర్భయిత్వా
సవిత్రేత్వా సత్యేనేతిచర్చిభిశ్చతస్పృభిగథత స్నిహిషే తూర్వర్థమ్ ॥౭॥
తత్సంప్రప్త్యేష్టోత్తరంవై శతమనుకలయేత్సూర్యగాయత్రజాపంతతాస్వి
చాస్తస్సమస్త్రీం హరిదిగభిముఖో ధారయేత్సానుయామః । పాదా
గ్రతాశ్చపాణి శుచి చరణకరో ద్విస్తథా౨౨చవ్యదశ్చే షావసీనో౨
సూన్నియవ్య స్పృశతుజపతుచత్ర్యమృకంయజ్ఞసూత్రమ్ ॥౮॥ సర్వి
శ్చన్దో౨ధిదైవం మనుపథసుజపన్ ధారయేద్యజ్ఞసూత్రం ప్రత్యేకంమ
న ॥ఆచా నిరథభహుషచే న్నాశుచిర్నావతిషేత్ । వేదాంతాదర్యజ

తం వివిధమునిమతాం యజ్ఞసూత్రప్రతిష్ఠాం వ్యాతానీ దైవీకాధ్వ
స్థితివిహితమతి నైవధసిస్థాంగరిష్ఠామ్ ॥ ... ॥

ఇతి కవితారిక-కసింహస్య సగ్వతన్త్ర సవతన్త్రస్య శ్రీమ

ద్వేజరటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృణిషు

యజ్ఞోపవీతప్రతిష్ఠా సమూహా.

కవితారిక-కసింహాయ † వేదాంతగురవేనమః.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమతే నిగమాంత మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమతే నిగమాంత మహాదేశిక విరచితః

భూగోళనిర్ణయస్తద్వ్యాఖ్యాన.

శ్రీమాద్ద్వేజరటనాథార్యః † సన్నిధతాంసదాహృది॥

పశ్చాత్యోగటిభిస్సాన్యన్తి తమవనితలంయోజనానాంతథాహి

సాన్యజ్జమ్బూద్వీపమేకం నియుతముదధినా తావతావేష్టితంతల్.

స్లక్ష్యవీపేనసోఽపి ద్విగుణ వితతినా తావతేక్ష్యభినాసాద్వీ

పాదైవగుణ్యభాజస్స వీసద్యగుడధిభిస్సంవృతావవమేవ ॥౧॥

వ్యా॥ (పశ్చాత్యోగటిభిస్సాన్య) దితి = తత్ర కటాహాభిక్షిగ్ కోటి
యోజనమానా, అర్థకటాహాంతరవివరం పశ్చాత్యోగటియోజనో
చ్చిత్రమ్, పశ్చాత్యోగటివిస్తీర్ణంచ; తత్రఘోర్భూవస్సున ర్షహర్షన
స్తపస్సత్యాఖ్యాని సప్తభువనాని, తత్ర పశ్చాత్యోగటివిస్తీర్ణాభూ
మిః, తథాహి; జమ్బూద్వీపం లక్షయోజనవిస్తీర్ణమ్, తచ్చనవవర్షవిభా
గయుక్తమ్, తాని భరతకిమ్బురుష హరివర్షేలాపృతరమ్యక హిరణ్యత్తు
రుభ్రరాశ్వ కేతుమాలనామకాః, వర్షవర్షతాశ్చ హిమవద్ధేమకూట
నిషధసీలశ్చేత శృణ్గిమాల్యవద్గన్ధమాధనాఖ్యా అష్టా, తత్ర హిమవద్దే

మకూట నిషధామేరోర్దక్షిణ పర్వతాః, నీలశేషతశ్చక్షిణ ఉత్తరపర్వ
తాః, మాల్యవాన్పాగ్రీవీనః, గన్ధమాదనస్తు పశ్చిమఇతి. తత్రమాల్య
వగ్గన్ధమాదన వ్యతిరిక్తాష్టత్వర్వతా ద్విసహస్రయోజనోచ్ఛాయా
ద్విసహస్రయోజన విస్తారాశ్చ. మాల్యవగ్గన్ధమాదనౌత్వేక సహస్ర
యోజనోచ్ఛాయా తావద్విస్తారిణౌచ. పూర్వేషట్పర్వతా ఆపూ
ర్వపశ్చిమ సముద్రాయాతాః, తత్ర షడ్భ్యునీలనిషధా లక్షయోజనా
యాతౌ, హేమకూటశ్చేతాతు నవతిసహస్రాయాతౌ, హిమవచ్ఛ్రీ
క్షిణౌత్వశీలి సహస్రాయాతౌ, జమ్బూద్వీపస్య పరిషడ్జలత్వా దేవం
సరిమాణోపచయః, మాల్యవగ్గన్ధమాదనౌతు అనీల నీలనిషధాయా
తౌ, చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనోన్నతౌ, వర్షేష్వపి భరత కిమ్పురుష
హరివన్దాణిమేరోర్దక్షిణాని, రమ్యకపిరణ్యతుల్యవర్దాణి మేరోరుత్త
రాణి, భద్రదాశ్వవర్షం పాగ్రీవీనమ్, కేతుమాలవర్షంపశ్చిమమ్, మధ్య
మంత్విశావృతవర్షమ్, తస్యచ షడ్భ్యే మేరుశ్చతురశీతియోజనోచ్ఛాయా
యః, అధష్టోడశ సహస్రయోజనో నిమగ్నః, షోడశ సహస్రయోజన
విస్తీర్ణః, ఉపరి ద్వాత్రింశత్సహస్రయోజన విస్తీర్ణః, భూపర్వస్యమే
రుకకర్ణికాకారః, మేరోశ్చతుర్దిశం నవసహస్రయోజన విస్తారః, సచ
షోడశసహస్రయోజన విస్తారఇతి ఇశావృతం సర్వతశ్చతుస్త్రింశత్స
హస్రయోజనానీల నిషధా న్తంతు చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనాని,
అన్యాని షడ్భ్యర్దాణిప్రత్యేకం నవసహస్రయోజన విస్తృతాని, దక్షిణౌ
త్తరం ప్రాకృశ్చిమవిస్తృతం భద్రదాశ్వవర్షమ్, మాల్యవత్సముద్రాన్తం
ద్వాత్రింశత్సహస్రయోజన విస్తృతమ్, అనీలనిషధాన్తం చతుస్త్రింశ
త్సహస్రయోజన విస్తృతమ్, గన్ధమాదన సముద్రాన్తంతు ద్వాత్రిం
శత్సహస్రయోజనాని, అనీల నిషధాన్తంతు చతుస్త్రింశత్సహస్రయో
జనాని, అన్యాని షడ్భ్యర్దాణిప్రత్యేకం నవసహస్రయోజనవిస్తృతాని,
దక్షిణౌత్తరం ప్రాకృశ్చిమంత్యా సముద్రాన్తానీతువివేకః, ఏవం జ
మ్బూద్వీపస్య ప్రాకృశ్చిమం భద్రదాశ్వకేతుమాయో శ్చతుష్టపి సహ

సృయోజనత్వాదిశామృతస్య చతుస్త్రింశ త్సహస్రయోజనత్వాన్తాల్ని
 వగ్గన్ధమాదనయోశ్చతుస్సహస్రయోజనత్వాచ్ఛలక్షయోజనత్వంసిద్ధమ్,
 దక్షణోత్తరమ్మౌఘీశామృతస్య చతుస్త్రింశత్సహస్రయోజనత్వాదన్యే
 షాం షణ్ణాంవర్షాణాం చతుశ్షణ్ణాశత్సహస్రయోజనత్వాష్ణ్ణాం
 పర్వతానాం దావిదశసహస్రయోజనత్వాచ్ఛ లక్షయోజనత్వంసిద్ధమ్,
 ఏతచ్ఛ జమ్బూద్వీపం లక్షయోజన విస్తీర్ణేన లవణసముద్రేణవేష్టితమ్,
 సోఽపి సముద్రోఽపిలక్షయోజన విస్తృతేన స్లక్షద్వీపేన పరివేష్టితః,
 స్లక్షద్వీపాపితావత్ప్రమాణే నేతు సముద్రేణ పరివేష్టితః, ఏవమేవ
 శాల్మలి కుశక్రాంచశాక పుష్కరదీపా ఉత్తరోత్తరం పూర్వస్తాద్దివి
 గుణప్రమాణా ద్రష్టవ్యాః. ... .. ॥౧॥

జమ్బూప్లక్ష శాల్మలికుశ క్రాశ్చశాకపుష్కరదీపాః । లవణే.

తుసురాఘృత దధిదుగ్ధామ్భ స్సిన్ధుసంవృతాః క్రమశః ॥౨॥

వ్యా॥ సురాసర్పిర్దధిదుగ్ధ శుద్ధజల సముద్రాశ్చ తత్తద్దీప్తప్రమాణా
 ఏవావగ న్తవ్యాః, తత్రస్లక్షదీనాంపంచానాం దీపానాముభయతస్సము
 ద్రాంతాయాతై స్సప్తకులపర్వతై స్సప్తసర్వణా ద్రష్టవ్యాః, పుష్కరదీప్తి
 పస్తు మధ్యే వలయాకారగి షణ్ణాశత్సహస్రయోజనోచ్చాయః,
 తావద్విస్తృతేన మానశోత్తర పర్వతేన వర్షద్వయ విభాగయుక్తః,
 ఏవంమేరోరేకతస్సప్తానాంసముద్రాణాంసప్తవింశతి లక్షోత్తరగోటి
 యోజన విస్తృతత్వాద్దీప్తిపానాంచ షణ్ణాశత్సహస్ర షట్త్రింశతిలక్షో
 త్తర గోటియోజన విస్తృతత్వాత్సాన్వదూదక సముద్రాత్పరవేలాంతం
 సపఞ్చాశత్సహస్ర త్రిషణ్ణాశల్లక్షోత్తర గోటిద్వయయోజన పరిమి
 తత్వం ద్రష్టవ్యమ్, ఏవంచ సతిసముద్రాణాం సప్తదీపానామాయామ
 ప్రమాణేన సప్తలక్షోత్తర పఞ్చకోటి పరిమితత్వసఃగ న్తవ్యమ్. ॥౩॥

సప్తద్వీపంససిన్ధుంద్విగుణ గుణితయా గన్వర్ణ భూమ్యా పరితం
 లోకా లోకాద్రితాసా వ్యయితవితినా తావదుచ్చేనవీతా।
 లోకా లోకాచ్ఛమేరోఽభవతహి ధరణీ యావతీ ధాన్వనభూ

మ్యా తావత్సామృతసామృత్యదకపరిధినా సాపివేధోద్భిత్తా ॥3॥
 వ్యాపితవృససముద్రంసప్తద్వీపంస్వద్విగుఃప్రమాణయా కాఞ్చనభూ
 మ్యావృతమ్, సాచలోకాలోక పర్వతేన యోజనాయుతోచ్చాయేణ
 తావద్విస్తారిణాచ సర్వతఃపరివేష్టితా, ఏవంచ మేరోరేకతో లోకా
 లోకాంతం సపఞ్చాశతసహస్ర సప్తషష్ఠి లతోత్తర ద్వీదశకౌటి
 పరిమితత్వంసిద్ధమ్. లోకాలోకోపిమేరోరా లోకాలోకాంతం యావ
 త్ప్రమాణా భూస్తావత్ప్రమాణయైవ తమోభూమ్యా సమావృతః,
 తతఃపరమణ్డకటాహితీ. ఏవంచ మేరోరేకతోద్భిత్త కటాహాంతం పఞ్చ
 త్రింశల్లతోత్తర పఞ్చవింశతి కోటియోజనానిభవన్తి, తత్ర పఞ్చత్రిం
 శల్లక్షయోజన పరిమితం గర్భోదకమ్, అన్యత్తు పఞ్చవింశతి కోటియో
 జన పరిమితం భూమణ్డలమితి, ఏవం మేరోశ్చతుర్దిశం ద్రవ్యమితి ప
 ఞ్చాశతోగతి విస్తీర్ణాభూమిః, ఏవం భూమణ్డలాదూర్ధ్వంచాధశ్చ
 సర్వత్రాణ్డకటాహాః, తద్వివరస్య పఞ్చాశతోగతివిస్తీర్ణత్వ మవబో
 ధవ్యమ్. ... ॥3॥

సప్తద్వీపం సముద్రై స్సహ మని నియుతైః కోటిభిః పఞ్చభి
 సాస్యిల్లోకాలోకాద్రిమేర్వన్తరమపి రవిభిఃకోటిభిస్సప్తషష్ఠ్యా
 లక్షైఃపఞ్చాయుతైస్సామ్యదశశరనయనైః కోటిభిర్భూతరామై
 ర్లక్షైస్సాస్యిచ్చక్రవాళాన్తరమమరశిఖర్యణ్డభిర్త్యోశ్చమధ్యమ్॥
 ౪॥ శరనేత్రకోటిభిర్భూపరిధిజలం బాణవహ్నిలక్షైస్సాస్యిల్॥
 అభిశోమేరోరేవం పఞ్చాశతోగతియోజనాభూమిః॥ ॥౪॥

వ్యా॥ ఏషాచ భూమిస్సప్తతి సహస్రయోజనోచ్చాయా, అస్యా
 భూమ్యేవరూపాణి అతల వితల నితల గభస్తీమన్తహతల సుతల
 పాతాలాని సప్తవ్రత్యేకం నవసహస్ర యోజనోచ్చాయాణి, మధ్యే
 మధ్యే భూమణ్డలాదధశ్చ పృత్యేకమేక సహస్రయోజనోచ్చాయత్వం
 భువః, ఏతస్యాభువోఽశస్తాచ్ఛేపలోకః, తత్ర అధస్తాద్గర్భోదకం నక
 కాశ్చ, ఏతతిగోఞ్చిన్నూన ద్వీలతోన పఞ్చవింశతి కోటియోజనో

తాం

స్తోత్ర రత్నాకరే.

చ్చాయమ్, ఏతచ్చ “ సూర్యార్ణవగోళయోర్నభ్యే కోట్యస్సన్యోకాచ్చ
 వింశతి ” రితి శ్రీభాగవతక్లౌక మర్యాదయా ఏనం పరిమాణ మవ
 సేయమ్. ... .. ||౪||౫||

లక్షేనూర్ద్యేస్తతారా జ్ఞకవికుజసురాచార్య మన్దాద్విలక్షే లక్షే
 సప్తర్షయోఽథధ్రువవిహనియతం త్వస్తోతుంసువస్సన్యత్ । అ
 న్యాన్యాభీష్టలక్షాణ్యథశశినయనోష్టార్ని కోట్యాన్యలోకా
 థ్యాస్తంన్యూన ద్వికోట త్యుపరి సవిత్సతోఽర్జుంహ భూతాక్షి
 కోట్యః ॥౬॥ శైలైగపాతాశరణైర్భవదశశతకై స్సప్తభి
 ర్భూరథోఽథో మధ్యేమధ్యేసహస్రైర్భవతిహితదధ శ్శేషలో
 కోజలంచ । తస్యాథోనారకాస్సు స్తదిదమిమ దృశకోటయగ
 కిజ్జిదూనాగి పఞ్చాశతోటి తుణ్ణం వితత మిదమతో హ్య
 ఙ్జభిత్తిస్తుకోటిః ॥ ... .. ||౭||

వ్యా ॥ భూమేయ పరిలక్షయోజనే సూర్యమణ్డలావస్థానా ద్భూమ
 ఙ్జలస్య సప్తరిసహస్రయోజనోచ్చితత్వాదవశిష్టానాం సర్వేషాం
 భువనానాంభూమేరోరధఏవ ద్రవ్యవ్యత్యాద్భూమేయపరిష్టా ల్లక్షయో
 జనే సూర్యమణ్డలమ్, ఏతచ్చ భువన్లోక ఇతిగీయతే, సూర్యస్యోపరిలక్ష
 యోజనే చంద్రమణ్డలమ్, తదుపరి లక్షయోజనే నక్షత్రమణ్డలమ్, తతో
 ద్విలక్షయోజనే బుధః, తతోద్విలక్షేశక్రః, తదుపరి లక్షద్వయేఽఙ్గా
 రకః, తత ఉపరిలక్షద్వయేబృహస్పతిః, తతోద్విలక్షేశనిః, శనేరుపరి లక్ష
 యోజనే సప్తరి మణ్డలమ్, సప్తరి మణ్డలస్యో పరిష్టాల్లక్షేజ్యోతిశ్చక్రా
 ధారధూతోధ్రువః, ఏవం సవిత్సమణ్డలస్యో పరిధ్రువపర్యంతం చతుర్ద
 శలక్షోత్సేధః స్వర్లోకః, సప్తషోమమణ్డలస్యోర్ధ్వం ధ్రువ మణ్డలప
 ర్యంతం కశ్యపిష్టులోకః, ధ్రువమణ్డలస్యోపరి మహర్లోకః కోటియో
 జనోత్సేధః, తతోజన లోకోద్వికోటి యోజనోచ్చాయః, తపో లో
 కోఽష్టకోటి యోజనోచ్చాయః, సత్యలోకస్తు ద్వాదశకొటియోజ
 నోచ్చాయః, ఏవంధ్రువాదుపరి సత్యలోకోర్ధ్వ సీమాంతం త్రయో

చింతి కోజయోటినాని భవంతి. తత ఉపరి కిచ్చిమానకోటిద్వయ
యోజనంతమః, తతగి పరమద్వకటాహ ఇతి, ఏవం సూర్యాద్విగోశ
కటాహయోర్మధ్యే ఇచ్చిచింతి కోటియోజనత్వ మూర్ధన్యమధ్యే
త్యద్వి కటాహస్తర వివరోచ్చాయస్య ఇచ్చిశతౌటియోజనత్వం
సిద్ధమ్. ... .. ||౬|| ౨||

ఇతి కవితారికసింహస్య సర్వతస్త్రీ సవితస్త్రీస్య శ్రీమ
దేవీజుటనాథస్య వేదాంతాచార్యస్య కృతిమ
భూగోళనిర్ణయస్తద్వ్యాఖ్యాన సమాప్తా.
కవితారికసింహయ + వేదాంతగుప్తేనమః.

శ్రీమన్నిగమాన మహాదేశిక విరచితా

వైశ్య దేవ కారికా.

శ్రీమాన్వేజుటనాథార్యః + సన్నిధితా-సదాహుః॥

స్వాగ్నిం సంస్థాప్యపూర్వం కుశనిచయలగ త్సంస్తర సాస్మయూ
మసాస్వకూత్యా ధిశ్రియోక్తిప్రతివచన హవిగి ప్రోక్షణం స్థాపనం
స్వాత్ । అన్నం ద్వేధోత్తరార్థంతివిధ విభజితం పశ్చిమారమృతస్య
ద్ధాగే ద్వేధావిధ కై హుతభుజిజుహూయాత్తత్రపూర్వస్థయన్నమ్ ॥౧॥
అద్యేష్టద్ధిస్సతారై ర్మనుభిరథపుథ క్షాణినాహూమమగ్నౌ కృత్వా
తత్రైకదేశం హవిరథ సమిధం పశ్చిమాంశేనతేన । పశ్చాదగ్నేర్ధర
ణ్యం బలిహరణిహౌ మార్జనప్రోక్షణాదేగి పాత్రేష్వాహృత్యతోయం
క్రమవిధివిహితే మార్జనప్రోక్షణేచ ॥౨॥ ధర్మాధర్మాధేద ప్రమర బలి
విధిస్థానిరదేశనం తత్సర్వం చక్రాంతరస్థం వ్యజన వికృతిగం వేదశా
స్త్రానురోధమ్ । పితృకౌత్రద్యేతథాస్యా తక్రమ విధివిహితే మార్జన
ప్రోక్షణాదా యవ్యత్ప్రచీనసూత్రం యదపితదితర త్తచ్ఛతీర్థనిమి
తమ్ ॥౩॥ ఇశ్వాదైవహోయస్య ప్రథమ బలిమతో నాయసస్యాగ్రథా

గేష్వభ్యాంతస్యాగ్రభాగే బలిమఖనివిశే దత్ర పాదాత్మశుద్ధిః । ధర్మా
దేర్ధ్యనంచే దసుఖ కరమత శ్చాన్ద్రమిత్రోపవాస స్సాన్యదేవేపిత్ర్య
భూత ద్వయయజనవిధౌ పశ్చిమస్థంహవిస్సాన్యత్ ॥౪॥ మధ్యాదుద్ధృ
త్యథాగా న్ననుజయజనమిత్యగ్రభాగేఽగ్రదానం కృత్వా గోదోహ
కాలక్షపణవిధిబలా త్రత్రలభ్యాఽతిభభ్యః । దద్వాల్లక్ష్మీవిశిష్ట సవదితి
మపిహవిర్యజ్ఞశిష్టాన్నయ క్తం కృత్వాపాద్యాసనా మ్నైర్విధివదపచ
తిం కల్పయిత్వా యథార్హమ్ ॥౫॥ సాయంరౌద్రాన్తమన్నా ద్యదిహి
తమశనం యద్యథాతద్యథాస్యా న్న క్తంచామేనతోయా ద్యదిమనుజ
పత స్తచ్చరౌద్రాన్తమాహుః । కేచిత్త్వా మేనతోయా న్ననుజపకర
ణైష్షష్ఠిగేవాజ్యమన్తైర్మ క్తంసాన్యామేవ త్వనశననియతశ్రా
ద్ధభోక్తుర్జపస్సాన్యత్ ॥౬॥ ధర్మాదీశానదు త్తం హవిరపిచమనుః పశ్చ
యజ్ఞేచద త్తం భాగంరౌద్రావశిష్టం వహదనభిమళంతా తిధేయాన్న
దానే । సావర్థేష్యసాదికృద్భ్య మిలినియమవిధి శ్చాగ్ర యజ్ఞాదిశి
ష్టం సర్వంపిత్రో ర్మతాహే ద్విజముఖ హవనే నేష్టమిత్యాహు
రార్యాః ॥ ౭ ॥ నేత్రేన్ద్రానయనంయుగం శశివిధూ చన్ద్రావతా
రశ్శశీ చన్ద్రశ్చన్ద్రశశీన్ద్రవోఽగ్రగణితా ధర్మాదికాస్సేచనే । తద్దై
వేనయనంక్రమా త్పితృముఖే చన్ద్రశ్చ భూతేశశీ మ ర్త్యేస్తుశ్చ తథా
గృహేహుతవహే పూర్వాహుతీష్వీక్షుణమ్ ॥౮॥ ఇత్థంవ్యాసపరాశరా
దిముసిభి సీసిద్ధా నితార్థోష్యయం శ్రీమల్లక్ష్మణయోగియా మునముఖై
ర్నాథాదిభిర్నిర్ణీతః । తత్సర్వంశ్వచలోక్యతత్రయణయా తదైవ్వశ్వదే
వక్రమ స్సన్తోదాయచవేజ్కపేశకవినా సోక్తోఽభవద్దీమతా ॥౯॥

ఇతి కవితారికసింహస్య సర్వతన్త్ర స్వతన్త్రస్య శ్రీమ

ద్వేజుటనాథస్య వేదాన్తాచార్యస్య కృతిః

వైశ్వదేవకౌకా సమ్పూర్ణా.

కవితారికసింహయ + వేదాన్తగుర వేదమః.

శ్రీ యోగము.

శ్రీమత్కూరనారాయణ యతీంద్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమత్కూరనారాయణ మహాముని విరచితమ్

సు ద ర్శ న శ త క మ్.

రణేశవిజ్ఞప్తికరామయస్య చకారచక్రీశ సుతింభివృత్తయే।

సమాశ్రయేయం వరపూరణీయంతం కూరనారాయణనామకంమునిమ్।

సౌదర్శన్యుజ్జిహానా దిశివిదిశితరస్కృత్య సావిత్రమర్చి రాప్తహ్య
 బాహ్యేన్ధకార క్షతజగదగదజ్జూరభూమ్నాస్వధామ్నాదోగిభిర్జూ
 దూరగర్జ ద్విబుధరిపువధూకంఠవైకల్యకల్యా జ్వాలాజాజ్వల్యమానా
 వితరతుభవతాంవీస్సయాభీసితాని॥౧॥ ప్రత్యుద్యాతం మయాతై
 ర్మహానీదిసకృతః ప్రత్యసేవంపభాభి హ్యూమాసౌమేరవీభి ర్ద్వివివరివ
 సితం దీప్తిభిర్దేవధామ్నమ్ । భూయస్యైభూతయేవ స్సురతుసకల
 దిగ్భాన్తసాంద్రస్ఫులింగచాక్రంజాగ్రత్ప్రతాపం త్రిభువనవిజయవ్య
 గ్రముగ్రంమహస్తత్॥౨॥ పూర్ణేపూరైస్సుధానాంసుమహతిలసతస్సో
 మబిమ్బాలవాలే బాహాశాఖావరుద్ధ క్షితిగగన దివ శ్చక్రరాజ దుగ్ధ
 స్య । జ్యోతిశ్చర్మావ్రవాళగి ప్రకటితసుమనస్సస్పృదు త్తంసలక్ష్మీం పుష్ట
 న్నాశాముఖేషు ప్రదిశతుభవతాంసప్రకర్షంప్రహర్షమ్॥౩॥ ఆరాదా
 రాత్సహస్యా ద్ద్విపరతివిమత క్షేపదత్తా ద్యదత్తా న్నాభేర్భాగవత్స
 నాభే ర్విజవిభవపరిచ్ఛిన్న భూమేశ్వనేమేః । ఆమ్నాయై రేకకంఠై
 స్తుత మహిమమసామాధవీయస్యహేతే ప్రదోషదిక్ష్యేధమానం చత
 స్సమదతురగిపుష్కతాల్ పూరుషార్థాన్॥౪॥ శ్యామంధామప్రసృత్యా
 క్వచనభగవతః క్వాపిబభుఃప్రకృత్యా శుభ్రం శేషస్యభాసా క్వచనమణి
 రుచా క్వాపితస్యైవర క్తమ్ । నీలంశ్రీనేత్రకాంత్యా క్వచిదపిమధునస్యా
 దిమసేవచిత్రాం వ్యాతనావరం వితాన శ్రియమూహ చినుతా చ్చర్మవ
 శ్చక్రభానమ్॥౫॥ శంసన్యున్నేషముచ్చాపితపరమహాసో భాస్వతఃకైట

భారే రింధేసంధ్యేన న క్తంచరవిలయకరీయా జగద్వందనీయా । బం
 ధూకచ్చానుబంధు చ్చవి ఘటితఘన చ్చేదమేదస్వినీసా రాధాజ్ఞీ రత్న
 భజ్జీ ప్రణుదతు భవతాం ప్రత్యజ్ఞాత్థానమేనః ॥ ౬ ॥ సామ్యంఘా
 మ్యాప్రవృద్ధ్యా ప్రకటయతినభ స్తారకాజాలకాని స్ఫూర్తిజ్ఞీం యాన్తి
 కాన్తిం దిశతియదుదయే మేరురజ్జార శఙ్కామ్ । అగ్నిర్మగ్నార్పితై
 క్యం భజతిదిననిశా వల్లభామల్లభాభా జ్వలావర్తావివ స్తకప్రహరణ
 పతిజం ధావవస్తద్ధివోతు॥౭॥దృష్టేఽధివ్యోమవకేరికవనవజపాసన్ని
 కాశేనకాశం స్వర్భానుర్భాచురేష స్ఫుటమితికలయన్నాగతోవేగతో
 స్య । నిష్టప్రాయేర్షివృత్తో విఘమివసహసా స్పృష్టుమద్యాపినేష్టే ఘ
 ర్తాంశుంతేఘటంతా మహిత విహతయే భానవో భాస్వరావః ॥ ౮ ॥
 దేవంహేమాదిత్యం పృథుఘజశిఖరంబిభ్రీతింమధ్యక్షే నాభిద్వీపా
 భిరామా మరవిపినవతీం శేషశీర్షాసన స్థామ్ । నేమింపర్యాయ భూ
 మిం దినకరకిరణా దృష్టసేషగిరిశ్యప్రీత్యైవచ్చక్రవాళా చలకవవిల
 సన్నస్తుఃస్వాస్త్రరత్నః ॥ ౯ ॥ ఏకంలాకస్యవత్సు ర్దివివిధమపనుదత్క
 ర్తనప్రతినేత్రం దాత్రథానాంచతుర్థాం గమయదరిగణం పఞ్చతాం
 వక్ష్యణాభ్యమ్ । గప్తాఽశ్శోషితాష్టాపదనవ కిరణ శ్రేణిరజ్యద్దకాశం
 పర్యస్యాద్యశ్చ తాజ్ఞావయవవరిబృథ జ్యోతిరీతిస్సహస్రమ్ ॥ ౧౦ ॥ ఉచ్చ
 క్షేయచ్చిఖణ్డే నివిజయతినభగి క్రోడమరొటతిద్యా మభ్యస్య ప్రౌఢ
 తాపగ్లపితవపురపోభిభ్రీతీరభిప జ్జీః । ధతేకుష్యత్సుధోత్సోవిధు ర
 పమధునగితోద్రకోశస్యసావ్యం రక్షంజ్వస్తప్రభోస్తే రచిత సువరిత
 వ్యుష్టయోఘృష్టయోవః॥౧౧॥పద్మేఘాదీర్హి కామ్యస్యననిధరతపేగై
 రికామ్బు ప్రపాతస్సిన్ధూరం కుంజరాణాం దిశికిగగనే సాంధ్యమేఘ
 పరిబన్ధః । పారావారే ప్రవాళో వనభువిచతథా ప్రీక్ష్యమాణగిప్ర
 ముగ్ధై సానిధిష్టంవఃప్రమోచంజనయతుదనుజ ద్వేషిణస్తేష్వరాణి॥
 ౧౨॥ భానోభానోత్వదీయా స్ఫురతికుముః సిమితలే కుత్రేతేజ స్తాగా
 స్థారా దధీరో స్యనల నభవత సైవర మైరం మదార్పిః । శంసన్తి

త్వంసభస్థాయదుదయసమయే చక్రరాజాంశవస్తే యుష్మాకం ప్రాధతా
 పప్రభవ భవగదాపక్రమాయక్రమంతామ్ || ౧౩ || జగ్ధ్వాకర్ణేషుచూ
 ర్వంతురమసిసుదృశామక్షిమ సర్వరవిధూనాం పీతావచావృత్తరంత్య సస
 వృషమనుగతా వల్లవేనాతిమేన । గావోవశ్చక్రభర్తురసిపరమమృతరసం
 ప్రశ్రితానాందుహానాబుద్ధిస్వాలోకలుప్త త్రిభువనతమసస్సానుబం
 థాందదంతామ్ || ౧౪ || సేనాంసేనాంమఘానో మహతిరణముఖేలంభ
 యాలస్ఫుయస్తీనుత్సేకోష్టాశుదోష్టాం ప్రథమ దివిషదామావలీ ర్యావ
 లీఢే! విశ్వంవిశ్వకృపాభ్యం రథపదధిపతేర్లీలయాపాలయస్తీవృద్ధిసానీధి
 తీనాం సృజేనమనుదినం మార్జయత్వార్జితంవః || ౧౫ || తప్తాస్సేవనోష్ఠ
 తేవ ప్రతిభటవపుషా మస్రధారాంధయస్తీ ప్రాప్తేవక్షీబభావం ప్ర
 తిదిశమసకృత్తస్వతీఘూర్ణితాని । వంశాస్థిస్థాభుశబ్దా ప్రకటయతిప
 టూన్యావహంత్యట్టహాసాభాసానవస్సన్దనాజ్ఞప్రభుసముదయనీ
 స్పన్దతాంచినీతాయ || ౧౬ || దేవైరాసేవ్యమానో దనుజభటభుజా
 దండదరోష్ఠతప్తై రాశారోధోతి లఙ్ఘ్యే లుతదుడుపటలీ లక్ష్మణీర్జీరపి
 ఙ్జః । రిక్తజ్జ్వాలాతరక్త తుగ్రితరిపుతరు వ్రాతపాతోగ్రమార్గ శ్చక్రొ
 వశ్శోచిరోఘ శ్శమయతుదురితాపహ్నవం చావవహ్నిమ్ || ౧౭ || భా
 వ్యస్తీసంశ్రితానాం భ్రమశమనకరీ చ్చన్నసూర్యప్రకాశా సూర్యాలో
 కానురూపా రిపుహృదయతమ సాహరిణీనిస్తమస్కా । ధారాసంపా
 తినీవ ప్రకటితదహసా దీప్తిరస్తే శ్శితుర్వశ్చిత్రాభద్రాయ విద్రావిత
 విమలజనా జాయతామాయతాయ || ౧౮ || నిన్యేవన్యేవకాశీ దవశిఖిజ
 టిల జ్యోతిషాయేనదాహం కృత్యావృత్త్యావిలిల్యే శలభసులభయా య
 త్రచిత్రప్రభావే । రుద్రోఽప్యచేర్దుహిత్రాసహ గహన గుహం యద్భ
 యదభయూసీ ద్విశ్వాద్విశ్వాచ్ఛితోవ స్సశుభమనిభృతం శౌరిహేతిప్ర
 తాపః || ౧౯ || ఉద్యన్భిమ్బాదుదారాం నయసహిమజలం మార్జయన్మి
 ర్జరీకా మజ్జానధ్వాస్తమూర్ఖా కరజనిరజనీ భజ్జనన్యజ్ఞితాధ్వా । నన్
 క్షుర్రావ్సోగ్రహణాం స్ఫురణమపహరన్మర్చిషగి పావకీయాశ్చక్రే

కారకప్రకాశోదేశతుదశదీశో వ్యక్తువానంయశోవః॥౨౦॥వర్గస్యస్వ
 ర్గధామ్నామపి దనుజనుషాం విగ్రహంన్నిగ్రహీతుం దాతుంసద్యోబలా
 నాం శ్రీయమతిశయినీం పత్రభక్తానువృత్త్యా యో కుం దేదీప్యతేయా
 యుగపదపిపురో భూతిమయ్యా ప్రకృత్యా సావో నుద్యాదవిద్యాం
 ద్యుతి రమృతరసస్యస్థినీ స్యాన్దనాజీ ॥ ౨౦ ॥ దాహందాహం సప
 త్నాక సమరభువిలస ద్భస్త్వనా వర్తనానయాక్రవ్యాద్రుపేతభూ
 తా ద్యభిలషితపుషా పీతకాపాలికేన । కజాగ్రైగ కాలధాతం గిరి
 మివకురుతే యాస్వకీర్తైవహరుం ఘృష్టిసాన్తప్తికంవ స్సకలముపన
 యత్వాయుధాగ్రేసరస్య ॥ ౨౧ ॥ దగ్ధానందానవానాం సభసీతనిద
 యై రస్థితిస్సర్వశుభాం పృథ్వీంకృత్వాఽభూయో నవరుధిర ఝరీ కా
 తుకంకౌణపేథ్యః । కుర్వాణంబాష్పపూరైగ కుచతట ఘుస్సృణ త్తౌళ
 వైస్తద్వధూనాం పాపలపాపశ్చమానం శమయతుభవతా మస్త్రరా
 జస్యతేజః ॥ ౨౨ ॥ మాగాన్యోషంలలాటా నలగతిమదన దేవీణాధ్యా
 యతేవ సగ్ధిప్రాప్నోన్నిద్రవాసా మ్బుజదళపటలస్లోషముత్పత్యతేవ । వ
 జాగ్నిర్వాన్తనాశం వ్రజదితిచకితేనేవ శక్రేణబద్ధైస్తోనైతై గ్రీరైః ।
 శ్వరస్య ద్యతుదురితశతం ద్యోతమానాద్యుతిరవః ॥ ౨౩ ॥

ఇతి జ్వాలావర్ణనమ్.

శస్త్రాస్త్రంశాత్రవాణాం శలభకులమివ జ్వాలయాలేలిహానా ఘో
 మైసైన్విగతీభయంతీ విఘటితభగవద్యోగనిదాగ్నిముద్రాః । పూర్వ
 ధోరకప్రాశచార తురీతపటురట రీకసత్కుణ్డదైత్యా నేమిసాన్దర్శి
 నీవ శ్శ్రియమతిశయినీం దాశతాదాశతాబ్దమ్ ॥౨౪॥ ధారాచక్రస్య
 తారా గణకపిశఘ్నో ద్యోతితద్యుప్రచారా పారావారామ్బుపూర
 క్వథనపిఘ్నతో త్తాలపాతాలయాత్రా । గోత్రాద్రిస్థోటశబ్ద ప్రకటి
 తవసుధా మణ్డలీ చణ్డయానా పథానంవగప్రదిశ్యా త్ప్రశమన కుశలా
 పాస్తనామాత్మనీనమ్ ॥౨౫॥ యాత్రాయాత్రాతలోకా ప్రకటితవరు
 ణత్రాసముద్రేనముద్రేనతాస్సతాస్సతాస్సతాస్సతాస్సతాస్సతాస్సతా

(30)

సు ద ర్శ న శ త క మ్.

౨౩

దదానా । హానిహానితానాం జగతిపరిషదాం దానవీనాం సవీనాం
చక్రచక్రీశనేమి శ్శమముపహరతా త్సప్రభావప్రభావః ॥ ౨౭ ॥ య
త్రామిత్రాదధితౌ ప్రవిశతిబలినోధామనిస్సీమధామ్నగ్రిస్తాపస్తాప
శీర్ణైః ప్రగుణితసికతో మాక్షికై శ్శక్తికేమైః । రాశి ర్వా రామపా
రాం ప్రకటయతిపునరై వ్విరదారాశుసూరై ర్వృద్ధినిర్యాతినిర్యాప
యతు సదురితాన్యస్త్రధున్యవధిరవః ॥ ౨౮ ॥ కక్ష్యతా త్యేనకద్రూ తన
యథామణీక కాల్యదీపస్యయుజ్జ్వా పాతాశాన్తగిప్రపాతీ నిఖిలమపి
తమస్సేన్వనధామ్నానీగీర్య । చైతేయప్రీయసీనాం వమతి హృదిహత
ప్రీయసాం భూయసాంయశ్చకాగ్రియాగ్రజేశోదహతువిలసితంభూ
యసామంహసాంవః ॥ ౨౯ ॥ కృష్ణా మ్భాదస్యభూషా కృతనయననయ
వ్యాహతి ర్భాగవస్య ప్రాప్తామావేదయన్తీ ప్రతిభట సుదృశా ముద్భ
టాంబాష్టవృష్టిమ్ । నిష్టప్రాప్తాపదశ్రీస్సమమమరచమూ గర్జితై రుజ్జి
హానా కీర్తింవశ కేతకీభిగవ్రీధయతుసదృశీం చఙ్చలాచక్రధారా ॥ ౩౦ ॥
వప్రాణాంభేదినీం యగిపరిణతిమఖిల శ్లాఘనీయాం దధానగి యుక్తాం
నక్షత్రమాలాం దిశిదిశివికీరణ విద్యతాతుల్యకక్ష్యః । నిర్వాణేనోత్త-
తేన ప్రకటయతిసవం దానవారిప్రకర్షం చక్రాధీశస్యభద్రోవశయతు
భవతాం సప్రధిశ్చితవృత్తిమ్ ॥ ౩౧ ॥ నాకౌకశ్శత్రుజిత తుగ్రిటనవిఘ
టిత సూన్దనీరన్ధ్రనిగ్య స్తవ్యక్రీవ్యా స్రహవ్య గ్రసన రసలస జ్ఞావలజి
హ్వలవ స్త్తిమ్ । యందృష్ట్యాసాంయుగీనంపునరపివిదధత్యాశిషోవీర్యవృ
ద్ధై గీర్వాణానిర్వృణానా వితరతుసజయం విష్ణు హేతి ప్రధిరవః ॥
౩౨ ॥ ధన్వాధ్వస్యస్యధారా సలిలమివధనం దుర్గతస్యేవవృష్టిరాత్యం
ధస్యేవపజ్గోగపదవిహృతిరివ ప్రిణనీప్రేమభాజామ్ । పత్యుర్తాయాః
క్రియాయాం ప్రకటపరిణతి ర్విశ్వరక్షాక్షమాయాం మాయామాయామి
నీంవస్తుగ్రటయతుమహతీ నేమిరస్త్రాధిపస్య ॥ ౩౩ ॥ త్రాణయావిష్టపా
నాం వితరతిచ యయా కల్ప్యతేకామపూర్తి ర్మస్థాతుం యత్పురస్తా
త్ప్రభవతికలయా ప్యోషధీనామధీశః । ఉన్తేషోయాతియస్సో ససము

యనియతిం సాకియంవశప్రదేయా న్మన్యోక్త్యద్యోతమానా త్రిపు
రహరద్యశం నేమిరస్త్రేశ్వరస్య ॥38॥ నక్షత్రక్షోదభూతి పృథరణి
రణశ్వేతితాశావకాశా జీర్ణైకపరైరివద్యాం జలధరపటలై హ్చర్పితై
రూర్ణువానా । ఆజా వాజానవాజానతరిపుజనతారణ్యమావర్తమానా
నేమిర్వాత్సేవచాక్రీ పృణుదతుభవతాం సంహతంపాపతూలమ్ ॥39॥
క్షిప్తాన్వినేపభ్యశాటీమివ జలదఘటాం జిష్ణుకోదణ్డచిత్రాం తారాపుం
జంపృసూనాజ్జలిమివవిపులే వ్యోమరక్షేఃకీర్వ । నిర్వేదక్లానిచింతా ప్ర
భృతిపరవశా నస్తరాదానవేద్దాన్ సృత్య న్నానాలయాభ్యం నటభవ
తసుతాం శర్తచక్రపృథిర్వః ॥40॥ దౌర్గత్యప్రౌఢతాప ప్రతిభటవిభ
వా విత్తధారాస్సుజన్తీగర్జన్తీ చిత్రాయాభిర్జ్వలదనలిఖిణో ద్దామ
సౌదామినీశా । అవ్యాశ్రావ్యాద్యధూటీనయనజలభరైర్దిక్షునవ్యాననా
వ్యాస్తుష్యస్తీసిన్ధుపూరా నగిభ చరణపతే ర్నేమికాదమ్బినీవః ॥41॥
సద్దోహం దానవానా మజసమజమివా లభ్యజాజ్వల్యమానే వస్తావస్తా
యజుహ్వ త్రిదశపరిషదే స్వస్వభాగప్రదాయా । స్తోత్రైర్భృహ్మ
దీగీతైర్ముఖరపరిసరం శ్లాఘ్యశస్త్రప్రయోగం ప్రాప్త స్సక్తామసత్యం
పృథిరసురరిపాః పార్థివప్రస్తుతాంవః ॥ ... ॥42॥

ఇతి నేమి వర్ణనమ్.

ఉత్పాతాలాతకల్పస్యసురపరిషదామహా నపార్థిసీనా మధ్వా
నధ్వావబోధ క్షపణచణతమః క్షేపదీపోపమాని । త్రైలోక్యగారభా
రో ద్వహనసహమణిస్తమ్భసమ్పత్సఖానిత్రాయంతామన్తిమాయాం వి
పదిసపదివోఽరాణిసౌదర్భవాని ॥43॥ జ్వాలాజాలప్రవాల స్తబితశి
రసో నాభిమావాలయస్త్యస్పికారక్తామ్బుపూరై శ్శకలితవపుషాంశా
త్రవానీకినీనామ్ । చకాక్రీడప్రరూఢా భుజగతయభుజోపఘ్ననిఘ్న
ప్రచారాః పుష్యస్త్యగీర్తిపుష్పాణ్యరకనకలతాః పీతయేవగిభం
తామ్ ॥44॥ జ్వాలాజాలాభిముద్రాం క్షితివలయ మివా విభ్రీతీనేమివ
క్రీం వాగేన్ద్రస్థేవనాశేః ఫణపరిషదివ ప్రౌఢరత్న ప్రకాశా । 4

త్తాంహోవిష్ణుమేలే ర్మతిమరవితతిః బ్యాతసాహసః సఖ్యా సఖ్యావ
త్సంఘచిత్త శ్రవణహరగుణ స్వస్తిసద్దర్శగర్భామ్ || ౪౦ || బ్రహ్మహో
వకీమాణాం బహువిధవిమత త్కోదసంమోదితానాం సేవాయై దేవ
తానాం దనుజకులరిపోగి పిణ్డికాద్యజ భాజామ్ | తత్తద్ధామాస్తసి
మావిభజనవిధయే మానదద్దాయమానా భూమానం భూయసాంహో
దిశతు దశశతీ భాస్వరాణామరాణామ్ || ౪౧ || జ్వాలాకల్లాలమాలా
నివిడఃరిసరాం నేమివేలాందధానే పూర్వేణా క్రాంతమధ్యే భువనమ
యహవి ర్భోజినామూరుషేణ | పృష్ఠార్థత్పాజ్యరత్నే రథపదజల
ధావేనమానైస్సుభింకై ర్భద్రంహోవిదుమాణాం శ్రియమరవితతిర్వి
స్తృణానా విధత్తామ్ || ౪౨ || నాసీరస్వైరభగ్నప్రతిభటయథిరా సార
ధారావసేకా నేకాస్తస్మేరపద్మ ప్రకరసహచర చ్ఛాయయా ప్రాప్య
నాభ్యా | ముక్తానీవాజుర్రాణి స్ఫురదనలశిఖా దర్శిత పాక్ష్మివాళా
న్యవ్యాఘ్రాతేనభవ్యం ప్రదదతుభవతాందివ్యమేతేరరాణి || ౪౩ || దా
హోల్కామణ్డలీప ద్విమగణగహనే బాడబస్యేన వహ్నైర్జ్వాలావృద్ధి
ర్మహాణ్డో ప్రవయసితమసి పాతరరగ-ప్రభేవ | చక్రేయా దానమ
నాం హయకరటిఘటాసజ్జాతే జాఘటితి ప్రాజ్యంసావగి ప్రదేయా
త్పదమరపరిష త్పద్మ నాభాయుధస్య || ౪౪ || తాపాద్దైత్యవ్రతాపా తప
సముపచితా త్రాయమాణంతిలోకీంలాలై ర్జ్వాలాకలాపైగిపికటయ
దభితభిన్నపట్టాఞ్చలానిఛత్రాకారంశలాకాఞ్చవకనకకృతాశ్శౌరిదోర్దణ్డ
లగ్నం భూయాసుర్భూషయంత్యో రథచరణమర స్ఫుర్తయగి ర్తయే
నః || ౪౫ || నాభీశాలానిఖాతాం నహన సముచితాం వైరిలక్ష్మీవశా
నాం సంయద్వారీహృతానాం సమనువిదధతికాఞ్చనాలానప జ్జీరమ్ |
రాజ్యావప్రాజ్యకైత్యవ్రజవిజయమ హూతమ్భితానాం భుజానాం
తుల్యావక్రారమాలా తులయతుగవతాం తులవచ్చతురీహోకమ్ || ౪౬ ||
ఆనేమీశ్వక్రవాలా త్త్విషణ్ణవవితతాగి పిణ్డికాచణ్డదీప్తే ర్ద్రిప్తాదీపా ఇవా
తా ద్గహనరగతమి గాహినపూరుషస్య | శాణేరేఖాయితానాం రథ

చరణమమే శత్రుశాంఘీర్యహేమాం రేఖాఃప్రత్యగ్రిగ్నా ఇవభు
వనమర శ్రేణయః ప్రీణయంతు ॥ ౪౮ ॥ దీప్తైరర్చిప్రరోహై ర్దలవతి
విభృతే బాహునాతేనవిష్టౌ రుద్యత్ప్రద్యోతనాభం ప్రభయతి పురు
షం కర్ణికావర్ణికాయామ్ । చూడాంబుదమాంబిం కలయతి కమలేచ
క్రనామ్నోపలయ్యే లక్ష్మీంస్సౌరామరాణి ప్రతివిదాభతువః కేసర
శ్రీకరాణి ॥ ౪౯ ॥ ధాతుస్సందైరమందైః కలుషిత వపుషో నిర్ఘరా
మ్భఃప్రపాతా నర్చిష్టత్యాస్వమూర్త్యారథచరణగిరే ర్మేమినాభీ తట
స్య । వ్యాకుర్వాణారపజ్జి- ర్వితరతు విభుతా విస్తృతిం విత్తకోటి
కోటిరచ్చత్రపీత కటకకరిఘటా చామరస్రగ్వీణంవః ॥ ... ॥ ౫౦ ॥

ఇ త్య ర వ ర్ణ న మ్.

ఐక్యేన ద్వాదశానా మశిశిరమహసాం దర్శయ స్తీచ్రీవృత్తిం దత్త
స్వర్లోకలక్ష్మ్యైస్తీలకశివముఖే పర్వరాగద్రవేణ । దేయాదైత్య
దర్పక్షతికరణరణ ప్రీణితాంధోజనాభి ర్నాభి ర్నాభితస్ ముర్వా
స్సురపతివిభవ స్పృహసాదరస్మివః ॥ ౫౧ ॥ శస్త్రశ్యామేశతాజ్ఞ షితిభృ
తితరలై రుత్తరక్షేతురంగై స్త్యజ్జన్తాతజ్జనకే కుపితభటమఖ చ్చా
యమృగప్రవాళే । అస్తోకప్రపాశ్నువానాప్రతిభటజలధౌ పాటవంబా
డబస్యత్రేయోవ స్సంవిధతాం త్రితదురిత హరా శ్రీధరాస్త్రస్యనా
భిః ॥ ౫౨ ॥ త్వాలాచూడాలకాలా నలచలనసమా డమ్బరాసాంపరా
యం యాసావాసాద్యమాద్య త్సుర భటసుభుజా సోభితకోలాహలా
భ్యమ్ । దైత్యారణ్యందహా నీ విరచయతియశో ధూతిశుభాగ్ం ధరిత్రీం
సావశ్యక్రస్యనకీ స్యదమృతీతగజ త్రాయణీనాభిరవ్యాత్ ॥ ౫౩ ॥ విష్ణ
స్తీసాంధ్యమర్చి ర్విచళితవపువః పృత్యనీకస్యరక్తై సాన్నియన్నక్షత్ర
రాశి ర్దిశిదిశిరణశః కీకనైఃకీర్యమాడైః । నాకాకఃపక్షలాక్షీ నవమ
దహాసిత చ్చాయయాబంద్రపాదాన్ రాధాజ్ఞీవిస్తృతానా రచయతు
కుశలం షిట్టేకాయామినీవః ॥ ౫౪ ॥ నిస్సీమంసిస్సృతాయా భుజధరణి
ధరా ఘటతఃకైటభారే గాశాకూలంకషధే రహిణబలమహామోది

మనాదయన్త్యాః । చక్రజ్వాలాపగాయా శ్చలదరలహరి మాలికాద
 స్తురాయా బిభ్రత్వా వర్తభావం భ్రమయతు భువనే పిణ్డికావః ప్రశ
 స్తిమ్ ॥౫౫॥ పాణౌకృతాహవాగ్రే ప్రతిభటవిజయో పార్జితా వీర
 లక్ష్మీ మానీతాయా స్తతోస్యా స్వసవిధ మసుర ద్వేషిణా పూరుషేణ ।
 ప్రాసాదం వాసహేతో ర్విరచితమరుణై రశ్చిభి స్సూచయన్తీ నాభి
 ర్వోసిర్నిమీతాం రథచరణపతే ర్నిర్వృతిం నిర్విఘాతామ్ ॥౫౬॥ శిష్టో
 రాపాండుగణై రరియువతిముఖైః పిణ్డికాకృష్ట హేలే రుచ్చండాశు
 ప్రవస్తై రుపరతతిలకైరు క్తశౌణ్డిర్యవర్యా । ద్విత్రాగమాధిశ్యదు
 హిణమదమషీ దూషితాక్షతమాభృ త్సేవాహేవాకపాకం శమయతు
 భవతాం కర్తృశర్తృప్రతీపమ్ ॥౫౭॥ పర్యాప్తామున్నతియా ప్రళయతి
 కమలం యాతిరోభావ్యభాతిస్రభుస్సృష్టేర్గవీయగి కువలయ మహితం
 యాబిభర్తిస్వరూపమ్ । భూమ్నాశ్వినాన్తరిక్షం కబళయతిచయా సా
 విచిత్రా విధతాం చైతీయా రాతినాభి ర్ద్రివిణ పతిపదద్వేషిణీం సమ్మ
 దంవః ॥౫౮॥ వాణీవాంగై శ్చతుర్భిస్సదసిసుమనసాం ద్యోతమానస్వరూ
 పా బాహ్వస్తస్థామరాచే రభిమతమఖిలం శ్రీరివస్పర్శయన్తీ । దుగ్ధే
 వోగ్రాకృతిర్యా త్రిభువనజననస్థేమసంహారధుర్యా మర్యాదాలక్ష్మనం
 వగి త్పయతుమహతీ హేతివర్యస్యనాభిః ॥౫౯॥ స్రగ్భిస్సన్తానజాభి
 ర్మధురమధురశ స్వస్థసన్దోహిణీభిగి పాటిరైః ప్రాధికచంద్రా తపవయ
 సుమమా లోపనైర్లగ్నేపనైశ్చ । ధూవైగికాలాగరూణా మపిసుర సుదృశో
 విస్రమర్చాసుయస్యా గన్ధంధన్తిసావ శ్చిరమసురభిదో నాభిరవ్యాద
 భవ్యాత్ ॥౬౦॥ అంహస్సంహత్యదగ్ధ్యా ప్రతిజనిజనితం ప్రాధసంసా
 రవన్యా దూరా ధ్వన్యానధన్యా న్నహతివినతిభి ర్ధామని స్థావయంతీః
 విశ్రాన్తింశాశ్వతీయా నయతి రమయతాం చక్రరాజస్య నాభి స్సం
 యక్ మోముహ్యమాన త్రిదశరిపుదశా సాక్షిణీసాక్షిణీవః ॥౬౧॥

ఇ తి నా భి వ ర్ణ న మ్.

శ్చుత్వా యన్నామశబ్దం శ్చుతిపథకటుకం దేవన క్షీడనేమ గన్తై ని

రినైవోవతోన్యో భయవివశభయకాతర స్వప్రసారాః । మన్దాక్షర
యాన్త్యమన్దప్రతియువతిముఖైర్దర్శితోత్పాస్రదన్వైరక్షం సౌదర్భ
సంతత్య పయతుగువతా మేధమానాంధనాశామ్॥౨౨॥ వ్యస్తస్థంవిశిర్భప్ర
సవఃరికరంప్రతప్రతోపమర్థం సంయద్వద్వాసుతర్హాతురఖగ పరిషత్ప్ర
తరక్తోవకాసు। అక్షంరక్షస్తయాణా మశనివదశనైగ్నిహాపతన్ మూర్ధి ౨
మూర్ధి ౨స్తాదస్త్రాగ్నిశితుర్వస్తస్థిబిత్తయశసే ద్వేషిణాంస్తాపణాయ॥
౨౩॥ దీక్షాంసంగ్రామసత్త్రేమహతికృతవతోదీప్తిభిస్సంహతాభిర్జిహ్వ
లేన ప్రజిహ్వే దనుజకులహవిర్జుహ్వతోనేమిజుహ్వ। వైకుంఠాస్త్రస్య
కుక్షం మహాదినవిలసత్పిణ్డికావేదిమధ్యే దిశ్యాద్దివ్యర్థి దేశ్యం పదమిహ
మహతామక్షతోస్తేషమక్షమ్ ॥ ౨౪ ॥ తుజ్ఞాద్వోరద్రిశ్యజ్ఞా ద్దనుజవిజ
యిన స్సప్తదానోద్యమానా శత్రుస్తమ్భేరమాణాం కరసి నిపతత
స్సస్త్రముక్తాస్థిపుంజే । రక్తైరభ్యక్తమూర్తే ర్విదళన గళితై ర్వ్యక్త
వీరాయితకేర్హర్మకన్యార్థిభిర్జం జనయతుజగతా మిదేతంక్రీడితంవః॥
౨౫ ॥ ఉన్తిలత్పద్మరాగం కటకమివధృతం బాహునాయన్తురారే ర్దీ
ప్తాకరశ్చేదధాను నయనమివయదు త్తారకం విష్టపస్య ! చక్రేశా
రూస్యయద్వా పరిధిరభిదధ దైత్యహత్వామివ ద్రాగక్షం పక్షేపతి
త్వా పరిఘటయతువ స్తద్భృథిష్ఠాప్రతిష్ఠామ్॥౨౬॥ క్రిడత్ప్రాకోకృడ
దంష్ట్రాహతిదళితహిరణ్యాక్షవక్షఃకవాట పామర్భూతప్రభూత త్తత
జసముదితారుణ్యముద్రం సముద్రమ్ । ఉన్తిలత్కింశుకాభైరుపహస
దమితై రంశుభిస్సంశయఘ్ని మక్షంచక్రస్యదత్తా మఘశతశమనం దా
శుషీంశేముషీవః ॥౨౭॥ మత్తానామింద్రియాణాంకృతవిషయ మహ
కాననక్రీడనానాం సృష్టంచక్రేశ్వరేణ గృహణధిషణయా వారివద్వా
రణానామ్ । గమ్భీరంయంత్రగర్తం కమపికృతధియో మన్వలేయత్ప్ర
దేయా దస్థూలాంసంవివంవ స్త్రీజగదభిమతస్థూలలక్షంతదక్షమ్॥౨౮॥
పద్మోల్లాస ప్రదంయ జ్వనయతి జగతి మేధమాన ప్రబోధాంయస్య
చ్ఛాయాశమానా లసతిపరిసరే రోహిణీతారకాగ్ని । నానాహే

త్యస్తతత్వం ప్రకటయతివయ త్వాప్రకృష్టప్రయాగం త్రేధాభిన్న
 స్యధామ్న సముదయభవయత్పాతువశ్చక్రమక్షమ ||౬౯|| శోచిర్భిగ
 పద్మరాగ ద్రవసమసుమమై శ్శోభమానావకాశం ప్రత్యగ్ శోకరా
 గ ప్రితిభటవపుషాభూషితం పూరుషేణ | అస్తస్సవచ్చస్తవగ్నో త్థిత
 భృగుతనయం త్మత్రియానాహతానా మారబ్ధం శోణితామై స్సరభవ
 భవతో దివ్య హేత్యక్షమవ్యాత్ || ౭౦ || ప్రాణాదీన్మన్మయవ్య ప్రణహి
 తమనసాం యోగినామస్తరగ్జే తజ్జం సజ్జోగ్యరూపం విరచిత దహ
 గాకాశ కృచ్ఛాగ్రిసేకేన | ప్రాప్తంయత్పూరుషేణ స్వమహిమ సదృశం
 ధామకావప్రదంవో భూయా తద్భూమ్భవస్వస్త్రయవరివసేతంపుష్క
 రాక్షాయుధాక్షమ || ౭౧ || విధాన్వీధేణధామ్న చరణనఖభువా బద్ధ
 వాసస్యమధ్యే చక్రాధ్యక్షస్యచిత్త త్పరిహసితజపా పుష్పకోశాప్రకా
 శాత్ | శుభైరైరభైరదభై శ్శరవతతభతో వ్యోమ విభ్రాజమానం
 పాతస్త్యాదిత్యరోచిస్తతమివ భవతః పాతురాధాక్షమక్షమ || ౭౨ ||
 శీవాణీవాజ్ఞుడాన్యోవిదధతిభజనం శక్తయోయగ్యదిక్షు పాహిపూర్వ
 హంయదాద్యం ప్రథమమపిగుణం భారతీ పాజ్ఞురాత్రీ | ఘోరాంశా
 న్తాంచమూర్తిం ప్రథయతి పురుషః | పాక్తనగి పార్థనాభిర్భక్తానాం
 యస్యమధ్యే దితతుతదనఘా మక్షమధ్యక్షతాంవః || ౭౩ || రక్షగపక్షేణ
 రక్షక్షతమమరగణం లక్ష్యకై లక్ష్యమాశౌలక్ష్మీ మక్షీయమాశాం బ
 లమథనభుజే వజ్రిశిక్షానపేక్షే | నిక్షిప్యక్షిప్యమధ్య త్మయతిజగతియ
 ద్దక్షతాందివ్య హేలే రక్షామామక్షమాంచః త్మపయతు భవతా మక్షజి
 ల్లక్ష్యమక్షమ ... .. || ౭౪ ||

ఇత్యక్షవర్ణనమ్.

జ్యోతిశ్చుడాలమాలి ప్రైనయన వదన షోడశోత్సుక బాహుః
 ప్రత్యాభీధేనతిష్ఠత్ పుణవశశధరా ధారషటాంగనర్తీ | నిస్సమేనస్వ
 భూమ్న నిఖిలమపిజగత్త్రేమవస్థిర్నిమాణో భూయాత్సదర్శనోవగి
 ప్రితిభటపరుషగి పూరుషగిపూరుషాయ || ౭౫ || వాణీపారాణికియంప్రథ

యతిమహితం ప్రేక్షణం కైటభారే శ్చక్తిర్యశ్యమదంష్ట్రా నభివరతు
ముఖవ్యాపినితవిభూత్యామ్ కర్తుంయన్తతస్యహోధో ననిశితమతిభి ర్నా
రదాద్యైశ్చశక్యోదైవీంహమానుషీంచక్షిపతుసవివదం దుస్తరామస్త్ర
రాజః || 21 || రూఢస్తారాలవాలేరుచిర దలచయ శ్యామలైశ్చస్త్రజా
లైష్ట్యావలాభిస్సప్రవాలగి ప్రకటితకుసుమో బద్ధస్థ్లై స్ఫుల్లికైః | పా
ప్తానాంపాదమూలం ప్రకృతిమధురయా ఛాయయా తాపహృద్వోద
త్తాముద్వోగిప్రకాండగి ఫలమభిలషితం విష్ణుసంకల్పవృక్షః || 22 || ధా
మ్నామైరంమదానాం నిచయమివచిర స్థాయినాందాదకానాం మా
రాణానాంసమాహితమహాభవబహులాం రత్నభాసామివధిమ్ | అర్చి
స్సజ్ఞాతమేకీ కృతమివశిఖినాం బాడభాగోసరాణాం దృశ్యస్తే యస్య
యాపంసభవతుభవతాం తేజసేచక్రరాజః || 23 || ఉగ్రంపశ్యాత్
ముద్యద్భుక్తిపిసమకుటం కుణ్డలంస్పష్టదంష్ట్రం చక్షాస్త్రై ర్భూహు
దక్షైర్లగదనలసమక్షౌమ లక్ష్మ్యైరుకాండమ్ | ప్రత్యాల్లిఖస్థపాదం
ప్రథమయతుభవతాం పాలనవ్యగ్రవక్రే చక్రేశోకాలకాలే గిరభటవిక
టాటోపలోపాయరూపమ్ || 24 || చక్రంకున్తంకృపాణం పరశుహుత
వహః వజ్రుశం దణ్డశక్తి శబ్దంకోదణ్డపాశౌ హలముసలగదా వజ్ర
శూలాఖ్యహేతీన్ | దోష్ఠిస్సవ్యాపసవై ర్విరథదతులబల స్తమ్భితారా
తిదర్శై ర్హవ్యహస్తేశోభిమానీ నరకవిజయినోజృమ్భితాంసమ్పదేవః ||
౨౫|| పితంకశేరివారస్యస్సజిరథప(థ)దేసంక్రితేల్యతరటాక్షం చంద్రా
ధగికారియస్త్రై వపుషిచదలనే మణ్డలేచన్సరాజమ్ | హస్తే వక్త్రైచ
హేతి స్తబహితమసమం లోదనేమోచనేచ స్తాదస్తోకాయ ధామ్నే సు
రవరసరిషత్సేవితం దైవతంవః || ౨౬ || చిత్రాకారై స్స్వచారై ర్నితసక
లజగ జ్ఞాగరూప్రతాపో మన్త్రంతన్త్రామరూపం మనసికలయతో
మానయన్తాత్మగుహ్యౌ | పజ్జాజ్ఞాస్ఫుర్నిర్వర్తిత రిపువిజయో
ధామషణ్డాంగుణానాం లక్ష్మీంరాజాసనస్థో వితరతుభవతాం పూరు
షశ్చక్రవర్తి || ౨౭ || అక్షౌష్ణతాభమాలా స్వరవివరలుత చంద్రాచణ్డ

ద్యోతని చాల్యా చాలావలిథ స్ఫురదుడు పటలీ పాణ్డుదిజ్జుల్లాని । చ
 క్రాస్తాక్రాస్తవక్రా చలచలిత మహి చక్రవాలార్తశేషాన్యస్త్రగ్రా
 మాగ్రిమస్యప్రదదతుభవతాం ప్రార్థితప్రస్థితాని ॥౮౩॥ హులంజ్య
 క్తాత్తశీలం సృణిరణుకఘృణిగపట్టసస్పృష్టసాదశ్చ క్రిశ్నానీనశక్తిగమలి
 శమకుశలం కుంతధారఃకుతారః । దృష్టశ్చదృష్టాన్యోన్యో భవతి తనుభ
 సుర్యతురస్తాత్సవస్తాని ద్గ్రస్తాశేషాన్యగ్రో రథచరణపతిగి కర్త
 తేశార్తతాయ ॥౮౪॥ యుక్తాచానేయబృన్దం యుభిత రథగణం సన్న
 సాన్నాహ్యయాధం క్షేపాసంరమ్భహేలా కలకల విగల త్పూర్వగి
 ర్వాణగర్వమ్ । కుర్వాణసాస్పృశాయం రథచరణపతిస్థేయసీంవశప్ర
 శస్తిం దుగ్ధాండుగ్ధాభిధాసం భయవివశశునాసీరనాసీరవర్తీ ॥ ౮౫ ॥
 ద్రుహ్యద్దోశ్శలిమాలి ప్రహరణరభసో ల్లానిలేవైనతేయేపిద్రాతిద్రా
 క్ప్రియుక్తః ప్రథనభువిపరా వర్తమానేనభర్తా । నిర్జితప్రత్యనీకం
 నిరవధికచర ధాస్తికాశ్వీయరథ్యంపథ్యంవిశ్వస్యదాశావన్ ప్రథయతు
 భవతోహేతిన్ద్రానుజస్య ॥౮౬॥ నన్దిన్యానన్దశూన్యే గలతి గణపతౌ
 వ్యాకులేబాహులేయే చణ్డేదాకిత్యకుణ్డే ప్రమథశరిషదిప్రాప్తవత్యాం
 ప్రమాదమ్ । ఉచ్ఛిద్యాజౌ బలిష్ఠం బలిజభుజవనం యోదచావాదిభి
 యో ధ్భిత్వాంతత్ప్రాణయాపాం సభవదకుశలం కృష్ణహేతిగజీతోతు॥
 ౮౭॥ రక్తాఘాభ్యక్తముక్తా ఫలలులిలతస ద్వీచివృద్ధామహాభా సన్ధ్యా
 సమ్భవతానా జలధరశబలా కాశనీకాశకాన్తా । గమ్భీరారమ్భమమ్భ
 శ్చరమసురకులం వేదవిఘ్నంవినిఘ్నన్ నిర్విఘ్నంవశప్రసూతాం వ్యపగ
 తవిషదం సమ్మదంచక్రరాజః ॥౮౮॥ కాశీవిష్ణోషచైద్య త్పపణధరణిజ
 భ్యంస సూర్యాపిధాన గ్రాహజ్వేధాత్వమాలి త్రుటనముఖకథా వస్తు
 సత్కీర్తిగాధాః । గీయ న్నేకీర్తిరీభిగి కనకగిరిగుహా గేహినీభిర్వదీయాదే
 యాదై తేయవైరి సకలభువనసంక్లాఘనీయాంశ్రియంవశః॥౮౯॥ నానా
 వర్ణాన్యవృణ్వన్ విరచితభువనానుగ్రహాన్విగ్రహాన్యశ్చక్రేష్వప్తాసుమ్మ
 ప్తాసురవరతరుణీకన్యకస్తూరికేషు । ఆతారాదర్శమాలా వధిమవసతియగి

పూరుషోవస్సదేయా ద్యుతైర్వరుధూతసత్తైర్విరుషహితమబహిర్ధాన్వ
 మధ్యాన్తవర్తీ ॥౯౦॥ ద్వాత్రింశక్షోడశాష్టప్రభృతి పృథుభుజన్భుర్ని
 భిర్భూర్నిభేదైః కాలాద్యేవక్రషటేహ ప్రకటితవిభవఃపంచాకృత్యాను
 రూపమ్ | అర్థానామర్థితానా మహారహరఖిలంనిర్విలమైర్విలమైర్వి
 కుర్వాణాభక్తవర్గం కశలినమవతా దాయుధగ్రామణీర్వః ॥ ౯౧
 శోణైర్దైస్సరోజై రపికపిశగుణై షడ్భిరుద్భిన్నశోభే శ్రీవాణీ పూర్వి
 కాభిర్దధతివికసతశ్శక్తిభిః కేశవాదీన్ | తారాస్త్రేఘాపురాదారథ
 చరణగదాశార్ఙ్గాఖడ్గాజితాశే యస్త్రేతంత్రోదితేవస్సుర్నిరతుకృతప
 దంలక్ష్మలక్ష్మీ సఖస్య ॥౯౨॥ ఐంస్త్వాకాన్త్యాకదాకేకఃకటితనోగ కైట
 భారేరథస్థా దూర్ధ్వంహస్యేనవిధే నరహరివపుషోమణ్డలేవాసఃకయే |
 ప్రాక్ప్రత్యకాన్త్యగ్నిసాన్త్యచ్ఛవిభరభరితే వ్యోమివిద్యోతమానో దై
 తేయోత్పాతశంసీ రవిరవరహయత్వస్త్రరాజోరుజంవః ॥౯౩॥ కౌణే
 క్వాపిస్థితోపి త్రిభువనవితత శ్చంద్రధామాపిరూక్షో రుక్తచ్ఛాయోపి
 కృష్ణాకృతిరసలమయో హ్యశితత్రాణకారీ | ధాతాసారోపిక్షిప్తా దిన
 కరదుచిరో పుల్లసత్తారకశ్రీ శ్చక్రేశశ్చిత్రభూమా వితరతువిమత త్రా
 సనంశాసనంవః ॥౯౪॥ శుక్లశ్శక్రస్తవస్తేసహదహనకలాం కాలతేయం
 నకాలగికింవోరక్షాంసీరక్షా తవఫలతిపతేయాదసాంపాదసేవా | వా
 యోహృద్యోసిభర్తు స్త్యజధనదమదం సేవ్యతాంత్ర్యిమృకేతి పా
 హుర్యద్యన్త్రీపాలా సుదనుజవిజయీ హన్తుతంద్రాశుతాంవః ॥౯౫॥
 గాయత్రిర్గారచక్రే ప్రథమమనుసఖస్తేరపత్రారవిధే బిమ్బంవహ్ని
 స్త్రీకోణం వహతిజయజయీ ద్యష్టశక్తౌనిషణ్ణాశోకంవోఽశోకమూ
 లేపదసవిధలసద్భీమభీమాక్షభీమా పుంసోఽవివాస్త్రధామా పురుషహరి
 మయీ మూర్తిరస్యత్వపూర్వా ॥౯౬॥ పాశ్చాత్యాశోక పుష్పప్రక
 రనిపతితైః ప్రాప్తరాగంపరాగై స్సన్ధ్యారోచిస్సగ్ధై స్సవీపద శశ
 ధరం ప్రేక్ష్యతారానువక్తమ్ | పద్మానా బద్ధకోశా నివసురనివహైర
 జ్జలీన్ కల్పమానా చక్రాధీశోఽభిరన్దన్ ప్రదిశతుసదృశా ముత్తవక్షో

కతాంవః ||౯౭|| రక్తాశోకస్యవేదస్యచ విహితపదం ప్రాప్తశాఖస్య
 మూలే చక్రైరస్తైస్తదాద్యై రపిమహితవతు ర్ద్విశ్చతు ర్బాహు
 దణ్డమ్ | అసీనంభాసమానం స్థితమపిభయతస్త్రాయ తాంతత్వమేకం వ
 శ్చాత్పుర్వత్రభాగే స్ఫుటతరహరితా మానుషంజానుషాద్వః ||౯౮||
 పాణేదత్తప్రయాణే ముషితద్యుద్భుత శ్యక్తసారేశరీరే మత్వాంవ్యా
 మోహవత్కాంతతమసిమనసి వ్యాహృతేవ్యాహతేచ | చక్రాస్తర్వర్తి
 మృత్యు ప్రతిభయ ముభయా కారచిత్రం పవిత్రం లేజస్తత్తిష్ఠతాంవ
 స్త్రిదశకులధనంతీక్షణంతీక్షణదష్ట్రమ్ || ౯౯ || యస్మిన్విన్యస్యభారం
 విజయినిజగతాం జజ్ఞమ స్థావరాణాం లక్ష్మీనారాయణాఖ్యం మిథు
 నమనుభవ త్యత్యదారాన్విహారాత్ | ఆరోగ్యంభూతిమాయః కృత
 మిహబహునా యద్యదాస్థాపదంవ స్తత్తన్నిత్యంసమస్తం దిశతుసపు
 రుషో దివ్యహేత్యక్షవర్తీ || ... .. ||౧౦౦||

ఇ తి పు ం వ ర్ణ న మ్.

పద్మానాంతత్వవిద్యా ద్యుమణిగిరిశవిధ్యజ్ఞ సజ్ఞాధరాణా మర్చి
 ప్స్వజ్ఞేమనేమ్యా దిమచపరమతః పుంసిషఙ్వింశతిశ్చ | సజ్ఞేసౌందర్యనం
 యగిపతతికృతమిదం కూరనారాయణేస్తోత్రం నిర్విష్టభాగో భజతిన
 పరమాం చక్రసాయుజ్యలక్ష్మీమ్ || ... .. ||

శ్రీమత్కూరనారాయణ యతీస్త్ర విరచితమ్

సు ద ర్శ న శ త కం స మ్పూ ర్ణ మ్.

శ్రీమత్కూరనారాయణ యతీస్త్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ యోగము.

శ్రీమద్యామనమునయేనమః.

శ్రీమద్యామనార్య విరచితా మాక్తికమాలా.

యత్పదామ్భారుహధ్యానవిధ్యస్తాశేషకల్పః । వస్తుతామ
సయాశోహం యామునేయంసమామితమ్ ॥ శ్రీనామమాక్తికైర్వాలా
యామునాఢ్యేణనిర్మితా । ఋషిశుక్తిసముద్భూతైర్నిర్దోషైశ్శుక్తి
సాగరే ॥౧॥ ఆరాధనాయహరయే జగదానందచాయినే । మనీషిభిర్
హాభాగైర్వైష్ణవైర్దీయతామియమ్ ॥౨॥ శ్రీనాథనాయకపతే నారా
యణగుణాన్విత ! సర్వకల్యాణజనక జగన్త్యక్తవైభవ ॥౩॥ శ్రీమన్నా
రాయణాద్రీశశ్రీమదజ్ఞానచైలప శ్రీమద్వృషభశైలేంద్రశ్రీమత్సింహాన
గాధిప ॥౪॥ శ్రీశేషగోత్రాభరణశ్రీనివాసేతి కీర్తయే । అమృతానంద
గోవిందముకుందగుడధ్వజ ॥౫॥ జగదానందజనకజగజ్జన్మాదికారక । నా
రాయణజగన్నాథ శరణాగతవత్సల ॥౬॥ సత్యసజ్జల్పసర్వజ్ఞ సత్య
కామసనాతన । నిస్సమాభ్యుధిక్స్వస్థస్వహిమ్నిప్రతిష్ఠిత ॥౭॥ త్రివి
క్రమత్రిలోకేశ శఙ్ఖచక్రగదాదర । రమానాథరసానాథ నీళానా

ఇన్ద్ర మాక్తికమాలా గ్రంథమాసతు శ్రీ॥ ఆశవన్దారరుచ్యేయద దాకయెట్టి
“యత్పదామ్భారుహే” తి శ్లోకతై స్తోత్రాదియిల్ శేర్ త్రిటుక్కితార్కర్శ.
ఆశవన్దార్ అరుచ్యేయద (౮) గ్రంథజ్ఞుల్ ఇతిన్ ప్రస్తావమేకిడై యారు. గురుపర
మృతైకలియమ్ ప్రసిద్ధికాణవిల్లై. శ్రీగీతార్థ సర్వహరత్ మజ్జశ్లోకమాన “మాన
త్వోభగవన్మతస్య” ఎన్దిట గ్రంథకొర్ వైయిలుమిదిన్ ప్రసిద్ధికాణవిల్లై. ఆత్మ
యాల్ యామునాచార్యరెన్దిట తిరునామముడైయ ఒరుభాగవతోత్తమర్ తిరు
వాయ్ మరిన్ ద్విరుక్కులామెన్టుమ్ తమ్ముడైయ తిరునామమ్ యామునాచార్యరా కై
యాల్ పూర్వాచార్యర్కర్కల్ ప్రసిద్ధరాన శ్రీమద్యామనముని విషయకమాన తని
యనై విశ్వాసప్రకర్షుత్తల్ శేర్ త్రిరుక్కులామెన్టుమ్ తెరియవరుకిటు. యథాఽ
భిరుచి అనుసన్నితుక్కుళలామ్.

భవరజ్జన ॥౮॥ నిత్యనిర్దోషసిన్ధు మహావిభవశాశ్వత । త్రిగణాతీత
 మాధుర్య పరిపూర్ణ సరాత్పర ॥౯॥ *పురుషోత్తమరమానాథ పుణ్య
 శ్రీవలకీర్తన । నిర్వికారనిరాక జగన్నిత్యానందనిరామయ ॥౧౦॥ యశ్చ
 శయజ్ఞ పురుష పుణ్డరీకాక్షమాధవ । వాసుదేవవిభోవిష్వక్సేనవైకుణ్ఠ
 వామన ॥ ౧౧ ॥ నీలవర్ణార్ణవశయ శ్రీవల్లభజగత్పతే । త్రయ్యస్తగీతా
 సంఖ్యేయ సన్తగలగుణాకర ॥ ౧౨ ॥ రమారమణరాజీవ దలచారువి
 లోచన । నిత్యయావనసౌందర్య శీలద్యగుణార్ణవ ॥౧౩॥ వేదవేద్యవిశా
 లాక్ష విశ్వచ్ఛరధరాపతే । దాశార్హదేవదేవేశ దామోదర దయా
 నిధే ॥౧౪॥ ధరణీధారకాధార నిలయాధోఽక్షజావ్యయ । యోగిణ్యే
 యజగద్వంద్య జగత్సామిన్జనార్దన ॥ ౧౫ ॥ నారసింహ హయగ్రీవ
 హరేప్రహ్లాదవత్సల । లోకాధారపరాధారఅత్తాధార ధరాధర ॥౧౬॥
 రథాజ్ఞపాణేసర్వేశ సర్వలోక సమాశ్రయ । ధూతభవ్య భవన్నాథ
 వేంకటాచలనాయక ॥౧౭॥ కృష్ణవిష్ణోవిశాలాక్షవైజయనీవిరాజిత ।
 షీరార్ణవశయానస్త శరణ్యాశ్రితవత్సల ॥౧౮॥ సర్వాత్మనీసర్వలోకే
 శ సర్వసర్వాత్మనాయక । కరుణాకర కాలజ్ఞ సర్వలోక నియామక ॥
 ౧౯॥ ముంజికేశహృషీకేశ కేశిమర్దనకేశవ । సరకాన్తకాకున్ధసకా
 లాత్మనీ కాలపాచక ॥౨౦॥ కరీన్ద్రవరదానస్త శ్రీధరశ్రీనికేతన । నిర
 వద్యపరబ్రహ్మనీ సర్వలోకపదాశ్రయ ॥౨౧॥ సాధుసేవ్యపదామ్భో
 జవకుళాభరణాశ్రయ । రమారామాభిరామాజ్ఞ రామకృష్ణేతికీర్త
 యే ॥౨౨॥ శ్రీమద్వేంకటనాథమాచిపురుషం పూర్ణంపరం శాశ్వతం
 శ్రీనాథంకరణాగతార్తిహరణం నారాయణం సంక్రమే । కృష్ణంవిష్ణు
 మనస్తమద్యుతమజం గోవిందమనీషర శ్యామంనందక శఙ్ఖచక్ర రుచిరం
 ధ్యాయన్భజేత్తయే ॥౨౩॥ యేనతత్పత్యతేనామ్నావష్టాపింశోత్తరం
 శతమ్ । అనిష్టపక్షక్షపణ మిష్టావాపిరవాప్యతే ॥ ౨౪ ॥

శ్రీమద్యామునార్య విరచితా మూర్తికమాలా సమాప్తా.

శ్రీ యై న మః

శ్రీమద్వాఘాల మహదాఘ మహాదేశికాయనమః

చోళసింహపురమ్ శ్రీమన్మహదాఘ ప్రణీతమ్
శ్రీ దేవరాజపఞ్చకమ్.

ప్రత్యూషేవరదః ప్రసన్నవదనః ప్రాప్తాభిముఖ్యాన్ జనానాబద్ధా
జ్జలిమస్తకానవిరళా నాబాలమానస్తయః । మన్దోడ్ఘాతచామరో
మణిమయ శ్వేతాతపత్రశ్చనై రస్త్యోపురమావిగాసభగవా నారూఢ
పక్షీశ్వరః ॥౧॥ ముక్తాతపత్రయుగలోభయచామరాస్త ర్విద్యోతమా
నవినతాతన యాధిహృథమ్ । భక్తాభయద్రవ కరామ్బుజ మమ్బుజా
క్షం నిత్యనమామివరదం రమణీయవేషమ్ ॥ ౨ ॥ కేచిత్తత్త్వవిశోధనేప
శుపతౌ పారమ్యమాపహంపరే వ్యాజహృగికమలాసనే నయవిదామ
న్యేహరాసాదరమ్ । కత్త్యేవంచలచేతసాం కరభృతం పాదారవిద్దంహ
రే స్తత్త్వందర్శయతీవసంప్రతిస్పృతాం తార్క్ష్యత్స్కృతీరానిధిః ॥౩॥ య
ద్యేదమానిగణ వేద్యమవేద్యమనైర్వ్యర్థబ్రహ్మరూద్ర సురనాయక మా
ళివన్ద్యమ్ । తత్త్వద్దనాభపదపద్మమిదమనుష్యై స్సేవ్యంభవద్భిరితి
దర్శయతీవతార్క్ష్యః ॥౪॥ ప్రత్యగోపురసమ్మఖేదినముఖే పక్షీన్ద్రసం
వాహితం నృత్యచ్ఛామరకోరకం నిరుపమ చృత్రద్వయాభాసురమ్ । సా
నన్దం ద్వీజమణ్డలంవిదధత సన్నాహచిహ్నారవైః కాన్తంపుణ్యకృతోభజ
న్దీవరదం కాఞ్చాన్యంతృతీయోత్సవే ॥ ... ॥౫॥

చోళసింహపురమ్ శ్రీమన్మహదాఘ ప్రణీతమ్
శ్రీ దేవరాజపఞ్చకమ్ సమాప్తమ్.

శ్రీమతే హయగ్రీవాభ్యుపాసమః.

శ్రీ ర గ్గ నా భ స్తో త్ర మ్.

* సప్తప్రాకారమధ్యే సరసిజముమళోద్భాసమానేపిమానే కావే
 రీమధ్యదేశే ఫణిపతిశయనే శేషపర్వజు-భాగే । నిదా మద్రదాభిరా
 మం కటినికటశిరః పార్శ్వవిన్యస్తహస్తం పద్మాభాత్రికరాభ్యాం పరిచి
 తచరణం రజ్జరాజంభజేహమ్ ॥౧॥ కస్తూరికలితోర్ధ్వపుష్కరితలకం క
 ర్ణాంతలోలేక్షణం ముగ్ధస్తేరమనోహరాధరదళంముక్తాఃరీటోజ్జ్వలమ్
 పశ్యంతానస పశ్యతో హరరుచిం పర్యాయ పజ్జేరుహం శ్రీరక్తాధిప
 తేగికదానువదనం సేవేహభూయోశ్యహమ్ ॥౨॥ కదాహంకావేరిత
 టపరిసరే రజ్జనగరే శయానంభోగీంద్రే శతముఖమణిశ్యామలరుచిమ్
 ఉపాసీనఃక్రోశన్ మధుమథననారాయణహరేమురారే గూర్వాస్తేశ్యని
 శమనునేష్యామివివసాన్ ॥౩॥ కదాహం కావేరీ విమలసలిలే వీతకలు
 షోభవేయం తత్తీరేత్రమముషివసేయం ఘనవనే । కదావాతత్పశ్యే
 మహతిపులినే వజ్రలగుణంభజేయంరక్తేశంకమలనయనంశేషశయనమ్
 ౪॥పూగీకణ్ఠద్వయపరిసరాంస్నిగ్ధనీరోపకణ్ఠామావిగ్తోద స్తిమితశకునా
 మోదిత బ్రహ్మఘోషామ్ । మార్గేమార్గేఽధికనివహై రుచ్యమానాప
 వగ్గాం పశ్యేయంత్యాంపునరఽపురీం శ్రీమతీంరజ్జధామ్నః ॥౫॥ నజా
 తుపీతామృతయూచ్ఛితానాం నాకౌకసాంనందనవాటికాసు । రక్తేశ్వర
 త్వత్పద మాశ్రితానాం రక్త్యాశునామనృత మోభవేయమ్ ॥౬॥ శ్రీర
 క్తేశ్వరశైలమజ్జగిరిం తార్క్ష్యాద్రి సిద్ధాచలెశ్రీకూర్తంపురుషోత్తమంచ
 బవరీనారాయణం నైమిశమ్ । శ్రీమద్వారవత్ప్రయాగమధురా యో
 ధ్యాగయాగిపుష్కరం సాలగ్రామ గిరినిషేవ్య రమతే రామానజో

శ్రీరగ్గనాభస్తోత్రస్య శ్రీపరాశర భట్టారకా ప్రణేతార ఇతికవిత్. కేచ
 దన్య ఇతిచ వదన్తి.

ప్రా. ౨౦౦౭. ౩. ౪.

యంమునిః ॥౭॥ తతోనికృష్ణేమయినన్నికృష్ణే కాంక్షింపబుతింరజ్జవతేక
రోషి । అసన్నికృష్టస్యనికృష్టజన్తో ర్నిధ్యాపవాదేనకరోషిశాన్తిమ్ ॥౮॥

శ్రీరజ్జనాథస్తోత్రం సమ్పూర్ణమ్.

అ త క ప రం సు పృ థా త స్తో త్ప్రా శః.

శ్రీరజ్జరాజ సుపృథాతమ్.

* శ్రీరజ్జ భూమితలభూసుర దేశికేంద్రై శ్రీ శ్రీరజ్జ బాటమిదమిత్త్యు
దివైఃప్రబోధైః । శ్రీభూమిపాణికమలైశ్చ సమ్యక్తాక్షై శ్రీరజ్జ రా
జజగదీశ్వరసుప్రభాతమ్ ॥౧॥ కస్తూరికాకలికయా కలితాలకస్య కన్దర్ప
కోటిసదృశస్య కృపామ్బురాశే । కల్యాణభూమి ధరకాక్షి త దైవ్యసి
న్ధో శ్రీరజ్జ రాజజగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥౨॥ వీలావిశేషలలితా లలితే
న్దిరాయా మాలాకవేరతనయా మణిరేవసాక్షాత్ । శ్రీరజ్జ రాజతిజ
నానిగ న్నిసర్వే శ్రీరజ్జ రాజజగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥౩॥ జమ్బూద్రునూ
దివసతే శ్మశిరాజమాలే స్సమ్భుతనిర్జనచీహతకల్పషస్య । ఉద్దీపనంవి
తసుతే తవహదసేవా శ్రీరజ్జ రాజవిజయినోతసుప్రభాతమ్ ॥౪॥ శ్రీరజ్జ
రాజభవనేభువనైకమాస్యే సీతాక రామ్బురుహసేవ్యతయాఽతిధన్యే ।
యానేవిమాన శయనే వరవేదశృణ్వై శ్రీరజ్జ రాజ జగదీశ్వర సుపృథా
తమ్ ॥౫॥ శ్రీచన్ద్రపుష్కరణికా సరసనిప్రతరే శ్రీవృక్షమూల కమలా
తకటాక్షపూరే । త్రిసహ్యాజావరవిభూషణ దివ్యమూర్తే శ్రీరజ్జ రా
జజగదీశ్వరసుప్రభాతమ్ ॥౬॥ సూర్యేన్దుమణ్డల మృగేన్ద్ర సువర్ణ శేష
వాలాభివన్యగజవాజి రథస్థానైః । దివ్యైవీయాన శయనే దయ
యాత్తనాథో శ్రీరజ్జ రాజ జగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥౭॥ లక్ష్మీ నకేశవ
హరేన్యహరేమురారే శౌరేరమారమణ కారణ దీనబంధో । ఇత్యాదరే

ఇన్ద్ర సుప్రభాతస్తోత్రజగత్కు ప్రిణేతాక్కల్ నిర్ణయమాయ తెరియవిల్లె,
అదైయాన్ గ్రంథకర్తాక్కలిన్ తిరునామమ్ గ్రహిక్కప్పడవిల్లె.

(౪౦) శ్రీ వేంకటేశ సుప్రభాతమ్. ౧౭౩

అవదతామిహవాఞ్ఘ్రితార్థ శ్రీరజ రాజ జగదీశ్వర సుప్రభాతమ్ || ౧ ||
 శ్రీసుప్రభాతవినుతిం సుకృతాభిధేయం ప్రాతస్సమాహితమతిర్యగ్దం
 పతేత | తస్మైభుజ్జగయనో భువిరక్ష్మానాథో సర్వా నివాఞ్ఘ్రితఫ
 లాని సదాప్రసూతే || ...

శ్రీరజ రాజసుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీ వేంకటేశ సుప్రభాతమ్.

వస్తేత్తీనయనోత్పలగ్య శశినం కేషాచలాభీశ్వరం బ్రహ్మాద్యర్చితపా
 దపద్మయుగళం లోకైక నేత్రోత్సవమ్ | వాసిష్ఠై స్సనకాదిభిర్మునిగణై
 స్సంసేవ్యమానంసదా భక్తానామభిలార్థదాయిన మహం శ్రీవేంకటేశ
 శంగురుమ్ || కౌసల్యాసుప్రజారామ పూర్వాసన్ధ్యాప్రవర్తతే | ఉత్తి
 ష్ఠనరశార్దూల కర్తవ్యం దైవమాన్నికమ్ || మాతస్సమస్త జగతాం
 మధుకైటభారే ర్వక్షో విహారిణి మనోహరదివ్యరూపే | శ్రీస్వామిని
 శ్రితజనప్రియదానశీలే శ్రీవేంకటేశదయితే తవసుప్రభాతమ్ || ౧ ||
 తవసుప్రభాత మరవిందలోచనే భవతుప్రసన్నముఖచంద్రముఖ్యతే! విధి
 శఙ్కరేంద్ర పనితాభివందితే వృషశైలనాథ దయితే దయానిధే || ౨ ||
 లత్యాదినస్త్ర ఋషయ స్సముపాస్యసన్ధ్యా మాకాశసింధు కమలాని
 మనోహరాణి | ఆదాయ పాదయుగ మర్చయితుంప్రపన్నా శ్శేషా
 ద్రిశేఖర విభోతవసుప్రభాతమ్ || ౩ || పఞ్చాననాబ్జభవషణ్ముఖవాసవా
 ద్యాస్త్రైవికమాదిచరితం విబుధాస్తునవన్తి | భాషాపలిఃపతతివా
 సరశుద్ధిమారా ఛేషాద్రిశేఖరవిభోతవసుప్రభాతమ్ || ౪ || ఈషత్ప్ర
 భుల్ల సరసీరుహనారికేళ పూగద్రుమాది సుమనోహర పాలికానామ్ |
 ఆవాతిమన్దమనిలస్సహ దివ్యగన్ధై శ్శేషాద్రిశేఖరవిభోతవ సుప్రభా
 తమ్ || ౫ || ఉన్మీల్య నేత్రయుగముత్తమ పజ్జరస్థాః పాత్రావశిష్టకదళి
 ఫలపాయసాని | శిభుక్తా వసలీల మధుకేళిశుకాఃపతన్తి శేషాద్రిశేఖర
 విభోతవసుప్రభాతమ్ || ౬ || భృగ్జావళీవమకరన్దరసానువిద్వా యుదాబ్జ

రగీతనినదై స్సహసేననాయ । నిర్యాత్యుపాస్తసరసీ కమలాదభ్యు
 శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౭ ॥ తన్మీషకర్షమధురస్వన
 యావిపభ్యా గాయత్యనస్తవరితం తవనారదోపి । భాషాసమగ్రమ
 ధుక్యతూరచారురమ్యై శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౮ ॥
 యోషాగణేన వరదద్వివిమధ్యమానే ఘోషాలయేషు దధిమన్థన తీవ్ర
 ఘోషాః । రోషాత్కలం విదధతే కకుభశ్చకుమ్భా శ్శేషాద్రిశేఖరవి
 భోతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౯ ॥ అస్తర్ధేతిమిరజాల షధాస్తరితే వుంసాని
 నిజేనసమమేత్యచ చక్రవాకీ । తారస్వనై స్సమమదేతివ తామ్రయా
 దై శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౦ ॥ ట్లోణీధరాగ్రసరసాం
 సరసీమహాణి పాశానిమన్త్రిత జలాని మహీసురాణామ్ । చక్రాంశు
 సారధికరాగి ప్రచరన్తిచోర్ధ్వం శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥
 ౧౧ ॥ పద్మేశమిత్ర శతశత్ర గతాళివగ్లో హర్తుంక్రియం కువలయస్యని
 జాగ్లలక్ష్మ్యై । భేరినినాద మివకుర్వతి ఝంక్రియాభి శ్శేషాద్రిశేఖర
 విభోతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౨ ॥ శ్రీమన్నభీష్టవరదాఖిల లోకబంధోశ్రీశ్రీ
 నివాస జగదేకదయైకసిన్ధో । శ్రీదేవ తాగ్రహభుజాస్తర దివ్యమూర్తే
 శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౩ ॥ శ్రీశేషశైల గరుడాచల
 దేజుటాద్రి నారాయణాద్రివృషభాద్రి వృషాద్రిముఖ్యాః । ఆభ్యాం
 త్వదీయవసంతేరినిశంకరన్తి శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౪ ॥
 శ్రీస్వామిపుష్కరణకాన్తవ నిర్మలాక్షా శ్శ్రీయోర్ధివోహర విరిచ్చినన
 న్దహద్యాః । దావరేవసన్తివరచేత్ర హతోత్తమాక్షాశ్శేషాద్రి శేఖరవి
 భోతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౫ ॥ త్వత్పదధూరి భరణస్సురితోత్తమాక్షా
 స్సవ్గోపవర్గనిరపేక్ష నిజాస్తరణాః । భక్తావసన్తిఘవికిజర కృత్య
 లోలా శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౬ ॥ త్వగ్లోపురాగ్రిశి
 ఖరాణిరీక్షమానౌ స్సవ్గోపవర్గపదవీ పదమాశ్రయన్తే । మర్త్య
 త్వమిత్ర భువనేసురనాయకాద్యా శ్శేషాద్రి శేఖరవిభో తవసుప్రభా
 తమ్ ॥ ౧౭ ॥ శ్రీఘామినాయకదయాదిగుణామృతాబ్జే దేవాదిదేవ జగ

దేశకరణ్యమూర్తే । శ్రీమన్నననగరుదాదిభి రర్చితాంఘ్రే శేషాద్రిశే
ఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౮॥ సూర్యేన్ద్రభౌమ బుధవాక్పతికాన్య
సారి స్వర్భాసు కేతుదివిషత్పరిషత్ప్రధానాః । త్వద్దానదానచరమా
వధిదానదానా శ్శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౯॥ శేషాప
రాశ్శివసురేశ కృశానుధర్మ రక్షోమ్బునాథ పవమానధనాదినాథాః ।
బధన్విజ్జాలింపిమలే సింహీర్షదేశే శేషాద్రి శేఖరవిభో తవసుప్రభా
తమ్ ॥౨౦॥ ధాటిమతేవిహగరాజ మృగాధిరాజ నాగాధిరాజగజరా
జహయాధిరాజాః । స్వస్వాధికార విహమాధికమర్చయన్తే శేషాద్రి
శేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౨౧॥ శ్రీపద్మనాభపురుషోత్తమ వాసు
దేవ వైకుంఠమాధవ జనార్దన చక్రపాణే । శ్రీవత్సచిహ్న శరణాగత
పారిజాత శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౨౨॥ కన్దర్పదర్పహర
సున్దరదీప్యమూర్తే కాన్తాకుచామ్బురుహ కుట్టల లోలభ్రుంగ । కల్యాణ
నిర్మలగుణాకరదీప్యకీర్తే శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౨౩ ॥
మీనాకృతేకమతకోల నృసింహనర్సిన్ స్వామిన్ పరశ్వథ తపోధనరామ
భద్ర । శేషాంశరామ యదునన్దనకలిరూప శేషాద్రి శేఖరవిభో తవ
సుప్రభాతమ్ ॥౨౪॥ ఏలాలకర్ణ ఘనసార సుగంధతీర్థం దివ్యంవియత్సరసి
హేమఘటేమపూర్ణమ్ । పృథ్వాద్యవైదిక శిఖామణయగ్రహృష్టా
స్తిష్ఠ నివేజ్కటపతే తవసుప్రభాతమ్ ॥౨౫॥ లక్ష్మీనివాసగిరవద్యగుణై
కస్థితో సంసారసాగర సముత్తరజైకపోత । వేదాన్రవేద్యనిజవైభవ
భక్తభాగ్య శేషాద్రిశేఖరవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥౨౬॥ భాస్వానుదేతి
వికచాని సరోరుహాణి సమ్పూరయన్నినివదేః కకుభా విహాఙ్గాః । శ్రీ
వైష్ణవాస్సతత్తమర్థిత మజ్జలాసే ధామాశ్రయన్తి తవశేజ్కట సుప్ర
భాతమ్ ॥౨౭॥ ఇత్థంనృపాచలః తే రిహసుప్రభాతం యేమానవాః పృ
తిదినం పఠితుంప్రవృత్తాః । తేహంప్రభాత(ప్రయాణ)సమయే స్మృతి
రజ్జభాజాంప్రజ్ఞాంపరార్థ సులభాం పరమాంప్రసూతే ॥ ౨౮ ॥

శ్రీవేంకటేశ్వరమహాతమమ్ సమాప్తమ్.

శ్రీ యోగము.

శ్రీ వేదాంతేశ్వరస్తోత్రము.

కమలాకుచచూచక కుంజు-వతోనియ తారుణితామలనీతలవో,
కమలాయతలోచన లోకపతే విజయీభవ బేజ్జటశైలపతే ||౧|| సచ
తుర్ముఖపక్షిపక్షిముఖ పృముఖాభిలదైవత మాభిమణే | శరణా
గతవత్సల శౌర్యనిధేపరిపాలయదూం వృషశైలపతే || ౨ || అతివేలత
యాతవ దుర్విషయైరతి వేలకృతైరపరాధశతైః | భరితం త్వరితంవృ
షశైలపతే పరయాకృపయా పరిపాహిహరే ||౩|| అతివేజ్జటశైలము
దారమతే జనతాభిమతాధిగతాన్నరతాత్ | పరదేవతయా గదితా
న్నిగమైః కమలాదయితాన్నపరంకలయే ||౪|| కలవేణురవావళగోప
నఘాశతకోటి వృతాత్ సరకోటిసమాత్ | ప్రతివల్లవిచాభిమతాసుకృ
తా ద్వసుదేవసుతాన్నపరంకలయే ||౫|| అభిరామగుణాకర దాశరథే
జగదేకదనుర్ధరధీరమతే | రఘునాయకరామరమేశవిభా వరదోభవ
దేవదయాజలదే || ౬ || అవనీతనయా కమనీయవరం రజనీకరచారుము
ఖామ్బురుహమ్ | రజనీచరరాజతమోమిహిరం కమనీయమహం రఘు
రామమయే ||౭|| వినావేజ్జటేశ్వరంననాథో ననాథస్సదావేజ్జటేశ్వరం
స్తరామిస్తరామి | హరేవేజ్జటేశ్వరప్రసీదప్రసీదప్రియం వేజ్జటేశ్వర
ప్రయచ్ఛప్రయచ్ఛ ||౮|| అహంధూరతస్తే పదామృజయుగ్మప్రణా
మేచ్ఛయా నిత్య సేవాంకరోమి | సకృత్సేవయానిత్య సేవాఫలత్వం
ప్రయచ్ఛప్రయచ్ఛ ప్రభోవేజ్జటేశ్వర || ౯ || అజ్ఞానినామయా దోషా
నశేషా నివిహితాన్ హరే | క్షమస్వత్వం క్షమస్వత్వం శేషశైలశి
ఖామణే || ... .. ||౧౦||

శ్రీ వేదాంతేశ్వరస్తోత్రం సమాప్తమ్.

ॐ శ్రీనివాసపరబ్రహ్మణే నమః.

శ్రీ మై న మః.

శ్రీదేవతాధినాథ పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీ దే వ రా జ సు ప్ర భా త మ్.

ఇహజగతిమనీషా భూషణానాం జనానా మహమహమికయా
వైహర్ష దానాయపేషః। తదనుగుణతనూనాంత త్తద్విష్టార్థసిద్ధిం దిశతువ
రదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥ ౧ ॥ సకలభువనసీమా సార్వభౌ
మస్యవిష్ణోగిప్రవితర పదవీతా దీక్షితే పద్మయోనా । భువననయనభా
గ్యా త్పుణ్యకోట్యాముదీతో దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్॥
౨ ॥ భగవతిఫణిరాజే భక్తవాత్సల్యసిన్ధోగి పదసరసిజనేవా ప్రాప్తిది
ప్రేప్రపన్నే । తదభిమతపరార్థిం తత్సర స్తీరజాతో దిశతువరదరాజో
దేవరాట్సుప్రభాతమ్॥౩॥ దిశదిశిసముదీతైర్దిగ్గజేన్ద్రైరమోఘరహ
రహరభిజాతై రమ్బుజై రర్చ్యమానేకరిగిరిపరభాగేకల్పితానేకభాగే
దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥౪॥ విధిసురపతిపిన్ద్రాభ్యాత
భూతేశ్వరయో జలపతి పృథ్వయై ర్వద్వయమానాంఘ్రియగ్నః । త
నుచితఫలదాయా త త్తదైశ్వర్యదాయాదిశతువరదరాజో దేవరాట్సు
ప్రభాతమ్ ॥ ౫ ॥ అఖిలసుర సమూహై రన్యదాచార్యవరై రతిరియ
మవిశేషై రాగమోక్షై రనేకైః । అనుదిన మతిమోదై రిర్పితోనిత్య
యోగం దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥౬॥ విరచితనటభా
వోవేగవత్పుత్తరస్యాం సురచిత పరిపాతై స్సునృతైస్సజ్జనానామ్ ।
విలసదుభయభావో విశ్రుతోదారిభావో దిశతు వరదరాజో దేవరా
ట్సుప్రభాతమ్ ॥౭॥ ఇహనజనిముపాంగా యత్పదామ్భోజనేవా జ
నితనయనసౌఖ్యా జ్ఞాతమోదప్రమోదః । పరమపురుష పాదాభ్యా
శమాపాతితోహం దిశతువరదరాజో దేవరాట్సుప్రభాతమ్ ॥౮॥ ఇతి
విరచితమేత త్సుప్రభాతాష్టకంయగ పఠతినతతమాదా ప్రాతరుత్థాయ
ధీరః । తదఖిలపితసిద్ధిం దాతుమేవత్వరమ్యో దధతివరద ముద్రాం
దేవరాజస్సగ్ధే ॥ ... .. ॥౯॥

శ్రీ దేవరాజసుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీ యోగ నామః.

శ్రీయదుగిరి నారాయణ పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీయదుగిరి శసు ప్రభాతమ్.

శ్రీనారాయణయాదవాచలపతే శ్రీభాష్యకారప్రియ శ్రీతాత్త్వ
హృత దివ్యరత్నమకుట శ్రీశాలిమాచేహరే । శ్రీరామప్రియ యాద
వాన్వయసిధే శ్రీరామకృష్ణార్చిత స్వామిన్దాగృహి సుప్రభాతఃకథాధునా
సంపత్కుమారాస్తుతే ॥౧॥ శ్రీనారాయణ దివ్యరత్నమహిషి శ్రీయాద
వాచిత్వరి శ్రీద్వైప్రీతలాకకల్పలతికే శ్రేయాసిధే జాగృహి । స్నేహః
రైస్తవవీక్షణైర్వదుగిరీ శ్రీర్వర్ధతాంవర్ధతాచివైర్వరత్నమహునా
త్సవైరనుజినం దేవస్సనః ప్రీతయేత్ ॥౨॥ అతీవవిశదాధునా హరిది
గన్ధకారోగత సుతీర్థ కృతమజ్జనా సుకృతినస్తవదారాధకాః । యతీ
స్త్రీవరదప్రభో యదుగిరిశనారాయణ ప్రతీపహరచక్రభృత్యవతు సు
ప్రభాతంతవ ॥ ౩ ॥ ఉదేసవితాశనైరుదుపతి స్తవదాస్యాశయస్స
దోష ఇవ మోషణాత్సరివార మస్తర్దధే । యదోగకుల మహానిధేయ
దుగిరిశ నారాయణప్రదేహి తవదర్శనంభవతు సుప్రభాతంతవ ॥౪॥
సుశోభనమహానృణాం సుఖకృదేతిరాతీర్గతా దిశోదశవినాదితాది
ముఖోత్తశ్శస్వనైః । యశోధికదయానిధే యదుగిరిశ నారాయణప్ర
శోధయతు నస్తమోభవతు సుప్రభాతంతవ ॥౫॥ సభోవిమలవర్ణజా
నగకులాయగాడగతా శుభోదక ముపాహృతం శుచిభిరద్యతే స్నాప
తైః । ఇభోపరిమహా ఘటైర్దదుగిరిశ నారాయణ ప్రభోఽవసరమాప
లేభవతు సుప్రభాతంతవ ॥౬॥ కమేసురగణా ఇమేయమిజనాఇమేసూ
రయ స్సమేత్యసదనే తవ స్తవకృతోద్యసేవోత్సుకాః । ఇమేచశతజన్తు
భా యదుగిరిశనారాయణ ప్రమోదకరదేహినాంభవతు సుప్రభాతం
తవ ॥౭॥ ప్రదీపతతివత్సుఖాప్రతిసరస్వరోజావలి స్తద్వీధియచరణామ్బు
జద్యయమపి ప్రపుల్లంభవేత్ । యదీహకుశలంతదాయదుగిరిశనారా

యదాదీప్తహరిసీలభాభవతు సుప్రభాతంతవ ॥౮॥ స్తుతిశ్చరమతీహ
నస్త్యయిసుగాభభావే శ్రుతాసుతీప్రభవరోగ హృత్సురగురోము
రాశేహరే । ఇతీవమృదుగద్గదా యదుగిరిశ నారాయణ ప్రతీత మ
హిమామ్బుధే భవతు సుప్రభాతంతవ ॥౯॥ మృదుస్సురభిలోనిలోము
హురుదభిప్రేతప్రాగ్దిహోమృదజ్జ మురజాదిభిర్ముఖరమధ్యదివ్యాంగణమ్ ।
యమాద్వహక రార్చ్యభోయదుగిరిశనారాయణప్రదుష్టదనుజ్భిషద్భ
వతు-వ॥౧౦॥ప్రతాపహతవై రిణగిప్రవరభూమిపాస్సానుగా ఇతాధృ
తశుభోపదా ఇహభవత్పదం సేవితమ్ । యతాత్తజనసేతవే యదు
గిరిశనారాయణ శ్రీతార్తిహరణాభవాభవతుసుప్రభాతంతవ॥౧౧॥
సుధానిధిమివామ్బుధిం సురభికల్పకానర్థినోసుధామివజనోఽధనోసిఖిల
జస్తుజాలంభవాత్ । యథార్హమభినన్దయేద్దదుగిరిశనారాయణప్రధా
నశ్రుయప్రభోభవతుసుప్రభాతంతవ॥౧౨॥సతీపతిసయాత్వయిస్వకభ
రార్పణాన్నిర్భరస్థిరీకృత హృదాంసతాం స్థిరఫలప్రదశ్రీనిధేయతీర్థ
తనయోభవాన్ యదుగిరిశనారాయణశ్రుతితగుణోదధేభవతుసుప్ర
భాతంతవ॥౧౩॥త్వదీయపదపజా-జ ధ్వయజుషంతవాత్రిషీయం మదీయ
మనఘుగురుం మహితభక్తయోగీశ్వరమ్ । యదీక్షితుమిహార్హ సేయదుగి
రిశ నారాయణ త్వదీక్షణపదం తవత్వహమతి ప్రియోస్తిప్రభో ॥౧౪॥
జయజయసుప్రభాత మరవిందలోచనేతే జయజయయాదవాద్రి శిఖరో
జ్వలదీపహరే । జయజయభాష్యకార కృతమక్షరభక్తనిధే జయజయ
దేవదేవ వినతానభినన్దయనః ॥ ౧౫ ॥ శ్రీకల్యాణీవిలసద్దదుగిరి నా
రాయణార్థి కల్పతరో । సమృతుగమార భవతే సత్సత్సీర్నిర్యమజ్జ
భంభూయాత్ ॥౧౬॥ యతిపతి కులలాభ్యాం యాదవాద్రీశ్వరస్య శ్రు
తిసుఖమభిదత్తే సుప్రభాతస్తవంయః । ప్రతిదిన మపితస్య పాప్యతే
సుప్రభాతం వితిమిరమతిహృద్యం విశ్వనేతుగిప్రసాదాత్ ॥ ౧౭॥

శ్రీయదుగిరిశ సుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీగోవిందరాజ చరణస్మృతేనమః.

శ్రీ గో వి న్ద రా జ సు ప్ర భా త మ్.

శ్రీభూమినాయక దయాపరదివ్యమూర్తే దేవాదిదేవ జగదేశ్వర
ణ్యవిష్ణో! గోపాజ్ఞ నాకుచతపేమ నిమగ్నదృష్టే గోవిందరాజవిజయన్
తవసుప్రభాతమ్ ||౧|| దేవాదిదేవ ఫణిరాజ విహజ్గ రాజ తాజతిగిరి
టమణిరాజి విరాజితాక్షే | రాజాధిరాజ యమరాజ కులాధిరాజ
గోవిందరాజ విజయన్తవసుప్రభాతమ్ ||౨|| దేవప్రసిద్ధ కరుణాకర
భక్తవర్గ సేనాపతిప్రణమితాభిల లోకభానో | శ్రీవాసదివ్యనగరాధి
పరాజరాజ గోవిందరాజ విజయన్తవసుప్రభాతమ్||౩|| కాసారయో
గిపరమాద్భుతభక్తిబద్ధ వాఙ్మూల భూషిత మహాత్మల రమ్యపాద |
గోపాధినాథ వసుదేవ కుమారకృష్ణ గోవిందరాజ విజయన్తవ సుప్ర
భాతమ్ ||౪|| శ్రీభూతయోగిపరికల్పిత దివ్యమాన జ్ఞానప్రదీప పరిదృశ్య
రతైకతాన | గోగోపజాల పరిరక్షణదీక్షరక్ష గోవిందరాజ విజయన్తవ
సుప్రభాతమ్ ||౫|| మాన్యానుభావ మహదాహ్వాయ యోగిదృష్టే శ్రీశ
క్తిచక్ర కమలాజహితామలాజ్ఞ | గోపీజనప్రియచరిత్రి తచిత్రవేషగో
విందరాజ విజయన్తవసుప్రభాతమ్ ||౬|| శ్రీమన్తవ్విదీయ పదపజ్జ-జభ
క్తినిష్ఠ శ్రీభక్తిసార మునిసిద్ధిత ముఖ్యతత్వ | గోపీజనార్తిహర గోవజ
నాన్తరక్ష్ గోవిందరాజవిజయన్తవ సుప్రభాతమ్ ||౭|| శ్రీమత్పరామృ
తమనీన్ద్ర సహస్రశ్రీః సంస్తూయమాన చరణామ్బుజ సర్వశేషి |
గోపాలవంశ తిలకాచ్చితపాదపద్మ గోవిందరాజ విజయన్తవ సుప్రభా
తమ్ ||౮|| శేషాచలేమహతి పాదపపతీ.జన్మత్వద్భక్తితత్సమ్యహయతా
కులశేఖరేణ | రాజ్ఞానునగి వునరుపాసిత పాదపద్మ గోవిందరాజ విజ
యన్తవసుప్రభాతమ్||౯|| శ్రీవిష్ణుచిత్త కృతమర్లభదివ్యనూతై తన్నా
నసామ్బురుహకల్పిత నిత్యవాన | గోపాలబాల యువతీపట సారస్వతా

శ్రీ గోవిందరాజవిజయీ తవసుప్రభాతమ్ || ౧౦ || శ్రీవిమచితమలవన
కల్పవల్లి శోకాలకాస్త్ర వినివేశితమాల్యలోల | శోపార్థ నాకుచకుల
శల మధ్యమస్త్ర గోవిందరాజ విజయీ తవసుప్రభాతమ్ || ౧౧ || భక్తా
ఘ్ని శ్రీరఘుమనీనాపరమంతదీయ శేషత్వమృశితవతా విమలేననిత్యమ్ |
ప్రాణోధకీ స్తవకృతైర్మృగవబోధితశ్రీగోవిందరాజ విజయీ తవసుప్ర
భాతమ్ || ౧౨ || శ్రీపాణనామకమహా మునిదివ్యనామ దివ్యానుభావద
యమానదృగచ్ఛలాఖ్య | పూర్ణానుకమ్పపురుషోత్తమ భుషురాక్ష గో
విందరాజవిజయీ తవసుప్రభాతమ్ || ౧౩ || భక్తోత్తమాయపరకాల ము
స్తింద్రినామేష విశ్రాంతితాతులసనాతన మూలమస్త్ర | సర్వాత్మ
రక్షణవిచక్షణ చక్రపాణే గోవిందరాజ విజయీ తవసుప్రభాతమ్ ||
౧౪ || శ్రీమచ్చతారికరుణాశ్రిత దేవగాన సారజ్ఞ నాథ మునిసన్నతపు
ణ్యమూర్తై | గోదాహ్లాదప్రియగురోశ్రితపారిజాత గోవిందరాజవిజ
యీ తవసుప్రభాతమ్ || ౧౫ || భక్తప్రపన్నకులనాయక భాష్యకార స
జుల్పకల్ప తరుదివ్య ఫలావలాత్మక | శ్రీశేషశైల నికటేస్థితశేషకా
యీ గోవిందరాజవిజయీ తవసుప్రభాతమ్ || ౧౬ || సత్వోత్తరైస్సతత
సేవ్యపదామ్బుజేన సంసారతారకదయార్ద్రవృగచ్ఛలేన | సామ్య
పయస్త్రమునినా పరిపూజితాక్షే గోవిందరాజవిజయీ తవసుప్ర
భాతమ్ || ... || ౧౭ ||

గోవిందరాజ సుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీ పార్థసారథి సుప్రభాతమ్.

వస్తేబృన్దావనాస్తే మణిగణవిలసత్సాధరైర్వృహాఢ్యే గంధరాజ
తైరవిశ్వాస్త్రభువిఘ్నణిమద్గోపురే సాలరమ్యే | ఆనందాభ్యేవిమా
దేమునిగణవినుతం పార్థనూతంచరాచం రక్షేణంశ్రీస్పృహిత్వాం గజవరణ
చక్ర శ్రీశ్రీతిథ్యాం సమేతమ్ || ౧ || మాతశ్శ్రీర్మగతామశేష జగతాంతా
గ్నృగర్హణ శ్రీమేతద్వక్తృస్థనిత్యవాసీనసదా శ్రీవేదవల్లభావ్యయో

పాపమునానిక సమర్పయితుండునై శ్రీవైష్ణవా భువ యదూర్వహను
 ప్రభాతమ్ ॥ ౨౩ ॥ భరిమృదంగ పటహానక గోముఖాది వాద్యానిహూద
 యతి దాసగణ స్తవ్యగే । తిష్ఠ నైవ ర్తనవరా గణికాస్సమస్తాశ్చీపార్థ
 సూతభగవత్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౨౪ ॥ హ స్తీస్త్రీమూర్ధి విధృతకాశ్చ
 సకుమ్భతీర్థం భత్యావృతం విధృత బామర యుగ్మమారాత్ । శ్రీమ
 న్మృతోతపహిమశ్శశమజ్జనాయ శ్రీపార్థమూత భగవత్తవ సుప్రభా
 తమ్ ॥ ౨౫ ॥ ఏకా న్తినశ్చవిమలాశయ యోగివర్యా అధ్యవశా స్తవప
 దాబ్జనవిష్టభావాః । తిష్ఠ నైవస్మిధి ముపేత్య భవత్పదాబ్జే సేవార్థమ
 ర్జునసఖేతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౨౬ ॥ త్వత్సేవనాయ సకలద్రవిదాగమా
 నాం వక్తావరాఙ్ముఖ మునిస్సప్తపదప్రసన్నైః । రామానుజోఽపిక్య
 తసిత్త్యసమ స్తకృత్య స్తవద్వారితీవృతి విభోతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౨౭ ॥
 ఉత్తివృత్తగురుసహసీతయాఽద్య ధర్మవివర్ధయ విభోజయపాట
 యస్తాన్ । దాసాకరుష్యసహసాతవ కింకరంశ్చలేసుప్రభాతమధు
 నారఘవంశనాథ ॥ ౨౮ ॥ శ్రీమదాగలేన్ద్రవరదాశ్రితపారిజాత శ్రీచైవ
 తేయభుజమూలవిభూషణాభ్య । ఇన్ద్రాదిదేవగణపూజిత పాదపద్మ శ్రీ
 మన్వరప్రదసు లేశ్వర సుప్రభాతమ్ ॥ ౨౯ ॥ శ్రీమన్నుసింహజగతాంబు
 తేతుభూత సమ్మలనా న్తకరణాడిమజాగరూక । అస్తగవిశిష్టభు
 యస్త్రతయాభవాస్తాక శ్రీమన్నుసిహృదభగవత్తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౩౦ ॥
 శ్రీమన్నుసిహృతవ మజ్జశమస్తునిత్యం సూర్యేస్తుతారక సమానమహా
 ప్రహేలైః । నై శంతమకప్రసరమాంతరమప్యపా స్తంసావనిన్నుసింహభ
 గవత్తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౩౧ ॥ కావ్యోపహార్యదిశిసంస్థిత పర్వతస్థో
 వాచాంపత్నిర్హిమకరోఽస్తమిలోబధూవ । పక్షివివాదమపి వజ్రరగణ
 రోతిశ్రీమన్నుసింహభగవత్తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౩౨ ॥ శ్రీపార్థసారథిరఘా
 త్రమబేదవల్లీ మన్నాథసోమ్యనరసింహవరప్రదానామ్ । యేసుప్రభాత
 మనిశంప్రవత్య నైలేదాంబ్రహ్మేశ్వరద్యమలభంసులభంపదంస్యాత్ ॥ ౩౩ ॥

శ్రీపార్థసారథ్యాది సుప్రభాతం సమ్మార్గమ్.

శ్రీమద్ స మః.

శ్రీమత్పశ్చిమరక్షనాథ పరబ్రహ్మ శసమః.

శ్రీమత్పశ్చిమరక్షనాథ సుప్రభాతమ్

ప్రవక్ష్యామి కథనాభిలజగ త్సృష్ట్యాదివీలాపర శ్రీవత్సానాం మ
 మహర్షకాన్తుభమణిప్రద్యోతితోరస్థస్థలలక్ష్మీదిన్యవిలాసలాలసతతం
 భోగీంద్రభోగశయ శ్రీమత్పశ్చిమరక్షనాథభగవన్ తేసుప్రభాతం ప్ర
 భో ॥ ౧ ॥ సృష్ట్యాదౌ సచరాచరం జగదిదం బ్రహ్మది దేవప్రజాని
 స్త్రాక్ష్యైశ పరిపాలయన్ దిగధిపైః క్షీరార్ణవాభ్యంతరే । నిద్రాం
 యోగమయీం శ్రీయాసహముదా సంభావ్యకేషేనదా శ్రీమత్పశ్చిమ
 రక్షనాథభగవన్ తే సుప్రభాతం ప్రభో ॥ ౨ ॥ ఆదా పద్మభువార్చ
 తోఽసిపరమే సత్యాభ్యులోకేభవా నాకవేర్యా కపిలేనచానీతశసాల
 భ్యార్చితశ్చౌతరే । పాద్యుర్భుత ఇహార్చితోస్యభభువి శ్రీగాతమే నా
 ర్చిత శ్రీమత్పశ్చిమరక్షనాథ భగవన్ తే సుప్రభాతం ప్రభో ॥ ౩ ॥ కా
 క్షరీవిశదాంతరీపరుచిరే తారాత్మక భాస్వరే వేదోచ్ఛృక్త విరాజి
 తే మణిమయే శ్రీరక్షదివ్యాభిదే । బ్రహ్మనస్తమయేవిమానసదనే కేషే
 హి కేషేత్రియా శ్రీమత్పశ్చిమరక్షనాథ భగవన్ తే సుప్రభాతం ప్ర
 భో ॥ ౪ ॥ శ్రీలక్ష్మీ శ జగత్ప్రయేక నిఖిల బ్రహ్మణ్ణ కోటికతే ద్వా
 లేచణ్ణజయప్రదణ్ణవిజయై ర్దావస్థైర్నిరుద్ధాస్థితాః । నిత్యాయోగివ
 రాస్సనన్దన ముఖాబ్రహ్మేన్ద్రుదాదీదయ శ్రీమత్పశ్చిమరక్షనాథభ
 గవన్ తేసుప్రభాతం ప్రభో ॥ ౫ ॥ ఆదిత్యోభ్యుదితశిష్యుల్లకమలాశివ
 ద్భూకరాస్సర్వతోగాయ నిభిరా దిశశ్చ విమలాశుడద్యోతితంచాత్మ
 తమ్ । కూజ స్తశ్శకునాఃకులాయ నిలయాస్సభాసరమాతస్వతే శ్రీమ
 త్పశ్చిమరక్షనాథ భగవన్ తే సుప్రభాతం ప్రభో ॥ ౬ ॥ దేదైర్భృత్తా
 ముఖాత్తవ నిముషయో నానాగమో త్తీస్తవైర్దావస్థాన్ స్తమ్యూరుభార
 తానలలయోనికా నిసాదోత్సుకాః । స్వత్యం త్యభిరశశ్చ వాత్స్యశల

యాగధర్మగానైర్మతాశ్శ్రీమత్పశ్చిమ రక్షనాథ భగవత్తేనుప్రభాతం
ప్రభో ॥ ౭ ॥ కావేరీ నలినాపు తావిరజసశ్శ్రీయోర్ధినస్సాదరంసర్యే
మజ్జనస్తు పూరితకరా స్వత్పదసేవాత్సుకాః । ద్వాదశే దేవ వరా
శ్చతుర్ముఖముఖా స్థితైతేసూరయ శ్రీమత్పశ్చిమ రక్షనాథ భగవత్
తే నుప్రభాతం ప్రభో ॥ ౮ ॥ దేవాదీనముపాగతా మునిగణాన్
క్రాంతా మాన్వాశ్చితా తాత్రుం యోగమయీం విహాయకృపయా
నిద్రాం భుజజ్జేషయ । సామ్యైరిన్ద్రుసు శీతలైశ్చకరుణా పూర్ణై ర
పాగ్జే శ్చుబై ర్విక్షప్తేన్దిరయా సహద్య విలస త్పద్మయతాక్షప్ర
భో ॥ ౯ ॥ శ్రీమత్పశ్చిమ రక్షిణప్రిజగతాం నాథస్యలక్ష్మీపతేగి పా
తశ్చేమనుజాః పత నియతం ప్రభాతికంసం స్తవమ్ । తేనిధూయసమ
స్తపాపనివహానాజన్తకర్తాన్దత్తాధీనురుషార్థకోశ నిదయాన్
ప్రాప్స్యంత్యభీష్టాస్పహూత్ ॥

॥౧౦॥

శ్రీమత్పశ్చిమ రక్షనాథ సుప్రభాతం సమూర్ణమ్.

గో దా చ తు శ్లో కే.

నిత్యాభూషానిగమశిరసాం నిస్సమోత్తుజ వార్తా కావ్రోయస్యాశ్చ
చవిలులితైగి కాముకౌమాల్యరత్నైః । సూక్త్యాయస్యాశ్చక్రతి మధ
గయాసుప్రభాతాధరిత్రీ నైషాదేవీసకలజనసీ శిశ్నతాం మా ముపాం
గైః ॥ ౧ ॥ మాతాచేతులసీపితాయదితవశ్రీవిష్ణుచిత్తోమహాస్థాత్రా
చేద్యతిశేఖరగమ్భీరుతమశ్శ్రీరక్ష ధామాయత్రి । జ్ఞాతార స్తనయా స్వ
దు క్తిసరస ప్రస్యనసంవర్ధితా గోదాదేవికథం త్వమన్యమనిశం పాథా
రణాశ్శిరసి ॥ ౨ ॥ కల్పాదా హరిణాన్వయం జనహితం దృష్టేనపరావ
త్తనాం ప్రోక్తం స్వస్యచక్రీర్తనంప్రపదనం న్వస్మై ప్రమానార్పణమ్ ।
సర్వేషాం ప్రకటం విధాతు మనిశం శ్రీధన్వనవ్యేపురే బాతాం వైదిక
విష్ణుచి త్తతవయాం గోదాముదారాంస్తుతుః ॥ ౩ ॥ అకూతప్రసరిన్మృ
యామతుపమామాసేతనం చక్షుషో రాసన్దస్య పరమ్పరామనుకుతో

మారామశైలేశితుః । తద్దోర్నధ్యకీరీటకోటి ఘటిత స్వోచ్చిష్ట కస్తూరి
కామాల్పామోదశశిమేధితాత్మ విభవాగోదా ముదారాంస్తుమః॥౪॥
స్వోచ్చిష్టమాలికాబద్ధగద్ధబద్ధరజ్జ్వలె । విష్ణుచిత్త తనూజాయై గోదా
యైనిత్యమక్ల శమ ॥ మాదృకా కిచ్చనత్రాణ బద్ధ కజ్జరణ పాణయై ।
విష్ణుచిత్తతనూజాయైగోదాయైనిత్యమక్ల శమ॥

॥౫॥

గోదాచతుష్కోక్తిసమ్పూర్ణా.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమద్వరమనయేనమః.

శ్రీమద్వరమనని విరచితా యతిరాజవింశతిః.

యస్తు నిలియతిపతిప్రసాదినీం వ్యాజహరయతిరాజవింశతిమ్ |

తంప్రవన్న జనచారకామ్బుదం నామిసామ్యవరయోగిపుజ్యవమ్॥

శ్రీమాధవాంఘ్రిజలజద్వయనిత్య సేవా ప్రేమా విలాశయ పరా
బుక శపాదభ క్తమ్ । కామాది దోషహరమాత్మ పదాశ్రితానాం రా
మానుజనియతిపతిం ప్రణమామిమూర్ధ్నా ॥ ౧ ॥ శ్రీరక్తరాజ చరణా
మ్బుజరాజహంసం శ్రీమత్పరాబుక శపదామ్బుజభృక్త రాజమ్ । శ్రీభ
ట్టనాథపరకాలముఖాబ్జపిత్రం శ్రీవత్సచిహ్నశరణం యతిరాజమీదే॥
౨॥ వాచాయతీన్ద్రమనసానపుషాచయుష్మత్పాదారవిన్దయుగళం భజ
తాలగురూణామ్ । కూరాధివాథకురుకేశముఖాద్య పుంసాం పాదాను
చిన్తనపరిస్సృతతంభవేయమ్ ॥ ౩॥ నిత్యంయతీన్ద్ర తపదివ్య వళస్తృతౌ
మేస క్తంమనోభవతు వాగ్దుఃకీర్తనేశౌ । కృత్యంచదాస్యకరణేతుకర
ద్వయస్య వృత్యస్తరేన్ద్రునిముఖం కరణత్రయంచ॥౪॥ అష్టాక్షరాఖ్య
మనురాజపదత్రయార్థ నిష్ఠాంమమాత్ర వితరాజ్యయతీన్ద్రీ నాథ । శిష్టా
గ్రగణ్యజనశేవ్యభవత్పదాబ్జై హృష్టాస్తునిత్యమనుభూయమమౌస్యశిఖ
ర్ధిః ॥ ౫ ॥ అల్పావీమేనభవదీయపదాబ్జభ క్తిశ్శబ్దాదిభోగ తుచిరన్వహ

మధలేసః । మత్పాపమేవహీనిదానమముష్యసాస్య తద్వారయాశ్చయః
 తిరాజదయైకసిన్ధో ॥ ౬ ॥ వృత్త్యాపశు గ్నరపపు స్తహ మిదృశోఽపి
 శుక్త్యానిధినిఖిలాత్తు గుణాశ్రియాయమ్ । ఇత్యాదరేణకృతివోఽపిమథగ
 ప్రవక్తుమద్యాపి వజ్రనపరోత్రయతీంద్రవ రై ॥ ౭ ॥ దుఃఖావహూహ
 మనిశం తవదుష్టచేష్టశ్చబ్దాదిభోగనిరత శ్చరణాగతాభ్యః । త్వత్పదభ
 క్తభవశిష్టజనాఘమధ్యై మిథ్యాచరామియతిరాజతతోఽస్తి మూర్ఖః ॥ ౮ ॥
 నిత్యంతృప్తహంపరిభవామి గురుంచ మన్త్రంతద్దేవతామపినశిచ్ఛిదహూ
 విభేమి । ఇత్థం శతోఽప్యశతవద్భవదీయ సక్షే హృష్టశ్చరామి యతిరా
 జతతోఽస్తి మూర్ఖః ॥ ౯ ॥ హాహ స్తహ స్తమనసా క్రియయాచ వాచా
 యోహంచరామి సతతంత్రివిధాపచారాః ॥ సోఽహంతమాప్రియకరగ
 ప్రియకృద్వదేవ కాలంసయామియతిరాజతతోఽస్తి మూర్ఖః ॥ ౧౦ ॥ పాపే
 కృతే యదిభవన్తి భయానుతాప లజ్జాః పునగకరణమస్య కథంఘటేత
 మోహేన మే నభవతీహభయాదిలేశ స్తస్మాత్పునగిపునరఘం యతిరా
 జకుర్యై ॥ ౧౧ ॥ అన్తర్బహిస్సకలవస్తుషు సన్తమీశమన్తఃపురస్థిరమి
 వాహమవీక్షమాణః । కన్తర్వవశ్యహృదయస్సతతంభవామి హస్త త్వద
 గ్రగమనస్య యతీంద్రనార్హః ॥ ౧౨ ॥ తాషత్రయీజనిత దుఃఖినిపాతి
 వోఽపి దేహస్థితౌ మమరుచిస్తు నతస్సివృత్తౌ । ఏతస్య కారణ మహా
 మమపాపమేవ నాథత్వమేవ హరతద్యతిరాజశీఘ్రమ్ ॥ ౧౩ ॥ వాచా
 మగోచర మహాగుణ దేశికాగ్య కూరాధినాథ కథితాభిల నైచ్చపా
 త్రమ్ । ఏవోహమేవ నపునర్జగతిదృశస్త ద్రామానుజార్య కరుణైవతు
 మద్గతిస్తే ॥ ౧౪ ॥ శుద్ధాత్మయామనగుహాత్తమ కూరనాథ భట్టాభ్య
 దేశికవరోక్తసమస్తనైచ్చమ్ । అద్యాస్త్య సజుఃచిత మేవ మయీ
 హలోఽతస్మాద్యతీంద్రకరుణైవతు మద్గతిస్తే ॥ ౧౫ ॥ శబ్దాదిభోగవిష
 యారుచిరస్తదీయా నష్టాభవత్విహభవద్దయయాయతీంద్ర ॥ త్వద్దాస దా
 సగణనాచరమావధాయ స్తద్దాసలైకరస తావిర తామకూస్తు ॥ ౧౬ ॥
 శ్రుత్యగ్రవేద్య నిజదీప్య గుణస్వరూపగి ప్రిత్యక్ష తాముపగత స్త్విహర

క్లరాజః । వశ్యస్సదా భవతితే యతిరాజతస్మా శ్చక్త స్సవ్కీయ జన
పాపవిమోచనేత్వమ్ ॥ ౧౭ ॥ కాలత్రయేఽపి కరణత్రయనిర్మితాతిపా
షక్తియస్యశరణం భగవత్తు మైన । సా చ త్వయైవ కమలా రమణేర్థి
తాయ త్నేమస్సవీవహి యతిస్త్రీభవచ్ఛ్రితానామ్ ॥ ౧౮ ॥ శ్రీమన్మతీ
స్త్రీభవదీయ పరాబ్జ సేవాం శ్రీశైలనాథ కరుణా పరిణామ దత్తామ్ ।
తామన్వహా మమవివర్ధయనాథ తస్యః కామం విరుద్ధమఖిలంచ నివ
ర్తయత్వమ్ ॥ ౧౯ ॥ విజ్ఞాపనంయదిదమద్యతు మామకీన మగ్ధీకురుష్వ
యతిరాజ దయామ్బురాశే । అజ్ఞోఽయమాత్మగుణలేశవివర్జితశ్చ త
స్మానస్య శరణోభవతీమిత్యా ॥ ౨౦ ॥ ఇతియతి కులధుర్య మేధమా
నైశ్చ శ్రీమధునైరుచివైకి ప్రహర్షయన్తమ్ । వరవరమునిమేవ చిన్త
యన్తీ మతిరియమేతినిరత్యయం ప్రసాదమ్ ॥

॥*॥

శ్రీవరవర మునీస్త్రీ మహాగురు ప్రణీతా

యతిరాజవింశతి స్సమ్పూర్ణా.

శ్రీమతేశశకోపాయశకుః.

శ్రీ ప రా బ్రు శ సు ప్ర భా త మ్.

గాధాసహస్రకిరణక్షపితాత్మగూఢ గాఢాన్ధకారమరవిన్ద విలోచ
నాగ్లమ్ । శ్రీవైష్ణవద్విజనిమేవితమన్తలేశం ప్రాప్యంభజామివకుళాభ
రణాబ్జబద్ధమ్ ॥ ౧ ॥ శ్రీతింత్రిణీ తరువరాతి ఘోస్త్రీభాగ పూర్ణేతరో
రుహరిభక్తి గృహాధివాసిక । హంసధ్వజద్రవిడపేద శిరసిప్రవక్తశ్శ్రీ
మక పరాబ్రుశమునే తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౨ ॥ నాథార్కచేశికవరో
మధురగీకవిశ్చ గాధామయీ ద్రవిడపేద శిరసిపరాధాక । శ్రీమన్త్రీ
రత్న మనురాట్చరమార్గసారాక శ్రోతుం స్థితాశ్శతరిపోతవసుప్రభా
తమ్ ॥ ౩ ॥ వాణీం మరన్తసుభగాం శ్రుతిమార్గసాఖ్యా నన్దప్రదాం న
వనవాంతవనాధవల్లీమ్ । ఆకర్షితుం స్వతనయప్రణతాంనిశాన్తే ప్రత్యా
గతాద్యశతజిత్రవసుప్రభాతమ్ ॥ ౪ ॥ నన్తంనతార్తిహరముత్తమమూ

దినాథం నీళామహీ కమలపాణిస మేతమేతమ్ । స్తోతుంవిభూతి యో
 గళాధిప మాత్మనాథం కామోద్యజాగృహిగురో తవసుప్రభాతమ్ ॥౫॥
 ఆపాదచూడమభివీక్షితు మాదరాత్త్వావమానస్థ పూర్ణమనసా హరిభ
 క్తిభుక్తిమ్ । ఆయాత్యయం యతివరస్సహశిష్యవక్ష్యాన్మృత్యోకాని నన్దనగు
 రోతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౬ ॥ ఉత్తారకస్వపదసంశ్రితదేశికానాం పూర్ణా
 ర్య పావసరసీరుహభృజ్గ రాజః । రామానుజస్తవ పదామ్బుజ మత్రన
 స్తుం తిష్ఠశ్యసా శతరిపో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౭ ॥ శ్రీతామ్రపర్ణభిన
 వోత్తమ తీర్థపూర్ణ సావర్ణ కుశ్య సమలంకృతమస్తకోద్భవ । ఆరాధ
 నార్థ మభియాతి గజశ్చక్రతోశ్యాం జేయం పరాచూశ కవే తవసుప్ర
 భాతమ్ ॥ ౮ ॥ భిరోర్ధ్వపుష్టివిలసన్నిజఫాలపట్టాకణ్ఠావలమ్బిత
 లసీనలినాక్షమాలాః । స్నానోత్సవం తవసమీక్షితు మాగతాస్తేశ్రీవైష్ణ
 వావకుళభూషణ సుప్రభాతమ్ ॥ ౯ ॥ గాయంత్యహోమాయచిరాంమ
 ధురేణ గాధామారాత్త*దేహకవినాద్విజసంశజాతాః శ్రీవైష్ణవాశ్చ
 తిపథా మృతధారరూపా మాకర్ణయస్వ శతజ్జీవనసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౦ ॥
 శ్రీతింశ్రీతరువరప్రణుతాతద్ద్వి శంఖాశిఖా నిలయశా ప్రితిబద్ధహ
 ర్షా । శ్రీసారసారభయుత స్తవషడ్విణ్ఠాదౌ స్తోత్రం శ్రుణుష్వ కురుశే
 శ్వరసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౧ ॥ నాథాదినాథశతకోప ధరాధినాథ బోధా
 త్పురైవ సమయగి కమలాధినాథః । బోధక్షమాగుణవతగళమలాకృత
 స్తేజాగృహ్యతశ్శరరిపో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౨ ॥ అత్యాదరేణభవతో
 దితపివ్యగాధా తత్త్వార్థసార మధికర్తుమమీ ప్రపన్నాః । కాఙ్క్షన్తితే
 ఙ్గ్రిసరసీరుహ యుగ్మసేవాం దాసాః పరాచూశ మునే తవసుప్ర
 భాతమ్ ॥ ౧౩ ॥ ఆహోజశాబ్ద మభివీక్ష్యపరం పుమాంస మానస్థ భక్తి
 రసభుక్తిపివర్ధమానః । రామానుజార్య శరణగపరభక్తియోగనిదోగై
 సికిం తవ వరాచూశసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౪ ॥ అద్వైత్యవద్భి రనిశందశభి
 స్సమస్తకల్యాణ దివ్యగుణపూర్ణ మవర్ణ వాచ్యమ్ । స్తుత్వానుభూయప
 రిమీలిత దిప్యబద్ధై ర్నిద్రాసికిం శతరిపో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౫ ॥ ఆ

ముద్రికాహతాత్మకోతుమేతమః ॥౯॥ మనస్సృటికదర్శణప్రతిఫలత్వ
 రబ్రహ్మణః ప్రదర్శనమివాచరన్ ప్రథితబోధముద్రాజీతః । సతామ
 భయశంసితా భవభయాభితప్తాత్మనా మఘానిశమయేతన శ్చతరిపార
 వామగకరః ॥౧౦॥ రమయతు శతశత్రురత్యున్నతా చారయు శైరైరై
 రవనతపదపద్మయుగ్ధోనుకమ్పా మృతా మౌఘిధిః| బహువిధ కృతపూ
 ర్వఫల్గున్య గాచారచింతాకులం హృదయమ సదృశాత్ పాదారవిందాను
 షిక్తాన్తమ ॥౧౧॥ మగ్నంమానసమాస్తభూశ్చకరిచా రవ్యాజసిద్ధాకృ
 పా నాకాకాచననావికోపిసపున స్సన్తారక గ్రామణీః । ఏతేనో త్తరఫ
 ల్గునీరసపరి క్లిష్టోఽభాగోర్త్తికం దుఃఖావర్త దురన్తపారగమనం సం
 సారవారాకరమ్ ॥ ౧౨ ॥ రత్నదీపికాయమాన హస్తముద్రికాకృతత్ర
 యాగిరీన్ద్ర, కన్దరాన్తరాళగాఢరూఢిమన్నిధానసూచనేన । ద్రావిడా
 గమోపగీతిమూలనేక శీతవీతనిద్రపత్ర, దివ్యతిన్రిణీసమీపగేన నాథవా
 నహంపరాఙ్ముఖేన ॥౧౩॥ నత్యానత్యాగకారీ తుణమపిచిదచిత్రా
 యకామేయకామే ఛన్దశ్చన్దస్వరూపే మనసికమలయా భాసమానేస
 మానే । శ్రేయశ్శ్రేయస్విసంఘేగి పరిచయసురభిగ శైసరాణాంసరా
 నాం పాతాత్పాతాభవాత్థా శతరిపు రిహనో వీక్షణేనక్షణేన ॥ ౧౪
 నగిప్రపత్తివర్తనగిప్రపత్తనాపదాన వాసనానుసారిణా నపేతసర్వ
 దా జలాశయాన్వయంకథంసమం సరోజమ్ ! స్వాతికామియోగిబృన్ద
 చిత్రపద్మబద్ధసౌహృదానురక్త రూపయోశ్చతారిపాదయో ర్యుగేనస
 న్నతార్తిభజ్జనేన ॥౧౫॥ నత్వాయాంకుసుమాయుధేఘధిరుచి వ్యాఘ్రా
 తమాతన్వతీం శేముష్యా మహతా మహాధితరుణీ జఙ్ఘాసు జఙ్ఘాల
 తామ్| విస్తీర్ణచ్చవిశాఖయాశతశితో వృత్తానుపూర్వీబహా జఙ్ఘాకల్ప
 తరుణ్రియాసురభితం చింతావనంమామకమ్ ॥౧౬॥ కనదవయవిలాలదా
 భావదాతాపగాస్రోతస స్సమూదిత గురుబుద్ధుదా కారసన్దేహాసన్తా
 యినోఃకకుదధిగతమిత్రభావ స్వభావాద్యుగంజానునో ర్తమహృదిశ
 తవైరినామ్నోమునీశస్య సందీప్యతు ॥ ౧౭ ॥ తులాసరణిసీమవిప్రథిత
 దూపయామాస్తినాం కరేణకరభేణవాకదళికా ప్రకాశ్యేనవా । తథోప

రిచద్యశ్యతాం నయనబద్ధవశ్యేష్టయా చమత్కృతిమతీవతి శ్శతరిపూరు
 లక్ష్యేష్టమమ ॥ ౧౮ ॥ మహాగ్రహరోహమంజరీ మనోజ్ఞరత్నమేఖలా
 కలాపపుష్పితాకటి తటిపటిఫలద్విషః । ఉరస్సగ్రవత్ప్రభాచురీ నిపా
 తనిష్ఠనాభికా వటోత్థఫేనమద్దలీవితర్కమాలమేవనః ॥ ౧౯ ॥ సయ
 నసుభగనాభీ ముద్దిశస్త్రీశతారే స్సరగతిపరిభాషాథాకతే సార్థకత్వమ్ ।
 స్సతతమితరధాన స్సంహతానేత్రమీనాగి కథమిహవిహరేయఃకాతు
 కోద్రోకయుక్తాః ॥ ౨౦ ॥ తాంమధ్యదేశసుమమా మవలోకయామి రో
 మావలీత్రివళికారుచిరాం శతారైః । కేభోత్తరాయదుపమావధికా
 భిలాషా థాకేతవాయదినవా వటఃత్రశోభా ॥ ౨౧ ॥ భాసానవ్యతిభిదు
 రీభవన్తిభృజ్గా హరస్థాదురసీహరిన్తతేశ్శతారైః । ఆరూఢావకుళమ
 యం సృజంసుగన్ధాం శబ్దేనశ్రవణసుఖేనయాన్తిభేదమ్ ॥ ౨౨ ॥ దమవ
 తగికురులేమదనోద్ధతాః సుఘటయత్యబుధాః బుధనిష్ఠయా । ప్రథిత
 ముద్రమనిద్రసరోరుహ స్రణయిపాణితలం శతజిన్తునేః ॥ ౨౩ ॥ నేహ
 సంసరణరోగసంహృతి ర్జ్ఞాయలేశతభివక్తికీర్తనయా । అన్తరేణశతవైరి
 కన్ధరాలమృచానవకుళసృజాం రసమ్ ॥ ౨౪ ॥ జన్మధ్వంసం దిశతిజనా
 నాం వక్త్రాదీప్రోక్షపదమనోజ్ఞమ్ । మన్దస్తేరం మధురకటాక్షం సు
 భూరీశంసుభగకవాలమ్ ॥ ౨౫ ॥ లసతిపాభజతాంభాద్రోత్తరపదకర
 ణాయాధమ్ । శతపుమకుటంభాసా పరిహృతదురితధ్యాన్తమ్ ॥ ౨౬ ॥
 అన్తరేణశతారాతిం కస్సంసారేవతీవానః । తదహంహృదయేనిత్యం నిద
 ఢేతదవృత్తీయమ్ ॥ ... ౨౭ ॥

వాచకీ వరిస్యామే తారకా మాలికాత్మికా ।

పరాజుశ పదామ్బుజ పరిమార్చవతిభవేత్ ।

సమూర్ణేయం సత్కర్తమాలా.

భూతసరోవేతాళా స్కూలశేఖరవిష్టుచిత్తభక్తిధనాః ।

భక్తజ్ఞీరేణుశశజత్కలిరిపు మునివాహనానపిభజామి ॥

శ్రీ యై న మః.

శ్రీ మతే శశశాపాయనమః.

శ్రీ పరామృశాష్టకమ్.

తై విద్యవృద్ధజనమూర్ధవిభూషణంయ తస్మచ్ఛాత్విక జనస్య
యదేవనిత్యమ్ యద్వాశరణ్య మశరణ్యజనస్యపుణ్యం తత్సంశయేమ
వకుళా భరణాఙ్గి యుక్తమ్ || ౧ || భక్తిప్రభావ భవదద్భుతభావబద్ధ
సన్ధుషితప్రణయసార రసానుపూర్ణః వేదార్థరత్ననిధిరద్యుత దివ్యభా
మాజీయాత్పరామృశ పయోధిరసేమభూమా || ౨ || ఋషింజుషామ
హేకృష్ణతృష్ణాత త్త వమివాదితమ్ సహస్రశాఖాయోద్రాక్షిర్ద్రా
క్షింబిప్రసంహితమ్ || ౩ || యద్గోసహస్రమపహస్తిమాంసిశ్రుంసాం
నారాయణోవసతియత్ర సశక్తచక్రః యన్తన్మలంశ్రితిగతం ప్రణమ
న్తివిప్రాస్తస్మైసమోవకుశభూషణ భాసరామ || ౪ || పత్యుశ్శ్రి
యః ప్రసాదేన ప్రాప్తసాక్షిజ్ఞ సమృదమ్ | ప్రపన్న జనకూటస్థం
ప్రపద్యేశ్రీ పరామృశమ్ || ౫ || శతకోప మునింవందే శతానాం బుద్ధి
మాషణమ్ | అజ్ఞానాం జ్ఞానకంఠిన్త్రిణీమూల సంశ్రయమ్ || ౬ ||
వకుళాభరణంవందే జగదాభరణంమునిమ్ | యశ్శ్రితే రుత్తరంభాగం
చక్రేద్రావిడభాషయా || ౭ || వకుళాలంకృతంశ్రిమ చ్చతకోపపదదద్వ
యమ్ | అస్తత్కుల ధనంభోగ్య మస్తుమే మూర్ధ్విభూషణమ్ || ౮ ||
నమజ్జనస్యచిత్తభిత్తిభక్తి చిత్రతూలికా భవాహివీర్యభజ్జనేనరే
ష్ఠ్రిమస్త్రీయస్త్రీతా | ప్రపన్నలోకచైరవ పరిసన్న చారుచన్ద్రికాశ
తారిహస్త ముద్రికాహతాత్కరోతుమేతమః || ...

శ్రీపరామృశాష్టకం సమూర్ణమ్.

శ్రీమతే వకుశభూషణ మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ యోగ నమః.

శ్రీమతే శంకరాచార్యనమః.

శ్రీమద్వాఙ్మూల వరదాచార్యవిరచితా

శ్రీమత్పరాచూర శ పంచ వింశ తిః.

శ్రీమరాచూరశాసతిం యత్రాత్మోత్తత్పదాబ్జ పరభక్తిచోదితః।

తంవధూలకులభూషణం దయావారిధింపరదదేశికంభజే॥

శ్రీమత్పరాచూర శ నిరచూర తత్త్వబోధ వాత్సల్యపూర్ణ కరుణా
పరిణాహరూప । సౌశీల్యసాగరమనంతగుణాకరంతాప్తాసంసారతాప
హరణం శరణంవృణేహమ్ ॥ ౧ ॥ కాసార సంయమిముఖాగి కమలాస
హాయ భక్తాగిప్రపత్తిపదవీయతామహాంతః । యస్యాభవన్నవయవా
నిజపారతన్త్ర్యాత్తస్మైనమో వకుళ భూషణదేశికాయ ॥ ౨ ॥ శ్రీర
జ్జరాజపదపజ్జరాజ సజ్జశీలం శ్రేయగపరం మధుర పూర్వ కవే రపూ
ర్వమ్ । నాభార్యయామునయతీశ్వర భాగధేయం నాథంకులస్య మమ
నామివరాచూరచార్యమ్ ॥ ౩ ॥ పాపక్రియానునిరతాశ్శుణుతాస్తదుక్తిం
తాపత్రయేణ భవినగపరిత్యమానాః । ఆపదనం మధురిహర్షవతామ
విద్యాస్వాప ప్రహణనిపుణశ్శరణంశతారిః ॥ ౪ ॥ నిత్యోఽథముక్తత
తగ్గుణకోముముక్షుర్వాప్సాదివద్భగవతా కిమనుపనిష్టః । అత్య్రాది
నూనురినవర్ణయగక్రమాప్రమాసీత్పురాణపురుషశ్శతవైరియోగీ॥ ౫ ॥
కర్తేతికచిదపరే మతిమిత్యథాన్యే భక్తిం పరే ప్రపదనం ప్రపదన్త్య
పాయమ్ । అమ్నాయసారచతురాస్త్యమితానుభావంత్యామేవయా
న్తిశరణం శతజిన్తునీంద్ర ॥ ౬ ॥ భక్త్యాద్యుపాయ రహితగి పతితోభ
వాత్థాత్వత్పాదసేవనరసేపిచదుర్బలాహమ్ । ఇత్థంసతీహతకోపద
యోకమూర్తే కృత్యంకిమస్తీమమసంస్మృతి మోచనాయ ॥ ౭ ॥ త్వద్విష్ణు
నూత్తిపరిశీలనమాత్రమేవ నిశ్రేయసాధిగమనే నిరపేక్షహేతుః । త
చ్ఛాస్తీమేనశతవైరి గురోమహాత్మస్సుజ్ఞేవనం కథమాహూమమజాఘ

టేతః॥ త్వన్నామకీర్తనమక్రమిమమాతనోతియ స్తస్యసంసరణనిస్తర
 గంఘటేతః దుర్వాసనాకలుషితస్యనమేఽస్తిబద్ధిస్తత్రాపి కేసరవిభూ
 షకీమాత్సనీనమ్ ॥౯॥ కాస్త్రేణయద్విహిత మాచరణీయమేత తస్యైవ
 ర్నిషిద్ధమిహయ త్తదుపేక్షణీయమ్ । ఇత్యాదికంశతరిపా సదసి బ్రవీమి
 ఛైసంత నోమిరహ సిస్వవచోవిరుద్ధమ్ ॥ ౧౦ ॥ ప్రచ్ఛన్న పాతక శ
 తావృత చేతసోమేసమ్ప్రీణితాగప్రణతిభూమికయాకయాచిత్ సతాగ్ర
 మాదరభరేఽపరావరజ్ఞాఃకుర్వన్తిహ స్తశతవైరిమునేహతోఽస్తి ॥౧౧॥
 పద్భ్యాంశపేతవశతారిమునీన్ద్రమోఽభూమద్దామదోషగణాంతిమ
 కోటిఃప్రణామోఽస్తిప్రకృష్టవిభవో యదపేక్షయాస్యాత్తస్తాచ్చ పాప భరి
 తోహమితోనపాపః ॥ ౧౨ ॥ త్వత్కింకరత్వరసికాస్తవదాసదాసదా
 నైకీకరస్య ముదితాశ్చ భజన్తిముక్తిమ్ । త్తతాప్యహం శకనవాన్నశ
 తారియోగి స్తుత్యాహితంకథమపైతు భవోత్థితంమే ॥ ౧౩॥ త్వద్విగ్ర
 హేక్షణమయోతవసంస్కృతిశ్చ ముక్తైశ్చభవేదితి వదన్తిపరాబుర్రా
 ర్య । నిద్రాప్రమాదమలీనకృత మానసస్య తత్రాపిశక్తిరహమే నకథం
 భవేయమ్ ॥౧౪॥ ఏనంక వాచిదపికుత్ర చిదస్త్వపామౌ నైవాఘనాశ
 నవిభౌమమతావకస్య ఆకస్తికీంతవక్రపా మపహయమాయా కోలా
 హల ప్రళవనీం కురుకాచురీక ॥౧౫॥ అవ్యాజబద్ధ మవిశేష మశేషజ
 న్తోరుద్వేలవశ్శలతయా కృపయాచపూర్ణమ్ । త్వమామనన్తి శతవై
 రిమునేతతతస్తే హతుంనయుక్తమపరాధినమప్యహామామ్ ॥ ౧౬॥ యా
 వచ్చయచ్చ దురితం సకలస్య జన్తోస్తావచ్చత త్తధికంచ మమాస్తీస
 త్యమ్ । ఏతద్వచగకథమభూ త్సతతానృతోక్తి శీలస్యమేశతరిపాతదిః
 విచిత్రమ్ ॥ ౧౭ ॥ పూర్వైస్సస్వనైత్య మనుసంహిత మార్యవర్తైర్తా
 మేవనీక్ష్యమహతాం సతదస్తితేషామ్ । నైవ్యంతిదంశతరిపా మనుస
 త్యమేవ మత్తగి పరోనమలినో వదకా విరక్తిః ॥ ౧౮ ॥ ఉత్త్యాసవి
 దోషవిషయం వచనంత్యదగ్రే సంసారభీరురివత్రేనచపఞ్చకోశమ్ సా
 మర్థ్యమేవ శతకోష విభావయామి సంవీక్ష్యకంగుణమిహాసి మధిర

పన్నః ॥౧౧॥ కిన్దుక్రియాసమభిహార కృతాపరాధో హంతానుతస్య
 తునరప్యపరాధకారిః పద్మాసఖస్యపరిహాసరసోచితోఽహ మేతద్విలో
 క్యశతకోపమయిప్రసీద ॥౨౦॥ కామప్రమోహమదమత్సర మన్యులో
 ధైర్య పారంపరీతడివితైగిపరిచాద్యమానమ్ | దైవాత్త్వదీక్షణపథందయ
 యాశతారే పాహిప్రపన్న మిమమున్నమదాగసంమామ్ ॥౨౧॥ కా
 ర్యాకృపాసుమతిభిఃఖలు దుగిభిలేషు దుగిభిఃజియమానసదృశోభృశదుగిభి
 భాజః । తస్మాత్తవాఖిలజనేషుచయాఽనుకమ్ప మయ్యేవతాశ్శతరిపా
 నిభృతంనిధేహి॥౨౨॥ విశ్వోపకారక మఘార్ణ వతారకఽత్వాం సమ్పా
 వ్యహే శతగిపాహతపవూర్వమ్ । అద్యత్వదీయ కృపయా ప్రతిలబ్ధస
 త్తస్తన్తేననామృతరసేన సుఖీభవామి ॥౨౩॥ అత్రాప్యమూర్తకర
 ణం త్రితయ ప్రవృత్త్యా త్వత్పాదపజ్జ-జబుషా విదుషాంప్రసాదమ్ |
 నిత్యంలభేమహి నచాన్య దపేక్షితం నగివత్యగ్ర కేసర పరిష్రుత కా
 రిసునో । ... .. ॥౨౪॥

వాసులవేంకటపతింవరదార్యమాను మస్మద్గురుంతవపదప్రవణంసమీక్ష్య |
 అజ్ఞంకృతాగ్రసమనాథమకించనంమాం త్వత్త్రిజ్జ్వరంశతరిపాసతతంకురుష్వ ||

శ్రీమద్వాఘాల వరదాచార్య విరచితా

శ్రీ ప రా మ్న శ ప ఞ్చ విం శ తి స్స మా ప్తా.

శ్రీరామానుజ ప్రబంధము.

శ్రీభాష్యకార భగవన్యతి సార్వభౌమ శ్రీభూత దివ్యనగరికృత
 నిత్యవాస । శ్రీదేవరాజ చరణామ్బురుహోన్తరగ్ధ రామానుజార్య చర
 ణాశరణంప్రపద్యే ॥ ౧ ॥ గోష్ఠీపురేశ శునపూర్ణదృశాప్రభార్ణమా
 లాధరార్య వరయామున దేశికాఘ్నా) । న్యస్తాఖిలాత్మ భరణాతుల
 వైభవాతే రామానుజార్య చరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౨॥ కాసారభూ
 తమహదాహ్వయభట్టవాధ దివ్యప్రబంధనిగమామృత పానహృష్ట । శ్రీ
 భక్తిసార కులశేఖర సూక్తిపుష్ప రామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రప

ద్యే || 3 || యోగీంద్రవాహ హరిభక్తపదాబ్జరేణు గోదాకృతద్రవిడ
 వేదనివిష్టచిత్ర సారజ్ఞసన్నధురపూర్వకసూరినూక్తే రామానుజార్యచర
 ణౌ శరణంప్రపద్యే || ౪ || శ్రీమన్నపార వకుళా భరణోక్తిజాలసా
 రార్థబోధన నిరస్తర లబ్ధదీక్ష । శ్రీఘాతదివ్యనగరీ జన పారిజాత
 రామానుజార్య చరణౌ శరణంప్రపద్యే || ౫ || సంసారసాగర సముత్తర
 తైకసోతా సంసేవితావిమల సంయమిస ప్రశత్యా । సమ్మల్లకోకనద
 క్షౌమలపల్లవాభౌ రామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రపద్యే || ౬ || శ్రీభా
 ష్యగద్యవర నిత్యవిశుద్ధగీతాభాష్యా గమార్థ పరిసంగహ సారకా
 రిణ । పాషణ్డచౌద్ధముఖవాది మదేభసిహ్న రామానుజార్యచరణౌ శర
 ణంప్రపద్యే || ౭ || శ్రీరజ్జ వేణు-టగజాచల యాదవాద్రి నాథాంఘ్రిప
 జు-జ సముజ్జ్వల రాజహంస । రమ్యోపవీతవిలసద్భుజ మధ్యభాగ
 రామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రపద్యే || ౮ || యాతేయతీన్ద్ర గురుశివత్స
 కలస్వసత్తా సిద్ధైవహంతి శిరసాజిత బాహ్యసఙ్ఖౌ । శ్రీకూరనాథ
 గురుదాశరథిప్రధానా రామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రపద్యే || ౯ ||
 శుద్ధాసుధాంశురుచిరౌభవదీయ చిత్రబద్ధౌవిరక్తజనమానస పద్మహం
 సా । హృష్టాహృతాశ్రిత సమస్త విరోధిసఙ్ఖౌ రామానుజార్య చర
 ణౌ శరణంప్రపద్యే || ౧౦ || సౌమ్యోపయన్త్ర మునిపాదసరోజభృన్గ వా
 దీన్ద్ర ప్రకృతభయ కృత్స్వ*రపద్మభాసాతాన్తాఽశాకుల ధనేమమసంయ
 మీన్ద్ర రామానుజార్యచరణౌ శరణంప్రపద్యే ||

|| ౧౧ ||

శ్రీరామానుజప్రపత్తి ససమ్పూర్ణా.

శ్రీరామానుజ సుప్రభాతమ్.

జయజయయశోసాంస్వభౌమామలస్వాంతతుభ్యంనమో జయజయభ
 వవార్ధిమ గ్నాత్సనన్తారక్రగామణే జయజయభజనీయకూరేశముఖైః
 ప్రసేదప్రభో జయజయవిదుషాంనిధే జాగృహిశ్రీనిధేజాగృహి || ౧ ||
 పూర్ణార్ధపూర్ణ కరుణాపరిబ్రహ్మోధవై రాగ్యభక్తిముఖిన్య గుణామృ

తాదే । శ్రీయామనార్యపదఃకూజ రాజహంస రామానుజార్యభగ
వత్తవసుప్రభాతమ్ ॥౨॥ అనీతుమద్యవరదస్యగజాద్రి భర్తుగిపానీయ
మచ్చమతిశీత మగాధకూపాల్ । ధ్వాన్తంసిరస్త మరుణస్యకలైస్సమ
న్త్రాద్రామానుజార్యభగవత్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౩॥ శ్రీరజ రాజ పదప
కూజయోరశేషం కైంకర్యమాకలయితం సకతూహలస్తవమ్ । ఉ
త్తిష్ఠసిత్వవిధిమశ్యఖిలంచకర్తుం రామానుజార్య భగవత్ తవసుప్రభా
తమ్ ॥౪॥ శ్రీతుగరజ్జ పురపూర్ణ విభుస్తవదుక్తం శ్రీభాష్య శాస్త్ర
మమలం త్వయి భక్తియుక్తః । క్రోతుం సమీక్షతి యఃస్త్రిసితోర్ధ్వ
పుణ్డ్ర తంబోధయార్థమఖిలంతవ సుప్రభాతమ్ ॥౫॥ శ్రీమాన్సపూర్ణ
వటురాదరతగిప్రగృహ్య శ్రీపాదుకాం యతిఃతేగి పదయోగి ప్రయో
క్తుమ్ । ద్వారిస్థితిచిత్తనుతే ప్రణతా ర్తిహరిన్ రామానుజార్యభగవత్
తవసుప్రభాతమ్ ॥౬॥ ప్రాతగిఃత నిపరమద్రవిడ ప్రపన్న గాయత్రీమం
త్ర శతమష్టశిరసూమచ్చమ్ । శ్రీశైలవాగవ పదాబ్జ నివిష్టభారా రా
మానుజార్యభగవత్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౭॥ కామాయవస్త్ర కటిసూత్రక
మణ్డలంచ శ్రీవస్త్రకాస్త్రమపి నేశిక సార్వభౌమాః । పాణానిధాయ నివ
సన్తివిశుద్ధగాత్రా రామానుజార్యభగవత్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౮॥ త్వం
బోధయన్తిగురవః పృథితామహస్త శ్రీవైష్ణవాశ్చయమినస్తవపాద
భక్తాః । ఏకాన్తిశశ్య విమలాత్మవదనన్యభావాస్తా పాలయాద్యయతశే
ఖర సుప్రభాతమ్ ॥౯॥ బ్రాహ్మేప్రబుద్ధ్యవిబుధాస్వగురుప్రణమ్యరా
మానుజాయనమ ఇత్యసకృద్చక్రివాణాః । అష్టాక్షరం సచరమద్వయ
ముచ్చరన్తి రామానుజార్యభగవత్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౦॥ సంసేవ్య
సస్తతశతసంయమినార్వభావసద్యేశికై సకలశాస్త్ర విదాంవరిష్టైః ।
ఏకాన్తిభిఃపరమభాగవతైర్నిషేవ్య రామానుజార్యభగవత్ తవసుప్ర
భాతమ్ ॥౧౧॥ ఆరాధనం రచయితం కమలాసఖస్య శ్రీయాదవాచల
పతేర్వివిధోపచారైః । పాతుంచదృష్టికమలేనతానశేషా నారామానుజా
ర్యభగవత్ తవసుప్రభాతమ్ ॥౧౨॥ గద్యత్రయంనిగమశేఖరదీపసారౌ

శుభ్రత్యర్థసజ్జహమపి పరిధితంచనిత్యమ్ । శీతార్థ భాష్యమపి దేశికత్ర
జ్జవానాం దాతుంప్రసీద యతిశేఖరసుప్రభాతమ్ ॥౧౩॥ శ్రీభాష్యమా
లిఖితుమత్రవిశాలలేఖ్య శ్రీవత్సచిహ్నా గురురానత దివ్యగాత్రః । వే
దాంతసూత్రమపివ క్తుమముష్యసర్వ ము త్తిష్ఠ లత్త్వణమునేతవ సుసృ
భాతమ్ ॥౧౪॥ రామానుజార్య రమణీయగుణాభిరామ రాగాదిదూర
గుగుతో గురుసార్వభౌమ । సత్త్వప్రధాన శరణాగతవత్సలత్వ త్వా
దాబయోరిహ పరత్రచ కింకరస్సాస్యమ్ ॥ ... ॥౧౫॥

శ్రీరామానుజసుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీయైనమః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీరామానుజ చతుష్టోకీ.

అనిశం భజతామనన్యభాజాం చరణామ్భయహ మాదరేణ పుం
సామ్ । వితరన్నిభృతంవిభూతి యుగ్తంజయరామానుజరజ్జ ధామ్నిని
త్యమ్ ॥౧॥ మలినాన్విమతాత్వదీయ సూక్తిః కలుషీభూయకు దృష్టి
భిస్సమేతాః । శకలీకురులేవిపక్షస్పృతాః జయరామానుజశేషశై లశ్య
జ్ఞే॥౨॥ శ్రుతిమస్త్యుతిమ ప్రమాణతత్వం కృపయా౨౨లో వ్యవిశుద్ధయా
హిబుద్ధ్యా । అకరోగికిలదివ్యభాష్యరత్నంజయ రామానుజ హస్తీధా
మ్నినిత్యమ్ ॥ ౩ ॥ జయమాయమతాన్ధకారభానో జయబాహ్యప్రము
ఖాటవీకృశానో । జయసంశ్రితసిన్ధుశీతభానో జయరామానుజ యాద
వాదిశృజ్ఞే ॥౪॥ రామానుజచతుష్టోకీంయశిపతేన్నియతంసరః । పా
శ్చుయాత్పరమాంధ క్తి యతిరాజపదాబ్జయోః ॥ ...

శ్రీరామానుజచతుష్టోకీ సమూహా.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీ రామానుజాష్టకమ్.

రామానుజాయమునయేనమక్షిక్తిమాత్రం కామాక్షరోపికుషతిగక
లయన్నభీక్షమ్ । యామామనన్దియమినాం భగవజ్జనానాం తామేవ
విందతి గతింతమసగపరస్తాత్ ॥ ౧ ॥ సోమావచూడసురశేఖరదుష్కరేణ
కామాతిగోపితపసాక్షవయన్నఘాని । రామానుజాయమునయే నమఇ
త్యనుక్తావ్కోవామహీసహచరే కురుతేనురాగమ్ ॥ ౨ ॥ రామానుజా
యనమఇత్యసక్యద్భ్రాణీతే యోమానమత్సర మదస్తరదూషితోపి । ప్రే
మాతురగప్రియతమా మపహాయపద్మాం భూమా భుజశ్శయనం తమ
నుప్రయాతి ॥ ౩ ॥ వామాళకానయనవాగురికాగృహీతంక్షేమ యకి
శ్చిదపికర్తు మనీహమానమ్ । రామానుజో యతిపతి ర్యదినేక్షతేమాం
మామామకోయ మితిముచ్చతి మాధవోపి ॥ ౪ ॥ రామానుజేతి యది
దం విదితం జగత్థ్యం నామాపిసశ్రుతి సమీపముపైతి యేషామ్ ।
మామామదీయ ఇతిసద్భిరుపేక్షితాస్తే కామానువిధమనసోనిపతన్త్య
ధోఽధః ॥ ౫ ॥ నామానుకీర్త్యనరకార్తిహరం యదీయం వ్యోమాధిరో
హతి పదంసకలోపిలోకః । రామానుజోయతిపతిర్యదినావిరాసీతోహ
మాద్యశగిప్రభవితా భవముత్తరీతుమ్ ॥ ౬ ॥ సీమామహీధ్రపరిధింపు
ధివీమవాప్తుం వై మానికేశ్వరపురీమధివాసీతుంవా । వ్యోమాధిరోధుమ
పినస్పృహయన్దిత్యం రామానుజాష్ట్రీయుగళం శరణంప్రపన్నామ్ ॥
మామాధునోతిమనసోపి నగూచరంయ ద్భూమాసఖేన పురుషేణ స
హానుభూయ । ప్రేమానువిధ హృదయ ప్రీయభక్త లభ్యై రామాను
జాంఘ్రికమలే రమతాంమనోమే ॥ ౭ ॥ శ్లోకాష్టకమిదంపుణ్యం యో
భక్త్యాప్రత్యహం పఠేత్ । అకారత్రయ సత్పన్న శ్శౌకాభి తరతే
దురీకమ్ ॥ ... .. ॥ ౧ ॥

శ్రీరామాజాష్టకం సమూర్ణమ్.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమతే నిగమాంత మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమతే శ్రీసురపురం జేష్ఠుటాచార్య విరచితమ్

యతిరాజదండకమ్.

శ్రీమతే నిగమాంత మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమతే శ్రీసురపురం జేష్ఠుటాచార్య విరచితమ్

శ్రీమతే శ్రీసురపురం జేష్ఠుటాచార్య విరచితమ్

జయయతికులనాథ నాథాది వాచాననాథా గమాంతానురోధా
మితాగాధవోధా వధానప్రధాన ప్రధానూన మేధాసమాధాన మా
ధాయబాధావరోధా విధూయావధాయయాద్వయధ్యాంతమధ్యాంతరం
శుద్ధముద్ధృత్య భాస్వత్ప్రభావం స్వభావం విభావ్యత్రయూదివ్య భేనూ
దితానవ్యగవ్యాయితవ్యస సూత్రాణి చిత్రాణి సన్తార్గ మిత్రాణి బు
ధ్వా దురభోద్ధతాబద్ధ నానావిరుద్ధ ప్రమాణప్రసిద్ధాపసిద్ధాంత నిర్ధా
రణోద్ధత్య పద్ధత్యుచ్చేద్య సద్యస్సమిద్ధాగ్ని తప్తానిలిప్తాని మాసన్ని
తిప్రేక్ష్యసాక్షాత్సరోజాక్షపీక్షామృతస్యంది చిందూపసంధానతామం
ద సందర్భ గర్భస్ఫుర ద్యామనేయప్రబంధాను సన్ధానసంజాత శీతా
నిలవ్రాత జాతేన గీతేన సర్వాంగీతేన జైతాసిశీతాని కృత్వావిదిత్వాని
రా బాధవోధాయనీయావవోధానురోధోర్జితోదర్కసత్తర్కసంచా
రణోదశ్విచాతంచనోద్గచ్ఛసీధాన భవ్యాని సమ్భవ్య ధన్యానితన్యా
యసన్ధాన మన్ధాన జ్ఞేన తజ్ఞోప తజ్ఞోత్పత త్పూర్వ మీమాంసక
న్యాయ రజ్జుప్రకాశ్చేన నిర్మల్య నిర్మాణ ధర్మోగ్రకర్తావలీ మర్త సియ్య
లనైకప్రధానం సదానందధానైకతానాపదానం బుధానంద భూనాం
సుధానూనవాచాం నివాను ప్రతివాం విధానం దధానం ముథా

సల్పజల్పప్రధానర్థమాయాకథానర్తనిర్దుక్తయుక్తావధానంచ భాష్యా
భిధానం కవీన ద్విషత్సర్వవీనం నవీనంచ మోయ్యంగవీనం సముద్భుత్య
దీనా ప్రవీణార్భకభ్య స్సుభిరద్భుకభ్యోవదాయప్రదాయస్వదాయా
నుభూత్యావిభూత్యా సమృద్ధాక్ ప్రవృద్ధాక్ గుణజ్ఞాన వృద్ధాక్ త్రి
వృద్ధామధామప్రవేశాభియోగ్యాక్ సభాగ్యాక్ విలోక్యత్రిలోక్యగ
పూజాముపైషివ్యపైషిశ్రితాతూలవృత్త్యానివృత్త్యాధ్వదృశ్యా నవశ్యా
నుకంప్యావస్యాశ్చర్యకస్తేనమస్తేజసా॥

॥౧॥

జన వృజిన హరాత్తచర్యా దుహశ్చర్యధుర్యా మదాచార్యవర్యా
యథూతాన్తహాతపుర్యా సురీ కేశవాచార్యవర్యాత్రామేణావతి
ర్యస్సురద్భుంహరతోవరతో భణాత్సద్రవీతూషణాధ్యక్షితాధోషజా
క్షీణదాక్షిణ్యదీతాభవత్ప్రభవప్రక్రియాబోధువవద్ధిక్రియా౭ధిక్రియావే
దిదుర్వాది దర్శికరా ఖర్వ గర్వాది నిర్వాపణం సర్వతకమర్వతాఖన్వి
తారమ్భ జమ్భద్విషాధ్వస్తదుస్తాకిరా శేవదోషాచరా లభ్య తత్వా
మృతోధార సిద్ధాత్తసత్వేన శుద్ధత్రయీ వాఙ్మయేన ర్తరద్విస్తయేన
స్సురద్విస్తయేన ప్రహీణస్తయేన త్వయాసౌసుకీర్తి ప్రియేణోపయా
తశ్రియా శౌరీరేకాన్తభక్తాక్ సుయుక్తాక్ వివిక్తాక్ విముక్తా నియు
క్తానవత్కౌత్సల్యోభవత్కౌత్సరతా భరన్యానదీతా సరణ్యాధరణ్యాం
శరణ్యంగురూణాంవశేన్యంకలాపుణ్యనైపుణ్యం కృపాపూర్ణపూర్ణా
ర్యకౌమల్య గణ్యం భవోదీర్ఘ ధన్యాచలాధ్వస్యభిన్నాత్మదన్యాప్రపా
రూప దీప్యత్యుపాలాపమేతాదృశం సర్వసమృత్ప్రపన్నాత్మ లీలాదృ
శం మాదృశోపక్రియాలాభవంతం సమృద్ధైభవంతం భవంతం శ్రియై
సంక్రమే బ్రహ్మశక్యాది సంస్మృత్య చక్రాయుధోదారచక్రబిదాన
క్రియాగౌరవోదారతాభారతహస్తవిన్యస్తయున్నద్వచస్తోమవిస్తాపితా
శీతలత్పర్దకాశీతలాధ్వప్రకాశకృతసాభవాంవైభవోదీర్ఘగోష్ఠీపరీపూ
ర్ణగోష్ఠీసదారమ్య చారమ్య గీతార్థపారమ్యదిత్యాన్యపేటాం భవద్విన్య

వీక్షాముదీక్షామహే ధీమహే బ్రాహ్మహే త్వద్గిరాం మాధురీమాధురీ
 తాం సుధాయాధరాయాంబుధానాంప్యధాయాసహస్రీంవిహస్రీం
 త్రయీశ్యంశ్యం గాటకే తాటకేయోపమారూపమాయాసమాయా
 తే కాతుసుతవ్రాత తివ్రాతపాతంద్ర వంద్రాతవశ్రేణి పాణింధమత్స్య
 త్ప్రణామాదిపానగపునీహీన్వయం మాంపునీహీప్రమాదంబునీహీదమం
 హగపదంహంతుమంతర్హియంతుర్మమంతుర్హితి॥ ॥౨॥

వృజిన తమిరదోష దోషాకరే నిర్మలాశేషభాషాకరే శ్రీకరే లోక
 రత్నైకదీప్తే కృపాపూరసాంశ్రేయశీంద్రేవస త్యంహసాంరంహసాశీం
 హసాధ్యం వృధామాకృధాసాధ్యసంసాధ్యసంగేన విజ్ఞానభంగేన ను
 త్తానస్పగ్గోచరోమాచరోదార శేవాకథా స్వాద హేవా రసాన్యాహి
 మాయాహి మాయాహితాః క్వాపి చేతో ముద్భవాపచారాః గురౌ
 వాహరావా కృధామాకృధాఘోర కామక్రియాకారకే నారకే మాప
 తే శ్రీపతేః పాదపక్షేయహం నన్ద దింద్రాది వన్దారు మన్దార
 భూమీయహం సన్దతం చిన్తయానన్తయా ముష్కీయా పార కూ
 పాయితోదార దారాత్మజా రాధనై కాంత యూధాన్త వేదాంత
 సిద్ధాంత శుద్ధాంతరంగాః కృత శ్రీతరంగాః కృపాజాత రంగా
 నపంగాః సతాం సాధు సమ్పదయా పాద యాత్నానభిజ్ఞా భవ
 గ్రాహ మోహ ప్రదీపా నభిజ్ఞాన దీపాః గుణాన్నిత్య సత్యోల్బ
 తాః గౌరవాచావిచారేః దూరేణదుర్వారగర్వాససిద్ధాంతసిద్ధాం
 జహీహిస్పృహాహేతుకం కౌతుకంజాతుచిన్తాక్వచిద్విస్తృణీహిశ్రియం
 మాగృణీహ్యప్రియంమావృణీహిప్రసాదం గురూణాంగృహణప్రమోదం
 దుహీనా మసంజాత సౌఖ్య ప్రహీణా మసన్నిగ్రహణాం దృఢానుగ్ర
 హణాం గుణాంభోనిధీనాం బుధానామధిష్ఠాయ గోష్ఠీ ప్రతేష్ఠీయ
 మానస్వనిష్ఠామనుష్ఠాయ భూయోవిధేయంభవైషాం సమేషాంతవీయో
 జ్వలద్భంగరీవాగ్ధరీబృహ్మ దమ్భాధికోల్లాల మాలాసమాలాలదో

లాశతాభీరి లీలానువృద్ధాత్త శీలానుకూలామృతాలాప హేలాదృశున్తి
 లదాలభ్య వాల్ల భ్య సౌలభ్యలుభ్యద్గుణాలక్య మోక్షోపదీక్షాం సదా
 వృత్తిమాన ర్తమాన ర్తవద్వర్తమానాన మానార్హ తాంయాతి సంసారి
 తాదురితాఘవ్రజం వారితార్చివజంఘారితాత్మాంతరం భూరితదృష్టా
 సబ్రహ్మతాం యాతితేతం భజ ॥ ... ॥ ౩॥

నమశ్చదమఖిలా ర్తరత్నా భరన్యాసదీక్షా సముల్లాసలక్ష్మ్యవ్రతా
 పాయ శాపాయుధాలాపగోపాయనో పాయరూపాయనిర్ధూత తా
 పాయ విఘ్నస్తపాపాయ నిత్యాభిరూపాయ సత్యాభిలాపాయ నిర్పా
 ధవిజ్ఞాన దీపాయ సర్వాప్రకంప్యానుకమ్పనదీపాయ బిభ్యత్ప్రీతిపాయ
 శోకుభ్యమానత్రిదణ్డాయ నిర్భేదవాతోక్తి నిర్భేదనా ఖండ దణ్డాయ
 మానోక్తికాండప్రచండాయ శుష్క ద్విపంచండాయ భాషా విభాషాయ
 మాణప్రచారాయ దోషాతిమారాయ శేషావతారాయ తారాయ
 తో దార హారా మరాహరనీహార ధారాసుధాపూరి సత్పూర కర్పూ
 రవాణీ భవానీశ వీణాధరజ్ఞానికాశప్రతీకాశక్తిర్తి ప్రకాశాయ కారా
 గృహప్రాయకాయాద్యభిపాయ మాయాసమాయాత సంసార కింసా
 షతాకారి కంసారినిత్యప్రశంసావతంసాత్త వాచావిచారాయ దివ్యో
 పగీతాయ భవ్యోపవీతాయ కాషాయ చేలాయతోమైకశీలాయ సం
 పూర్ణపూరాదిమోదీర్ణ కర్ణామృత ద్రావిడ గ్రంథ సాగర్థ్యనాడింధ
 మామందవాచా సదాచారు మోచామద ప్రాణితప్రాణ భృచ్ఛ్రీణి ని
 శ్రీణికాహృద్య గద్యత్రయోద్యాన పద్యాచరత్నంశుకీఘాత పీతాంశు
 కాయ స్ఫురత్పాత్రింతపాళి భవత్పాదపాళి చలత్సురపాళీ గళన్నవ్య
 ధూళి సమంచన్తధూళీమిశ్రద్భృజ్ కలీశకోద్యత్ప్రతోళీవృతోద్యానకేళి
 సమామూత చోళీకచాభ్యాగ్నిపాళీ దిదృక్షాకరాళీతాంఽన్తరాళి వివ
 డానిహోళీకృతానల్ల పాళీనత్తుల్ల చాళీనల్ల సమావీధహల్లీ సక్రప్రాయస
 హ్యత్తజాభక్తరక్త తరక్తా న్తరక్త స్ఫురద్రక్త భూమివసద్రక్త నాథపీ
 యాపాల్ల సంఘల్ల సల్లాపనిల్లప సాశ్చర్యచర్యా విలాసాయ దాసా

నుదాసోల్లస స్తానివాస ప్రసాదప్రచారాత్ప్రవిచ్యసివేశాయతస్మై
యతీశాయతే శ్రీమతేధీమతే || ... .. 1౪||

ఇతిశ్రీమతా వేదే పేశేనక్షప్తం యతీశానగద్యంకృతీశానహృద్యం

భవాభ్యుతనోపి నిత్యం శతస్త శ్శ్రియస్తే

బుధాస్తత్పదం సమృదంశ.

శ్రీసురపురం వేద-టాచార్య విరచితమ్

యతిరాజదండకం సమూర్ధమ్.

శ్రీ భాష్యకార ప్రపత్తిః.

శ్రీవైష్ణవాగమపయోదధి పూర్ణచంద్ర శ్రీకాంఘ్రిపద్మ మకరందర
సజ్జభృక్తి । గోవిందవర్యకరసారసపూజితౌతే శ్రీభాష్యకార చరణౌశ
రణంప్రపద్యే ||౧|| శ్రీశైలపూర్ణ ముఖదేశికలబ్ధబోధ తుర్యాశ్రమప్ర
థిత మానికులప్రదీప । భట్టార్యవర్యకరసీరజపూజితౌతే శ్రీభాష్యకా
రిచరణౌశరణంప్రపద్యే ||౨|| కాంపీపురీవరదరాజకృష్ణకపాత రక్త
శపూర్ణకరుణా పరిణామరూప । వేదాంతదేశిక కరామ్బుజ పూజితౌ
తేశ్రీభాష్యకార చరణౌ శరణంప్రపద్యే ||౩|| శ్రీయాదవాద్రి పతిపా
దసరోజహంస క్రీభూతపట్టాచార్యమేశ కటాక్ష ధన్య । శేషావతార కలి
వైరికకార్చితౌతే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణంప్రపద్యే ||౪|| శ్రీవే
దాటాచార్యపతి ప్రియలక్ష్మణార్య సర్వజ్ఞభగవ్యయతిశేఖరసార్వభౌమ ।
వీరవాసన హితకృష్ణవనార్చితౌతే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణంప్రప
ద్యే ||౫|| పాషణ్డజాలతరుపావక సంయమిన్ద్ర శైవభగవత్ముఖబా
ధతమో దినేశ । లోకార్యహస్తసరసీయహ పూజితౌతే శ్రీభాష్యకా
రచరణౌశరణంప్రపద్యే ||౬|| చార్వాక శైలపతివజ్రకృపాసముద్ర కా
ణాదదానవసుదర్శన మానివంద్ర । శ్రీవేదాచార్యకరపటాచార్య పూజితౌ
తే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణంప్రపద్యే ||౭|| మిథ్యాకథామతి శీల
ఘృజ్జగత్కార్య కాపాలికామ్బుధరమారుత వీరరాగ । మన్మథ కేశ

జగురూత్తమపూజితౌతే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణంప్రపద్యే || ౮ ||
 త్రయ్యస్తదేశికపతే వకుళాభిరామ పాదారవిన్ద రససారస సారసా
 క్ష । శ్రీమచ్చకారిమునివల్లభపూజితౌతే శ్రీభాష్యకారచరణౌ శరణం
 ప్రపద్యే || ౯ || కాషాయరమ్యకమనీయశిఖోపవీత దణ్డత్రయోజ్వల క
 రోన్మిల్లతోర్ధ్వపుష్కరిణి । ఉద్యద్ధినేత రుచిశోభిత పాహిమాంతే శ్రీభా
 ష్యకారచరణౌ శరణంప్రపద్యే || ... || ౧౦ ||

శ్రీభాష్యకారప్రపత్తి సమూహాంతా.

శ్రీమద్భారద్వాజ శ్రీనివాసాచార్య విరచితమ్
 శ్రీమన్నిగమాస్త దేశిక ప్రార్థనా సప్తకమ్.

విజ్ఞాపనమిదంశ్రీమన్ శ్రుణు వేదాస్తదేశిక । ఉదాహరణం త్వయిమే
 భక్తి వితరస్వదయానిధే || ౧ || కృపయాతవవేదాస్త దేశికస్త్రమతి
 ర్భవేత్ । రహస్యత్రయసారేనగి పరిశీలనతత్పరా || ౨ || నివర్తయతమ
 స్త్రీవ్రం ప్రవర్తయశుభాంశుతిమ్ । త్వదీయజనసంసర్గం కురువేదాస్త
 దేశిక || ౩ || యావదద్య శరీరం మే నృగురోవర్తతేత్వయి । తానస్తన
 నివర్తస్వకారయనాన్వీక్షీధియమ్ || ౪ || అన్త్యకాలే చమామేవం
 కవితారిక కేశరిన్ । నయస్వకమలాకాస్త చరణామ్భారుహద్వయమ్ ||
 ౫ || గతోఽద్యచరణామ్భాజం శరణంతవదేశిక । తేనమామపి పాషణ్డం
 కృపయాపరిపాలయ || ౬ || కవితారికమ తైభ కన్ఠీరవదయానిధే । ఇతి
 ప్రార్థయతేయస్తు తస్యముక్తిగకరస్థితా || ... || ౧౨ ||

శ్రీభారద్వాజ శ్రీనివాసాచార్య విరచితమ్
 శ్రీమన్నిగమాస్త దేశిక ప్రార్థనాష్టకం సమూహాంతమ్.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీమద్వేంకటేశ్వర్య విరచితమ్

శ్రీమన్నిగమాస్తమహాదేశికాష్టకమ్.

శ్రీనివాసకృపావాసం శ్రీతలొక ధురన్ధరమ్ |

శ్రీవేంకటాభిధం వస్తు నిస్తులం జాయతాదిహ |

గురుతర గర్వశర్వ పరపర్వత పర్వభిధాభిదురవిధానుధావి వివి
ధాకృతయగకృతయః | శ్రీతజనతాహితాయ విహితాభవకల్పలతాః
కథమధునానుమస్తమపి వేంకటనాథకవిమ్ ||౧|| స్థీరతర వైసలేయక
రుణాపరిణాహవతా హయవదనప్రమోద సదనాయిత దివ్యహృదా |
విదితనిజాపదాన విలసద్విరుధానలినా కవికథకాళిమాలి మకుటేనజ
గద్విజితమ్ ||౨|| వక్షశభృదాతతాన పృతనా పతిరేకతరో యతివతిరో
వమేవ నిగమాస్తలన స్తతనుః | తదుభయపక్షరక్షణసమీక్షితపక్షయుగళ్య
తిమయఏవ విశ్రుతగతిర్నిగమాస్తగురుః ||౩|| సరసవస్తతాస్త దివ
సాస్తనితాస్తలసద్విస్మయర మల్లికాకుసుమతల్లజ గన్ధపుష్పః | వచనస
రాస్సతాం పరిచేషిమపుణ్యచయా మనసిమమస్ఫురన్తు కవితారి-కసిం
గురోః ||౪|| నిరవధికప్రవాహ నిరవగ్రహ కాతుకదం నిరుపధిసద్గుణ
ఘనిరసూయజనోపచితమ్ | నిరతిశయాకృతిర్నిరభజం నిరవద్యగుణం ని
గమశిరోగురుం నిరుపమానముపాయసిధిమ్ ||౫|| ప్రగుణ విశేంకటప్ర
గుణ వేంకటనాథ కృపా లసదసదూర్తికార్తవ్యతయావిహితావతరః |
జయతియతీశదర్శన మహత్వనిదర్శనధీ ర్గురురధికత్వర ప్రకృతిజిత్వరస
త్వతమః ||౬|| కతికతివాభజన్తు కవితావనితానుగతా జగతిమితంపచా
నమితచాటుకథానిరతాః | వయమిహమన్త హేకిమపిచిన్తయమేవ మ
హాశ్శ్రీతిముఖ సకటాక్షతి విశేంకటనామపదమ్ ||౭|| గుణగణవత్స
నస్తగురుసచ్చిత పుణ్యఫలేమతిమతిమానసియచరణామ్బుగుహాభరణే |

భవభవతాపహరి వచనే నిగమాస్తగురొమను మమతాస్పదేవిహరమా
నసమాన్యపదే || ... ||

వశతాం శకతాం త్యక్త్వా యశేష్ట మిదమష్టకమ్.

నిగమాస్త గురుస్సప్తం దిశత్యస్తే గుణాష్టకమ్.

శ్రీమదేవిజు-టేశార్య విరచితమ్

శ్రీమన్నిగమాస్త మహా దేశికాష్టకం గమ్యార్థమ్.

శ్రీ వే జు టే శార్య వి ర చి త మ్

శ్రీ దేశిక గద్యమ్.

జయత్యభిలదుగ్వాది తిమిరౌఘ దివాకరః।

శ్రితతాపప్రశమన స్త్రయ్యన్తార్యసుధాకరః॥

జయజయమహాదేశిక నిగమాస్తదేశిక, విశ్వలంకార విశ్వామిత్ర
వమిత్రగోత్రకలశోదధికౌస్తుభ- విబుధవై రివహరిసి విత్రాసి వేజు-టే
శవిమల ఘట్టావతార- అనన్తసదృశానన్తగుణాకర-అనన్త గురునన్తన,
శోభనచరితసులోచనోత్తమతోతారంచాలోచన చకోర చంద్ర, బహు
ముఖోపేత పుణ్డరీకాక్ష పుణ్డరీకాక్ష సూరి (విరచిత) పుణ్య ఫలభూ
త, వత్సకులలితక వరదాచార్యపీఠీత, బ్రహ్మ విత్ప్రవరానన్తార్యవిహిత
బ్రహ్మోపదేశ, వాదిహంసవలాహక మాతులరామానుజార్యసకాశల
బ్ధి సకల వేద వేదాఙ్గ తరగ మిమాంసా శబ్దవేదాన్తశాస్త్రజాత, విం
శత్యజ్ఞే విశ్రుత నానావిధవిద్య, స్వపదామ్బుజ ధ్యానసుప్రసన్నతరహ
యముఖముఖవినిస్మృత లాలాసుధాపాన లబ్ధసార్వజ్ఞ, జ్ఞాన భక్తివై రా
గ్యవాత్సల్య పౌశీల్యోదార్య చాతుర్య మాధుర్య ధైర్య కారుణ్యక్షమా
ద్యవేక కల్యాణ గుణగణ భూషణ, శుభకులప్రసూత తుల్య గుణలక్షణ
ప్రేయసీసహచరిత సకల సద్ధర్మ, హయవదన దేవనాయకామృత గో
పాల రఘువీర రణపుణ్య వ వరద సరహరి యథోక్తకారిదీపప్రకాశదే

హాళిక వేటక-తేజరజ్జేక కింగ్రహేశ్వరక్షేత్ర హారీశ యతీశరమాక్షమా
 గోదావిషయస్తోత్రసుధారంజిత సహృదయవిబుధజనహృదయ,పరదేవ
 తాపారమార్థ్యవేది వసిష్ఠపరాశరవ్యాస ప్రాచేతసవైశమ్పాయనబో
 ధాయన శుక శౌనక భారద్వాజ శాణ్డిల్య హరీత ప్రభృతి పరమర్షి
 సమధిక వైభవ, సాక్ష్యసౌగత చార్వాక శాఙ్గర యాదవభాస్కర
 కాణాద కౌమారిల మత తమోనివారణ దివాకర,పాషణ్డమత ద్రిమ
 షణ్డఖణ్డన చణ్డపవన,శ్రీవేణకటాచల వారణాచలసింహచలగోపనగ
 రాహింద్రనగర శ్రీముష్ణచిత్రకూట శ్రీరజ్జశ్రీవన్నాదికురుకాపురీ ప్రభృ
 త్యస్తోత్రర శతదీప్యస్థాన సేవాసమ్మోషరచిత పద విన్యాస పవిత్రీకృ
 త పృథివీమణ్డల, యతివతి యామునార్య నాథముని ఫణితి పరిష్కార
 పాఞ్చరాత్ర రక్షారహస్య రక్షానిక్షేప రక్షాసచ్చరిత్రరక్షా గీతార్థస
 క్లహారక్షా శతమాషణీ సర్వార్థసిద్ధి తత్వముక్తాకలాప తత్వటీకాతా
 త్పర్య చంద్రికా న్యాయపరిశుద్ధి న్యాయసిద్ధాంతానా ధికరణదర్శనాధి
 కరణ సారావలీ సజల్పసూర్యోదయ యాదవాభ్యుదయాద్యనేక ది
 వ్యప్రబంధనిర్మాణ సామర్థ్య సందర్శన సస్తుష్ట శ్రీరక్తనాథ దివ్యాజ్ఞా ల
 ట్టివేదాంతాచార్యపద, తద్వల్లభాకృపాసమ్మృప్త సర్వతంత్ర స్వతం
 త్రీతాబిరుద,సందర్శన మాతంగిరస్త సమస్తదుర్వాది సంఘ,త్రింశద్వా
 రం శ్రీవిత శారీరక మీమాంసాభాష్య, ఛాత్ర జనసిబద్ధ శైత్రధ్వజప్ర
 సాధిత దశదిశాసాధ,ఏకయామిసియామ నిర్మిత పాదుకాసహస్ర శ్రవ
 ణసంజాత విస్తయ రక్షేశయవిశ్రాంత కవితార్మికసింహ సమాఖ్యా
 విఖ్యాత వైదగ్ధ్యసంసారదావానల సస్తప్తజన సంజీవన సరసామృ
 తపరీవాహనురూప సారాసార రహస్యత్రయ సారాభయప్రదానసా
 రగురుపరమ్పరాసార సారసంక్షేప సౌసక్తిహింసకారసక్తిహిం
 సోధ పరిహారప్రధానశతక పరమపద సోపాన తత్వపదవీరహస్యపదవీ
 తత్వనవవీరహస్య నవవీరతత్వ మాతృకారహస్య మాతృకాతత్వసం
 దేశరహస్య సందేశ హంససందేశ రహస్య సందేశ విపర రహస్య శిఖా

మణి తత్పత్రము ముఖరహస్యత్రయ ముఖమునవాహన భోగాంజలివై
భవసత్ప్రదాయ పరిశుద్ధి హస్తీగిరిమాహాత్మ్య పరమతభక్తతత్వర
త్యావరీతత్వరత్నావలీకరిపాద్య సర్వ హరహస్యరత్నావలీరహస్య ర
త్నావలీహృదయ రంజితరమాసహాయనిత్యబహుమత, పాచ్చరాత్రప్ర
తిపాదితాభిగమనోపాదానేజ్యాస్వాధ్యాయయోగరూపపచ్చికాలప
రాయణ, సమ్యక్ప్రదర్శిత షడక్షాష్టాక్ష యోగ, పరాభుత పరకాలభక్తి
సారకులశేఖర విష్ణుచిత్రమునివాహనాది మునివర రచిత దివ్యప్రబంధ
తాత్పర్య రజ్జిత పరితోషిత బుధజన, త్రిరత్నగాధా శ్రీవైష్ణవ దినచ
ర్యర్థ పచ్చికసర్వహ శ్రీచిహ్నమాలా గీతార్థ సర్వహ గాధా శర
ణాగతిగాధాద్వాదశనామగాధా మూలమస్త్రీగాధాద్వయగాధా చ
రమణ్ణోకసర్వహగాధా హరసయమగాధా ఘంటికాగాధాకుపేరాక్షి
గాధా కన్తుకగాధా పరిహాసగాధా షోళాగాధా నవరత్నమాలా ప్రబ
ంధ సారాద్యనేక దివ్యప్రబంధ నిర్మాణ సామర్థ్యసమృద్ధివరదప్రసాదలబ్ధి
వరగుణ భూషిత వరదాచార్య సత్పుత్ర, సాపరాధ లక్ష్మణార్యదుర్వ
ర్ణ మవర్ణ కరణ సంతానప్రకటితాఘటిత ఘటనాసామర్థ్యప్రప్తతస్త్రీ
స్వతస్త్రీయోగిప్రభాకరయోగి వరదాచార్య రామానుజార్య ప్రభృ
తి సచ్చిష్యోపదిష్ట త్రయ్యస్తయుగళ సారాసారాది సద్రహస్యజాత,
నుదర్శన సూరివిరచిత శ్రుతప్రకాశకా పరిరక్షణ పరిశోధన ప్రతిపాద
న పరిబృథ యతిపతి పరిచిత యాదవాచలవాసి సారాయణ చరణా
మృజ సేవాసమయసమృద్ధి మానస, శ్రవణ్రితాతిశయితానస్త దివ్య ప్ర
బంధప్రవర్తనసరభగవీత కత సంవత్సర, సరసిజ సదృశ చరణ యుగళ,
సితా స్తరీయ శోభమాన కటితట, దివ్యాజ్ఞలీయక వ్యాఖ్యా ముద్రాము
ద్రిత దివ్యపుస్తక భూషణ భూషిత కరద్వయ, విమలోపవీత సోత్తరీ
యతలసీనళినాక్షమాలావిరాజితవిశాలవక్షస్థస్థుల, లగదూర్ధ్వపుష్కరిమ
ణ్ణిత పూర్ణేందు సమవదన, దినకరసన్నిభ దివ్యషడ్గళ విగ్రహాజ్వల, సీ
తా స్తరీయ సూక్తరీయ దివ్య మకుట చూడావతంస మకరకుండలై)

వేయక హార కేయూరకటకముత్తాదామోదర బద్ధనకాంఠీగుణనూపు
రాద్యపరిమేయ భూషణ భూషిత శ్రీరక్షనాభవదకమల నిరస్తరాను
భవనిరతిశయానస్త పరిపూర్ణ మనోరథ, విశుద్ధవిద్యావిభూషణ విబుధజ
ననాథ వేఙ్కటనాథ మమనాథ నమస్తే నమస్తే నమస్తే ।

నమగపద్మాక్షపౌత్రాయ నమోనన్తార్య సూనవేనమోవరదనా
భార్యపిత్రే వేదాంతసూరయే । నిర్మితం వేఙ్కటేశేన వేదాంతాచా
ర్యవై భవమ్ । సజ్జీర్తయేత్ప్రతిదివం వేదాంతాచార్యభక్తిమాన్॥

శ్రీవేఙ్కటేశార్య విరచితం దేశికగద్యం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీవరవరమునిస్త్వాయనమః.

శ్రీదేవరాజాచార్య విరచితం వరవరమునిశతకమ్.

సామ్యజామాతృయోగీస్త్రచరణామ్బుజపట్నదమ్ |

దేవరాజగురుంవందే దివ్యజ్ఞానప్రదంకుభమ్ ॥ ౧ ॥

అకల్పమత్రభవతు ప్రథయన్ దరిత్రీ మస్తద్గురుర్వరవరః ప్రవరో
మునీనామ్ । అస్తస్తమశ్శమనమస్త దృశాంయదీయ మహ్లాన పల్లవ
తలారుణ మక్ష్మీయుగ్మమ్ ॥ ౧ ॥ వరవరమునివర్య పామరత్నం వర
దగురుం గురుమాశ్రయేగురూణామ్ । ఉపనిషదుపగీతమర్థతత్త్వంతది
హయదీయవశంవదంసమిధే ॥ ౨ ॥ గుణమణినిధయే నమో నమస్తేగు
రుకులధుర్యనమోనమోనమస్తే । వరవరమునయే నమోనమస్తే యతి
వర తత్త్వవిదే నమోనమస్తే ॥ ౩ ॥ కురుమయి విమలం దృగజ్జలం
తేజశల నివాసదయానిధేనమస్తే । నిశిచరపరిపత్తి నిత్యయుక్తే నిమికు
ల మజ్జ శిదీపికేనమస్తే ॥ ౪ ॥ రవిసుత సుహృదేనమోనమస్తే రఘుకు
లరత్న నమోనమోనమస్తే । దశముఖ మకుటచ్ఛిదే నమస్తే దశరథ న
స్తనసస్తతంనమస్తే ॥ ౫ ॥ యదిపున రభిధేయ మద్వితీయంకృతిభిరతగి
పరమీక్యతే నశిష్యై । విజహతిసహితారుకు క్తిము క్తంవిశద శశిద్యు

(౪౫)

వరవరమునిశతకమ్.

తి మాక్తికం వివర్ణాః || ౬ || దేవప్రసీద మయి దివ్యగుణైః సద్భావ్య
ప్రౌఢయామృతదుఃఖాసకృదీతిమమామ్ | నైతేనకృత్యేనాతేన సచి
న్తయిత్వా నారాయణం గురువరం వరదం విదన్తే || ౭ || శ్రీమద్భగవద్గీతా
గఽజయతు సరమం ధామతేజో నిధానం భూమా తస్మిన్భవతు కుశలీ
కోపిభూమాసహాయః | దివ్యం తస్మైవిశతువిభవం దేవకోదేవకానాం
కాలేకాలే వరవరమునిశకల్పయన్త్యశాని || ౮ || తస్మై నిత్యం ప్రదిశ
తదిశే దక్షిణైస్యనమస్యాం యస్యామావిర్భవతిజగతాం జీవసహ్య
కన్యా | పుణ్యైస్యస్యాగి ష్టితితలజుషాంపూరుషంరక్ష భూషాం పశ్యన్
ధన్యావరవరమునిగి పాలయన్వర్తతేనః || ౯ || ఆశాపాశైరవధివిధు
రైస్యైస్వరమాకృష్యమాణం దూరాద్దూరం పునరపినమే దూయతా
మేవచేతః | అన్త్యకృత్వావరవరమునే నిత్యమఘ్నిద్వయంతేధారాకా
రస్తరణసుభగం నిశ్చలీభూయతత్ర || ౧౦ || త్వం మేబద్ధస్తవమసిజకనక
స్తవం సఖాదేశిక స్తవం విద్యావృత్తసుకృతమతులం విత్తమపుత్ర
మంత్యమ్ | ఆత్మశేషీభవసిభగవ న్నాన్తరీశాసితాత్వం యద్వాసర్వం
వరవరమునే యద్యదాత్మానరూపమ్ || ౧౧ || ఆమ్నాయేషు స్మృతిభిర
మితైః సేతిహ సైపురాతై ర్మృత్యంయతై ర్మృతీహ విదుషాం దేశికా
నాంప్రసాదాత్ | సైవీరాలాప్రేస్తులభయసి తత్ప్రజ్ఞమోపాయతత్వం
దర్శందర్శం వరవరమునే దైన్యవస్త్యవిధానామ్ || ౧౨ || సత్సమృద్ధోభ
వతిహితమి త్యాత్మనైవోదిష్టం శిష్టాచారం దృఢయితుమిహ శీఘ్ర
భోరక్లధుర్యః | ద్వారం ప్రాప్య ప్రథితవిభవో దేవదేవ స్తవదీయం
దృష్టైవత్యాం వరవరమునే దృశ్యతే పూర్ణకావః || ౧౩ || సోయం
భూయస్సవ్సముపగతో దేశితైస్సంసదంతేశుత్వాగూఢంశరణిపుగిరా
మర్థతత్త్వం త్వదుక్తమ్ | ఆగోపాలం ప్రథయ తితరా మద్వితియంత్యదీ
యం వాచాంహారంవరవరమునే వైభవంశేషశాయీ || ౧౪ || సిద్ధోపా
యస్తవమిహసులభో లబ్ధయ న్పురుషార్థా సజ్జాతాంశ్చ ప్రథయసి
పునర్యత్తతో దేశిక స్తవమ్ | దేవీలక్ష్మీ ర్భవసిదయయా వత్సలత్వేనచ

త్వంకోసాయస్తావం వరవరమునే మన్యతేనాత్మనీనమ్ ||౧౫|| నిగ్మంశ
 త్యుగ పరిచరణతో వర్ణతోనిర్మలత్వా ద్వైత్వావాచా విబుధసరిత
 శబ్దతురీముద్గరన్యా | శేషశ్శ్రీమానిరఘుసతే రస్తరేణావాణిం కో
 నామత్వాంవరవరమునే కోవిదోనావగన్తుమ్ ||౧౬|| సత్యంసత్యంపున
 రితి పురాసారవిద్భిర్యదుక్తం బ్రూమశ్శ్రీత్రై శ్శ్రీమత సుధియో
 మత్సరంవర్జయిత్వా | తత్త్వంవిష్ణుగ పరమనుపమం తత్పదంప్రాప్యమే
 వం తత్సంప్రాప్తావరవరముని ద్దేనికోద్ధీర్ఘదర్శి ||౧౭|| లక్ష్మ్యంయస్తే
 భవతిభగవం శ్చేతసశ్చతుషోవా తుశ్శ్యంద్రహ్యన్త్యపికుమతయోయే
 వృధామత్సరేణ | ముక్తింగచ్ఛేన్తుపితకలుషో మోహ ముద్ధాయసో
 యం నానాభూతాన్వరవరమునే నారకాన్సామ్రాప్యయస్తే ||౧౮|| సప్త
 ష్టిపితృశ్చదకమలయో రంజలింకల్పయిత్వా శ్రుత్వాద్వాదానకృద
 పినిభో నామధేయంత్వదీయమ్ | నిష్ప్రత్యూహంవరవరమునే మాన
 వగర్తబంధాన్భస్మీకృత్యప్రదిశతివరం ప్రాప్యమేవ ప్రదేశమ్ ||౧౯||
 యస్మిన్విభిష్టిపియథా వీక్షితుంసమస్సావ్యవృత్తంశక్తగకభవా
 భగవత్ వైభవంత్వదీయమ్ | యస్సర్వజ్ఞ సుఖలు భగవా నీక్షితేతత్స
 మగ్రం తస్మాపిత్యంవరవరమునేమన్యసేతత్త్వమేకః||౨౦|| కాలో౭న
 స్తగకమలజనుషో నన్యతేతాగియస్త స్తీర్వజ్జర్వస్త్రోవనలతాప్ర
 స్తరోవాన్యభూషమ్ | ఇథంవ్యర్థైర్జనమృతతై రేనసామేవపాతై
 ర్దిప్త్యాసోహం వరమునేదృష్టిగవ్యస్తవాసమ్ ||౨౧|| ముక్తైవతాన్వం
 వరవరమునే సప్తదాంమూలకన్దం యేమంశ్చిన్నఖలుసులభం కేశవై
 కాన్త్యభాజామ్ | దృష్టౌదైవాత్తపపున రనుక్రోశకోశైరపాగ్గైర్ని
 ర్మర్యాదగ పశురపిభృశం నీయతేనిర్మలత్వమ్ ||౨౨|| మర్త్యంకశ్చి
 ద్వరవరమునే మానసీనగిసశంస న్నాదౌతస్యప్రపదనపరగ్గత్యహం
 సేవమానః | తశ్చేషత్వం నిరయమపియ శ్శ్లోభ్యమిశ్యేషభుజ్జే సో
 యంప్రాప్తగకధిమివపరాం త్వత్పదై కాన్త్యవృత్తిమ్ || ౨౩ || నిత్యా
 నాయగి ప్రథమగణనాం నీయసేశాస్త్రముఖ్యైగి కృత్యాకృత్యాభవ

సీకపలాభర్తురేకాస్తమిత్రమ్ । దేవస్వామీగవ్యయమిహభవశ్శాన్త్య
 జామాత్యయోగీ న్యోగీశత్యద్విముఖపహం భూయసా పశ్యనిశ్యమ్ ॥
 ౨౮॥ అథాదార్యాదపిదవచసా మజ్జసా సన్నివేశా దావిర్బాప్తైవర
 మలమఃభి ర్నిశ్యమారాధనీయమ్ । అశాసానైర్వరవరమునే నిత్యము
 క్షేరభ్యం మర్త్యోలబ్ధం ప్రభవతీకథం ముద్విధన్తి ముఖతే ॥౨౯॥
 సారాసార ప్రమితరహిత స్పృహాశాసనతేనద్యన్తి మనఃపికరకృ
 తాం మాలికామేవకుర్యామ్ । నోచే చేతద్వరవరమునే దూరదూర
 శ్శ్రీనాం మాతౌకుర్యా త్పురుషవృషభోమైథిలీభాగదేయమ్ ॥౩౦॥
 లక్ష్మ్యంత్యస్తావ్యుదపిషిభలో జాయతేరామదానో వాణీడివ్యావరవ
 రమునే జాతునైవఃత్వదీయా । సోయంసంస్వం మదభిషితం వర్షతిశ్రీ
 ముఖాబ్ధి స్తన్నేన్యోతఃహవరమం ధామకస్తాద్దురాశమ్ ॥౩౧॥ శ్రీ
 మస్తానంవరవరమునే సస్తున స్తశ్శతతేతుల్యగోవావరదగురుణా తే
 మనారాయణేన । సానుకోశ స్సతుమయిదృఢం సర్వదోషాస్పదే
 స్తీక మామేవంతేమనసికురుతే పత్సవగోహిలోకే ॥ ౩౨॥ భక్తు
 త్కర్షందిశతియదిమే పాదపద్మేశ్వరీయే తస్మాదస్మైభవతివరద సా
 ర్థనామాగురుర్నే । యద్వాతస్మైవరవరమునే యద్యహం ప్రేమయు
 క్తో ధన్యస్తవీమామనుభవజనిత త్రిస్తుమన్యే యదస్యైః ॥౩౩॥ య
 త్సమృద్ధాద్భవతిసులభో యస్యకన్యాపిలోక ముక్తైర్నిత్యైరపి దుర
 ధిగం దైవతం ముక్తిమూలమ్ । తత్త్వావేవం వదతివరదే సాహుదం
 మేయదిస్యా తస్మైవస్యా ద్వరవరమునే సన్నిహిత్యవాసః ॥ 3౦ ॥
 సగ్వావస్థాసద్భవవిభవా శేషగ స్తవప్రీయాణాం త్యక్తావభర్తుస్తద
 పిషరమం ధామతస్మీగ్రహితోః । మగ్నానగ్నోవరవరమునే మాద్య
 కానున్నీష స్తర్త్యావారో భవసిభగవన్తద్గళంరక్తధామ్నః ॥3౧॥ ప్ర
 త్యాపారగద్యతి పరిచయ స్మేరపద్మాభితామ్రం పశ్యేయం తద్వరవ
 రమునే పాదయుగ్మంతృదీయమ్ । పాథోబిరుగిపరమణురపి స్పర్శవే
 ధీయదీయో భావేభావేవిషయమపితా న్నావయత్యేవలోకా ॥3౨॥

నిత్యేలోకనిసతతపున స్థిమతిత్కాంతానాం దూరీభావః ప్రభవతిత
 రా దుష్కృతైర్దుర్విపాకైః । సంప్రత్యేకంసకలసులభో యద్యపిత్వః
 యాభే మామేవైకం పరవరమునే మన్యసేవర్జనీయమ్ ॥౩౩॥ త్వత్పా
 దాబ్జ ప్రియవిధురో దూరగ స్తవత్ప్రియాణాం త్వత్సమ్మన్ధర్పరణ
 విముఖా వీతరాగ స్తవదుక్తా । త్వత్కైశ్చర్య త్వదుపసదన త్వత్ప్ర
 ణామానభిజ్ఞో దూయేమారం పరవరమునే దోషలక్ష్యేకలక్ష్యమ్ ॥౩౪॥
 ప్రాదుర్భూతప్రచురమతయోమే పరబ్రహ్మసామ్య త్వత్సన్తస్తవత్పద
 మనుపమం యేపునశ్శుద్ధసత్వాః । సర్వైరేత్యైవరమునే శత్రవభ్య
 ర్చితంలే కాఙ్క్ష త్యేతత్కథమయమహా కామకామగపదాబ్జమ్ ॥౩౫॥
 ప్రాప్తగీతేమం ప్రకృతిమధురైగి ప్రాగపిత్వత్కటాక్షే సోసియంజన్తు
 స్తవదనుభజనం త్వత్సవీవాపు మిచ్ఛన్ । క్రస్తత్యుచ్చైగి కలుష మఃభి
 స్సంవసనామకామైః కాలక్షేపోవరవరమునేతత్కథంయుజ్యతేలే ॥
 ౩౬॥ కోణైర్జ్ఞగిసుమనసమిమం నిర్మలంకల్పయిత్వా హేతుందూరేవర
 వరమునే హేకథంయుజ్యతేలే । పాథఃపాతుం ప్రయతనపరః పశిలం
 శోధయిత్వాపశేముఖ్చిన్నసరిదమతగి ప్రాపుయాదేవకీవా ॥౩౭॥
 కాలగికింస్విన్నభవతిసమే కాఙ్క్షితకాఙ్క్షితానాం యస్త్విన్నస్థా దనలజ
 లభే రుక్మతస్తావీనమస్యకా । సిక్తస్థిమన్వరవరమునే శీతైస్తవ
 త్కటాక్షైర్దుక్తస్తాపై రమృతమతులం గాహతేమోదమానః ॥ ౩౮ ॥
 పారావారస్థవనచతురగ ఉజ్జరో వానరాణాం పద్మాభర్తుః ప్రియసహ
 చరః ప్రితిదామిశ్వరోవా । వాయుర్భూత్వా సపడియఃపివా మార్గము
 ల్లిజ్యదుర్గం కాలేకాలేవరవరమునే కామయేపీక్షితుంత్వామ్ ॥౩౯॥
 కామక్రొధక్షుభితహృదయాగి కారణం వర్జయిత్వా మర్త్యాపన్యం
 వరవరమునే యేపునర్కస్వతేతే । దుష్టైరేషాపిమతతయా దుర్వసం
 దేశమిచ్ఛన్నస్తాస్త్విన్తంకథపిమిథో భావయేయం భవన్తమ్ ॥౪౦॥
 నామైతత్త్రేసవనవరసం నాథసజీర్ణ ర్త్యనృత్య గ్నన్తగి కర్తుం పరవరము
 నేతిత్యమిచ్ఛత్యయిత్వామ్ । అర్థంనిద్రాహరతిదివస స్సార్థశన్యంస్య

శంసో హంసోమూర్తైర్వలినమతిభి ర్వాక్ప్రవృత్తింనిరక్షే || ౪౦ || అన్త
 ర్ధ్యాయకోవరవరమునే యద్యపిత్వామజ్ఞం పిశ్యంతాప్రైస్త్రీభిఃభిహీ
 తం వీక్ష్యముహ్యమ్యసహ్యమ్ | యత్సంతాపతుభితవససాం కోహిమ
 ధ్యేబహూనామేకస్సాన్విదు స్వయమనుభవస్నేతిచేతశ్చసాదమ్ || ౪౧ ||
 సత్వదగ్రస్సకలభువన శ్లాఘనీయైశ్చరీత్రై ప్రయ్యంతార్థప్రకటన ప
 రై సానగర్భైర్వహాభిః | లోకోత్తీర్ణం వరవరమునే లోకసామా
 న్యవృష్ట్యా జానానస్తాంకథమపినమే జాయతావక్షిగమ్యః || ౪౩ || క
 ల్యాణైకప్రవణమనసం కల్పహాపల్లతానాం క్షాంతిస్థేమద్రధిమసమ
 తాశీల హత్సల్య సిన్ధో | త్వామేవా యం వరవరమునే చిన్తయ
 న్నిస్సతిత్వామార్తశ్రీమన్కృపణమపిమామర్హసిత్రాతుమేవమ్ || ౪౪ ||
 దోషైకా నీపరితజలధిరేకోదుర్వతీనాం మూఢోజన్తు ర్థువమయమి
 తి శ్రీమతామోచనీయః | పాదూయుగ్ధంభవదనుచరై రర్పితంభ క్తిన
 మైర్మూలాశ్చ త్వావరవరమునే వర్తతాం తత్రధన్యః || ౪౫ || నిత్యం
 నిద్రావిగమ సమయే నివృత్యైరరనేతై స్తస్మాన్మైన్మశుతిసుమధురిం
 గీయమానం త్వదీయైః | ప్రాయస్తేషాం ప్రపదనపరోనిర్భర స్తవత్ప్రి
 యాణాం పాదామ్భోజే వరవరమునే పాతమిచ్ఛామ్యహం తే || ౪౬ ||
 అన్తసాన్వి స్తం కమపి మధురం మన్త్ర మావరయన్తీ ముద్య ద్భా
 వ్యస్తీమితనయనాముజ్ఞితాశేషపృతిమ్ | వ్యాఖ్యాగర్భం వరవరము
 నేత్వన్మఖచీక్షమాణాం కోణేలీనగిష్టచిదణురసాసంసదంతాముపా
 స్తామ్ || ౪౭ || అవిభ్రాణ శ్చరణ యుగళి మర్పితాం త్వత్ప్రసాదా
 ద్వారంవారం వరవరమునే వన్తమానేన మూర్ధ్వాశ్శ్రవన్వచశ్శ్రు
 తితత శరస్తత్వ సంచీవనీస్తే పశ్యన్మూర్తిం పరిషదితాం ప్రేక్షణీయో
 గవేయమ్ || ౪౮ || కాలేయస్త్రిగ్దమలనయనం దేవ మారాధయిష్య
 నిర్వాసిష్యం వరవరమునే నిత్యయుక్తై స్తవదీయైః | అగ్రీ సృత్యగ్న
 యమపి తదాగాహతాంహర్ష సిన్ధౌ మజ్జంమజ్జం మధువనజహం వై
 భవం యూథపానామ్ || ౪౯ || భూత్వాపశ్చాత్పునరయ మథవోషి

గోపాయమానోభూయగిహర్ష్యతయ సుఖమాసాగరం గాహమా
 నః । జల్పన్నుచ్చైర్జయజయవిభోజీవజీవేతి వాచంశంసన్తార్గం వరవ
 రమునే సౌవిదల్లోభవేయమ్ ॥౬౦॥ దేవీగోదాయతిపతిశశద్యేపిశౌర
 క్షశ్శక్తిం సేనానాథోవిహగవృషభశ్శ్రీనిధిస్సిన్ధు కన్యా । భూమానీ
 లాగురుజనవృతఃపూరుషశ్చేష్యమీషా మశ్శ్రీనిధ్యం వరవరమునేరజ్ఞీ
 యుగ్మం ప్రపద్యే ॥ ౫౧ ॥ భృత్యైర్విత్తైర్నిగిప్రియహితపరైరభ్యుతే
 భద్రపీతే తుల్యం తూలానననరమలం కున్దితస్సోపధానమ్ । అజ్ఞీర్దవ
 న్ద్యం వరవరమునే రబ్జపతాగ్నితామ్రం మాశౌవక్త్రేభుజశ్చరసిమేష
 షుసిన్యాతక్రమే ॥౫౨॥ అగ్రపశ్చాదుపరిపరితో భూతలంపార్శ్వ
 తోమే మాశౌవక్త్రే వప్రపిసకలే మానసా మ్భూరూహేచ । దర్శం ద
 ర్శం వరవరమునే దివ్యమంఘ్రిద్యయంతే నిత్యంచ జ్ఞన్నమృత జలధాని
 స్తరేయం భవాభిమ్ ॥౫౩॥ కర్తాభీనే వప్రపిసకమతిః కల్పయన్నాత్మ
 భావం దుగభేషుగ్మకమపి సుచిరం దూయతే జస్తరేషః । సర్వం త్య
 క్తావరవరమునే సమ్ప్రతిశ్చన్నసాదాద్రిశ్యం పాప్రం తపపదయు
 గం దేహిమే సుప్రభాతమ్ ॥౫౪॥ యాయావృత్తిర్ననసి మమసాజా
 యతాం సంస్మృతిస్తే యోయో జల్పస్సభవతు విభోనామ సజ్జీర్త
 నంతే । యాయాచేష్టాపపుషిభగవచ్ఛాభవేద్యస్తనంతే సర్వంభూయా
 ద్వరవరమునే సవ్యగారాధనంతే ॥౫౫॥ కామాపేషకలషమనసామిం
 ద్రియార్థేషు యోసౌ భూయోనాథే మమతుశతధావర్తతామేష భూ
 యాః । భూయోష్యేకం వరవరమునే పూజనేత్వప్రియాణాంభూ
 యోభూయ స్తద్విదను భజనైః పూర్ణ కామోభవేయమ్ ॥౫౬॥ భక్ష్య
 భక్ష్యేభయవిరహితస్సర్వతోభక్షయిత్వా సేవ్యాసేవ్యాసమయరహి
 తస్సేవయాతోషయిత్వా కృత్యాకృత్యేకేషుపినవిదగ్ధర్మితంవాపి కృత్యా
 కర్తుం యుక్తం వరవరమునే కాఙ్క్షితం త్వత్ప్రియాయామ్ ॥౫౭॥ నిత్యం
 త్రాతుం వరవరమునే విశ్వతోపితగాగైగి ప్రాప్యంసద్భిగవరమిదమసౌ
 వేచ్ఛతి బ్రహ్మసామ్యమ్ । నిర్మర్యాదగి పతతు నిరయేనినితై రవ్యస

[illegible]

నేదుహ్మచైకాన్వితోమే । వ్యాకుర్వాఃకస్మిన్పదమిదం స్యక్త మేవం
దయావాన్నాథోనైతత్కమితజగతిభ్యారయత్యద్విరియమ్ ॥౬౭॥ కాలే
కాలే కమలజనుషాం నాస్తికల్పాయుతం కిం కల్పేకల్పే హరిరవతరకా
కల్ప తేకింసముక్త్యై । మృత్వామృతావశదపిదురినై రుద్భవస్తే దురస్తే
రద్యాపి త్వాం వరవరమునే హస్తనైవాశ్రయస్తే ॥౬౮॥ కారాగా
రే వరవరమునే వర్తమానశ్శరీరే తాపైరేష త్రిభిరపిచిరం దుస్తరై
స్తస్యమానః । ఇచ్ఛన్భక్తుం తదపివిషయా నేవలోకగతుభాగ్తోహి
నై వసత్వాం విలుతతి బహిష్కర్తవ్యధీపతీనామ్ ॥౬౯॥ మధ్యేమాంస
క్షతజగహసం విద్భుజా మేవభోజ్యం దీనోవాధుం దృఢమహవళు శ్చే
ష్టతే రాత్యహని । భగ్నోతస్త్రిన్పరిణమతియః పాతకీ యాతనా
ర్హే దేహేత్యం వరవరమునే కేసజ్జ్ఞానసీయః ॥౭౦॥ అల్పదల్పంక్ష
ణికమనకృద్దుష్కృతాన్యేవ కృత్వా దుఃఖోదగ్రం సుఖమభిలషణ్దుర్ల
భైర్నిర్మియార్థైః । మోఘంకృత్వా వరవరమునే ముక్తిమూలంశరీం
మజ్జత్యన్ధే తమసిమనుజ స్తవత్ప్రియ స్తవత్ప్రియాణామ్ ॥౭౧॥ పశ్య
న్నేవప్రభవతి జనో నేషితుం త్వత్ప్రభావం ప్రాజ్ఞైరుక్తం వునరపిహ
నన్ దర్శయత్యభ్యసూయామ్ । నశ్యశ్యేవం వరవర మునే నాథ యు
క్తం తదస్తిప్రత్యక్షంయత్ప్రకలయితుం తత్ప్రపాక్యతంతే ॥౭౨॥
సతోన్మేషప్రముషితమనః కల్పమైస్సత్వసత్త్వైస్సక్లంత్యక్తాన్కలమపి
యస్సేవ్యతే వీతరాగైః । తస్మై తుభ్యం వరవర మునే దర్శయత్యభ్య
సూయాం కస్తైకృత్వా కిమపి కుమతిః కల్పతామిష్టసిద్ధ్యై ॥౭౩॥ దివ్యం
తస్త్రేయవిహకృపయా దేవదేవోపదిష్టం తత్త్వం భూయా ద్వరవరము
నే సర్వలోకోపలభ్యమ్ । వ్యక్తతస్త్రిన్విదఫలవద్వైభవద్వేషిణోయే
దేవేషం శ్యక్త్వా సందిదురిత భవంసిసీత్వత్సపర్యామ్ ॥౭౪॥ కేచిన్వైన్వి
రం వరవరమునే కేశవంసంశ్రయస్తే త్వమశ్యన్యేతమపిసుధియ స్తోష
యన్త్యాత్మసృత్యా । త్వత్తోనాన్యత్కమపి శరణంయస్య సోయం త్వదీ
యా భృత్యోనిత్యం భవతిభవతఃప్రేయసాం ప్రియపాత్రమ్ ॥౭౫॥ దీనే

పూర్ణాంభవదనువరే దేహీదృష్టిందయాద్ధాగ్నిం భక్త్యుత్కర్షం వరవర
 మునే తాదృశం భావయ స్తమ్ । యేనశ్రీమన్ దుగ్రతమహామితః ప్రాప్య
 యుష్మత్పదాబ్జం త్వన్విశ్లేషేతనువిరహిత స్తత్రలీనో భవేయమ్ ॥ ౭౬ ॥
 త్వత్పాదాబ్జం భవతుభగవత్ దుర్లభం దుష్కృతోమే వాసోఽస్యాద్య
 రవరమునే దూరత స్తన్వత్ప్రియాణామ్ । త్వద్వైముఖ్యాద్విఫలజనుషో
 యేషునస్తూర్ణమేషాం దూరిభూతః క్వచనగహనే పూర్ణ కామో భవే
 యమ్ ॥ ౭౭ ॥ సిహ్వావ్యాఘ్రాసపది విపినే పన్నగః పావకోవా కుర్యః
 ప్రాణాన్తకమపిభయం కోవిరోధస్తతోమే । నైతేవోషగ్రహణ రుచ
 య స్తన్వత్ప్రియైస్తన్విమితైర్నానాజలైర్వరవరమునేనాశయ స్తన్వ
 త్నికస్థా ॥ ౭౮ ॥ త్వద్భృత్యాపామమభజతియస్సర్వతోభృత్యకృత్యం
 తస్మైత్యానా మభిలషతి యస్తాదృశం ప్రేష్యభావమ్ । మద్భృత్యాసా
 వితిమయినచేత్సానుక మ్మైరపాంఘ్రైః క్షేమంకుర్యా ద్వరవరమునేకింపు
 నశ్శిష్యతేమే ॥ ౭౯ ॥ క్వాహంతుదగ్రః కులిశహృదయో దుర్మతిగీర్వాత్
 చింతాత్రయ్యన్తానామసులభతరంతత్పరంతాత్తతత్త్వమ్ । ఇత్థం భూ
 లేవరవరమునేయత్పునస్సాన్వత్తరూపంద్రష్టుం తత్తత్సమయసదృశందే
 హిమేబుద్ధియోగమ్ ॥ ౮౦ ॥ సోఘం తావద్రఘుపరిబృఢో నక్షమ స్తన్వ
 ద్వియోగం సద్యఃకాక్ష్యన్వరవరమునే సన్నికర్షంతవైషః । సాయంప్రా
 తస్తవపదయుగం శశ్వదుద్దిశ్య దివ్యం ముఞ్చన్బాష్పం ముకుళితకరోవ
 న్దలేహస్తమూర్ధ్నా ॥ ౮౧ ॥ అస్తస్తావ్యనీరఘుపతిరసా వన్తికేత్వామ
 దృష్ట్వా చింతాక్రాంతోవరవరమునే చేతసోవిశ్రమాయ । త్వన్నామైవ
 శ్రుతిసుఖమితి శ్రోతుకామం ముహూర్తాం కృత్యైరన్యైః కిమిహ తది
 దంకీర్తయేతి బ్రవీతి ॥ ౮౨ ॥ భుజైఃనైవప్రసమకబళే యత్త్వయా
 నోపభుక్త్యై నిదానైవస్పృశతి సుహృదం తావంవినా యస్యనేత్రే
 హీనోయేనత్వమపిసలిలో క్షిప్తమీనోపమానగోసౌ సోఘం వరవర
 మునేరాఘవ స్తన్వద్వియోగమ్ ॥ ౮౩ ॥ పత్రం మూలం సలిలమపి య
 త్పాణినోపాహృతంలే మాత్రాదత్తాదపిబహుమతం పత్నూరేతద్రఘూ

తామ్ । శాఖాగేహం వరవరమునే సమృతం సాధశృజ్ఞం భూత్వాహా
 సోమహదపివచం భోగభూమి స్త్వయాభూత్ ॥౮౮॥ అభ్యశ్రాంతిం
 హరసిసరనై రార్ద్రాశాఖాసమీరైః పాదాసంవాహయసికుమరేషు
 శాలాంవిశాలామ్ । భోజ్యందత్వావరవరమునేకల్పయన్ముష్కయ్యాం
 పశ్యన్ధన్వో నిశిరఘుపతింవాఽసిపత్నీసహాయమ్ ॥౮౯॥ పశ్యన్నగోప
 రిమితహితస్సిద్ధవాగ్స్పృత్తియోగం సద్యశ్శోకప్రశమనపరంసాంత్యయా
 న్తంభవన్తమ్ । ప్రాజ్ఞోజ్ఞజ్ఞేనఖిలుభగవాన్ దూయమానో వనాన్తే
 పశ్చాత్కార్యం వరవరమునే జానకీ విప్రయోగమ్ ॥౯౦॥ సుగ్రీవోన
 శ్శరణమితీయ తూన్యతంత్రాతురథే పమ్నాతీరేపవనజనషో ఛాపితం
 శోభతేతే । కాలాతీతేకపిసులఽతా దేవతత్రైవపశ్చాచ్ఛాపంధూన్వ
 న్వరవరమునే యత్నవాన్నిగ్రహేఽభూత్ ॥౯౧॥ యస్త్రిస్త్రిశంశుదధి
 లషితా మార్యచుతోవిధతై యేనోపేతస్త్వరతి నపితుస్సోతివీరో గతి
 ర్థే । ఇత్యేషు తాన్సంప్రతిరఘుపతి పేయసీసన్నిక నీచ్యక్తందేవీ వర
 వరమునే తత్వమాహవ్యదీయమ్ ॥౯౨॥ బాతై ర్యస్య జ్వలన వదనై
 ర్వాహినీవానరాణాం వాత్యావేగైర్భృమితజలదస్తోమ సాధర్మ్యమే
 తి । సోయం భగోన్వరవరమునే మేఘనాదశ్యరైస్తేరతోనాథగి కథమి
 తరథా హస్యతే రాఘవే ॥౯౩॥ హిత్యాపృథ్వీం పునరపివిచగి ప్రే
 యసీమానవానాం దృష్ట్వాశ్రీమద్యదనకమలైర్లతదృష్టిషుఽసీదత్ ॥౯౪॥
 మోదగైర్వరవరమునే భృత్యకృత్యై స్త్వచీయైర్మితగి ప్రీతింప్రతిదిన
 మసాశాసితానైఋతానామ్ ॥౯౫॥ సోదర్యేఘత్వమసి దయితోయస్య
 భృత్యస్సుహృద్వా సోఢవ్యో భూత్తన్యూ సహచరే జానకీ విప్రయో
 గః । ధ్యాయం ధ్యాయం వరవరమునే తస్యతే విప్రయోగం మన్యేఽ
 నిద్రామరతిజనితాం మానయత్యగ్రజోయమ్ ॥౯౬॥ ముగ్ధాలోకం ము
 ఖమనుభవన్తోదతేనైవ దేవ్యాస్త్రిగ్ధాలాపం కపిలకులఽతిం నైవ సింహ
 త్యపాంఘైః । త్వమేవైకం వరవరమునే సోదరం ద్రష్టుకామో నా
 భోనైతికవది దపిరతిం దర్శనే యూధపానామ్ ॥౯౭॥ ఏషుదేవస్స

యమభిలషన్నేషతే శేషప్రతిజ్ఞాభూయస్తదనుజగదా నన్దనో నన్ద
 నూనుః । దూరీభావం వరవర మునే దుస్సుహంపూర్వజస్తే ధన్యస్త్య
 క్త్యాధయతు నచిరాచ్ఛత్రీహారాఘవస్తాప్తిమ్ ॥౯౩॥ పాయఃపాయంప్రగ
 యమధురే పాదపద్మేత్వదీయే పశ్యేయం తత్కమపిమనసా భావయ
 స్తంభవ స్తమ్ । కామకౌగ్రధప్రభృతి రహితైకకాక్షిణం త్వత్ప్రసాదై
 సన్నిధిసాకం వరవరమునే సన్తతం వర్తిషీయ ॥౯౪॥ పశ్యత్యేనంజ
 నకతనయా పద్మగర్భైరపాంగైః ప్రాగ్రథాని ప్రశమయతుమే భాగధే
 యరఘూణామ్ । ఆవిర్భూయా దమలకమలోజగ్రవక్ష్యోగిపదంమే ది
 వ్యంతేజో వరవరమునే దేవదేవత్వదీమమ్ ॥౯౫॥ రామశ్రీమాన్రవి
 సుతసఖోవర్ధతాం యూధపాలై ర్దేవీతస్మైశతకుశలం మైథిలీ సిత్య
 యోగాల్ । సాసుక్రోశోజయతుజనయస్సర్వత స్తత్ప్రసాదంసామిత్రి
 ర్శేసఖిలుభగవాన్సౌమ్యజామాతృయోగీ ॥౯౬॥ యస్తా దేతద్భద్రుషని
 షదామత్రమేయంప్రమేయం కుర్వాన్స్తత్సకల సులభం కోమలైరేవ
 వాక్యైః । నీరోగ స్త్వంవరదగురుణా నిత్యయుక్తోధరిత్రీంపాహిశ్రీమ
 న్వరవరమునే పద్మయోనేర్దినాని ॥౯౭॥ అపగతమదమానైరన్రిమో
 పాయ సిన్ధై రధికతపరమాక్షైరర్థకామానపేత్సైః । నిఖిలజనసుహృ
 ద్భిర్నిర్జితకోధలోభైర్వరవరముని భృత్యైరస్తుమే సిత్యయోగః ॥౯౮॥
 వరవరమునివర్చచింతామహంతాముషంతావకీ మవిరతమనువర్తమానా
 నమానావమానానిమాన్ । నిరవధిపదభక్తిరిష్టాననుష్టాన నిష్టావహం
 ప్రతిదినమనుభూయ భూయోనభూయాసమాయాసభూః ॥౯౯॥ వ
 రవరమునివర్చపాదాపుపాదాయ సాదామినీ విలసితవిభవేషు వితైషు
 పుత్రేషుముక్తేషణాః । కతిచనయతివర్చ గోష్ఠీబహిష్ఠీకృతప్రీతనా విజ
 హతి జనిమృశ్యనిత్యానువృత్త్యా యదత్యాహితమ్ ॥౧౦౦॥ నిరవధిని
 గమాన్తవిద్యానిషద్యానవద్యాశయాన్యతిపతిపదగర్భబద్ధానసన్ధా
 నసన్ధాయినిః । వరవరమునివర్చ సమృద్ధిసమృద్ధి సమృద్ధిసప్రతిదినమ
 నుభూయభూయోనభూయాసమాయాసభూః ॥౧౦౧॥ యన్మూలమా

శ్వయంజమాన్యవతాలమూలం కాంతోపయన్త్రయమినః కరుణైక సిం
 ధోః । ఆసీదసత్సు గణితస్య మమాపిసత్తామూలంతదేవ జగదభ్యుదయై
 కమూలమ్ ॥ ౧౦౨ ॥ యదవతరణమూలం మే క్రిమూలంప్రజానాం శ
 తతిపుమునిదృష్టామ్నాయ సామాజ్యమూలమ్ । కలి కలుష సమూలో
 న్మూలనేమూలమేతత్సభవతు వరయోగీనస్సమస్తార్థమూలమ్ ॥ ౧౦౩ ॥
 మూలంశతారి ముఖసూక్తి వివేచనాయాగికులంకవేర దుహితుస్సము
 పాగతస్య । ఆలమృతస్య మమసౌమ్యవరస్య జన్తమూలం విభాతి న
 తులంవితులంబచిత్రమ్ ॥ ౧౦౪ ॥ అనుదినమనవద్యైగి పద్యబంధైరమీభి
 ర్వరవరవరమునితత్త్వంవ్యక్త ముద్భోషయన్తమ్ । అనుపదమనుగచ్ఛ
 న్నప్రమేయం శ్రుతీనామభిలషిత మశేషం శ్రూయతే శేషశాయీ ॥
 ౧౦౫ ॥ జయతుయశసాతుక్లంఠం జగత్త్రియవక్త్రంజయతుసుచి
 రతస్త్రిన్భూమారమా వజ్రభూషణమ్ । వరదగురుణాసార్థం తస్మై
 శుభాన్యభివర్ధయన్వరవరముని శ్రీమానామానుజో జయతుషితౌ ॥
 ౧౦౬ ॥ పఠితశతకమేతత్ప్రత్యహం యస్సజన్తా సహిభవతి నిదానం
 సమృదామిప్సితానామ్ । ప్రశమయతివిపాకంపాతకానాం గురూణాం
 ప్రథయతిచ నిదానం పార మాప్తుం భవాభేః ॥ ... ॥ ౧౦౭ ॥

సామ్యజామాతృయోగీన్ద్రచరణామ్బుజపట్నదమ్ |

దేవరాజగురుంపదే దివ్యజ్ఞానప్రదంశుభమ్ ॥ ౧౧ ॥

శ్రీ దేవరాజాచార్య విరచితం

వరవరమునిశతకం సమూర్థమ్.

శ్రీ వరవరమునీంద్రియమహాగురవేనమః.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమతే రామానుజాయనమః.

శ్రీ రుక్మ రా జ వింశ తిః.

శ్రీమన్మృపాజలనిధేజగదేకబంధో దేవాదిదేవపరిపూజితపాదస
ర్వ ! హేమాపగాపులినమధ్యనివాసశీలరక్షేతసిన్ధుతనయాప్రియమజ్గలం
తే ॥ ౧ ॥ భోగీన్ద్రభోగశయనేశరదభృశుభృదేదివ్యమానఫణరత్నమ
యాభిచితే । స్వామిశయాననతరక్షణజాగరూకరక్షేతసిన్ధుతనయా
ప్రియమజ్గలంతే ॥ ౨ ॥ సీరామ్బువాహనిశయజ్గళదివ్యమూరైశీలానీయ
చరణామ్బుజదేవదేవ । సౌందర్యద్వగ్జలధేసుగుణాభిరామరక్షేతసిన్ధు
తనయాప్రియమజ్గలంతే ॥ ౩ ॥ మార్తాండుకోటి సదృశోజ్వలలోకహృ
ద్యమాణిక్యదివ్యమకుటోల్లసితోతమాజ్గ । రాకేశమణ్డలనిభాననదివ్య
మూరైరక్షేతసిన్ధుతనయాప్రియమజ్గలంతే ॥ ౪ ॥ కస్తూరికాశికలాంఛ
నశోభమానచాలేన్ద్రగర్వహరసుందరఫాలభాగ । లోలమ్బనీలకుటిలా
లకపక్షిరవ్యరక్షేతసిన్ధుతనయాప్రియమజ్గలంతే ॥ ౫ ॥ కన్దర్పచాపస
దృశాయితసుందరభుక్తర్ణాంతలోలకమలోజ్వలచారునేత్ర । నాసా
గ్రలమ్బిపృథులాయితమౌక్తికాఙ్గరక్షేతసిన్ధుతనయాప్రియమజ్గలంతే ॥
విమ్బాధరోష్ఠరుచిరస్థితకున్దదన్తభాన్వితకవాలమణిదర్పణరోచమా
న । మాణిక్యకుంజలవిరాజితకర్ణయుగ్మరక్షేతసిన్ధుతనయాప్రియమజ్గ
లంతే ॥ ౭ ॥ కైవేయకాచిపరిఘాషితకమ్బుకణ్ఠశ్రీవత్సకౌస్తుభసుహృ
ద్యభుజాంతరాల । ముక్తావళీచయఘాషితపిపరాజ్గరక్షేతసిన్ధుతన
యాప్రియమజ్గలంతే ॥ ౮ ॥ సౌవర్ణరత్నఖితితాజ్గదరాజమానభోగీ
న్ద్రభోగసదృశాయితచాహుదణ్డ । సమ్మల్లదివ్యసరసీరుహమంజు
హస్తరక్షేతసిన్ధుతనయాప్రియమజ్గలంతే ॥ ౯ ॥ వైచూర్యవజ్రపరి
కల్పితహస్తఘావరతోర్మి కావలసితాఙ్గులివల్లవాధ్య । భృజన్తణీరు
చిరకిరీణిసూపురాధ్యరక్షేతసిన్ధుతనయాప్రియమజ్గలంతే ॥ ౧౦ ॥ జాతీ

సరోజతులసీవవై జయ స్త్రీమాలాభిరామనతభూసుర పారిజాత । మై
 మోఽవీతలసమానశుభోత్తరియ రక్తేశసింధు తనయా ప్రియమగ్గలంతే॥
 భాస్వద్విమిత్రయశుభోదరసిమ్మనా భేకాంఘ్రిగుణాంచితకటితటసత్యకా
 మ । బాలార్క-వర్ణకనకామృరరంజితాక్షే రక్తేశ సింధుతనయా ప్రియ
 మగ్గలంతే ॥ ౧౨ ॥ రమ్భాస మోరుయుగసుందరమీనకేతు తూణీరగర్వ
 పరిచర్వశాక్షజఙ్ఘ । భాజన్తణీయచిరకీఠిణీమాలరాధ్యర్క శసింధు
 తనయా ప్రియమగ్గలంతే ॥ ౧౩ ॥ బృన్దారక్తే రమణీకరరత్న దీప్తై
 ర్నిరాజితాక్షి కమలాతులదివ్యరూప । కన్దర్వకోటి సదృశానఘ పద్మ
 నాభ రక్తేశసింధు తనయా ప్రియ మంగలంతే ॥ ౧౪ ॥ వాణీ ప్రియస్య
 కులదైవత రాఘవేంద్రసంసేవితాశ్రిత సురదుగ్ధమ దివ్యశక్తై । రత్నాధిప
 స్యహృదయోత్పలపూర్ణచంద్ర రక్తేశసింధు తనయా ప్రియమంగలంతే ॥ ౧౫ ॥
 శ్రీమత్పరామృతశముఖై ర్దశభిషగీత మాహాత్మ్యచంద్రసరసీతట
 వాసలోల । మాన్దాతృముఖ్య ధరణీస్వర సేవితాక్షే రక్తేశసింధుతన
 యాప్రియమగ్గలంతే ॥ ౧౬ ॥ స్వామిప్రపన్నజనరక్షణలభ్యవర్ణ వేదా
 న్తవేద్యుపహసీయ గుణామ్బరాశే । ఔదార్యజన్త నిలయాతుల శౌ
 ర్యకైర్య రక్తేశసింధుతనయా ప్రియమగ్గలంతే ॥ ౧౭ ॥ శ్రీఃస్థుచిత్రతనయా
 రయనాబ్జమిత్ర తద్ధార్యమాల్య పహనోత్సుకచిత్రవృత్తే । రామాను
 జాఖ్యయతివల్ల భద్రాగధేయ రక్తేశసింధుతనయా ప్రియమగ్గలంతే ॥ ౧౮ ॥
 హేమాప గాతరళ తుక్త తరణ్ణ లోల పాథోజధూళి వహనాలసమారు
 తీన । సంపూజ్యమానసురచారణ గీతకీర్తేరక్తేశసింధు తనయా ప్రియమ
 గ్గలంతే ॥ ౧౯ ॥ హేదేవదేవ పురుషోత్తమ లోకబంధోమాదృజ్జముక్షు
 పనరక్షణజాగరూక । శ్రీవాసుదేవనతబృన్ద ముదావహాద్య రక్తేశసింధు
 తనయా ప్రియమగ్గలంతే॥ ... .. ॥౨౦॥

శ్రీరక్త రాజవింశతి స్తోత్రముప్తా.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమద్వరవరమునీర్ణ ౧ మహాగురవేనమః.

శ్రీమద్వరవరముని చరణాబ్జమధువృత్తైః దేవరాజగురుభిర్విరచితా

పూర్వ ది న చ రి.

సౌమ్యజామాతృయోగీంద్ర ౧ దరణామ్బుజ పట్పదమ్ । దేవరాజ
గురుంపద్దే దిన్యజ్ఞానప్రదంశుభమ్ ॥౧॥ అక్షేక వేదకన్యాయా స్తుశ్చే
భువనమశ్లేఠే । రణ్ణేధామ్నిసుఖాసీనం వంద్యేచరవరంమునిమ్ ॥౨॥ మయి
ప్రవిశతశ్రీమ న్నన్దిరంశ్చశ్చాయనః । పత్యగిపదామ్బుజద్రష్టు మా
యాన్తమవిమారతః ॥౩॥ సుధాగధిమివసై వ్రసీక్ష్వకృతోదగ్రవిగ్రహమ్ ।
ప్రసన్నారూప్రణకాశ ప్రకాశశరివేష్టితమ్ ॥ ౪ ॥ పార్శ్వతగపాణిప
చ్చాభ్యాం శరిగృహ్యభవత్ప్రియా । విన్యస్యంతంశనైరజ్ఞే ౧ వృదులౌ
మేనీతలే ॥౫॥ అష్టానకోమలాకార మాతాప్రవిమలామ్బరమ్ । ఆపీ
నవిమలారసా మాజానుభుజభూషణమ్ ॥ ౬ ॥ వృణోలతస్తనస్తాన
సంస్థానధవళత్విషా । శోభితంయజ్ఞసూత్రేణ నాభివిమ్బ సనాభినా ॥
౭॥ అమ్బోజవీజమాలాభి రభిజాతభుజాన్తరమ్ । ఊర్ధ్వపుండ్రైరు
పశ్చిష్ట ముచితస్థానలక్షణైః ॥ ౮ ॥ కాశ్చీరకేసరస్తోమ కడార స్నిగ్ధ
రోచిషా । కాశేయేన సమిధానం సు న్ధమాలావలమ్బినా ॥ ౯ ॥ మ
న్తగ్రత్నానుసంధాన సస్తతస్ఫురితాధరమ్ । తదర్థతత్వసిద్ధ్యాన సన్న
ద్ధత్రులకోద్గమ్ ॥౧౦॥ స్తయమాన ముఖామ్బుజం దయమాన దృగచ్ఛ
లమ్ । మయిప్రసాదప్రవణం మధురోదారభాషణమ్ ॥౧౧॥ ఆత్మలా
భాత్పరంకింశ్చి దన్యన్నాస్తీతినిశ్చయాత్ । అగ్గీకర్తు మివప్రాప్త మకి
ంచనమిమలజనమ్ ॥౧౨॥ భవన్తమేవనీరన్ధ్రంపత్యన్వశ్యేనచేతసా । ము
నేవరవరస్వామిః ముహూర్తాస్తామేవకీర్తయన్ ॥౧౩॥ త్వదన్యవిషయస్పర్శ
విముఖైరభిలేన్ద్రియైః । భవేయంభవదుగిభానా మసహ్యోనామనాస్మ
దమ్ ॥౧౪॥ పరేత్యగిపద్య మేయామే యామిన్యా సమమవధీతే । ప్రబ

ద్ధ్యశరణంగత్వానరాంగురుపరమ్మరామ్ || ౧౫ || ధ్యాత్వా రహస్యత్రిత
 యం తత్త్వయాథాత్మ్య దర్శనమ్ | పరపూజాదికాః పత్యః సకా
 రాః ప్రణిధాయచ || ౧౬ || తతః ప్రత్యక్షసింహాత్వాకృత్యాపారావహి
 కీగక్రియాః | యతీష్ట చరణద్వంద్వ ప్రవణేనైవచేతసా || ౧౭ || అథర
 జ్జనిధిం సమ్యగభిగమ్య నిజం ప్రభుమ్ | శ్రీనిధానం శనైస్తస్య శోధయి
 త్వాపదద్వయమ్ || ౧౮ || తతస్తత్సన్నిధిస్తమ్భ మూలభూతల భూష
 ణమ్ | ద్రాక్ష్యఖంసుఖమాసీనం ప్రసాదమధున్ద్రితమ్ || ౧౯ || భృత్యైశ్చ
 ప్రియహితైకాగ్రైశ్చ ప్రేమపూర్వముపాసితమ్ | తత్త్వాగ్రీర్థనానుసా
 రేణ సంసారాణాం నిధాయకే || ౨౦ || అనుకంపాః పరీవాహై రభి
 షేచనపూర్వకమ్ | దివ్యంపదద్వయందత్వా దీర్ఘం ప్రణమతోమమ్ || ౨౧ ||
 సాక్షాత్ఫలైకలక్ష్మ్యత్వ ప్రతిపత్తిపవిత్రితమ్ | మంత్రరత్నం ప్రయచ్ఛ
 న్తావస్తేవరవరం మునిమ్ || ౨౨ || తతస్సార్థం వినిర్గత్య భృత్యైర్నిత్యాన
 పాయభిః | శ్రీరజ్జవజ్జలంద్రస్తుం పురుషం భుజగేశయమ్ || ౨౩ || మహా
 తిశ్రీమతిద్వారే గౌపురం వతురాననమ్ | ప్రణిపత్యశనైరస్తగి ప్రవి
 శంతం భజామితమ్ || ౨౪ || కేవలగోచాయతి పతితత దేవీణాం రజ్జశృంగం
 సేనానాథో విహగవృషభశ్చీ సేధిస్సింహకన్యా | భూమానీశా గురుజ
 నవృతగి పూరుషశ్చేత్యమీషా మగ్నేనిత్యం సరవరమునే రజ్జీయగ్ధం
 ప్రపశ్యే || ౨౫ || మల్లలాశానంకృత్వా తత్రతత్ర యథోఽతమ్ | ధా
 మ్నస్తస్తా ద్విచిహ్నిమ్య ప్రవిశ్యస్వంసికేతనమ్ || ౨౬ || అఖత్రైలనాథా
 ర్య నామ్నశ్శ్రీమతిమణ్డపే తదజ్ఞిం జగజ్జద్వంద్వ ఛాయామధ్యనివా
 సి నమ్ || ౨౭ || తత్త్వందివ్యప్రబంధానాం సారం సంసారపై రిశామ్ | సరసం
 సరహస్యానాం వ్యాచక్షాణం నమామితమ్ || ౨౮ || తతస్సస్వచరణౌ
 మ్భౌజ స్పర్శసమ్పన్నసారథైః | పావనైరర్థినస్తీర్థై ర్భావయంతం
 భజామితమ్ || ౨౯ || ఆరాధ్యశ్రీనిధిం శ్చా దనయాగం విధాయచ | ప్ర
 సాదపాత్రం మాంకృత్వా పశ్యంతం భావయామితమ్ || ౩౦ || తతశ్చేత
 ససూధాయ పురుషే పుష్కరేక్షణే | ఉత్తం సితకరద్వంద్వ ముపవిష్య

(౩౭)

ఉత్తర దిన చ రీ.

౩౬౯

ముపహ్వరే ||౩౧|| అబ్జాసనస్థ మవదాతసుజాతమూర్తి మామీలితా
 తమసుసంహిత మస్తగ్రతమ్ । ఆనవ్రమాభిభి రుపాసితమ స్తరజ్జై
 ర్నిత్యంముని వరవరం నిభ్రతోభజామి ||౩౨|| తతశ్శుభాశ్రయేతస్మి
 నిమగ్నసిభృతంమనః । యతీద్ర ప్రవణంకర్తుం యతమాశం సమా
 మితమ్ ॥

... .. ||౩౩||

శ్రీమద్వరపరముని చరణాబ్జ మధువ్రతై ర్దేవరాజగురుభిర్విరచితా
 పూర్వ దిన చ రీ స మ్పూ ర్ణా.

అత్రానుసన్దేయా యతి గా జ విం శ తిః.

ఉత్తర దిన చ రీ.

అథగోష్ఠీంగరిస్తానా మధిస్తాయ సుమేఘసామ్ । కావ్యాలజ్జుతి
 వాక్యాం వ్యాఖ్యాతారం సమామితమ్ ॥ ౧ ॥ సాయస్తసంతతగృ
 త్వా సమ్యగారాధనంహరేః । వైవరాలాపై శ్శుభైశ్శోభితౌ సన్ద
 యస్తంసమామితమ్ ॥౨|| తతఃకనకపర్యజే- తరుణ ద్యుమణిద్యుతౌ ।
 విశాలవిమలశ్లక్ష్మ తుజ్జతూలాసనోజ్జ్వలే ॥౩|| సమగ్రసారభోగ్ధారని
 రస్తరదిగస్తరే । సోపధానేసుఖాసీనం సుకుమారేవరాసనే ॥౪|| ఉన్మి
 లశ్చద్దగర్భ ద్యుతితలముపరి క్షీరసజ్జాతశౌరం రాకాచస్త్రప్రకాశ
 ప్రచురసఖమణి ద్యోతవిద్యోతమానమ్ । అజ్కుల్యగ్రేమఃశిఖిన్నతమతి
 మృదులం రవ్యజామాతృయోగీ దివ్యతత్త్వాదయుగ్మం దిశతుశిరసిమే
 దేశికేన్ద్రోదయూతుః ॥౫|| త్వంమేబస్థ స్త్వమసిజనక స్త్వంసఖాదేశిక
 స్త్వం విద్యావృత్తం సుకృతషతులం విత్తమపున్తమంత్యమ్ । అత్తా
 షోషిభవసిభగవన్నాస్తరశ్శాసితాత్వం యదాప్సరస్సంవరవరమునే య
 ద్యదాత్తానురూపమ్ ॥౬|| అగ్రేపశ్చాదుపరిపరితో భూతలంపార్శ్వ
 తోమే మాభోనక్తే । పపుషిసకలే మానసామౌభరుహేచ । దర్శంద
 ర్శంవరవరమునేదివ్యమక్ష్మిద్వయంతే నిత్యంజన్మమృతజలథౌ నిస్త
 రేయంభవాభిమ్ ॥౭|| కరాధీనే పపుషికుమారి కల్పయన్నాత్మభావం

దుఃఖేమశ్చ కిమపి సుచిరం దూయతే జన్తరేషః । సర్వం త్యక్త్వా వీరవ
రమునే శుష్పగ్రితశ్చ త్ప్రసాదా ద్వివ్యప్రాప్యం తవ పదయుగం డేహి
మే సుప్రభాతమ్ ॥ ౮ ॥ యాయా వృత్తి ర్ననసిమమసా జాయతాం సం
స్కృతిస్తే యోయోజల్పస్సభవతు విభో నామ సజీగ ర్తనం తే యాయా
చేష్టావపుషి భగవత్ సాభవేద్వన్దనం తే సర్వం భూయాద్వరవరమునే స
మ్యగారాధనం తే ॥ ౯ ॥ యదనుచరవిభేదై ర్జాతుడుష్టోపితస్త్రిక్షారుచిరవ
రమునీస్తే రూఢభావోభవేయమ్ । దృఢతరమతియాతో దుష్ట్యజా
నర్థకామా జనిజలధికతానాం జాయతే కర్ణధారః ॥ ౧౦ ॥ అపగతమ
దమానై రన్తిమోపాయనిష్ఠై రభిగతపరమార్థై రర్థకామానపేక్షైః ।
నిభిలజససహృద్భి ర్నిర్జితకోధలోభై ర్వరమమునిభృత్యై రస్తుషేని
త్యయోగః ॥ ౧౧ ॥ ఇతి స్తుతినిబద్ధేన సూచితస్వమసీపితా ॥ భృత్యా
ప్రేమార్తగ్రయాదృష్ట్యా సింఘస్తం చింతయామితమ్ ॥ ౧౨ ॥ అథ భృత్యాన
సుజ్ఞాప్య కృత్వాచేతశ్శుభాశ్రయే । శయనీయం పరిష్కృత్య శయనం
తంస్త రామ్యహమ్ ॥ ౧౩ ॥ దినచర్యామిమాంఽవ్యాం సౌమ్యజామాతృ
యోగినః । భక్త్యానిత్యమనుభూయ న్నాప్నోత్తిపరమం పదమ్ ॥ ౧౪ ॥
ప్రపద్యే పదపద్మాని పరమప్రేమసవ్వదామ్ । సౌమ్యజామాతృయోగీ
స్త్ర చరణైకజుహంసశామ్ ॥ ౧౫ ॥ సమృత్స్వరూపానుగతైవయస్త్రిక్ష
సర్వోత్తరోఽనుత్ర మసిగిప్రసాదః । సద్భిస్సమందైవతమేవ దేశం ప్రా
ప్యంప్రపద్యే భవదక్షిణమూలమ్ ॥ ౧౬ ॥ యన్ములమాశ్వయుజమా
స్యవతారమూలం కాంతోపయన్త్రయమిసః కరుణైకసింధోః । అసీదస
త్సుగణితస్యమమాపి సత్తా మూలం తదేవ జగదభ్యుదయైకమూలమ్ ॥ ౧౭ ॥
శ్రీమద్రజం జయతు పరమంధామతేజోనిధానం భూమాతస్త్రిస్త్వవతు
కుశలీ కౌపిభూమాసహాయః । దివ్యంతస్మై శతవిభవం దేశకోదేశ
కానాం కాలేకాలేవరవరమునిగి కల్పయన్త్య శాని ॥ ౧౮ ॥ సచేదా
మానుజేత్యేషా చతురాచతురక్షరీ । కామపథామృపద్యజే జన్తవో
హన్తమాదృశాః ॥ ౧౯ ॥ పుణ్యో మౌజవికాసాయ పాపధాన్త క్షయ

యచ । శ్రీమానావిగద్భూద్భూమా రామానుజదివాకరః ॥౨౦॥ తృణో
కృతవిరిజ్ఞాది నిరఙ్కుశ విభూతయః । రామానుజ పదామ్బోజస
మాశ్రయణశాలినః ॥ ... ॥౨౧॥

సమాప్త్యం పూర్వడినచరీ సహితా ఉత్తరడినచరీ.

శ్రీమద్వరశరముని సుప్రభాతమ్.

రవిరుదయత్యథాపినవినశ్యతి మేటిమిరంకిక సతివజ్రజం హృదయప
జ్జజమేననమే । వరయోగివర్యవరణీయదయైకసిగ్ధ జయజయదేవజా
గృహిజనేనునిధేహిధియమ్ ॥ ౧ ॥ స్వసనమిదంతవస్వ మహిమానుభ
వైకరసం తదపితథావిధం తదితిజాతునవేత్తిజనః । వరవరదేశికేంద్ర
తదివంవిజహిసిభవా నపరిమితంహితం త్రిజగతామనుచింతయితుమ్ ॥
౨॥ అవతరణంతదేవజగతామ వివేకభృతాం వివిధహితావబోధనకృ
తేహిక్యతంభవతా । తత ఇతపహియోగ శయరాస్తమనాథ జనానమృత
మయైరపాంగవలయైరభిషేచయితుమ్ ॥ ౩॥ శరదరవేంద్రబృన్దసుమహాఘరి
పోషజుషా తవనయనేన కేచనపరేచరణేనతథా మధురగభీరధీరచతురై
రుచితైరితకేవరద ధురన్ధర నిభవసిన్ధుమముంతరితుమ్ ॥ ౪॥ పరమసభోని
వాసఘణిపుంగవ రక్తవతేర్ఘనమిదంహితాయ జగతోభవతాఽధిగతమ్ ।
తదపితదైవదేవ్యగతింప్రకటికురుషే తమిసామహ త్తవైవ కురువైభవ
ముద్భిదురమ్ ॥ ౫॥ త్వదభిమతప్రియస్తద్వదను వర్తనధన్యతమా దలమతిరి
క్తవైత్యఘిలలోకసుబోధమిదమ్ । అవనితలంత్యదీప్తిత మిదంచహితత
వసన్నయమఘిలస్తదైవ నిరుపాయముపైతదమ్ ॥ ... ॥ ౬॥

శ్రీమద్వరశరమునిసుప్రభాతం సమాప్తమ్.

వ ర వ ర ము ని ప్ర తిః.

శ్రీమన్యతి ద్రవరణ ప్రవణామలాత్మకథితైకాంతి కరుణాదిగు
ణామృతాభ్యే । సామ్యోపయన్త్య మునివర్య సతాంజనాశాం నాథో

త్వదీయ చరణౌశరణంప్రపద్యే । ౧॥ శ్రీమత్ పరాంకుశవహో మృతపూ
ర పాన సంసిద్ధశౌరిచరణౌనుభవప్రవాహః । సౌమ్యోపయన్త్రముని
వర్యజగద్ధితాయ భవ్యస్తవదీయ చరణౌశరణంప్రపద్యే ॥౨॥ పద్మాల
యారమణభవ్య పదాబ్జయుగ్మ ప్రిమామృతాబ్ధి పరివాహ నిమగ్నచే
తాః । సౌమ్యోపయన్త్రమునివర్య సమస్తలోక శేష్యాత్వదీయచర
ణౌశరణంప్రపద్యే ॥౩॥ ముక్తిప్రదామూర్తిపారివ పాదపద్మే భక్తాన్య
పాయనిరతస్య పరంముముక్షోః । సౌమ్యోపయన్త్రమునివర్య సతాం
జనానాం నాథౌత్వదీయచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥ ౪ ॥ రామానుజా
ర్యవరదర్శనధూర్వహేంద్ర కామాదిమారగణదూరగదేశికేంద్ర సౌ
మ్యోపయన్త్ర మునివర్యసమస్తలోక బంధోత్పదీయ చరణౌ శరణం
ప్రపద్యే ॥౫॥ వానాద్రియోగివరమానస రాజహంస వాఘాలనాథవర
దార్య వరాభినంద్యై । సౌమ్యోపయన్త్ర మునివర్య సరోజశంఖచి
హ్నాత్వదీయచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౬॥ శ్రీభట్టనాథమునివర్య వరే
ష్టదేవౌ శ్రీదేవరాజగురుపుణ్యన పారిజాతౌ । సౌమ్యోపయన్త్రముని
వర్య సదా నరక శిష్టాత్వదీయచరణౌ శరణం ప్రపద్యే ॥౭॥ రామా
జార్యవరవేంకట యోగివర్య శ్రీమన్నతాత్తిహర సూరిభిరీశ్వరమానౌ ।
సౌమ్యోపయన్త్రమునివర్యసదాస్తవదీయ భాగ్యాత్వదీయచరణౌ శర
ణంప్రపద్యే ॥౮॥ అష్టానకోమలసరోజ సుగంధిరమ్యావై ర్విరసన్యశర
ణైరనుభావ్యమానౌ । సౌమ్యోపయన్త్రమునివర్యసదాశరణ్య నాథౌ
త్వదీయచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౯॥ మంజుప్రవాళసదృశౌ మమపాపి
నోపి సంసారసాగరసముద్ధరణప్రవీణౌ । సౌమ్యోపయంత్రమునివర్యవి
భోసుభోగ్యాస్వామిత్వదీయచరణౌ శరణంప్రపద్యే ॥౧౦॥ అస్తతః
లాభిపగురూత్తమయోగివర్య భోగీంద్రభీకరగురో ర్మహితార్యవర్య ।
సౌమ్యోపయంత్ర మునివర్య భవత్యుపాయాః పాత్రంకురుష్వ భగ
వత్ శరణాగతంమామ్ ॥

...

...

॥౧౧॥

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమద్వ్యవరమునీంద్ర మహాగురవేనమః.

శ్రీ శైలేశాష్టకమ్.

శ్రీమాన్ శ్రీరక్షనాథార్యో వేదాస్తద్వయకేసరిః మునికాంతోప
యంతామేనస్సిధతాం సదాహుతి ॥ ౧॥ శేషశ్రీమా నజనిహి పురాసౌ
వ్యజామాత్మయోగీభోగీభూత స్తదనుభగవాన్ రాఘవస్యానుజన్తాభగా
త్వాభవ్యోవరసరమునిర్భూయసాభాసమానో రతత్వస్తాక్ రఘుకుల
జతే రాశ్రీతో భద్రపీఠమ్ ॥ ౨॥ శ్రీతుం ద్రావిడవేద భూవివృతం
సామ్యోపయంతుర్మునేరుతగ్ధా స్తీమమైసమానయతఃతస్మాత్స్త్వైశ్రీ
యంమద్భవమ్ । అవిశ్వాగ్చకమూచివానితి ముదానిశ్చేషలోకాన్వితోర
జ్జీవత్సరమేకమేవమశృణోద్వ్యక్తం యథోక్తం క్రమాత్ ॥ ౩॥ శ్రీభూ
భ్యంరక్షనాథేశతదిదపసిషద్వ్యక్రియాశ్రీతుకామే శేష స్సంతోష
యివ్యవ్వరమునితాం ప్రాప్యయోవరతేనగే । కామాయ శీతల
స్యమ్బుజవణిసుకీభా బ్రహ్మసూత్ర త్రిదండైర్భూతం శుభోర్ధ్వ పు
ణ్డ్రీస్తరహృదయసదాకోశముద్రాజగహస్తమ్ ॥ ౪॥ కృపయా పర
యాస రక్ష రాగ్రహీమానం మహతాం ప్రకాశయత్ । రురుచేస్వయ
మేవచేతసావరయోగి ప్రవరస్య శిష్యతామ్ ॥ ౫॥ సమాప్తాగ్రస్థస్య
ప్రథితవివిధోపాయనచయే పరంసజ్జీభూతేపరవరమునే రజ్ఞీసవిధే ।
హతాద్బులగకశ్చితుగుతకతినిరిస్తోష్యపగతో జగార్గ శాఖ్యగి పరిణత
చతుర్వాయనకదమ్ ॥ ౬॥ శ్రీమాన్గిం గేశ్వర్యోయద్వికళధరఃచో భావ్య
సారార్థజాలం శ్రీత్వాసామ్యోపయన్తు ర్మునివరచరణే చ్చాత్రీభానం
ప్రపన్నః । శ్రీశైలేశేశతపద్యం భగవతినీలయే వద్భవే తత్సమాప్తా పు
క్తావశ్యేతస్యమేతస్నిఖిల నిజగృహేష్వాదిశత్రుదాదె ॥ ౭॥ వేదాదా
పూర్వముక్తాహరితి సజనోవ క్తిశ్చాదభోమిత్యేవం వక్తస్య మేత
రనికళధరవచోనుశ్రవారంభకాలే । శ్రీశైలేశేశతపదప్రథమ మథ

సతాం సంప్రదాయేకనిష్ఠైర్లక్ష్మీనాథేతి పద్యంస్వయమఖభవానా
దిశద్రక్షనాథః || ౮ || యద్వద్వక్తుం నయ్యుక్తం ప్రణవహరిపదాభ్యున్న
రేన్యత్పదంతత్కృష్టేతేతత్కదాచిన్సునిశతవచనైర్వైదికై ర్భ్రష్టాని
మైః | తద్వదం గేశభక్తైశ్శమదమనయత్రైస్సానిధుభిస్తత్వవిద్భిర్వక్తుం
య్యుక్తం సమధ్యే సపదశ్శతయో రేతయోఃపద్యమన్యత్ || ౯ || శతరిపు
రేకపవ కమలావతి చివ్యకవిర్మధురకవిన్యధాచ శతజిన్సునిముఖ్య కవిః |
యతికులపుక్త వన్య భువిరక్తసుధాకవిరాద్వర వరయోగినో వరదరాజ
కవిశ్చతథా |

... ..

కాతమ్మతుకసింహాయ కల్యాణగుణకాలినే |
శ్రీమతేరమ్యజామాత్య మునీన్ద్రగురవేనమః ||
శ్రీ కైలేశాష్టకం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే శ్రీమహాశతకోప శ్రీశ్రీనివాస పేదాన్త యతీన్ద్ర మహాదేశికాయనమః.
శ్రీమదహోబిల మహాస్థాన నిర్వహణ ధురన్ధర శ్రీశ్రీనివాస
నిగమాన్త యతీన్ద్ర మహాదేశిక విరచితమ్.
శ్రీలక్ష్మీన్మసంహదిసుప్రభాతమ్.

కాసల్యా సుప్రజారామ పూర్వాసన్ధ్యా ప్రవర్తతే |
ఉత్తిష్ఠనరకాద్దుల కర్తవ్యం దైవమాహ్నికమ్ |
శ్రీమాన్ రామానుజార్యోయతిపతిరభిలాన్తా త్రితుకామస్వశి
ష్యాన్భాష్యం శారీరకార్థ ప్రక్షుటన మకరోద్భాష్యాసిద్ధాన్తభేత్తాయ
స్తస్త్విత్తుభ్యమాణేకథకకులవచో నజపాలైస్సభూయా త్సాత్మాదు
త్ప్రేక్షమాణోభవదితి జయతాం శ్రీనివాసోయతీంద్రః || ౧ || తవసుప్ర
భాత మరుణాబ్జలోచనే తరుణేందువిహ్వవదనేఽఘమోచనా శరణాగ
తార్తిహరణాయ దీక్షితే కరుణారసాఘ వరుణాలయేక్షితే || ౨ || తవ
సుప్రభాతమమరేన్ద్రసున్దరీకరపల్లవాంత కలితోరు మాలిని | క్షరణత్స
హస్రీతులితాన్త సౌభగే కనకాఞ్చిశోరుమణికుండలాఞ్చితే || ౩ || తవ

సుప్రభాత మనురారివల్లభే నిజవల్లభాజు-సరసిసరోరుహే । కరవ
 ల్లవాత్తజలజాతకుడ్డలే రవికోటిభాసి కురువిందమాలికే ॥౪॥ తపసు
 ప్రభాతమఖిలాత్రి భంజని ప్రణతాతిభక్తజన చిత్తరంజని । వరతాపనీ
 యవిదితాత్మవైభవప్రియవక్త్రచంద్రసుచకోరలోచనైః॥౫॥ దేవాశ్చ
 తుయ్యఖ పురస్తర శంఖరాద్యాస్సీధాస్సనాతనసనందననారదాద్యైః ।
 త్వామృతుంవిషధపుష్పకరాశ్చరన్తి లక్ష్మీనృకేసరి విభోతవసుప్రభా
 తమ్ ॥ ౬ ॥ దేవోచివాకర భూత్రధిత ప్రకాశో దివైశ్చకరైస్తవదన
 ఘంఘ్రి యుగంసహనైః । సంవాహితుం భృశముదేతి హరేర్దిశా
 యాం లక్ష్మీనృకేసరి విభోతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౭ ॥ దేవాశ్చ సామయ
 జురాదయ ఆవిధాన్తికబైరలక్షితగుణైస్సద్గుణంస్తువన్తః । త్వల్లింగ
 నామగుణకీర్తన లబ్ధభావాల్లక్ష్మీనృకేసరి విభోతవసుప్రభాతమ్ ॥౮॥ వి
 పాస్సన్వనస్థితగరిష్ఠగుణక్రియాద్యా సాన్నితావిశుద్ధవనశా వివలై
 ర్వచోభిః । త్వంస్తోతుమద్యవివిధైః ప్రణతాశ్చరన్తిలక్ష్మీనృకేసరి వి
 భోతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౯ ॥ ఉచైశ్చశ్చైవస్తుభిరపిష విభాతితేశ్వస్తమ్పై
 రమామదజలాప్లుతగర్జదేశాః । భృత్యాశ్చతే కరయగోర్ధృతచామ
 రాద్యాలక్ష్మీనృకేసరివిభోతవసుప్రభాతమ్ ॥౧౦॥ ధేనుగి పురస్తరపు
 రాన్తర భూషణంసాత్వత్రింకరత్వకరణాయథరామవాప్య । త్వద్దృ
 ష్టిభావితసుధామ సుధాసుధారామాకాక్షతే సరహరే తవ సుప్రభా
 తమ్ ॥౧౧॥ భృత్యోఽహమద్య యతిరూప ముపేయివాంస్తే పాదాం
 బుజద్వయపరిచుతాయయన్తిః । జాగర్తివిశ్వగణ నిర్మితిసర్వశీలలక్ష్మీనృ
 కేసరివిభోతవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౨ ॥ వారాశిరాజతనయా వదనామ్బు
 జాతమాఢ్యోసజ్జనయనాఖ్యమిభిన్దయుగ్తమ్ । సంచారయాద్యవిసేతే
 మతదీయభక్తిసారగ్రహాయస్యహరేతవసుప్రభాతమ్ ॥౧౩॥ సహ్యావ
 గోత్తరతరస్య విభక్త సగ్ధ తజ్ఞాంగశీతి మమరుజ్జడిమోత్తరగ్లే । రం
 గేవిహాయ రుచిత్ర విరాజసేత్వం శ్రీలింగనాయకవిభోతవసుప్ర
 భాతమ్ ॥ ౧౪ ॥ నారాయణాద్విసరద్విపులసగివంతి సమాగ్రింత నిర

రయశంయశగాఢశబ్దైః । అస్పృష్టమానస ఇవాత్రివిహారకాంక్షీత్వం
భాసివేజ్జటపలే తవ సుప్రభాతమ్ ॥ ౧౫ ॥ గోపీగృహానరుప కల్పి
తమథనాత్త హయ్యజ్గవీసహ్యకల్పితస్సత్తడాతమ్ । అద్యాపితథ్య మి
హకర్తుమివాసీతాద్యగ్రాహాయదూ త్తమవిభో తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౧౬ ॥
ఇత్థం రమాన్యహరిరక్త ధురీణ శేష శైలేశ యాదవకులాధిప సుప్రభా
తమ్ । భక్త్యాపరంవృతనుతాభిలసాధుభావ్యం శ్రీశ్రీనివాసనిగమా
స్తయత్విశుద్ధః ॥ ... ..

శ్రీ శ్రీనివాస వేదాంత యతీంద్ర) మహాదేశిక విరచితమ్

శ్రీలక్ష్మీనృసింహసుప్రభాతం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీమతే శ్రీమదాదినాథ శతకోప యతీంద్ర) మహాదేశికాయశమా.

శ్రీమత్ప్రసిద్ధాన నిర్వహణ చాతురీధురీణ శ్రీపరాబ్జుశ

యతీంద్ర) మహాదేశిక విరచితా

శ్రీ లక్ష్మీ నృ సిం హ పృ ప త్రి.

శ్రీశ్రీనివాసాహ్వయ యోగివర్యం నారాయణం యోగివరంతధైవ ।
శ్రీయోగినర్యం రఘువీరవేద కోటిసంజ్ఞం గురుమాశ్రయామి ॥ ౧ ॥
అహూదిలేగరుడ శైలమధ్యే కృపావళా తుభిత సన్నిధానమ్ । ల
క్ష్మ్యసమాలింగిత వామభాగం లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే ॥ ౨ ॥
శ్రీవణశతారాతి యతీంద్ర) మాద్యం ప్రేక్షా స్వయం ప్రేషమనుం పృ
దాయ । స్వారాధనే ప్రేరయతి స్తయస్తం లక్ష్మీ నృసింహంశరణం
ప్రపద్యే ॥ ౩ ॥ సర్వస్యలోకస్య సమీహితానాం ప్రదానదీతా వశత స
దైవ । శ్రియాస మేతం శీత దోషహంత్యా) లక్ష్మీ నృసింహంశరణంప్రప
ద్యే ॥ ౪ ॥ యస్యాభినద్భక్త జనార్తిహన్తుక పితృత్వమన్యే ష్వవిచార్య
తూర్ణమ్ । స్తష్ఠేఽవతార స్తమనన్యలభ్యం లక్ష్మీనృసింహం శరణం
ప్రపద్యే ॥ ౫ ॥ యమీషీతుం దేవగణోఽతిరుష్టం శత్రానశక్నోతిచతు
ర్ముఖాదిః । ప్రసాదితో భక్తజనేన యస్తం లక్ష్మీ నృసింహం శరణం

ప్రపద్యే || ౬ || వామత్వమద్యత్వజ సంక్రమేషు నా స్త్రీహాకశ్చిత్కిలనా
 పరాధీ । లక్ష్మ్యైతివామాఙ్కగయోచ్యమానం లక్ష్మీనృసింహం శర
 ణంప్రపద్యే || ౭ || శ్రీవీరవద్రాఘవ వేదమాలిం యోగీంద్రక్లృప్తై శ్శుభ
 తాపశుద్ధైః । నామాఙ్భిర్దాంయత హతనోద్యస్తంశ్రీనృసింహం
 శరణంప్రపద్యే || ౮ || శ్రీమద్రహస్యశ్రయ సారపాత ప్రారమ్భకాతే
 తవసర్వసిద్ధిః । స్యాదీత్యపశ్రుత్యభిధాయకంమే లక్ష్మీనృసింహం శర
 ణంప్రపద్యే || ౯ || భావ్యప్రదానావసరేతువీర రఘూద్వహమ్నాయశి
 ఖార్యరూపీ । స్వప్నాగతోభాష్య మదత్తయోమే తంశ్రీనృసింహంశ
 రణంప్రపద్యే || ౧౦ || యశ్శ్రీనివాసాఖ్య మనీస్త్రతోమాం సమ్మృ
 త్తవేదాంతయుగంవ్యతాసీత్ । తదర్చితస్వీకృత మద్భరంఠం లక్ష్మీనృ
 సింహం శరణంప్రపద్యే || ౧౧ || సప్తేషైరమావాస మనీస్త్రరూపీ స్వ
 యంసమాగత్య మమాపిదేవః । తిద్రుక్తకాషాయమదాన్త దాయస్తం
 శ్రీనృసింహం శరణంప్రపద్యే || ౧౨ || ఆరాధనంస్వస్యకథంమయేతి భీ
 తంసవాపద్మ లతాముఖేన । ఆకావ్యమామస్య కరోత్యుత్తార్థం
 లక్ష్మీనృసింహం శరణం ప్రపద్యే || ౧౩ || శతారినారాయణ యోగిన
 ర్య పరాఙ్మూలశస్వామి పరాఙ్మూలశాద్యైః । యశ్చాజితశ్శ్రీనిధియో
 గిముఖై స్తంశ్రీనృసింహం శరణంప్రపద్యే || ౧౪ || నారాయణశ్రీర
 ఘువీరవేద క్షాతీరనారాయణ మానివాదైః । యోగీష్వరైరన్వహమ
 ద్భితోయస్తంశ్రీనృసింహం శరణంప్రపద్యే || ౧౫ || త్వద్దత్తవాచాతవ
 కిఙ్కరేణ త్వత్ప్రీతికామేన మయాకృతేన । స్తోత్రేణలక్ష్మీ నృహరేస
 విష్ణుగిప్రీతోభవత్వం కరుణార్ద్రవృష్టిః || ౧౬ || పరాఙ్మూలశాఖ్యేనత
 పోధనేన భక్త్యానృసింహస్య కృతాప్రపత్తిః । పాపత్యమేనభవేత్స
 తస్య పూర్ణంకృతాపూర్ణకటాక్షపాత్రమ్ || ... || ౧౭ ||

ఇతి శ్రీపంచకకోప శ్రీపరాఙ్మూల యతీంద్ర మహాదేవి విరచితా

శ్రీలక్ష్మీనృసింహప్రపత్తి స్సమ్పూర్ణా.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీమతే శ్రీమహాశతనామ శ్రీ శ్రీనివాస వేదాంత యతీంద్ర

మ హా దే వ కా య న మః.

అథ శ్రీనివాస వేదాంత యతీంద్ర మహాదేశిక విరచితాని

శ్రీలక్ష్మీనృసింహాది మక్తశాశాసనాని.

శ్రీపరాజుశయోగీంద్ర శతారిప్రముఖాస్థయా ॥ మక్తలాశా
సనపరా స్తహితాననిశంభజే॥౧॥ జగజ్జన్మాదిలీలాయ జగదానందహే
తవే । జగచ్చక్షునివాసాయ శ్రీనృసింహాయమక్తశమ్ ॥౨॥ హిరణ్యస్త
మ్భసమ్భూతి ప్రఖ్యాతపరమాత్మనే । స్లహాదార్తిముషేజ్వాలానారసిం
హాయమక్తలమ్ ॥౩॥ గరుడాద్రిగుహగేహే గజకుణ్డసరస్తటే । హిర
ణ్యస్థాణ్యహఙ్గార హరిసింహాయమక్తలమ్ ॥౪॥ వారిజావారితభయై
ర్వాణీపతిముఖైస్సురైః । మహితాయ మహూదార మాలోలాయా
స్తుమక్తలమ్ ॥౫॥ పరాహుక్తజ్ఞేమేవిన్ద్యే వారాహార్థప్రదాయినే । దస్త
లగ్నహిరణ్యాక్ష దంష్ట్రసింహాయ మక్తలమ్ ॥౬॥ గోభూహిరణ్యసి
ర్విణ్ణ గోభిలజ్ఞానదాయినే । ప్రభజ్జన శునాసీర కారజ్ఞాయాస్తుమక్త
లమ్ ॥౭॥ భార్గవాఖ్యతపస్వీశ భావనాభావితాత్మనే । అక్షయ్యక్షీరీ
రస్థ భార్గవాయాస్తుమక్తలమ్ ॥౮॥ చతురాననచేతోఽబ్జ చిత్రభానుస
రూపిణే । వేదాద్రిగహ్వరస్థాయ యోగానందాయమక్తలమ్ ॥౯॥ హ
హహహహ్వశ్య గన్ధర్వనృతగీతహృతాత్మనే । భవహస్త్రతటచ్ఛత
వటసింహాయమక్తలమ్ ॥౧౦॥ భారద్వాజ మహాయోగి మహాపాతకహ
రిణే । తాపనీయ రహస్యార్థ పావనాయాస్తు మక్తలమ్ ॥ ౧౧ ॥ శ్రీ
శారయతీంద్రాది యోగిహృత్పద్మభానవే । సర్వత్రపరిపూర్ణాయాహు
చితేశాయమక్తలమ్ ॥౧౨॥ మక్తలాశాసనమీదం మానివాసమునీరితమ్
మహానీలంపతన్కృష్ణమ్ మక్తలాయతనంభవేత్ । ॥౧౩॥

శ్రీ జ్వాలా నృసింహ మక్తలం సమ్పూర్ణమ్.

శ్రీ యోగ మః.
శ్రీ లక్ష్మీ సృసింహ వజ్ర లమ్.

అపారకరుణాసిన్ధో నివారణపరానిమాణా | విదారయహిరణ్యాత్మ
విదారణసఖాయుధైః ||౧|| సర్వవేదాంతవేద్యాయ కారణాయ మహా
త్మనే | సర్వలోకశరణ్యాయ శ్రీసృసింహాయ వజ్ర లమ్ ||౨|| శేషిణేశ
ర్వవస్తూనాం వాఙ్మితార్థప్రదాయినే | సంశ్రితానాం సదాభూయా
చ్ఛ్రీసృసింహాయ వజ్ర లమ్ ||౩|| పవిత్రాణాం విత్తాయ ప్రాపకాయ
ఫలాత్మనే | భద్రాణామపిభద్రాయ శ్రీసృసింహాయ వజ్ర లమ్ || ౪ ||
అదివణశతకోపాభైర్మృగైర్నరైర్వృహత్తనైః | సమర్చితాయ నిత్యా
యశ్రీసృసింహాయ వజ్ర లమ్ ||౫|| జగజ్జన్మాదిమ్యాయ శేషాచ్ఛ్రీకృత
మూర్తయే | విధ్వస్తాఘలహేయాయ శ్రీసృసింహాయ వజ్ర లమ్ ||౬|| జ్ఞా
నానందస్వరూపాయ జ్ఞానశక్త్యాదినిధవే | బద్ధవేద్యలోకానాం శ్రీసృ
సింహాయ వజ్ర లమ్ ||౭|| కామధవశరిత్రాణ భావితస్తమ్భజన్తనే | బ్ర
హ్మేంద్రాదిస్తుతాయస్యా శ్రీసృసింహాయ వజ్ర లమ్ ||౮|| గుణలేశవిహీ
నస్య సర్వహేయాఘృదస్యమే | మస్తాన్మస్తే సృష్టవస్తాన్స్యా శ్రీసృ
సింహాయ వజ్ర లమ్ ||౯|| శ్రీనివాసయశీన్ద్రోక్తం లక్ష్మీ సృహరి వజ్ర లమ్ |
యేపత నిమహత్మాన స్తేహంభూయాత్తుమగ్గలమ్ || ... ||౧౦||

శ్రీ లక్ష్మీ సృసింహ వజ్ర లం సమ్మూర్తమ్.

అథ శ్రీ రణేశ్వర వజ్ర లమ్.

శ్రీనివాసయశీన్ద్రాదీ గురున్నతావహత్తనః | తత్రాపారత
న్యోఽహం కుశ్వేయత్నంహరేస్తునతా ||౧|| శ్రీ రణేశ్వరాజలేయోఽసౌ
శ్రీరణేశ్వయశ్చక్రాయతే | తస్యశ్రీరణనాథస్య ప్రవంకుశ్వేయధామతి||
౨|| శ్రీహస్తలాలనానన్ది మృదుపాద సరోరుహే | సరోవ్రుక్షాయని
త్యంస్యా శ్రీరణేశ్వరాయ వజ్ర లమ్ ||౩|| శ్రీనివాసయశీశాన గురువర్య
మవేక్ష్యమే | సర్వాపరాధాన్మస్తే స్యాశ్రీరణేశ్వరాయ వజ్ర లమ్ ||౪||

శ్రీమత్కౌస్తుభరత్నాభా భాసురాయాసురారయే ! భూయాచ్ఛ్రీ
 వత్సవత్సాయ శ్రీర + లమ్ || ౫ || శ్రీరక్తస్థలవాస్తవ్య భవ్యభాగ్యఫలా
 త్తనే । అత్త నేసర్వతోభూయాచ్ఛ్రీర + లమ్ || ౬ || శ్రీమద్వేంకటనా
 థార్య స్తుతిప్రీతహృదేఽలమ్ । శ్రీశాయసదాభూయాచ్ఛ్రీ + లమ్ ||
 ౭ || శ్రీమదిత్వాకువంశ్యానాం కూటస్థాయ మహాశ్చనామ్ । సర్వదా
 యార్థి నాంభూయాచ్ఛ్రీ + లమ్ || ౮ || శ్రీమతేనిమాన్తైకవేద్యాయా
 శేషశేషిణే । ప్రాప్యాయప్రాపకాయస్యాచ్ఛ్రీ + లమ్ || ౯ || శ్రీప
 రాజుశయోగీంద్ర పదపద్మనిషేవణాత్ । లబ్ధాత్తనామయాకారి శ్రీ
 రక్తేశ్వరమజ్జలమ్ || ౧౦ || శ్రీనివాసయతీంద్రోక్తం శ్రీరక్తేశ్వరమజ్జలమ్ ।
 యేపత నిమహత్తాన స్తేషాంభూయాత్తుమజ్జలమ్ || || ౧౧ ||

శ్రీరక్తేశ్వరమజ్జలం సమూర్ధమ్.

శ్రీ నివాసమజ్జలమ్.

సర్వమంగళసంఘాతి స్థానవేంకటభూధరే । నిత్యక్లృప్త నివాసా
 య శ్రీనివాసాయమంగళమ్ || ౧ || అశ్రితార్థితకల్పయకౌస్తుభాలక్ష్మ
 తోరసే । జ్ఞానశక్త్యాది పూర్ణాయ శ్రీనివాసాయమంగళమ్ || ౨ || నిత్య
 సిద్ధాత హేయాయఽస్యమజ్జలమ్ మూర్తయే । లంజనాచలభూషాయశ్రీని
 వాసాయమజ్జలమ్ || ౩ || వేదవేదాన్తవేద్యాయకారణాయమహత్తనా
 ప్రాప్యాయప్రాపకాయస్యాచ్ఛ్రీనివాసాయమజ్జలమ్ || ౪ || సర్వలోకశ
 రణ్యాయ చివచిద్వస్తుశేషిణే । శ్రీవత్సాజీత వత్సాయ శ్రీనివాసాయ
 మజ్జలమ్ || ౫ || స్వీయఘట్టాంశ దేవాన్త దేశికానన్తహేతవే । సేత
 వేసర్వలోకానాం శ్రీనివాసాయమజ్జలమ్ || ౬ || వాణీవల్ల భముభ్యార్ప
 తోషితాయ మహత్తనా । వివిధాశ్చర్యచర్యాయ శ్రీనివాసాయమజ్జ
 లమ్ || ౭ || దివ్య సూరి సమాక్రాన్త నిజవాసావి కోటయే । నికృష్టో
 త్కృష్ట తుల్యాయ శ్రీనివాసాయ మజ్జలమ్ || || ౮ ||

శ్రీనివాసమజ్జలం సమూర్ధమ్.

శ్రీ మై న మః.
శ్రీ రామ భద్ర మ క్త శ మ.

శరణాగతసంత్రాణ నిపుణాయ మహాత్మనె | ఆయోధ్యా జనభా
గ్యాయ రామభద్రాయమక్త శమ్ ||౧|| కాసల్యానందకన్దాయ కల్యాణ
గుణసింధవె | శరణ్యాయవరేశ్యాయ రామభద్రాయమక్త శమ్|| ౨|| కౌ
శికాశ్య మహాయోగి సం దేశసభలీకృతా | కృతినేనతితుష్టాయ రామ
భద్రాయమక్త శమ్ ||౩|| వై డహీవదనాంభోజలోలంబాయితచేతనె|
భద్రాణామపి భద్రాయరామభద్రాయమక్త శమ్ || ౪ || శౌతమాశ్రీ
మసాఫల్య నిదానపదపాంసవె | దాశకీశాది మిత్రాయ రామభద్రా
యమక్తశమ్ ||౫ || మహాపాతకనిర్ముక్తి హేతుసేతువిధాయినె | శిక్షి
తాశరణాలాయ రామభద్రాయ మక్త శమ్ || ౬ || విభీషణపరిత్రాణ
సంహృష్టమనసేనిశమ్ | ప్రాప్తసీతాయ రామాయ రామభద్రాయ
మక్త శమ్ ||౭|| ప్రాప్తరాజ్యాయ రామాయ భరతాభీష్టదాయినె| స
ర్వబంధసమేతాయ రామభద్రాయమక్తశమ్ || ౮ || శ్రీనివాస యతీం
ద్రోక్తం సీతావల్లభమక్తశమ్ | యేవత నిమహత్తానసేషాం భూయా
తుమక్త శమ్ | ... .. ||౯||

శ్రీ రామభద్ర మక్త శం సమూర్ణమ్.

శ్రీ గీతాచార్య మక్త శమ్.

గీతోపనిషదాచార్యేమహయామునదేశికె | యతీంద్రేదాగమాంతా
ర్యేభక్తికృద్భద్రాయవర్ధతామ్ ||౧|| సచ్చిష్యాద్యుపదేశ్యాయ డహాత్మ
భిమఘాతనే | ఆదిష్టకర్తయోగాయ గీతాచార్యాయమక్త శమ్||౨|| ఉ
క్తసర్వాత్మసామ్యాయ జీవయోగవిధాయినె | సాక్షిణే జ్ఞానైకైస్థ
క్రియావేద్యాయమక్తశమ్ ||౩|| సాంగభక్తిసమాదేష్ట్రైస్సీమగుణభూ
తయె | సుచక్షుర్దానదత్తాయ క్రమోపాస్యాయమక్త శమ్ ||౪|| గీతక్షే
త్రజ్ఞతత్వాయ త్రిగుణద్రవ్యవాదినె | డేతనా చేతనేశాయ శాస్త్రవే

ద్యాయమజ్గళమ్ ॥౫॥ త్రేభావిభక్తధర్మాయ సారోపాయప్రదన్మినేభ
క్రైష్ఠపత్రిలక్ష్మ్యాయ గీతాచార్యాయ మజ్గళమ్ ॥౬॥ నారాయణేనము
నినా కృతంగీతార్యమజ్గళమ్ । ఆశాస్త్రేనువినంసోపిభవేన్మజ్గళభాజమ్॥
శ్రీగీతాచార్య మజ్గళం సమూర్ధమ్.

శ్రీశాఙ్గపాణిమజ్గళమ్.

మదీమరక్షణైకాన్త స్వాన్తవృత్తియుజ్జేశమ్ । మదీయ పాగ్రినా
థాయ మజ్గళం శాఙ్గధన్వనె ॥ ౧ ॥ నిస్తులానన సౌన్దర్య సారసాక్షా
త్ప్రతేసదా । విన్నయానన్ద మూలాయ మజ్గళం శాఙ్గధన్వనె ॥ ౨ ॥
శ్రీవణ్ణితారిప్రముఖైగిపూర్వాచార్యై గీ ప్రపత్తిభిః । వశీకృతాయ ని
త్యంస్వాన్తజ్గళం శాఙ్గధన్వనె ॥ ౩ ॥ అత్యంతాశ్చర్యవర్మాయ సర్వ
సమృత్ప్రదాయినె । నిత్యం శ్రీయా సమేతాయ మజ్గళం శాఙ్గధన్వ
నె ॥ ౪ ॥ శ్రీమత్కనకకంజాత సరస్వీరేసతాంముదే । నిత్యక్లృప్తఃపా
సాయ మజ్గళం శాఙ్గధన్వనె ॥ ౫ ॥ శ్రీమత్కోమళ వల్లభ్యై కాన్త
యాకరుణాత్మనా । సమాశ్రితాయ సాకూతం మజ్గళం శాఙ్గధన్వ
నె ॥ ౬ ॥ కనకాచలసజ్కాశ చక్రశ్రీధవాసతః । రాజలే చైత్ర చి
త్రాయ మజ్గలం శాఙ్గధన్వనె ॥ ౭ ॥ సోపానక్రమచాతుర్య నిస్తులానం
దదాయినె । సర్వేషామవిశేషేణ మజ్గలం శాఙ్గధన్వనె ॥ ౮ ॥ జ్ఞాన
శక్తిబలైశ్వర్య వీర్యతేజామ్బురాశయే । నిరస్తాభిలదోషాయమజ్గలం
శాఙ్గధన్వనె ॥ ౯ ॥ సంపాప్రాభిలకామాయ జగజ్జన్మాది హేతవే
సేతవేసర్వలోకానాం మజ్గలం శాఙ్గధన్వనె ॥ ౧౦ ॥ శ్రీనివాసయ
తీర్థోక్తం మజ్గలం శాఙ్గధన్వనః । యేపత ని మహత్సానస్తేషాంభూ
యాస్తుమజ్గలం॥ ... ౧౧॥

శ్రీశాఙ్గపాణి మజ్గళం సమూర్ధమ్.

శ్రీ యోగ నమః.

శ్రీ పార్థసారథిమణిమ్.

శ్రీయశికానాయకల్యాణ నిధయేనిధయేర్థినామ్ । శ్రీబృహద్రణ్యవా
సాయ పార్థసూతాయమజ్గలమ్ ॥౧॥ లక్ష్మీసవిభ్రమాలోల సుధూవి
భ్రీషచక్షుషే । చక్షుషేసర్వలోకానాం పార్థసూతాయ మజ్గలమ్॥౨॥
నిత్యాయనిరవద్యాయ నిత్యానందచిదాత్మనే । సర్వాంతర్యామిణేః
మత్పార్థసూతాయమజ్గలమ్ ॥౩॥ స్వతస్సర్వవిజేసర్వ భక్తసర్వవిశేషీ
ణే । సులభాయసుశీలాయ పార్థసూతాయమజ్గలమ్॥౪॥ పరస్మైబ్రహ్మ
ణేపూర్ణకామాయపరమాత్మనే । ప్రేరయత్పరతత్వాయపార్థసూతాయ
మజ్గలమ్॥౫॥ అకారత్రయమిత్రాణామాత్మనామనుష్యతామ్ । అతృప్తా
మృతరూపాయ పార్థసూతాయమజ్గలం ॥ ౬॥ హ్రీయస్సచరణౌపుం
సాంశరణతేనపాణినా । స్వయందర్శయతేఃప్రేమత్పార్థసూతాయమజ్గ
లమ్॥౭॥ స్రగ్భూపామ్బర హేతీనాంసుమమావహమూర్తయే । సర్వా
త్రిశమనాయాస్తుపార్థసూతాయమజ్గలమ్ ॥౮॥ శ్రీవైకుంఠవిరక్తాయ శ్రీ
మత్కైరవిణీతటే । రుక్మిణ్యైరమణాయాస్తుపార్థసూతాయమజ్గలమ్॥
ఆదివణశతకోపాది మునిమానసవాసినే । సర్వలోకనివాసాయ పార్థ
సూతాయమజ్గలమ్ ॥ ౧౦॥ శ్రీమద్బృహదావనావాసిమజ్గలాభరణాఙ్ఘ్రి
యే । మజ్గలానాం నివాసాయ పార్థసూతాయమజ్గలమ్ ॥ ౧౧॥

శ్రీ పార్థసారథిమణిమ్ సమూర్ధమ్.

శ్రీభావ్యకార మజ్గలాశాసనమ్.

శ్రీపరాబ్రహ్మ-శపాదాబ్జసురభీకృతమాళయే । శ్రీవత్సచిహ్ననాథాయ
యతిరాజాయమజ్గలమ్ ॥౧॥ నాథపద్మాక్షరామార్య పాదపద్మజసేవి
నె । సేవ్యాయసర్వయమినాయతిరాజాయమజ్గలమ్ ॥ ౨॥ పూర్ణార్క
పూర్ణకరుణాపాత్రాయామిత లేజసే । మాలాధరప్రియాయాస్తు యతి
రాజాయమజ్గలమ్ ॥౩॥ సంసేవ్యయామునాచార్యవేకలవ్యోస్త్యహం
నురోః । అన్యన్నేతివదేన్నిత్యంయతిరాజాయమజ్గలమ్ ॥౪॥ శ్రీకాంచీ

పూర్ణమిశ్రోక్త రహస్యార్థవిదేశదా । దేవరాజ్ఞియాయాస్తు యతి
 రాజాయమగ్గలమ్ ॥౫॥ శ్రీమద్గోష్ఠీపురీపూర్ణ దివ్యాజ్ఞాంకురన్వితే ము
 దా । శ్లోకార్థం కుర్వతేతస్మైయతి రాజాయమగ్గలమ్ ॥ ౬ ॥ కూరేశ
 కురుకానాథ దాశరథ్యాదిదేశికాః । యచ్చిష్యా భాస్తిలేతస్మైయతి
 రాజాయమగ్గలమ్ ॥౭॥ చరమశ్లోకతత్వార్థంజ్ఞాత్వాజ్ఞాం విలంభ్య
 చ । దదతేదస్య వ్రతేయేభ్యోయతి రాజాయమగ్గలమ్ ॥౮॥ శ్రీశైలపూర్ణ
 కృపయా శ్రీరామాయణమర్థతః । భక్త్యామేన శ్రుతంతస్మైయతి రా
 జాయమగ్గలమ్ ॥ ౯ ॥ శబరరాదికుద్యష్టినాం బాహ్యేనాం నిధనాయ
 చ । శ్రీభాష్యంకురన్వితే తస్మైయతి రాజాయమగ్గలమ్ ॥౧౦॥ కుర్వన్ను
 పనిషద్భాష్యంజగద్రక్షోజ్గ్రోహియః । దయయాపరతన్త్రాయభాష్య
 కారాయమగ్గలమ్ ॥౧౧॥ ద్రవిడోపనిషద్భాష్యాంవదేతిమదనుజ్ఞయా ।
 శాస్త్రేకురుకేశస్తంభాష్యకారాయమగ్గలమ్ ॥౧౨॥ గత్వాతుశారదాపీ
 తంవృత్తింవోధాయనస్యచ । అవలోక్యగతాయాస్తుభాష్యకారాయ
 మగ్గలమ్ ॥౧౩॥ పరమాణుమృషావాదివాదిసంహారకారిణే । తస్మైభగ
 వతేశ్రీమద్భాష్యకారాయమగ్గలమ్ ॥౧౪॥ శ్రీమత్కురుగ్గ పూర్ణాయ
 శ్రీభాష్యంవదతేస్వకమ్ । పిత్రేనమృతస్సౌతస్వాపిభాష్యకారాయమగ్గలమ్ ॥
 దత్వావృషగిరీశస్య శిఖచక్రేరమాపతేః । శరమప్రీతియక్తాయభాష్య
 కారాయమగ్గలమ్ ॥౧౬॥ సన్యాసంకుర్వతేకాఞ్చ్యమనస్తసరసీతటే ।
 వరదేన్యస్తభారాయ భాష్యకారాయమగ్గలమ్ ॥ ౧౭ ॥ శ్రీమన్నహాభూ
 తపురీశ్రీమలేశవయజ్ఞసః । కాన్తిమత్యాం ప్రసూతాయ యతిరా
 జాయమగ్గలమ్ ॥౧౮॥ శేషోవానైస్యనాథోవాశ్రీపతిర్వేత్తి సాత్వికైః ।
 వితర్క్యాయమహాప్రాజ్ఞై ర్యతిరాజాయమగ్గలమ్ ॥౧౯॥ ప్రకృష్టగు
 ణపూర్ణాయప్రాప్యాయస్యాజ్ఞీనేవి నామ్ । పృపన్నసార్థవాహాయయ
 తిరాజాయమగ్గలమ్ ॥౨౦॥ వేదాత్మకప్రమాణేన సాత్వికైశ్చ ప్రమాతృ
 భిః । ప్రమేయేనసహశ్రీమాన్వర్థతాం యః శేఖరః ॥ ౨౧ ॥

శ్రీ భాష్య కార మగ్గ లా శా సనం సమాప్తమ్.

శ్రీమద్విష్ణుసామంతము

(౪౯)

శ్రీ మై న మః.

శ్రీలక్ష్మీ హయవదన పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీమతే నిగమాంత మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ శ్రీనివాస దేశికేంద్ర రథనాథ బ్రహ్మతంత్ర పరకాల
మహాదేశికేభ్యోనమః.

శ్రీమతే శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతంత్ర పరకాల మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమద్ధయవదన మహాస్థాన నిర్వహణ ధురన్ధరైః, శ్రీకృష్ణ
బ్రహ్మతంత్ర పరకాల మహాదేశికైః, విరచితా
శ్రీహయగ్రీవప్రాచీనకృతః.

కరుణావరుణాలయామ్బుజశ్రీ స్ఫురణాహజ్జ్యతిహారిణీచనశ్రీః |
చరణాబ్జరతార్తిధార హారింస్తనసూయాత్తురగాన్య సుప్రభాతమ్ || ౧ ||
పురగ్గప్రబుద్ధాన్బుధి రాజకన్యా ముఖాబ్జ నిశ్శాన్వన మివానుకర్షణ |
మరుత్సుగన్ధిగ స్రుతివాతిమన్దం హయాననస్తాత్తవ సుప్రభాతమ్ || ౨ ||
త్యగ్ధీప్త్యాస్రవిమలయాజీతగిరిలాసావాహనాస్వితవచయితాముఖామ్బు
జేన | పాశ్చాత్యేపతపయోనిభౌసుధాంశుర్భూయాత్రేనపదిహయా
న్యసుప్రభాతమ్ || ౩ || వరదానకృతినస్తరదార్తతర ద్విరదాఘహృతి
స్ఫురదాదరణ | ఇతిసన్తతయోయతయగ ప్రవదన్త్యధునామధునాశన
జాగృహిభౌః || ౪ || సమర్చనేతేకృతకాతుకేన సజ్జీకృతంశోణ మణీన్ద్ర
పీతమ్ | హంసేనకింసాన్ధ్యమచాలావిభాతి హయాన్యభూయాత్తవసు
ప్రభాతమ్ || ౫ || హరిర్హరిర్హరితిమంజుభాషితం ద్విజావళే స్పృశని
శయ్య కాతుకాత్ | ద్విజవ్రజోన్యమవదతీవకూజితైర్హయాననానఘ
గుణజాగృహిప్రభౌ || ౬ || ప్రాచీనభూం సపదిమిత కరగ్రహార్థం స
న్ధ్యాసఖీస్వయచి కురుకమపకూసాద్వైః | ప్రాతేయమజ్జలజలైరభిషి

ఇచ్చివలెను స్తోత్రాస్యభవతాత్తవ సుప్రభాతమ్ || 2 || కుముదవనంబి
 ముచ్చనవపజ్కజపద్మమిమాస్సపదినమాశ్రయన్తి ముదితాభ్రమరావ
 లయః । భువినిభిభోఽపిహీశ్రయతి సశ్రియమేవజనో హయవదనాద్య
 జాగృహిహారేకరుణైకనిధే || ౩ || పుల్లత్పజ్కజరత్నపాత్రనివహం నాసా
 త్యహృద్యద్రీయ సౌగంధ్యాత్యమరవద్దివ్యసలితై రాపూరితానాదరాల్ ।
 హంసాస్తామివపూజయన్తివిరుత వ్యాజాత్పతంతోమనూ న్సుస్నాతా
 స్సరసీమవాజిముఖతే సుప్రపాతరస్తుప్రభో || ౪ || ఉచ్చిలన్తధుకరాఘమ
 జ్జులం పద్మముల్లసతిపూజనాయతే । ధూపపాత్రమివహంస సజ్జితం
 సుప్రభాతమిహతేహయానన || ౫ || ఉన్దీవరాణామివ కాన్తిరద్య వన్ది
 భవన్దీవ్యపయాతునితా । పుల్లత్పిండంపద్మమివాక్షియుగ్లం హయాస్య
 తేనమ్పృతిసుప్రభాతే || ౬ || ఏతే వేత్రహతితుల్యత్వముహా కోటిర
 కోటిమణి శేఖరేభిస్తవమన్దిరస్య దదతోద్వారాయ నీరాజనమ్ । కా
 జ్ఞన్తిపత్రిబోధకాలమహతే సర్వేసుపర్వేశ్వరా స్తానేతానక్రూరణావ
 లోకనలవై ర్ధన్యాన్విధేహీప్రభో || ౭ || అక్షిణే మయితీవక్రిం విహర
 సేసంక్షీయమాణేముహుర్బుష్పేఽస్త్రిస్త్రితీదేవదేవసితరాం త్వత్పత్నిర్ధ
 నాయాగతమ్ । చాన్ద్రంబిమ్బమిదంపదన్తిహిపరం మోదార్పణందర్ప
 ణం దృష్టింస్యస్యకృపానిధేఽశ్రభగవ న్పాన్వినోధికిం శ్రీపతే || ౮ ||
 సిదాశేషకషాయితై స్సులలితై రుద్యద్దయాప్యాయితై ర్దివ్యాపాశ్శర్ప
 రైస్తవదర్శనకృతే ద్వాద్యత్రయధాజ్ఞలీన్ । ఆచార్యాన్నిగమాన్తదేశ
 క ముఖా నాధత్స్వసుస్నాపితా స్సుప్రపాతుతురగాస్యలేఽస్తు కరుణా
 సిన్ధోదినంశ్రీపతే || ౯ || ఇదంకుమ్భద్వంద్యం ఘృతగుమగృణస్తేరసలిలం
 ప్రతిహరేలక్షీస్తనయుగమనోహరిలసతి । ఇయంకౌశుద్వత్సాపరిజ
 నసమూహాఽపి నిభృతోదినంసుప్రపాతంలేభవతుకరుణాభే హయము
 ఖ || ౧౦ || రవిమణ్డలీమిదానీ ముదయమహీభృత్తవాభిషేకార్థమ్ । కన
 కకలశీమివవహశ్యస్తు హయగ్రీవసుప్రభాతంలే || ౧౧ || అనుచితకృతీసేవ
 నేత్వదీయేప్రపదభగరాదిహృచ్చునంపిహాయ । విదధతికిలవైణికాశ్చగా

నఁహయవదనాస్తుతవాద్య సుప్రభాతమ్ ॥౧౭॥ పికనీకరమద విధూనన
గాన మనోహరముదారసుకుమారమ్ । ధన్యంకన్యా ద్వంద్వంతావం నీ
రాజయతిజాగృహిహయాస్య ॥౧౮॥ కాహళిడిణ్డిమమణ్డలమర్దలపణ
వాద్యహృద్యవాద్యానామ్ । సంస్పర్థయేవనినదాబృహ్మచై తురగనద
నబుద్ధ్యస్వ ॥౧౯॥ తవతనురుచిసాధర్మ్యా త్సంహృష్టేన ర్తనంకిలాతను
తః । ద్వారభువిచామరే క్వే హయవదనతవాస్తుసుప్రభాతమిహ॥౨౦॥
త్వత్పదామోఘజయుక్తం పరిచరితుమనా మూర్ధ్నిబద్ధాఙ్గులిస్సన్ శ్రీ
కృష్ణబ్రహ్మతన్త్రాదిమపదకలిజి త్సంయమీ త్వాంస్తవీతి । త్వత్సేవా
యైశముద్యన్నిరవధికమహా నస్తథు స్తిష్ఠతీహ శ్రీమాన్మృష్టావసీన్దో హ
యనదనతవశ్రీకసుప్రాతరస్తు ॥౨౧॥ జయజయనిత్యచూక్తి లలనావణి
మాళిమణే జయజయభక్తసంహతి భవాభిషహాతరణే । జయజయవే
దమాళి గురుభాగ్య దయాజలధే జయజయవాజి వక్త్రపర కాలయ
తీన్దగ్రిధే ॥ ... .. ॥౨౨॥

ఇతి శ్రీమద్వేదమార్గ ప్రతిష్ఠాపనాచార్య పరమహంస పరివ్రాజ
కాచార్యేత్యాద్యనేకవిరుదాబితస్య శ్రీశ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్ర
పరకాల యతీన్దగ్రిస్య కృతిమ శ్రీహయగ్రీవ
ప్రా బో ధి క స్తు తిః.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీలక్ష్మీ హయగ్రీవాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాస్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమన్నిగమాస్తదేశిక పానోధికస్తుతిః.

శేషాద్విశ్వరూపపద్మయుగళీ కైజ్జగ్యహేతోగిప్రరా యాఘట్టా
కిలభ క్తిసమ్రుమనసా పద్మాసనేనాప్నితా । తత్తత్త స్తపిశావధూననకృ
తే సజ్జల్యతస్మైపతే ర్జ్ఞాతాయై నిగమాస్త దేశికమిషా తగ్రైచైచిద
న్యైనమః ॥ ౧ ॥ జిహ్వసింహాసనాగ్ర స్ఫుటనటనతురగ్గాస్యమజ్జీరశి
జ్ఞాస్పర్థానిర్ధావ్యవాచా నివయచులకిత ప్రత్యసికప్రచారః । శ్రీమాన్రా
మానుజార్థ్య ప్రధితతమవతశీలలామారగ్ర ధామా నిత్యం శ్రుత్యస్తవి
ద్యా గురురిహజగతాం భద్రవత్తాంవిధత్తామ్ ॥ ౨ ॥ సంసారాటోప
తాప క్షపణనిపుణవా గ్ధోరణీసారణీశ్రీ ర్వాణీసమ్పూజ్యపాదాదిమతు
రగమహా మన్తరాఽఽనన్దరాశిః । సజ్ఞాశశశప్రజన్త ప్రశమితవిమతా
తజ్జశజ్ఞా కలజోగ్రామోదాన్వేదా న్తసూరిర్దిశతుగురువర స్సర్వతస్త్రి
స్వతస్త్రి ॥ ౩ ॥ పాదారవిందయుగళీనత చేతనాఘ ఖేదాఽహారికరుణా
చిగుణామ్బరాశే । మోదాయసర్వజగతాం భవతాన్నితా న్తవేదా
స్తదేశికమణే తవసుప్రభాతమ్ ॥ ౪ ॥ వైరుహ్యార్థ్యవలేపతేపదవి సం
చారదుఃఖోగురు ర్నిత్యంగధవహాస్త్యహంతుతదితో భీతేనభావ్యం
మయా । ఇత్తంమన్తగతిస్సదా గతిహిహాస్రాధాతికోవాత్యసా శ్రీమన్నా
గమమాచిదేశికమణేస్యాత్సుప్రభాతంతవ ॥ ౫ ॥ తమోఽవశ్యంనశ్యేత్ప్రీ
చురమపి తత్తాద్యశగురుప్రబోధే సంజాతే నవిశయ ఇహాస్తీతి తమ
మమ్ । నృణామర్థంసమ్యక్ప్రకటయవివశ్యతీతమో విబుధ్యస్వకీమ
న్నిగమమకుటీదేశికమణే ॥ ౬ ॥ నిత్యపూర్ణ కలగికదాఽపితమసానై వా
భిసూతోగురుయక్తాఽన్యద్విజరాజతా మమపునరై వోచితాఽనీద్య
శః । ఇత్యస్తాద్విగుహాగృహేమనీయతం వీనోహ్రియాచన్ద్రమా సాన్వ
మిషోశీకవిత్తాక్రకద్విహరేస్యాత్సుప్రభాతంతవ ॥ ౭ ॥ మహాభేదత్వా

ధ్యేయతమసిగురౌ జాగ్రతతమోరుచీనామస్తాకం కథమవభవేత్సత్త్వమి
తిక్మ । హ్రీయూన్మానింభానిద్యువిదధతినర్వాన్యతతరాంఽహీహిన్వంని
ద్రాం కవికథకకణ్ఠీరవగురౌ ॥౨॥ ఏతేద్విజావిపులశాఖమహాగమాస్తని
స్థానప్రబోధమధిగమ్యుతచ్ఛలేన ! తత్త్వంపరస్పరమివప్రతిబోధయ
న్తిశుత్యస్త దేశికమణే తవసుప్రభాతమ్ ॥౩॥ అస్తర్తరాలసతిధామ
నిధాస్రకాశ మత్యస్త మేత్యజగతాం జనయన్ప్రబోధమ్ । హ్రీచీప్రదే
శభహాభాతి భవానివైషప్రాచీనవాప్తిఖర దేశికజాగృహీత్వమ్॥౪॥ తేజ
స్వితాందధదుదారతమోవిధూయనిస్సేహాభావ ముగగమ్యోదశావ
సానే । శాస్త్రోద్యహస్తహరిపాద సమర్పితాత్మా చీకగప్రపన్నభవజా
గృహీదేశికేంద్ర ॥౫॥ దళితారవిన్దనయనస్సరోముని ర్దధదుజ్జ్వలాశిక
మలాక్షిమాలికామ్ । హరిదర్శనం సమభికాక్ష్యతి స్ఫుటం ప్రతిజాగృహీ
శ్రుతిశిరోగురూత్తమ ॥౬॥ ఇదమభిగమోపాదానేజ్యాముఖంపరమా
ర్తగుంతురగవదనంజ్యోతిస్త్యోత్తోధిగస్తుమేక్షతే । తవిహసమయగి
హ్రీప్రయోగోపసంహరణోవిత్భవతుభవతస్సుప్రాతం శ్రీశ్రీయా మ
కుటీగురౌ ॥౭॥ ఇన్ధేపయోగంకమలం ప్రబుద్ధయోగంప్రబుద్ధోవిని
వర్తయత్వమ్ । ప్రాప్తోద్యదేవాభిగమస్యకాలస్యృత్యుల్పలాచార్యశి
ఖామణేతే ॥౮॥ గాథావిద్యేవరాత్రివిగలతివేదజ్ఞానవద్భాసతే
జగిహ్రీన్ద్రిలశ్యబ్జబన్ధుర్జలజ నయనవద్దృక్పథం యాతి మన్దమ్ । ఆనందం
యాతిసాన్ద్యం మునిసముదయవతోకలోకస్సమస్తాహ్నుయాద్యేదా
స్తవిద్యాగురువరభవతోదీప్రభాస్సుప్రభాతమ్ ॥౯॥ ఏతే శుద్ధావిమల
వసనాస్సత్పవిత్రోర్ధ్వపుష్టాస్సన్ధ్యాజ్యోప్రయత హృదయావైష్ణవా
స్తవస్త్రియోజ్యాః । త్వత్తైగ్గర్వప్రవణమతయ స్తవత్ప్రబోధ ప్రతి
క్షాస్సుప్రాతంతే నిగమమకుటీ దేశికేవందిసంస్తాత్ ॥౧౦॥ నిద్రానభూ
తిశబలైరమలైరికటాక్షైర్నిదావి తార్తిభిరుపాశ్రితలోకరక్షైః । భద్రా
ణీనర్వజగతాంభగవన్విధాతుం నిద్రాంవిముఖ్య నిగమాఖ్యలదేశికేంద్రం
౧౧॥ వ్యాకోచనేత్రనలినం వదనహృదంతే లావణ్యపూరభరితంలలితం
విగాఢమ్ । కాక్ష్యైస్సర్వజనతా నయనాశీమాలాగికామంజహీహి

కవివాచి మృగేన్ద్రసిద్ధాన్తిమ్ || ౧౮ || భాష్యాదిగూఢతమతత్త్వబుభుత్స
 యామీశ్రీబ్రహ్మతస్త్రియతివర్యముఖామహాన్తః | క్లప్తాహ్నికా ససే
 యమాగిప్రతిపాలయన్తిత్వామాగమాన్తగురువర్య జహీహి శయ్యామ్ ||
 ౧౯ || భవతాపపరిగ్లపితాంజనతామవితా సవితావినతామ్బురుహామ్
 అవతాత్రవితార్కికసింహగురుగకవితావసితాలలితావసథమ్ || ౨౦ ||
 గణేయమహాసుగుణామ్బునిధింప్రగుణాత్తగుణార్థగణాభినుతమ్ | సుగ
 మాన్నిగమానూలయన్తమమునిగమాన్తగురుంప్రణమామ్యషసి || ౨౧ ||
 సుదాన్తంధుర్దాన్తక్షపణిపుంశంతతనతేరనన్తవేదాన్తం స్ఫుటము
 పదిశన్తంకరుణయా | మహాన్తం శ్రీమన్తంగుణనిధిమనన్తార్యతనయం
 ప్రశాన్తంసత్సన్తం శ్రయతునిగమాన్తార్యముషసి || ౨౨ || కలయా
 మిహూరివలయాద్భితంకృపానిలయంమహాగకవలయామృతద్యుతిమ్ | భ్రీమ
 మాగ్ధ్యమూరతమమాజ్ఞవలీసిధిం శ్రమమాధ్యహ్నిగమమాలి దేశికమ్ ||
 ౨౩ || ఉపాశ్రీతమృపాదపం కృపావనమ్రపావనం సుపాణిపాదపల్లవం
 వృపాన్తసర్వపాతకమ్ | విభాషరీశభావిత్రసభాననంశుభాననంసుభావ
 నంవిభావయేత్రయాశిఖాద్వయాగురుమ్ || ౨౪ || మాధవారాధనంబోధ
 నశ్రీధనంసాధుయాధవ్యథోద్భేదనిర్భేదనమ్ | వాదియాధానశంవేదవా
 దస్ఫురన్మోదమదామహేవేదచూడాగురుమ్ || ౨౫ || వీరైశ్శక్తైర్వ్యభీ
 కైగప్రగుణగుణగణంతాన్వంస్తుపం స్వస్తిపర్యాం ప్రీత్యష్టబ్రహ్మతన్త్రాది
 మపదకలిజిత్సంయమీసంయతాత్మా | వాఙ్మత్యేతర్హిదీవ్యత్తరణిస్ఫుణి
 గణప్రస్ఫుటాబ్జచ్ఛటాన్తర్వాణ్వీపాదీవభిరేసం స్నపయఘనకృపాపాశ్చ
 ధారాభిరారాతే || ౨౬ || విజయతాంగురుపక్షి-శిఖామణి ర్విజయతాం
 యశరాజమతద్వజః | విజయతాంకవితార్కికకేసరి విజయతాం నిగ
 మాన్తగురూత్తమః || ... .. || ౨౭ ||

ఇతి శ్రీమత్పరమహంసపరివ్రాజకాచార్యే త్యాదివిరుదాశితస్య
 శ్రీ శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతస్త్రి పరకాల యతిస్ద్రోస్య కృతిమ
 శ్రీమన్నిగమాన్త దేశిక ప్రాబోధికస్తుతిః.

శ్రీ యైన మః.

శ్రీ హయగ్రీవా యన మః.

శ్రీ హయగ్రీవ పంచరత్నస్తవః.

జ్ఞానానందామలాత్మా కలికలుషమహతూల వాతూలనామా సీమా
ఓతార్తభూమా మమహయవదనా దేవతా ధావితారిః । యాతాశ్వే
తాబ్జమధ్యం ప్రవిమలకమల స్కంధరాదుగ్ధరాశీస్నేరాసారాజరాజప్ర
భృతిమతివచం సమ్మదంసంవిధత్తామ్ ॥ ౧ ॥ తారా తారాధినాథస్ఫటిక
మణిసుధాహీరహారాధిరామా రామారత్నాభిక్త్యా కుచలికుచపరిక
మ్భసంరమ్భభర్యా మాన్యాననన్యాన్తాదాస్య ప్రణత తతిపత్రాక్షాస
త్రాత్తదీక్షా దక్షాసాక్షాత్రాత్రైమాసపహయముఖిదేవతాసావతా
న్మః ॥ ౨ ॥ అస్తద్ధావస్తస్య కల్యం నిగమహృదసురధ్వంస నైకాస్తకల్యం
కల్యాణానాం గుణానాం జలధి మభినమద్భావం సైన్ధవాస్యమ్ । శు
భ్రాంశుభ్రాజమానం దధతమరిదరా పుస్తకం హస్తకంజైర్భ్రాద్రాం
వ్యాఖ్యానముద్రామహిహృదిశరణం యామ్యుదారంస దారమ్ ॥ ౩ ॥ వస్తే
తందేవమాద్యం నమదమరమహా రత్నకోటికోటి వాటిన్యోత్పనిర్య
ధ్నుణిగణమస్పృశేభూతపాదామ్బుజాతమ్ । కీర్తిద్రామానుజార్యశు
తేభిరగురుబ్రహ్మతస్త్రై స్వతస్త్రైగ్రీవరాజ్యం ప్రాజ్యం సభాజ్యం క
లిపుగురుభిశ్శశ్వదశోవృత్తమాజమ్ ॥ ౪ ॥ విద్యాహృద్యానవద్యా యద
నఘకరుణా సారసాప్రసారా ద్గీరాధారాధరాయావజనిజనిమతాం
తాపనిరావపయితీ । శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతస్త్రైమపద కలిజి త్సంయమీ
స్త్రైర్పితంతచ్చీమధామాతిఘామప్రథయతుకుశలంశ్రీహయగ్రీవనామ్ ॥

ఇతి శ్రీమత్పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యేత్యాద్యనేక

విరుదాజితస్యశ్రీకృష్ణబ్రహ్మతస్త్రై పరకాల

యతిస్త్రైస్యకృపా శ్రీ హయగ్రీవ

పంచరత్నస్తవః.

శ్రీ మై న మః.

శ్రీలక్ష్మీ హయవదన పరబ్రహ్మణేనమః.

శ్రీలక్ష్మీ సచ్చరత్నస్తవః.

సరసిజవసీలీలాలోలా ముదారముదావహం సరస కరుణా సౌ
 ద్ధామ్యచంద్రాననాంభువనావనామ్ ఫణిధరణిభృచ్చృజ్ఞాసక్తాచ్యుతేర
 సీఘ్రాసురాంమనసిభవతిమాతః ప్రాతస్సర్వరామిపరాశ్రరామ్ ||౧|| త్రి
 యుగహృదయదాసీభావశియైకదీయైస్త్రీజగదభయదాస్థూలలతైశి
 కటాక్షైః । శమితవినతతాపాంప్రాతరుద్ధాతపాపామమితసుగుణా
 లాంచిస్తయేఽమౌఘధిబాలామ్ ||౨|| విధుశిశుకఃటాలాంవిశ్వరిత్యైకలీ
 లాం కనకరుచిరచేలాం తృనిపాథోధిజేలామ్ । ఉషసిజలధిబాలాము
 ల్లసత్పద్మమాలాం స్వరహృదయసుఖీలాం స్నేరపద్మాత్మలీలామ్ ||౩|| ఆ
 భిలభువనమాన్యాచుభిరాజ్యకన్యాం హృదిభగవదనన్యాం కల్పవల్లీ
 మివాన్యామ్ । విరతిజుషిరజన్యాంచిస్తయన్తోనదాన్యాం మనుజజనమ
 వన్యా మాచరామోతిధన్యామ్ ||౪|| హరౌరక్తాం ముక్తారుచిరర
 దనాంచస్త్రీవనాం సదాభక్తాసక్తాం శమితకదనామబ్జసదనామ్ । ప
 యోజాతవ్రాతస్ఫురణహరణానర్హచరణాం శ్రీయంప్రాతగిప్రాతర్య
 మితకరణం యామిశరణమ్ ||౫|| ఇథం పంచశ్లోక్యా శ్రీకృష్ణబ్రహ్మత
 న్త్రీయఃవినుతామ్ । కమలాంప్రాతగిప్రాతగిలయస్తగిప్రాపుయ్య
 శ్శ్రియంవిపులామ్ || ... .. ||౬||

ఇతి శ్రీమత్సరమహంస పరివ్రాజకాచార్యేత్యాద్యనేక

విరుదాక్షిణ్యశ్శ్రీశ్రీకృష్ణబ్రహ్మతస్త్రీపరకాల

యఃస్త్రీస్యకృతమశ్రీలక్ష్మీసచ్చరత్నస్తవః.

(౫౦)

శ్రీ యై న మః.

అ శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతంత్ర పరకాల మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ ప్ర పన్నానందస్తుతిః.

శ్రీవేంకటాధరణీధరపతివత్సస్థనిలవిశాలకేళి గృహమ్ | జగదుజ్జీవన
 సుస్థితలలితముఖం తన్నమాస్తువస్తుహృది ||౧|| నివీరిసభ్రమరీరుచికబ
 రీసజ్జత మనోజ్ఞ సుమహారాత్ | కలయామహేఽమృదారాత్ ము
 రరిపుదారాత్ కృతార్తిపరిహారాత్ ||౨|| నవవజ్రీలితదినకరసితకిర
 తాధరణరుచిరకచభారాత్ | కరుణాభరసుస్మేరాత్ రుచిరవిహారాభ
 జేహరేద్దారాత్ ||౩|| కుఙ్కుమతిలకితఫాలం విలులితసుస్నిగ్ధముగ్ధకు
 న్తలజాలమ్ | కలయేవదాన్యశీలం కలశామ్బునిధే రపత్య మమృతలో
 లమ్ || ౪ || నిటిలవిజితేంద్ర బాలం భూవల్లిస్ఫురణవశిత యదుబాలమ్ |
 లక్ష్మీవదాన్య లీలం వస్తుమదీయేఽస్తు హృది వినత పాలమ్ || ౫ || చ
 మ్పకసుమనమనాసాంసంస్పన్నిధిమాత్రయేఽమ్బుధిం భాసామ్ | అమరీ
 తాం సర్వాసాం శరణ్యచరణాంసరోరుహానివాసామ్ ||౬|| కవలయ
 రుచిమదవిఘటనపటునయనయుగంతవార్ధికల్పనగమ్ | స్వాస్తే కరోమి
 మురరిపు కాస్తే శాస్తే నితాస్తమేకాస్తే ||౭|| కలితాత్రితార్తిభక్తా
 వశితమహాపురుష విభ్రమవిభక్తాత్ | సజ్జిస్తయామృతాజ్ఞాత్ మ
 జ్జలదేవ్యాస్సదామహాత్మజ్ఞాత్ ||౮|| వదన రుచిహృదిహరన్నయన
 మహామీనరాజనిఘ్నాతమ్ | నాసావివరవిలగ్నం నూనంభ్యామి
 మాక్తికందేవ్యాః ||౯|| ముఖవిజితదన్ద్రబిమ్బం ముగ్ధాధరకాన్తిధూత
 నవబిమ్బమ్ | పశుజనయన కుటుమ్బం సజ్కలయే సర్వసుజనాల
 మ్బమ్ ||౧౦|| సకలజగద్రగణ్యం సరసిజనయనస్య పరిణతంపుణ్యమ్ |
 అస్తాదృశాంశరణ్యం విభావయేమనసికిమపిలావణ్యమ్ ||౧౧|| జగదీశ్వ
 రత్వయోగ్యంజగదీశ్వర విహరణైక తమభోగ్యమ్ | తతిమహాపిమహా
 భాగ్యం మమనృత్యతుమనసికల్పితారోగ్యమ్ ||౧౨|| శుభదాయినామ
 ధేయం సకలసురసోమయువతిజనగేయమ్ | గౌవిందభాగధేయం గో

పాయతుఃసంతాపవివిధేయమ్ ||౧౩|| మలయానిలశృంగం సుధా
 సహాధ్యాయదివ్యతరరచనమ్ | వచనంసుధాభివృత్తాశ్రయతు సక
 లాం శ్రీయంమమావికలామ్ ||౧౪|| నిజదయత వదనవిధురూచి విలోక
 నాయా త్రముకురయుగళమివ | విమలం కపాలయుగళం కమలాయా
 భిస్తయాస్తరగ్లమమ్ ||౧౫|| లక్ష్మ్యైవదనశశాఙ్కంశ్రుతియుగసజ్జలి
 తనజతాటకమ్ | ధ్యాయామిధుతారజం ముక్తామణిధూపితం
 గతాశఙ్కమ్ ||౧౬|| ధృతదివ్యకనకచేలాగి కైరవబంధుస్తవస్థయ నిటా
 లాః | దివ్యాగకాశ్చనలీలా అవ్యాసుర్వికచవర్షవనలోలాః ||౧౭|| చ
 ఞ్చలకటాక్షరేఖాక కాంశ్చిదుదభేత విభూషణమయూభాక | కింకి
 ఞ్చిత పరివశ్చిత బలివశ్చకమానసాన్ భజామిరసాన్ ||౧౮|| కనకస
 రోరుహకుట్టలదాయా దస్తనభరాక గభీరతరాక | కలయామిరూ
 పవిభవాన్ కాంశ్చనలీలాతరగ్గితాత్మభవాన్ ||౧౯|| అమృతసఖివ్యా
 హారా నాశ్రయవిధుకిరణమదహరణహారాన్ | విభవాన్ కాంశ్చిదపా
 రాన్విశ్వజగజ్జీవనస్తవక్షీరాన్ ||౨౦|| నలినాలశ్చూతహస్తాంసభినాక్షస్య
 ప్రియాంసుగుణశస్తామ్ | ప్రణమామశ్శతశస్త్రాం శరణాగతరక్షణే ప్రి
 విస్తామ్ || ౨౧ || మణిమయకజ్జణవలయం మహాస్తదవ్యా త్సరో
 జకృతసిలయమ్ | త్రాతప్రపన్నవలయం కలితసురాధీశభేద భరవిల
 యమ్ ||౨౨|| కాఞ్చన కాఞ్చికలాపా నభేత విద్యుల్లతా సదృశరూ
 పాన్ శౌరేర్విభవాటోపానాగంశ్చనకలయేనితాస్తవభిరూపాన్ ||౨౩||
 శరణాగత భరణాసఘచరణా మనుచాధరాం జగజ్జననీమ్ | కరుణాభ
 రవరుణాలయ పరిణాపావిలోచనాం భజేకరణమ్ ||౨౪|| సరసిరుహ
 లయవాసా యాసా శిశిరాంశుహారిలవహాసా | వరసారస శాలిశయా
 సరసా సాశీర్విశ్రియేశిరసా ||౨౫|| అశఞ్చనగ్గియవర్ణ చిత్రమిదమ్ ||జగ
 దీశహృదయనిలయా జగతాంజననీ జనార్తిహరణచణా | జలజదలా
 యతనయనా జలనిధితనయాజయాన్ కలయతాన్నః ||౨౬|| నిరోష్ఠ్యప
 ర్ణచిత్రమిదమ్ కింబహుభిర్దేవైరిహాశమ్భురడమ్భురహరస్యతామమ్బమ్!

ప్రపన్నామృతస్తుతిః.

౩౯౫

అమృజనయనసఖో విధువిష్ణుముఖో సంశ్రయానిశంహృదయ ॥౨౭॥

లలితపదంకలితముదు జననిపదం శ్రేయసాం పఠవిశదమ్ । స్తవమి

హతప్రపన్నానందం విద్యత్యమందమానందమ్ ॥౨౮॥ స్తుతిమితిమహిమ

రపురీ చామమహిపాల కులగురువరేణ్యః । వ్యతసుత సంయమివర్య

శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రీపరకాలః॥

...

॥౨౯॥

ఇతి శ్రీమద్వేదమార్గ ప్రతిష్ఠాపనాచార్య పరమహంస పరివ్రాజకా

చార్యేత్యాద్యనేక చిరుదాఙ్గి-తస్య శ్రీ శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్త్రీ

పరకాలయతీంద్రస్య కృతిషు ప్రపన్నానందస్తుతిః.

శ్రీశ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్రీ పరకాల యతీంద్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ యై నమః.

శ్రీహయవదన పరబ్రహ్మణేనమ

శ్రీమతే నిగమాన్త మహాదేశికాయనమః.

శ్రీమతే శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్రీ పరకాల యతీంద్ర మహాదేశికాయనమః.

శ్రీ ప్రపన్నామృతస్తుతిః.

కలయతుకల్యాణగుణం కమలాకుచకున్కుమరమౌరసకమ్ । య
దువంశమాక్తికం తతిమిమపిమహస్సర్వదాపి మమ హృదయమ్ ॥ ౧॥
వద్దేతం దేవసుతం వసుదేవవధూన్తనం ధయంకమపి । వరదం వరేణ్య
శీలం నల్లవభవనాన్తలీలమిహబాలమ్ ॥ ౨ ॥ న్రజరచిత కేశిసుదతీవ్రజ
హృదయానందకన్దలంకమపి । వ్రజహృదయఃస్వతేజో వృజినతమోమూ
లభేదనపటిష్ఠమ్ ॥ ౩॥ లీలామందితయశోదలలితప్రస్నిగ్ధముగ్ధతరవాదమ్ ।
ఆకుళ్ళితైకపాదం భజలేజగతిమపివిరచితాహ్లాదమ్ ॥ ౪॥ హృదయనవ
నీతచోరం పారదతరలాఙ్గికమలగల్పారమ్ । శరిలులితగోపధారం

గృహణయత్సేనకమపి సుకుమారమ్ ||౧|| గోపవధూభోగార్హం శేఖ
 రితానర్థ బర్హివరబర్హమ్ | ఘనవిభవపారిబర్హం కలయేహృదయేచి
 రాయదాకార్హమ్ ||౬|| గోమరవివారితావనిధూలీ ధూసరితకున్తల
 ముదారమ్ | సశ్చిన్తయేన్తరశ్చే సుకుమారం కమపి వల్లవ కుమా
 రమ్ ||౭|| కమపిఘనాఘనసీలం గోపవధూటీకుచగ్రహవిలోలమ్ | కల
 యామిగోపదాలం లోలాలకజాల మధుకరిత ఫాలమ్ ||౮|| కున్దవిని
 స్తనరదనాన్తన్దిత పూర్ణేన్దవిమ్బ రుచి వదనాః | మునిహృదయ కేళి
 సదనాన్వృజివిభవాం స్తాన్భుజేవిధుతమదనాః ||౯|| నన్దానన్దన చన్దన
 ముచుకున్తానన్దకన్దగోవిన్ద | మమవిన్దహృదఃస్థంమిలిన్ద సున్దరముకున్ద
 ననుమన్దమ్ ||౧౦|| కిమపియశోదాభాగ్యం వ్రజలలనాపృథులకుచయు
 గీభోగ్యమ్ | రత్నామిసీలరత్నంరమణీయం హృదయ సమ్పుటేన్ నూ
 త్నమ్ ||౧౧|| మురళీనాదరసభర తరళీవృతతర్లక వ్రజోభజతామ్ |
 కోన్పిఘనాఘనకాబగి కోమలరూపోన్ద్య దహరగగనంమే ||౧౨|| కాలి
 న్దీపులినాన్తర కలితవిహారంమనోజ్ఞ వణిహారమ్ | లేజగిమపివిసీలంజా
 గర్తమదీయహృదిరుచిరలీలమ్ ||౧౩|| కానపిభజేవిలాసా నరాలితవ్రజసు
 న్దరీరుచిరరానాః | రాధాకటాక్షదాసా నాకాసిత కిరణకిరణసఖ
 హాసాః ||౧౪|| లలిముగ్ధందళిలుభంసుస్నిగ్ధవస్తుకిమపిమమసిద్ధమ్ | చారు
 ముఖంతారసఖస్నేరనఖంతచ్చిరాదపారసుఖమ్ ||౧౫|| వికటాతిదర్పదుర్మ
 దశకటాసురధూతి ధుర్యచరణయుగమ్ | ప్రకటానురాగ రుచిరం సుక
 టాక్షాన్తయితనోతుత త్రేజః ||౧౬|| యమునాకూలవిహారం యమినా
 మధునాన్పిహన్తబహుదూరమ్ | మహాదమ్యతైశోరం మమహృదివి
 తనోతునిత్యసజ్చారమ్ ||౧౭|| బహుతరతరశ్శఘట్టిత యమునాశుక్తు
 దరగళితమివసీలమ్ | ముక్తాఫలంప్రవిచల తత్ర విచిత్రం విభావయేహృ
 దయే ||౧౮|| సోమాననగోపీజనకౌమారహరంప్రవాలలసదధరమ్ | త
 రుణంకమపిమనోహరచరణం శరణంభజే దృతాభరణమ్ ||౧౯|| ఖడ్జిత
 గోపీహృదయం రంజితభువనంవ్రయామిగోపకళాః | సజ్జీవితగోసన్త

తిమంబుల మంజీరశింజితంస్య త్తమ్ ||౨౦|| కాళియఘనమణిమధ్యే నీలత
రంనూత్నజాతమివరత్నమ్ | తన్మూర్ధస్యస్తపదం చూడాలబ్ధరణమ
స్తుభామమమ ||౨౧|| సితకరకరణత్రస్య ద్దోషీరతికేళిరచితతిమిరభరమ్ |
తత్కిమపిభామహృదయేనీలతమంసస్తమోనిరాకురుతామ్ ||౨౨|| నిర్మ
లతరమతిశిశిరం నిరుపమమవగాహతాం మనోరుచిరమ్ | నన్దకిశోరమ
నోహరశరీర తేజగకళిన్ద జాఘారమ్ ||౨౩|| మహాభామనసీవిలగ్నం మ
ణిమయకాఞ్చీమనోహరవలగ్నమ్ | గోపికటాక్షమగ్నం గోఘ్నంక్షు
మేవమాం భనవివిగ్నమ్ ||౨౪|| విన్దేపచారవిన్దే మన్దేతరవిభవదే కృతా
నన్దే | నన్దకులామన్దకలా బృన్దవిలాసస్యకస్యచిద్ధామ్నః ||౨౫|| ఇతిమ
హిశూరపురోత్తమ నరపతిచాపేన్ద్రభూపకులగురుణా | కలితాస్తుతి
ర్విజయతాంశ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్ద్రీకలిరపుణా || ... ||౨౬||

ఇతి శ్రీమద్దేవమార్గ ప్రతిష్ఠాపనాచార్య పరమహంస పరివ్రాజకా
చార్యేశ్వర్యనేక చిరుదాజితస్య శ్రీ శ్రీకృష్ణబ్రహ్మతన్ద్రీ
పరకాలయతన్ద్రీస్య కృతిమ ప్రపన్నామృతశుభిః.

శ్రీ యై న మః.

శ్రీరామచంద్రప్రహ్లాదే నామకీజానయే శుభ్యతాః

శ ర ణ్యాయ న మో న మః.

ప్రపన్నమకరన్దస్తుతిః.

కలయతుకుశలాని కాలమేఘద్యుతిమదధూననధీరదివ్యకాన్తికిమపి
రఘుకులామ్బురాశిరత్నంకలశుభావహనామతచ్చిరత్నమ్ || ౧ || ఘన
తరకరుణామృతామ్బురాశిస్రసరదుదార తరక్తకైరపాంక్షైః | శ్రీశమిత
వినతాలిచి త్రతాపం కిమపిమహాహృదిమేఽస్తు దివ్యరూపమ్ || ౨ || వివి
ధమణిమరీచిజాలలీలాశబలితమేమఃకీరీటలోలమాలమ్ | మృగమదఘిల
కస్ఫురన్తిటాలం హృదయసదాభజకోసలేన్ద్రబాలమ్ || ౩ || విమలకిరణ
బాలలీలఫాలప్రతిబింబితాలకజాలలాలసీయమ్ | నవనలినదలామలాయ
తాక్షంకమపివశేకలయానిదీనరత్నమ్ || ౪ || సులలిత చలితాతి విభ్రమ
భ్రాకలన విలాలిత ఘాసుతాన్తరక్తే | ముకురతల లగతూపాల భా
వే లగతుచిరంమమచిత్తమాదిదేవే || ౫ || మణిగణరుచిరాక్లకుణ్డలక్ష్మిక
వచితకర్ణయుగేమనోజ్ఞవాసే | విహరతుమమచిత్తవృత్తిరేషా ధరణి
సుతావశగే చిరాయధామ్ని || ౬ || రసభరపరిపాక రాజమానస్ఫుట
తరదాడిమబీజదన్తపజ్జిమ్ | అధరమణిసుధావిధూతసీతాహృదయ
జతాపముపాస్తమేఘమాంసమ్ || ౭ || శరదుడితసుధాకరాంశునైలీమద
హరశీతలవాచిసుప్రసన్నే | అరుణకిరణభిన్న సారసశ్రీవిజయినిరామ
ముఖేఽస్తుమానసంమే || ౮ || దరదశేదరవిన్దవన్దమన్తప్రసరదవన్దమన్తసు
న్తరాగ్గాః | వివశితధరణీసుతాన్తరక్తారఘుశృపలేకప్రసరన్తమయ్యపా
జ్గాః || ౯ || అమృతరుచిసహాదరస్త్రితశ్రీజుష్టిఘనకమ్బువిడమ్బికన్ధరేఽ
స్త్రిమ్ | సితకరకిరణాత్యుదారహారే మమహృదయం భవతాడ్విహారి
పిరే || ౧౦ || కరకమలగల్పరన్దధారా విశయవదావదవివ్యచాపదణ్డమ్ |

అశ్విరకరవంశజాగ్రగణ్యం విశతుమనోమమధన్వినాంవరేణ్యమ్॥౧౧॥
 నిశిచరకులకల్పితోగ్రదణ్డంమనసీమహిమమభాసతామఖడ్గమ్ | అరి
 సిరసిజఘాననాతి శౌణ్డవిరదకరాయిత దీర్ఘ బాహుదణ్డమ్ ॥౧౨॥ మ
 రకతహాసీలపద్మరాగస్ఫురితమహాజ్ఞదకజ్కణాదిసేన్యమ్ | మమనయ
 నపథేస్తువస్తువివ్యంశుభహారిచన్దనచర్చనాతిభవ్యమ్॥౧౩॥ నవతరుణి
 మజానకీ మనోజ్ఞస్తవయుగకర్కశతా రసజ్ఞవక్షః | కిషపి సకలలోక
 భాగధేయంమయివిశతాచ్ఛభదాయినామధేయమ్ ॥౧౪॥ నవజలధర
 బృన్తతన్దదీన్యత్రతిమపమానసువర్ణచారుచేలమ్ | త్రివలి గులలితోదరం
 సుశీలం రఘుకులరత్నముపాస్త్రహేఽతిశీలమ్ ॥౧౫॥ కమలజ జనగేహ
 నాభిపద్మస్ఫుటరసలోలుపరోమభృజ్గ రాజి | హృదిపరికలయామి కోస
 లేన్ద్రక్షితరమణీమృగనాభిచిత్రకంతలే ॥ ౧౬॥ మృగపతిశనుషధ్యమన్న
 తాంసంసువిఫులపీవరవివ్యబాహుషధ్యమ్ | విధుకరరుచిరాస్తరియమి
 డైకమపియువానముదారచారుమూర్తిమ్ ॥౧౭॥ తరుణిమదనేభయు
 గ్నలీలాస్రస్ఫుతకరద్వయస్నిభోరుయుగ్మమ్ | సుమశరజయకాహళా
 యమానస్ఫుటతరజ్ఞమహంభజామిదేవమ్ ॥ ౧౮॥ శరణగజన చిత్త
 భక్తిపూరితావకమల (ద్వయస్నిభోరుయుగ్మం) ద్విలయం తద
 జ్ఞియుగ్మమ్ | మృదులశుభతరాజ్ఞలీమనోజ్ఞంరుచిరనఖం పరిచుష్ప
 తాన్తనోమే ॥౧౯॥ రఘుకులమణిసౌధరత్నదీపంసురుచిరయాపవిధూత
 పుష్పచాపమ్ | ఘనతరమదతాటకాస్వరూపజ్వలనశిఖాజలదం భజేఽ
 భియాపమ్ ॥౨౦॥ చరణనఖపరాగజాతకన్యావితరణమోదితగౌతమాతి
 మాన్యై | విలగతుహృదయం మహావదాన్యేనవతరుణో మమభాసుతా
 ప్రిధన్యే ॥౨౧॥ జనకవచనసాలనాత్తదీక్షేభరతమనోరథదాయిదివ్యదీ
 షే | విసినభువివిరాధదత్తశిక్షేనత్రమియంమతిరస్తుదీనరిక్షే॥౨౨॥ జర
 తతమజటాయుముక్తిదానప్రకటితనైజమహావదాన్యభావే | కపికులప
 ట్క్లప్తమిత్రభావేవిహరతుమేహృదయంచిరాయదేవే॥౨౩॥ సరిదధిపతి
 మధ్యబద్ధసేతుచ్ఛలపరిదగ్ధితవైరిధూమకేతుః | దశవదన విధూననేక

హేతుర్ద్వచినటతాద్రఘువంశదివ్యకేతుః ॥౨౪॥ రఘుకులధరణీశరా
జ్యసింహాసనలసితంధరణీసుతాత్తభావమ్ । శుభతమ కరుణానిధింభజా
మస్సకలగుణాకరమేనమాదిదేవమ్ ॥౨౫॥ స్తుతిరితిమహిషూరరాజధా
నీస్సపషణ్ణిక్యస్తవహీశదేశికేన । వితరతుజగతాంశుభానిక్యస్తాభిధ పర
కాలయతీశ్వరేణ్లప్తా॥ ... .. ॥౨౬॥

ఇతి శ్రీమద్వీరమాన్గవతిష్ఠాపనాచార్యపరమహంస పరివ్రాజకాచార్యసర్వతన్త్ర
స్వతన్త్రోధయవేదాంతాచార్య శ్రీమత్కవికథక కట్టిరవ చరణ నలిన యుగళ వి
శ్వస్త సమస్తాత్మధర శ్రీమద్రామానుజసిద్ధాంత నిర్ధారణ సార్వభౌమ శ్రీ
శ్రీనివాసబ్రహ్మతన్త్రప్రపరకాలమహాదేశిక కటాక్షవిశీరస్య తాదృశశ్రీ
శ్రీనివాసదేశికేన్ద్రబ్రహ్మతన్త్ర పరకాలసంయమిన్ద్రా చరణారవిష్ట
స్యస్తాత్మరక్షాధరస్య తాదృశ శ్రీరఙ్గనాథబ్రహ్మతన్త్రప్రపరకాల
యతీన్ద్ర గురువరకృపాలబ్ధ మోక్షాశ్రమస్య శ్రీ శ్రీకృష్ణ
బ్రహ్మతన్త్రప్రపరకాల యతీన్ద్రస్య కృతిషు
వ్ర ప స్త మ క ర స్త స్తు తిః.

శ్రీశ్రీనివాస దేశికేన్ద్రరఙ్గనాథ బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల
మహాదేశికేన్ద్రోనమోనమః.

శ్రీమతే శ్రీకృష్ణ బ్రహ్మతన్త్ర పరకాల యతీన్ద్ర
మహాదేశికాయనమః.

స మా ప్రోక్తం స్తోత్ర రత్నాకరే.

శ్రీమద్ధయవదనగవ్రసీచతాత్.

